T. R. Ülikooli Teaduslik Sekretär
B-1446 III

Eesti NSV Õigusenormide Kogu

1940 – 1941

Põllumajandus
Metsandus ja jahindus
Kalandus
Transport ja side
Kommunaal- ja elamumajandus
Riigivarad, eelarve ja rahandus

2. vihk

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
42741

VI.

Põllumajandus.

1. jagu.

Mitmesugused eeskirjad.

Riigivolikogu poolt 23. juulil 1940 vastu võetud

Deklaratsioon maa kuulutamisest kogu rahva omanduseks.

(Avaldatud RT 23. 7. 1940, 77, 744)

Aastasadasid vaevles eesti talupoeg. Teda sunniti painutama oma selga mõisnikkude ees. Ta kannatas parunite kubjaste peksu.

Ei vähenenud töötava talurahva hädad ka eesti kapitalistide võimuletulekuga. Ta kannatab maataoleku ja maapuuduse all, kannatab ränkade ja ebaõiglaste maksude ja raske võlakoorma all pankadele ning liiakasuvõtjatele. Teda ekspluateerivad suurtöösturid ja kaupmehed. Tema töö arvel rikastub käputäis nurjasöödikuid ning rahamehi.

Nüüd on tulnud lõpp sellele koledale ja painajalikule minevikule. Nüüdsest peale on eesti talupoeg vaba enda maal, mis vabastatud tagurlise klike võimu alt. Nüüdsest peale on töölised, talupojad ja töötav intelligents ise ainsad Eesti riigi täieõiguslikud peremehed.

Juhituna töötava talurahva tõelistest huvidest ja väljendades kogu töötava rahva tahet, Riigivolikogu otsustab:

Kogu maa ühes selle põue varadega, kõik metsad, järved ja jõed kuulutatakse kogu rahva omanduseks, s. o. riigi omanduseks.

Maade suuruseks, mis antakse iga töötava talupoja kasutada, määratakse ülemmäär 30 hektaari. Kõik maade ülejäägid, mis ületavad selle suuruse, arvatakse riiklikku maatagavarasse selleks, et riigil võimalik oleks abistada maata ja vähese maaga talupoegi nende maaga varustamisel.

Nüüdsest peale meie maal ei ole ja ei saa olema kohta parasiitidele-kurnajatele ega nende käsikutele.

Maa, mis praegu on töötavate talupoegade valduses, samuti maad, mida riik annab maata ja vähese maaga talupoegadele, kinnistatakse töötavate talupoegade põliseks pidamiseks. Igasugused katsed haarata talupoegade isiklikku omandust või vastu töötavate talupoegade tahtmist neile peale sundida kolhoosidesse organiseerimist, tõkestatakse otsustavalt, kuna need on kahjulikud riigi ja rahva huvidele.

Riigivolikogu otsustab kustutada talurahvalt kõik väljaostu maksud, mis seoses varem läbiviidud maareformiga.

Riigivolikogu teeb Valitsusele ülesandeks arutada küsimust abinõude üle, mis tuleksid tarvitusele võtta kergendusteks kõigi muude võlakohustuste järele, millised koormavad põllumeeste ja kalurite majapidamisi, samuti ebaõiglaste maksude äramuutmise üle kui ka abinõude üle maksukoorma kergendamiseks kogu töötavale elanikkonnale.

Riigivolikogu otsustab kustutada töötavatelt talupoegadelt kõik maksuvõlad ja administratiivkorras pealepandud trahvid.

Parasiitliku ekspluataatorliku maapidamise lõpetamine ja sel alusel antav riiklik abistamine maata ja vähese maaga talupoegade varustamiseks maaga tähendavad, et talurahva näljale ja viletsusele, neile kapitalismi poliitilise ja majandusliku valitsemise alalistele kaaslastele, on tehtud lõpp.

Elagu Eesti töötav rahvas, ainus kogu maa seaduslik peremees!

Elagu tööliste ja talupoegade vankumatu liit!

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus põllumajanduslikkude uurimis- ja katseasutiste riigile ülevõtmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 10. 1940, 36, 414)

1. Üle võtta riigile arvates 1. novembrist 1940 vastavate sooviavalduste alusel järgnevad põllumajanduslikud uurimis- ja katseasutised: Eesti Sordiparanduse Seltsi poolt ülalpeetav Sordiaretus- ja Katseinstituut Jõgeva Sordikasvandus ning Eesti Sooparanduse Seltsi poolt ülalpeetav Tooma Soouurimis- ja Katseinstituut ühes nendele kuuluvate allasutiste, majapidamiste, kõigi varade ja varaliste õiguste ning kohustustega.

2. Kohustada Põllutöö Rahvakomissari tegema vajalikke korraldusi ning andma juhiseid p. 1 nimetatud asutiste riigile ülevõtmiseks ja nende edaspidise tegevuse jätkamiseks riiklikkude uurimis- ja katseasutistena.

Tallinn, 29. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Riikliku Ehitus- ja maaparandustrusti põhikirja kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 24. 1. 1941, 11, 115)

Kinnitada Eesti NSV Riikliku Ehitus- ja maaparandustrusti põhikiri.

Tallinn, 15. jaanuaril 1941.

Eesti NSV Riikliku Ehitus- ja Maaparandustrusti põhikiri.

I. Alluvus ja ülesanded.

§ 1. ENSV Riiklik Ehitus- ja Maaparandustrust allub ENSV Põllutöö Rahvakomissariaadile, Maaparanduse ja Asunduse Valitsuse kaudu, kellel on õigus anda juhendeid trusti tegevuse korraldamiseks ning kes teostab järelevalvet ja kontrolli trusti tegevuse üle.

§ 2. ENSV Riikliku Ehitus- ja Maaparandustrusti ülesandeks on põllumajanduslikkude ehitus- ja maaparandustöödeks vajalikkude uurimiste teostamine, nende ehitus- ja maaparandustööde kavade ja eelarvete koostamine ning ehitus- ja maaparandustööde tegelik läbiviimine.

Oma ülesannete teostamiseks võib trust ENSV Põllutöö Rahvakomissari nõusolekul moodustada vajalikke abiettevõtteid.

II. Õigused, kohustused ja asukoht.

§ 3. ENSV Riiklik Ehitus- ja Maaparandustrust on iseseisev majanduslik organisatsioon, kes tegutseb käesoleva põhikirja § 1 nimetatud asutiste poolt saadud juhendite kohaselt omaette majandusliku arvestuse alusel.

§ 4. ENSV Riiklik Ehitus- ja Maaparandustrust on juriidiline isik ja tema omab kõik sellest tulenevad õigused ja kohustused kooskõlas kehtivate seaduste ja määrustega.

§ 5. Trusti tegevuspiirkonnaks on kogu ENSV territoorium. Trusti juhatuse asukoht on Tallinnas.

§ 6. ENSV Riiklik Ehitus- ja Maaparandustrust omab pitsati trusti nimetusega ja kujutisega, mis kinnitatakse Põllutöö Rahvakomissari poolt.

§ 7. ENSV Riiklik Ehitus- ja Maaparandustrust vastutab oma kohustuste eest alusel ja ulatuses, mis ette nähtud Vene Sotsialistliku Föderatiivse Nõukogude Vabariigi Tsiviilkoodeksi § 19.

§ 8. Trustiga sõlmitud tehingutest tulenevaid nõudmisi võib esitada ainult trusti vastu.

§ 9. Trust teostab § 2 ettenähtud töid vastavate lepingute alusel, kusjuures tema kasutab tehnilist dokumentatsiooni, mis on esitatud asutise, isiku või organisatsiooni poolt, kellega on sõlmitud leping.

III. Trusti varad.

§ 10. ENSV Riiklikul Ehitus- ja Maaparandustrustil on järgmised kapitalid:

a) põhikapital, mis moodustub:
   1) ENSV 1941. a. eelarve korras trusti kasutusse antavast ca 625.000 rubla suurusest summast ja
   2) Põllutöö Rahvakomissariaadi poolt trustile üleantavaist varadest;
b) amortisatsioonikapital, mis moodustatakse trusti tuludest varade amortisatsiooniks eraldatud summadest;
c) ettevõtte laiendamise kapital, mis eraldatakse trusti võimalikkude tulude ülejääkidest.

Peale eespool tähendatud kapitalide on trustil direktorifond, mis moodustatakse vastavais seadustes ja Põllutöö Rahvakomissari juhendites ettenähtud korras.

§ 11. Trusti vabad rahasummad hoitakse riigipanga kontorites või osakondades.

IV. Trusti juhtimine ja teenijad.

§ 12. ENSV Riikliku Ehitus- ja Maaparandustrusti tegevust juhib direktor. Direktor, direktori asetäitja — peainsener, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad määrab ametisse ja vabastab ametist ENSV Põllutöö Rahvakomissar.

§ 13. Direktor juhib ENSV Riikliku Ehitus- ja Maaparandustrusti tegevust, teostab kontrolli ja järelevalvet trusti tegevuse üle, kannab vastutust plaani teostamise, finants- ja töödistsipliini ning korraliku asjaajamise eest.

§ 14. Peale § 12 tähendatud õiguste ja kohustuste on trusti direktoril õigus eriti:

a) tööle võtta, vallandada kui ka ümber paigutada trusti töötajaid;
b) sõlmida lepinguid tööde täitmiseks;
c) esindada trusti kohtu- ja ametiasutistes, ühiskondlikes organisatsioonides ja anda välja vajalisi volitusi;
d) anda korraldusi ja ettekirjutusi seoses tööde täitmisega;
e) käsundada trusti varasid kehtivate seaduste kohaselt;
f) anda tehnilisi juhendeid töö täitmise, asjaajamise, arvepidamise ja aruannete esitamise alal.

§ 15. Kirjavahetus, rahalised käsud ja dokumendid kannavad trusti direktori või tema poolt selleks volitatud isikute allkirju.

§ 16. Trusti peainsener juhib trusti tehnilist tööd, töötab välja metoodilisi ja tehnilisi juhendeid, vastutab täidetud töö headuse ja vastavuse eest kehtivatele seadustele ja instruktsioonidele ning tööde täitmise eest plaanis ettenähtud tähtajaks, kuivõrd need ülesanded ei ole direktori poolt pandud osakonna juhatajaile.

§ 17. Trusti pearaamatupidaja juhatab trusti arvestusaruandelist aparaati, teeb näpunäiteid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õigust rahalistel dokumentidel ja käskudel, ning kannab vastutust finantsdistsipliini täitmise, majanduslikult korraliku asjaajamise ja palgafondi kulutuste eest. Trusti pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust trusti õigeaegse ja kvalitatiivse arvestuse eest ning andmete esitamise eest ENSV plaani- ning arvestusorganisatsioonidele.

§ 18. Trusti osakonna juhatajad juhivad osakonna tehnilist ja tööstuslikku tegevust, ja kannavad selle eest vastutust vastavalt trusti direktori poolt määratud töökorrale.

V. Eelarve ja aruanne.

§ 19. ENSV Ehitus- ja Maaparandustrusti tegevus- ja aruandeaastaks on kalendriaasta.

§ 20. ENSV Ehitus- ja Maaparandustrusti tegevuse kohta koostatakse igal aastal tegevusplaan ja tulude-kulude eelarve, millised kinnitab Põllutöö Rahvakomissar Maaparanduse ja Asunduse Valitsuse ettepanekul.

§ 21. Iga tegevusaasta töökava ja eelarve täitmise kohta koostatakse aruanne, bilanss ja kasude või kahjude arve.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Üleliidulise Teraviljakeskuse (Tsentrozagotzerno) Eesti NSV Vabariikliku Kontori organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 231)

Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu loale nr. 184-31 28. detsembril 1940 Zagotzerno vabariiklikkude kontorite asutamise kohta Läti, Leedu ja Eesti NSV-s, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida Üleliidulise Teraviljakeskuse (Tsentrozagotzerno) Eesti Vabariiklik Kontor, asukohaga Tallinnas.

2. Üle anda Üleliidulise Teraviljakeskuse Eesti Vabariiklikule Kontorile Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi Põllumajandussaaduste Kokkuostu Komitee Teravilja Osakond kõigi tulude ja kuludega.

Kõik laod, elevaatorid, ametiruumid, teised põhivahendid, materiaal-väärtused, inventar, sissesead, transportvahendid, materjalid, teravili ja teravilja produktid, mis on Põllumajandussaaduste Kokkuostu Komitee Teravilja Osakonna käsutuses (nii omad kui ka renditud), anda üle Üleliidulise Teraviljakeskuse Eesti Vabariiklikule Kontorile ja tema bilansile.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 206.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti Vabariikliku Põllumajandussaaduste Kvaliteedi Inspektsiooni Valitsuse organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 29. 3. 1941, 34, 507)

Riikliku kontrolli teostamiseks Partei ja Valitsuse otsuste täitmise üle põllumajandussaaduste kvaliteedi tõstmise ja säilitamise alal, samuti riikliku kontrolli teostamiseks riiklikest standardinõuetest kinnipidamise ja põllumajandussaaduste kvaliteedi kindlaksmääramise üle ühes siseturu kui ka ekspordi jaoks vastavate sertifikaatide väljaandmisega, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kooskõlas NSVL Varumise Rahvakomissariaadi käskkirjaga 5. märtsist 1941 nr. 326, organiseerida Eesti Vabariiklik Põllumajandussaaduste Kvaliteedi Inspektsiooni Valitsus Tallinnas.

2. Kinnitada Eesti Vabariikliku Põllumajandussaaduste Kvaliteedi Inspektsiooni Valitsuse ülemaks Nikolai Gudimov.

Tallinn, 21. märtsil 1941. Nr. 498.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Riikliku Maakorralduse ja Geodeetiliste Tööde Kontori likvideerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 5. 1941, 48, 719)

Arvesse võttes, et puuduvad vajalikud vahendid Eesti NSV Riikliku Maakorralduse ja Geodeetiliste Tööde Kontori põhikapitaliks ja silmas pidades, et NSVL Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee määruses 5. detsembrist 1939 NSV Liidu, Vene NFSV, Ukraina NSV ja autonoomsete vabariikide Põllutöö Rahvakomissariaatide ning kraide, oblastite ja rajoonide maaosakondade struktuuri kohta, ei ole liidu ja autonoomsete vabariikide Põllutöö Rahvakomissariaatide Maakorralduse Valitsuste ega kraide ja oblastite maaosakondade juures maakorralduse ja geodeetiliste tööde kontoreid ette nähtud, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Likvideerida Eesti NSV Riiklik Maakorralduse ja Geodeetiliste Tööde Kontor.

2. Kõik kontori varad ja rahasummad anda üle Põllutöö Rahvakomissariaadi Maakorralduse Valitsusele bilansiga 1. aprilliks 1941.

3. Panna kõigi maakorralduse ja geodeetiliste tööde teostamine Eesti NSV-s Põllutöö Rahvakomissariaadi Maakorralduse Valitsusele.

4. Lugeda kehtetuks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Riikliku Maakorralduse ja Geodeetiliste Tööde Kontori põhimääruse kinnitamise kohta (ENSV T 1941, 11, 114).

Tallinn, 21. aprillil 1941. Nr. 728.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Üleliidulise Tõukarja Varumiskontori (Plemzagotkontora) Eesti Vabariikliku Tõukarja Varumiskontori organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 6. 6. 1941, 57, 910)

Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu loale 21. detsembrist 1940 nr. 405-616 NSVL Põllutöö Rahvakomissariaadi Plemzagotkontori Vabariiklike Tõukarja Varumiskontorite asutamise kohta Läti, Leedu ja Eesti NSV-s, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida NSV Liidu Põllutöö Rahvakomissariaadi Üleliidulise Tõukarja Varumiskontori (Plemzagotkontora) Eesti Vabariiklik Tõukarja Varumiskontor asukohaga Tallinnas.

2. Teha ülesandeks Eesti Vabariiklikule Tõukarja Varumiskontorile teostada tõukarja (hobused, sarvloomad, lambad, sead, kitsed) ja lindude kokkuostu, sissevedu ja müüki.

3. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari esitama 10. juuniks 1941 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks tõukarja ja lindude kokkuostu, sisseveo ja müügi plaan 1941. a.

Tallinn, 30. mail 1941. Nr. 1035.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV üksiktalundite põllumajanduslike tööde üle aruandluse korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 23. 6. 1941, 62, 984)

Kooskõlas NSVL Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee määrusega 28. jaanuarist 1941, nr. 219 „Eesti NSV 1941. a. rahvamajanduseplaani kohta" ja NSVL Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Majandusnõukogu määrusega 31. detsembrist 1940, nr. 1978, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada valdade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid teostama aruandlust Eesti NSV üksiktalundite põllutööde käigu ja põllumajanduse seisukorra kohta.

Valdade täitevkomiteedel aruandluse läbiviimiseks kasutada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruses Rahvamajandusliku arvestuse korraldamise kohta (ENSV Teataja 1940, 65, 869) ettenähtud arvestusala volinikke, kellele valla täitevkomiteede poolt määrata kohalike talupoegade hulgast abistajad — iga 10—15 talundi kohta 1 isik.

2. Kohustada maakondade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid instrueerima agronoomilist personaali ja valla täitevkomiteesid andma juhtnööre volinikkudele ja abistajaile arvestustööde läbiviimiseks.

3. Panna maakonna täitevkomiteedele järelevalve teostamine aruannete korraliku täitmise ja tähtaegadest kinnipidamise üle.

4. Teha Põllutöö Rahvakomissarile ülesandeks anda üksikasjalikud juhendid käesolevas määruses ettenähtud aruandluse läbiviimise kohta.

Tallinn, 12. juunil 1941. Nr. 1144.

---

2. jagu.

Põllundus.

Talundite majapidamise korrashoiu seadus.

Antud Vabariigi Presidendi poolt dekreedina 8. augustil 1940.

(Avaldatud RT 9. 8. 1940, 98, 963)

I.

§ 1. Talundite valdajad ja pidajad on kohustatud talundeid korralikult majandama, põldusid korralikult harima, külve õigeaegselt, hoolsalt ja täies ulatuses teostama ning saake õigeaegselt ja hoolsalt koristama.

§ 2. Talundite valdajaile või pidajaile, kes on 1940. aasta sügisesed külvid teostanud korralikult, makstakse riigi poolt tasu nendel maadel tehtud külvide eest, mis järgmisel kevadel maareformi teostamise korras lõigatakse ära talundi küljest.

§ 3. Keelatud on talundi karja ja muu inventari ning päraldiste müümine, kinkimine või muul viisil võõrandamine suuremal määral, kui see on vajalik korraliku majandamise käigus. Samuti on keelatud talundi majapidamise laostamine igal muul viisil.

§ 4. Käesoleva seaduse eeskirjade mittetäitmise korral konfiskeeritakse Põllutööministri otsusel talundi valdaja või pidaja põllumajanduslik vara ja antakse kasutamiseks neile, kes maad korralikult harivad.*)

§ 5. Käesoleva seaduse täitmise järelevalve pannakse Põllutööministeeriumile ja maa- ning vallavalitsustele.

§ 6. Põllutööministril on õigus anda määrusi ja juhtnööre käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 8. augustil 1940.

Talundite majapidamise korrashoiu seaduse täiendamise seadlus.

Antud ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi poolt 9. septembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 10. 9. 1940, 6, 51)

Talundite majapidamise korrashoiu seaduse (RT 1940, 98, 963) § 4 täiendatakse teise ja kolmanda lõikega järgmises redaktsioonis:

Kuni konfiskeerimise küsimuse otsustamiseni, samuti juhtudel, kui majapidamise laostumine toimub juhuslikel asjaoludel, mille tõttu vara konfiskeerimine ei osutu tarvilikuks, võib Põllutöö Rahvakomissar oma otsusega võtta vastava majapidamise ajutiselt riikliku hoolekande alla. Hoolekande kulud jäävad juhul kui vara ei konfiskeerita, talundi valdaja kanda.

Käesolev eeskiri jõustub avaldamisega ja seda kohaldatakse 1. septembrist 1940 arvates.

Talundite majapidamise korrashoiu seaduse teostamise juhend.

Antud Põllutöö Rahvakomissari poolt 21. septembril 1940.

A l u s: Talundite majapidamise korrashoiu seaduse (RT 1940, 98, 963) § 6.

(Avaldatud ENSV T 24. 9. 1940, 11, 113)

§ 1. Vastavalt Talundite majapidamise korrashoiu seaduse nõuetele, peavad talundite pidajad ENSV põllumajandusliku kultuuri ja toodangu järjekindla tõstmise huvides oma talundeid majandama korralikult.

*) Täiendatud Talundite majapidamise korrashoiu seaduse täiendamise seadlusega (ENSV T 1940, 6, 51).

Talundite majapidamise korrashoiu seaduse § 1 ja 3 ja käesoleva juhendi täitmise üle teostavad kohtadel järelevalvet vallavalitsused, kellele on kohustatud asjatundjana andma kaasabi maatulunduskonsulendid.

§ 2. Talundite pidajad on kohustatud vilja- ja heinasaake koristama ja hoiukohtadesse asetama hoolsasti ja õigeaegselt nii, et oleks välditud nende riknemise hädaoht.

§ 3. Tera- ja kaunvilja saake ei või väljadele jätta väikestes kogustes ja kaitsmatult ilmastiku mõjude eest pikemaaegselt kui 6 nädalat, arvates saakide koristamisest.

§ 4. Kartul, juurvili, köögi- ja aedvili tuleb asetada ilmastiku mõjusid vältivatesse hoiukohtadesse (kuhilatesse, keldritesse) kohe pärast koristamistööde lõpetamist.

§ 5. Keelatud on vähendada külvipindasid, külida alaväärtuslikku seemet või vähendatud norme.

Maaharimistöödel ei ole lubatud kõrvale kalduda maaharimise normaalsest käigust.

§ 6. Talundi olemasolevat karja (veiseid) võib vähendada ainult karja normaalse uuendamise ulatuses. Veiseid üle selle ulatuse võib vähendada ainult siis, kui seda tungivalt tingib söödatagavarade vähesus või kui veiseid müüakse teistele majapidamistele elusloomadeks.

§ 7. Täiskasvanud tõuloomi on lubatud tapaloomadeks müüa või tappa ainult vanuse või tervisrikete tõttu veterinaararsti vastava tõendi alusel.

§ 8. Lammaste, sigade ja hobuste müümine või tapmine on lubatud ainult säärases ulatuses, et see ei vähendaks nende loomaliikide normaalset pidamist ega takistaks talundi korralikku majandamist.

Koduloomade, inventari või talumajapidamissaaduste vähendamises ei või milgil juhul avalduda majapidamise laostamise ega likvideerimise tunnuseid.

§ 9. Vallavalitsused täidavad neile § 1 ettenähtud järelevalve ülesandeid selleks nimetatud usaldusmeeste kaudu.

Vallavalitsuse usaldusmeeste ülesandeks on kõigepealt talupidajaid hoiatada seaduslikkude tagajärgede suhtes, kui peaks talumajapidamises ilmnema majapidamise laostamise või varade liigse vähendamise tunnuseid.

Juhul, kui majapidamises ilmneb Talundite majapidamise korrashoiu seaduse või käesoleva juhendi nõuete rikkumisi, on usaldusmehed kohustatud sellest viivitamata teatama kohalikule vallavalitsusele.

§ 10. Vallavalitsus koostab asjaolude kohta vastava protokolli ja esitab selle juhul, kui ilmneb seaduse või käesoleva juhendi rikkumise tunnuseid või esineb vajadus talundi riikliku hoolekande alla võtmiseks, oma ettepanekuga talund kas ajutiselt riikliku hoolekande alla võtta või konfiskeerida — Põllutöö Rahvakomissarile.

Juhul, kui talund esitatakse konfiskeerimiseks, lisandatakse esitisele kohaliku maatulunduskonsulendi poolt teostatud paikliku ülevaatuse akt ja konsulendi seisukoht talupidamise seisukorra kohta.

§ 11. Vallavalitsuse protokollis tähendatakse:

1) talundi nimi, kinn. nr., üld- ja eriti põllumaa suurus;
2) talundi põlise pidaja nimi ja perekonnanimi ning kui talund on teise isiku majandamisel, siis ka viimase nimi ja perekonnanimi;
3) talundi tööjõu, majapidamise, hoonete, elus- ja eluta inventari ning tööde seisukord, tähendades eriti ja üksikasjalikult, mis aladel väljendub majapidamise laostamise või varade liigse vähendamise tunnuseid;
4) kas talundi valdajal on vara või muid elatisvõimalusi peale asjaomase talundi;
5) kui talund pannakse ette ajutise hoolekande alla võtta, siis eriti mis põhjusil ja kui kauaks;
6) kui talundis on inventari või muud vara, mis ei kuulu põlisele pidajale, siis näidata ka see.

Maatulunduskonsulent teostab omapoolse paikliku ülevaatuse, mille protokollib ning lisandab oma seisukoha talupidamise seisukorra kohta.

§ 12. Põllutöö Rahvakomissar, saanud vallavalitsuse esitise, otsustab talundi konfiskeerimise või riikliku hoolekande rakendamise küsimuse Talundite majapidamise korrashoiu seaduse § 4 esimese või teise lõike alusel.

Juhul, kui on algatatud talundi konfiskeerimise küsimus, jäetakse asjaosalisele talupidajale võimalus seletusega esinemiseks.

§ 13. Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Rehepeksu ja viljakuivatamise seadmete kasutamise määrus.

Antud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 13. septembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 17. 9. 1940, 9, 98)

I.

§ 1. Et võimaldada kõigil maapidajail õigeaegselt teraviljade peksmist ja saakide kuivatamist olemasolevate rehepeksugarnituuride ja viljakuivatiste abil, kohustatakse kõiki rehepeksugarnituuride ja kuivatiste omanikke või valdajaid täie koormatisega rakendama oma seadmeid ümbruskonna maapidajate viljade peksmise ja kuivatamise tööle õiglase tasu eest.

§ 2. Kõik rehepeksugarnituurid ja viljakuivatamise seadmed, mis on olemasolevate võimaluste juures veel käesoleval hooajal korda seatavad, tulevad nende omanikkude või valdajate poolt viivitamata viljapeksu töödeks või kuivatustegevuseks töökorda seada.

§ 3. Kõiki töökorras olevaid ja töökorda viidud seadmeid on nende omanikud kohustatud tööle rakendama ümbruskonna maapidajate viljade peksmiseks ja kuivatamiseks, töötades seejuures maksimaalse koormatisega ja plaani järgi, mis võimaldab ühtlaselt kõigi maapidajate tarviduse rahuldamist vaatamata sellele, kas maapidajal on rohkem või vähem viljapeksu või kuivatise tööd.

§ 4. Tööde teostamiseks tuleb rehepeksugarnituurid ja liikuvad viljakuivatised viia töökohale nõnda, et pekstava ja kuivatatava vilja juurde toomine ja ära viimine ei teeks maapidajaile raskusi.

Vajalikku tööjõudu seadmete kohale toimetamiseks ja tööde teostamiseks on kohustatud andma maapidajad, välja arvatud seadmete käivitamise tehnilised juhid, kelle peavad andma seadmete omanikud või valdajad.

Kuivatiste kui ka puuküttega töötavate rehepeksu jõumasinate kütteks vajaliku kütteaine peavad andma ja töökohale toimetama maapidajad.

§ 5. Seadmete kasutamise eest makstakse tasu nende omanikule või valdajale kokkuleppel, kusjuures tingimuseks on, et tasud oleksid kõigi maapidajate jaoks ühtlased ja kalkuleeritud tegelike kulude ja töötasude piires.

Ülemäära kõrgete tasude võtmine on keelatud.

Eri tasunormid võivad olla masinatarvitajate kooperatiivide liikmete omatööde kohta.

§ 6. Juhul, kui asjaosalised ei lepi töötasus kokku, määrab seadmete kasutamise tasud kohalik vallavalitsus § 5 tähendatud põhimõtetel. Vallavalitsuse poolt määratud töötasud on asjaosalistele kohuslikud.

Kokkuleppe puudumine töötasu suhtes ei tohi olla takistuseks töö läbiviimises.

§ 7. Vallavalitsustel lasub seadmete tööle rakendamise alal ka muude küsimuste lahendamine, eriti seadmete kätte näitamine neile maapidajaile, kellel ei ole võimaldunud omal algatusel neid kasutada saada, pidades selleks vajalikku sidet ka naabervallavalitsustega.

§ 8. Juhul, kui § 1 tähendatud seadmete omanik või valdaja vallavalitsuse hoiatusest hoolimata on rikkunud käesoleva määruse eeskirju kas tööst või seadmete kordaseadmisest põhjuseta keeldumise või üleliiga suurte töötasude võtmise näol, võib Põllutöö Rahvakomissar oma otsusega rehepeksugarnituuri või viljakuivatise võtta nende seadmete omaniku või valdaja arvel sundkasutamisele.

Sundkasutamisest tekkinud kulud nõutakse seadmete omanikult või valdajalt sisse administratiivkorras.

§ 9. Seadmete sundkasutamisele võtmise asjas esitab Põllutöö Rahvakomissarile ettepanekud vallavalitsus, lisades ettepanekule juurde asjaolude kohta koostatud üksikasjaliku protokolli, milles on eriti selgitatud põhjused, mis tingivad § 8 ettenähtud abinõude rakendamist.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV linnade ja asulate maade juurvilja- ja puuviljaaedadeks kasutamise juhendi kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 2. 4. 1941, 35, 521)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV linnade ja asulate maade juurvilja- ja puuviljaaedadeks kasutamise juhend.

Tallinn, 21. märtsil 1941. Nr. 491.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
21. märtsi 1941 määruse nr. 491 juurde.

ENSV linnade ja asulate maade juurvilja- ja puuviljaaedadeks kasutamise juhend.

1. Aiandusliku tähtsusega linna- ja asulamaade (natsionaliseeritud majade ja hoonete juures asetsevad aiad; teised aianduslikuks kasutamiseks kõlblikud vabad maa-alad, mis asuvad linnade ja asulate piires) kasutamine toimub juurvilja- ja puuviljaaedade, puukoolide, seemnekasvatuste jms. laiaulatusliku rajamise alusel.

2. Aiandusliku tähtsusega linna- ja asulamaid kasutavad kommunaalmajanduse organid või need maad antakse tasuta kasutamiseks ettevõtteile, asutistele ja organisatsioonidele, kollektiividele ja üksikutele töötajatele, kes soovivad tegutseda aianduse alal, mille aluseks oleks isiklik töö, lülitades välja võõra tööjõu ekspluateerimise.

3. Maade kasutamiseks andmine toimub kindla plaani alusel, mis koostatakse kommunaalmajanduse organite poolt ja kinnitatakse kohaliku töötava rahva saadikute nõukogu poolt.

4. Linna- ja asulamaade kasutamise plaanid koostatakse:

a) maade inventariseerimise andmete alusel;
b) linnade ja asulate kinnitatud planeerimisprojektide alusel;
c) aianduslik-põllumajandusliku iseloomuga linna- ja asulamaade kinnitatud projektide alusel.

5. Aiandusliku iseloomuga linna- ja asulamaad suurusega üle 1500 m² antakse asutistele, ettevõtetele ja kollektiividele kasutamiseks lepingu alusel, mis sõlmitakse kommunaalmajanduse organite ja maakasutajate vahel juurdelisatud (lisa nr. 1) lepingu järgi.

Aiandusliku iseloomuga maatükid suurusega alla 1500 m² antakse üksikutele perekondadele ja töötavatele isikutele kasutamiseks lepingu alusel, mis sõlmitakse kommunaalmajanduse organite ja maakasutajate vahel juurdelisatud (lisa nr. 2) lepingu järgi.

Linna- ja asulamaade kasutamiseks andmine lepingut sõlmimata on keelatud.

6. Aiandusliku maa-ala kasutamise lepingus nähakse kohuslikult ette organiseeritava (kui on tegemist uute aedadega) aia iseloom (juurvilja- või puuviljaaed jne.) või märgitakse ära olemasoleva aia iseloom, kusjuures aiamaa või aia kasutaja peab aeda majandama lepingus ettenähtud aiatüübi alusel. Vastutus lepingust kinnipidamise eest lasub maakasutajal.

Peale selle tähendatakse lepingus: kasvatatavad aiakultuurid, maa-ala väetamise kohustus, maaparandamistööd, nende ulatus, tähtajad ja maksus; üle 1500 m² maa-ala kasutajail kohustus koostada ja esitada kohalikule töötava rahva saadikute nõukogule viisaastaku (perspektiivne plaan) ja aasta tootmisplaan; amortisatsiooni mahaarvutuste toimetamine ehitiste ja inventari alal; kommunaalmajanduse osakondade õigus toimetada lepingute täitmise järelevalvet kasutamiseks antud maa-alade suhtes.

7. Kuuendas punktis tähendatud aiapidamiste majandamise iseloom ja agromiinimum määratakse kindlaks kommunaalmajanduse organite pool vastavalt kohapealsetele oludele ja arvesse võttes maakasutamise maksimaalset intensiivsust, juurvilja-, puuvilja- jne. aedade maksimaalseid asutamisvõimalusi ning sooja-vete, väsinud auru, elektrijõu jne. kasutamise võimalusi.

8. Maa-alade väljaarendamine toimub kooskõlas linnade ja asulate planeerimisega ja juurvilja- ning puuviljaaedade arendamisplaaniga linnade ja asulate maa-alal.

Juurvilja-, puuvilja- jne. aianduse rajamise plaani puudumise korral väljaantavast maa-alast valmistada plaan, millele hiljem kantakse üksikasjaliselt peale maakasutajate maatükid.

9. Maakasutajatega sõlmitud lepingutes tähendatakse ära maakasutaja nimi, maa-ala suurus ja asukoht, maa kasutamise iseloom, kasutamise tähtaeg ja muud kohustused, samuti tähendatakse ära lepingu mittetäitmise tagajärjed.

10. Aiakultuuride alla võetava maa kasutamise tähtajad määratakse kindlaks linna- ja asulamaade kohta koostatud üldiste plaanide alusel, kusjuures aiapidamistele kindlustatakse antud asukohas püsivus ja soodustatakse igaviisi nende arengut.

Lühiajalist maa kasutamist lubatakse ainult neil juhtudel ja neil maa-aladel, mis lähemas tulevikus on määratud mõnesuguste ehitiste alla, samuti maade kohta, mis asuvad natsionaliseeritud majade ja hoonete juures.

Maa antakse kasutada köögiviljade, kartulite jne. alla 1—5 aastaks, seemnekasvatustele, puukoolidele jms. vähemalt 10 aastaks ning puuviljaaedadele pikemaks ajaks.

11. Aiapidamistele kasutada antava maa suurus määratakse kindlaks vastavalt linna- või asulamaade tagavaradele ja üksikute maasoovijate ning organisatsioonide arvule, arvestades tulevaste organiseeritavate aiapidamiste ulatust ja nende tulukust.

12. Kasutamiseks antud maa-ala või maa-alade äravõtmine enne lepingus ettenähtud tähtaega võib toimuda eeldusel, et maakasutajale tehakse otsus teatavaks vähemalt 6 kuud ette, kuid hiljemalt 1. veebruariks, kusjuures maakasutajale tasutakse otsesed materjalide, ehitiste ja töökulud, mis makstakse välja nende mittekasutatud osas, välja arvatud väetis.

13. Need, kelle kasutuses on juurvilja, puuvilja jne. kasvatamiseks linna- või asulamaad üle 1500 m², peavad esitama kohalikule töötava rahva saadikute nõukogule heakskiitmiseks maa-ala organiseerimise ja kasutamise üldplaani (perspektiivplaan, viisaastakuplaan) kui ka aastaplaani lähemaks aastaks. Ilma nende plaanide esitamiseta ja heakskiitmiseta ei ole lubatud ühegi maa-ala kasutamine, mis ületab 1500 m².

Perspektiivplaanides tuleb pöörata tähelepanu mitte ainult abinõudele, kuidas kasutada aianduslikke maid juurvilja-, puuvilja- jne. kultuurideks, vaid tuleb ära näidata abinõud juurvilja-, puuvilja- jne. saagi tõstmiseks.

Üksikisikutel ja perekondadel ei tule esitada kohalikule töötava rahva saadikute nõukogule maade majandamise plaane. Nendega sõlmitavas lepingus tähendatakse ainult maa-alal kasvatatavad kultuurid.

14. Aastaplaanid, mis maakasutajad koostavad üldplaani alusel, peavad sisaldama andmeid kasvatatavate kultuuride ning nende all oleva maa-ala suuruse ja loodetava saagi kohta. Peale selle tuleb plaanis ette näha väetisainete, külviseemnete ja tõrjevahendite vajadus liigiliselt ja kaaluliselt, aiatööriistade ja inventari hulk ning elus ja mehaanilise tööjõu vajadus ühes allikate nimetamisega.

15. Aiandusliku tähtsusega linna- või asulamaade kasutajad tasuvad neile kasutamiseks antud inventari ja ehitiste eest amortisatsiooni lisandatud amortisatsioonimäärade tabeli (lisa nr. 3) kohaselt.

16. Kommunaalmajanduse organid on kohustatud igapidi kaasa aitama maakasutajaile aianduskultuuride edendamise ja kasvatamise alal.

17. Kasvatamiseks antud aiamaade võimalikult otstarbekaks kasutamiseks on kommunaalmajanduse organitel õigus kontrollida ja jälgida kasutaja rahalist ja tehnilist seisundit, andes maa kasutajaile tarvilikku tehnilist abi.

Lisa nr. 1.

LEPING
AIANDUSLIKU TÄHTSUSEGA MAADE KASUTAMISEKS ANDMISE KOHTA JUURVILJA- JA PUUVILJAAEDADEKS, SEEMNEKASVANDUSTEKS, PUUKOOLIDEKS JMS. ASUTISTELE, ETTEVÕTETELE JA KOLLEKTIIVIDELE.

..... aastal ..... Kommunaalmajanduse Osakond ühelt poolt ja kasutaja .... teiselt poolt sõlmisid järgmise lepingu.

§ 1.

..... Kommunaalmajanduse Osakond
(nimetus)
annab ja kasutaja võtab vastu kasutamiseks ..... aastaks, alates .....,
maa-ala nr. ..... all, mis asub .....
linnas
asulas, suurusega ..... m², ja näidatud plaanil nr. .....

§ 2.

Kasutamiseks antud maatükil on kasutaja kohustatud ..... aasta jooksul võtma ..... -kultuuride alla ..... m², lavakultuuride alla ..... m² ja kasvuhoonete alla ..... m².

Ülejäänud osa maast kasutatakse tootmisplaani kohaselt, mis on kooskõlastatud töötava rahva saadikute nõukogu poolt kinnitatud tootmisplaaniga. Toomisplaanis näidatakse iga aasta kohta mitmesuguste kultuuride alla võetavate maa-alade pinna suurus.

§ 3.

Kasutajale antud kasutamisõigus piirdub ainult maa-ala pealispinnaga; seepärast ei ole kasutajal õigust maa seest võtta liiva, savi ja teisi maapõuevarasid, kui see ei ole lepingus tähendatud eraldi. Samuti on kasutajal keelatud kasutada maatükki aiakultuurideks, mis ei ole ette nähtud lepingus ega tootmisplaanis.

§ 4.

Ehitised ja tehnilised sisseseaded, mis asetsevad § 1 nimetatud maatükil, antakse üle kasutajale erilise, käesolevale lepingule lisandatud nimekirja alusel, milles iga üksik ese on eraldi märgitud ja hinnatud.

§ 5.

Kasutaja on kohustatud kahe nädala jooksul, arvates lepingu sõlmimisest, koostama tema kasutamisele antud maa kasutamise üldplaani (perspektiivplaan) ja igal aastal, välja arvatud lepingu sõlmimise aasta, hiljemalt 15. oktoobriks koostama tootmisplaani järgnevaks aastaks. Plaanid tuleb esitada eelnimetatud tähtpäevaks kommunaalmajanduse osakonnale kinnitamiseks ja kooskõlastamiseks tootmisplaaniga.

§ 6.

Kasutaja on kohustatud maksimaalse saagi kindlustamiseks temale kasutamiseks antud maa-ala ja seal asuvaid aiakultuure majandama heaperemehelikult, harima maad kindla külvikorra järgi, korralikult väetama, teostama õigeaegselt maaharimistöid ja vastavalt lepingule üles harima uudismaid.

§ 7.

Kasutaja on kohustatud väetist tarvitama nii, et see vastaks igapidi agronoomilistele nõuetele.

§ 8.

Kasutaja on kohustatud korras hoidma lepingu § 4 nimetatud ehitised ja tehnilised sisseseaded ning omal kulul teostama järgmisi jooksvaid ja kapitaalremonte:

.....

.....

§ 9.

Kasutaja on kohustatud teostama omal kulul järgmisi maaparandustöid:

.....

.....

kokku Rbl. ..... väärtuses.

Enne käesoleva lepingu sõlmimist teostatud maaparandustööd on kasutaja kohustatud hoidma täielikult korras ja omal kulul teostama vajalikku parandust kogu maa-ala kasutamise aja kestel.

Kõik maaparandustööd tuleb läbi viia kohaliku töötava rahva saadikute nõukogu poolt kinnitatud plaanide ja eelarvete kohaselt.

§ 10.

Kasutajal on õigus püstitada kasutada antud maa-alale omal kulul selle kasutamiseks vajalikke ehitisi kohaliku töötava rahva saadikute nõukogu poolt kinnitatud plaanide ja eelarvete kohaselt, tingimusel, et need ehitised lammutatakse ja materjalid veetakse ära lepingu ülesütlemise või lõppemise korral ..... kuu jooksul kasutaja kulul, kui kommunaalmajanduse osakond ei saavuta kokkulepet nende ehitiste omandamiseks.

§ 11.

Kasutaja on kohustatud korrastama juurdepääsuteid maatükile, kui ei ole tegemist teedega, mida hoiab korras kohalik töötava rahva saadikute nõukogu.

§ 12.

Kasutaja on kohustatud iga aasta tasuma Rbl. ..... temale kasutada antud ehitiste ja inventari amortisatsiooni arvel.

§ 13.

Kui töötava rahva saadikute nõukogu vajab väljaantud maa-ala osaliselt või tervikuna oma tarviduseks, on tal õigus käesolevat lepingut lõpetada enne tähtaega.

Lepingu ülesütlemine toimub vähemalt 6 kuud enne maa-ala lõplikku üleandmist kommunaalmajanduse osakonnale, kuid mitte hiljemalt kui 1. veebruaril.

Lepingu lõpetamisel osa maa-ala kohta on kasutajal õigus ära öelda ka ülejäänud maa-ala kasutamisest.

Eeltähendatud juhtudel tasutakse kasutajale materjalide, ehitiste ja töökulud, mis makstakse välja nende mittekasutatud osas, välja arvatud väetis.

§ 14.

Kohalikul töötava rahva saadikute nõukogul on õigus ümber paigutada ja parandada kasutamiseks väljaantud maa-alade piire maade vahetamise teel, kusjuures kasutajale tasutakse kõik tehtud kulud mittekasutatud osas, kui kasutajal ei ole võimalik kasutada materjale ja ehitisi uues asukohas.

§ 15.

Kasutaja võib maatükki tervikuna või osaliselt kolmandatele isikutele edasi anda ainult kommunaalmajanduse osakonna nõusolekul.

§ 16.

Kohalikul kommunaalmajanduse osakonnal on õigus igal ajal koha peal kontrollida lepingu täitmist.

§ 17.

Lepingu tingimuste mittetäitmisel ja röövmajandamise avastamisel on kommunaalmajanduse osakonnal õigus lepingut lõpetada, kusjuures kasutaja tasub kõik tema poolt tekitatud kahjud.

§ 18.

Ülalnimetatud maa-ala asukoht ja piirid on kasutajal looduses teada.

§ 19.

Tehniliste tööde eest maa-alade väljaandmisel tasub maakasutaja kommunaalmajanduse osakonnale normide järgi, mis kinnitatud kohaliku töötava rahva saadikute nõukogu poolt.

§ 20.

Käesolev leping on sõlmitud kahes eksemplaris, millest üks jääb kommunaalmajanduse osakonnale ja teine antakse kasutajale.

Lisa nr. 2.

LEPING AIANDUSLIKU TÄHTSUSEGA KUNI 1500 m² MAATÜKKIDE KASUTAMISEKS ANDMISE KOHTA PEREKONDADELE JA ÜKSIKUTELE TÖÖTAVATELE ISIKUTELE.

..... aastal ..... Kommunaalmajanduse Osakond ühelt poolt ja kasutaja .... teiselt poolt sõlmisid järgmise lepingu.

§ 1.

..... Kommunaalmajanduse Osakond
(nimetus)
annab ja kasutaja võtab vastu kasutamiseks .... aastaks, alates ....., maa-ala, mis asub ..... $\frac{\text{linnas}}{\text{asulas}}$, suuruses ..... m².

§ 2.

Kasutamiseks antud maatüki on kasutaja kohustatud võtma ..... -kultuuride alla.

§ 3.

Kasutajale antud kasutamisõigus piirdub ainult maa-ala pealispinnaga, seepärast ei ole kasutajal õigust maa seest võtta liiva, savi ja teisi maapõuevarasid.

§ 4.

Ehitised ja tehnilised sisseseaded, mis asetsevad § 1 nimetatud maatükil, antakse üle kasutajale erilise, käesolevale lepingule lisandatud nimekirja alusel, milles iga üksik ese on eraldi märgitud ja hinnatud.

§ 5.

Kasutaja on kohustatud temale kasutamiseks antud maa-ala majandama heaperemehelikult.

§ 6.

Kasutaja on kohustatud väetist tarvitama nii, et see vastaks igapidi agronoomilistele nõuetele.

§ 7.

Kasutaja on kohustatud korras hoidma lepingu § 4 nimetatud ehitised ja tehnilised sisseseaded ja omal kulu teostama järgmisi jooksvaid ja kapitaalremonte:

.....

.....

§ 8.

Kasutajal on õigus püstitada kasutada antud maa-alale omal kulul selle kasutamiseks vajalikke ehitisi kohaliku töötava rahva saadikute nõukogu poolt kinnitatud plaanide ja eelarvete kohaselt, tingimusel, et need ehitised lammutatakse ja materjalid veetakse ära lepingu ülesütlemise või lõppemise korral ..... kuu jooksul kasutaja kulul, kui kommunaalmajanduse osakond ei saavuta kokkulepet nende ehitiste omandamiseks.

§ 9.

Kasutaja on kohustatud korrastama juurdepääsuteid maatükile, kui ei ole tegemist teedega, mida hoiab korras kohalik töötava rahva saadikute nõukogu.

§ 10.

Kasutaja on kohustatud iga aasta tasuma Rbl. ..... temale kasutada antud ehitiste ja inventari amortisatsiooni arvel.

§ 11.

Kui töötava rahva saadikute nõukogu vajab väljaantud maa-ala osaliselt või tervikuna oma tarviduseks, on tal õigus enne tähtaega käesolevat lepingut lõpetada.

Lepingu ülesütlemine toimub vähemalt 6 kuud enne maa-ala lõplikku üleandmist kommunaalmajanduse osakonnale, kuid mitte hiljemalt kui 1. veebruaril.

Lepingu lõpetamisel osa maa-ala kohta on kasutajal õigus ära öelda ka ülejäänud maa-ala kasutamisest.

Eeltähendatud juhtudel tasutakse kasutajale materjalide, ehitiste ja töökulud, mis makstakse välja nende mittekasutatud osas, välja arvatud väetis.

§ 12.

Kasutaja võib maatükki tervikuna või osaliselt kolmandatele isikutele edasi anda ainult kommunaalmajanduse osakonna nõusolekul.

§ 13.

Kohalikul kommunaalmajanduse osakonnal on õigus igal ajal koha peal kontrollida lepingu täitmist.

Lepingu tingimuste mittetäitmisel on kommunaalmajanduse osakonnal õigus lepingut lõpetada, kusjuures kasutaja tasub kõik tema poolt tekitatud kahjud.

§ 14.

Käesolev leping on sõlmitud kahes eksemplaris, millest üks jääb kommunaalmajanduse osakonnale ja teine antakse kasutajale.

Lisa nr. 3.

AIANDUSLIKU TÄHTSUSEGA EHITISTE JA INVENTARI AMORTISATSIOONIMÄÄRADE NORMID.

Põhivahendite liigid.	%%
I. Tootmisalased hooned (normaaltüüp).	
1. Kivi-, betoon- ja raudbetoonhooneil	2,7
2. Segahooneil	4,1
3. Puuhooneil	5,4
II. Tootmisalased hooned (kerge tüüp).	
4. Kivi-, betoon- ja raudbetoonhooneil	3,25
5. Segahooneil	5,0
6. Puuhooneil	6,8
III. Mittetootmisalased hooned (normaaltüüp).	
7. Kivi-, betoon- ja raudbetoonhooneil	2,0
8. Segahooneil	3,0
9. Puuhooneil	4,0
10. Savihooneil	7,0

Põhivahendite liigid.	%%
IV. Mittetootmisalased hooned (kerge tüüp).	
11. Kivi-, betoon- ja raudbetoonhooneil	2,5
12. Segahooneil	3,5
13. Puuhooneil	4,75
14. Savihooneil	7,0
V. Melioratiivehitised ja istandikud.	
15. Kivi-, betoon- ja raudbetoonehitistel:	
a) tammidel, kanalitel, abiehitistel, tunnelitel, kaevudel, sildadel, tugedel ja toeseintel jne.	2,0
b) maa-alustel torustikel, veetorudel, reservuaaridel ja muudel veereguleerimisseadeldistel	3,8
c) vabrikukorstnatel, sillutatud teedel ja maanteedel, plankudel ja abiehitistel	4,0
16. Puutammidel, kaevudel, vaiadel, reservuaaridel, sildadel, platvormidel, lüüsidel, torudel ja abiehitistel	10,0
17. Kindlustatud muldehitistel:	
a) tammidel, betoonkindlustusehitistel	6,0
b) tammidel	20,0
c) drenaažidel:	
a. hagu- ja latt-	8,5
b. kivi- (toru-)	5,0
c. savi-	3,5
18. Kaevudel:	
a) puur-	3,0
b) lahtised	5,0
19. Tuulejõudu kasutavatel ehitistel	15,0
20. Aedadel	3,0
21. Üleveoparvedel	15,0
VI. Aianduslik inventar.	
22. Masinatel ja maaharimisriistadel külviks, seemnesortimiseks jne.	10,0
VII. Transport.	
23. Autodel	22,0
24. Hobusõidukeil	12,0
25. Hobuseriistadel	25,0
26. Hobustel	10,0
VIII. Tööriistad ja inventar.	
27. Tööriistadel	20,0
28. Majapidamis-inventaril	10,0—20,0
29. Veepealsel inventaril	5,0—15,0

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja EK(b)P Keskkomitee määrus masin-traktorijaamade võrgu laiendamise ja nende tegevuse korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 8. 3. 1941, 27, 351)

Vastavalt NSVL Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Majandusnõukogu otsusele ja täienduseks ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ning EK(b)P Keskkomitee määrusele 3. detsembrist 1940 Masin-traktorijaamade organiseerimise kohta Eesti NSV-s ja sihiga aidata eesti töötavat talupoega maaharimisel, Eesti Rahvakomissaride Nõukogu ja EK(b)P Keskkomitee määravad:

1. Moodustada Eesti NSV territooriumil 1941. a. kevadeks lisaks ENSV RKN ja EK(b)P KK määrusega loodud viieteistkümnele MTJ-le veel kümme masin-traktorijaama, jaotades need ja varem loodud masin-traktorijaamad maakondade vahel, nagu näidatud lisas nr. 1.

2. ENSV RKN ja EK(b)P KK määruse 3. detsembrist 1940 muutmiseks korraldada ümber traktorite arv MTJ vahel, jaotades neid ligikaudselt üksikute MTJ-de vahel vastavalt lisas nr. 2 tähendatud arvule.

3. Võtta teadmiseks ENSV Põllutöö Rahvakomissari (sms Abels'i) avaldus, et neljateistkümne MTJ jaoks on juba talud välja valitud ja kohustada sms Abels'it koos maakonna töötava rahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega ja EK(b)P maakonna komiteedega leidma iga MTJ-le, kus seda veel tehtud pole, vastav talu, kusjuures silmas pidada, et MTJ saaks omale vajalikud tootmis- ja eluruumid.

4. Kohustada ENSV Põllutöö Rahvakomissari koos EK(b)P maakonna sekretäridega valima hiljemalt kümne päeva jooksul kõigi täiendavalt loodavate MTJ jaoks direktorite, vanemagronoomide, vanemmehaanikute ja vanemraamatupidajate kandidaadid ning esitama need kinnitamiseks EK(b)P KK ja ENSV Rahvakomissaride Nõukogule.

5. Kiita heaks ENSV Põllutöö Rahvakomissari poolt esitatud:

a) MTJ tüüpleping talumajapidamistele traktoritööde tegemiseks, lisa nr. 3;

b) naturaal- ja rahalise tasu normid MTJ tööde eest ning hobuinventari kasutamise hinded, lisad nr. 4 ja 5;

c) tehtavate tööde normid põhimiste põllumajanduslike tööde alal traktoritel SHTZ-NATI, lisa nr. 6;

d) kütteaine kulunormid kilogrammides ha kohta, traktor SHTZ-NATI, lisa nr. 7.

Kohustada ENSV Põllutöö Rahvakomissari (sms Abels'it) ja EK(b)P Põllumajandusosakonna juhatajat (sms Aben'it) esitama tüüplepingu, naturaal- ja rahalise tasu normid MTJ-le, samuti ka tehtavate tööde normid kinnitamiseks NSVL Põllutöö Rahvakomissarile ja ÜK(b)P KK Põllumajanduse osakonnale.

6. Paluda NSVL RKN kohustada NSVL Põllutöö Rahvakomissari MTJ jaoks kohale saatma kütte- ja määrdeainete taarat 2.500 m³ mahutuses.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 212.

Lisa nr. 1
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

1941. a. kevadeks loodavate MTJ jaotus maakondade järgi.

MTJ jrk. nr.	Maakond	MTJ nimetus	MTJ arv maakonnas
1	Virumaa	Jõhvi	
2	„	Vihula	3
3	„	Rakvere	
4	Järvamaa	Järva-Jaani	
5	„	Paide	2
6	Harjumaa	Tallinna	
7	„	Pääsküla	3
8	„	Rapla	
9	Läänemaa	Taebla	
10	„	Sipa	2
11	Saaremaa	Saare	1
12	Pärnumaa	Pärnu-Jakobi	
13	„	Vändra	3
14	„	Kilingi-Nõmme	
15	Viljandimaa	Viljandi	
16	„	Soosaare	2
17	Tartumaa	Palamuse	
18	„	Alatskivi	
19	„	Tartu	4
20	„	Rannu	
21	Valgamaa	Keeni	1
22	Võrumaa	Võru	
23	„	Pikajärve	2
24	Petserimaa	Pangevitsa	
25	„	Halahalnja	2
		Kokku Vabariigis	25

Lisa nr. 2
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Traktorite jaotus 25 ENSV PRK Masin-traktorijaama vahel.

MTJ jrk. nr.	Maakond	MTJ nimetus	Traktorite arv	Traktorite võimsus HP
1	Virumaa	Jõhvi	15	480
2	„	Vihula	12	384
3	„	Rakvere	14	448
4	Järvamaa	Järva-Jaani	14	448
5	„	Paide	12	384
6	Harjumaa	Tallinna	12	384
7	„	Pääsküla	12	384
8	„	Rapla	14	448
9	Läänemaa	Taebla	12	384
10	„	Sipa	14	448
11	Saaremaa	Saare	12	384
12	Pärnumaa	Pärnu-Jakobi	14	448
13	„	Vändra	12	384
14	„	Kilingi-Nõmme	14	448

MTJ jrk. nr.	Maakond	MTJ nimetus	Traktorite arv	Tarktorite võimsus HP
15	Viljandimaa	Viljandi	14	448
16	„	Soosaare	12	384
17	Tartumaa	Palamuse	14	448
18	„	Alatskivi	12	384
19	„	Tartu	15	480
20	„	Rannu	12	384
21	Valgamaa	Keeni	15	480
22	Võrumaa	Võru	15	480
23	„	Pikajärve	12	384
24	Petserimaa	Pangevitsa	15	480
25	„	Halahalnja	12	384
		Kokku	331	10.592

Lisa nr. 3
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Tüüp-leping masin-traktorijaama ja talumajapidamise vahel traktoritööde tegemiseks.

Meie, ... masin-traktorijaama nimel MTJ direktor ja ..... maakonna ..... valla ..... küla talunik ....., sõlmisime käesoleva lepingu alljärgnevas:

I. Masin-traktorijaam kohustub:

1. Teostama oma traktoritega, põllutöömasinate ja -riistadega 1941. aastal kod. ..... talus järgmised tööd:

Jrk. nr.	Tööde nimetus	Tööde maht ha	Kvaliteedi näitajad: künni sügavus sm, korduste arv jm.	Tööde läbiviimise tähtaeg	Tööde lõpetamise kalendri tähtpäevad	Märkused
1	Kevadkünd					
2	Uuesti läbikündmine					
3	Sügisene künd					
4	Kesa künd					
5	Külvamine külvimasinatega					
6	Kultivatsioon					
7	Äestamine					
8	Viljade koristamine kombainidega					
9	Viljapeksmine					
10	Uudiskünd					
11	Kartulivõtmine					

2. Varustama masinad omal kulul põletis- ja määrdeainetega, toimetama nad töökohale ja teostama vajalikku remonti. Maksma kogu agrotehnilise personaali tasud oma arvelt.
3. Andma talumajapidamisele agrotehnilist abi MTJ agronoomide kaudu.
4. Andma talumajapidamisele ENSV RKN poolt kindlaksmääratud rahalise tasu eest kasutada MTJ hobuinventari.

II. Talumajapidamine kohustub:

1. Kindlustama masinate normaalset töötamist rehepeksu masinatele niidetud vilja juurdeveoga ning traktoritele põletisaine ja vee juurdetoimetamisega.
2. Tasuma MTJ poolt tehtud tööde eest teravilja kultuuride, lina ja kartuli alal natuuras ENSV RKN poolt kinnitatud normide järgi.

3. Teostama natuuratasu äraandmist valitsuse poolt riiklikkude andamite ja kontraktsioonide jaoks määratud tähtaegadel, tuues neid äraande punkti omal kulul. Tööd natuuras tasutavate kultuuride alal, mis tehakse käesoleval aastal tuleva aasta lõikuse alla, tasutakse natuuras tuleva aasta lõikusest.
4. Kõik MTJ poolt käesoleval aastal tehtavad tööd teiste kultuuride alal (peale teravilja, lina ja kartuli) nii käesoleva kui ka tuleva aasta lõikuse alla, tasutakse rahas hiljemalt kahe nädala jooksul peale iga töö lõpetamist ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud hinnete alusel.

III. Tööde vastuvõtmise kord:

1. MTJ poolt talumajapidamisele tehtud töö kohta koostatakse akt kahes eksemplaris, mis kirjutatakse alla MTJ esindaja ja talupidaja poolt, kelle tööd tehti.
   Aktis näidatakse ära tehtud tööde hulk, kvaliteet ja tehtud tööde teostamise ajad.
2. Peale traktoritööde tegemist MTJ esitab talumajapidamisele töötasu arve, mis kuulub tasumisele seatud tähtaegadel.

IV. Poolte vastutus lepingu rikkumise puhul.

1. Masin-traktorijaam ja talumajapidamine kohustuvad hoidlikult ja hoolega käsitama traktoreid, elavat veojõudu, põllumajanduslikku inventari, põletis- ja määrdeaineid, viljaseemet ning muud MTJ ja talumajapidamise varandust.
2. Käesoleva lepingu järgi oma peale võetud kohustuste mittetäitmisel MTJ tasub talumajapidamisele viimase poolt kantud kahjud riigi hindade järgi.
3. MTJ poolt kantud kahjud (traktorite seismine, mitteõigeaegse põletisaine, vee jne. kohale toimetamise tõttu) tasutakse talumajapidamise poolt MTJ arve esitamisel.
4. Talumajapidamise poolt MTJ tööde eest tasumisele kuuluvate summade osas lepingust mittekinnipidamisel MTJ nõuab need tasud sisse kohtu teel, olenemata hagi summast. Peale selle igalt tasumata jäetud natuura- või rahatasu summalt arvatakse viivist 1% suuruses iga 10 viibimise päeva pealt.
5. Kõik varanduslikud vaidlused käesoleva lepingu järgi otsustatakse ..... maakonna ..... jaoskonna Rahvakohtu poolt.

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks hoitakse talumajapidamises ja teine masin-traktorijaamas.

„.....“ ..... 194..... a.

Masin-traktorijaama direktor.

..... küla talupidaja.

Lisa nr. 4
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Natuuratasu normid MTJ tööde eest Eesti NSV-s

Vastavalt pinnase headusele ja viljasaakide suurusele üksikutes ENSV maakondades määrata kindlaks kolmesugused natuuratasu normid MTJ tööde eest. Maakonnad jagada kolme liiki rajoonideks järgmiselt:

Rajoon	Maakond
I	Saaremaa
	Võrumaa
	Petserimaa
II	Valgamaa
	Läänemaa
	Harjumaa
	Pärnumaa
III	Virumaa
	Järvamaa
	Viljandimaa
	Tartumaa

Rajoonide normid.

Natuuratasu normid MTJ tööde eest kehvikute-keskmikkude majapidamistes (kilogrammides 1 ha tehtud töö eest).

a) teravilja kultuuride alla.

Rajoon	Kesakünd, kevadkünd	Külv	Viljalõikus	Äestamine, koorimine, randaalimine	Kultivaatoriga harimine, randaalimine, koorimine	Sügiskünd, kesa teistkordne künd, läbikündmine
I	50	9	25	1,5	5,5	35
II	60	12	30	2,0	7,5	45
III	70	14	35	2,5	8,5	50

b) kartuli alla.

Rajoon	Künd	Panemine	Võtmine	Äestamine	Randaal.	Kõrre-koorimine	Muldamine	Kevadine ümberkünd
I	300	130	260	15	30	60	30	180
II	350	150	320	18	40	70	40	220
III	400	170	350	20	45	80	45	250

c) lina alla kõikides rajoonides (linakiud).

1. Esimene künd — 7
2. Teine „ — 5
3. Külv — 2
4. Lina koristamine — 10
5. Peks masinatega — 2
6. Randaalimine ühekordne — 2
7. Äestamine ühekordne — 0,5
8. Kultivaatoriga harim. ühekordne — 1
9. Kõrre koorimine lina alla — 2

Natuuratasu normid uudismaa harimise tööde eest teravilja kultuuride, kartuli ja lina alla kehvikute-keskmikkude majapidamistes kõikides rajoonides:

Töö liik	Esimene künd			Randaalimine			Äestamine		
	Teravilja kult. alla	Kartuli alla	Lina alla	Teravilja kult. alla	Kartuli alla	Lina alla	Teravilja kult. alla	Kartuli alla	Lina alla
Raske . .	180	650	15	18	65	2,0	3,5	20	1,0
Keskmine .	140	550	12	14	55	1,5	3,0	18	0,5
Kerge . .	100	450	10	10	45	1,0	2,5	15	0,5

Rahaline tasu traktori töö eest 1 ha pealt:

	Rajoonid			Uudismaade ülesharimine kõigis rajoones		
	I	II	III	Raske	Keskmine	Kerge
Üleskündmine . . .	17,00	20,00	23,00	50,00	42,00	34,00
Kultiv. harim. . . .	5,00	7,00	8,00	12,00	11,00	10,00
Äestamine	1,50	2,00	2,50	3,50	3,00	2,50
Külvamine	5,50	7,00	8,00	—	—	—
Künni kult. harimine	5,00	6,50	7,00	—	—	—
Heinaniitmine . . .	5,00	6,00	6,50	—	—	—

Märkus: 1. Natuuratasu viljapeksu eest määrata kehvikute-keskmikkude majapidamiste jaoks kõikides rajoonides 4% MTJ peksumasinaga pekstud viljast. Kombainidega koristamise eest 5% kombainide poolt pekstud viljast.

2. Kolhooside jaoks tuleb natuuratasu norme vähendada 20% võrra. Talunditele, kes enne 1940. a. maareformi või nüüd kasutasid või kasutavad süstemaatiliselt võõrast palgalist tööjõudu, on traktorite tööhind 50% kallim.

Lisa nr. 5
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Hinded

põllutöömasinate ja hobu-põllutööriistade ühepäevase kasutamise eest nende andmisel ajutiseks kasutamiseks kehvikute-keskmikkude talumajapidamistele.

	Masina nimetus	Rublad ja kop.
1	Ader	—.60
2	Äke ühe lüliga	—.20
3	„ kahe lüliga	—.40
4	Kultivaator 5 piiga	—.50
5	„ 7 „	—.60
6	„ 9 „	—.80
7	Külvimasin 9 reaga teravilja jaoks	1.80
8	„ 11 „ „ „	2.—
9	„ 12 „ „ „	2.30
10	Koorija 4 sahaga	1.20
11	Heinaniitja	4.—
12	Viljaniitja äraviskega	6.—
13	Heinaniitja viljalõikeaparaadiga	5.—
14	Hobusereha	1.50
15	Muldamisader	—.75

Märkus. Inventari remont, juhul kui rike on tekkinud kasutaja süü läbi, tehakse tema kulul.

Lisa nr. 6
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Tehtava töö normid põhimiste põllutööde alal SHTZ-NATI.

	Maakonna nimetus	Töö normid ühe vahetuse peale								Hooaja töönorm ühe traktori peale ha (redutseeritud künd)	Märkus
		Vana põllumaa kündmine	Uudismaa ülesküdmine: Üles juuritud künnumaad	Uudismaa ülesküdmine: Kaua seisnud maad ja sood (ilma võsastikuta)	Ühekordne äestamine	Teraviljade külv	Kesa ja sügiskünni harimine kultivaatoriga	Kõrrekoorimine: Taldrikkoorijaga	Kõrrekoorimine: Sahkadega koorijaga		
1	Virumaa	2,6	0,8	1,4	11	7	6	5	5	310	1. Üksikute MTJ jaoks võib töönorme vähendada või suurendada 25% võrra. 2. MTJ seesmisi töönorme võib vähendada või suurendada 10% võrra.
2	Järvamaa	2,8	0,8	1,6	12	8	7	5	5	320	
3	Harjumaa	2,7	0,8	1,5	11	7	6	5	5	310	
4	Läänemaa	2,5	0,8	1,5	11	7	6	5	5	290	
5	Saaremaa	2,3	0,7	1,3	10	6	5	4	4	240	
6	Pärnumaa	2,7	0,7	1,6	12	7	6	5	5	300	
7	Viljandimaa	3,0	0,8	1,7	13	8	7	6	6	340	
8	Tartumaa	2,8	0,8	1,6	12	8	7	5	5	320	
9	Valgamaa	2,4	0,8	1,5	12	8	6	5	5	310	
10	Võrumaa	2,5	0,8	1,4	10	7	5	4,5	4,5	290	
11	Petserimaa	2,5	0,7	1,4	10	7	5	4,5	4,5	270	
	Vabariigi keskmine	2,6	0,8	1,5	11	7	6	5	5	300	

Lisa nr. 7
Eesti NSV RKN ja EK(b)P KK 11. veebruari 1941 määruse nr. 212 juurde.

Kütteaine tarbenormid kilogrammides ühele hektaarile põllumajandustööde eriliikide järgi traktorile SHTZ-NATI:

Jrk. nr.	Maakonna nimetus	Vana põllu künd	Uudismaa künd		Äestamine 1 kord	Teravilja külv	Kesa kultiveerimine	Kõrre koorimine	
			Juuritud tükkidel	Mitmeaast. sööt				Ketaskoorijaga	Sahkadega koorijaga
1	Virumaa	33	110	45	5	12	13,5	14,5	20
2	Järvamaa	31	110	42	4,5	10	11,5	14,5	20
3	Harjumaa	32	110	45	5	12	13,5	14,5	20
4	Läänemaa	34	110	45	5	12	13,5	14,5	20
5	Saaremaa	39	130	52	6	14	16	18	25
6	Pärnumaa	32	110	45	4,5	12	13,5	14,5	20
7	Viljandimaa	31	100	42	4	10	11,5	13	18
8	Tartumaa	31	110	42	4,5	10	11,5	14,5	20
9	Valgamaa	36	110	48	4,5	10	13,5	14,5	20
10	Võrumaa	36	120	48	5,5	12	16	16	22
11	Petserimaa	39	125	48	6	12	16	16	22
	Ülevabariigil. keskmine	34	113	46	6	12	13,5	14,9	20,6

Märkused:

1. Tühisõitudeks ühelt põllult teisele ja MTJ-st töökohta, kütteaine norm suurendatakse 30% võrra, põllutükkide ja üksikmajapidamiste laialioleku tõttu.
2. Uudismaa kündjuuritud maadel on arvestatud 1-hõlmalise adraga.
3. Kütteaine normide suurus on tingitud maatükkide väiksusest, millistel ei ole võimalik ära kasutada täiel määral traktorite võimsust.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus era-traktoripargi kasutamise kohta Eesti NSV põllumajanduses.

(Avaldatud ENSV T 10. 5. 1941, 48, 721)

Selleks, et korraldada era-traktoripargi kasutamist Eesti NSV põllumajanduses, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada kõiki eraisikuid ja organisatsioone, kelle valduses on traktoreid, teostama kiires korras nende traktorite remondi, viima traktorid töökorda ning rakendama need põllutöödele, kusjuures panna selle kohustuse täitmise üle järelevalve maakonna ja valla täitevkomiteedele.

2. Teha Kaubanduse ja Põllutöö Rahvakomissaridele ning Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikule Liidule ülesandeks organiseerida ja teostada era-traktoripargi varustamist vajalike kütte- ja määrdeõlidega ning tagavaraosadega.

3. Anda Põllutöö Rahvakomissarile õigus oma juhendiga panna kehtima traktoritööde kohta tasunorme ning määrata traktoritele kohuslikke töökulki, samuti anda lähemaid juhendeid käesoleva määruse teostamiseks.

Tallinn, 22. aprillil 1941. Nr. 737.

Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari juhend Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse era-traktoripargi kasutamise kohta Eesti NSV põllumajanduses teostamiseks.

(Avaldatud ENSV T 13. 5. 1941, 49, 761)

Alus: ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse 22. aprillist 1941 nr. 737 p. 3 era-traktoripargi kasutamise kohta Eesti NSV põllumajanduses.

1. Kõik eraisikud ja kooperatiivid, kelle valduses on traktoreid ja haake-inventari, on kohustatud neid traktoreid ja inventare töökorda seadma hiljemalt 15. maiks s. a. ning viivitamata tööle rakendama ümbruskonna maapidajate maaharimis- ja külvitöödeks, töötades seejuures võimaliku maksimaalse koormatisega.

2. Kõik eraisikud ja kooperatiivid, kelle valduses on traktoreid, on kohustatud registreerima need hiljemalt 15. maiks s. a. kohalikus valla Täitevkomitees, kusjuures registreerimise kohta antakse tõend.

3. Maapidajad, kes soovivad kasutada eratraktorite abi oma põllutööde tarvis, on kohustatud andma traktorite teenimiseks ja töödele kaasaaitamiseks vajalikud tööjõud, välja arvatud traktoristi.

4. Traktoritööde teostamise eest makstakse tasu traktori omanikele või valdajaile kokkuleppel, kusjuures tasud peavad olema ühtlased kõigile maapidajaile ja ei tohi ületada järgmisi norme:

põllukünd, keskmine . . .	1 ha	Rbl.	50.—
põllu kultiveerimine või randaalimine, üks kord . . .	1 „	„	10.—
kesa korduskünd	1 „	„	40.—
uudismaa künd, kerge . . .	1 „	„	80.—
„ „ keskmine .	1 „	„	110.—
„ „ raske . . .	1 „	„	140.—
uudismaa randaalimine, 1 kord	1 „	„	16.—
viljapeksul ühe kvintali pekstud terade eest		„	2.—

Teistel töödel arvestada $^{10}/_{20}$ HP traktori ja juhi töötasu tunnis:

a) maaharimistöödel	Rbl.	12.—
b) statsionaarsetel töödel peale viljapeksu	„	10.—

Naturaaltasude võtmine tööde eest on keelatud.

5. Traktoritööde teostamisest võib omanik või valdaja keelduda ainult siis, kui tööpõld on tehniliselt traktoritööks ettevalmistamata (kivine, kändudega, liig märg) või kui maatükkide suurus on alla 0,2 ha.

6. Põllumajanduses töötavate eratraktorite varustamine kütte- ja määrdeainetega toimub ETKVL korraldusel kohalike kooperatiivide kaudu valla Täitevkomiteedest välja antud ostulubade alusel. Kütte- ja määrdeainete ning tagavaraosade ostulubasid antakse välja ainult valla Täitevkomiteedes registreeritud traktorite valdajaile, nende poolt teostatavate tööde alusel. Põllumajanduslike tööde teostamiseks antud ostuloa alusel ostetud kütteaine tarvitamine teisteks otstarveteks on keelatud. Valla Täitevkomiteedel nõuda traktori omanikult eelmise loa põhjal ostetud kütteaine tarvitamise kohta kirjalikku aruannet.

Kuni 200 kg petrooli, 20 kg bensiini ja 10 kg määrdeõli ostuks hooaja kohta antakse ostuluba ilma töömahtu näitamata.

7. Maakondade ja valdade Täitevkomiteedel lasub järelevalve traktorite töölerakendamise üle ning teiste küsimuste lahendamine, mis on ühenduses traktoripargi otstarbekohase töölerakendamisega, eriti aga tööjärjekorra määramisega, kusjuures tuleb võimalikult vältida traktori tühjalt-sõite.

Kõigist käesoleva juhendi täitmise alal ettetulnud kohustest üleastumistest ja kuritahtlikust kõrvalekaldumistest valla ja maakonna Täitevkomiteedel teatada T.-T. miilitsavõimudele seaduslike järelduste tegemiseks.

Tallinnas, 10. mail 1941.

---

3. jagu.

Loomakasvatus.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus eraettevõtjailt suuremate karusloomakasvanduste natsionaliseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 6. 12. 1940, 61, 747)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Natsionaliseerida eraettevõtjailt 9 karusloomakasvandust vastavalt lisandatud nimestikule.

2. Kujundada natsionaliseeritud karusloomakasvandustest karusloomakasvatuslikud sovhoosid.

3. Natsionaliseerimise ja karusloomakasvatuslikkude sovhooside organiseerimise teostamine kui ka nende ajutine juhtimine panna Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadile.

4. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaati karusloomakasvatuslikkude sovhooside natsionaliseerimist ja organiseerimist teostama 10 päeva jooksul.

5. Volitada Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaati organiseerima kohalikkude karusloomanahkade kokkuvõtmist, kasutades selleks otstarbeks olemasolevat kokkuvõtmise aparaati, täiendades seda karusloomakasvatuse eriteadlastega.

Keelata eraisikutele toor-karusloomanahkade kokkuost.

Tallinn, 3. detsembril 1940.

Natsionaliseerimisele kuuluvate suuremate erakarusloomakasvanduste nimestik.

Nr.	Majapidamiste nimetus	Kokku karusloomi	Sellest Hõberebaseid	Sellest Sinirebaseid	Sellest Naaritsaid	Sellest Pesukarusid
1.	M. Leht, „Pääsküla“	251	183	60	5	3
2.	H. Gramberg, „Mustjõe“	329	329	—	—	—
3.	K. Vaher, „Koikla“	128	128	—	—	—
4.	B. Alvet, „Vääna“	189	186	2	1	—
5.	K.-ü. „Raku“	2564	2220	344	—	—
6.	M. Köstner, „Murumäe“	130	122	8	—	—
7.	E. Põder, „Rõuge“	118	118	—	—	—
8.	A. Mohn, „Karjaküla“	2321	555	1766	—	—
9.	E. Peebsen, „Prillimäe“	218	180	37	1	—
	Kokku	6248	4021	2217	7	3

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus karusloomakasvanduste üleandmise kohta Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi alluvusest NSVL Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi Karusnahamajanduse Peavalitsuse „Glavpušnina" alluvusse.

(Avaldatud ENSV T 31. 12. 1940, 73, 1015)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse 3. detsembrist 1940 (ENSV Teataja 1940, 61, 747) muutmiseks üle anda natsionaliseeritud karusloomakasvandused Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi alluvusest NSVL Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi Karusnahamajanduse Peavalitsuse „Glavpušnina" alluvusse.

2. Võtta teadmiseks NSVL Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi Karusnahamajanduse Peavalitsuse „Glavpušnina" juhataja sms Frolkin'i seletus selle kohta, et „Glavpušnina" poolt kindlustatakse karusloomakasvanduste otstarbekohane juhtimine.

Tallinn, 30. detsembril 1940.

---

4. jagu.

Loomatervishoiu ala.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tasuta veterinaararstliku abistamise kohta Eesti NSV töötava talurahva majapidamistes.

(Avaldatud ENSV T 2. 12. 1940, 58, 700)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kaotada senine tasuline veterinaararstlik abistamine Eesti NSV töötava talurahva majapidamistes, keelates veterinaararstidele loomade ravimise tasu eest.

2. Määrata, et veterinaararstlikku abistamist töötava talurahva majapidamistes ja haigete loomade ravi teostavad tasuta ainult riigi teenistuses olevad veterinaararstid ja teised veterinaarala töötajad.

3. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari välja töötama ja avaldama juhend veterinaararstliku abistamise kohta töötava talurahva majapidamistes.

Tallinn, 28. novembril 1940.

Põllutöö Rahvakomissari juhend tasuta veterinaararstliku abistamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 16. 12. 1940, 65, 872)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tasuta veterinaararstliku abistamise kohta Eesti NSV töötava talurahva majapidamistes (ENSV Teataja 1940, 58, 700) p. 3.

I.

1. Töötav talurahvas, töölised ja käsitöölised linnades, asulates ja maal saavad tasuta veterinaararstlikku abi oma põllumajnduslikkudele koduloomadele.

2. Tasuta veterinaararstlikku abistamist teostavad rajooni-, linnade-, agro-zoo-vetjaoskondade ja -punktide ametlikud veterinaararstid ja teised ametlikud veterinaarala töötajad.

Veterinaarala töötajate tegevuspiirkonnad määrab kindlaks rajooni- ja suuremates linnades linna vanem veterinaararst.

3. Tasuta veterinaararstlikku abi antakse vastavalt tarvidusele kas polikliiniliselt, ambulatoorselt, statsionaarselt või kohapeale välja sõites.

Ravimisel tarvismineva sidematerjali, ravimite ja veterinaararsti kohaletoimetamise kulud ning ravilates peetavate loomade toidukulud jäävad loomaomaniku kanda.

Veterinaararstliku abistamise laadi ja lähema korra kohta annab Põllutöö Rahvakomissariaadi Veterinaarvalitsus erijuhtnöörid.

4. Tasuta veterinaararstliku abi saamiseks annab välja tõendeid ning peab nende kohta vastavat registrit kohalik linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomitee.

Nimetatud tõendeid ei anta talupidajaile, käsitöölistele ning teistele kodanikele, kes kasutavad alatiselt võõrast palgalist tööjõudu.

Esimeses lõikes tähendatud tõendid kaotavad kehtivuse ja kuuluvad linna või valla täitevkomiteele tagasiandmisele, kui tõendi saaja on asunud alatiselt kasutama võõrast palgalist tööjõudu.

5. Loomapidajatel, kes vajavad veterinaararstlikku abi, tuleb otseselt pöörduda oma rajooni-, linna-, agro-zoo-vetjaoskonna või -punkti veterinaararsti või veterinaarvelskeri poole, kes määrab abistamise laadi vastavalt looma haigestumisele ja temale p. 3 kohaselt antud juhtnööridele.

6. Muudele põllumajanduslikkudele ettevõtetele ja loomapidajatele toimub veterinaararstlik abistamine tasuliselt, kusjuures abistamise korra ja tasunormid töötab välja rajooni või linna töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomitee ja kinnitab Põllutöö Rahvakomissar.

Võetavast tasust kuulub 40% abistavale veterinaarala töötajale ja 60% vastavale rajooni maaosakonnale või suuremate linnade veterinaarosakondadele üldiste loomatervishoiu olude korraldamiseks.

II.

Kuni kohalikkude töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede moodustamiseni täidavad nendele käesoleva juhendiga ettenähtud ülesandeid linna- ja vallavalitsused.

III.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Tallinn, 14. detsembril 1940.

---

5. jagu.

Tapaloomade ja loomaliha kokkuost.

Elus- ja tapetud tapaloomade ning loomaliha kokkuostu korraldamise määrus.

Alus: Toor- ja tarbeainetega varustamise korraldamise alal Majandusministrile volituse andmise seadus (RT 1939, 77, 614).

Antud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 4. septembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 6. 9. 1940, 4, 38)

I.

§ 1. Elus- ja tapetud tapaloomade ning loomaliha kokkuostu õigus edasimüügi otstarbeks või ümbertöötamiseks on käesoleva määruse kohaselt ainult neil, kelledel on oma lihatööstus, jaotimüügi lihakauplus, turul lahtine jaoti lihamüügi koht, või kellel on selleks Kaubanduse Rahvakomissari poolt väljaantud eriluba.

§ 2. Loomade ning loomaliha kokkuostja peab varustatud olema oma ettevõtte asukoha järgi väljaantud kohaliku omavalitsuse tunnistusega, milles on tähendatud ostja nimi ja tõendus lihatööstuse, jaotimüügi lihakaupluse või turul lahtise jaoti lihamüügi koha omamise kohta ning selle asukoht ja äritunnistuse liik.

Tunnistus peab kandma omaniku allkirja ja tuleb nõudmisel ametivõimudele või loomamüüjale ette näidata.

§ 3. Lihatööstuse, jaoti lihamüügi kaupluse ja turul lahtise jaoti lihamüügi koha omanik võib elus- ja tapetud tapaloomade ning loomaliha kokkuostmist korraldada oma voliniku kaudu, kellel peab olema volitaja poolt antud notariaalne volikiri ja kes tegutseb volitaja nimel ja vastutusel.

Volinikul ei ole loomade ostmiseks edasivolitamise õigust. Samuti võib volinik tegutseda ainult ühe lihatööstuse või ühe lihaga kaupleja volinikuna.

§ 4. Iga lihatööstuse, jaoti lihamüügi kaupluse või turu lahtise jaoti lihamüügi punkti pidaja on kohustatud oma poolt volitatud loomade kokkuostjad registreerima kohalikus omavalitsuses ettevõtte asukoha järgi, samuti teatama ka nende volituste lõppemisest.

§ 5. Elus- ja tapetud tapaloomade ning loomaliha saadetised raudteel, laeval või autodel tuleb adresseerida kokkuostu korraldava ettevõtte või isiku nimele, kusjuures kauba laadimisel raudteele või laevadele tuleb esitada kokkuostmisel nõutav omavalitsuse tunnistus või vastav volikiri.

§ 6. Kokkuostetud elus- ja tapetud tapaloomi ja loomaliha võib edasi müüa või ümber töötada ainult oma lihatööstuse, jaoti lihamüügi kaupluse või turu lahtise jaoti lihamüügi punkti kaudu, vastavalt nende ärilisele iseloomule.

II.

Käesoleva määruse alla ei kuulu Ühingu „Eesti Lihaeksport" käitised, kauplused ning en gros lihamüügi punktid, samuti loomade kokkuostu alal tegutsevad asutised ja isikud, kes tegutsevad Ühingu „Eesti Lihaeksport" nimel ja kellele on välja antud Ühingu „Eesti Lihaeksport" juhatuse poolt sellele vastav tõendis.

Ühingu „Eesti Lihaeksport" nimele adresseeritud elus- ja tapetud tapaloomade ning loomaliha saatmisel raudteel ja laeval ei nõuta saatja loomade kokkuostu lubade esitamist.

III.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tapaloomade kokkuostu ja loomalihaga varustamise kohta antud määruse tühistamiseks.

(Avaldatud ENSV T 15. 5. 1941, 50, 768)

Kuna „Lihaeksport" pole toime tulnud temale pandud tapaloomade ja liha kokkuostu ainuõiguse teostamisega, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Tühistada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 18. märtsist 1941 nr. 464 tapaloomade kokkuostu ja loomalihaga varustamise kohta (ENSV T 1941, 32, 463).

Tallinn, 8. mail 1941. Nr. 835.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Lihakombinaadi organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 5. 1941, 51, 781)

1. Organiseerida Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi juurde natsionaliseeritud Ühing „Eesti Lihaeksport" baasil organisatsioon — „Eesti NSV Lihakombinaat".

2. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud „Eesti NSV Lihakombinaadi" põhikiri.

3. Määrata, et Eesti NSV Lihakombinaat on natsionaliseeritud Ühing „Eesti Lihaeksport" kui terviku, kõigi selle varade, õiguste ja kohustuste, täielik õigusjärglane.

Tallinn, 28. aprillil 1941. Nr. 784.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 28. aprilli 1941 määruse nr. 784 juurde.

Eesti NSV Lihakombinaadi põhikiri.

I. Üldeeskirjad.

1. Riiklik majandusorganisatsioon „Eesti NSV Lihakombinaat" organiseeritakse Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi juures, allub ENSV Kaubanduse Rahvakomissariaadile ning tegutseb käesoleva põhikirja, kehtivate seaduste ja määruste alusel.

2. Kombinaat on iseseisev majanduslik üksus ning teotseb isemajandamise alusel, kooskõlas Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud plaanidega.

3. Kombinaat omab kõik juriidilise isiku õigused. Kombinaadil on pitsat, mille kuju määrab ENSV Kaubanduse Rahvakomissariaat.

4. Kombinaat vastutab oma kohustuste eest kõigi oma varadega, millele seaduste kohaselt võib pöörata sissenõudmist.

Riik ei vastuta Kombinaadi kohustuste eest.

5. Kombinaadi juhtimisorganid asuvad Tallinnas.

II. Kombinaadi ülesanded, õigused ja kohustused.

6. Kombinaadi ülesandeks on:

1) loomade ja toornaha ost ja vastuvõtmine oma vastuvõtupunktide ja hoiubaaside kaudu riigi poolt määratud hindadega ja tingimustel;
2) liha ja soolte töötlemine Kombinaadi tapamajades, lihasaaduste, konservide tootmine ja jäätmete tööstuslik kasutamine;
3) kinnitatud plaanide kohaselt ENSV territooriumil asuvate sõjaväeosade, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete, organisatsioonide kaupluste ja lihatöötlemise käitiste varustamine lihaga ja lihasaadustega;
4) liha ja lihasaaduste müük ENSV territooriumil Kombinaadi kaupluste võrgu kaudu ENSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi poolt kinnitatud plaanide kohaselt;
5) loomatoidu kasvatamine Kombinaadi põllumajapidamistes;
6) Kombinaadi söötade, tööstuse toidujääkide ja jäätmete varal karja- ja seakasvatuse arendamine Kombinaadi farmides;
7) statistiliste arvestuste teostamine ja teaduslike uurimistööde sooritamine karjakasvatuse ja lihatööstuse arendamise ja ratsionaliseerimise huvides;
8) lihatööstuse ja -kaubanduse kaadrite oskusliku taseme tõstmine kursuste ja loengute jne. kaudu;
9) kvartaali ja perspektiivsete plaanide, kontrollarvude ettevalmistamine, aruannete koostamine ning nende kinnitamiseks esitamine ENSV Kaubanduse Rahvakomissariaadile;
10) Kombinaadile allutatud ettevõtete, baaside, ostu- ja müügipunktide, tööstusettevõtete ja muude abikäitiste tegevuse juhtimine;
11) lepingute sõlmimine, laenude tegemine ning endale kohustuste võtmine kooskõlas seadustega ja põhikirjaga;
12) kõikide teiste seaduslikkude toimingute sooritamine kooskõlas Kombinaadi ülesannetega.

7. Kombinaadil on õigus ehitada, omandada, rentida, seadistada ja remontida tehaseid, tapamaju, külmhooneid, ladusid ja muid käitisi, omandada seadiseid ja masinaid lihatööstuse arendamiseks, seadistada ja ehitada Kombinaadi põllumajapidamisi.

8. Kombinaat omab erieelarve ning kõigi temale alluvate ettevõtete koondbilansi.

9. Kombinaadi tegevuseks vajalised ressurssid eraldatakse temale allutatud ettevõtete ja organisatsioonide ressurssidest vastavalt plaanitud toodangu ulatusele (produktsiooni müügiväärtuse alusel).

Kombinaadi tegevuseks vajaliste ressursside eelarve kinnitab ENSV Kaubanduse Rahvakomissar, kokkuleppel ENSV Rahanduse Rahvakomissariga.

10. Kombinaat omab õiguse kasutada pangakrediiti, omada pankades arveid nii Kombinaadi enda kui ka temale allutatud tööstusettevõtete, baaside, kaupluste, majapidamiste ja muude allettevõtete jaoks. Kombinaadil on õigus Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari igakordsel nõusolekul teha pankadele korraldusi ülekannete toimetamiseks Kombinaadile alluvate ettevõtete arvestusarvelt:

a) käibe-, kasumi ja amortisatsioonivahendite ümberjaotamise korras,
b) Kombinaadi ettevõtete ja muude allüksuste panga- ja kokkuostuvõlgade katteks.

III. Fondid.

11. Kombinaadi põhifondi suurus määratakse kindlaks 2.412.905 rubla 76 kop. suuruses summas.

12. Põhifondi kõrval Kombinaat moodustab teisi vastavate seaduste, määruste ja juhistega ettenähtud fonde.

13. Kombinaadi varade amortiseerimine, akkumulatsiooni määra, eriotstarbeliste ja riigi tuludesse minevate mahaarvamiste kindlaksmääramine, kasumi jagunemine ja kahjumi katmine ning erifondide kasutamine toimub vastavate erieeskirjade kohaselt.

IV. Juhtimine.

14. Kombinaadi tegevust juhib Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari poolt ametisse nimetatud direktor. Kaubanduse Rahvakomissar nimetab samuti ametisse direktori asetäitjad ning kinnitab ametisse direktori ettepanekul pearaamatupidaja ja osakonnajuhatajad.

15. Kombinaadi direktor, käesoleva põhikirja alusel ja kehtivate seaduste ning määruste piirides, jälgides Kaubanduse Rahvakomissari juhendeid, käskkirju ja juhiseid, juhib Kombinaati ainujuhtimise põhimõttel, isikliku algatuse ja vastutuse alusel, valitseb Kombinaadi käsutuses olevat kogu vara, esindab Kombinaati ning teostab kõiki Kombinaadi tegevusest tingitud tehinguid ja operatsioone ilma erivolituseta.

16. Direktori ülesandeks on eriti:

a) Kombinaadi ja selle allettevõtete tegevuse juhtimine vastavate osakondade kaudu ning selleks käskkirjade, juhendite ja korralduste andmine;
b) Kombinaadi tööliste ja teenijate ametisse võtmine ja vabastamine, vastavalt kinnitatud koosseisudele, ning kõigi töö- ja kollektiivlepingute sõlmimine;
c) Kombinaadi nimel lepingute sõlmimine ja kõigi Kombinaadi tegevuseks vajalike tehingute sooritamine kas vahetult või volitatud isikute kaudu;
d) volikirjade väljaandmine, õigusega edasivolitamiseks kas täielikult või osaliselt;
e) igaliiki varade üürimine, rendile andmine, soetamine ja võõrandamine selleks ette nähtud korras;
f) Kombinaadi nimel krediitoperatsioonide teostamine NSVL Riigipangas, selle kontoreis ja

muis asutisis; tehingutele, kohustustele, maksukäskudele, tšekkidele ja muudele dokumentidele allakirjutamine.

Märkus. Rahalised dokumendid kinnitab pearaamatupidaja oma allkirjaga;

g) Kombinaadi koosseisu kuuluvaile isemajandamise põhimõttel teotsevaile osakonnile ja allettevõtteile nende tegevuseks vajalike fondide ja käibevahendite eraldamine;

h) Kombinaadi esindamine kohtuis ja arbitraažes ning kõigis administratiivseis ja ühiskondlikes organisatsioones, kas ise või volinike kaudu;

i) Kombinaadi aruannete ja bilansside koostamise korraldamine ja nende esitamine Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissarile kinnitamiseks.

17. Kombinaadi direktor on kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud Kombinaadi ülesannete teostamiseks, kandes vastutust tootmis-, kaubandus- ja finantsplaani täitmise, kokkuostu teostamise, tarvitajate lihasaadustega varustamise, plaani ja lepingulise distsipliini, tema hoolde usaldatud varade säilitamise, asjaajamise korralikkuse ja otstarbekohasuse eest.

V. Struktuur.

18. Kombinaadil on järgmised osakonnad või sektorid:

a) plaani- ja finants-,
b) pearaamatupidamise-,
c) loomade kokkuostu- ja baaside majandamise-,
d) tootmis- ja töötlemis-,
e) kaubandus-,
f) põllumajanduse- ja loomade nuumamise-,
g) toornaha-,
h) lihatöötlemise-,
i) veterinaar-,
j) transport-,
k) ehitustehniline,
l) kaadrite,
m) üld-
osakond või sektor.

19. Kombinaadi osakonnad ja sektorid tegutsevad Kombinaadi direktori poolt kinnitatud tegevusjuhendite alusel.

20. Kombinaadil on õigus kooskõlas kehtivate seadustega ja Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari nõusolekul asutada Kombinaadi ülesannete täitmiseks vajalikke varumiskontoreid ja keskusi, mis teotsevad isemajandamise põhimõttel, Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud põhikordade alusel.

21. Kombinaadi direktor kutsub perioodiliselt kokku tootmisnõupidamisi, koosolekuid, aktiivi kokkutulekuid jne. Kombinaadi juurde kuuluvate töötajate kogemuste paremaks kasutamiseks, partei ja valitsuse otsuste arutamiseks, kriitika ja enesekriitika arendamiseks, sotsialistliku võistluse ja lööktöö organiseerimiseks.

VI. Aruandmine ja tegevuse järelevalve.

22. Kombinaadi aruandeaasta loetakse 1. jaanuarist 31. detsembrini.

23. Iga aasta, kindlaksmääratud tähtajaks, Kombinaat esitab Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissarile kinnitamiseks vastavate eeskirjade kohaselt koostatud aastaaruande, varandus- ja tulemusbilansi, ning ülejäägi jaotamise või puudujäägi katmise kava.

24. Kombinaadi tegevuse järelevalvet ja inspekteerimist teostab Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaat.

VII. Lõppeeskirjad.

25. Kombinaadi põhikirja muutmine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrustega.

26. Kombinaadi tegevuse lõpetamine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste alusel ja korras.

---

6. jagu.

Lina ja villa kokkuost.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus lina ja villa kokkuostu ja töötlemise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 21. 1. 1941, 10, 111)

Parallelismi kaotamiseks toorlina tootlemise ja lina ning villa kokkuostu alal ühise juhtimise loomiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada toorlina ja villa töötlemise trust „Estolinavillatrust" alluvusega Kergetööstuse Rahvakomissariaadile, tehes trustile ülesandeks leotatud linavarte, talulinakiu tooraine- ja villa kokkuostu.

2. Kohustada Eesti NSV Kaubanduse, Kohaliku Tööstuse ja Põllutöö Rahvakomissari üle andma Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadile kõik vastavad tootmississeseaded, vabrikud, laoruumid, elumajad, transportvahendid, koosseisud ja asjaajamise ning varad 1. jaanuari 1941. a. äriseisu järgi. Üleandmist äriseisult — äriseisule läbi viia ühe kuu jooksul, vastavalt Üleliidulise Kesktäitevkomitee ja NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 29. aprillist 1935 ja 15. veebruarist 1936 (LSKK 1935, nr. 28, art. 221 ja 1936, nr. 11, art. 93).

3. Lubada Kergetööstuse Rahvakomissariaadil kokku osta leotatud linavarsi ja toorlina ning teha põllupidajatega senini kokkuostetud leotatud linavarte ja toorlina eest lõpuarved.

4. Kergetööstuse Rahvakomissariaadile teha ülesandeks korda seada ja tööle rakendada praegu seisvad linatöötlemise sisseseaded (lina turbiinid ja virrid), organiseerides Petserimaal, natsionaliseeritud P. Mägi linaladudes ajutist toorlina töötlemise punkti.

5. Määrata lina kokkuostu kontrollarvuks 6.500 tonni.

6. Kohustada Põllutöö Rahvakomissariaati kindlaks määrama linaseemne tarvidust 1941. aastaks ja Kergetööstuse Rahvakomissari kindlustama tarvilikku seemnefondi Eesti NSV linakülvi vajadusteks.

7. Teha Kergetööstuse Rahvakomissariaadile ülesandeks välja töötada põllupidajatelt lina ja villa kokkuostu korra kava ja see esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks hiljemalt 15. märtsiks 1941.

8. Teha Riiklikule Plaanikomisjonile ülesandeks plaanistada Kergetööstuse Rahvakomissariaadi arvuline koosseis ja tööpalkade fond „Estolinavillatrusti" organiseerimiseks.

9. Kohustada Rahanduse Rahvakomissariaati seoses „Estolinavillatrusti" asutamisega vastavalt muutma Kergetööstuse Rahvakomissariaadi finantsplaani.

Tallinn, 15. jaanuaril 1941. Nr. 85.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus lina kokkuostu korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 5. 4. 1941, 36, 540)

1. Lina kokkuostu korraldamiseks lubatakse Kergetööstuse Rahvakomissariaadi „Estolinavillatrustil" sõlmida kokkuleppeid talupidajatega linakiu turustamiseks.

2. Talupidajate huvi tõstmiseks lina tähtaegse turustamise vastu lubatakse ENSV Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Tekstiiltööstuse Peavalitsusel müüa kokkulepitud tähtajaks lina turustanud talupidajatele linast materjali vabriku hindadega.

3. Linast materjali müüakse mitte rohkem kui 10% kogusest, mis saadakse tema poolt turustatud lina töötlemisel.

4. Talupidajatel on õigus määruses nimetatud soodustusi kasutada kuni 1. juulini 1941.

5. Kokkulepe sõlmitakse käesolevale määrusele lisandatud vormi kohaselt.

Tallinn, 26. märtsil 1941. Nr. 532.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
26. märtsi 1941 määruse nr. 532 juurde.

Kokkulepe linakiu turustamise kohta.

Väljudes riiklikest huvidest, sihiga kindlustada kodumaa ketrusvabrikutele tarvilist toormaterjali ..... valla ..... küla talupidaja ..... kohustub oma talus kasvatatud
(nimi)
lina müüma „Estolinavillatrustile" kindlaksmääratud hindadega hiljemalt .....
(kuupäev)
järgmistes kogustes:

1. ropsitud lina . . . . . kg
2. takku . . . . . „
3. ropsitakku . . . . . „
4. murtud lina . . . . . „
5. .... „

Käesolevas kokkuleppes märgitud lina kokkulepitud tähtajaks turustajal on õigus saada „Estolinavillatrusti" kaudu linast materjali vabriku hindadega koguses, mis ei või ületada 10% tema poolt turustatud lina töötlemisel saadud materjalist.

Soodustusi on õigus kasutada kuni 1. juulini 1941.

..... „ "..... 1941.

.....
(talupidaja)

.....
(Estolinavillatrusti volinik)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus üle müügikohusliku normi müüdava lambavilla hinna määramise kohta.

(Avaldatud ENSV T 23. 6. 1941, 62, 989)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:
Üle müügikohusliku normi müüdava lambavilla hinnaks määrata:

I sort — Rbl. 40.—
II „ — „ 35.—
III „ — „ 30.— kg 60% puhtuse juures.

Tallinn, 17. juunil 1941. Nr. 1193.

VII.

Metsandus ja jahindus.

1. jagu.

Metsanduse eeskirjad.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

13. septembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 17. 9. 1940, 8, 67)

Teha Põllutöö Rahvakomissariaadile ülesandeks võtta riigi valdusse kõik endised era- ja tööstuste katastrimetsad, kui neid on ühes omandiüksuses 10 hektaari või enam.

Karjamaa ja heinamaa metsad, samuti ka katastrimetsad suurusega ühes omandiüksuses alla 10 ha jätta seniste omanike või valdajate kätte majandamiseks vastavalt Metsaseaduse § 7 eeskirjadele.

Teises lõikes nimetatud metsaalad kuuluvad korraldamisele teostatava maareformi korras. Maareformist ülejäävad metsaalad, samuti ka põllumajanduseks kõlbmatud maad koondada eriüksustesse ja liita need riigimetsadega.

Lähemad juhtnöörid otsuse teostamiseks annab Põllutöö Rahvakomissar.

A l u s: Deklaratsioon maa kuulutamisest kogu rahva omanduseks (RT 1940, 77, 744).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ühis- ja üksikmajapidamiste ja riikliku maatagavarasse arvatud maadel kasvava metsa kasutamise ja majandamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 29. 12. 1940, 71, 977)

Ühis- ja üksikmajapidamiste maadel kasvavate metsade majandamise korraldamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kõik ühis- ja üksikmajapidamiste maadel kasvavad metsad, puud ja võsametsad kuuluvad nende maade kasutajate valdusse, kusjuures uutel maakohtadel ja juurdelõigetel arvatakse valduse õigust maade üleandmise akti kätteandmise ajast. Need metsad, puud ja võsametsad on maade kasutajate majandada ja valvata. Viimased on kohustatud majandama neid heaperemehelikult, teostades vajalikke uuenduse-, hooldamise- ja kaitsetöid.

2. Punktis 1. tähendatud metsa ja puude ning võsametsade edaspidine kasutamine on lubatud järgmistel alustel:

a) oma majapidamise tarviduseks on metsakasutamine vaba;

b) müügiks võib koha valdaja metsa kasutada vallavalitsuse loal; ilma vallavalitsuse loata aga siis, kui kasutus ei ületa metsajuurdekasvu või kui on tegemist võsametsaga (valglepp, paju, kadakas, sarapuu jne.).

Nõukogude maareformiga loodud majapidamistele uute hoonete ehitamiseks vajalikud ehituspuud eraldab kohalik metsaülem neil maakohtadel või juurdelõigetel kasvavast metsast müümiseks uutele või juurdelõikeid saanud majapidamistele.

Selle juures peab maakohale metsa kasvama jääma vähemalt 25 tihumeetrit.

3. Omavolilistest toimingutest on metsavaldajad kohustatud teatama kohalikule T. T. miilitsale või riigimetsateenijale, kes algatab juurdluse toimingu süüdlaste kohtulikule vastutusele võtmiseks üldises korras.

Kui metsavaldaja ei ole teatanud omavolilisest raiumisest või on ise toime pannud määrusevastase metsa müümise, nõutakse temalt sisse kahekordne seadusevastaselt raiutud puude hind kännuraha alusel.

4. Riiklikku maareservi arvatud, kuid riigimetsade külge mitteliidetud maadel kasvavatest metsadest eraldatakse ja müüakse metsaülemate korraldusel esijoones ehituspuud uute maakohtade ja juurdelõigete saajatele.

Kuni esimeses lõikes nimetatud maade riigi poolt korraldamiseni või kasutamiseks väljaandmiseni, kuuluvad need maad ühes kasvava metsaga vallavalitsuste korraldusse, kes neid valitsevad ja majandavad, kasutades vajaduse korral riigimetsateenijate nõuandvat kaasabi.

Riiklikku maareservi arvatud ja vallaomavalitsuse kasutusse jäetud maade ja metsade kasutusest saadavad sissetulekud arvatakse valla tuludeks.

5. Järelevalve käesoleva määruse täitmise üle pannakse vallavalitsustele ja riigimetsateenijatele.

Vajalikud juhendid käesoleva määruse teostamiseks annab Põllutöö Rahvakomissar.

Tallinn, 24. detsembril 1940.

Põllutöö Rahvakomissari ja Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhataja juhend ühis- ja üksikmajapidamiste ja riiklikku maatagavarasse arvatud maadel kasvava metsa kasutamise ja majandamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 2. 1941, 17, 211)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 24. detsembrist 1940 (ENSV Teataja 1940, 71, 977).

§ 1. Ühis- ja üksikmajapidamiste maadel kasvavate metsade majandamine peab toimuma heaperemehelikult. Selleks on vajalik, et:

a) metsa kasutamine toimuks sääraselt, et mets suudaks pidevalt rahuldada oma majapidamise vajadusi. Raiekõlbliku metsatagavara ühekorraga ärakasutamine ei ole lubatud. Erandid on võimalikud juhul, kui metsa vajatakse talu hoonete ehitamiseks ja kui raiumiseks on valla töötava rahva saadikute nõukogu täitva komitee poolt antud luba;

b) raiestikud ja lagendikud, mis ei ole määratud ülesharimiseks, oleksid metsastatud hiljemalt 5 a. jooksul;

c) metsamajapidamisel peetaks silmas metsakaitse eeskirju massilise tuulemurru ja -heite, metsakahjurite leviku ja metsapõlemiste ärahoidmiseks;

d) noorendikkude hooldamine toimuks selliselt, et kasvav mets olemasolevates kasvutingimustes võiks areneda väärtuslikuks puistuks. Selles kui ka metsauuendamise küsimustes on kõik riigimetsateenijad kohustatud maakasutajatele tehnilise nõuandega kaasa aitama.

Metsamaa ülesharimist uudismaaks võib lubada valla töötava rahva saadikute nõukogu täitev komitee, määrates selle teostamiseks kindla tähtaja.

§ 2. Müügiks võib koha valdaja metsa kasutada ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määruses (ENSV Teataja 1940, 71, 977) toodud alustel juhul, kui metsa seisukord seda võimaldab ja oma majapidamise varustamine selle all ei kannata.

Maavaldajaile metsamüügi lubade andmisel võtta töötava rahva saadikute nõukogu täitvatel komiteedel soodustava asjaoluna arvesse metsamüükide vajadust riiklikele või üldkasulikele ettevõtetele ja asutistele, nagu meiereidele, koolidele jne.

§ 3. Kändude ja väärtusetu võsametsa (valgelepp, paju, kadakas, sarapuu ja muud põõsad) müük on maavaldajatel vaba kui seda oma majapidamisest üle jääb või kui võsametsi raiutakse maa otstarbekama kasutamise huvides. Võsametsade all ei tule mõista tavaliste metsapuude (kask, mustlepp jne.) noorendikke. Küll võib aga vabalt kasutada ja müüa noorendike hooldusraietest saadavaid materjale, puuliigile vaatamata, kui hooldusraided teostuvad põllu- või metsamajanduse asjatundja kontrolli all. Noorendikeks loetakse metsi vanusega kuni 30 aastat.

§ 4. Metsa normaalseks juurdekasvuks ENSV piirides loetakse keskmiselt 3 tm puitu hektaari kohta aastas. Kui mets on kehvapinnaline, hõre või muul viisil lahkuminev keskmise headusega metsast, samuti vaieluste korral, tuleb kasutada juurdekasvu määramiseks riiklikus metsakorralduses kasutatavaid arvestustabeleid ja tarbekorral riigimetsateenijate kaasabi.

§ 5. Kui endine metsa valdaja raius enne uute piiride asetamist looduses temale varemalt kuulunud ja maareformi korras äraläinud metsa ja kui metsamaterjalid olid määratud oma majapidamise tegelikuks tarviduseks, või vallavalitsuse loal ka müügiks, loetakse need metsamaterjalid valmistaja omaks ja nende äravedu on võimaldatud kuni 1. maini 1941.

§ 6. Kirjalikke metsa ostu-müügilepinguid, mis sõlmitud talumetsade suhtes enne 23. juulit 1940, võivad metsa valdajad täita neile peale maareformi teostamist allesjäänud metsa osas ja käesoleva juhendiga metsa müükide kohta kehtima pandud korras ja alustel.

§ 7. Nõukogude maareformiga loodud maakohtade koosseisu tulud metsast eraldab kohalik metsaülem kõigepealt koha majapidamise vajaduseks kasvama jäetava osa vähemalt 25 tihumeetri suuruses. Ülejääk kasutatakse samale kohale uute hoonete ehitamiseks vajaliku ehitusnormi väljaandmiseks ja võimaluse korral ka teiste, uute või juurdelõikeid saanud, majapidamiste tarvete rahuldamiseks. Kui aga maakohal kasvavast metsast, peale kasvama jäetava normi eraldamist, ei jätku sama koha kasutaja ehituspuudega varustamiseks, siis antakse temale puudujääv osa ehitusnormist mujalt.

§ 8. Riiklikku maareservi arvatud ja riigimetsaga mitteliidetud maadel kasvavast metsast toimetavad metsamüüke riigimetsaülemad selles ulatuses, mis vajalik uute talude ja juurdelõigete saajate tarbematerjalidega varustamiseks.

Tulud nendest müükidest arvatakse riigi tuludeks.

Järelejäävas osas kuuluvad maareservi arvatud, kuid väljaandmata maad ning neil kasvav mets, puud ja põõsad kuni nende maade riigi poolt korraldamiseni või kasutamiseks väljaandmiseni valla töötava rahva saadikute nõukogude täitvate komiteede korraldusse. Viimased võivad:

a) väljaandmata maid ühe aasta peale põllumajanduslikuks kasutamiseks välja anda riigi maatagavara põllumajandusliku kasutamise kohta antavate eeskirjade kohaselt;

b) rahuldada nende metsade ja võsade arvel valla enda majapidamise, koolide ja teiste asutiste vajadusi ning müüa metsa kohalikele põllumajanduslikele tööstustele, riiklikele või üldkasulikele asutistele ja ettevõtetele.

Metsamüügi hind arvatakse lähema riigimetsa kännuraha tariifi alusel ja tulud nendest müükidest kuuluvad neil juhtudel vallale.

§ 9. Järelevalve § 8 nimetatud maade ja metsade üle teostavad valdade täitvad komiteed otseselt ja usaldusmeeste kaudu.

28. jaanuaril 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kahjulikkude putukate ja seenhaiguste tekkimise ja levimise vältimiseks metsades.

(Avaldatud ENSV T 22. 5. 1941, 52, 812)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Iga metsateenistuja ja valdaja on kohustatud tema hoole alla usaldatud metsas alati jälgima metsale kahjulike putukate, seenhaiguste ja taimede levimist ning loomade, lindude ja ilmastikust põhjustatud kahjustuste tekkimist ja tarvitusele võtma abinõusid nende kõrvaldamiseks.

Metsakahjustajate ja kahjustusnähete hulgalisest ilmumisest ning metsale normaalselt omase ilme muutumisest nagu vaigujooks, puude kuivamine, okaste langemine, kolletamine jne. tuleb viivitamatult teatada lähemale metsaülemale.

2. Metsaülestöötamisel tulevad lageraiestikud korrastada hiljemalt 15. maiks, vastavalt metsakasvatuse ja -kaitse nõuetele. Selleks tulevad:

a) koorida üle 20 sm jämedused männikännud;
b) raiejäätmed otstarbekohasuse järgi, kas koondada hunnikuisse, põletada lubatud kohas ja ajal või laotada ühtlaselt laiali.

3. Hooldusraiete, uuendusraiete ja massikasutusaladel tulevad mittekasutatavad raiejäätmed laiali laotada.

4. Koores pesitsevate kahjurite leviku vältimiseks metsas tuleb iga aasta hiljemalt 10. juuniks.

I. Üles töötada:

a) toored tuulemurru ja -heitepuud;
b) vigastatud ning kasvus kiratsevad jalalpuud, kui need evivad eeldusi metsakahjurite paljunemise soodustamiseks ja neid ei kasutata püünispuudeks.

II. Koorida:

a) metsapiiridesse jäävad toored ümmargused metsamaterjalid;
b) metsast kuni ½ km kauguseni laoplatsidele jäävad ümmargused metsamaterjalid, kui need võivad soodustada metsale kahjulike putukate paljunemist. Erijuhtumeil võib Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsus lubada erandeid käesoleva (p. b) nõudeist, kus see on lubatav metsakaitse ja vajaliku metsatööstuse seisukohalt.

Suveks metsajääv okaspuude hagu tuleb kubudesse raiutult või lahtiselt üles laduda hiljemalt 10. juuniks vähemalt 10 m kaugusele teedest või sihtidest.

5. Suvise metsaülestöötamise puhul, kaasa arvatud ka metsakahjustajate tegevuse läbi põhjustatud puude raiumisel, 1. juunist — 31. augustini, tuleb rakendada p. 4 ettenähtud ettevaatusabinõusid, kui metsamaterjale ei veeta kohe välja.

6. Metsas ja taimeaedades, kus metsakahjurid põhjustavad puude ja puutaimede tugevaastmelist kiratsemist või hukkumist, teostada tõrjet vajaduse järgi vastavalt kahjuri liigile ja kahjustatava objekti iseloomule.

7. Iga metsavaldaja on kohustatud temale majandamiseks antud metsas teostama oma kulul kõiki vajalikke töid tõrje alal.

8. Metsale kahjulike putukate või seenhaiguste tõrje mitteteostamisel ettenähtud ajal ja viisil on Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusel õigus teostada tõrjet, kusjuures tõrjekulud, mis kantud tõrjekohuslase eest, nõutakse sisse metsavaldajailt.

9. Järelevalve käesoleva määruse täitmise üle lasub linnade ja valdade täitevkomiteedel ja metsateenijaskonnal.

10. Käesoleva määruse mõttes loetakse metsaks nii katastri metsa kui ka kõiki teisi metsastunud maid.

11. Käesoleva määruse vastu eksijaid karistatakse administratiivkorras rahatrahviga kuni 100 rublani või paranduslike töödega kuni ühe kuuni.

Karistuse määramine toimub maakonna või linna täitevkomitee juures moodustatud administratiivkomisjoni määrusega.

Tallinn, 15. mail 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus metsas ja metsamaadel karjatamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 5. 1941, 55, 868)

Sihiga kindlustada metsakultuuride ja loomulike metsauuenduste takistamata arengut, metsamaa lagendikkude ja raiestikkude kiiret metsastumist ning eriotstarbeliste metsade otstarbekat majandamist, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kõik Eesti NSV territooriumil asuvad metsamaad, vaatamata nende suurusele ja valdusele, jagunevad karjatamise seisukohalt karjatatavateks ja keelu alla kuuluvateks.

2. Karjatamise keelu alla kuuluvad:

a) kõik noorendikud, millised pole liitunud või kus noorendiku pea-puuliigi keskmine kõrgus on alla 2,5 meetri;
b) igasuguse loomuliku uuenduse seisu arvatud alad, nagu raiestikud, uuendusraiete alad, harvikud ja metsamaa lagendikud;
c) kaitse-, pargi- ja tervishoiumetsad;
d) üle 60 a. vanused kuusepuistud täiusega alla 0,6;
e) katse- ja proovialadega metsaosad.

Karjatamise keeldu käesoleva artikli p. b ja d all tähendatud alade suhtes ei kohaldata talundite valdusesse kuuluvate metsade kohta.

3. Kõik art. 2 all nimetamata metsamaad arvatakse karjatamise alla kuuluvateks.

4. Karjatamisele kuuluvatel metsamaadel lubatakse karjatada veiseid ja lambaid, erijuhustel, kus metsa seisukord seda võimaldab, ka hobuseid. Karjatamine on lubatud 1. juunist kuni 31. oktoobrini, välja arvatud art. 5 all ettenähtud juhtudel. Erakorralistel juhtudel (loomasööda puudus) võib Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhataja karjatamise aega pikendada.

5. Metsa uuenemise või kultiveerimise soodustamise eesmärgil võib Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhataja karjatamist ajutiselt lubada art. 2 p. b all märgitud aladel, kusjuures karjatamine nendel aladel võib alata enne art. 4 näidatud tähtaega, kestvusega kuni hilissügiseni. Samuti võib Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhataja erakordselt põuasel suvel lubada karjatamist ka art. 2 p. d all märgitud aladel.

6. Karjatamise maa-ala suurus ühe looma kohta normeeritakse riigi majandamisel olevates metsades järgmiste alammääradega: hobusele või varsale 6 ha, lehmale või mullikale 4 ha ja lambale või tallele 1 ha. Neid norme võib vähendada art. 5 korras toimuval karjatamisel. Väljaspool metsakoosseisu asuvatel soomaadel arvata ühe looma kohta alammääraks 1 ha.

Karjatamine riigi valduses olevatel metsamaadel on tasuta.

7. Karjatamise load riigi majandamisel olevatel metsamaadel annab Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsus, teistel metsamaadel kohalik linna või valla täitevkomitee.

8. Järelevalve käesoleva määruse tingimuste täitmise üle pannakse riigi majandamisel olevates metsades Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusele, teistes metsades — valla või linna täitevkomiteele.

9. Karjatamise lähem kord ja vastavate lubade andmine riigi majandamisel olevates metsades määratakse kindlaks Põllutöö Rahvakomissari ning Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhataja ühise juhendiga.

Tallinn, 22. mail 1941. Nr. 951.

Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari ning Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse Juhataja juhend karjatamise kohta riigi majandamisel olevates metsades.

(Avaldatud ENSV T 13. 6. 1941, 59, 952)

A l u s: ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 22. maist 1941 nr. 951.

§ 1. Karjatamist riigi majandamisel olevates metsades lubatakse metsaülemate poolt väljaantavate karjatamispiletite järgi tasuta, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse 22. maist 1941 nr. 951 art. 6 kohaselt. Karjatajate üle peetakse metskonnas kontrollimise otstarbel nimekirjad vahtkondade või eraldi metsaosade viisi.

§ 2. Karjatamiseks määratud alad määrab kindlaks kohalik metsaülem. Karjatamise alla kuuluval metsa- ja soomaal karjatamiseks lubatava loomade arvu määrab kindlaks metsaülem valla täitevkomitee esindajate kaasabil, mille kohta koostatakse vastav akt. Akti esitab metsaülem valla täitevkomiteele hiljemalt 1. maiks.

Lahkarvamised loomade arvu ja karjatamise kohtade määramise küsimustes lahendab maakonna täitevkomitee Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse esindaja osavõtul.

§ 3. Karjatada soovijad esitavad sellekohased sooviavaldused valla täitevkomiteele hiljemalt 10. maiks.

Valla täitevkomitee määrab kindlaks, kellele ja missuguses järjekorras karjatamist lubada ja saadab karjatajate nimekirjad hiljemalt 20. maiks metsaülemale lubade väljaandmiseks.

§ 4. Karjatamise võimaldamisel tuleb valla täitevkomiteel arvestada majapidamise maa suurusega, kõlvikute vahekorraga ja loomade arvuga suhteliselt majapidamise maa suurusele. Eeskätt tuleb karjatamist lubada maata loomapidajaile ja alalistele metsatöölistele, metsateenistujaile, kolhoosidele ja üksik-talupidajatele.

§ 5. Metskondades, kus asuvad karjatamise keelu alla kuuluvad alad (kultuurid, raiestikud, harvikud jne.), tuleb karjatajatel nimetatud alad tarviduse korral kaitseaedadega (taradega) piirata. Aedade tegemiseks tarvisminev puumaterjal antakse tasuta lähedasest metsast, kus metsa seisukord seda võimaldab (kuivad puud, hooldusraie korras mahavõetavad puud jne.). Puude raiumine ja kohalevedu toimub karjatajate poolt.

Kariloomade üle kraavide ajamisel tuleb kasutada sildu või truupe. Kus need puuduvad, tuleb karjatajate poolt teha sillad, milleks tarvisminev puumaterjal antakse tasuta eelmise lõigu tingimuste kohaselt.

Pärast karjatamise hooaja lõppu jäävad karjatajate poolt tehtud aiad ja sillad Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse omandusse.

§ 6. Metskonna poolt korrashoitavate teede, samuti tähtsamate metsa- ja sihiteede teepinna hoidmiseks võidakse keelata nende kasutamist ajutiselt või alaliselt karjateena, määrates nende asemele vähema tähtsusega metsateid või sihte.

§ 7. Karjatamispileti väljaandmisel võetakse karjatajailt kohustus, et karjaomanikud loomade poolt rikutud kraavid pärast karjatamishooaja lõppu korda seavad metsaülema poolt antud tähtajaks. Vastasel korral seatakse kraavid korda metskonna poolt karjatajate kulul.

Kraavide kordaseadmine teostub metsateenistujate juhatusel ja järelevalvel.

§ 8. Metsas karjatamisel peab karja juures olema karjane, kusjuures karjase süü või hooletuse läbi tekkinud kahjude eest vastutavad karjaomanikud.

§ 9. Karjatajail on keelatud koerte metsa kaasavõtmine. Karjatajad on kohustatud valjult kinni pidama metsakaitseks ja tuleohu vältimiseks antud määrustest ja korraldustest. Kes eelnimetatud tingimusi korduvalt rikuvad, neile keelatakse karjatamine riigi majandamisel olevates metsades.

§ 10. Metsaülemate poolt väljaantavad karjatamispiletid on kahte liiki — hooajapiletid 1. juunist — 31. oktoobrini ja kuupiletid ühe või mitme kuu peale.

Karjatamise hooaja pikendamisel pikeneb automaatselt ka hooajapiletite maksvus.

§ 11. Karjatamise tingimused ja kord ning selle mittetäitmise tagajärjed tehakse karjatajaile karjatamispileti kätteandmisel teatavaks allkirja vastu.

26. mail 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus metsapäevade korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 4. 6. 1941, 56, 881)

Arvestades metsa tähtsust Eesti NSV rahvamajandusliku põhivarana ja pidades vajalikuks juhtida kõigi ENSV kodanike tähelepanu metsa kasvatamise, hooldamise ja säilitamise vajadusele, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsust koostöös ELKNÜ kesk- ja kohalike komiteedega korraldama kevadisi metsapäevi iga aasta maikuu jooksul, millest osa võtma kutsuda kõiki töötajaid maal ja linnades, eriti rakendada metsapäevade töödele noorte organisatsioone ja koole.

Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusel pöörduda asjast huvitatud asutiste ja organisatsioonide poole võimaliku kaasabi saamiseks metsapäevade läbiviimisel.

2. Metsapäevadel teostada tegelikke töid ja anda selgitust järgmistel aladel:

a) metsa istutamine ja külvamine, hooldamine ja kaitse;
b) käitiste, rahvamajade, koolimajade ja teiste hoonete ümbruse ja teeäärte kaunistamine puude ja põõsastega;
c) metsa majanduslik, tervishoiuline ja kliimaline tähtsus;
d) seoses metsamajapidamisega mitmesuguste teadmiste ja oskuste süvendamine.

3. Tööde juhtimine, tehniline nõuanne ja metsanduslike küsimuste selgitamine metsapäevadel panna Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusele.

Tallinn, 26. mail 1941. Nr. 980.

---

2. jagu.

Jahinduse eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus jahiala korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 4. 1941, 42, 638)

Arvesse võttes, et ühenduses maa kuulutamisega rahva omaks, on tunnistatud riigi omaks kõik maade ja veekogudega seotud õigused ning seal hulgas ka jahipidamise õigus, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Lugeda kehtetuks kõik maa- ning veekogude endiste omanikkudega jahiõiguse kasutamise kohta sõlmitud jahirendilepingud ja muud kasutamisvahekorrad.

2. Jahimajanduse arendamise huvides keelata jahipidamine ulukitele (metsloomad ja -linnud) kuni 15. aprillini 1942.

3. Jahipidamine hüljestele (sugukond Phocidae) on lubatud.

Maakasutajad võivad hävitada jäneseid (Lepus europaeus pall. ja Lepus variabilis pall.) igal ajal viljapuu-, ilu- ning taimeaedades ja puukoolides, kusjuures jäneste liha ja nahkade müük ning edasitoimetamine on keelatud.

Jahimajanduse huvides on metsateenijail lubatud jahti pidada kahjulikele ulukeile, välja arvatud kaitsealusteks tunnistatud ulukid.

4. Kontroll käesoleva määruse täitmise üle panna Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusele, kusjuures Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsuse juhatajal on õigus teha korraldusi kasulikkude ulukite sugude vahekordade reguleerimise huvides.

5. Teha ülesandeks Metsamajanduse ja Metsatööstuse Peavalitsusele välja töötada 1. aprilliks 1942 jahipidamist korraldavad eeskirjad ja jahipidamise õiguse edasiandmise tingimused ja alused.

Tallinn, 15. aprillil 1941. Nr. 677.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus jahimajandusele kahjutekitavate hulkuvate koerte ja kasside hävitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 575)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Metsas ümberhulkuvad koerad ja kassid, eriti aga kõik koerad, kes ajavahemikul 1. veebruarist kuni 1. maini jälitavad metsas või jahimaadel metsloomi, tunnistada kahjulikeks ja hävitamisele kuuluvaiks metsa- ja jahivalve organite poolt.

2. Kui metsa- ja jahivalve teostajate poolt ajavahemikul 1. maist kuni 1. veebruarini peetakse kinni metsas või jahimaadel ümberhulkuv metsloomi jälitav koer, kellel on kaelas registreerimise märk või omaniku nime kandev kaelarihm või kelle omanik on teada, siis koer hävitamisele ei kuulu.

3. Kohustada kõiki koerteomanikke teostama koerte suhtes pidevat järelevalvet ja tarvitusele võtma abinõusid koerte jahialadele pääsmise ärahoidmiseks.

Koerteomanikud, kelle koerad on metsloomade jälitamisel surmatud või tabatud (p. 1 ja 2), võetakse vastutusele keelatud jahipidamises ja neilt nõutakse sisse koerte poolt jahimajandusele tekitatud kahjud.

Tallinn, 3. aprillil 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ulukite (metsloomade ja -lindude) kahjutasutakside kindlaksmääramise kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 5. 1941, 55, 872)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Määruste vastaselt tapetud ja vigastatud ning koerte poolt murtud ulukite eest omavolilistelt jahipidajatelt ja hulkuvate koerte omanikelt kahjutasude nõudmiseks panna kehtima järgmised taksid:

1) põdra või hirve eest . . . . Rbl. 5.000.—
2) karu eest . . . . . „ 1.500.—
3) metskitse või metssea eest . . „ 1.400.—

4) soku, nugise, lahitse, ilvese või rebase eest . . . . . Rbl. 300.—
5) metskitsetalle, isa- või emamõtuse või fasaani eest . . . . „ 150.—
6) ematedre, rabakana, metsluige, toonekure, sookure, naaritsa või määra eest . . . . . „ 75.—
7) isatedre, laanepüü, põldpüü, metshane, lagle, haigru, haha, jänese, tõhu või kärbi eest . . „ 30.—
8) ristpardi, metspardi, luitsnokkpardi, vardi, sõtkase, auli, vaera, algi, metstuvi, metskurvitsa, koovitaja, põldvuti, meri- ja kalakotka, hüübi, nirgi või iga kaitsealuseks tunnustatud kakulise ja kullilise eest . . . Rbl. 15.—
9) kõikide teistes punktides nimetamata jäänud jahiloomade eest, välja arvatud kaitsealusteks tunnustamata kahjulikud jahiloomad . . . . . „ 15.—

Tallinn, 23. mail 1941. Nr. 966.

VIII.

Kalandus.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kalaasjanduse korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 12. 11. 1940, 43, 496)

Sihiga arendada kalapüüki ja kalatööstust, parandada töötava kalurkonna elujärge ja lülitada välja kalakaubandusest suurt vahekasu taotlevaid vaheltkauplejaid, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Kalapüük, kalakasvatus ja kalade ümbertöötlemine Eesti NSV piires allutada Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadile, kohustusega:

a) organiseerida sise- ja rannavete kalapüüki;

b) korraldada kalapüügi artellide ellukutsumist;

c) organiseerida ja korraldada riiklikku ulgumere kalapüüki ja soetada selleks vajalikke püügivahendeid;

d) korraldada kalade ümbertöötlemist ratsionaalselt, rakendades olemasolevaid kalakonservimistööstusi plaanikohaselt tegevusse;

e) arendada kalakasvatamist ja majandada kalapüügivesi;

f) korraldada ja arendada kalanduse kaadrite ettevalmistamist;

g) korraldada kalade kokkuostu kalureilt ja kalapüügi artellidelt;

h) varustada kalureid ja kalapüügi artelle vajalike püügivahenditega.

2. Kohustada Kaubanduse Rahvakomissariaati korraldama siseturu varustamist kaladega, samuti kalade ja kalakaupade sisse- ja väljavedu.

3. Kohustada Kaubanduse Rahvakomissariaati ühes Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi esindajatega süstemaatiliselt noteerima kalade ja kalakaupade hindu.

4. Kalanduse otstarbekohaseks korraldamiseks ja juhtimiseks asutada Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadis minimaalse koosseisuga Kalanduse Peavalitsus.

5. Allutada Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalanduse Peavalitsusele Kalanduskeskus, Kalameeste Keskliit ja Kalanduse Büroo.

Tallinn, 1. novembril 1940.

Kalapüügi korraldamise juhend.*)

Antud Põllutöö Rahvakomissari poolt 13. septembril 1940.

A l u s: Kalandusseaduse (SK XI 1939, 4, 2) § 24 p. 6.

(Avaldatud ENSV T 17. 9. 1940, 8, 77)

I.

§ 1. Arvesse võttes, et meie vete kõige hinnalisema kalaliigi — lõhe ja mereforelli püüdmise alal on hakatud teostama röövpüüki, mille tulemuseks on kudekala hävitamine, keelatakse käesolevaga kõigile kodanikele, kaasa arvatud vete senised omanikud ja rentnikud, kalapüük igasugusel viisil: Keila jões merest kuni koseni (joani), Vääna jões merest kuni Hüüru veski paisuni, Pirita jões merest kuni Lagedi veski paisuni, Kaberla ojas kogu oja ulatuses, Valkla jões merest kuni Valkla veski paisuni, Lõpeveski (Kuusalu, Tülivere) ojas merest kuni Lõpeveski paisuni, Pudisoo jões merest kuni Sae veski ja Sepa veski paisudeni, Valge (Loksa) jões merest kuni Kotkaveski paisuni, Loobu jões merest kuni Joaveski paisuni, Võsu jões merest kuni Laaviku veski paisuni, Altja jões kogu jõe ulatuses, Mustjões (Vihula jões) merest kuni Vihula saeveski paisuni, Vainupää jões merest kuni Pajuveski paisuni, Selja (Selge) jões merest kuni Varangu veski paisuni, Toolse jões merest kuni Rakvere-Kunda raudteeni, Kunda (Semmi) jões merest kuni tsemendivabriku paisuni, Pühajões merest kuni esimese veski paisuni, Voka jões merest kuni raudteeni, Sõtke (Sillamäe) jões merest kuni raudteeni, Timmkanalis kogu kanali ulatuses ning Saaremaal Pidula jões merest kuni Vanaveski paisuni.

§ 2. Niivõrd, kui seniste määrustega kalapüük § 1 tähendatud jõgede suudmetes meres on lubatud, võib seda püüki teostada ainult nõnda, et kalade pääsmine jõgedesse ei saaks takistatud.

§ 3. Käesolevast juhendist erandeid võib lubada Põllutöö Rahvakomissar kalakasvatuse huvides.

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

---

*) Muudetud Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari juhendiga kalapüügi ajutise korraldamise kohta (ENSV T 1941, 52, 829).

Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari juhend kalapüügi ajutise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 22. 5. 1941, 52, 829)

Kalapüüki isiklikuks tarviduseks käsiõngega (välja arvatud spinning) või mänguõngega ilma saagi edasimüümise õiguseta võivad teostada kõik töötajad tasuta ja loata kõikides veekogudes, välja arvatud keelupiirkonnad ja kalakasvandused, pidades kinni kalapüügi keeluaegadest ja kalakaitse eeskirjadest.

Spinninguga ja landiga on lubatud teostada püüki merevetes, Peipsi, Pihkva ja Võrtsjärves eelmises lõikes tähendatud tingimustel.

Põllutöö Rahvakomissari poolt 13. septembril 1940 antud Kalapüügi korraldamise juhendis (ENSV T 1940, 8, 77) p. 1 avaldatud kalapüügi keeld ei kehti nende töötajate kohta, kes teostavad kalapüüki käesoleva juhendi esimeses lõikes tähendatud viisil ja tingimustel.

Tallinn, 17. mail 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV kalamajanduslikkude veekogude kasutamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 918)

Sihiga parandada kalamajandust ja reguleerida kalapüüki Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Tunnustada kõik Eesti NSV territooriumil asuvad looduslikud veekogud, mida võidakse kasutada kalade, vähkide ja teiste tööndusliikkude veeloomade püügiks, kalamajanduslikkudeks veekogudeks.

2. Jaotada Eesti NSV kalamajanduslikud veekogud nende tähtsuse järgi vabariikliku ja kohaliku tähtsusega veekogudeks.

3. Arvata käesoleva määruse lisas loetletud veekogud vabariikliku tähtsusega veekogudeks.

Kõik teised kalamajanduslikud veekogud lugeda kohaliku tähtsusega veekogudeks.

4. Allutada vabariikliku tähtsusega veekogude kalamajandamine ja kalapüügi korraldamine otseselt Kalatööonduse Peavalitsusele.

Kalatööonduse Peavalitsusel korraldada vabariikliku tähtsusega veekogudes tööndusliikku kalapüüki: a) oma ettevõtete kaudu, b) majandamislepingute alusel ja c) väljaantavate kalapüügilubade alusel.

5. Jaotada kohaliku tähtsusega veekogud tööndusliikkudeks ja mittetööndusliikkudeks veekogudeks.

Tööndusliikuks veekoguks lugeda veekogu, mille toodang ületab veekogu kasutaja enda majapidamise tarviduse.

6. Panna kohaliku tähtsusega tööndusliikkude veekogude majandamise teostamine ja neis tööndusliku kalapüügi lubade väljaandmine kohalikkudele linna ja valla täitevkomiteedele veekogu asukoha järgi Kalatööonduse Peavalitsuse eeskirjade kohaselt.

7. Kohustada Kalatööonduse Peavalitsust ja täitevkomiteesid majandamislepingute sõlmimisel ja kalapüügilubade andmisel andma eesõiguse kalurite artellidele, kalatööonduslikkudele ühistutele ja Riikliku Kalapüügi Trustile teiste riiklikkude, kooperatiivsete või ühiskondlikkude asutiste ja ettevõtete ning üksikisikute ees.

Majandamislepingud sõlmitakse tähtajaga 1—5 aastani ja kalapüügiload antakse välja tähtajaga kuni üks aasta.

8. Teostada kalamajanduslikkude veekogude majanduslikku kasutamist kalapüügipiirkondade viisi, millede ulatused ja piirid vabariikliku tähtsusega veekogude kohta määrab kindlaks Kalatööonduse Peavalitsus Eesti Kalurliidu seisukoha ärakuulamisel, kohaliku tähtsusega veekogude kohta aga kohalikud täitevkomiteed Kalatööonduse Peavalitsuse kinnitamisel.

9. Teostada kalapüügipiirkondade kasutamiseks andmist majanduslepingute alusel.

Juhul, kui kalapüügipiirkonnad antakse välja majandamiseks enampakkumise teel, lubada enampakkumisest võtta osa ka kalurite artelle, kalatööonduslikke ühistuid ja Riikliku Kalapüügi Trusti, kes on juba saanud kasutamiseks kalapüügipiirkonna määramise teel.

10. Kalapüügilubasid võib anda ka kasutamiseks väljaantud kalapüügipiirkondadesse nende intensiivsemaks kasutamiseks.

11. Kalurite artellidele ja Riikliku Kalapüügi Trustile määramise teel majandamiseks antud kalapüügipiirkondade kasutamine on tasuta, samuti antakse neile tasuta tööndusliikud kalapüügiload, välja arvatud p. 9 viimase lõike korras väljaantavad kalapüügipiirkonnad.

Tasunormid majandamiseks väljaantud kalapüügipiirkondade kasutamise eest ja tasud tööndusliikkude kalapüügi lubade eest töötab välja Kalatööonduse Peavalitsus ja kinnitab Kohaliku Tööstuse Rahvakomissar.

12. Lubada Kalatööonduse Peavalitsusel ja kohalikkudel täitevkomiteedel eraldada nende korraldamisel olevatest veekogudest piirkondi tasuta kasutada andmiseks sportlikuks püügiks ENSV RKN juures olevale Kehakultuuri- ja Spordikomiteele viimasega sõlmitud lepingute alusel.

Lubada eraldada sportlikuks kalapüügiks ka majandamislepingu alusel väljaantud kalapüügipiirkondi.

13. Määrata, et sportlikuks kalapüügiks eraldatud kalapüügipiirkondades sportlikuks kalapüügiks püügilubade andmist teostab Kehakultuuri- ja Spordikomitee kooskõlas nende piirkondade kohta sõlmitud lepingutega.

Sportliku kalapüügilubade tasunormide suuruse määrab Kehakultuuri- ja Spordikomitee.

14. Määrata, et kalapüüki isiklikuks tarvituseks ilma saagi edasimüümise õiguseta võivad teostada kõik töötajad tasuta ja loata käsiõngega (välja arvatud spinning) või mänguõngega (sikuška) kõikides veekogudes, välja arvatud keelupiirkonnad, kalakasvandused ja p. 12 eraldatud veekogud, kinni pidades kalapüügi keeluaegadest ja kalakaitse eeskirjadest.

Spinninguga ja landiga on lubatud püüki teostada merevetes, Peipsi-Pihkva ja Võrtsjärves eelmises lõikes tähendatud tingimustel.

15. Lugeda tühistatuks kõik seni kalamajanduslikkude veekogude kohta sõlmitud rendilepingud käesoleva määruse jõustumisega.

16. Kohustada kõiki riiklikke ja ühiskondlikke asutisi, kes seni on tegutsenud kalapüügipiirkondade väljaandmisega, andma üle 10 päeva jooksul, pärast käesoleva määruse avaldamist, nende käes olevad vabariikliku tähtsusega veekogude kohta seni sõlmitud rendilepingud ühes toimikutega Kalatööonduse Peavalitsusele ning kohaliku tähtsusega veekogude kohta seni sõlmitud rendilepingud ühes toimikutega kohalikule täitevkomiteele veekogude asukoha järgi.

17. Panna üldise kalapüügi järelevalve teostamine Kalatööonduse Peavalitsusele, T.-T. Miilitsale ja vastavatele kohalikkudele täitevkomiteedele.

Peale eelmises lõikes tähendatud asutiste on õigustatud järelevalvet teostama püügiõiguslased nende majandamisel olevate veekogude suhtes ja nende poolt volitatud isikud. Viimased peavad olema varustatud volitaja poolt väljaantud tunnistusega.

18. Käesoleva määruse elluviimiseks annab juhendeid Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissar.

Tallinn, 27. mail 1941. Nr. 1008.

Lisa
Eesti NSV RKN 27. mai 1941
määruse nr. 1008 juurde.

Eesti NSV Vabariikliku tähtsusega veekogude nimestik.

Jrk. nr.	Veekogu nimi	Pindala ha	Järve kataloogi nr.	Märkused
1.	Läänemeri, Soomelaht ja Liivilaht ENSV piirides			
2.	Peipsi-Pihkva järv ENSV piirides	232439	756	
3.	Võrtsjärv	28400	838	
	Harjumaa:			
4.	Harku järv ühes merre suubuva jõega	159,0	13	
5.	Kahala	345,0	16	
6.	Veskijärv	198,0	284	
7.	Ülemiste järv	930,0	59	
8.	Keila jõgi merest kuni koseni . .			
9.	Loobu jõgi merest kuni Joaveski paisuni (osalt Virumaal) . . .			
10.	Pirita jõgi merest kuni Lagedi paisuni			Soome lahte suubuvad kalakasvatamise jõed eriti lõheliste jaoks
11.	Valgejõgi merest Kotka veskini . .			
12.	Vääna jõgi merest kuni Hüüru veski paisuni			
	Järvamaa:			
	Aegviidu järvede rühm			
13.	Ahvena järv	0,8	212	
14.	Nikerjärv	3,7	208	
15.	Purgatsi järv	3,7	213	Katsejärved
16.	Sisaliku järv	0,5	211	
17.	Urbukse järv	4,2	210	
18.	Vahejärv	2,8	209	
	Läänemaa:			
19.	Kasari jõgi merest kuni Kirbla-Kasari maantee sillani			Kalakasvatuse jõgi, suubub Matsalu lahte
	Petserimaa:			
20.	Beresovo järv	16,5	1309	Lahutamata osad Peipsi-Pihkva
21.	Tilnevo järv	25,8	1310	järvest
	Pärnumaa:			
22.	Ermistu (Tõstamaa) ühes merre suubuva jõega	503,0	823	Õppejärv
23.	Pärnu jõgi merest Sindi paisuni .			Tööonduslik ja kalakasvatuse jõgi

Jrk. nr.	Veekogu nimi	Pindala ha	Järve kataloogi nr.	Märkused
	Saaremaa:			
24.	Karu (Järumetsa järv)	322,0	768	Vähikasvatuse reservaat
25.	Laialepa laht (Harilaiu poolsaarel)			
26.	Oesaare laht	168,0	787	
27.	Suurlaht	1442,0	886	
28.	Nasva jõgi			
	Tartumaa:			
29.	Ahijärv	42,0	858	Lahutamata osa Ahja jõest
30.	Kallijärv	182,0	854	
31.	Keeri järv	160,0	841	
32.	Kodijärv	21,5	1009	Lahutamata osa Pangodi järvest
33.	Koosa järv	295,0	755	
34.	Kurema järv	405,0	554	
35.	Lahe järv . . . . . koos ühendusega Peipsi j.	120,0	656	
36.	Leego järv	102,0	855	
37.	Pangodi järv	110,0	1006	
38.	Pühajärv	252,0	1053	
39.	Saadjärv	697,0	653	
40.	Võngjärv	19,7	857	Lahutamata osa Ahja jõest
41.	Agali jõgi			
42.	Ahja jõgi suudmest kuni Ahja-Rasina maanteeni			
43.	Emajõgi ühes Elva jõega Emajõest kuni Keeri järveni			
44.	Kaevandu jõgi			
45.	Kalli jõgi			
46.	Koosa jõgi			
47.	Lagina jõgi			
	Valgamaa:			
48.	Aheru järv (Suurjärv)	232,0	1366	
49.	Ähijärv	184,0	1360	
50.	Väike-Emajõgi suudmest Jõgeveste-Kuigatsi maanteeni			Lahutamata osa Võrtsjärvest
	Virumaa:			
51.	Konsu järv	143,0	279	
52.	Viitna Pikkjärv	20,5	39	Katsejärv
53.	Kunda jõgi merest Kunda vabriku paisuni			Kalakasvat. jõgi eriti lõheliste jaoks
54.	Vaikne järv	61,0	12	Lahutamata osa Rossoni jõest
55.	Narva jõgi ühes lisa- ja harujõgedega			
56.	Pada jõgi suudmest esimese veski paisuni			Kalakasvat. jõed eriti lõheliste jaoks
57.	Seljajõgi merest Varangu paisuni .			
	Võrumaa:			
58.	Hino järv	218,0	1555	
59.	Kavati järv . . . . . (Uue-Saaluse j.)	28,0	1437	
60.	Kise järv	40,0	1532	Tööndusliku ja vähikasvatamise järved
61.	Kooraste järv	37,0	1236	
62.	Lõõdla järv (Leedla j.)	95,0	1241	
63.	Saarjärv	22,0	1550	
64.	Murati järv	66,5	1559	
65.	Pullijärv	59,0	1552	

Jrk. nr.	Veekogu nimi	Pindala ha	Järve kataloogi nr.	Märkused
	Rõuge järvede rühm:			
66.	Kaussjärv	2,3	1402	Katsejärved
67.	Liinjärv	3,5	1404	
68.	Ratasjärv	6,4	1401	
69.	Rõuge Suurjärv	14,6	1403	
70.	Tõugjärv	4,0	1400	
71.	Valgjärv	5,0	1405	

Märkus. Järvede pindala ja järvekataloogi nr. — Tartu Riikliku Ülikooli juures oleva Loodusuurijate Seltsi aruannetes XII, 1—2, 1934, ilmunud H. Riikoja „Eesti järvede nimestiku" alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kalamajanduse arendamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 3. 1941, 31, 437)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsusele allutatud Kalurite Kooperatiivühingute Keskühing „Kalakeskus" reorganiseerida Kalurite Artellide ja Ühistute Liiduks, lühendatult — Eesti Kalurliit — ja panna temale kõigi kalatööonduslikkude artellide ja ühistute organiseerimine ning juhtimine.

2. Teha Kalatööonduse Peavalitsusele ülesandeks esitada Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissarile kinnitamiseks Eesti Kalurliidu põhikiri ning kalurite ühistute normaalpõhikiri.

3. Allutada Kalatööonduse Peavalitsusele käesoleva määruse lisas loetletud tööstuslikud ning kaubanduslikud ettevõtted ühes nende juurde kuuluvate ruumide ning materjalidega 1. jaanuari 1941 bilansi alusel, samuti lisas loetletud sisseseaded, kohustades ühtlasi Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaati ja teisi vastavaid asutisi, ettevõtteid ning eraisikuid astuma samme üleandmise teostamiseks.

4. Kohustada Eesti NSV Transpordi Peavalitsust andma Kalatööonduse Peavalitsusele Transpordi Peavalitsuse käsutuses olevad varem kalaveoks kasutatud 50 veoautot.

5. Teha ülesandeks Kalatööonduse Peavalitsusele välja töötada ja Hindade Komisjoni kaudu Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks esitada kalureilt kalakokkuostu ühtlushinnad ning kala ja kalasaaduste hulgi- ja jaemüügihinnad.

6. Panna Kalatööonduse Peavalitsusele Eesti NSV kalamajanduslike veekogude majandamine ja nendes kalapüügi teostamise korraldamine ning järelevalve ja teha Kohaliku Tööstuse Rahvakomissarile ülesandeks esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks kalapüügipiirkondade ja kalamajanduslike veekogude kasutamiseks andmise kavad.

Kõikide nende veekogude kasutamise kohta senini sõlmitud rendilepingute järgi astub rendileandja õigustesse Kalatööonduse Peavalitsus.

Tallinn, 13. märtsil 1941. Nr. 428.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
13. märtsi 1941 määruse nr. 428 juurde.

Nimekiri Kalatööonduse Peavalitsusele üleandmisele kuuluvate tööstuslike ja kaubanduslike ettevõtete ning sisseseadete kohta.

Jrk. nr.	Ettevõtete ja sisseseadete loetelu	Asukoht	Kellele allub
1.	Antsla kalatiigid ühes hautusmajaga	Urvaste v. Uue-Antsla mõis	Hariduse Rahvakomissariaat
2.	Kalajahutööstus A. Tolli	Pärnu	Kaubanduse Rahvakomissariaat
3.	Kalaeksportäri o.-ü. „Ostag"	Tallinn	Kaubanduse Rahvakomissariaat
4.	„ „Produkt"	Tartu	Kaubanduse Rahvakomissariaat
5.	„ A. Kampmann	Pärnu	Kaubanduse Rahvakomissariaat
6.	Kauplus Hanschmidt	Tallinn	Kaubanduse Rahvakomissariaat
7.	A.-s. Pärnu Linatööstuse võrgukudumise masin	Pärnu	Kergetööstuse Rahvakomissariaat

---

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kalurite artellide registreerimise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 232)

1. Kalurite artelle registreerib Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsus.

2. Artelli registreerimiseks tuleb artelli asutajatel esitada Kalatööonduse Peavalitsusele vähemalt viie asutaja poolt allakirjutatud sellekohane avaldus.

Allkirjad peavad olema tõestatud notari või kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee sekretäri poolt.

3. Registreerimisavaldusele peab lisandama artelli põhikirja kahes eksemplaris, allakirjutatult samade isikute poolt, kes kirjutasid alla registreerimisavaldusele.

Artelli põhikiri peab vastama Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud kalurite artellide normaalpõhikirjale.

4. Kalatööonduse Peavalitsus ühe kuu jooksul kas registreerib artelli või jätab selle registreerimata.

Artelli registreerimise korral Kalatööonduse Peavalitsus varustab ühe põhikirja eksemplari registreerimise pealdisega ja tagastab selle esitajatele.

Artelli mitteregistreerimise korral tehakse asjaosalistele teatavaks mitteregistreerimise põhjused.

Artelli mitteregistreerimise otsuse peale võivad asjaosalised esitada kaebuse Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissarile, kelle otsus on lõplik.

5. Artelli registreerimisega omandab artell juriidilise isiku õigused, mille tõttu võib oma nimel teostada igasuguseid seadustega lubatud operatsioone, muuseas ka avada arveid krediitasutistes.

6. Artellide registreerimise registri vormid ja muud üksikasjad töötab välja Kalatööonduse Peavalitsus ja kinnitab Kohaliku Tööstuse Rahvakomissar.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 180.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kalatööonduslikkude ühistute registreerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 571)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kalatööonduslikkude ühistute registreerimisel kohaldada sama kord, mis ette nähtud kalurite artellide registreerimisel (ENSV T 1941, 19, 232).

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 583.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kalurite artellide normaalpõhikirja kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 6. 2. 1941, 16, 188)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada juuresolev Kalurite artellide normaalpõhikiri.

Tallinn, 14. jaanuaril 1941. Nr. 64.

Kalurite artelli põhikiri.

I. Artelli nimi ja asukoht.

§ 1. Artelli nimeks on .....
Artelli juhatuse asukohaks on .....

II. Artelli eesmärk ja ülesanded.

§ 2. ..... küla ..... valla ..... maakonna töötavad kalurid ühinevad vabatahtlikult kalurite artelli, et ühiste tootmisvahenditega ja organiseeritud ühistööga üles ehitada kollektiivkalapüügi majapidamist, saavutades täit võitu kõigi töörahva vaenlaste üle, tõstes tööviljakust, kindlustades sellega artelli liikmetele paremat elu.

Tee artelli on tee sotsialismile — see on ainuke ja õige tee töötavale kalurile.

Artelli liikmed kohustuvad viima õitsengule oma artelli, töötama õiglaselt, jaotama artelli tulud tehtud töö järgi, kaitsma ühiskonna varandust, hoidma artelli vara, veesõidukeid, püüniseid, mootoreid, masinaid, täitma töölis-talupoegade valitsuse poolt antud ülesandeid, tehes sel viisil oma artellid bolševistlikuks ja kõik artelli liikmed jõukaiks.

§ 3. Oma eesmärkide teostamiseks on artellil õigus asutada kalatööstusi, ladusid, söögisaale, raamatukogusid, lugemistube, korraldada õppekursusi, õppereise, korraldada oma liikmete kasvatustööd Marks-Engels-Lenin-Stalini vaimus ja kirjastada ajakirju ning raamatuid.

§ 4. Artellil on kõik juriidilise isiku õigused, mis ette nähtud kehtivais seadustes.

§ 5. Kolmandate isikute ja asutiste ees vastutab artell oma kohustuste eest kõigi oma kapitalide ja varadega.

§ 6. Artell alustab tegevust kui tal on vähemalt 7 liiget.

§ 7. Artellis ühiskonnastatakse üksikuile artelli liikmeile kuuluvad veesõidukid (sumbad, sumplaevad, mootor-, purje- ja aerupaadid) ja kalapüügi inventar (s. o. võrgud, mõrrad, noodad jne.), samuti ka kõik sisseseaded kalade ja veeloomade töötlemise alal ja nendega seotud ehitised ulatuses, mille määrab vastav kõrgem organ.

Veesõidukite ja kalapüügi inventari ühiskonnastamisel jäetakse artelli liikmete isiklikuks kasutamiseks kalapüügi inventar, millel ei ole kalatööndusliku tähtsust. Ühiskonnastatud inventari ja veesõidukid võib artelli juhatus vajaduse korral peakoosoleku otsusel anda artelli liikmetele kasutamiseks isiklikeks vajadusteks, määratud tasu eest.

§ 8. Artelli liikmed kohustuvad andma juhatuse nõudmisel artellile kalapüügiks vajalikke tööloomi tasu eest, mille määrab artelli juhatus ja kinnitab artelli peakoosolek, kooskõlas kehtivate normidega.

III. Artelli liikmed, nende õigused ja kohused.

§ 9. Artelli liikmete arv on piiramatu.

§ 10. Artelli liikmeiks võivad olla kõik ENSV töötajad kalurid, kes on saanud 16 a. vanaks.

Alaealisi ei või valida artelli organeisse.

Kalurid, kes enne artelli astumist müüsid oma püünised ja püügiabinõud, võetakse artelli vastu ainult tingimusel, kui nad tasuvad artellile peakoosoleku poolt määratud aja jooksul müüdud varade

väärtuse. Artelli liikmeks ei võeta kodanikke, kelledelt on kohtu poolt ära võetud valimisõigus.

§ 11. Liikmeid võtab vastu peakoosolek või tema korraldusel juhatus vastava kirjaliku sooviavalduse põhjal.

Jätab juhatus sooviavaldaja liikmeks võtmata, on viimasel õigus pöörduda kaebusega peakoosoleku poole.

Liikmeks mitte vastuvõtmise põhjust ei ole juhatus kohustatud avaldama.

Liikmeks vastu võetud isikud omandavad liikme õigused alles siis, kui nad on tasunud põhikirja § 12 ettenähtud sisseastemaksu ja osamaksu esimese sissemaksu põhikirja § 14 kohaselt.

Liikme kohused artelli vastu tekivad liikme õiguste omandamisega.

§ 12. Artelli liikme sisseastemaks artelli on 20 rbl. Peakoosolek võib suurendada sisseastemaksu kahekordseks.

§ 13. Iga liige on kohustatud tasuma artelli osamaksu 1.000 rbl. suuruses. Osamaksu algsuurus on 50 rbl.

§ 14. Osamaksu tasumine toimub juhatuse poolt määratud aja jooksul või vastava protsendi ulatuses liikmete töötasudest; selle protsendi suuruse kinnitab artelli peakoosolek.

§ 15. Iga liige vastutab artelli kohustuste eest oma sundusliku osamaksu piirides.

Artelli liige on kohustatud täitma kõiki käesoleva põhikirja eeskirju ja peakoosolekute seaduslikke otsuseid, täitma vastuvaidlematult tootmisjuhtide seaduslikke korraldusi ja hoolikalt käituma artelli varadega.

Artelli varadega ebaperemehelikult ja hoolimatult käitumisele ja nende pillamisele vaadatakse kui ühise asja kahjustamisele ja töötava rahva vaenlaste abistamisele.

§ 16. Liige võib artellist igal ajal lahkuda, esitades vastava kirjaliku teadaande juhatusele. Üks kuu peale teadaande esitamist loetakse liige lahkunuks.

§ 17. Artelli liikmed, kes rikuvad artelli põhikirja eeskirju, ei täida oma kohuseid artelli vastu, tegutsevad artelli huve ja sotsialistlikku korda kahjustavalt, võidakse heita artellist välja peakoosoleku otsusega. Artellist väljaheitmist tuleb tarvitada ainult äärmistel juhtudel ja ainult selle järele, kui väljaheidetava liikme suhtes on kasutatud kõiki hoiatavaid ja parandatavaid abinõusid, mis põhikirjas ette nähtud, või kui süütegu on raske iseloomuga. Väljaheitmise küsimust võidakse ainult siis otsustada, kui peakoosolekust võtab osa $^2/_3$ kogu artelli liikmetest.

Enne hääletamist võib väljaheidetav anda peakoosolekule seletusi.

§ 18. Väljaheidetud liiget võidakse uuesti liikmeks võtta ainult peakoosoleku otsuse põhjal.

§ 19. Lahkunud või väljaheidetud artelli liige vastutab artelli kahjude selle tegevuse aasta eest, mil ta artellist lahkus, kooskõlas põhikirja eeskirjadega.

§ 20. Osamaks, millest arvutatakse maha lahkunud liikme rahalised kohustused artelli vastu, makstakse välja kolme kuu pärast peale selle aasta arvande kinnitamist peakoosoleku poolt, millal liige artellist lahkus.

Liikme surma korral makstakse välja osamaks tema pärijaile samadel alustel nagu artellist lahkumiselgi.

Osamaksu väljamaksmist ei või artellist lahkunud liige nõuda materiaal-varades.

Kui lahkunud liige võttis osa töö täitmisest, mis artell on võtnud enda peale kohustuse alusel teiste asutiste ees, siis juhatus võib nõuda temale pealepandud tööosa täitmist.

IV. Artelli tegevus.

§ 21. Artelli juhatus ja artelli liikmed kohustuvad:

a) suurendama kala ja veelooma toodangut, kasutades selleks kõiki artelli käsutuses olevaid veesõidukeid ja kogu kalapüügi inventari, kasutades ratsionaalselt kalatagavarasid ja võideldes kalade ja veeloomade röövpüügi vastu, samuti kaasa aidates kalamajandusasutisele kalakasvatuse, veekogukaitse ja kalapüügi tundmaõppimise alal;

b) täielikult ära kasutama ühiskondlikel alustel kogu püügi-inventari, kõik veesõidukid, võrgud, noodad j. t. püügiriistad, ostma artelli ja laenatud rahasummadega mootoreid, võrgu-ülestõstjaid (vintse) ja teisi mehhaniseeritud vahendeid järkjärgulise ülemineku sihil mehhaniseeritud kalamajandusele;

c) hoolitsema selle eest, et kalurite kollektiivmajapidamises oleksid veesõidukid, püügiabinõud ja muu inventar paremas seisundis kui individuaalkalureil;

d) läbi viima igasuguseid vee-melioratsioonitöid kalahautamise ja kasvatamise eesmärgil olemasolevais ja ehitatavais tiikides ning loomulikes veekogudes, samuti viima paremasse seisundisse veealad, mis on artelli kasutuses.

§ 22. Artelli tegevus põhineb isemajandamise ja põhiliste tööde isetegemise põhimõtteil.

§ 23. Artelli tootmistegevust suunatakse ettemääratud tootmisplaani järgi, mis on vastu võetud artelli peakoosoleku poolt ning kinnitatud Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööndus Peavalitsuse poolt.

§ 24. Kõik kinnitatud plaani piires artelli poolt püütud kala antakse riigile valitsuse poolt kinnitatud hindadega. Ülenormi püütud kala jääb artelli korraldusse, kes selle müüb riigile eriliste kinnitatud kõrgemate hindadega või realiseerib artelli müügi põhimõtteil.

§ 25. Kõigist saadavaist sissetulekuist artell:

a) maksab riigi- ja kindlustusmaksud ning tasub võlad;

b) maksab püügist osavõtnud artelli liikmeile töötasud, vastavalt käesoleva põhikirja § 64 nõuetele;

c) tasub artelli vajadusteks tehtud kulutused nagu püügiabinõude valmistamine, parandamine jne.;

d) täiendab artelli põhifondi algvarade soetamiseks, tasub ehitusmaterjalide eest ja õiendab

teised artelli kapitaalmahutised. Artelli sissetulekuist arvatakse põhifondi heaks mitte üle 15%;

e) katab administratiiv-majanduslikud kulutused, kasutades selleks mitte üle 5% artelli sissetulekuist;

g) eraldab summad kultuurselgituslike ürituste teostamiseks oma liikmete kultuurpoliitilise taseme tõstmise, sotsialistlike harjumuste süvendamise ja väikekodanlike harjumuste ja ideoloogia vastu võitlemise eesmärgil; valmistab ette eriala-koolides kaadreid ja juhib õppimist, organiseerides selleks lühiajalisi kutsekoole, kursusi ja muud sarnast, aitab kaasa oma liikmete sotsialistlike töötingimuste ja olude parandamiseks, hoolitsedes ka nende perekondade hüvede eest ühiste sööklate, lastesõimede jne. asutamisega;

h) korraldab materiaalse abi andmist rasedatele emadele ja vanadele, samuti ajutiselt töövõime kaotanud liikmeile, moodustades selleks erifondi, millesse arvatakse mitte rohkem kui 2% müüdud kalade väärtusest.

§ 26. Artellile on sunduslikud kõik kalandust juhtivate asutiste ja organisatsioonide määrused ja juhised, mis puutuvad organisatsioonilisi küsimusi, plaanimist, arvepidamist ja aruandmist.

V. Töö organiseerimine.

§ 27. Kõiki töid artelli majapidamises teostatakse liikmete isikliku tööga, kooskõlas üldkoosoleku poolt vastuvõetud sisekorra eeskirjadega. Palgalistena võivad kaasa töötada ainult isikud, kes omavad eriteadmisi ja ettevalmistust (kalanduse eriteadlased, tehnikud, üksikud ehitustööliste rühmad jne.).

Ajutiste tööliste palkamine on lubatud ainult erandjuhtudel peakoosoleku otsusel laevaehituse, remondi ja ehitustöödele, kui tähtajalised tööd ei ole nõutavaks tähtajaks teostatavad artelli liikmete olemasolevate jõududega nende täie töökoormatuse juures.

§ 28. Tööjaotuse artellis viib juhatus läbi kooskõlas sisekorra eeskirjadega. Ükski artelli liige ei või keelduda temale kohuslikust tööst.

§ 29. Kollektiivtöö suurema produktiivsuse eesmärgil organiseerib kalurite artelli juhatus püüdjaterühmi (paatkondi), määrab rühma juhid, üksikule püüdjate rühmale annab juhatusi kala või muu toormaterjali tootmise kohta plaani kohaselt kindlaksmääratud tähtajaks.

Juhatuse poolt väljaantavad tootmisvahendid antakse igale rühmale kogu nende kasutamise aja kesteks, kusjuures rühmad kannavad täit vastutust saadud tootmisvahendite õige kasutamise ja hoiu eest. Juhatuselt saadud vara hävimisel või riknemisel enne normaalselt kulumisaega, kui see tingitud hooletusest, lohakusest või tahtlikkusest, kaetakse kahju rühma liikmete arvelt. Samadel alustel organiseerib artelli juhatus erilised töörühmad kaldal tehtavaiks töödeks.

VI. Artelli fondid.

§ 30. Artelli fondid jagunevad: põhi-, osa- ja erifondideks. Fonde kasutatakse tegevusfondiks, kui peakoosolek ei määra seda teisiti.

§ 31. Põhifond koosneb:

a) artelli liikmete sisseastemaksudest;

b) artelli iga-aastasest puhastulust, mitte vähem kui 15% ulatuses;

c) artelli sissetulekutest, mitte üle 15%;

d) ühiskonnastatud vara põhifondiks määratud osa ulatuses;

e) kalandust juhtivailt keskustelt ja teistelt organisatsioonidelt saadud varadest;

g) muudest sissetulekutest.

Põhifond määratakse varade soetamiseks, kapitaalremontideks, püügiabinõude muretsemiseks, ümberehitusteks (kinnitatud ulatuses) artelli tootmise ja müügi finantseerimiseks ja artelli kahjude katmiseks.

§ 32. Artelli liikme ühiskonnastatud varast kaetakse liikme osamaks, ülejäänud osast arvatakse 25% mittejaotatavasse fondi, mis ei kuulu tagasimaksmisele, kuna järelejäänud osa arvatakse põhifondiks, mis kaetakse pikaajaliste kreeditoride fondist, peakoosoleku poolt määratud tähtaja jooksul.

§ 33. Osafond koosneb osamaksudest ja seda võidakse kasutada ainult artelli tootmis- ja müügiala finantseerimiseks.

§ 34. Erifondide asutamise ja tarvitamise korra otsustab peakoosolek kooskõlas kehtivate seaduste ja määrustega.

Erifondid võivad koosneda:

a) peakoosoleku poolt määratud puhaskasu osast;

b) artelli liikmete erimaksudest ja trahvidest;

c) muudest sissetulekutest, mis määratakse artelli erieesmärkide finantseerimiseks (sotsialistlike töövõistluste ja lööktööliste auhindamise fond, ratsionaliseerimise ja leiutiste fond, amortisatsiooni fond jne.).

Erimaksude suurus, mis makstakse artelli liikmete poolt erifondideks, ei või ületada temale määratud osamaksu suurust artellile.

VII. Artelli tegevuse juhtimine.

§ 35. Artelli tegevust juhib artelli peakoosolek ja peakoosoleku vaheaegadel juhatus, kusjuures kõrgemaks organiks on peakoosolek.

Peakoosolek.

§ 36. Peakoosolekud on:

a) korralised, mille juhatus on kohustatud kokku kutsuma vähemalt kord aastas, esimene hiljemalt 1. märtsiks;

b) erakorralised, mille juhatus kutsub kokku kas omal äranägemisel või revisjonikomisjoni või vähemalt $^1/_{10}$ artelli liikmete kirjalikul nõudmisel või Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööndus Peavalitsuse nõudmisel.

Juhatus on kohustatud revisjonikomisjoni või $^1/_{10}$ liikmete kirjalikul nõudmisel kokku kutsuma peakoosoleku 14 päeva jooksul, arvates nõudmiskirja saamisest.

§ 37. Peakoosoleku ülesandeks on:

a) artelli juhatuse ja revisjonikomisjoni valimine;

b) liikmete vastuvõtmine ja väljaheitmine;

c) aasta toodanguplaani, sissetulekute ja väljaminekute, ehitusplaani, töönormide ja töötasude kinnitamine;

d) lepingute kinnitamine kalatööstustega ja kalapüügi mootorjaamadega;
e) revisjonikomisjoni poolt läbivaadatud aastaaruande kinnitamine ja samuti ka juhatuse aruannete kinnitamine tähtsamais majanduslikes küsimusis;
f) mitmesuguste fondide suuruse ja artelli liikmete töötasude normide kinnitamine;
g) artelli sisekorra määruste kinnitamine.

Peakoosolek võib otsustada ainult neid asju, mis välja kuulutatud päevakorras.

§ 38. Peakoosoleku ajast, kohast ja päevakorrast teatab kokkukutsuja liikmeile kirjalikult hiljemalt 1 nädal enne koosoleku päeva.

§ 39. Peakoosoleku avab juhatuse esimees või tema asetäitja või kui peakoosolek on kokku kutsutud revisjonikomisjoni nõudmisel, siis selle esimees.

§ 40. Peakoosolek on otsusevõimeline, kui koos on üle poole artelli liikmeist, välja arvatud § 17 ettenähtud küsimustes, kus on nõutav $^2/_3$ kogu liikmete arvust.

§ 41. Peakoosolek valib iga koosoleku algul koosoleku juhataja ja protokollija.

§ 42. Peakoosolek otsustab kõiki küsimusi koosolekust osavõtjate lihthäälte enamusega avalikul hääletamisel, välja arvatud artelli juhatuse ja revisjonikomisjoni valimised, millised toimuvad kinnisel hääletamisel.

Kui valimisel tarvilik arv kandidaate ei saanud vajalikku häälteenamust, toimetatakse järelvalimised.

Järelvalimistel tuleb üles seada kandidaate mitte rohkem kui valitavate kahekordsel arvul.

§ 43. Peakoosoleku otsused kirjutatakse protokolliraamatusse. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.

Juhatus.

§ 44. Juhatus valitakse peakoosoleku poolt üheks aastaks 3—7 liikmelisena olenedes artelli liikmete arvust.

Juhatus on artelli otseseks täidesaatvaks organiks ning esindajaks, ilma erilise volituseta. Tema kohuseks on artelli tegevuse juhtimine ja varade valitsemine, mis ette nähtud käesolevas põhikirjas ja peakoosoleku poolt kinnitatud kodukorras.

Oma tegevuse ja riigi vastu ettenähtud kohustuste täitmise eest vastutab juhatus peakoosoleku ees.

§ 45. Juhatuse otseseks ülesandeks on:
a) artelli tegevuse korraldamine ja juhtimine;
b) uute liikmete nimeline vastuvõtmine ja artelli liikmete nimestiku pidamine;
c) ärilise ja toodangulise tegevuskava ja eelarve koostamine, raamatupidamise korraldamine ja aruandmine;
d) kulude tegemine peakoosoleku poolt kinnitatud eelarve piires;
e) palgaliste tööjõudude palkamine ja vallandamine;
f) peakoosoleku, juhatuse, revisjonikomisjoni, erikomisjonide ja eriringide kodukordade väljatöötamine;
g) artelli nimel laenude tegemine;
h) kassapidamise korraldamine;
i) artelli varade, raha, kaupade, toorainete, vallasvara jne. inventeerimine aasta vahetusel ja vajaduse korral erakorraliselt;
k) kinnisvarade omandamise ja rentimise korral lepingute sõlmimine ja volituste andmine;
l) artelli nimel lepingute sõlmimine ja volituste andmine;
m) üldse kogu artelli asjaajamine ja artelli esindamine kohtus ja kolmandate isikute ees.

§ 46. Juhatus jaotab ametid oma liikmete vahel pärast valimisi omal esimesel koosolekul, samuti jaotab juhatus oma liikmete vahel artelli üksikute majandus- ja tegevusharude juhtimise. Tehniline juhtimine määratakse ühe juhatusliikme või palgatud tehnilise juhi ülesandeks, kes allub vahenditult juhatusele.

§ 47. Sotsialistliku selgitus- ja kasvatustöö korraldamiseks võib juhatus moodustada oma liikmete seast selgitustöö toimkonna.

§ 48. Juhatus peab koosolekuid tarviduse järgi, kuid mitte vähem kui kaks korda kuus.

§ 49. Juhatuse koosolek on otsusevõimeline kui koos on vähemalt pooled juhatuse liikmeist, kuid mitte alla kolme liikme. Otsused tehakse häälteenamusega.

§ 50. Juhatuse otsused protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtnud juhatuse liikmed.

§ 51. Uus valitud juhatus võtab eelmiselt juhatuselt asjaajamise ja vara üle kahepoolse aktiga, mis dateeritud valimiskuupäevaga ja koostatud revisjonikomisjoni juuresolekul.

§ 52. Juhatuse liikmed saavad oma töö eest tasu peakoosoleku otsuse kohaselt.

§ 53. Juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt kõigi kahjude eest, mis nad on teinud artellile oma tegevusega või tegevusetusega, käesoleva põhikirja või peakoosoleku seaduslike otsuste ja kinnitatud kodukordade eeskirjade rikkumisega või teiste seadusvastaste tegudega.

VIII. Artelli asjaajamise revideerimine.

§ 54. Artelli tegevuse asjaajamise ja raamatupidamise revideerimiseks valitakse peakoosoleku poolt revisjonikomisjon 1 aastaks.

§ 55. Revisjonikomisjoni valitakse vähemalt 3 liiget ja 3 asetäitjat, revisjonikomisjoni liikmeiks ei või valida artelli palgalisi ega liikmeid, kes on suguluses omavahel ja juhatuse liikmetega.

§ 56. Revisjonikomisjoni ülesandeks on kontrollida kogu artelli juhatuse majanduslikku ja finantsala tegevust, eriti aga:
a) artelli raamatupidamise revideerimine;
b) artelli kassas olevate rahasummade ja teiste väärtuste aegajaline ülelugemine ja võrdlemine raamatute ja dokumentidega;
c) artelli varade ja kohustuste korrapärase inventeerimise järelevalve teostamine aasta vahetusel;
d) toodanguplaani ja üldise tegevuskava täitmise jälgimine;
e) liikmete poolt juhatuse vastu tõstetud kaebuste läbivaatamine ja vajaduse korral oma seisukoha esitamine peakoosolekule;

f) valvamine, et juhatus täidaks põhikirja ja artellis kehtivaid kodukordi ning nõuaks palgalistelt kodukordade ja juhatuskirjade korralikku täitmist;
g) aastaaruande läbivaatamine ja võrdlemine inventuuriandmetega ning selle kohta seisukoha võtmine, samuti eelarve ja tegevuskava läbivaatamine ja seisukoha võtmine;
h) valvamine artelli faktilise osavõtu järele sotsialistlikus ülesehitustöös ja sotsialistliku omandi kaitse järele;
i) muud toimetused, mis pannakse tema peale kodukorraga.

§ 57. Oma tegevuses revisjonikomisjon toetub tööliste aktiivile, tõmmates kaasa oma tööle artelli liikmeid, eriti löökтöölisi, stahhaanovlasi j. t. ning allub peakoosolekule.

§ 58. Revideerimise tulemused kirjutatakse eriprotokolliraamatusse. Protokollile kirjutavad alla koos olnud revisjonikomisjoni liikmed. On korratused artellis suured või leidub asjaajamises kuritarvitusi ja juhatus ei astu nende kõrvaldamiseks viivitamata samme, siis revisjonikomisjon nõuab põhikirja § 36 p. b põhjal erakorralise peakoosoleku kokkukutsumist.

IX. Arvepidamine ja aruandmine.

§ 59. Artelli tegevusaastaks on kalendriaasta.

§ 60. Igal aastal, kuid mitte hiljem kui 1. veebruar, koostab juhatus aruande ja esitab selle pärast revisjonikomisjoni poolt läbivaatamist ühes eelarvega peakoosolekule kinnitamiseks. Revisjonikomisjon peab aruande läbi vaatama hiljemalt 15. veebruariks.

Peakoosolek peab aruande kinnitama hiljemalt 1. märtsiks.

§ 61. Artelli aruanne peab sisaldama artelli aasta tegevuse, kusjuures peab olema ära tähendatud:
a) teated liikmete arvu muudatuste kohta;
b) andmed arvete üldise läbikäigu kohta;
c) kulude ja tulude arve;
d) varanduste seis;
e) puhastulu jaotamise kava;
f) kahjude katmise kava.

§ 62. Artellide raamatupidamine peab olema sisse seatud seadusnõuete kohaselt.

§ 63. Raamatupidajaks või arvepidajaks artelli juhatus võtab vastava isiku artelli liikmete hulgast või palkab väljaspoolt.

Raamatupidaja allub artelli juhatusele ja juhatuse esimehele.

Raamatupidaja ei või ilma juhatuse või juhatuse esimehe teadmata maksta avansse ja teha kulutusi naturaalfondidest ega teha korraldusi artelli varanduste suhtes.

Kõik artelli kuludokumendid peavad peale raamatupidaja olema alla kirjutatud juhataja või tema asemiku poolt.

Artelli kirjavahetus toimub juhatuse esimehe või ühe juhatusliikme allkirjaga.

X. Tulude ja kulude jaotamine.

§ 64. Artelli liikmete töö eest töötasu maksmine kalatöötlemisel toimub järgmises korras: igale püüdjate rühmale kalade või meriloomade tootmise alal antakse avanssi kalade üleandmise dokumentide ettenäitamisel kindlaksmääratud protsendi ulatuses nende väärtusest ja nimelt:

merekalapüügil kuni 80%,
sisevete kalapüügil kuni 70%.

Sissetuleku jaotamine artellis toimub vastavalt üksiku artelli liikme poolt kulutatud tööhulgale ja selle väärtusele tükitöö alusel, mitte aga ülalpeetavate perekonnaliikmete arvu või majapidamiste järgi.

Igale artelli liikmele antakse tööraamat, kuhu artelli juhatuse poolt tehakse kanded äraantud kalade, teiste tehtud tööde ja artelli liikmega arvete tegemise kohta.

§ 65. Artelli tegevuse puhastulust määratakse igal aastal:

vähemalt 15% põhifondi, 20% pikaajaliste kreeditoride fondi, kuni 5% abiandmise fondi, kuni 20% erifondidele ja ülejääk jaotatakse artelli liikmete vahel proportsionaalselt nende aasta töötasule.

§ 66. Aasta aruandest selguvad ja ettenähtud korras sissenõudmisele mittekuuluvad kahjud jaotatakse peakoosoleku poolt kas artelli liikmete vahel või nad jäävad artelli bilanssi veel üheks aastaks, välja arvatud kahju osad, mis langevad lahkunud või väljaheidetud liikmete arvele, kes need katavad.

Artelli liikmete vahel jaotatud kahjusummad nõutakse sisse tähtaja jooksul, mille määrab peakoosolek. See tähtaeg ei või ületada üht aastat.

Sissemaksud kahjude katmisega igale liikmele langevas osas ei või ületada tema osamaksu.

Kahjud, mis jäävad artelli bilanssi ega kattu järgmise aasta tuludest juhul, kui pole võimalik katta neid muudest allikatest, kirjutatakse aasta jooksul maha artelli bilansist põhifondi vähendamise arvel.

XI. Artelli tegevuse lõpetamine.

§ 67. Artell likvideeritakse kehtivais seadusis ettenähtud juhtudel ja korras.

§ 68. Artelli võlgade ja vahekordade korraldamisest järelejäänud varad antakse Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsusele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kalureilt ja kalapüügi artellidelt kalade kokkuostu ning kala ja kalasaaduste turustamise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 6. 2. 1941, 16, 189)

1. Kala kokkuostmist kalureilt ja kalapüügi artellidelt teostab ENSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsus oma vastavate organite või temale otseselt allutatud ettevõtete ja asutiste kaudu.

Kõigile teistele riigiasutistele ning riigi- ja kooperatiiv-ettevõtetele, samuti ka eraisikutele on eelmises lõikes tähendatud tegevus keelatud.

2. Kalatööonduse Peavalitsus võib erandjuhtudel kala kokkuostmise otstarbekohasemaks korraldamiseks anda tähtajalisi lubasid kala ostmiseks otseselt

kalureilt ja kalapüügi artellidelt Kalatööonduse Peavalitsusele mitteallutatud riiklikele ja kooperatiivasutistele ja ettevõtetele.

3. Kala ostmine kalureilt ja kalapüügi artellidelt ainult oma tarvidusteks on vaba.

Restorani- ja söögimajakäitistele on lubatud kala ostmine otseselt kalureilt ja kalapüügi artellidelt nende käitiste sihipäraste vajaduste piires.

4. Kalatööonduse Peavalitsus töötleb ümber või realiseerib toorkalana nii oma püütud kui ka kokkuostetud kala. Toorkala ja kalasaaduste realiseerimine toimub kooskõlas Kaubanduse Rahvakomissariaadi plaaniga.

5. Toorkala ja kalasaaduste eksporti ja importi välisriikidega teostab NSVL Väliskaubanduse Rahvakomissariaat oma voliniku kaudu ENSV juures.

6. Kala väljavedu Liidu Vabariikidesse teostab Kalatööonduse Peavalitsus.

Tallinn, 14. jaanuaril 1941. Nr. 65.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kala turustamise ja töötlemise trusti „Eesti NSV Kalatrust" asutamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 574)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsuse juures täieliku isemajandamise alusel tegutsev kalurite varustamise, kala turustamise ja töötlemise trust „Eesti NSV Kalatrust".

2. Teha ülesandeks Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööonduse Peavalitsuse „Eesti NSV Kalatrustile":

a) teostada kala kokkuostmist, töötlemist ja turustamist nii toorkalana kui ka töötletult;

b) varustada kõiki Eesti NSV kalureid, kalurite artelle, kalurite ühistuid ja riigi kalastust kõigi vajalike materjalide ja kalapüügi vahenditega.

3. Arvata „Eesti NSV Kalatrusti" koosseisu kõik Kalatööonduse Peavalitsusele alluvad kalatöötlemise, püüniste valmistamise, kala pakkimisvahendite käitised ning KKK „Kalakeskus'ele" kuulunud majanduslikud käitised ja kokkuvõtupunktid ühes kogu neile kuuluva varaga, seisuga 1. aprilliks 1941.

Tallinn, 2. aprillil 1941. Nr. 595.

IX.

Transport ja side.

1. jagu.

Mitmesugused eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Transpordi Peavalitsuse*) asutamise kohta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juurde.

(Avaldatud ENSV T 20. 2. 1941, 20, 250)

Arvestades seni Eesti NSV-s autotranspordi tegevuse väljakujunemisel tekkinud vajadusi, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juurde Transpordi Peavalitsus, kellele üle anda Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Transpordi Peavalitsus ühes vastava inventari ja varadega.

2. Eraldada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi 1941. a. eelarvest, finantsplaanist ja kapitaalmahutiste plaanist Transpordi Peavalitsusele kuuluv osa (keskasutis ja autobaasid), kusjuures isikulise palga krediit lugeda eraldatuks 15 inimesele, normidega nagu see Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile määratud.

3. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrustega 30. detsembrist 1940 nr. 964 ja 28. jaanuarist 1941 nr. 128 määratud transpordi ümberkorraldamise ülesannete läbiviimine panna Transpordi Peavalitsusele.

4. Natsionaliseerimise Peakomitee ülesanded ja õigused, mis Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega (ENSV Teataja 1940, 4, 34) ajutiselt pandud Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile, üle anda Transpordi Peavalitsusele.

5. Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkirjaga 16. jaanuarist 1941 nr. 26 määratud Natsionaliseerimise Komisjon komplekteerida Transpordi Peavalitsuse koosseisust. Komisjoni tegevuse lõpetamise määrab Transpordi Peavalitsuse juhataja.

6. Mootorsõidukite kummide ostu-müügikorra juhendis (ENSV Teataja 1940, 2, 20) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ettenähtud ülesanded panna Transpordi Peavalitsusele.

7. Natsionaliseeritud ettevõtete juhtimise korraldamise seadusega (ENSV Teataja 1940, 15, 151) Rahvakomissariaadile ettenähtud õigused transpordiettevõtete alal anda Transpordi Peavalitsuse juhatajale.

8. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega natsionaliseeritud ettevõtete bilansside läbivaatamise ja kinnitamise korra kohta (ENSV Teataja 1940, 19, 213) Rahvakomissaridele ettenähtud õigused transpordi alal anda Transpordi Peavalitsuse juhatajale.

9. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega veoautode kohuslikult tööle rakendamise kohta (ENSV Teataja 1940, 25, 278) Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ettenähtud õigused anda vastavalt Transpordi Peavalitsuse juhatajale ja Transpordi Peavalitsusele.

10. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega suurte majade, kaubanduslike ettevõtete ja jõuvankrite müügi korra kohta (ENSV Teataja 1940, 31, 353) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ettenähtud õigused veo- ja sõiduautode arestimise ja sundmüügi alal anda Transpordi Peavalitsusele.

11. Mootorõli ostu-müügikorra juhendis (ENSV Teataja 1940, 36, 422) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ettenähtud ülesanded panna Transpordi Peavalitsusele.

12. Teha Transpordi Peavalitsuse juhatajale ülesandeks koostada ning esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks Transpordi Peavalitsuse põhimäärus ja koosseis hiljemalt 15. veebruariks 1941.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 210.

*) Asendatud Autotranspordi Peavalitsusega (ENSV T 1944 7, 75).

Määrus Maanteede (Kruusateede) Valitsuse moodustamise kohta Siseasjade Rahvakomissariaadi juurde.

Antud Rahvakomissaride Nõukogu poolt 25. septembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 27. 9. 1940, 14, 141)

1. Moodustada ENSV Siseasjade Rahvakomissariaadi juurde Maanteede Valitsus (Maanval.), andes viimase alluvusse kõik I, II ja III kl. teede võrgu, kogupikkuses 21.988,136 km, vastavalt juurdelisatud nimekirjale.

2. Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsus moodustada praeguse Maanteede Talituse alusel, milline praegu allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

3. Kõik tööd teede ja teedeabiehituste (välja arvatud linnades asuvad teed) ehitamise, remondi ja korrashoiu alal viia läbi, nagu see leiab aset ka praegu maavalitsuste teedeosakondade kaudu.

4. Kõik eelarvetes Maanteede Valitsuse korraldusse minevate teede jaoks, samuti Maanteede Talituse ja maavalitsuste teedeosakondade jaoks ettenähtud summad tarvitatakse ära ettenähtud otstarveteks.

5. Kõik maavalitsuste juures leiduvad sisseseaded, inventar, hooned jne., mis on end. Teedeministeeriumi ja maavalitsuste teedekapitali arvel, samuti teedealaste asutiste poolt kasutatavad maavalitsuste ruumid ja varandused, jäävad tervikuna viimastele.

6. Kõik end. Teedeministeeriumi Maanteede Talitusele kuuluvad varandused ja ruumid antakse üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele.

Nimetatud varandused ja ruumid võivad osaliselt jääda Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi kasutamisele Siseasjade Rahvakomissari nõusolekul, tingimusel, et nende asemel antakse samaväärtuslikud.

7. Anda üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele vastav osa end. Teedeministeeriumi varandusest, mis oli Maanteede Talituse arvel.

8. Kõik teede teenijate ja tööliste kaadrid, nii koosseisulised kui ka ajutised, lähevad üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele, igaüks vastavalt tema praegusele ametikohale.

9. Eelarves (teedekapitalis) linna teede jaoks, samuti autotransportettevõtete ekspluateerimiseks ettenähtud summad jäävad Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

10. End. Teedeministeeriumi Maanteede Talituse tehniline arhiiv anda üle Maanteede Valitsusele, välja arvatud linnavalitsustesse puutuv teede ja teedeabiehituste kohta käivad dokumendid.

11. Üleandmise juures tekkida võivate vaidlusküsimuste lahendamiseks moodustada komisjon järgmises koosseisus: Siseasjade Rahvakomissar, Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ja Riigikontrolli Rahvakomissar.

12. Teha komisjonile ülesandeks lahendada rahvarikaste punktide teede tarvete jaoks peale nendel olemasolevate masinate pargi teatava arvu masinate eraldamise küsimus.

13. Üleandmine viia lõpule seistme päeva jooksul.

Klassiteede pikkused maakondade administratiivpiirides

(ilma linnadeta)

1. 9. 1940.

Maakond	I klassi teedekapitali teede pikkus km	II klassi			III klassi			Kokku		
		teedekapitali teede pikkus km	naturaalkohuslaste teede pikkus km	kogupikkus km	teedekapitali teede pikkus km	naturaalkohuslaste teede pikkus km	kogupikkus km	teedekapitali teede pikkus km	naturaalkohuslaste teede pikkus km	klassiteede üldpikkus km
Harju . .	338,912	381,404	417,314	798,718	46,670	1.104,201	1.150,871	766,986	1.521,515	2.288,501
Järva . .	239,810	251,459	182,552	434,011	—	748,800	748,800	491,269	931,352	1.422,621
Lääne . .	171,541	356,288	384,284	740,572	28,741	874,160	902,901	556,570	1.258,444	1.815.014
Petseri . .	49,881	232,948	334,131	567,079	—	674,199	674,199	282,829	1.008,330	1.291,159
Pärnu . .	219,353	421,627	284,284	705,911	—	920,568	920,568	640,980	1.204,852	1.845,832
Saare*) .	81,700	269,200	493,400	762,600	7,100	651,600	658,700	358,000	1.145,000	1.503,000
Tartu . .	442,713	401,480	1.056,754	1.458,234	—	1.886,582	1.886,582	844,193	2.943,336	3.787,529
Valga . .	159,306	160,058	197,325	357,383	—	385,290	385,290	319,364	582,615	901,979
Viljandi .	316,387	309,795	180,383	490,178	0,860	898,625	899,485	627,042	1.079,008	1.706,050
Viru . . .	286,589	603,385	376,638	980,023	32,179	1.675,370	1.707,549	922,153	2.052,008	2.974,161
Võru . .	219,632	386,589	555,611	942,200	—	1.290,460	1.290,460	606,221	1.846,071	2.452,292
Eesti .	2.525,824	3.774,233	4.462,676	8.236,909	115,550	11.109,855	11.225,405	6.415,607	15.572,531	21.988,136

*) Peale selle on Saaremaal I kl. teedekapitali võrgus veel 6,338 km taliteed (Virtsu-Kuivastu vaheline Tallinn-Kuressaare I kl. mnt. osa).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus jalgrataste numbrimärkidega varustamiseks.

(Avaldatud ENSV T 1. 7. 1941, 64, 1026)

Hädaohutu liiklemise kindlustamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Teha Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ülesandeks teostada kohalike TRSN täitevkomiteede kaudu liiklemiseks kasutatavate jalgrataste üldine registreerimine ja numbrimärkidega varustamine.

2. Kohustada jalgrataste omanikke registreerima jalgratta asukohajärgses kohalikus täitevkomitees kõik liiklemiseks kasutatavad jalgrattad ja varustama need riiklike numbrimärkidega.

3. Alates 15. juulist 1941 võib jalgrattaid avalikel teedel liiklemiseks kasutada ainult siis, kui neile on tagaküljele kinnitatud registreerimisel välja antud kindlakujulised riiklikud numbrimärgid.

4. Jalgratta liiklemiselt kõrvaldamisel või jalgratta asukoha muutmisel ühe vabariikliku alluvusega linna või maakonna piirest teise piiresse kauemaks kui 6 kuuks, tuleb numbrimärk endise asukoha täitevkomiteele tagastada.

5. Jalgratta võõrandamisel tuleb jalgratas 7 päeva jooksul registreerida uue omaniku nimele.

6. Jalgrataste omanikud on kohustatud tasuma täitevkomiteedele jalgrataste numbrimärkide tegelikud soetamiskulud.

7. Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril on õigus anda lähemaid juhendeid käesoleva määruse rakendamiseks, eriti numbrimärkide suuruse ja nende eraldusmärkide kohta.

8. Järelevalvet käesoleva määruse täitmise üle liiklemise osas teostab T.-T. Miilits.

9. Süüdlasi käesoleva määruse pp. 2—5 eeskirjade rikkumises karistatakse T.-T. Miilitsa linnade miilitsajaoskondade ülemate või maakonna miilitsaülemate poolt rahatrahviga kuni 15 rublani või selle mittetasumisel paranduslike töödega kuni 4 päevani.

Tallinn, 23. juunil 1941. Nr. 1221.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus telefonimaksude tasumise kohta ametiisikute koduste telefonide eest.

(Avaldatud ENSV T 13. 5. 1941, 49, 736)

Ühtlase korra loomiseks ametiisikute koduste telefonide eest telefonimaksude tasumise alal Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Rahvakomissariaatide ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvate komiteede ja peavalitsuste ning neile alluvate asutiste ja ettevõtete teenistuses seisvatele töölistele ja teenijatele võidakse koduseid telefone sisse seada ja nende kasutusmakse tasuda asutise või ettevõtte arvel ainult juhtudel, kui koduse telefoni sisseseadmine on vajalik asutise või ettevõtte enda huvides.

2. Vastavad Rahvakomissarid ja komiteede ning peavalitsuste juhatajad määravad kindlaks neile alluvates asutistes ja ettevõtetes ametiisikud, kelle koduste telefonide sisseseadmine ja telefoni kasutusmaksude tasumine toimub asutise või ettevõtte arvel, arvestades seejuures asutise või ettevõtte vajadusi ning selleks otstarbeks antavaid krediite.

Tallinn, 26. aprillil 1941. Nr. 777.

---

2. jagu.

Jõuvankrid.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode müügi korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 12. 10. 1940, 25, 279)

1. Veo- ja sõiduautode müümine ja ostmine on lubatud ainult Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Autotranspordi Valitsuse sellekohasel loal.

2. Käesoleva määruse teostamiseks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril õigus anda juhendeid.

Tallinn, 11. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus jõuvankrite ja mootorrataste korrashoiu kohta.

(Avaldatud ENSV T 6. 1. 1941, 1, 5)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Ära keelata jõuvankrite (kerge- ja raskeveo autod, traktorid) ja mootorrataste, mille kolvide väljasurve on üle 100 sm^3, pidajatele käia nendega hooletult ümber, neid lammutada, vanarauana või osadekaupa ära müüa või hävitada.

2. Määrata kindlaks, et p. 1 tähendatud kerge- ja raskeveo autode ning mootorrataste kõlbmatuks tunnustamine, nende lammutamine ja vanarauana või osade kaupa müümine võib sündida ainult TT miilitsa autoinspektsiooni loal, traktorite suhtes aga Põllutöö Rahvakomissariaadi loal.

3. Teha TT miilitsale ja prokuratuurile ülesandeks võtta käesoleva määruse rikkujad kriminaalvastutusele.

Tallinn, 3. jaanuaril 1941. Nr. 15.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode omandusõiguse üleandmise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 2. 1941, 17, 199)

1. Veo- ja sõiduautode müümine, ostmine ja kinkimine, samuti nende kasutada andmine pikemaks ajaks kui kolmeks kuuks on lubatud ainult Transpordi Peavalitsuse sellekohasel loal.

2. Veo- ja sõiduautode kinkelepingud, mis on sõlmitud ilma Transpordi Peavalitsuse loata pärast 12. oktoobrit 1940, tühistatakse.

3. Käesoleva määruse teostamiseks on Transpordi Peavalitsuse juhatajal õigus anda juhendeid.

4. Isikud, kes rikuvad käesoleva määruse eeskirju, võetakse kriminaalvastutusele.

5. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode müügi korra kohta (ENSV Teataja 1940, 25, 279) kaotab kehtivuse.

Tallinn, 4. veebruaril 1941. Nr. 149.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus autoosade ostu-müügi korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 25. 3. 1941, 33, 483)

Sihiga vältida autoosade ostu-müügi alal spekulatsiooni ning asjatut tagavarade kogumist, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Keelata igasuguste uute ning tarvitusel olnud, kuid tarvitamiskõlblikkude autoosade, autoakude ja autokummirehvide ost ja müük ilma Transpordi Peavalitsuse loata.

2. Kõik p. 1 tähendatud esemete omanikud või valdajad, välja arvatud EK(b)P organisatsioonid ning riiklikud, kooperatiivsed ja ametiühingulised organisatsioonid ja asutised, on kohustatud neid esemeid kirjalikult üles andma Transpordi Peavalitsuse Varustusosakonnale Tallinn, Pärnu mnt. nr. 24, hiljemalt 7 päeva jooksul pärast käesoleva määruse avaldamist ENSV Teatajas. Üles anda tulevad kõik ülaltähendatud tarvitamiskõlblikud esemed, milliseid tegelikult ei kasutata valdajal olemasolevate jõuvankrite juures.

3. Eeltähendatud autoosade ostuloa saamiseks loasoovijad annavad Transpordi Peavalitsuse Varustusosakonnale või Varustusosakonna kontorile tempelmaksustamata sooviavalduse 2 eks., milles peab olema märgitud: ostja ees- ja perekonnanimi ja elukoht, jõuvankri reg.-nr., firma ja tüüp (veo-, sõidu-), veoautol ka kandejõud, mis otstarbeks autot kasutatakse ning nõutavate esemete nimetus ja arv ning kellelt soovitakse osta. Ostuloa andja asutis selgitab ostu vajadust ja annab selleks loa või keeldub loa andmisest.

Avaldused autokummirehvide ostuloa saamiseks saadetakse otse Transpordi Peavalitsusele. Nende ostuload annab Transpordi Peavalitsus välja Eesti NSV Riikliku Plaanikomisjoni poolt heakskiidetud jaotuskava alusel.

4. Käesoleva määruse eeskirjade rikkujad võetakse vastutusele.

5. Transpordi Peavalitsuse juhatajal on õigus käesoleva määruse rakendamiseks anda juhendeid.

6. Mootorsõidukite kummide ostu-müügikorra juhend (ENSV Teataja 1940, 2, 20) lugeda kehtetuks.

Tallinn, 21. märtsil 1941. Nr. 482.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode arvestuskaartide sisseseadmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 22. 5. 1941, 52, 811)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Veo- ja sõiduautode täpseks arvestamiseks ja andmete saamiseks tagavaraosade ja autokummide varustusplaanide koostamisel sisse seada kõikides Rahvakomissariaatides, asutistes, ettevõtetes, ühinguis ja üksikute isikute kasutamisel olevate veo- ja sõiduautode kohta arvestuskaardid ENSV Riikliku Arvestusvalitsuse poolt 31. detsembril 1940 nr. 26 all kinnitatud vormi järgi.

2. Arvestuskaart täidetakse kahes eksemplaris, millest üks eksemplar saadetakse Transpordi Peavalitsuse jõuvankrite kartoteeki asetamiseks, teise eksemplari hoiab alal auto valdaja.

3. Kõik Rahvakomissariaadid, asutised, ettevõtted, ühingud ja üksikisikud on kohustatud arvestuskaardid sisse seadma ja Transpordi Peavalitsusele kaardi teise eksemplari ära saatma hiljemalt 1. juuliks 1941. Asutised ja isikud, kes oma autode arvestuskaarte Transpordi Peavalitsusele ei saada, jäetakse välja jõuvankrite tagavaraosade ja autokummide varustusplaanist ja ei oma õigust loa saamiseks tagavaraosade soetamisel.

4. Veo- või sõiduautode üleandmisel mõnele teisele asutisele või isikule on üleandja asutis või isik kohustatud hiljemalt 7 päeva jooksul, arvates üleandmise päevast, teatama Transpordi Peavalitsusele, kellele auto on üle läinud. Auto üleandmisel tuleb auto uuele valdajale üle anda ka auto arvestuskaart.

5. Arvestuskaardi blankettide müüki korraldab Transpordi Peavalitsuse Varustusosakond Tallinnas osakonna kesklao ning Rakvere, Tartu ja Pärnu Varustuskontorite kaudu.

Transpordi Peavalitsusel on õigus anda juhendeid jõuvankrite arvestuskaartide täitmise kohta.

Tallinn, 15. mail 1941. Nr. 900.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus jõuvankrite arvestamiseks.

(Avaldatud ENSV T 19. 4. 1941, 42, 636)

Jõuvankrite reeglipäraseks arvestamiseks Eesti NSV-s, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Teha ülesandeks ENSV SaRK-i Miilitsavalitsusele teostada ajavahemikul 1. aprillist kuni 1. juunini 1941: a) autode, mootorrataste, veotraktorite, kummirehvidega transporttraktorite ja järelvankrite ümberregistreerimist; b) vanade numbrimärkide (registrimismärkide) ja tehniliste passide (registrimistunnistuste) ümbervahetamist uute vastu.

M ä r k u s. Käesoleva määruse eeskirjad ei kehti põllumajanduslike traktorite kohta, mis ei liigu kummirehvidel.

2. Kohustada garaažide ja autoparkide ülemaid, samuti ka asutiste, organisatsioonide, ettevõtete juhatajaid ning viimaste poolt määratud transportala eest vastutavaid ametiisikuid kui ka erajõu-

vankrite omanikke toimetama kõikide nendele kuuluvate transportvahendite (nii käigus olevate kui ka seisvate) ümberregistrimist ning numbrimärkide (registrimismärkide) ja tehniliste passide (registrimistunnistuste) ümbervahetamist uute vastu.

3. Töö ja Riigikaitse Nõukogu otsuse nr. 630/109 10. augustist 1935 alusel miilitsal võtta maksu:

a) ümberregistrimisel igalt autolt, veotraktorilt, kummirehvidega traktorilt ja järelvankrilt — 5 rubla;
b) ümberregistrimisel igalt mootorrattalt — 3 rubla;
c) riiklikkude numbrimärkide eest autole — 15 rubla;
d) riiklikkude numbrimärkide eest mootorrattale, veotraktorile, kummirehvidega traktorile ja järelvankrile — 10 rubla;
e) tehnilise passi eest autole, veotraktorile, kummirehvidega traktorile — 10 rubla;
f) tehnilise passi eest mootorrattale — 5 rubla.

M ä r k u s. Eeltähendatud maksud laekuvad Riigipanga kaudu riigituludesse.

4. Ümberregistrimisel on jõuvankrite omanikud kohustatud esitama miilitsa arvestusorganitele järgmised dokumendid:

a) avaldus ümberregistrimise kohta, milles on tähendatud, millise rahvakomissariaadi alluvusse kuulub avalduse esitaja asutis ning asutise ja garaaži aadress ja telefon;
b) kviitungid maksude tasumise kohta;
c) senine registrimistunnistus;
d) senised registrimismärgid;
e) volitus numbrimärkide ja tehnilise passi vastuvõtmiseks (juhul, kui jõuvankri omanik ei ilmu isiklikult).

5. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud eeskirjad jõuvankrite pargi arvestamiseks.

Tallinn, 8. aprillil 1941. Nr. 630.

L i s a
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 8. aprilli 1941 määruse nr. 630 juurde.

Eeskirjad jõuvankrite pargi arvestamiseks.

NSVL SaRK'i käskkirja 22. juulist 1939 nr. 459 alusel määratakse kindlaks järgmised eeskirjad autode, mootorrataste, veotraktorite, kummirehvidega transporttraktorite ja järelvankrite arvestamise alal.

I. R e g i s t r i m i n e j a a r v e s t a m i n e.

1. Kõik asutised, ettevõtted ja organisatsioonid olenemata nende alluvuslikust kuuluvusest, samuti ka üksikisikud on kohustatud registrima Miilitsa asutistes nendele kuuluvad autod, mootorrattad, veotraktorid, kummirehvidega transporttraktorid ja autode järelvankrid 48 tunni jooksul nende saamise ajast arvates.

M ä r k u s. Riigikaitse Rahvakomissariaadi, PBL ja SaRK'i Piiri ja Sisemise Kaitse Peavalitsuse asutised ja väeosad on kohustatud registrima kõik jõuvankrid, mida kasutatakse reisijate veoks või harilikkudeks koormavedudeks, arvatud välja rivi- ning eriotstarbelised autod.

Käesolevad eeskirjad ei kehti põllumajanduslike traktorite kohta, mis ei liigu kummirehvidel.

2. Jõuvankrite registrimist toimetatakse jõuvankri omaniku või tema poolt määratud vastutava isiku isiklikul ilmumisel. Viimane peab olema varustatud kirjaliku volitusega registrimise toimetamiseks ning tehnilise passi ja numbrimärkide vastuvõtmiseks.

3. Autotehasest saadud jõuvankrite ning järelvankrite registrimiseks, registrimismärkide ja registrimistunnistuse saamiseks tuleb esitada järgmised dokumendid:

a) avaldus jõuvankri omanikult jõuvankri arvelevõtmiseks, milles on tähendatud rahvakomissariaat, kellele allub asutis, asutise ja garaaži aadressid ja telefoninumbrid, volitus numbrimärkide ja tehnilise passi vastuvõtmiseks:
b) tehase või Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariikliku Liidu (Eesti Tarvitajate Keskühisuse) poolt välja antud vastuvõtmise-üleandmise akt iga jõuvankri kohta eraldi;
d) jõuvankri tehasepass;
e) kviitung jõuvankri registrimismaksude tasumise kohta.

4. Jõuvankrid, mis on saabunud NSVL autotehastest, registritakse tehnilise ülevaatuseta eelloetletud dokumentide põhjal.

Kõik teised jõuvankrid ja järelvankrid võetakse arvele pärast Riikliku Autoinspektori poolt toimetatud tehnilist ülevaatust, kes koostab akti ülevaatuse kohta.

5. Iga registritud auto, veotraktori, kummirehvidel transporttraktori ja mootorratta jaoks antakse omanikule jõuvankri tehniline pass ja kaks numbrimärki, järelvankri jaoks üks numbrimärk.

6. Tagavaraosadest kokkupandud jõuvankreid ei registrita.

II. A r v e l t k u s t u t a m i n e j a ü m b e r r e g i s t r i m i n e.

7. Jõuvankreid kustutatakse arvelt:

a) kõlbmatuks tunnistamisel;
b) üleviimisel alalisele tööle tähtajaga üle kolme kuu ühest maakonnast teise või väljapoole vabariigi piire.

8. Jõuvankri arvelt kustutamine kõlbmatuks muutumisel toimub jõuvankri omaniku poolt esitatud kirjaliku avalduse põhjal, millele on lisandatud autopass, numbrimärgid, kviitung tehnilise ülevaatuse maksu tasumise kohta ja Riikliku Autoinspektsiooni poolt kinnitatud akt jõuvankri kõlbmatuks tunnistamise kohta.

9. Jõuvankri üleviimisel alalisele tööle tähtajaga üle kolme kuu teise maakonda või vabariiki toimub jõuvankri arvelt kustutamine jõuvankri omaniku poolt esitatud kirjaliku avalduse põhjal, millele on lisandatud tehniline pass. Uude asukohta läheb jõuvanker tema seniste numbrimärkidega, millised antakse ära Miilitsa asutisele jõuvankri registrimisel uue asukoha järgi.

10. Jõuvankri ajutisel üleviimisel ühest maakonnast teise maakonda või teise vabariiki tähtajaga 3 päevast kuni 3 kuuni on jõuvankri omanik kohustatud sellest teatama hiljemalt 24 tunni jooksul Miilitsasse, kus jõuvanker arvel, ära tähendades, kui kauaks ajaks ja kuhu kohta jõuvanker asub. Samuti tuleb teatada jõuvankri tagasijõudmisest. Teise

maakonda või teise vabariiki saadetud jõuvankri tehniline pass peab olema kaasas jõuvankriga kas selle juhi või jõuvankrit saatva vastava isiku käes.

11. Jõuvankri ümberregistrimine toimub järgmistel juhtudel:

a) jõuvankri müügi või edasiandmise puhul ühelt omanikult teisele;

b) jõuvankri omaniku aadressi või alalise asukoha-garaaži aadressi muutmisel;

c) jõuvankri ümberehitamisel teisetüübiliseks, näiteks sõiduauto ümberehitamisel veoautoks, veoauto ümberehitamisel autosisterniks või autobuseks, korvita mootorrattale korvi külgemonteerimisel jne.

Märkus. Ümberehitamist võib teostada ainult Riikliku Autoinspektsiooni loal.

12. Järelvankrite arvelt kustutamine ja ümberregistrimine toimub samas korras kui jõuvankrite arvelt kustutamine ja ümberregistrimine.

III. Riiklikud numbrimärgid ja pealkirjad jõuvankritel.

13. Jõuvankreid võib liiklemiseks kasutada ainult siis, kui neile on külge kinnitatud registrimisel välja antud kindlaksmääratud kujulised riiklikud numbrimärgid.

Märkus. Jõuvankri numbrimärkide ümbervahetamine ühelt jõuvankrilt teisele on keelatud. Samuti on keelatud nendele teha mingeid täiendusi või leppemärke.

14. Tehastest omal jõul saabunud jõuvankrite transiitnumbrimärgid antakse arvele võtmisel Miilitsa jaoskonda.

15. Jõuvankri remondis viibimisel tehases, töökojas või autotransportettevõttes jääb numbrimärk sellesse transportettevõttesse, kellele kuulub jõuvanker. Jõuvanker, mis on saabunud remondist, katsetatakse transportettevõtteis nende numbrimärkidega, mis registrimisel on määratud sellele jõuvankrile.

16. NSVL asutistele või kodanikele, samuti välisriikide saatkondadele, esindustele, kodanikele jne. kuuluvad jõuvankrid, millised on registritud NSV Liidus ja omavad NSVL mõne vabariigi, krai või oblasti riiklikud numbrimärgid, ajutisel sõidul välismaale säilitavad oma numbrimärgid ja peale nende peavad omama rahvusvahelise eraldusmärgi — SU (Nõukogude Liit).

17. Rahvusvahelised eraldusmärgid autodele omavad järgmised mõõted: märgi laius — 30 cm, kõrgus — 18 cm, tähe kõrgus minimaalselt — 10 cm, tähejoone paksus — 15 mm.

Mootorratastele on nende rahvusvaheliste eraldusmärkide mõõted: laius — 18 cm, kõrgus — 12 cm, tähtede kõrgus — 8 cm, tähejoone paksus — 10 mm.

18. Jõuvankri toimetamiseks raudteejaamadest või sadamatest sihtkohta Miilitsa asutised kirjaliku avalduse ja tehase vastuvõtu-üleande akti või raudtee (veetee) veodokumentide alusel annavad välja numbrimärgid pealkirjaga „proov" jõuvankri kohaletoimetamise ajaks igal juhul tähtajaga mitte üle 3 päeva.

Numbrimärgid „proov" vahetatakse ümber alaliste numbrimärkide vastu Miilitsa asutises jõuvankri registrimise asukoha järgi.

19. Riiklikkude numbrimärkide kadumise või rikkimineku puhul jõuvankriomanik on kohustatud sellest teatama ööpäeva jooksul Riiklikule Autoinspektsioonile või Miilitsa jaoskonnale.

20. Kaotatud ja leidmata riiklikkude numbrimärkide asemele antakse välja uued numbrimärgid, kusjuures jõuvankriomanikult nõutakse sisse vastavate numbrimärkide maks kolmekordses suuruses.

21. Kõlbmatuks muutunud riiklikkude numbrimärkide asemele väljaantavate numbrimärkide eest nõutakse sisse maksud, mis on ette nähtud uute numbrimärkide väljaandmisel.

22. Kõikide veoautode ja kaheteljeliste järelvankrite veokastide tagumisel küljel peab olema peale kirjutatud riiklikkude numbrimärkide seeria tähed ning numbrid. Pealkiri peab olema tehtud hästi väljapaistva valge värviga luugi keskele järgmistes mõõdetes: kõrgus — 300 mm, laius — mitte alla 120 mm, joone paksus — 30 mm.

23. Eriotstarbeliste keredega autode (leiva, liha, kala jms. veoks) tagumise välisseina vasakpoolsele küljele märgitakse auto riikliku numbrimärgi seeria ja numbrid.

24. Garaažinumbrid on lubatud märkida ainult autojuhiruumi ustele või eesmisele tuuleklaasile, kusjuures tähtede kõrgus ei tohi ületada 100 mm.

25. Pealkiri „avariiauto" on lubatud märkida kas auto kere külgedele, küljeluukidele või edetuuleklaasi kohale juhiruumi päikesevarju alla ainult Miilitsa kirjalikul loal.

26. Posti veoautod peavad omama kere kolmel küljel eraldusmärgi diagonaalse valge vöödi laiusega 5 cm ja riikliku numbrimärgi märget kere tagumisel küljel.

Posti sõiduautod peavad väljasõidul omama kere eesmistel ustel eraldusmärgina side embleemi.

27. Praktilise sõidu õpetamiseks kasutatavad õppeautod peavad olema varustatud siduri ja pidurseadiste lisapedaalidega ning nende autode esi- ja tagaküljel peab olema pealkiri „õppe" kas peale maalitud või eraldi sildina, kusjuures tähtede kõrgus ei tohi olla alla 100 mm. Tähendatud pealkirjad peavad ööajal olema valgustatud.

IV. Jõuvankrite tehnilised passid.

28. Jõuvankri tehniline pass antakse välja kogu jõuvankri käigus oleku ajaks ja see on kehtiv kuni tema arvelt kustutamiseni kõlbmatuks muutmise tagajärjel.

29. Jõuvankrite tehnilised passid hoitakse autotransportettevõtteis alal kui range aruandluse dokumendid.

Märkus. Jõuvankri sõidusolekul on tema kuuluvuse tõendiks päevasõiduleht, millele on märgitud jõuvankri numbrimärk ja tehnilise passi number. Päevasõidulehel peab tingimata olema garaažiülema või mehaaniku märkus jõuvankri tehnilise korrasoleku kohta ja jõuvankrijuhi allkiri.

Erajõuvankriomanikud peavad jõuvankriga sõidul olles tehnilist passi kaasas kandma.

30. Tehniline pass tuleb esitada järgmistel juhtudel:

a) ilmudes Riikliku Autoinspektsiooni kutsel aasta- või poolaasta tehnilisele ülevaatusele;
b) jõuvankri üleminekul ühelt omanikult teisele;
c) jõuvankri-garaaži alalise asukoha või omaniku aadressi muutmisel;
d) jõuvankri arvele võtmisel ja arvelt kustutamisel;
e) uue numbrimärgi väljaandmisel;
f) Riikliku Autoinspektsiooni või Miilitsa ametiisikute nõudmisel;
g) jõuvankri kõlbmatuks tunnistamisel;
h) jõuvankri ümberehitamisel.

31. Autotransportettevõtete juhatajad ja jõuvankrite üksikomanikud on kohustatud valvama järgmiste andmete õigeaegse sissekandmise üle tehnilisse passi:
a) kapitaalremontide kohta, viivitamatult pärast jõuvankri remondist tagasijõudmist;
b) iga aasta 10. jaanuariks, 10. aprilliks, 10. juuliks ja 10. oktoobriks jõuvankri läbisõidetud kilomeetrite arvu kohta veerandaastas.

32. 48 tunni jooksul tuleb kirjaliku avaldusega teatada Riiklikule Autoinspektsioonile igast jõuvankri teisele omanikule üleandmise juhust, garaaži alalise asukoha või omaniku aadressi muutmisest, jõuvankri üleviimisest alaliselt tööle (s. t. tähtajaga üle 3 kuu) teise maakonda või vabariiki, numbrimärgi kaotamisest ja tehnilise passi kaotamisest.

33. Jõuvankri tehnilise passi kaotamise või rikkimineku puhul antakse uus tehniline pass välja jõuvankri omaniku avalduse põhjal Miilitsa ülema või Riikliku Autoinspektsiooni korraldusel, pärast kaduma- või rikkimineku põhjuste selgitamist ja jõuvankri omanikult tehnilise passi kolmekordse maksusumma sissenõudmist.

V. Jõuvankri omanikkude vastutavus jõuvankritepargi arvestamise eeskirjade rikkumisel.

34. Süüdlasi käesolevate eeskirjade rikkumises karistatakse rahatrahviga Riikliku Autoinspektori poolt kuni 100 rublani ja Miilitsavalitsuse ülema kinnitusel kuni 300 rublani.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode sundkasutamise lõpetamise ja nende omandiõiguse üleandmise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 922)

1. Sõiduautode sundkasutamine ja sundkasutamisele võtmine Riigikaitseliste sundkoormatiste seaduse (RT 1939, 84, 658; 1940, 89, 877; 1940, 101, 1007; ENSV Teataja 1940, 2, 18) alusel lõpetatakse alates käesoleva määruse jõustumisest.

2. Kuni käesoleva määruse jõustumiseni Riigikaitseliste sundkoormatiste seaduse alusel sundkasutamisele võetud autode sundkasutamise otsused loetakse käesoleva määrusega tühistatuks ja sundkasutamisel olnud natsionaliseerimisele kuuluvad autod tulevad natsionaliseerida Transpordi Peavalitsuse poolt, kuna autod, mis ei allu natsionaliseerimisele, lubada osta omanduseks riigi- või ühiskondlikel asutistel.

3. Eraisikutel ja -asutistel on autode müümine, ostmine, kinkimine ja vahetamine lubatud ainult Transpordi Peavalitsuse kaudu.

4. Käesolevas määruses tähendatud eraautode müümiseks, ostmiseks, kinkimiseks või vahetamiseks esitavad asjaosalised Transpordi Peavalitsusele sooviavalduse, milles peavad olema ära tähendatud asutise nimetus või isiku perekonna- ja eesnimed, elukohad, auto firma ja tüüp, registreerimisnumbri märk, auto asukoht ja hind.

5. Veo- ja sõiduautode kohta pärast 12. oktoobrit 1940 ilma Transpordi Peavalitsuse loata sõlmitud võõrandamislepingud loetakse tühistatuks.

6. Eraisikud, kes võõrandavad või omandavad auto Transpordi Peavalitsuse loata, võetakse vastutusele.

7. Käesoleva määruse teostamiseks on Transpordi Peavalitsuse ülemal õigus anda juhendeid.

8. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veo- ja sõiduautode omandiõiguse üleandmise korra kohta (ENSV T 1941, 17, 199) kaotab kehtivuse.

Tallinn, 2. juunil 1941. Nr. 1048.

---

3. jagu.

Raudteed.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapaneku kohta.

(Avaldatud ENSV T 23. 12. 1940, 67, 912)

Eesti NSV raudteel NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapaneku otstarbel Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Avaldada teadmiseks NSV Liidu Raudteede seadus ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 10. veebruarist 1935 nr. 232 selle seaduse kinnitamise kohta (LSKK 1935, nr. 9, art. 73) ning võtta nimetatud seadus kohaldamisele Eesti NSV territooriumil, arvates 1. jaanuarist 1941.

2. Võtta samast ajast kohaldamisele kõik Raudteede seaduse muudatused, täiendused ja seletused, samuti kõik selle arendamiseks antud ja antavad eeskirjad, mis on avaldatud „NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogus".

3. Kohustada kõiki kaubasaatjaid ja kaubasaajaid omandama ja ära õppima Raudteede seadus ja seadusejärgsed eeskirjad, samuti asuda plaaniliste vedude organiseerimisele tähendatud seaduse kohaselt.

Tallinn, 16. detsembril 1940.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus nr. 232.

Moskva, Kreml.

10. veebruaril 1935. aastal.

NSV Liidu Raudteede seaduse kinnitamisest.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. NSV Liidu Raudteede seadus kinnitada ja panna kehtima 15. märtsist 1935. a. (vt. lisa).

2. Määrata, et sõjaväe- ja postiveod üldtarvituslikkudel raudteedel ja mitteüldtarvituslikkudel raudteedel toimuvad NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatavate eriliste määruste alusel.

3. Teede Rahvakomissariaadile ette panna kõik seaduse ja selle arendamiseks antavate eeskirjade muudatused, täiendused ja seletused avaldada „NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogus".

Seaduses ettenähtud eeskirjade muutmine ja seletamine korralduste ja käskkirjadega, mida ei avaldata tähendatud „Kogus", ära keelata.

4. Teede Rahvakomissarile ette panna hiljemalt 10. märtsiks 1935. a. kinnitada käesolevas seaduses ettenähtud eeskirjad.

5. NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapanekuga ära muuta:

a) NSV Liidu Raudteede seadus 24. maist 1927. a. (NSVL SK 1927. a. nr. 30, art. 307 ja 308; 1928. a. nr. 8, art. 70; 1929. a. nr. 18, art. 151; 1930. a. nr. 5, art. 55, nr. 32, art. 349, p. 9, nr. 34, art. 373, p. 1, nr. 42, art. 443; 1931. a. nr. 1, art. 8, p. 4, lit. „a", nr. 2, art. 25; 1932. a. nr. 13, art. 71, p. 6, nr. 20, art. 121, jagu 1, nr. 29, art. 187; 1933. a. nr. 9, art. 49, nr. 54, art. 322);

b) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 25. novembrist 1929. a. „Massiliste vedude plaanindamisest" (NSVL SK 1929. a. nr. 74, art. 715);

v) NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsus 28. märtsist 1930. a. „Eraisikute kaupade veoks vastuvõtmise korra kohta" (NSVL SK 1930. a. nr. 21, art. 236);

g) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 7. oktoobrist 1930. a. „Kohalikkudest peale-mahalaadimise komisjonidest" (NSVL SK 1930. a. nr. 51, art. 542, nr. 58, art. 621; 1931. a. nr. 1, art. 14; 1932. a. nr. 24, art. 149, p. 22);

d) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 2. detsembrist 1931. a. „Peale-mahalaadimise tööde toimetamise korrast raudteedel" (NSVL SK 1931. a. nr. 69, art. 462);

e) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 15. maist 1932. a. „Klientuuri arvetest raudteedega kaupade veo eest (NSVL SK 1932. a. nr. 37, art. 226);

ž) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 25. septembrist 1932. a. „Ühiskonnastatud sektori organitele raudtee vedude alal väikeste nõudmiste tõstmise ärakeelamise kohta" (NSVL SK 1932. a. nr. 70, art. 427);

z) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 28. oktoobrist 1932. a. „Raudteedel ja veeteedel laialise tarvituse kaupade edasiliikumise kiirendamisest" (NSVL SK 1932. a. nr. 76, art. 467; 1933. a. nr. 4, art. 29);

i) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 11. oktoobrist 1933. a. „Trahvidest vagunite seisu eest (NSVL SK 1933. a. nr. 63, art. 383);

k) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 15. veebruarist 1934. a. nr. 272 „Raudteede veereva koosseadu veovõime ja mahu täielikust ärakasutamisest kaupade veol";

l) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt 28. aprillil 1934. a. kinnitatud „Määrus raudteede ja klientuuri vastutusest peale- ja mahalaadimise riikliku plaani mitteõigeaegse täitmise eest" (NSVL SK 1934. a. nr. 24, art. 188).

Kinnitatud
NSV Liidu Rahvakomissaride
Nõukogu poolt.

NSV Liidu Raudteede seadus.

I. Üldeeskirjad.

1. Raudteede põhikohuseks on kaupade ja reisijate vedude riikliku plaani teostamine.

2. Raudteetranspordi organid ja klientuur on kohustatud organiseerima plaanilisi vedusid transpordi materiaalsete vahendite väikseima kulutavusega ja kindlustama kaupade alalhoidu.

3. Vedude riikliku plaani teostamise kord, vedusid teostavate raudteede kui ka raudteetransporti kasutavate organisatsioonide ja isikute õigused, kohused ja vastutus määratakse käesoleva seadusega.

4. Käesolev seadus laieneb kaupade, reisijate ja pagasi vedudele NSV Liidu raudteedel, mis on avatud üldiseks tarvitamiseks.

Kaupade, reisijate ja pagasi vedu mitte-üldtarvituslikkudel raudteedel toimub nende teede kohta antud määruste alusel.

Kaupade, reisijate ja pagasi veod ehitamisel olevail raudteedel kuni nende teede lõplikku ekspluatatsiooni andmiseni toimub Teede Rahvakomissari poolt kinnitatavate eriliste eeskirjade alusel.

5. Raudteed võtavad veoks vastu kaupu, reisijaid ja pagasit neis jaamades ja nende jaamadeni, mis on avatud vastavate operatsioonide toimetamiseks. Niisuguste jaamade nimestik avaldatakse „NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogus". Jaamade avamise ja sulgemise kord nendeks operatsioonideks, samuti operatsioonide teostamise ulatuse ja aja määramise kord määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt.

6. Segaühenduses teiste transportviiside osavõtuga veetakse kaubad, reisijad ja pagas Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kinnitatavate eeskirjade järgi.

7. Raudteedele antakse õigus organiseerida kaupade ja pagasi viimist kuni saaja laoni.

Raudteedel on õigus toimetada transportekspeditsioonilisi operatsioone ja avada selleks transportkontoreid. Määrus transportkontorite kohta ja raudteede poolt transportekspeditsiooniliste operatsioonide toimetamise eeskirjad kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata erilise korra raudteede poolt kaupade vastuvõtmiseks teiste ametkondade transportekspeditsiooni ettevõtetelt ja kaupade üleandmiseks neile ettevõtetele.

8. Tasumäärad kaupade, reisijate ja pagasi veo eest raudteedel, samuti maksumäärad täiendavate operatsioonide eest määratakse kindlaks korras, mis on ette nähtud määruses Tariifikomitee kohta Teede Rahvakomissariaadi juures. Samas korras määratakse kindlaks tariifikauguste arvutamise eeskirjad.

II. Kaupade veod.

9. Kaubad võetakse raudteede poolt veoks vastu plaani järgi.

Vedude aasta-, veerandaasta- ja kuuplaanid kogu raudteevõrgus koostatakse Teede Rahvakomissariaadi poolt ja kinnitatakse Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

Teede Rahvakomissariaadi juures ja raudteede ülemate juures on nõuandvate organitena alatised nõupidamisasutised vedude alal: Teede Rahvakomissariaadis — rahvakomissariaatide esindajatest ja teedel — kohalikkude täitevkomiteede ja majanduslikkude organite esindajatest.

Vedude plaani koostamise eeskirjad kinnitatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

10. Vedude plaan jaguneb kahte liiki: esimesse liiki kuuluvad üldriikliku tähtsusega kaubad, mis plaanindatakse Teede Rahvakomissariaadi poolt tsentraliseeritud korras; teise liiki kuuluvad kohaliku tähtsusega kaubad, mis plaanindatakse raudteede ülemate poolt.

Plaanindatavate esimese liigi kaupade nomenklatuur kinnitatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

11. Plaanis nähakse ette vedude norm vagunite arvus kaupade iga grupi jaoks kinnitatud nomenklatuuri järgi. Metalli, söe, koksi, maagi, sulandite, teravilja-kaupade ja soola jaoks nähakse vedude norm ette ka tonnides (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 10. detsembrist 1937. a. nr. 2122, NSVL SK 1937. a. nr. 76, art. 378).

12. Vedude kuuplaani alusel antakse igale üksikule saatjale vedude kuuplaani-norm. Seejuures on Teede Rahvakomissariaadi ja tema kohalikkude organite peaülesandeks esimese liigi kaupade veoplaani tingimatu ja sajaprotsendiline täitmine.

Esimese liigi kaupade alal plaani kuunorm antakse raudteeülema poolt kinnitatud veoplaani alusel, NSV Liidu rahvakomissariaatide ja keskasutiste juhiste järgi, kellede peale on valitsuse poolt pandud antud kauba veonormide jagamine.

Teise liigi kaupade alal plaani kuunorm jagatakse üksikute saatjate vahel raudteeülema poolt pärast esialgset läbiarutamist tema juures organiseeritud alatises nõupidamisasutises vedude alal.

Saatejaamad, sihtjaamad ja esimese ning teise liigi kaupade saajad määratakse vahetult kindlaks saatjate poolt.

13. Teede Rahvakomissariaadile antakse õigus saatjate poolt esitatud plaanides välja jätta veod, mis tekitavad raudteede veovahendite ebaratsionaalset kasutamist (vastusuunalised, liig kauged ja lühikestes — kuni 30 kilomeetrini — kaugustes), sellest huvitatud rahvakomissariaatidele ja keskasutistele viivitamatult teatades. Üksikute kaubaliikide maksimaalne veokaugus määratakse vajalikkudel juhtudel kindlaks Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

Süüdlased transpordi ebaratsionaalses kasutamises kuuluvad kriminaal- või distsiplinaarvastutusele.

14. Kaupade veoks vastuvõtmine väikesaadetistena toimub eriliste ööpäevanormide piirides, mis määratakse raudteeülema poolt teise liigi kaupade plaanis. Nende normide arvel kindlustatakse ka väikesaadetiste laadimine kogumis-jaotusvagunitesse.

Saatjatele, kes korrapäraselt annavad veoks väikesaadetisi, mis on adresseeritud mitmesse punkti, võib raudteeülem määrata suurtes jaamades erinormi.

15. Kaupade veoks vastuvõtmine väikesaadetistena toimub saatjate eelteadete järgi jaamaülema isiklikul korraldusel.

Eelteated väikesaadetiste kohta antakse mitte varem kui 5 ööpäeva ja mitte hiljem kui eelmisel päeval enne kauba kohalevedu. Nende teadete vastuvõtu kord määratakse kindlaks raudteeülema poolt, kes igakuuliselt määrab ka kaupade liigi (väikesaadetiste alal), mis võetakse veoks vastu esimeses järjekorras.

16. Saatjal on õigus ära kasutada temale esimese ja teise liigi kaupade alal antud normi (art. 12) nende kaupade veoks väikesaadetistena, nende väikesaadetiste arvamisega kuuplaani.

Sel juhul lubatakse saatjal laadida ühte vagunisse saadetisi, mis on adresseeritud mitmetesse sihtjaamadesse, tingimusel, et vaguni läbijooks kuni esimese väljalaadimise jaamani oleks mitte vähem kui 300 kilomeetrit. Raudteeülemal on õigus tähendatud läbijooksu äärmist kaugust vähendada.

17. Raudteede ja veeteede vedude kuuplaanides, mis kinnitatakse seatud korras, määratakse igale raudteele ja igale laevandusele eraldi kaupade ümberlaadimise plaaninormid otseses raudtee-veetee segaühenduses.

Eranditult kõikide otsese raudtee-veetee segaühenduse kaupade, selle hulgas ka väikestes partiides ümberlaadimiseks vastuvõetavate, ümberlaadimine toimub nende normide piirides.

Kaupade ümberlaadimise plaaninormid, mis on vedude kuuplaanides näidatud, jagatakse vastavate raudteede ja laevanduste ülemate poolt ümberlaadimisjaamade, sadamasildade ja sadamate vahel.

Kaupade alal, mis lähevad veeteelt raudteele, antakse ümberlaadimise kuunorm, laevanduse jaoks kinnitatud plaani piirides, igale sadamasillale ja sadamale raudteeülema poolt kokkuleppel laevanduse ülemaga.

Kaupade alal, mis lähevad raudteelt veeteele, antakse ümberlaadimise kuunorm, raudtee jaoks kinnitatud plaani piirides, igale jaamale laevanduse ülema poolt kokkuleppel raudteeülemaga.

Ümberlaadimisnormide piirides on raudteed ja laevandused kohustatud kindlustama esijärjekordset vagunite ja tonnaaži etteandmist otseses raudtee-veetee segaühenduses minevate esimese liigi kaupade jaoks (raudteede tarvis määratud nomenklatuuri järgi).

Kaupade ümberlaadimise, vagunite ja tonnaaži etteandmise ja ärakasutamise, samuti laoruumide ja lahtiste platvormide ärakasutamise kord määra-

takse igas ümberlaadimispunktis kindlaks erilise sõlmekokkuleppega sadamasilla või sadama ja jaama vahel.

18. Kaupade vedu klientuurile kuuluvates või tema poolt renditud vagunites nii oma kui ka raudtee veduriga plaani sisse ei võeta.

Niisugust vedu lubab raudteeülem sõltuvalt läbilaske- ja veovõimest.

Teele veoplaani teostamiseks määratud pargist vagunite rendileandmine klientuurile on keelatud.

19. Laadimise teostamine kuuplaani järgi toimub kas plaanis eneses näidatud korras, või korras, mis on kindlaks määratud plaani alusel erilepingutega raudteeülema ja kaubasaatjate vahel.

Suurema kooskõla saavutamiseks jaamade ja ettevõtete töös laadimisplaani teostamisel on kaubasaatja kohustatud andma jaamaülemale kolm päeva enne iga viispäevaku kättejõudmist teate laadimise üle, kalendrilise plaaniga laadimispäevade viisi, viispäevaku jooksul.

Vastavalt kuuplaanile ekspluatatsiooniosakonna ülem annab jaamadele igaks viispäevakuks käskülesande laadimiseks. Jaamaülem teatab igale saatjale laadimispäeva. Väikesaadetiste jaoks teatatakse laadimispäev jaamaülema poolt kauba kohaleveol (art. 15).

20. Kaupade laadimise keeld määratud sihitustes võib toimuda raudteeülema korraldusega ürgjõuliste nähete või rongiõnnetuste ja avariide juhtudel, mis tekitasid liiklemise katkestamise, millest viivitamata teatatakse Teede Rahvakomissariaadile, kes määrab ka kindlaks keelu maksvuse tähtaja. Kõigil muudel juhtudel võib laadimise keeld toimuda ainult Teede Rahvakomissari korraldusega, millest viivitamata teatatakse NSV Liidu huvitatud rahvakomissariaatidele ja keskasutistele. Vajaduse korral laadimise ärakeelamiseks enam kui kolmeks päevaks Teede Rahvakomissar peab saama NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe nõusoleku.

21. Kauba saatepunkti muutmist lubatakse ekspluatatsiooniosakonna piirides osakonnaülema nõusolekul saatja avaldusel, mille osakonnaülem peab saama mitte hiljem kui kaks päeva enne viispäevaku kättejõudmist.

22. Kuuplaanis ettenähtud laadimisnormi suurendamine või vähendamine on keelatud. Ühe kaubaliigi vahetamist teisega lubatakse raudteeülema poolt ainult üksikute kaubagruppide piirides, mis on ette nähtud Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kinnitatud veoplaani nomenklatuuris. Plaanis ettenähtud veereva koosseadu liigi vahetamist lubatakse raudteeülema poolt kauba laadimisel tühjas sihituses; seejuures kinnise veereva koosseadu vahetamist lahtise vastu lubatakse ainult nende kaupade suhtes, millede jaoks seesugune veoviis on vastavates eeskirjades ette nähtud.

Süüdlased teadvalt liialdatud teadete esitamises või järgnevas loobumises laadimisest niisuguste teadete tagajärjel võetakse kriminaalvastutusele.

23. Raudtee on õigustatud saatjal kauba olemasolul toimetama kindlaksmääratud üldise plaani piirides laadimise tihendamist maršruutide ja suurendatud vedude saavutamiseks, samuti täiendama vähemlaadimisi plaani järgi.

Kuuplaani-normi esitamisel raudteeülem määrab kindlaks saatjale kohusliku maršruutide arvu. Maršruteerimise plaan sihituste järgi määratakse raudteeülema poolt kindlaks kokkuleppel saatjaga.

Laadimise tihendamine suurendatud vedude saavutamiseks ja vähemlaadimiste täiendamiseks toimub raudteeülema poolt kohuslikult arvesse võttes saatja laadimispunktide maksimaalse läbitöötamise tehnilist võimet. Laadimise tihendamine toimub: ööpäeva keskmise plaaninormi juures kuni 50 vagunit — normi kahekordses suuruses, kõigil muudel juhtudel — ööpäeva keskmise normi poolteisekordses suuruses.

Laadimise tihendus, mis ületab ülemalnäidatud määrad, võib toimuda ainult saatja eelnõusolekul.

Eelseisvaks viispäevakuks kavatsetud laadimise tihendusest raudtee hoiatab saatjat ette üks ööpäev enne viispäevaku kättejõudmist.

Vagunite etteandmisest üle plaaniga kindlaksmääratud ööpäeva-normi jaam hoiatab saatjat hiljemalt kell 14 etteandmise päeva eelpäeval.

Vagunite puudujääk plaani järgi, mis on tee poolt täidetud, loetakse tee poolt vastava saatja kuuplaani täitmise arvele.

Vaguneid, mis on ette antud üle plaaninormi ilma saatja hoiatamiseta ja viimase poolt täislaadimata, ei loeta vagunite etteandmise plaani täitmise arvele.

24. Jaamaülem võib lubada kauba kohalevedu enne laadimiseks määratud päeva kättejõudmist (art. 19).

Niisugused kaubad võetakse vastu ärasaadetavate kaupade hoidmiseks määratud laoruumide mahutavuse piirides.

25. Raudtee võib kaubasaatja nõudmisel temale ajutiseks kasutamiseks anda kaupade paigutamiseks jaamamaade vabu platse. Neile platsidele paigutatud kaubad ei loeta raudtee poolt veoks vastuvõetuiks ja on kaubasaatja hoiu all.

Maatükkide andmise kord määratakse „Transpordile antud maade määrusega", mis kinnitatud NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu poolt (NSVL SK 1933. a. nr. 12, art. 66-b).

26. Laoruumid, mis kuuluvad raudteede klientuurile, võib kokkuleppel viimastega kirjutada jaamade juurde kuuluvateks. Juurdekuuluvatest ladudest antakse kaubad ärasaatmiseks eriliste eeskirjade järgi, mis kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

27. Juhtudel, kui laadimine määratud sihitustes või määratud punktidesse on keelatud art. 20 ja art. 49 p. „b" korras, raudteeülemad annavad jaamadele korralduse nendes sihitustes ja nendesse punktidesse adresseeritud kaupade veoks vastuvõtmise katkestamiseks.

Teadaanded selle üle pannakse välja jaamades kaubakassade juures viivitamata pärast raudteeülema korralduse saamist, kuid igal juhul mitte hiljem kui 6 tundi enne kaupade vastuvõtmise katkestamist.

Kõik niisugused teadaanded kantakse jaama poolt erilisse raamatusse.

28. Veoks vastuvõetud kaubad veetakse lühimas sihituses.

Raskenduste tekkimisel kaupade edasiliikumisel lühimates sihitustes, samuti transportvahendite ots-

tarbekohasemaks ärakasutamiseks võib määrata kohuslikud ringsihitused Teede Rahvakomissari poolt määratavas korras.

Veoraha ja muud raudteemaksud kaupade veol määratud ringsihitustes võetakse kauguse eest, mida kaup tegelikult läbistas, kui ringsihitus on saatejaama poolt saatekirjas näidatud.

Kaupade kohusliku saatmise juhud ja kord mitte raudteed, vaid veeteed mööda määratakse kindlaks Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

29. Üheaegselt kauba veoks esitamisel saatja annab teele saatekirja, mis saadab kaupa kogu tema teelolekul. Kaup loetakse veoks vastuvõetuks sellest momendist, kui ta on saatejaama poolt ühes saatekirjaga vastu võetud ja kui saatja poolt on tasutud maksud, mis kuuluvad tasumisele kauba saatmisel.

Kauba veoks vastuvõtmise aeg tõendatakse jaama templi panemisega saatekirjale.

Saatekirja kui ka seda asendavate dokumentide kasutamise eeskirjad kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

30. Saatekiri koostatakse ja kirjutatakse alla saatja poolt. Kaupade saatmisel asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt tähendatakse saatekirjal peale saatja nimetuse, pitseri või templi saatja agendi nimi, kes saatekirjale alla kirjutab.

Saatekiri tuleb koostada kauba kindlaksmääratud saaja (adressaadi) nimele.

Saatekirja kantud teadete tõelikkuse eest vastutab saatja käesoleva seaduse art. 76 ja 77 järgi.

Raudtee võib kontrollida nende teadete õigspärasust.

Saatja nõudmisel antakse temale kviitung kauba veoks vastuvõtmise üle.

31. Kaubad, mis vajavad pakendit veo juures kaotsi- ja rikkimineku vältimiseks, tuleb veoks esitada korralikus pakendis, mis kindlustab kauba täielikku alalhoidu.

Niisuguse kauba veoks esitamisel ilma pakendita, samuti korratus või kauba omadustele mittevastavas pakendis, raudtee peab loobuma kauba vastuvõtmisest. Kauba vastuvõtmisest loobumise kohta koostatakse saatja nõudmisel akt.

Kauba veoks esitamisel pakendis, millel on niisugused puudused, mis ei tekita teel kauba rikki- või kaotsimineku ohtu, raudtee võib kauba veoks vastu võtta ainult tingimusel, et saatekirjas ja kviitungil tehakse märkus pakendi puuduste üle.

Märkus pakendi puuduste üle kirjutatakse saatekirjas saatja poolt kohuslikult alla.

Samas korras tõendatakse ilma pakendita veoks lubatava kauba vastuvõtmisel avastatud korratu seisund.

Teede Rahvakomissariaat võib kindlaks määrata juhud, mil peale märkuse saatekirjas on akti koostamine kohuslikult nõutav.

32. Klientuur annab kauba raudteele ära kaalu järgi või tükiviisi, sõltuvalt kauba liigist. Kaalude puudumisel võib kaalu kindlaks teha mahu järgi. Raudtee võtab kaubad klientuurilt vastu kaalu järgi või tükiviisi.

Kaup, mis laaditakse raudteejaamade ladudest ja teedelt, kaalutakse üle raudtee poolt ja tema vastutusel; kaup, mis saadetakse mitte-üldtarvituslikkudelt juurdeveoteedelt, ladudest ja laadimispunktidest, kaalutakse üle saatja või raudtee poolt kokkuleppel saatjaga.

Raudtee näitab kauba kaalu saatekirjas neil juhtudel, kui kauba kaalu kindlakstegemine on pandud teele; muudel juhtudel näitab kauba kaalu saatja ja temale tehakse veomaksust tariifi korras kindlaksmääratud hinnaalandus.

Raudteel on õigus kontrollida saatja poolt näidatud kaubakaalu.

Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata kaupade nimestiku ja punktid, kus kaubad veoks vastu võetakse ainult saatja poolt saatekirjas näidatud kaalu järgi.

33. Kaupade peale- ja väljalaadimine raudteevahenditega toimub järgmistel juhtudel:

a) raudtee korralduses olevates ladudes ja teistes üldtarvituslikkudes kaubahoiukohtades;

b) ladudes ja teistes kaubahoiukohtades, mis ei ole raudteede korralduses (mitte-üldtarvituslikud kohad), jaama kaubahoovi piirides — ööpäevas keskmiselt mitte üle 10 vaguni, mis saadetakse ühe saatja poolt või tulevad ühe saaja aadressil. Tähendatud arv määratakse saatmise või kohalejõudmise kuuarvestuse alusel.

Maks peale- ja väljalaadimise eest p. „a" näidatud juhtudel määratakse Tariifikomitee poolt. Peale- ja väljalaadimise tingimused ning tasu määr p. „b" näidatud juhtudel määratakse kindlaks eriliste kokkulepetega raudteede ja saatjate ning saajate vahel.

34. Saatja ja saaja vahenditega peale- ja väljalaadimine toimub järgmistel juhtudel:

a) mitte-üldtarvituslikkudes kohtades väljaspool jaama kaubahoovi;

b) mitte-üldtarvituslikkudes kohtades kaubahoovi piirides ööpäevas keskmiselt üle 10 vaguni, mis saadetakse ühe saatja poolt või tulevad ühe saaja aadressil;

v) üldtarvituslikkudes ja mitte-üldtarvituslikkudes kohtades — järgmiste kaupade peale- ja väljalaadimine: 1) hädaohtlikud kaubad, 2) laotult ja puistatult ning vagun-sisternidesse valatult veetavad kaubad, 3) saatjamaršruutidena veetavad kaubad, 4) raskekaalulised kaubad (üle 0,5 tonni üks koht), 5) kaubad, mis nõuavad peale- ja väljalaadimiseks erilisi seadiseid, mida raudteedel ei ole, 6) kaubad, mis veetakse saatja või saaja eri veerevas koosseadus, 7) kaubad, mis veetakse saaturite saatel, ja teised kaubad, mis veetakse eriliste eeskirjade järgi.

Raudteedele antakse õigus võtta endale peale- ja väljalaadimist; eriliste kokkulepete põhjal saatjatega ja saajatega, neil juhtudel, kui peale- ja väljalaadimine on saatja ja saaja kohuseks.

Art. 33 ja 34 kohaldamise eeskirjad, samuti saatja ja saaja vahenditega peale- ja väljalaadimise tähtajad mitmesuguste kaubaliikide jaoks määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

35. Kõigil juhtudel, mil peale- või väljalaadimine toimub saatja ja saaja vahenditega, tuleb vagunite peale- ja väljalaadimise alla andmise ajast saatjale ja saajale teatada telefoni teel või muul viisil (Teede

Rahvakomissari poolt määratavate eeskirjade järgi), samuti jaamas kaubakassa juures teadaande väljapanemise teel.

Peale- või väljalaadimiseks määratud tähtaegade möödumisel võib raudtee vagunid vabastada saatja või saaja kulul.

Raudteejaamades kui ka juurdeveoteedel saatja ja saaja vahenditega peale- või väljalaadimise alla antavate vagunite seisu arvestus peetakse vagunite numbrite järgi. Erandid sellest eeskirjast määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

36. Kaupade kohaletoimetamise tähtajad ja tähtaegade arvestamise ning nende pikendamise korra määrab Töö ja Kaitse Nõukogu.

Kaupade kohaletoimetamise tähtaja algus arvatakse esimesest kesköösт pärast kauba veoks vastuvõtmist.

Kui kaup on saatjalt veoks vastu võetud enne jaamaülema poolt määratud laadimispäeva kättejõudmist, siis selle kohaletoimetamise tähtaeg arvatakse kesköösт, mis järgneb päevale, mil see kaup pidi laaditama, mille üle tehakse märkus saatekirjas.

Kohaletoimetamise tähtaeg loetakse täidetuks, kui sihtjaamas on kaup välja laaditud raudtee vahenditega või vagun on antud väljalaadimise alla saaja vahenditega enne kindlaksmääratud kohaletoimetamise tähtaja lõppu.

37. Sihtjaama muutmist enne kauba veoks esitamist lubatakse ekspluatatsiooniosakonna ülema loal sihttee plaanis ettenähtud piirides, samas sihituses ja mitte kaugemale esialgsest sihtpunktist.

Sihtjaama muutmist teistel erandjuhtudel võib lubada selle raudtee ülema igakordsel isiklikul loal, millisel kaup saab teise sihituse.

Veoks vastuvõetud või teel oleva kauba sihtjaama muutmine toimub pärast trahvi sissenõudmist, 300 rubla vagunilt, sellelt organisatsioonilt, kes niisugust muutmist nõudis. See organisatsioon on kohustatud samuti õiendama arved kauba saatja, esialgse adressaadi ja tegeliku saaja vahel.

38. Kauba saatjale antakse õigus muuta saatekirjas näidatud kaubasaajat. Avaldused seesuguseks muutmiseks antakse saatejaama ülemale.

Saatekirjas tähendatud adressaat võib kauba sihtjaama jõudmisel kauba kättesaamise õiguse teisele saajale üle anda (art. 44).

Peale saatja ja adressaadi võivad adressaati teise saajaga vahetada ainult organisatsioonid, kelledele on seesuguse vahetamise õigus kindlaksmääratud jaamades antud Töö ja Kaitse Nõukogu otsusega. Adressaadi muutmist nõudnud organisatsioon on kohustatud õiendama arved kauba saatja, esialgse adressaadi ja tegeliku saaja vahel.

Esialgse adressaadi muutmist ei lubata, kui see on seotud kauba viimisega esimesest liigist teise.

39. Saatja võib teatada veoks esitatud kauba väärtuse. Teatatud väärtus ei pea ületama kauba tegelikku väärtust. Vaidluse korral saatja ja saatejaama vahel määratakse kauba väärtus ekspertiisiga, mille üle koostatakse akt.

Teede Rahvakomissar määrab, missuguseid kaupu teatatud väärtusega ei võeta vastu, samuti missugused kaubad, missugustel juhtudel ja missuguse veoviisi juures võetakse vastu mitte teisiti kui teatatud väärtusega.

Väärtuse teatamise eest võetakse erilist maksu, mille määrab Tariifikomitee.

40. Veetavale kaubale võib saatja panna lunamaksu. Kauba saatmise eest lunamaksuga võetakse erilist maksu, mille määrab Tariifikomitee.

Eeskirjad lunamaksude alal operatsioonide toimetamise korra ja nende maksude arvestuste kohta määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

41. Kohalejõudnud kaupade üle on sihtjaam kohustatud viivitamata kaubakassa juures teadaande välja panema või koostama teatenimistu.

Neil juhtudel, kui saatekirjas on näidatud saaja aadress, samuti juhtudel, kui saaja poolt on sihtjaamale antud avaldus aadressi ja kauba kohalejõudmisest teatamise viisi äratähendamisega, sihtjaam on kohustatud niisuguse teate saatma kauba kohalejõudmise päeval ja igal juhul mitte hiljem kui kell 12 järgmisel päeval.

Teadete saatmise eest raudtee võtab maksu, mille määrab Tariifikomitee.

Kui käesolevas artiklis tähendatud juhtudel raudtee ei teata saajale kauba kohalejõudmisest, siis tee kaotab õiguse saada trahvi vagunite seisu eest (art. 78) ja hoiumaksu tema poolt kuni teate saatmiseni möödalastud päevade eest.

42. Kohalejõudnud kaubad hoitakse sihtjaamas tasuta alal 24 tunni jooksul.

See tähtaeg arvatakse lähimast kesköösт pärast väljalaadimist raudtee vahenditega või lähimast kesköösт pärast vaguni andmist väljalaadimise alla saaja vahenditega. Kauba hoidmise eest üle näidatud tähtaja võetakse maksu, mille määrab Tariifikomitee.

43. Kaupade veo eest tasutakse sularahas või Riigipanga tšekiga kauba veoks esitamisel. Tšekkidega tasumise kord määratakse Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga.

Juhul, kui saatja ei tasu veomaksusid kauba veoks äraandmisel, nõutakse saatjalt trahvi ühe protsendi suuruses iga möödalastud päeva eest ja kauba saatmine pannakse seisma kuni maksude tasumiseni. Kohaletoimetamise tähtaja algus arvatakse sel juhul kesköösт pärast veomaksude tasumist. Teede Rahvakomissari poolt määratud tähtaja möödumisel kuulub kaup, mille eest maksud veoks esitamisel tasumata, likvideerimisele nõudmata kaupade kohta kindlaks määratud korras (art. 46).

Raudteedele kuuluvad veomaksud saatmise juures sissenõudmata osas nõuab raudtee saajalt sisse kauba väljaandmisel.

Eksportkaupade veol, samuti kaupade veol otseses raudtee-veetee segaühenduses lubatakse kaupade veomaksude tasumist tsentraliseeritud arvestuste korras Riigipanga kaudu.

Tsentraliseeritud arvestuste eeskirjad kaupade veo alal määratakse Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga.

Määratud tähtajal veomaksude tsentraliseeritud arvestuste korras tasumata jätmisel arvatakse kinnipeetud summale juurde viivitusraha 0,05% päevas, kuna veomaksude tasumise viivitusel üle 10 päeva raudteel on õigus katkestada kaupade veoks vastuvõtmist korratult maksjalt või korratu maksja aadressil (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 14. septembrist 1937. a. nr. 1597, NSVL SK 1937. a. nr. 60, art. 260).

44. Kaubad antakse sihtjaamas välja adressaadile, kes on saatekirjas näidatud (art. 30). Kauba saamise õiguse üleminek teisele saajale (art. 38) peab olema tarviliku dokumendiga tõestatud.

Kui Riigipank krediidi eeskirjade kohaselt keelab ära kauba väljaandmise saajale või tema õigusjärglasele, siis kauba üleandmine vastutuslikuks alalhoidmiseks saajale või teiste organisatsioonide ladudesse, samuti kauba likvideerimine toimub vastavate seaduste ja NSV Liidu Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga antavate eeskirjade alusel.

Ühes kaubaga antakse saajale välja saatekiri. Kui arvestused vedude eest toimuvad tsentraliseeritud korras, siis antakse saajale tema nõudmisel saatekirja asemel selle ärakiri.

45. Saaja võib nõuda sihtjaamas kauba kaalu ja seisundi kontrollimist.

Kauba kaalu ja seisundi kontrollimise eest võtab raudtee maksu Tariifikomitee poolt määratud suuruses, juhul kui ülekaalumisel ei ilmne kaalu puudujääki, mis ületab loomuliku kahanemise normi.

Erandeid käesolevast artiklist võib teha Teede Rahvakomissar.

Tee on kohustatud sihtjaamas kontrollima korratus vagunis või korratute plommidega vagunis kohalejõudnud kauba kaalu.

46. Kaup, mis ei ole välja nõutud 5 ööpäeva jooksul pärast väljalaadimist raudtee vahenditega või pärast vaguni saaja vahenditega väljalaadimiseks andmist, kuulub likvideerimisele.

Nõudmata ja dokumentideta kaupade hindamise ja likvideerimise kord määratakse kindlaks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu erilise otsusega.

Kaupade üleandmine raudteetranspordi majanduslikkudele ja ühiskondlikkudele organisatsioonidele on keelatud, peale raudtee pealisehituse ja sisseseadete esemete. Süüdlased seesuguses üleandmises võetakse kriminaalvastutusele.

Üksikute kauba- ja saajate liikide suhtes võib hoiutähtaega pikendada või lühendada Teede Rahvakomissari korraldusega.

Kauba likvideerimisest saadud rahast peetakse antud kauba alal raudteele kuuluvad maksud kinni eesõiguslikult kõigi teiste kauba vastu pööratud nõudmiste ees. Selle raha järelejääv osa antakse välja:

a) saajale — tema poolt kauba väärtuse tasumise kohta tõendi esitamisel;
b) saatjale — kõigil muudel juhtudel.

Kauba likvideerimise päevast arvates 6 kuu jooksul väljanõudmata raha läheb riigi tuluks Teede Rahvakomissariaadi eelarve järgi.

Raudtee võib saatjalt kindlaksmääratud korras sisse nõuda teele kuuluva veomaksu ja hoiumaksu mitte enam kui 20 päeva eest kauba likvideerimisel puudujäänud osas.

48. Teede Rahvakomissar määrab erilised jaamast kohusliku väljaveo tähtajad järgmiste kaupade jaoks:

a) mis on rutturiknevad;
b) millede hoidmiseks on nõutav eriruumide sisseseadmine või suuremate maa-alade soetamine;
v) millede kestev hoidmine ei ole lubatav tuleohu või tervishoiu seisukohast, või nende suure koguse tõttu;
g) väljaostetud, kuid jaamast väljavedamata kaubad.

Määratud tähtaegade möödumisel kaubad loetakse nõudmata jäetuiks ja kuuluvad likvideerimisele (art. 46).

49. Kaupade ülemäärasel kogunemisel sihtjaamas raudteeülem võib:

a) suurendada kaupade hoiumaksu kuni viiekordse, kuid Teede Rahvakomissari loal — kuni kümnekordse määrani ja suurendada trahve vagunite seisu eest, millised on kinni peetud üle 48 tunni üle kindlaksmääratud tähtaegade, kuni kahekordse, kuid Teede Rahvakomissari loal — kuni kolmekordse määrani;
b) ära keelata, tähtajaks mitte üle 2 ööpäeva, antud jaama aadressil (peale jaamade väljaspool klassi) kõikide või mõnede kaupade laadimise, sellest kohuslikult teatades Teede Rahvakomissarile ja kuulutades ajalehtedes jaama asukoha järgi; laadimise keeld jaama aadressil tähtajaga üle kahe, kuid mitte üle viie ööpäeva, samuti igasugune laadimise keeld väljaspool klassi jaamade aadressil (viie ööpäeva piirides) võib toimuda ainult Teede Rahvakomissari loal;
v) kindlaks määrata klientuurile kohusliku korra kohalejõudnud kaupade väljaveoks transportettevõtete vahenditega, kusjuures transportettevõtete vahendite rakendamine teostub nendega kokkuleppel või igal üksikul juhul krai või oblasti täitevkomitee või vastava vabariigi rahvakomissaride nõukogu otsusel.

Jaamaülemal on kohalejõudnud kaupade ülemäärase kogunemise juhtudel õigus:

1) anda kohalejõudnud kaubad üldtarvituslikkudesse ladudesse alalhoidmiseks saatja või saaja kulul, kuid seaduses ettenähtud juhtudel need üle anda saajatele vastutuslikuks alalhoidmiseks;
2) kasutada kohalejõudvate vagunite mahalaadimiseks teiste omanikkude ladusid, mis asuvad jaama territooriumil. Nende ladude kasutamine toimub kokkuleppel omanikuga või krai või oblasti täitevkomitee või vastava vabariigi rahvakomissaride nõukogu otsusel.

Tähendatud abinõud viiakse täide mitte varem kui üks ööpäev pärast seda, kui selle kohta on teadaanne jaamas välja pandud või kuulutus kohalikus ajalehes avaldatud.

Teadaanded tarvitusele võetud abinõudest ja nende maksvuse tähtaegadest kantakse jaama poolt erilisse raamatusse.

50. Kaupade eest, mis on rekvireeritud või konfiskeeritud veo ajal, maksavad veomaksu raudteele asutised, kes toimetasid rekvisitsiooni või konfiskeerimist, kuid konfiskeerimisel — mitte üle selle summa, mis saadakse nende kaupade likvideerimisel kindlaksmääratud korras.

51. Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata täiendavad tingimused järgmiste kaupade veoks:

a) hädaohtlikud kaubad;

b) eriliste omadustega kaubad (laotavad, puistatavad, rutturiknevad, gabariiti ületavad jm.);
v) väikesaadetised, mis kuuluvad koondamisele suurematesse partiidesse veereva koosseadu ratsionaalse ärakasutamise huvides;
g) saatjamaršruutidena veetavad kaubad;
d) kaubad, mis veetakse reisirongidega ja kiirkaubarongidega;
e) kaubad, mis veetakse mahutites, eri veerevas koosseadus, samuti suuremahulistes vagunites.

52. Kaupade nimestik, millede veoks vastuvõtt kõigilt või mõnedelt saatjatelt on keelatud, määratakse kindlaks:
a) Teede Rahvakomissari poolt — kauba raudteede tehnilistele seadetele mittevastavusel;
b) Töö ja Kaitse Nõukogu poolt — kõigil muudel juhtudel.

III. Reisijate ja pagasi vedu.

53. Reisiliiklus toimub sõiduplaani kohaselt.

54. Igal reisijal peab olema sõidupilet. Sõidupiletite maksvuse tähtajad ja nende müügi kord, reisijate sõidu, käsipakkide ja pagasi veo eeskirjad, samuti trahvimise kord nende eeskirjade rikkumise eest määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt.

55. Reisijal on sõidul õigus:
a) saada kohta vagunis vastavalt omandatud piletile;
b) võtta endaga tasuta kaasa üht last vanuses mitte üle 5 aasta, kui ta ei vaja eraldi kohta;
v) vedada tasuta käsipakke Teede Rahvakomissari poolt määratud normide piirides.

Hoolitsus käsipakkide terve- ja alalhoiu eest lasub reisijatel enestel.

Kui reisijale ei ole antud kohta, siis ta võib sõidust loobuda ja nõuda pileti eest makstud raha tagastamist, välja arvatud sõitudel linnalähedastes rongides.

Raudtee on kohustatud tarvitusele võtma abinõud, mis kindlustavad vajalikke mõnususi reisijatele ja nende kultuurilise teenindamise nende viibimise ajal jaamas ning teel.

Reisijate veo kui ka peale- ja mahamineku eeskirjade rikkumise eest raudteede agendid vastutavad distsiplinaar-, kuid vastavail juhtudel — kriminaalkorras.

56. Pagas veetakse samas rongis, milles sõidab reisija, pagasi äraandmisel ettenäidatud pileti kohaselt. Pagas, mis on antud veoks linnalähedastes rongides, peab ära saadetama lähema rongiga, millega on korraldatud pagasi vedu.

Reisija võib pagasi äraandmisel teatada selle väärtuse. Pagasi väärtuse teatamise eest võetakse erilist maksu, mille suuruse määrab Tariifikomitee.

Sihtjaamas hoitakse pagas tasuta ööpäeva jooksul, arvates lähemast kesköösт pärast kohalejõudmist. Kui reisija ei nõua pagasit välja 30 ööpäeva jooksul, siis pagas kuulub likvideerimisele. Tähendatud hoiutähtaeg võib lüheneda Teede Rahvakomissari korraldusega üksikute jaamade kohta laoruumide koormatuse puhul. Neil juhtudel võib Teede Rahvakomissari korraldusega ka tõsta maksu pagasi hoidmise eest mitte enam kui kahekordselt.

Asjade loetelu, millede vedu pagasina ei lubata pealelaadimise ja pagasivagunites vedamise tehniliste tingimuste tõttu või nende ohtlikkuse tõttu reisiliiklusele, määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt. Tema kinnitab ka pagasi vastuvõtu, hoidmise ja väljaandmise eeskirjad.

Suurtes punktides raudteed organiseerivad reisijaamade juures käsipakkide ja pagasi hoiukambrid.

57. Väljanõudmata pagas, samuti raudteejaamades, vagunites ja teedel mahaunustatud või kaotatud asjad, mis ei ole kaotajate poolt välja võetud 30 päeva jooksul, kuuluvad likvideerimisele väljanõudmata kaupade kohta kindlaksmääratud korras (art. 46).

58. Raudteele antakse õigus võtta isikutelt, kelledel ei ole sõidu-reisipileteid, erilist maksu reisiplatvormile mineku eest (perroonimaks). Maksu suuruse määrab Tariifikomitee.

IV. Raudtee, kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastutus.

59. Raudtee kannab varanduslikku vastutust kaubasaajate, kaubasaatjate ja reisijate ees, kuna kaubasaajad, kaubasaatjad ja reisijad — raudtee ees käesoleva seaduse ja selle arendamiseks antud eeskirjade alusel.

60. Igasugused eelkokkulepped raudtee ja reisijate, kaubasaatjate või -saajate vahel, mille sihiks on muuta või kõrvaldada raudteele, reisijatele, kaubasaatjatele või -saajatele pandud vastutust, loetakse tühisteks ja igasugustel märkustel selle kohta saatekirjas, millised ei ole eeskirjades ette nähtud, ei ole jõudu.

61. Transpordi töötajad, samuti asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajad ning üksikud kodanikud kannavad käesoleva seaduse ja selle arendamiseks antud eeskirjade rikkumise eest kriminaal-, administratiiv- ja distsiplinaarvastutust juhtudel, kui seesugune vastutus on seaduses ette nähtud.

62. Vedude kuuplaaniga kindlaksmääratud laadimisnormide mittetäitmise eest saatja ja raudtee kannavad rahalist vastutust (peale distsiplinaar- ja kriminaalvastutuse, millele vastavatel juhtudel võetakse plaani mittetäitmises süüdlased isikud).

Trahv raudtee poolt vedude plaani järgi vagunite mitteandmise eest, samuti klientuuri poolt etteantud vagunite mittelaadimise või plaani järgi määratud vagunitest loobumise eest määratakse kindlaks järgmises suuruses:
a) kinnise kaheteljelise vaguni ja kaheteljelise platvormi eest — 25 rubla vagunilt või platvormilt;
b) kaheteljelise sisterni, isotermilise vaguni ja muu kaheteljelise eri veereva koosseadu eest — 50 rubla vagunilt või sisternilt.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) iga tüüpi kandejõuga alla 50 tonni loetakse kahe kaheteljelise vaguni ette.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) iga tüüpi kandejõuga 50 tonni ja enam trahvide arvestusel plaani mittetäitmise eest loetakse kolme kaheteljelise vaguni ette.

Trahv vähemlaadimise eest tee süü tõttu, samuti metalli, söe, sulandite, koksi, maagi, teravilja-kaupade ja soola vähemlaadimise või kliendi laadimisest loobumise eest võetakse 1,5 rubla suuruses igalt tonnilt.

Vagunite maršruutide alla mitteandmisel ja maršruutide vähemlaadimisel võetakse peale trahvi plaani mittetäitmise eest trahvi süüdlaselt poolelt teise poole kasuks maršruudi rikkumise eest 300 rubla suuruses (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 10. detsembrist 1937. a. nr. 2122, SK 1937. a. nr. 76, art. 378).

63. Saatja vabaneb art. 62 ettenähtud trahvist neil juhtudel, mil kaupade laadimine ei võinud teostuda:

a) ürgjõulise iseloomuga nähete: tulikahju, uputuste, juurdeveo-raudteede tuisuummistuste, samuti avariide puhul ettevõtetes, mis tekitasid tootmise katkestamise mitte vähem kui kolmeks ööpäevaks;
b) kaupade laadimise ja vagunite laadimise alla andmise katkestamisel art. 20 ja art. 49 p. „b" näidatud korras;
v) saatjale laadimise tihendamise korras ilma eelhoiatuseta või ilma saatja nõusolekuta, kui niisugune nõusolek on nõutav, üle plaaninormi antud vagunite mittekasutamisel (art. 23).

Saatja poolt makstav trahv vähendatakse ühe kolmandiku võrra neil juhtudel, kui saatja hoiatab teed vagunite mittekasutamisest kaks ööpäeva enne laadimispäeva.

64. Raudtee vabaneb art. 62 ettenähtud trahvist järgmistel juhtudel:

a) ürgjõuliste nähete: tulikahju, tuisuummistuste, uputuste olemasolul;
b) laadimise ja vagunite laadimise alla andmise katkestamisel art. 20 ja art. 49 p. „b" ettenähtud korras;
v) saatja poolt vagunite väljalaadimise all kinnipidamisel; sel juhul raudtee vabaneb trahvist selle arvu vagunite andmata jätmise eest, mis oli väljalaadimise all kinni peetud või mida ei võidud sel põhjusel laadimise alla anda;
g) kui tee plaanikuu jooksul täidab vähemandmised üksikute päevade eest (art. 23).

65. Asjaolude olemasolu, mis vabastavad saatjat ja raudteed trahvist, märgitakse plaani täitmise arvestusdokumendis, mis kirjutatakse alla jaamaülema ja saatja poolt igapäev. Arvestusdokumendi allakirjutamisest loobumisel või kõrvalehoidumisel koostatakse akt.

66. Kuu lõppemisel jaamaülem koostab ja teatab saatjale hiljemalt 10-ndal kuupäeval arvestuse raudteel ja saatjal saadaolevate trahvisummade üle.

Saatjatele, kes toimetavad massilist laadimist mitmes raudteejaamas, võib raudteeülema korraldusel sisse seada trahvide tsentraliseeritud arvestuskorra raudteevalitsuse kaudu. Neil juhtudel on tee kohustatud saatjale ja jaamale teatama arvestuse kuukokkuvõtte hiljemalt järgmise kuu 25-ndal päeval.

Raudteele või saatjale arvestuse kohaselt saadaolevad summad kuuluvad maksmisele viie päeva jooksul.

67. Raudtee kannab täit vastutust veoks vastuvõetud kauba alalhoiu eest kauba veoks vastuvõtmise momendist kuni selle väljaandmiseni saajale või üleandmiseni, kindlaksmääratud eeskirjade kohaselt, teisele ettevõttele või asutisele.

68. Raudtee ei vastuta veoks vastuvõetud kauba kaotsimineku või rikke eest, kui kaotsi- või rikkiminek on tekkinud:

a) ürgjõulise iseloomuga nähete tõttu;
b) veetava kauba eriliste loomulikkude omaduste tõttu, mis tekitasid selle purunemist, roostetust, sisemist riket ja teisi sääraseid tagajärgi;
v) saatja või saaja süü või ettevaatamatuse tõttu;
g) kauba peale- või väljalaadimisega seotud põhjustel, kui peale- või väljalaadimine toimus saatja või saaja vahenditega;
d) kauba veo tõttu lahtisel veereval koosseadul, mis eeskirjade järgi seesuguseks veoks on lubatud, kui kaotsi- või rikkiminek on tekkinud selle veoviisiga seotud põhjustel;
e) selle tõttu, et saatja saatur, kes on kaubaga kaasas, ei võtnud tarvitusele kauba alalhoidmiseks vajalikke abinõusid;
ž) pakendi puuduste tõttu, kui kaup oli niisuguses pakendis veoks vastu võetud saatja nõudmisel, märkuse tegemisega saatekirjas art. 31 kohaselt;
z) kauba kaalu loomuliku kahanemise tõttu selle veol raudteel Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kindlaksmääratud normide piirides.

Raudtee on kohustatud tõestama, et kauba kaotsi- või rikkiminek on tekkinud punktides „a", „b", „v" ja „d" näidatud põhjustel. Pretensiooni või nõude tõstja on kohustatud tõestama, et kauba kaotsi- või rikkiminek ei ole seotud punktides „g", „e", „ž" ja „z" näidatud asjaoludega.

Raudtee võib vabaneda vastutusest kaalu puudujäägi eest, kui tõestab, et kaalu puudujääk ei olnud kauba kaotuse või rikkumise tagajärjeks raudtee poolt.

Kui kaup oli laaditud saatja vahenditega ja jõudis kohale korras vagunis saatejaama tervete plommidega, siis klient on kohustatud tõestama, et kaalu puudujääk oli raudtee poolt kauba kaotuse või rikkumise tagajärjeks.

69. Kauba veo juures tekitatud kahju eest maksab raudtee tasu järgmisel määral:

a) kauba kaotsimineku eest — kaotatud kauba tegeliku väärtuse järgi;
b) kauba rikkimineku eest — summas, mille võrra väheneb tema väärtus;
v) teatatud väärtusega veoks antud kauba kaotsimineku eest — teatatud väärtuse suuruses, kuid juhul, kui raudtee tõestab, et teatatud väärtus ületab tegeliku hinna — tegeliku hinna suuruses.

Kauba täielikul või osalisel kaotsiminekul tagastatakse raudteele tasutud veomaksud vastavalt kauba kaotatud osale.

Neil juhtudel, kui tasutav kauba hind on määratud sihtkoha hindade järgi või kauba realiseerimiseks määratud hinna järgi (art. 70), tasutud veomaksu ei tagastata.

Saaja ja saatja võivad loobuda rikutud kauba vastuvõtmisest ainult sel juhul, kui kauba loomus tema riknemise tõttu on niipalju muutunud, et seda ei või enam kasutada vastavalt tema esialgsele otstarbele.

Kui kauba saaja ei tasunud lunamaksu, siis peetakse temal kauba kaotsimineku eest saadaolevast tasust kinni lunamaksu summa, mis makstakse saatjale.

Kui raudtee kasutab oma tarvidusteks mingisuguseid kaupu, mis on veoks vastu võetud ja kuuluvad klientuurile, siis süüdlased võetakse kriminaalvastutusele, kuna raudtee tasub kauba hinna kahekordses suuruses.

Raudtee poolt kaotatud veereva koosseadu eest, mis kuulub kliendile, on raudtee kohustatud viimase nõudmisel temale andma vastava veereva koosseadu ajutiseks tasuta kasutamiseks kuni kaotatud vaguni ülesleidmiseni või andma vastu teise vastava vaguni.

70. Tasumisele kuuluv kauba hind tõestatakse aktsepteeritud maksunõudmisega. Selle nõudmise puudumisel, samuti juhul, kui maksunõudmine on aktsepteeritud hinnaga ilma käibemaksuta, määratakse tasumisele kuuluv kauba hind lähtudes tööstuse või valmistusorganisatsiooni väljalaskehinnast, millele lisandatakse:

a) pakendi maksus hinnakirja hindade järgi, kui see maksus ei käi kauba väljalaskehinna sisse;
b) kaubasaatja täiendavate kulude summa kauba kohaletoimetamisel kuni saatejaamani või sihtjaamani neil juhtudel, kui need kulud ei käi väljalaskehinna sisse, või 10% kauba hinnast, kui tähendatud kulusid ei saa tõestada dokumentidega.

Üksikutele kodanikkudele kuuluvate kaupade hind määratakse riigi- ja kooperatiivorganisatsioonide jaotimüügi-hindade järgi selles kohas ja sel ajal, kus ja millal kaup väljaandmisele kuulus.

Importkaupade hind määratakse hinna järgi, mis on määratud vastavate importkaupade realiseerimiseks NSV Liidu piirides.

Eksportkaupade hind määratakse nende väljalaskehinna järgi, mis määratakse kindlaks Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi või selle kohalikkude organite vastavate tõendite põhjal.

Kui kauba tegelikku hinda ei ole võimalik määrata käesolevas artiklis tähendatud viisil, siis määratakse kauba hind ekspertiisi teel (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 7. jaanuarist 1938. a. nr. 25, NSVL MK 1938. a. nr. 1, art. 4).

71. Igasuguste veomaksude rohkemvõtt kuulub tagasimaksmisele, vähemvõtt aga juurdemaksmisele.

Raudtee korraldusel võib vähemvõttu katta samal kliendil saadaoleva rohkemvõtu ja teiste maksete arvel.

Pärast kauba saajale väljaandmist nõutakse vähemvõtt sisse ainult kaubasaajalt.

72. Viivituse eest kauba kohaletoimetamisel raudtee maksab kaubasaajale trahvi: 10% veomaksust viivituse puhul mitte üle ühe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 20% veomaksust viivituse puhul üle ühe kümnendiku, kuid mitte üle kahe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 30% veomaksust viivituse puhul üle kahe kümnendiku, kuid mitte üle kolme kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 40% veomaksust viivituse puhul üle kolme kümnendiku, kuid mitte üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 50% veomaksust viivituse puhul üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast.

Kui kohaletoimetamise tähtaeg on alla viie ööpäeva, siis maksab raudtee 10% iga viivituses oldud ööpäeva eest, kuid mitte üle 50% veomaksust.

Kui kaubasaaja kandis viivitusest kauba kohaletoimetamisel kahju, siis raudtee maksab tema nõudmisel trahvi asemel tasu tõestatud kahjude suuruses. Siiski see tasu ei või ületada tariifi arvestustabelites näidatud veomaksu summat.

Kui kauba kohaletoimetamisega on viivitatud enam kui 30 ööpäeva, rutturiknevate kaupade veol aga üle Teede Rahvakomissari poolt kindlaksmääratud tähtaja, siis on kaubasaaja õigustatud lugema kauba kaotsiläinuks ja nõudma tasu kauba kaotuse eest.

Liiklemise katkestamine kauba liikumise teel või teised asjaolud, mis vabastavad raudtee vastutusest kauba tähtajalise kohaletoimetamise eest, pikendavad seda tähtaega, kuid mitte enam kui 90 ööpäeva.

Kaubasaaja kaotab õiguse trahvi või kahjutasu saamiseks viivituse eest kauba kohaletoimetamisel, kui ta ei vea ära viivitusega kohalejõudnud kaupa kolme ööpäeva jooksul pärast raudtee teadaannet või teate saatmist kauba kohalejõudmise üle (art. 41), juhtudel aga, mil raudtee ei ole kohustatud saajale teatama — kolme ööpäeva jooksul pärast kauba väljalaadimist raudtee poolt või pärast vaguni laadimise alla andmist saaja vahenditega.

Viivituse eest trahvi nõudmise õigus ei kustu, kui teade kauba kohalejõudmisest on raudtee süü läbi saatmata jäänud.

73. Jaama poolt teadaantud vagunite peale- või väljalaadimise alla andmise tähtaja või jaotusplaani (art. 35) rikkumise eest raudtee maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

74. Väljalaaditud või väljalaadimiseks antud kauba väljaandmise kinnipidamise eest üle 4 tunni, arvates kauba väljaandmise nõudmise esitamisest, raudtee maksab kaubasaajale trahvi samas suuruses, mis on määratud vagunite seisu eest (art. 78). See trahv makstakse ainult selle aja eest, mille kestes kauba väljaandmine, arvates saaja poolt nõudmise esitamise momendist, on kinni peetud.

Juhul, kui kauba väljaandmise nõudmine on esitatud alla 4 tunni enne jaama sulgemist, tähendatud 4-tunniline tähaeg pikeneb jaama töö vaheaja võrra.

Kauba väljaandmise kinnipidamist tõendatakse aktiga, milles tuleb ära tähendada kinnipidamise kestus.

75. Saatja ees, kes ei saanud kätte lunamaksu, raudtee kannab vastutust:

a) kauba väljaandmisel saajale, kes ei tasunud lunamaksu, — lunamaksu summas;
b) kauba kaotusel teel — lunamaksu suuruses, kuid mitte üle kaotatud kauba väärtuse.

76. Veoks keelatud kauba või veol erilist ettevaatust nõudva kauba esitamise eest, kauba nimetuse või omaduse ebaõige tähendamisega, võetakse trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses; samuti

nõutakse sisse kõik raudteele tekitatud kahjud. Sõltumatult trahvi nõudmisest võetakse süüdlased keelatud kaupade ebaseaduslikus veoks esitamises kriminaalvastutusele.

77. Kaubasaatja poolt saatekirjas ebaõigete teadete tähendamise eest, mis tingivad veomaksu vähenemist, nõutakse sõltumatult täiendavast maksustamisest trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

78. Vagunite kinnipidamise eest peale- ja väljalaadimise all saatja ja saaja vahenditega üle kindlaksmääratud tähtaegade võetakse trahvi.

Neil juhtudel, kui vagunid on väljalaadimise all kinni peetud saaja laos või juurdeveoteel üle kindlaksmääratud tähtaja, nõutakse trahvi nii vagunite eest, mis on väljalaadimise all, kui ka vagunite eest, mis on sihtjaama-teedel kinni peetud väljalaadimiseks andmise ootel.

Normaalsete kinniste kaheteljeliste vagunite ja platvormide seisul üle normi makstakse trahvi järgmisel määral:

1 kuni 12 tundi — 1 rubla vagun/tunni eest,
13 kuni 24 tundi — 2 rubla vagun/tunni eest,
25 kuni 36 tundi — 4 rubla vagun/tunni eest,
üle 36 tunni — 6 rubla vagun/tunni eest,

kusjuures seisu poolik tund loetakse terveks.

Saatja ja saaja saavad preemiat ennetähtaegselt vabastatud ja tegelikult teele üleantud veereva koosseadu eest 1 rubla vagun/tunnilt.

Trahvisumma sisternide ja isotermiliste vagunite seisu eest kõrgendatakse kahekordselt.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) kandejõuga alla 50 tonni loetakse kahe kaheteljelise vaguni ette, kuna kandejõud 50 tonni ja enam — kolme kaheteljelise ette.

Trahvi ei nõuta vagunite seisu eest, millised on raudtee poolt ette antud saatja peale- ja väljalaadimispunktide maksimaalse läbitöötamise tehnilist võimet ületaval arvul.

Vagunite jääk, mis on tekkinud ööpäeva kestes seesuguse etteandmise tagajärjel, arvatakse trahvisummade arvestamisel järgmiste ööpäevade peale.

Trahvi vagunite seisu eest võetakse sõltumatult trahvist laadimisplaani täitmata jätmise eest.

Süüdlased vagunite kinnipidamises peale- ja väljalaadimise all võetakse distsiplinaar-, kuid vastavail juhtudel — kriminaalvastutusele.

79. Vaguni vähemlaadimise eest alla laadimise tehnilist normi võetakse saatjalt trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Laadimise tehnilised normid mitmesuguste kaupade ja veereva koosseadu tüüpide jaoks määratakse kindlaks Teede Rahvakomissariaadi poolt.

Neil juhtudel, kui tehnilised normid ei ole kindlaks määratud, võetakse trahvi vähemlaadimise eest alla täieliku mahutavuse või alla täieliku kandejõu, mis on vagunil tähendatud.

Laadimise eest üle vagunil tähendatud kandejõu, kui laadimine toimub saatja vahenditega, võetakse viimaselt trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Saatja on kohustatud raudtee nõudmisel kogu kauba ülekaalu vagunist välja laadima. Raudtee võib toimetada väljalaadimist oma vahenditega saatja kulul.

Raudteel ei ole õigust nõuda ülekaalu väljalaadimist, kui ülelaadimine ei ületa 0,5 tonni vagunitel kandejõuga kuni 18 tonni ja 1 tonni — vagunitel kandejõuga üle 18 tonni. Niisugustel juhtudel trahvi ei võeta.*)

80. Klientuurilt art. 78 ja 79 ettenähud trahvide võtmine toimub krediitasutiste kaudu vastuvaidlematus korras (eelaktseptita).

81. Vaguniosade vigastuse eest peale- või väljalaadimisel saatja või saaja vahenditega saatja või saaja maksab trahvi vigastatud osade viiekordses väärtuses, mis määratakse Teede Rahvakomissari poolt kinnitatud hindekirjaga. Sõltumatult sellest võetakse süüdlased vastavail juhtudel kriminaalvastutusele.

Juhul, kui veereva koosseadu vigastus tekkis avariide või rongiõnnetuste tagajärjel, mis on seotud rongide liiklemisega juurdeveoteedel, tasutakse vigastatud osade väärtus kahekordses suuruses.

82. Peale trahvide on saatja kohustatud raudteele tasuma kahjud, mis on tekkinud veereva koosseadu ülelaadimise, vigastuse või kauba ebaõige laadimise või pakkimise tagajärjel.

83. Vagunite puhastamata jätmise eest pärast väljalaadimist, mis on toimunud saaja vahenditega, maksab viimane raudtee kasuks trahvi 10 rubla vagunilt. Laadimise alla puhastamata vaguni andmisel raudtee maksab trahvi 10 rubla vagunilt saatja kasuks, kes on kohustatud vaguni määratud tähtajaks ära puhastama ja täis laadima.

M ä r k u s. Raudteevagunite puhastamine, pesemine ja desinfitseerimine pärast elusloomade vedu toimub raudtee vahenditega kaubasaaja arvel. Tasumäär nende operatsioonide eest määratakse kindlaks raudteevalitsuste poolt kohalikkude tariifide korras klientuuri osavõtul, lähtudes omahinnast.

Teede Rahvakomissariaat määrab kindlaks tähendatud operatsioonide omahinna kalkulatsiooni ühise nomenklatuuri kogu raudteevõrgu jaoks (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 13. jaanuarist 1936. a. nr. 54, NSVL SK 1936. a. nr. 3, art. 29).

84. Raudtee ei võta saajatelt vastu tühjendamata ega puhastamata sisterne, kusjuures saaja maksab trahvi 50 rubla sisternilt iga seisutunni eest, arvates sisternide tühjendamatuse või puhastamatuse avastamise momendist kuni täieliku tühjendamiseni või puhastamiseni.

Tühjendamata ja puhastamata sisterne, mis on raudtee poolt saatjale ette antud, ei loeta tee poolt veoplaani täitmise arvele. Samuti ei loeta tee poolt otseühenduse veoplaani täitmise arvele saatjale etteantud vaguneid, mis on kõlbmatud liiklemiseks otseühenduses.

85. Saatekirjale administratiiv- ja tollieeskirjade täitmiseks vajalikkude dokumentide juurde lisamata jätmise puhul tasutakse selle tagajärjel raudtee poolt kantud kulud ja nõutakse sisse trahv vagunite seisu eest.

*) NSVL Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee otsusega 15. juulist 1936. a. (nr. 1036) on vagunite laadimine üle kandejõu keelatud.

86. Kui kaup ei olnud välja nõutud, siis kogu eelmistes artiklites ettenähtud vastutust raudtee ees kannab saatja.

Kui kaup oli saaja poolt seaduses määratud korras välja nõutud, siis raudtee ees vastutab saaja.

Seejuures saaja võib üldisel alusel saatjalt sisse nõuda kõik tema poolt saatja ebaõigete toimingute tagajärjel raudteele makstud trahvid ja maksud, samuti kulud ning kahjud.

87. Kui reisijale, kellel on platskaart, ei anta kohta platskaardil tähendatud rongis, siis raudtee, peale pileti eest makstud raha tagasimaksmise (art. 55), maksab reisijale trahvi Tariifikomitee poolt määratud suuruses.

88. Reisija ebaõige kõrvaldamise eest rongilt raudtee on kohustatud reisijale maksma pileti väärtuse vastavas rongis ja vagunis ärakasutamata kauguse eest, samuti trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Raudtee ei vastuta reisija ees rongi mitteõigeaegse väljumise või saabumise tagajärgede eest, kuid on kohustatud sõidupileti maksvust vastava tähtaja võrra pikendama.

89. Veoks vastuvõetud pagasi alalhoiu eest raudtee kannab vastutust art. 67, 68 ja 69 kohaselt, siiski selliselt, et pagasi kaotsimineku eest raudtee maksab tasu NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kindlaksmääratud normide järgi.

Pagasi kohaletoimetamise hilinemisel raudtee maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

90. Kui pagasina veoks esitatakse asju, millede vedu pagasina on keelatud (art. 56), siis saatja maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses, kuna vastavail juhtudel võetakse kriminaalvastutusele.

V. Aktid, pretensioonid ja nõudmised.

91. Asjaolud, mis võivad olla raudteeveol raudtee ja klientuuri materiaalse vastutuse aluseks, tõestatakse korra kohaselt aktidega. Aktide koostamise kord ja aktide koostamist mittenõudvate asjaolude tõestamise kord määratakse kindlaks Teede Rahvakomissariaadi poolt.

Tähendatud asjaolud ei või olla pretensiooni esitamise aluseks, kui nad ei ole tõestatud ülemaltähendatud viisil.

92. Raudtee vastu pretensioonide ja nõudmiste esitamise õigus on:

a) kauba täieliku kaotsimineku korral:
kauba saatjal või saajal — kviitungi esitamise tingimusel, saajal — tõendi esitamisel kauba väärtuse tasumise üle ja
raudtee tõendi esitamisel kauba saatmise üle;

b) kauba osalise kaotsi- või rikkimineku, kui ka kauba kohaletoimetamise viivituse või väljaandmise kinnipidamise korral — saajal saatekirja või, kui veo eest on tasutud tsentraliseeritud arvestuskorras, saatekirja ärakirja esitamise tingimusel;

v) pagasi kaotsi- või rikkimineku korral: pagasi täielikul kaotsiminekul — pagasikviitungi esitajal,
kõigil teistel juhtudel — akti esitajal pagasi osalise kaotsi- või rikkimineku üle;

g) rohkemvõtu korral — saatjal või saajal, sõltuvalt sellest, kes esitab saatekirja, kuid veo eest tasumisel tsentraliseeritud arvestuskorras — organisatsioonil, kes tasus veo eest;

d) kauba väljaandmise korral lunamaksu tasumiseta — saatjal.

Kaupade saatmise üle tõendite väljaandmise eest raudtee võtab maksu Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

93. Ei lubata pretensioonide esitamist vähemvõttude, rohkemvõttude ja viivituste puhul summas alla 10 rubla iga saatekirja järgi.

Ei lubata pretensioonide esitamist vähemvõtu tasumiseks nende kaubaveo-dokumentide põhjal, millede järgi tariifide kohaselt saadaolevate maksete ja maksude üldsumma ei ületa 50 rubla, samuti pretensioonide esitamist rohkemvõttude ja viivituste puhul neil juhtudel, kui dokumentide järgi sissenõutud maksete üldsumma ei ületa 50 rubla.

Kui rohkem- või vähemvõtud olid süstemaatilise iseloomuga, siis ülemaltähendatud väikepretensioonide esitamise õigust ei piirata.

94. Pretensioonide ja nõudmiste esitamise õiguse üleandmine teistele organisatsioonidele või isikutele ei ole lubatud, välja arvatud juhud, kui selle õiguse annab saatja saajale või saaja saatjale, samuti juhud, kui õigus pretensioonide ja nõudmiste esitamiseks antakse üle asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kes kuuluvad sama ametkonna süsteemi, kuhu kuulub kauba saaja või saatja. Üleandepealkirja dokumentidele ei nõuta.*)

95. Avaldused kaupade, reisijate ja pagasi veost tekkivate pretensioonide kohta aadresseeritakse sihttee valitsusse.

Pretensiooni-avalduses tähendatakse nõude sisu ja summa. Avaldusele lisandatakse pretensiooni tõestavad dokumendid.

Pretensioonide läbivaatamise kord määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

96. Pretensioone raudteede vastu võib tõsta kuue kuu jooksul, välja arvatud pretensioonid, mis tekivad raudtee-veetee ja raudtee-veetee-õhutee segavedudest, milliseid võib esitada aasta jooksul.

Nendesamade tähtaegade jooksul võib esitada raudteede nõudmisi kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastu trahvide maksmise ning kahjude tasumise kohta.

Tähendatud tähtajad arvatakse:

a) tasu puhul kauba või pagasi rikkumise või osalise kaotsimineku eest — kauba või pagasi väljaandmise päevast;

b) tasu puhul kauba täieliku kaotsimineku eest — art. 72 tähendatud tähtaegade möödumise päevast;

---

*) Väljavõte NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsusest 25. II 1936. a. (NSVL SK 1936. a. nr. 14, art. 122).

„5. Panna transportdokumentide õigepärasuse kontroll ja järelevalve vahetult kaubasaatjate ja kaubasaajate peale, keelates neile seda järelevalvet edasi usaldada mõnele teisele isikule või organisatsioonile.

Transport-pretensioonibürood ja -kontorid rahvakomissariaatides, peavalitsustes, koondistes, trustides ja müügikontorites kuu aja jooksul likvideerida.“

v) tasu puhul pagasi täieliku kaotsimineku eest — kümne ööpäeva möödumise päevast pärast seda päeva, mil pagas pidi sihtjaama jõudma;
g) rohkemvõttude ja vähemvõttude puhul: saadetiste eest, mis on maksustatud tsentraliseeritud arvestuskorras — raudteelt veoarvestuse ja saatekirja saamise päevast, kuid muudel juhtudel — kauba väljaandmise päevast;
d) viivituse puhul kauba kohaletoimetamises — kauba kohalejõudmise päevast;
e) trahvinõudmise puhul veoplaanide rikkumise eest — trahvisummade maksmiseks määratud viiepäevase tähtaja lõppemisel;
ž) trahvinõudmise puhul eeskirjade rikkumise eest kauba veo ajal (kauba veoks esitamise momendist kuni väljaandmiseni sihtjaamas) — kauba väljaandmise päevast;
z) kõigil muudel juhtudel — pretensiooni esitamise aluseks olnud sündmuse päevast.

Kui pretensioon on tagasi lükatud või vastuseta jäetud, siis antakse avaldajale nõudmise tõstmiseks 2 kuud, arvates raudtee vastuse saamise päevast või selle vastuse andmiseks määratud tähtaja möödumise päevast.

97. Raudtee on kohustatud avaldatud pretensiooni läbi vaatama ja avaldajale selle rahuldamisest või tagasilükkamisest teatama järgmistel tähtaegadel, arvates pretensiooni saamise päevast:
a) kahe kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud kohaliku ühenduse vedudest;
b) kolme kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud otseühenduse vedudest;
v) kuue kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud otsese raudtee-veetee segaühenduse vedudest;
g) 45 päeva jooksul — pretensioonide puhul veomaksude rohkemvõttude pärast.

Pretensiooni täieliku või osalise tagasilükkamise korral on raudtee kohustatud oma teadaandes tähendama pretensiooni tagasilükkamise põhjused ja tagastama avaldusele lisandatud dokumendid.

Nende dokumentide mittetagastamise korral maksab raudtee avaldajale trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

98. Pretensiooni tunnustatud summalt või väljamõistetud nõudesummalt maksab raudtee protsenti Töö ja Kaitse Nõukogu poolt määratavas suuruses.

Protsendid arvestatakse kuni raha ülekandmise või äramaksmise päevani, alates järgmistest tähtaegadest:
a) pretensioonide puhul veomaksude rohkemvõttude pärast — nende maksude sissenõudmise päevast;
b) pretensioonide puhul kauba või pagasi likvideerimisest saadud summade tagastamise pärast — kauba või pagasi likvideerimise päevast;
v) kõigi muude pretensioonide puhul — pretensiooni esitamise päevast.

Samasugusel määral maksavad protsente kaubasaatjad, kaubasaajad ja reisijad raudtee poolt nende vastu esitatud nõudmiste puhul, mis on tekkinud kauba ja pagasi veo alal. Neil juhtudel arvestatakse protsendid päevast, mil raudtee esitas kirjalikud nõudmised vastavate summade tasumise kohta, kuni äramaksu-päevani.

Raudtee poolt rohkemvõtu tagastamisel kuu jooksul kauba väljaandmistest arvates, samuti kaubasaatja või kaubasaaja poolt vähemvõtu tasumisel sama tähtaja jooksul, arvates vähemvõtu üle teate saamise päevast, protsente väljamakstud summadelt ei arvestata.

99. Kohtulikku nõudmist raudtee vastu võib esitada ainult juhul, kui raudtee on pretensiooni täielikult või osaliselt rahuldamata jätnud või kui raudteelt ei ole saadud vastust art. 97 tähendatud tähtaegade jooksul.

Pretensioonid veomaksu rohkemvõttude tagastamise pärast, samuti saadetiste maršruteerimise ja suurendamise ning veereva koosseadu ennetähtaegse vabastamise eest preemiate maksmise pärast ei kuulu kohtulikule läbivaatusele ja otsustatakse raudteevalitsuse poolt.

Pretensioonide puhul rohkemvõttude ja preemiate pärast summas kuni 300 rubla on raudteeülema otsus lõplik ja ei kuulu edasikaebamisele. Pretensioonide puhul rohkemvõttude ja preemiate pärast summas üle 300 rubla võib raudteeülema otsuse peale kaevata Teede Rahvakomissarile. Viimase otsustamisele võib anda ka kõik pretensioonid rohkemvõttude ja preemiate pärast sõltumatult summast, kui raudtee ei andnud avaldajale vastust art. 97 kindlaksmääratud tähtaegadel.

Teede Rahvakomissari otsus ei kuulu edasikaebamisele. Siiski võib NSV Liidu või liiduvabariikide huvitatud rahvakomissaride ja keskasutiste juhatajate nõudmistel, mis on avaldatud kuuekuise tähtaja jooksul, küsimuse viia Tariifikomitee lõplikule otsustamisele.

100. Kõigis vaidlustes, mis tekivad käesoleva seaduse alusel, esitatakse nõudmised ainult kohtuasutistesse sihttee valitsuse asukoha järgi.

Siiski võib NSV Liidu Ülemkohtu esimehe kokkuleppel Teede Rahvakomissariga määrata raudteede vastu tõstetavate nõuete alluvuse mitte ainult kohtule sihttee valitsuse asukoha järgi, vaid ka teistele kohtutele. Niisuguste kohtute nimestik avaldatakse üldiseks teadmiseks „NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogus".

Vaidlused, mis tekivad raudtee poolt mitte-üldtarvituslikkude raudteede omanikkudega sõlmitavate lepingute alal, lahendatakse NSVL Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži poolt.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kaupade ööpäevase vahetpidamata peale- ja väljalaadimise kohustuse maksmapaneku kohta Eesti raudteel.

(Avaldatud ENSV T 11. 10. 1940, 24, 271)

Sihiga kindlustada tööstus- ja põllumajandussaaduste suurenenud raudteevedusid, samuti Eesti raudtee kaubavagunite veereva pargi paremat ära-

kasutamist — Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Kohustada riiklikkude ja kooperatiivettevõtete direktoreid ja juhatajaid ning eraklientuuri toimetama raudteel veetavate kaupade peale- ja väljalaadimist ööpäeva läbi, katkestamatult, s. o. kuu kõigil päevadel alates 15. oktoobrist 1940.

2. Kohustada Vabariigi rahvakomissariaate organiseerima riiklikkudes ettevõtetes ja asutistes ööpäevast tööd raudteel veetavate kaupade peale- ja väljalaadimisel.

3. Teha ülesandeks Eesti raudteeülemale läbi vaadata ja vähendada 10% võrra senised vagunite seisuajad kaubaoperatsioonide all ja muuta trahvide maksmise süsteem vagunite kinnipidamise eest.*)

4. Kohustada Riigikontrolli korraldama järelevalvet käesoleva määruse täitmiseks.

Tallinn, 9. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kaubandusliku võrgu „Transtorgpit" organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 24. 12. 1940, 68, 916)

Raudteelaste toiduainetega ning tööstuslikkude kaupadega parema varustamise otstarbel teha Eesti Raudteele ülesandeks organiseerida raudteesõlmedes ning liinijaamades kaubanduslik võrk „Transtorgpit".

Tallinn, 19. detsembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus raudtee-ülesõidukohtade seisukorra kontrollimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 573)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Teha ülesandeks Tallinna linna Täitevkomiteele luua segakomisjon kõikide Tallinna linna ja Harjumaa territooriumil olevate raudtee-ülesõidukohtade seisukorra selgitamiseks.

2. Kohustada maakonna täitevkomiteesid organiseerima kohtadel samasugused segakomisjonid.

3. Segakomisjoni koosseisu viia esindajad täitevkomiteest, EK(b)P linnakomiteest, Raudtee Miilitsa Valitsusest, Siseasjade Rahvakomissariaadi Miilitsavalitsuse Riiklikust Autoinspektsioonist.

4. Kontrollimisel segakomisjonil selgitada:

a) ülesõidukoha tarvidust ja kaitserežiimi vastavust liiklemise iseloomule;
b) valgustuse, side, erisignalisatsiooni, tõkkepuude ja ülesõiduteede korrasolekut;
c) hoiatusmärkide olemasolu ja nende ülesseadmise korralikkust;
d) raudtee ülesõidukohti teenivate töötajate töödistsipliini.

5. Kontrollimise tagajärgedest ette kanda Riiklikule Autoinspektsioonile.

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 589.

*) P. 3 on toodud õiendatud kujul. Õiendus on avaldatud ENSV T 1940, 26, 293.

---

4. jagu.

Laevandus.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus laevandusettevõtete, mere- ja jõelaevastiku natsionaliseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 8. 10. 1940, 21, 226)

§ 1. Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni § 6 natsionaliseerida juriidiliste ja füüsiliste isikute, nagu: aktsiaseltside, seltsingute ja üheisikuliste suurettevõtjate laevandusettevõtted, kogu nende varaga, millest see vara ka ei koosneks ja kus ta ka ei asuks, juurde arvatud hoiused ja jooksvad arved Vabariigi ja välismaa pankades, samuti kõik õigused, mis kuuluvad neile ettevõtetele, nende hulgas nõuded kindlustussummadele j. t.

Natsionaliseerimisele ei kuulu:

a) mehaanilise jõuta liikuvad merelaevad, kandejõuga alla 50 tonni;
b) mehaanilise jõuta liikuvad jõe- ja järvelaevad, kandejõuga alla 5 tonni;
c) merelaevad, mille masinate võime on alla 15 indikaatori jõu;
d) jõe- ja järvelaevad, mille masinate võime on alla 10 indikaatori jõu;
e) laevad, mida tarvitatakse kalade ja mereloomade väikepüügiks, mis annavad omanikele elamiseks vajalikku ülalpidamist (elatismiinimum), ja kuuluvad tööartelli alusel töötavatele väikeettevõtetele, välja arvatud laevad mehaanilise liikumisjõuga, kui nende laevade kogumaht ületab 20 registertonni.

§ 2. Natsionaliseeritud laevade väljaostu hinnaks määrata 25% nende väärtusest.

§ 3. Teha Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ülesandeks kinnitada natsionaliseeritud laevandusettevõtete nimekiri ja määrata kindlaks natsionaliseeritud laevade eest tasumaksmise kord.

Vabariigi Valitsuse otsus 6. augustist 1940 Meretranspordi Keskuse asutamise kohta.*)

(Avaldatud RT 7. 8. 1940, 96, 949)

1. Asutada Teedeministeeriumi juurde Meretranspordi Keskus. Meretranspordi Keskuse ülesandeks on natsionaliseeritud kauba- ja reisilaevadega mere- ja sisevetetranspordi teostamine, nende laevade

*) Täiendatud ENSV RKN otsusega natsionaliseeritud stevidor- ja speditsioonettevõtete varade valitsemise kohta (ENSV T 1940, 22, 247).

prahtimine, varustamine, korrashoid, lastimis- ja lossimistööde korraldamine ning välislaevaliinide kohapealne esindamine.

2. Keskuse tegevust juhib ENSV Teedeministri poolt nimetatud juhatus järgmises koosseisus: juhataja ja abijuhatajad. Peale selle nimetab Teedeminister keskuse muu koosseisu.

3. Keskuse juures töötab Natsionaliseerimise Komitee meretranspordi osakond kuni oma töö lõpetamiseni.

4. Kodumaa sadamais viibivad laevad lähevad keskuse käsutusse arvates ülevõtmisest Natsionaliseerimise Komiteelt. Väljassõitvad laevad võetakse üle järk-järgult, kuid mitte varem, kui laevad on üle antud NSVL-le ajalepingule või NSVL välisesinduste korraldusse.

5. Enne laevade üleandmist tekkinud nõudmised ja selgitamata küsimused lahendab endine laevaomanik koos Natsionaliseerimise Komitee ja Majandusministeeriumiga.

6. Keskuse arvele kantakse kõik laevanduse natsionaliseeritud kapitalid. Vajalikud summad operatsioonikapitaliks annab laenuna Majandusminister ENSV Valitsuse poolt määratud ulatuses.

7. Keskuse aruannete kontrollimise ja koostamise korra määrab Teedeminister kokkuleppel Riigikontrolöriga.

8. Teedeministril on õigus anda juhendeid käesoleva otsuse rakendamiseks.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus natsionaliseeritud stevidor- ja speditsiooniettevõtete varade valitsemise kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 10. 1940, 22, 247)

End. Vabariigi Valitsuse otsus 6. augustist 1940 (RT 1940, 96, 949) täiendada p. 4[1] järgmises redaktsioonis:

4[1]. Natsionaliseeritud stevidor- ja speditsiooniettevõtete ilma veoabinõudeta kõigi varade valitsemine läheb ENSV Meretranspordi Keskusele arvates nende ülevõtmisest Natsionaliseerimise Komitee Meretranspordi osakonnalt. Keskuse arvele kantakse kõik stevidor- ja speditsiooniettevõtete natsionaliseeritud kapitalid ilma veoabinõudeta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud laevandusettevõtete varade ja kapitalide ENS Vabariiki toomise ja ENS Vabariigile kindlustamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 23. 10. 1940, 31, 352)

§ 1. Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse laevandusettevõtete, mere- ja jõelaevastiku natsionaliseerimise kohta (ENSV Teataja 1940, 21, 226) § 1 täitmiseks on natsionaliseeritud laevandusettevõtted, nende endised omanikud ja osanikud, endised ja praegused disponendid kohustatud üle andma Meretranspordi Keskusele kogu natsionaliseeritud laevandusettevõtete varad ja kõik varanduslikke õigusi ning nõudeõigusi tõendavad dokumendid, mis nende eneste, teiste isikute või ettenäitaja nimele välja antud; andma täpsed andmed nende valduses mitteolevate dokumentide pidaja, asukoha ja neil dokumentidel põhjenevate nõudesummade kohta olenemata sellest, kas dokument on nende eneste, kolmandate isikute või ettenäitaja nimele välja antud (nimelised, orderi või ettenäitaja peale).

§ 2. Kõik natsionaliseeritud laevandusettevõtted, nende endised omanikud ja osanikud, endised ja praegused disponendid on kohustatud Meretranspordi Keskusele üles andma kõik nende nimel olevad hoiused ja jooksevarved Vabariigi ja välismaa pankades, samuti ka hoiused ja igasugused rahasummad välismaa firmade ja üksikisikute käes.

§ 3. Natsionaliseeritud laevandusettevõtete varade, õiguste, hoiuste ja jooksevarvete ning kindlustussummade Meretranspordi Keskusele üleandmise teostamiseks on natsionaliseeritud laevandusettevõtted, nende endised omanikud ja osanikud, endised ja praegused disponendid kohustatud Meretranspordi Keskuse nõudmisel ja kulul valmistama pealkirju ning akte õiguste ülemineku teostamiseks (cessio) ja neid üle andma, andma korraldusi volinikele või esindajaile ja kolmandatele isikutele varanduslikke õigusi tõendavate dokumentide edasi- ja üleandmiseks Meretranspordi Keskusele või selle poolt määratud isikutele vastavate pealkirjadega või aktidega.

§ 4. Natsionaliseeritud laevandusettevõtted, nende endised omanikud ja osanikud, endised ja praegused disponendid on kohustatud andma Meretranspordi Keskusele tarvilikku informatsiooni natsionaliseeritud laevandusettevõtete varade kättesaamiseks. Meretranspordi Keskuse nõudmisel on kohustatud nad omal nimel jätkama käimasolevaid kohtuprotsesse kui ka alustama uusi, kusjuures kulud kannab Meretranspordi Keskus.

§ 5. Meretranspordi Keskuse juhatajal on õigus anda juhendeid ja käskkirju käesoleva määruse teostamiseks.

§ 6. Eksimusi käesoleva määruse eeskirjade vastu käsitatakse majandusliku sabotaaži aktidena.

Tallinn, 18. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud laevade, laevandus-, stevidor- ja ekspeditsiooniettevõtete bilansside läbivaatamise ja kinnitamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 12. 11. 1940, 43, 498)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruses natsionaliseeritud ettevõtete bilansside läbivaatamise ja kinnitamise korra kohta (ENSV Teataja 1940, 19, 213) Rahvakomissarile ettenähtud õigused kuuluvad natsionaliseeritud laevade, laevandus-, stevidor- ja ekspeditsiooniettevõtete alal Meretranspordi Keskuse juhatajale, kusjuures kaebused bilansside komisjoni otsuste peale eeltähendatud ette-

võtete alal esitatakse Meretranspordi Keskuse juures töötavale Natsionaliseerimise Komitee Meretranspordi osakonnale.

Tallinn, 11. novembril 1940.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus ENSV Meretranspordi, -laevanduse, ekspeditsiooni- ja stevidorettevõtete, merekaubanduse sadamate ja sadamasildade ning merikoolide NSVL Merelaevastiku Rahvakomissariaadi alluvusse üleandmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 10. 1940, 36, 413)

Silmas pidades, et Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Konstitutsiooni (Põhiseaduse) §§ 14 ja 77 alusel NSVL merelaevastiku ja sõjalaevastiku juhtimine teostatakse NSVL kõrgemate riigivõimu ja riigivalitsemise organite poolt, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustas:

1. Üle anda NSVL Merelaevastiku Rahvakomissariaadi alluvusse:

a) kogu Eesti NS Vabariigi Veeteede Talitusele kuuluv Meretransport ühes ametalalise-abimerelaevastikuga ja jäämurdjatega, elamutega, amethoonetega, veoauto transpordiga, raadiotelefoni ja elektrijaamadega, remonttöökodadega ning jättes Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi käes rendil olevad laod viimase kätte rendile;

b) kõik Eesti NS Vabariigis natsionaliseeritud merelaevanduse ettevõtted (ENSV Teataja 1940, 25, 274 ühes hilisemate muudatustega), kogu nende varandusega — transport-, ametalalise-abi- ja tehnilise laevastikuga, veoauto transpordiga, ladudega ja muude sisseseadetega, välja arvatud hooned väljaspool sadamate administratiivpiire ja jõe- ja järvelaevanduse-ettevõtted ning jõe- ja järvelaevastik;

c) kõik Eesti NS Vabariigis natsionaliseeritud ekspeditsiooni- ja stevidorettevõtted (RT 1940, 106, 1073 ja ENSV Teataja 1940, 18, 211) kogu nende varandusega — ladudega, veoauto transpordiga ja muude sisseseadetega, välja arvatud hooned väljaspool sadamate administratiivpiire;

d) Eesti NS Vabariigis natsionaliseeritud laevaremonttöökojad Enn Maidla, „Neptun", omanik G. Vassilkovski, J. Loomann ja Joh. Vanak;

e) Eesti NS Vabariigi merekaubanduse sadamad ja sadamasillad: Tallinn, Pärnu, Narva, Österbi, Haapsalu, Heltermaa, Kuivastu, Loksa ühes ellinguga, Mahu, Narva-Jõesuu, Orissaare, Rohuküla, Roomassaare, Taaliku, Triigi, Virtsu, Kunda, Jaagurahu, Kärdla, Aseri, Sillamäe, Ülgaste ja teised ühes nende juurde kuuluvate veekogudega (akvatooriumidega), maaladega, kaidega, juurdeveo teedega, laadimiselossimise abinõudega, ujuvate kraanadega ja kogu sadamate majandamisega;

f) merikoolid Tallinna ja Kuressaare linnades, ühes neile kuuluvate laboratooriumidega ja töökodadega.

2. Üle anda NSVL Sõjalaevastiku Rahvakomissariaadi alluvusse viimasele vajalikud sadamad ja varad eri akti järgi.

3. Paluda NSVL Rahvakomissaride Nõukogu:

a) luua käesoleva otsuse p. 1 lit. a, b, c, d, e ja f all loetletud varade valitsemiseks ja kasutamiseks Tallinna Riiklik Mere Laevandus;

b) kuni Tallinna Riikliku Mere Laevanduse organiseerimiseni panna käesoleva otsuse p. 1 lit. a, b, c, d, e ja f all loetletud varade majandamise ja kasutamise juhtimine ja nende varade valitsemine ning kasutamine ENSV Meretranspordi Keskuse peale.

Tallinn, 25. oktoobril 1940.

Eesti Riikliku Merelaevanduse Ülema käskkiri nr. 43.

(Avaldatud ENSV T 29. 12. 1940, 71, 988)

Tallinn, 23. detsembril 1940.

Transport-Speditsiooni ja Stevidori Kontori ajutise põhikirja alusel, kinnitatud Merelaevastiku Rahvakomissari asetäitja poolt 2. detsembril 1940, käsen:

1. Tunnistada Transport-Speditsiooni ja Stevidori Kontoril ainuõigus transport-speditsiooni- ja stevidoritöödel Tallinnas ja teistes ENSV sadamais ja rannikuil.

2. Lõpetada kuni sellekohaste erimääruste kehtimapanekuni kõigi teiste asutiste ja isikute toimingud punkt 1. tähendatud tööde alal.

3. Punktis 2 tähendatud asutistel ja isikutel üle anda oma jooksvad ja uued toimingud Transport-Speditsiooni ja Stevidori Kontorile lepingulisel alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Siseveeteede Valitsuse moodustamise ning selle üleandmise kohta NSVL Jõelaevastiku Rahvakomissariaadi alluvusse.

(Avaldatud ENSV T 6. 11. 1940, 41, 471)

Vabariigi rahvamajanduse arendamise, veeteedel vedude odavaks muutmise ning sisevetel kurseerivate reisi- ja kaubaveo abinõude ekspluateerimise keskendamise eesmärgil, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Olemasoleva jõe- ja järvemajanduse alusel moodustada Eesti NSV Siseveeteede Valitsus.

2. Siseveeteede Valitsuse tegevuse aluseks võtta NSV Liidus siseveelise liiklemise kohta kehtivad eeskirjad ja määrused.

3. Siseveeteede Valitsuse peale panna:

a) olemasoleva jõe- ning järveteede normaalse seisukorra ning liiklemise tagamine;

b) uute siseveeteede arendamise ülesandel vabariikliku majanduspoliitikaga, selle jõe- ja järvemajandusega tutvumine;

c) riikliku veoplaani täitmine.

4. Üle anda Siseveeteede Valitsusele:

a) kõik Meretranspordi Keskuse poolt sisevetel natsionaliseeritud jõe- ja järvelaevad ning nendega seosesolevad varad, kohustused ja õigused;

b) organiseerida laevaremonttöökoda ühest Tartus asetsevast töökojast, milleks anda Valitsuse korraldusse natsionaliseeritud Hofrichteri vase- ja metallitööstus;

c) üle anda Veeteede Talituse juhtimisele kuuluv jõemajandus ühes kõigi eelarveliste krediitidega;

d) Veeteede Talituse tehnilisest arhiivist üle anda tehnilised dokumendid, mis puudutavad siseveeteid ja selle ala ehitisi;

e) sisevete laevanduse alal linnavalitsustele kuuluvad varad ühes vastavate eelarveliste krediitidega, nagu Narva linna päralt olevad kolm laeva „Auga", „Joala" ja „Narva" kogu inventuuriväärtusega Kr. 55.000.— ühes seni tasumata ostuvõlaga summas Kr. 39.631.—, ning Tartu linna päralt olevad neli laeva „Eha", „Kungla", „Torm" ja „Väle" kogu inventuuriväärtusega Kr. 50.000.— ühes seni tasumata ostuvõlaga summas Kr. 3.750.— ja teised varad.

5. Siseveeteede Valitsuse asukohaks on Tartu.

6. Loodud Siseveeteede Valitsus kogu varadega üle anda NSVL Jõelaevastiku Rahvakomissariaadi alluvusse.

7. Paluda NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu kinnitada Tartu Siseveeteede Valitsuse moodustamine, selle allutamisega NSV Liidu Jõelaevastiku Rahvakomissariaadile.

Tallinn, 4. novembril 1940.

X.

Kommunaal- ja elamumajandus.

1. jagu.

Mitmesugused eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi ning maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade põhimääruste kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 4. 7. 1941, 65, 1051)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi ning maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade põhimäärused. Arvates käesoleva määruse avaldamisest kaotab kehtivuse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 25. oktoobrist 1940 (ENSV T 1940, 33, 386).

Tallinn, 13. juunil 1941. Nr. 1156.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 13. juuni 1941 määruse nr. 1156 juurde.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi põhimäärus.

1. Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat (Kommunaal-RK) vastavalt Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 48 ja 50 eeskirjadele on vabariiklik Rahvakomissariaat.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat juhib elamu-, kommunaal- ja ehitusala ning välise heakorra edendamist linnades ja muudes asulates, uute linnade ehitamist ja olevate ümberehitamist, samuti elamufondi ja kommunaalettevõtete majandamist.

2. Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaati juhib Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

3. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni § 50 juhib Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi ja temale alluvate majandusharude kogu tegevust.

4. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar vastavalt Eesti NSV Põhiseaduse § 47 annab oma võimupiires käskkirju ja juhendeid NSVL ja ENSV seaduste, NSVL ja ENSV Rahvakomissaride Nõukogude määruste ja korralduste alusel ning nende täitmiseks ja kontrollib nende täitmist.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkirjad ja juhendid on kohuslikud linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondadele ja neile alluvatele asutistele ja ettevõtetele.

5. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar määrab ametisse ja vabastab ametist Rahvakomissariaadi peavalitsuse, valitsuste, osakondade ja vabariiklikkude trustide juhatajad ja nende asetäitjad ning Rahvakomissariaadi teised juhtivad töötajad, samuti ka vabariiklikkude trustide osakondade juhatajad ja peainsenerid. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kinnitab maakondade kommunaalmajanduse osakondade ja vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondade juhatajate ja nende asetäitjate ning inseneride, elamute valitsuste, trustide ja üle 1000 kW võimsusega elektrijaamade juhatajate ametisse määramised ja ametist vabastamised.

6. Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat:

a) töötab välja ja esitab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks perspektiiv-, aasta- ja veerandaastaplaanid elamute ja kommunaalmajanduse ning nende alade ekspluatatsiooni alal (elamufond, võõrastemajad, vesivarustis, kanalisatsioon, puhastus, elektrijaamad, linnade gasifitseerimine, kõnni- ja sõiduteed, saunad, transport, pesumajad, maade kasutamiseks andmine, linnade haljasmaa-alad jms.) ja kindlustab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud plaanide täitmist;

b) juhib linnade ja muude asulate planeerimist ja hoonestamist, töötab ja annab välja norme, eeskirju ja juhendeid neil aladel;

c) juhib uut elamu- ja kommunaalehitustööd ja elamu-kommunaalmajanduse rekonstruktsiooni uusimate tehniliste saavutuste alusel;

d) annab tehnilist abi kohalikele kommunaalorganitele;

e) juhib ehitusmaterjalide normimist ja ratsionaalset kasutamist, ratsionaalsete konstruktsioonide väljatöötamist ning tüüpprojektide väljaandmist ehitusalal;

f) juhib ehitiste ja hoonete inventariseerimist linnades ja asulates;

g) teostab kommunaalteenuste tariifide väljatöötamist;

h) juhib kommunaalsüsteemi jõu- ja soojusmajandust;
i) juhib kommunaaltrustide ja -ettevõtete majanduslikku tegevust;
j) juhib elamumajandust ja teostab selle valitsemise ja ekspluateerimise järelevalvet;
k) juhib ja korraldab kommunaalsüsteemi projekteerimis- ja ehitusala organisatsioonide tegevust;
l) kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi alluvuses olevate ettevõtete ja organisatsioonide kokkuvõtlikud aruanded ja bilansid, mis esitatakse maakondade kommunaalmajanduse osakondade ja vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondade poolt, ning teostab raamatupidamise revisjoni kohalikes kommunaalmajanduse organeis;
m) töötab välja vastavate seaduste ja määruste eelnõud, esitab nad seadusandlikele organitele kinnitamiseks ning teostab nende elluviimise kontrolli;
n) kindlustab kommunaalsüsteemi ehitustöö tehnilist ja materiaalset varustamist, jagab kommunaalsüsteemi toorainete, materjalide ja varustuse fonde ja juhib nende fondide realiseerimist;
o) juhib kaadrite ettevalmistamist ja kvalifikatsiooni tõstmist ning korraldab kursusi nende ettevalmistamiseks;
p) juhib stahhaanovliku liikumise arendamist, soodustab stahhaanovliku töö parimate kogemuste rakendamist kommunaalsüsteemi organisatsioonides ja ettevõtteis, töötab läbi küsimused töö organiseerimise ja töö ning teenistustasu normeerimise alal elamu-kommunaalmajanduses.

7. Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi koosseisu kuuluvad:

1. Ehitusosakond.
2. Elamute Peavalitsus.
3. Eriosakond.
4. Inventariseerimise Keskbüroo.
5. Kaadrite Osakond.
6. Kommunaalettevõtete Valitsus.
7. Linnade Heakorra ja Teede Valitsus.
8. Pearaamatupidamine.
9. Plaani-Finantsosakond.
10. Juriidiline Sektor.
11. Üldosakond.

8. Ehitusosakond juhib kohalike kommunaalorganite ehitus- ja projekteerimisorganisatsioone, kindlustab õigeaegset tehnilise dokumentatsiooni valmistamist ehituse alal; kindlustab kommunaalmajanduse süsteemi elamu- ja administratiivehituste programmi täitmist, tähtaegu ja kvaliteeti; koostab määruste ja juhendite kavad ehitustegevuse alal; juhib linnade ja asulate kaardistamist, planeerimist ja hoonestamist.

9. Elamute Peavalitsus juhib elamumajandust; töötab välja elamumajanduse, suvilate ja võõrastemajade ekspluateerimise eeskirjad ning kontrollib nende täitmist; töötab välja organisatsioonilis-majanduslikud kavad elamu- ja suvilate fondi ja võõrastemajade valitsemise kohta; koostab määruste ja juhendite kavad elamumajanduse alal instrueerib kohalikke elamuorganeid elamumajanduse seadusandluse alal; juhib elamute tehnilist ekspluatatsiooni ja remondiala; koostab elamumajanduse majandus-finants koondplaanid ning kindlustab nende täitmist; annab juhendeid ja instrueerib kohalikke elamuorganeid elamu-raamatupidamise alal; juhib elamuvalitsuste remontkontoreid.

10. Eriosakond tegutseb erijuhendi alusel.

11. Inventariseerimise Keskbüroo juhib maakondade ja linnade inventariseerimisbüroosid ehitiste ja hoonete inventariseerimise läbiviimise alal, samuti ehitiste ja hoonestusõiguste jooksvate muudatuste registreerimist linnades ja asulates.

12. Kaadrite Osakond valmistab ette Rahvakomissarile esitatavad materjalid ja ettepanekud Rahvakomissariaadi ja temale alluvate trustide juhtivate töötajate ametisse määramise, ümberpaigutamise ja ametist vabastamise kohta; organiseerib kommunaalorganite töötajate ettevalmistust ja õppetööd nende kvalifikatsiooni tõstmise alal; teostab kommunaalmajanduse juhtivate töötajate arvestamist (maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade ja vabariiklikkude trustide juhatajad, kõrgema haridusega töötajad ning käitiste stahhaanovlased); korraldab töö- ja palgaküsimusi.

13. Kommunaalettevõtete Valitsus korraldab kommunaalsüsteemi elektrijaamade ja võrkude, vesivarustuse, kanalisatsiooni, turbatootmise, gaasi, trammide, saunade ja pesumajade ehitamist ja ekspluatatsiooni, korraldab kommunaal-autotransporti; teostab kontrolli kommunaalettevõtete tegevuse üle; juhib tootvate kommunaaltrustide ja ettevõtete töö ratsionaliseerimist ja tootmisvõimsuse maksimaalset ärakasutamist ning seadeldiste tehnilist viimistlemist; kindlustab kommunaalettevõtete tootmis-, finants- ja ekspluatatsiooniplaani täitmist.

14. Linnade Heakorra ja Teede Valitsus korraldab teede, tänavate ja sildade ehitust, kapitaalparandust, jooksvat korrashoidu linnades ja linna tüüpi asulates ning kindlustab plaani täitmist neil aladel; kontrollib välis heakorda linnades ja linna tüüpi asulates ning juhib kommunaalorganite tööd sel alal; kontrollib avalike kalmistute korrashoidu; juhib ja kontrollib linnade ning asulate haljasmaaalade ja aiapidamiste rajamist, teostab haljastamise ja aiatööde tehnilist järelevalvet; juhib linnade maaalade väljaandmist ja kasutamist.

15. Pearaamatupidamine teostab Rahvakomissariaadi raamatupidamist, varade arvestamist ja aruandmist; koostab Rahvakomissariaadi eelarved ja kassaplaanid; juhib kommunaalsüsteemi kuuluvate ettevõtete ja asutiste raamatupidamist ning instrueerib neid raamatupidamise ja aruandluse alal; teostab finants-majandusliku tegevuse revisjoni kommunaalmajanduse organeis.

16. Plaani-Finantsosakond koostab kommunaalmajanduse osakondade ja ettevõtete poolt esitatud ning Rahvakomissariaadi peavalitsuse, valitsuste ja osakondade poolt läbitöötatud plaanide alusel finants-, majandus-, kapitaalehitus-, varustus- ja vedude-ala aasta- ning veerandaasta-koondplaanid; teostab Rahvakomissariaadi peavalitsuse, valitsuste ja osakondade ning kohalike kommunaalorganite

poolt esitatavate aruannete analüüsi, samuti plaanide täitmise kontrollimist.

17. Juriidiline Sektor koostab Rahvakomissari korraldusel määruste ja juhendite kavasid; vaatab läbi peavalitsuse, valitsuste ja osakondade poolt Rahvakomissarile esitatavate määruste ja juhendite kavad ning ühtlustab need seadustehniliselt; ajab kohtuasju; korraldab Rahvakomissariaadile esitatud kaebuste lahendamist.

18. Üldosakond korraldab Rahvakomissariaadi asjaajamist, arhiivi ja raamatukogu; toimetab Rahvakomissariaadi üldiseloomuga asju; korraldab Rahvakomissariaadi masinakirjatöid; valitseb ja majandab Rahvakomissariaadi ameti- ja eluruume ning sõiduvahendeid; korraldab Rahvakomissariaadi majandust.

19. Töö otstarbekohasema jaotamise ja ülesannete edukama täitmise huvides võib Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissar moodustada peavalitsuse, valitsuste ja osakondade alljaotisi (ametid, bürood jt.) ja määrata oma käskkirjades nende alljaotiste tegevusalad.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde asutatakse tarviduse järgi nõuandvaid kollegiaalseid organeid, nagu nõukogusid, komiteesid jt. Nende organite moodustamise otsustab Rahvakomissar.

20. Rahvakomissariaadi peavalitsuse, valitsuste, osakondade ja teiste organite koostöö, samuti Rahvakomissariaadi juhtivate töötajate ülesanded määrab Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

21. Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures moodustatakse kolleegium Rahvakomissari eesistumisel. Kolleegium peab regulaarseid istungeid ja vaatab läbi esmajoones küsimusi praktilise juhtimise alal, ülesannete täitmise kontrollimise ja kaadrite valiku alal ning peavalitsuse, valitsuste, osakondade ja kohalikkude kommunaalorganite osakondade, valitsuste ja talituste juhatajate ning ettevõtete ja trustide direktorite aruanded ja tähtsamad juhendid.

Kolleegiumi otsused viiakse ellu Rahvakomissari käskkirjadega. Lahkarvamiste puhul Rahvakomissari ja kolleegiumi vahel Rahvakomissar teostab oma otsuse, teatades tekkinud lahkarvamistest Rahvakomissaride Nõukogule.

Kolleegiumi koosseis esitatakse Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks.

22. Rahvakomissariaadis töötajate ja stahhaanovlaste parimaks kasutamiseks, kriitika ja endakriitika arendamiseks kutsub Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kokku aktiivi üksikute tähtsamate küsimuste arutamiseks Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi töö alal.

Lisa nr. 2
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
13. juuni 1941 määruse nr. 1156 juurde.

Maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade põhimäärus.

1. Maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakonnad on Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 66 ja 69 kohaselt vastavate maakondade ja linnade töötava rahva saadikute Nõukogu organid. Maakondade kommunaalmajanduse osakonnad kooskõlas Konstitutsiooni § 68 ja vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakonnad kooskõlas Konstitutsiooni § 71 alluvad oma tegevuses nii vastavate maakondade ja linnade töötava rahva saadikute Nõukogudele ja nende täitevkomiteedele kui ka vahenditult Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

Maakondliku alluvusega linnade kommunaalmajanduse osakonnad alluvad Konstitutsiooni § 70 kohaselt nii vastavate maakondliku alluvusega linnade töötava rahva saadikute Nõukogudele ja nende täitevkomiteedele kui ka maakondade kommunaalmajanduse osakondadele.

2. Vabariiklike linnade rajoonide täitevkomiteede kommunaalmajanduse osakonnad alluvad vahenditult nii vastavate rajoonide täitevkomiteedele kui ka vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondadele. Rajooni kommunaalmajanduse osakonnad täidavad omas rajoonis käesolevas põhimääruses linnade kommunaalmajanduse osakondadele ettenähtud ülesandeid.

3. Maakondade ja vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondi juhivad juhatajad, keda nimetavad ametisse vastavate maakondade ja vabariiklike linnade töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteed ning kellede ametisse nimetamist kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

Samas korras toimub maakondade ja vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondade juhatajate asetäitjate, inseneride, trustide, elamute valitsuste ja üle 100 kW võimsusega elektrijaamade juhatajate ametisse nimetamine ja kinnitamine.

Vabariiklike linnade rajoonide kommunaalmajanduse osakondi juhivad juhatajad, keda nimetavad ametisse vastavate rajoonide täitevkomiteed ning kellede ametisse nimetamist kinnitavad vabariiklike linnade kommunaalmajanduse osakondade juhatajad.

4. Maakondliku alluvusega linnade kommunaalmajanduse osakondi juhivad juhatajad, keda nimetavad ametisse maakondliku alluvusega linnade töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteed ning kellede ametisse nimetamist kinnitavad vastavate maakondade kommunaalmajanduse osakondade juhatajad.

5. Maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade juhatajad annavad juhendeid ja käskkirju NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste ja määruste, Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkirjade ja juhendite, maakonna ja linna töötava rahva saadikute Nõukogu ning selle täitevkomitee otsuste ja korralduste alusel ning nende täitmiseks.

Maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakondade juhatajate juhendid ja käskkirjad on kohuslikud kõikidele vastavate maakondade ja linnade elamu-kommunaalmajanduse ala asutistele, ettevõtteile ning organisatsioonidele.

Maakondade kommunaalmajanduse osakondade juhatajate juhendid ja käskkirjad on kohuslikud ka maakondliku alluvusega linnade kommunaalmajanduse osakondadele ja neile allutatud ettevõtteile.

6. Vabariikliku alluvusega linnade kommunaalmajanduse osakonnad juhivad vastavate linnade

elamu- ja kommunaalmajanduse ala (elamufond, saunad, võõrastemajad, vesivarustis, transport, kanalisatsioon, elektrijaamad, heakord, linna haljasmaa-alad jms.).

Maakondade kommunaalmajanduse osakonnad juhivad maakondade ja neile alluvate linnade ja asulate elamu- ja kommunaalmajanduse ekspluatatsiooni ning arendamist.

7. Maakondade ja linnade kommunaalmajanduse osakonnad:

a) koostavad kinnitatud plaaniülesannete alusel linnade ja asulate elamu- ja kommunaalmajanduse ala finants-, ekspluatatsiooni-, kapitaalehituse- ja -remondi, varustuse- ja vedude aasta- ning veerandaasta-koondplaanid, esitavad need pärast täitevkomiteede poolt kinnitamist Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ja kindlustavad kinnitatud plaanide täitmist;

b) juhivad linnade ja asulate planeerimist ja hoonestamist, maa-alade jaotamist ning kasutamist;

c) teostavad elamu- ja kommunaalehitustööd ning juhivad kohaliku kommunaalsüsteemi projekteerimis- ja ehitusettevõtete tegevust;

d) teostavad oma administratiivpiires ehituste ja ehitustegevuse inspektsiooni;

e) teostavad teede, tänavate, sildade ehitust ja parandamist;

f) teostavad ehitiste ja hoonete inventariseerimist, samuti ehitiste ja hoonestusõiguste jooksvate muudatuste registreerimist;

g) teostavad kommunaalmajanduse osakondade alluvuses olevate trustide ja ettevõtete juhtimist, nende majandusliku tegevuse analüüsi ja korrapärast revisjoni;

h) teostavad elamu- ja suvilafondi ning võõrastemajade majandamist ja kommunaalsete remontettevõtete juhtimist;

i) juhivad kommunaalsüsteemis jõu- ja soojusmajandust ning kommunaaltransporti;

j) teostavad elamu-kommunaalala raamatupidamist ja aruandmist ning statistiliste andmete kogumist ja läbitöötamist;

k) kindlustavad linnade ja asulate heakorda ja puhtust;

l) kindlustavad kohaliku kommunaalmajanduse ehitustöö tehnilist ja materiaalset varustamist kõrgemal seisvate organite poolt antud fondide ulatuses, ära kasutades kõiki kohalikke materiaalseid ressursse;

m) organiseerivad kaadrite ettevalmistamist ja kvalifikatsiooni tõstmist;

n) juhivad elamute majandamise alal majandusfinantskomisjonide tööd;

o) juhivad stahhaanovliku liikumise arendamist, soodustavad stahhaanovliku töö parimate kogemuste rakendamist kommunaalsüsteemi asutistele ja ettevõtteile.

8. Käesolevast põhimäärusest tulenevate ülesannete (p. 7) täitmiseks võidakse maakondade ja linnade ning rajoonide kommunaalmajanduse osakondade koosseisus moodustada alljaotusi (valitsusi, sektoreid, büroosid jt.). Kommunaalmajanduse osakondade allüksused ja nende lähemad ülesanded määratakse vastavate kommunaalmajanduse osakonna juhatajate ettepanekul töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee poolt.

9. Kommunaalmajanduse osakondade juures asuvad kommunaaltrustid, -kontorid ja -ettevõtted alluvad kommunaalmajanduse osakondadele.

10. Kommunaalmajanduse ala töötajate ja stahhaanovlaste parimaks kasutamiseks, kriitika ja endakriitika arendamiseks kutsuvad kommunaalmajanduse osakonnad regulaarselt kokku aktiivid, kus arutatakse läbi ettekanded Partei ja Valitsuse tähtsamate määruste kohta. Samuti arutatakse aktiivi koosolekutel läbi maakondade ja linnade elamukommunaalmajanduse ala plaanide täitmine ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissari tähtsamad käskkirjad ja juhendid.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde projekteerimise kontori „Kommunaalprojekt" organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 17. 4. 1941, 41, 614)

1. Elamu-kommunaal- ja kultuur-eluolulise ehitustegevuse varustamiseks tehnilis-kvalitatiivse dokumentatsiooniga organiseerida Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde projekteerimise kontor „Kommunaalprojekt".

2. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud projekteerimise kontori „Kommunaalprojekt" põhimäärus.

Tallinn, 4. aprillil 1941. Nr. 618.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
4. aprilli 1941 määruse nr. 618 juurde.

Projekteerimise kontori „Kommunaalprojekt" põhimäärus.

I. Üldeeskirjad

1. Linnade ja asulate ehitustegevuse küllaldaseks ja õigeaegseks tarvilikkude projektidega, skitsidega, plaanidega, eelarvetega, joonistega jms. varustamiseks asutatakse Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde projekteerimise kontor „Kommunaalprojekt".

2. „Kommunaalprojekt" on iseseisev majanduslik üksus, kes tegutseb isemajandamise alusel.

3. „Kommunaalprojekt" on juriidiline isik ja tema omab kõik sellest tulenevad õigused ja kohustused kooskõlas kehtivate eeskirjadega.

4. „Kommunaalprojekt" omab pitsati kontori nimetusega ja vastava kujutusega, mille kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

5. Kontoriga „Kommunaalprojekt" sõlmitud tehingutest tulenevaid nõudmisi võib esitada ainult kontori vastu.

6. Kontori „Kommunaalprojekt" rahasummad hoitakse Eesti Vabariiklikus Kommunaalpangas eriarvel, mille kaudu toimuvad kõik kontori rahalised operatsioonid finantsdistsipliini alusel.

7. Kontori poolt teostatavate tööde tariifid kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

II. Kontori varad.

8. Kontori „Kommunaalprojekt" varad moodustuvad:

a) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi eelarves elamu- ja kommunaalehitiste projekteerimiseks (tüübiline projekteerimine) ettenähtavatest erisummadest ja muudest summadest;
b) kontori tegevusest saadud summadest;
c) kontori osakondadest saadud mahaarvamistest.

III. Kontori ülesanded.

9. Vastavalt käesolevale põhimäärusele on kontori „Kommunaalprojekt" ülesandeks:

a) kommunaal-, hariduse- ja tervishoiuala ehituste projektide, plaanide, eelarvete, jooniste jms. küllaldane ja õigeaegne koostamine;
b) Vabariigi linnade ja asulate igat liiki ühiskondlike, kultuurihariduslike ja sanitaartehniliste ehitiste projektide ja eelarvete, ehitus- ja haljasmaa-alade plaanide, jooniste jms. koostamine;
c) nõuande ja ekspertiisi organiseerimine ehitusala küsimustes; järelevalve koostatud projektide teostamise üle looduses ning ehituse kvaliteedi üle ehitusprotsessis.

10. Kontrollarvude alusel „Kommunaalprojekt" esitab aegsasti Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks üksikasjaliku kalendrilise tootmisprogrammi.

IV. Kontori juhtimine.

11. Projekteerimise kontori „Kommunaalprojekt" tegevust juhib kontori juhataja, kes määratakse ametisse ja vabastatakse ametist Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt.

Kontori juhataja juhib ainujuhtimise põhimõttel kontori tegevust, teostab kõiki kontorile pandud ülesannetest tulenevaid õigusi ja kohustusi, kannab vastutust plaani teostamise, finants- ja töödistsipliini täitmise, projektide, eelarvete ja muude tehniliste tööde korralikkuse ja nõuetele vastavuse eest.

12. Juhataja ülesannetesse kuulub eriti:

a) kontori varade valitsemine kehtivate eeskirjade kohaselt;
b) kontori tööde korraldamiseks antavate tehniliste ja arvepidamise juhendite kinnitamine;
c) kontori tööjõudude ametisse võtmine ja ametist vabastamine;
d) kontori arvepidamise ja aruandmise süsteemi korraldamine sarnaselt, et oleks võimalik igal ajal kindlaks teha töö üksikute protsesside tasuvust, töö õiget normeerimist, projekteerimis-eelarve tööde omahinna alandamist ning lisakulude vähendamist;
e) kontrolli teostamine töötasu fondi arvestuse üle;
f) kehtivate eeskirjade piirides kontori tüki- ja ajatööde jõudluse normide ja töötasude määramine kontoris töötajate kohta;
g) kodukorra ja töötajate õiguste ning kohustuste kindlaksmääramine;
h) töö korraldamine stahhaanovlike töömeetodite alusel.

13. Kontori arvestus-aruandelist aparaati juhib pearaamatupidaja, kes annab näpunäiteid arvepidamise vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel, kannab vastutust finantsdistsipliini täitmise eest, majandusliku korraliku asjaajamise eest ja palgafondi kulutuste eest. Kontori pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust kontori õigeaegse ja kvalitatiivse arvestuse ning andmete esitamise eest Eesti NSV plaani- ja arvestusorganisatsioonidele.

V. Osakonnad.

14. Oma ülesannete täitmiseks võib „Kommunaalprojekt" Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi nõusolekul moodustada osakondi linnade kommunaalmajanduse osakondade juures.

15. Osakonnad alluvad oma tegevuses „Kommunaalprojekt'ile".

16. Osakondadel on õigus täita projekteerimise, eelarvete koostamise jms. töid 100.000 rubla piires, tööd maksusega üle 100.000 rubla antakse täitmiseks „Kommunaalprojekt'ile".

17. „Kommunaalprojekt" teostab osakondade tehnilist juhtimist ja järelevalvet.

18. Osakonnad teostavad kontori „Kommunaalprojekt" kasuks mahaarvamisi täidetud tööde tasust Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt määratud suuruses.

VI. Eelarve ja aruanne.

19. Projekteerimise kontori „Kommunaalprojekt" aruandeaastaks on kalendriaasta.

20. Kontori tegevuse kohta koostatakse igal aastal tegevusplaan ja tulude-kulude eelarve, millised kuuluvad kinnitamisele Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt.

21. Iga tegevusaasta töökava ja eelarve täitmise kohta koostatakse aruanne ja bilanss.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde Kommunaalmajanduse Varustamise Trusti organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 3. 1941, 28, 358)

1. Vabariigi linnades elamu- ja kommunaalehitustegevuse ning remonttööde kindlustamiseks materjalidega organiseerida Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde Kommunaalmajanduse Varustamise Trust (Komvartrust), kauba läbikäigu programmiga 1941. aastal 15 miljoni rubla suuruses.

2. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud Kommunaalmajanduse Varustamise Trusti (Komvartrusti) põhikiri.

Tallinn, 25. veebruaril 1941. Nr. 321.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
25. veebruari 1941 määruse nr. 321 juurde.

Kommunaalmajanduse Varustamise Trusti põhikiri.

I. Üldeeskirjad.

1. Eesti NSV kommunaal- ja elamumajanduse varustamiseks materjalidega, tagavaraosadega ja seadmetega asutatakse Kommunaalmajanduse Varustamise Trust (Komvartrust).

2. Komvartrust allub vahenditult Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile.

3. Komvartrust on iseseisev majanduslik üksus. Ta tegutseb isemajandamise alusel ja Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt temale antud plaaniülesannete piirides.

Komvartrust valitseb temale antud varasid iseseisvalt.

4. Komvartrust vastutab oma kohustuste eest ainult temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate eeskirjadega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta Komvartrusti võlgade eest. Samuti ei vastuta Komvartrust riigi vastu esitatud nõuete põhjal.

5. Komvartrust allub maksudele ja kohustustele üldistel alustel, kuivõrd see ei ole seadustega, määrustega või erikorraldustega korraldatud teisiti.

6. Komvartrust omab kõiki juriidilise isiku õigusi ja pitsatit pealkirjaga: Kommunaalmajanduse Varustamise Trust.

7. Komvartrusti juhtimisorganite asukohaks on Tallinna linn.

8. Kõigil juhtudel, mis ei ole ette nähtud käesolevas põhikirjas, kohaldatakse Komvartrustile vastavaid erieeskirju.

II. Ülesanded.

9. Oma ülesannete täitmiseks Komvartrust:

a) organiseerib osakondade, ladude, baaside ja kaupluste võrgu vastavalt Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud plaanile;

b) organiseerib kommunaal- ja elamumajanduse varustamiseks tarvilikke tööstus-, parandus- ja muid ettevõtteid vastavalt Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud plaanile;

c) ostab kaupu, hangib tooraineid ja materjale ning kogub jäätmeid nii oma ettevõtteile, kui ka töötlemiseks Komvartrusti tellimisel riiklikes või kooperatiivseis tööstusettevõtteis;

d) müüb elanikkonnale oma kaubandusvõrgu kaudu ehitusmaterjale;

e) juhib ja majandab osakondi, ettevõtteid ja muid allüksusi majandusliku tasuvuse alusel, saades 6% materjali realiseerimisel trusti lao kaudu ning 1% materjali realiseerimisel transiidina kaubamuretsejalt tarvitajale;

f) aitab kaasa oma töötajate kvalifikatsiooni tõstmiseks ja korraldab tööd sotsialistliku töö organiseerimise meetodite alusel.

III. Varad.

10. Komvartrusti põhifond moodustatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel.

11. Peale põhifondi Komvartrust asutab ka muid vastavate eeskirjadega ettenähtud fonde.

12. Käibefondi ja varanduse amortisatsiooni moodustamine, ülejäägi kindlaksmääramine ning selle jaotamine, samuti erifondide kasutamine toimub vastavalt erieeskirjadele.

IV. Juhatus.

13. Komvartrusti juhib direktor, keda määrab ametisse ning vabastab ametist Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissar. Samuti määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ametisse direktori asetäitjad, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad direktori esitamisel.

14. Komvartrusti direktor, käesoleva põhikirja alusel, seaduste piirides ning järgides Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhendeid ja käskkirju, juhib iseseisvalt, isikliku algatuse ning vastutuse põhimõttel kogu trusti asjaajamist, valitseb ning majandab trustile kuuluvat ning tema korralduses olevat varandust ning teostab kõiki trusti ülesandeisse kuuluvaid toimetusi ja operatsioone. Direktor on vastutav Kommunaalmajanduse Rahvakomissari ees trusti kaubaläbikäigu riikliku plaani täitmise eest.

15. Direktori ülesannetesse kuulub eriti:

a) kõikide osakondade, ettevõtete ja teiste Komvartrusti allüksuste juhtimine;

b) allüksuste kaubandus-, tööstus- ja finantsplaanide läbivaatamine ning kinnitamine, samuti nende teostamise järelevalve;

c) alluvatele kontoritele tarviliku tegevuskapitali ning pankade poolt nende kontorite krediteerimise ulatuse kindlaksmääramine;

d) iseseisvat bilanssi omavate allüksuste aruannete ja bilansside läbivaatamine ja kinnitamine;

e) juhatajate, valitsejate ja raamatupidajate ning teiste teenijate ametisse määramine, kinni pidades p. 13 eeskirjadest, nende vallandamine, samuti kollektiivlepingute sõlmimine;

f) Komvartrusti tegevuseks tarvilikkude lepingute sõlmimine;

g) ehitus- ja remonttööde organiseerimine, vastavalt kinnitatud plaanidele, nii majanduslikul teel kui ka vastavate ehitusettevõtete kaudu;

h) Komvartrusti nimel kõikide operatsioonide teostamine pankades, mille hulgas: krediitide käsutamine, arvete avamine, nende käsutamine ja lõpetamine; maksukäskude ja tšekkide allakirjutamine; maksunõudmiste ja kaubaarvete aktsepteerimine;

i) rahasummade ja väärtuste saamine ning kohustuste väljaandmine;

j) volituste väljaandmine;

k) Komvartrusti esindamine kõikides riiklikes, kooperatiiv- ning seltskondlikes organisatsioonides;

l) Komvartrusti nimel nõudmiste esitamine ning kostmine kohtus ja arbitraažis.

16. Rahalised dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja või tema asetäitja allkirja.

17. Komvartrusti direktor vastutab: tarvitajate kaubaga, materjaliga ja seadeldistega varustamise

plaani täitmise ning plaani- ja lepingulise distsipliini eest, temale usaldatud varanduse puutumatuse eest ning arvepidamise ja aruandmise õiguse eest.

V. Aruandmine ja revisjon.

18. Komvartrust esitab igal aastal, vastavalt sellekohastele eeskirjadele, Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks aasta-aruande, varade ja tulemusbilansi, samuti ülejääkide jaotamise ning kahjude kustutamise kava.

19. Komvartrusti tegevuse inspektsiooni ja revisjoni teostab Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

VI. Põhikirja muutmine ja trusti likvideerimine.

20. Käesoleva põhikirja muutmine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsuse põhjal.

21. Komvartrusti tegevuse lõpetamine sünnib Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antud määruste alusel ning korras.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi tööstusalaste peavalitsuste põhimääruse kohta.

(Avaldatud ENSV T 14. 3. 1941, 29, 383)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Võtta kohaldamisele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 11. veebruari 1941 määrusega nr. 184 (ENSV T 1941, 23, 295) kinnitatud Eesti NSV Kergetööstuse ja Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaatide tööstusalaste peavalitsuste põhimäärus Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi tööstusalaste peavalitsuste alal.

Tallinn, 6. märtsil 1941. Nr. 376.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde elektritrusti „Eesti NSV Elekter" organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 4. 1941, 39, 581)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde elektritrust „Eesti NSV Elekter".

2. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud elektritrusti „Eesti NSV Elekter" põhikiri.

3. Allutada elektritrustile „Eesti NSV Elekter" Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrustega (ENSV Teataja 1940, 35, 395; 1940, 54, 653 ja 1940, 39, 452) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutatud riigi ettevõtted „Elektrikeskus", „Virumaa Elekter" ja Ellamaa jõujaam, võrgud ja turbatööstused ühes kõigi varade, sisseseadete, töövahendite, õiguste ja kohustustega 1. jaanuari 1941 bilansi alusel.

4. Allutada arvates 15. aprillist 1941 elektritrustile „Eesti NSV Elekter" Ulila jõujaam ühes kõrgeja madalpingeliinidega ja turbatööstusega ning muude varadega, välja arvatud Tartu linna-liinid ja alajaamad. Tartu linnale jäävad liinid, alajaamad ja varad määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar. Ülevõetavate varade bilanss koostada 1. maiks 1941.

5. Kohustada töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid uute elektrijõujaamade rajamisel ja olemasolevate jõujaamade täiendamisel või kapitaalsel ümberehitamisel kooskõlastama ehituskavad ja -projektid elektritrustiga „Eesti NSV Elekter".

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 579.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
1. aprilli 1941 määruse nr. 579 juurde.

ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi elektritrusti „Eesti NSV Elekter" põhikiri.

Trusti ülesanded, õigused ja kohused.

§ 1. Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures asuv Eesti NSV Elektritrust „Eesti NSV Elekter" tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

§ 2. Elektritrusti ülesandeks on kogu Eesti NSV elektrimajanduse juhtimine ja arendamine ning koordineerimine.

§ 3. Oma ülesannete teostamiseks on trustil õigus:

a) asutada ja arendada elektrijõujaamu, elektrikõrgepingeliine ja -võrke, alajaamu ja seadmeid, abiettevõtteid, töökodasid ja ladusid;
b) sõlmida lepinguid, teha laenusid ning võtta enda peale kohustusi kooskõlas põhikirjaga;
c) kasutamisele võtta maa-alasid ning soetada seadmeid, ehitisi ja kõiki muid tema tegevuseks tarvilikke vahendeid;
d) võtta ette kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas trusti ülesannetega.

§ 4. Trust omab kõik juriidilise isiku õigused ja pitsati pealkirjaga: ENSV Kommunaalmajanduse RK Elektritrust „Eesti NSV Elekter".

§ 5. Trust on iseseisev majanduslik üksus. Ta tegutseb isemajandamise alusel.

§ 6. Trust vastutab oma kohustuste eest temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate eeskirjadega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta trusti võlgade eest.

§ 7. Trust allub üldistel alustel avalikele maksudele ning kohustustele.

§ 8. Trusti juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 9. Kõigil juhtumeil, mis käesolevas põhikirjas ette nähtud ei ole, tuleb toimida vastavate seaduste, seadluste ja määruste kohaselt.

Fondid.

§ 10. Trustil on järgmised fondid:
1) põhifond;
2) trusti käibefond;
3) amortisatsioonifond;
4) trusti direktorifond.

Trust võib luua ka teisi fonde Kommunaalmajanduse Rahvakomissari loal.

§ 11. Trusti põhifondi moodustavad Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruses Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde Elektritrusti „Eesti NSV Elekter" organiseerimise kohta p. 3 tähendatud tööstuste varad, sisseseaded ja töövahendid 1. jaan. 1941 bilansi alusel.

Trusti valitsemine.

§ 12. Trust allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kinnitab trusti ehitus- ja finantsplaani ja selle muudatused, trusti aruanded ja bilansi.

§ 13. Trusti juhib direktor, keda määrab ametisse ning vabastab ametist Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissar. Samuti määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ametisse direktori asetäitjad, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad direktori ettepanekul.

§ 14. Trusti juhib direktor ainujuhtimise põhimõttel.

Direktoril ja tema asetäitjatel on esimese allkirja õigus rahalistel käskudel ja dokumentidel.

Rahalised dokumendid kannavad ühtlasi ka pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

§ 15. Trusti direktor, käesoleva põhikirja alusel, kehtivate seaduste piirides, Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhendite ja käskkirjade põhjal, juhib iseseisvalt trusti tegevust isikliku algatuse ja vastutuse alusel ning haldab ja majandab trustile kuuluvat ja käsutuses olevat vara ning sooritab kõiki trusti tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone ning kannab vastutust plaani teostamise, finants- ja töödistsipliini ning korraliku asjaajamise eest.

Direktor annab juhendeid, korraldusi ja käske kas suuliselt või kirjalikult.

§ 16. Eriti kuulub direktori ülesandeisse:
a) trusti ehitus- ja finantsplaani koostamine;
b) trusti käitiste aruannete ja bilansside koostamine;
c) trustile tarvisminevate põhivahendite nimekirja kinnitamine;
d) trusti kodukorra koostamine;
e) trusti nimel lepingute sõlmimine ja kõigi trusti tegevuses vajalike tehingute sooritamine vahetult või volitatud isikute kaudu;
f) trusti nimel kõigi operatsioonide teostamine pankades, nende osakondades, kontoreis, agentuurides ja mujal, samuti raudtee-, side-, tolli-ning teistes asutistes;
g) volikirjade väljaandmine õigusega täielikuks või osaliseks edasivolitamiseks;
h) trusti peakontori, käitiste ja teiste trustile alluvate ettevõtete insener-tehnilise ja administratiivpersonaali palkamine ja vallandamine, kollektiivlepingute sõlmimine, samuti ka volituste andmine käitiste juhatajaile tööliste ja insener-tehnilise personaali palkamiseks ja vallandamiseks;
i) trusti tegevusest tingitud küsimustes esinemine kõigis asutistes ja organisatsioonides;
j) hagemine ja kostmine trusti nimel kohtuis ja arbitraažides;
k) tehniliste juhendite andmine töö täitmise, asjaajamise, arvepidamise ja aruannete esitamise alal.

§ 17. Pearaamatupidaja juhib trusti arvestusaruandelist aparaati, kannab vastutust finantsdistsipliini täitmise eest, majanduslikult korraliku asjaajamise eest, palgafondi kulutuse eest ja trusti õigeaegse ja kvalitatiivse arvestuse eest.

Aruandmine ja tegevuse revideerimine.

§ 18. Elektritrusti operatsiooniaasta loetakse 1. jaanuarist 31. detsembrini. Esimene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

§ 19. Igal aastal määratud tähtajaks trusti direktor esitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks aasta tegevusplaani, tulude-kulude eelarve, aasta-aruande ning varandus- ja tulemusbilansi.

§ 20. Elektritrusti tegevuse revideerimist ja inspekteerimist teostab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat.

Tegevuse lõpetamine.

§ 21. Elektritrust lõpetab oma tegevuse:
a) likvideerimise teel;
b) ühendamise, liitmise või jagamise teel.

§ 22. Trust likvideeritakse:
a) kui trust tunnustatakse seaduslikus korras maksujõuetuks;
b) kui trusti edasine tegevus tunnustatakse otstarbetuks.

§ 23. Elektritrusti tegevuse lõpetamine toimub Eesti NV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antud määruste alusel ning korras.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde turbatööstuste trusti „Eesti Turbatööstused" organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 4. 1941, 39, 580)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde turbatööstuste trust „Eesti Turbatööstused".

2. Määrata turbatööstuste trusti „Eesti Turbatööstused" põhifondiks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega (ENSV Teataja 1941, 15, 177) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutatud riigiettevõtte „Eesti Turbatööstused" varad, sisseseaded ja töövahendid 1. jaanuari 1941 bilansi alusel.

3. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt esitatud turbatööstuste trusti „Eesti Turbatööstused" põhikiri.

4. Kohustada töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid uute turbatööstuste rajamisel ja olemasolevate turbatööstuste täiendamisel ning kapitaalsel ümberehitamisel ehituskavad ja -projektid kooskõlastama turbatööstuste trustiga „Eesti Turbatööstused".

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 575.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
1. aprilli 1941 määruse nr. 575 juurde.

Turbatööstuste trusti „Eesti Turbatööstused" põhikiri.

I. Trusti ülesanded, õigused ja kohused.

§ 1. Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures asuv turbatööstuste trust „Eesti Turbatööstused" tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

§ 2. Trusti ülesandeks on:

a) kogu Eesti NSV turbamajanduse juhtimine ja arendamine ning kõigi turbatööstuste tegevuse koordineerimine;
b) turbarabade igakülgne kasutamine kütte, alusturba, ehitus- ja pakkematerjali ning muude võimalikkude ainete tootmiseks ja nende saaduste turustamine;
c) turbarabade uurimine uute tööstuste asutamiseks;
d) turbatööstusliku kaadri väljaõpetamine ja turbatootmise ratsionaliseerimine;
e) väljaspool trusti asuvate linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondade turbatööstuste tööde kooskõlastamine ja nende tööstuste kavade ja projektide kohta seisukoha andmine kavade ja projektide kinnitamisel.

§ 3. Oma ülesannete teostamiseks on trustil õigus:

a) sõlmida lepinguid, teha laenusid ning võtta enda peale kohustusi kooskõlas põhikirjaga;
b) teostada rabade uurimist ENSV piirides, avada uusi turbatööstusi, tehaseid, töökodasid ja elektrijaamu turbarabade ekspluateerimiseks ja ladusid turbasaaduste turustamiseks;
c) kasutamisele võtta maa-alasid ning soetada seadmeid, ehitisi ja kõiki muid tema tegevuseks tarvilikke vahendeid;
d) võtta ette kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas trusti ülesannetega.

§ 4. Trust omab kõik juriidilise isiku õigused ja pitsati pealkirjaga: ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi turbatööstuste trust „Eesti Turbatööstused".

§ 5. Trust on iseseisev majanduslik üksus. Ta tegutseb isemajandamise alusel.

§ 6. Trust vastutab oma kohustuste eest temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate eeskirjadega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta trusti võlgade eest.

§ 7. Trust allub üldistel alustel avalikele maksudele ning kohustustele.

§ 8. Trusti juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 9. Kõigil juhtumeil, mis käesolevas põhikirjas ette ei ole nähtud, tuleb toimida vastavate seaduste ja määruste kohaselt.

II. Fondid.

§ 10. Trustil on järgmised fondid:

1) põhifond,
2) käibefond,
3) amortisatsioonifond,
4) trusti laiendamise fond,
5) puhkekodude fond,
6) direktorifond.

Trust võib luua ka teisi fonde Kommunaalmajanduse Rahvakomissari loal.

§ 11. Trusti põhifond moodustatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel.

III. Trusti valitsemine.

§ 12. Trust allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kinnitab trusti ehitus- ja finantsplaani ja selle muudatused.

§ 13. Trusti juhib direktor, keda määrab ametisse ning vabastab ametist Kommunaalmajanduse Rahvakomissar. Samuti määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ametisse direktori asetäitjad, peainseneri, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad direktori ettepanekul.

§ 14. Trusti juhib direktor ainujuhtimise põhimõttel. Direktoril ja tema asetäitjatel on esimese allkirja õigus rahalistel käskudel ja dokumentidel. Rahalised dokumendid kannavad ühtlasi ka pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

§ 15. Trusti direktor juhib iseseisvalt, Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhendite ja käskkirjade alusel, trusti tegevust ning haldab ja majandab isikliku algatuse ja vastutuse alusel trustile kuuluvat vara ning sooritab kõiki trusti tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone.

§ 16. Eriti kuulub direktori ülesandeisse:

a) trusti ehitus- ja finantsplaani koostamine;
b) trusti aruannete ja bilansside koostamine.
c) trustile tarvisminevate põhivahendite nimekirja kinnitamine;
d) trusti kodukorra määramine;
e) trusti nimel lepingute sõlmimine ja kõigi trusti tegevuses vajalike tehingute sooritamine vahetult või volitatud isikute kaudu;
f) trusti nimel kõigi operatsioonide teostamine pankades, nende osakondades ja kontoreis, samuti raudtee-, side-, tolli- ja teistes asutistes;
g) volikirjade väljaandmine täielikuks või osaliseks volituses;
h) trusti peakontori, tööstuste ja teiste trustile alluvate ettevõtete insener-tehnilise ja administratiivpersonaali palkamine ning vallandamine; kollektiivlepingute sõlmimine; volituste andmine tööstuste juhatajaile, tööliste ja insener-tehnilise personaali palkamiseks ja vallandamiseks;
i) trusti esindamine kohtu- ja ametiasutistes ning ühiskondlikes organisatsioonides;

j) tehniliste juhendite andmine töö täitmise, asjaajamise, arvepidamise ja aruannete esitamise alal.

§ 17. Trusti peainsener juhib trusti tehnilist ja tööstuslikku tegevust ja annab tehnilisi juhendeid. Trusti peainsener kannab vastutust teostatud tööde vastavuse eest tehnilistele ja kvalitatiivsetele nõuetele ning tootmisplaani täitmise eest.

§ 18. Trusti pearaamatupidaja juhib trusti arvestusaruandelist aparaati, annab juhiseid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel ja käskudel ning kannab vastutust finantsplaani täitmise, majanduslikult korraliku asjaajamise ja palgafondi kulutuste eest. Trusti pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust õigeaegsete ja täpsete andmete esitamise eest ENSV planeerimis- ja arvestusorganisatsioonidele.

§ 19. Trusti tööstusi ja töökodasid juhib tööstuse või töökoja juhataja trusti direktori poolt kinnitatud juhendi (töökorra) alusel.

IV. Aruandmine ja tegevuse revideerimine.

§ 20. Trusti operatsiooniaasta loetakse 1. jaanuarist 31. detsembrini. Esimene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

§ 21. Igal aastal määratud tähtajaks trusti direktor esitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks eelarveaasta aruande ja bilansi.

§ 22. Trusti tegevuse revideerimist ja inspekteerimist teostab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

V. Tegevuse lõpetamine.

§ 23. Trust lõpetab oma tegevuse:

1) likvideerimise teel;
2) ühendamise, liitmise või jagamise teel.

§ 24. Trust likvideeritakse:

1) kui trust tunnustatakse seaduslikus korras maksujõuetuks;
2) kui trusti edasine tegevus tunnustatakse otstarbetuks.

§ 25. Trusti tegevuse lõpetamine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antud määruste alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde keskkütte, vesivarustuse ja elektriinstallatsiooni trusti „Termohüdraulika“ organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 4. 1941, 39, 579)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde keskkütte, vesivarustuse ja elektriinstallatsiooni trust „Termohüdraulika“.

2. Määrata trusti „Termohüdraulika“ põhi- ja käibefondiks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 22. novembri 1940 määrusega (ENSV Teataja 1940, 53, 637) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutatud aktsiaselts C. Siegel'i varad ning rahalised vahendid 1. jaanuari 1941 bilansi alusel ja nimelt: a) varad põhifondiks ja b) rahalised vahendid käibefondiks.

3. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud trusti „Termohüdraulika“ põhikiri.

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 574.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 1. aprilli 1941 määruse nr. 574 juurde.

Keskkütte, vesivarustuse ja elektriinstallatsiooni trusti „Termohüdraulika“ põhikiri.

I. Trusti ülesanded, õigused ja kohused.

§ 1. Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures asuv keskkütte, vesivarustuse ja elektriinstallatsiooni trust „Termohüdraulika“ tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

§ 2. Trusti ülesandeks on: keskkütte, kanalisatsiooni, puurkaevude ja muude sanitaarseadmete ehitamine ning elektriinstallatsioonitööde teostamine peamiselt kommunaalmajanduse süsteemi kuuluvatele asutistele ja ettevõtetele.

§ 3. Oma ülesannete teostamiseks on trustil õigus:

a) sõlmida lepinguid, teha laenusid ning võtta enda peale kohustusi kooskõlas põhikirjaga;
b) asutada abikäitisi ja töökodasid;
c) võtta ette kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas trusti ülesannetega.

§ 4. Trust omab kõik juriidilise isiku õigused ja pitsati pealkirjaga: Keskkütte, vesivarustuse ja elektriinstallatsiooni trust „Termohüdraulika“.

§ 5. Trust on iseseisev majanduslik üksus. Ta tegutseb isemajandamise alusel.

§ 6. Trust vastutab oma kohustuste eest temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate eeskirjadega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta trusti võlgade eest.

§ 7. Trust allub üldistel alustel avalikele maksudele ning kohustustele.

§ 8. Trusti juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 9. Kõigil juhtumeil, mis käesolevas põhikirjas ette nähtud ei ole, tuleb toimida vastavate seaduste ja määruste kohaselt.

II. Fondid.

§ 10. Trustil on järgmised fondid:

1) põhifond,
2) käibefond,
3) amortisatsioonifond,
4) direktorifond,
5) ettevõtte laiendamise fond,
6) puhkekodude fond.

Trust võib luua ka teisi fonde Kommunaalmajanduse Rahvakomissari loal.

§ 11. Trusti põhi- ja käibefond moodustatakse Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel.

III. Trusti valitsemine.

§ 12. Trust allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile. Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kinnitab trusti ehitus- ja finantsplaani ja selle muudatused.

§ 13. Trusti juhib direktor, keda määrab ametisse ning vabastab ametist Kommunaalmajanduse Rahvakomissar. Samuti määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ametisse direktori asetäitjad, peainseneri, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad direktori ettepanekul.

§ 14. Trusti juhib direktor ainujuhtimise põhimõttel. Direktoril ja tema asetäitjatel on esimese allkirja õigus rahalistel käskudel ja dokumentidel.

Rahalised dokumendid kannavad ühtlasi ka pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

§ 15. Trusti direktor juhib iseseisvalt, Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhendite ja käskkirjade alusel, trusti tegevust ning haldab ja majandab isikliku algatuse ja vastutuse alusel trustile kuuluvat vara ning sooritab kõiki trusti tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone.

§ 16. Eriti kuulub direktori ülesandeisse:

a) trusti ehitus- ja finantsplaani koostamine;
b) trusti aruannete ja bilansside koostamine;
c) trusti kodukorra määramine;
d) trustile tarvisminevate põhivahendite nimekirja kinnitamine;
e) trusti nimel lepingute sõlmimine ja kõigi trusti tegevuses vajalike tehingute sooritamine vahetult või volitatud isikute kaudu;
f) trusti nimel kõigi operatsioonide teostamine pankades, nende osakondades ja kontoreis, samuti raudtee-, side-, tolli- ja teistes asutistes;
g) volikirjade väljaandmine täielikuks või osaliseks volituseks;
h) trusti peakontori, tööstuste ja teiste trustile alluvate ettevõtete insener-tehnilise ja administratiiv-personaali palkamine ning vallandamine; kollektiivlepingute sõlmimine; volituste andmine tööstuste juhatajaile tööliste ja insener-tehnilise personaali palkamiseks ja vallandamiseks;
i) trusti esindamine kohtu- ja ametiasutistes ning ühiskondlikes organisatsioonides;
j) tehniliste juhendite andmine töö täitmise, asjaajamise, arvepidamise ja aruannete esitamise alal.

§ 17. Trusti peainsener juhib trusti tehnilist ja tööstuslikku tegevust ja annab tehnilisi juhendeid. Trusti peainsener kannab vastutust teostatud tööde vastavuse eest tehnilistele ja kvalitatiivsetele nõuetele ning tootmisplaani täitmise eest.

§ 18. Trusti pearaamatupidaja juhib trusti arvestusaruandelist aparaati, annab juhiseid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel ja käskudel ning kannab vastutust finantsplaani täitmise, majanduslikult korraliku asjaajamise ja palgafondi kulutuste eest. Trusti pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust õigeaegsete ja täpsete andmete esitamise eest ENSV planeerimis- ja arvestusorganisatsioonidele.

§ 19. Trusti abikäitisi ja töökodasid juhib tööstuse või töökoja juhataja trusti direktori poolt kinnitatud juhendi (töökorra) alusel.

IV. Aruandmine ja tegevuse revideerimine.

§ 20. Trusti operatsiooniaasta loetakse 1. jaanuarist 31. detsembrini. Esimene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

§ 21. Igal aastal määratud tähtajaks trusti direktor esitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks eelarveaasta aruande ja bilansi.

§ 22. Trusti tegevuse revideerimist ja inspekteerimist teostab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

V. Tegevuse lõpetamine.

§ 23. Trust lõpetab oma tegevuse:

1) likvideerimise teel,
2) ühendamise, liitmise või jagamise teel.

§ 24. Trust likvideeritakse:

1) kui trust tunnustatakse seaduslikus korras maksujõuetuks,
2) kui trusti edasine tegevus tunnustatakse otstarbetuks.

§ 25. Trusti tegevuse lõpetamine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antud määruste alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde ENSV Riikliku Asfalttööde Trusti organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 563)

1. Organiseerida Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juurde ENSV Riiklik Asfalttööde Trust.

2. Määrata ENSV Riikliku Asfalttööde Trusti põhifondiks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 15. novembri 1940 määrusega (ENSV Teataja 1940, 46, 537) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutatud „Esimese Eesti Põlevkivitööstuse asfaltteekatete ehitamise osakonna“ varad, sisseseaded ja töövahendid, ligikaudse väärtusega Rbl. 400.000.

Trusti põhifondi täpne suurus määrata kindlaks Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadil hiljemalt kahe kuu jooksul pärast trusti esimese aruande perioodi bilansi kinnitamist.

3. Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud ENSV Riikliku Asfalttööde Trusti põhikiri.

Tallinn, 28. märtsil 1941. Nr. 556.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 28. märtsi 1941 määruse nr. 556 juurde.

Eesti NSV Riikliku Asfalttööde Trusti põhikiri.

I. Üldeeskirjad.

§ 1. Asfalttööde Trust tegutseb Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures käesoleva põhikirja alusel.

§ 2. Trusti ülesandeks on asfalttööde ja nendega seosesolevate ehitustööde teostamine esmajoones kommunaalmajanduslikkude vajaduste rahuldamiseks.

§ 3. Oma ülesannete teostamiseks on trustil õigus:

a) sõlmida lepinguid, teha laenusid ning võtta endale kohustusi kooskõlas põhikirjaga;
b) asutada ehitustööde läbiviimiseks vajalikke osakondi, töökodasid, ladusid ja ehitustööde asukohtades abikontoreid;
c) osta, rentida ja anda rendile tarvilikke ehitusmasinaid ja transportvahendeid;
d) võtta ette kõiki teisi seaduslikke toiminguid kooskõlas trusti ülesannetega.

§ 4. Trust on iseseisev majanduslik üksus ja tegutseb plaanimajanduslikkude ülesannete täitmisel isemajandamise alusel.

§ 5. Trust omab kõik juriidilise isiku õigused ja pitsati pealkirjaga: „ENSV Riiklik Asfalttööde Trust".

§ 6. Trust valitseb iseseisvalt temale antud varasid ning vastutab oma kohustuste eest ainult selle temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate eeskirjadega võidakse pöörata nõuet.

Riik ei vastuta trusti võlgade eest. Samuti ei vastuta trust riigi ega tema organite võlgade eest.

§ 7. Trust allub avalikele maksudele ja kohustustele üldistel alustel, kuivõrd see ei ole korraldatud teisiti seadustega, määrustega või erikorraldustega.

§ 8. Trusti juhtivate organite asukohaks on Tallinn.

§ 9. Kõigil juhtumeil, mis ei ole käesolevas põhikirjas ette nähtud, tuleb toimida vastavate seaduste, seadluste ja määruste kohaselt.

II. Fondid.

§ 10. Trusti põhifond moodustatakse ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel.

§ 11. Peale põhifondi on trustil järgmised fondid:

a) amortisatsioonifond;
b) trusti direktorifond ja
c) trusti laiendamisfond.

Trust võib Kommunaalmajanduse Rahvakomissari loal luua ka teisi fonde.

Trusti amortisatsiooni-, direktori-, laiendamis- ja muud fondid moodustatakse ja kasutatakse vastavate kehtivate eeskirjade kohaselt.

III. Juhtimine.

§ 12. Trust allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissari kompetentsi kuulub eriti:

a) trusti finantsplaani kinnitamine ja muutmine, trusti ehitusfinantsplaani teostamise järelevalve;
b) trustile soetatavate põhivahendite nimekirja heakskiitmine;
c) trusti alaliste teenistujate koosseisu ja palgamäärade kinnitamine;
d) direktori, tema asetäitja, peainseneri, pearaamatupidaja ja likvideerimiskomisjoni nimetamine ja ametist vabastamine ning neile tasude määramine;
e) direktori ja pearaamatupidaja tegevuse kohta tegevusjuhendi kinnitamine kehtivate eeskirjade ja põhikirja alusel;
f) aruande ja bilansi kinnitamine, ülejäägi jaotamine ja möödunud aasta kahjude katmise viisi määramine, samuti likvideerimisaruande ja -bilansi kinnitamine eriseadustega määratud korra kohaselt;
g) põhikirja ja põhifondi määra muutmise ning trusti tegevuse lõpetamise küsimuste otsustamine;
h) trustil olevate fondide kasutamiseks loa andmine;
i) loa andmine laenude tegemiseks;
j) trusti revideerimise ja tegevuse järelevalve korraldamine;
k) trusti kodukorra kinnitamine.

Eelmises lõikes tähendatud toimingute sooritamiseks teeb Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile ettepanekuid ja täidab tema korraldusi vastav peavalitsus.

§ 13. Trusti direktor käesoleva põhikirja alusel ja kehtivate seaduste piirides, järgides Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juhendeid ja käskkirju, juhib trusti iseseisvalt ainuisikulise juhtimise põhimõttel isiklikul algatusel ja vastutusel, valitseb trusti käsutuses olevat vara, esindab trusti ilma sellekohase erivolituseta ja teostab kõiki trusti tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone.

§ 14. Direktori ülesannetesse kuulub eriti:

a) kõigi trustile ülesandeks tehtud tööde läbiviimise juhtimine;
b) trusti alaliste teenistujate koosseisu ja nende palgamäärade kohta ettepanekute tegemine;
c) trusti teenistujate ametisse nimetamine ja ametist vabastamine, välja arvatud § 12 punkt d all ettenähtud juhud, samuti töölepingute sõlmimine;
d) igaliiki varade üürimine, rendileandmine, soetamine ja võõrandamine seaduses ning Kommunaalmajanduse Rahvakomissari korraldustes ettenähtud korras ja ulatuses;
e) trusti nimel lepingute sõlmimine ja kõigi trusti tegevuseks vajalikkude tehingute sooritamine kas vahetult või volitatud isikute kaudu;
f) volikirjade väljaandmine, õigusega täielikuks või osaliseks edasivolitamiseks;
g) trusti nimel kõigi krediitoperatsioonide teostamine NSVL Riigipangas, selle osakonnis, kontoreis ja muudes asutisis;
h) trusti koosseisu kuuluvatele isemajandamise põhimõttel tegutsevaile osakondadele nende tegevuseks vajalike rahaliste ning materiaalsete ressursside eraldamine;
i) trusti esindamine kohtutes ja arbitraažis, samuti kõigis administratiivasutistes ja ühiskondlikes organisatsioones kas ise või oma voliniku kaudu;
j) trusti aruande ja bilansi koostamise korraldamine ning selle Kommunaalmajanduse Rahvakomissarile kinnitamiseks esitamine vastava peavalitsuse kaudu.

§ 15. Trusti direktor on kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud käesolevas põhikirjas ettenähtud trusti eesmärkide teostamiseks, kandes ühes oma asetäitjatega distsiplinaar-, kriminaal- ja tsiviilvastutust tootmis- ja finantsplaani täitmise, plaanilise ja lepingulise distsipliini ja tema hoolde usaldatud varade säilitamise ja asjaajamise korralikkuse ning majandusliku otstarbekohasuse eest.

§ 16. Trusti peainsener juhib kogu trusti tehnilist tegevust ning teostab kõiki trusti tehnilisest juhtimisest tulenevaid õigusi ja kohustusi. Peainsener kannab vastutust teostatud tööde vastavuse eest tehnilisele dokumentatsioonile, nende kvalitatiivse täitmise eest, teostatud tööde vastavuse eest kehtivatele eeskirjadele ja tehnilistele tingimustele, tööõnnetuste vältimise ning tööde teostamise eest plaanis ettenähtud tähtajaks.

§ 17. Trusti pearaamatupidaja juhib trusti arvestusaruandelist aparaati, annab metodoloogilisi näpunäiteid arvestuse vormi ja süsteemi kohta, omab teise allkirja õiguse rahalistel dokumentidel ja käskudel ning kannab vastutust finantsdistsipliini täitmise, majanduslikult korraliku asjaajamise ja palgafondi kulutuste eest. Pearaamatupidaja kannab täielikku vastutust ka trusti õigeaegse ja kvalitatiivse arvestuse eest ning andmete esitamise eest ENSV planeerimis- ning arvestusorganisatsioonidele.

§ 18. Trusti väljaminevate kirjade allakirjutamise kord määratakse kindlaks direktori poolt. Igaliiki lepingud, tehingud, kohustused, tšekid ja volitused kirjutatakse alla direktori või tema asetäitja poolt ilma sellekohase erivolituseta või isikute poolt, kes selleks on volitatud erivolitusega. Aruanded ja bilansid kirjutatakse alla trusti direktori või tema asetäitja ja pearaamatupidaja poolt. Rahalise iseloomuga dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja kaasallkirja.

§ 19. Trusti osakondade ja abikontorite tegevus ja juhtimine toimub erijuhendi kohaselt, mille töötab välja osakonna või abikontori juhataja ja kinnitab trusti direktor.

IV. Aruandmine.

§ 20. Trusti tegevusaasta loetakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

§ 21. Trusti direktor esitab igal aastal määratud tähtajaks Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks aastaaruande, vara- ja tulemusbilansi, samuti ülejäägi jaotamise või puudujäägi katmise kava.

§ 22. Trusti operatsiooniaasta ülejäägi jaotamist, samuti kahjude katmist teostatakse erieeskirjade alusel.

V. Järelevalve.

§ 23. Trusti tegevuse järelevalvet teostavad Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi vastavad organid, kelledele trusti direktor on kohustatud esitama vaatluseks kõik raamatud, dokumendid ja toimikud.

§ 24. Peale kehtivates eeskirjades täpselt määritletud juhtude võivad teised valitsemisorganid peale Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi oma pädevuse piires anda trusti direktorile juhiseid ja nõuda temalt aruannete ja andmete esitamist ainult Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi vastava peavalitsuse kaudu.

VI. Tegevuse lõpetamine.

§ 25. Trust lõpetab oma tegevuse:
1) likvideerimise teel;
2) ühendamise, liitmise või jagamise teel.

§ 26. Trust likvideeritakse:
1) kui trust tunnustatakse seaduslikus korras maksujõuetuks;
2) kui trusti edasine olemasolu tunnustatakse otstarbetuks.

Trusti olemasolu otstarbetuks tunnustamisel määrab trusti likvideerimisele Kommunaalmajanduse Rahvakomissar Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu loal.

§ 27. Likvideerimise teostab likvideerimiskomisjon vastava finantsorgani esindaja osavõtul. Likvideerimine peab teostuma kindlaksmääratud tähtajal, milline tähtaeg ei või olla üle ühe aasta. Likvideerimisel ülejääv varandus läheb Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi korraldusse.

§ 28. Trusti tegevuse lõpetamine ühendamise, liitmise või jagamise teel toimub Kommunaalmajanduse Rahvakomissari otsusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kommunaalettevõtete põhivahendite amortisatsiooni arvutamise ja kasutamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 229)

1. Teha Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ülesandeks, võttes arvesse Rahvakomissariaadile allutatud ettevõtete tööstusprotsessi erinevusi, töötada välja käesolevas määruses toodud keskmiste normide alusel eraldi iga kommunaalettevõtte kohta differentseeritud amortisatsioonimäärade normid ning neist määradest eraldatav osa kapitaalremontide teostamiseks.

2. Määrata kommunaalettevõtetele iga-aastase amortisatsioonimäära keskmiseks normiks 6 protsenti tegevuses olevate masinate, sisseseadete, hoonete ja ehitiste algmaksusest.

3. Kommunaalettevõtete põhiliikide järgi määrata iga-aastase amortisatsioonimäära keskmisteks normideks:

a) veevärgil	3,8%
b) kanalisatsioonil	4,2%
c) saunadel	5,1%
d) pesumajadel	5,5%
e) elektrimajandusel	6,4%
f) trammil	9,0%
g) autotranspordil (sõidu-, veoautod ja autobused)	22,0%
h) hobutranspordil:	
a) veereval koosseisul	12,0%
b) tallidel ja lisaruumidel	6,5%
c) ladudel ja muudel varadel	6,0%
d) hobustel	10,0%

i) vabariikliku ja kohaliku alluvusega ehitus- ja remontettevõtteil ja kontoritel	10,5%
j) projekteerimis-uurimuslikel organisatsioonel	8,0%
k) puhastus- ja prügiveo-ettevõtteil (põhivarad peale autode):	
a) ehitistel ja statsionaar varustisel	6,5%
b) veereval koosseisul	12,0%
c) hobustel	10,0%
d) muul varal	6,0%
l) gaasivabrikuil	5,0%
m) trustide laoruumidel ja abiettevõtteil:	
a) ehitistel ja sisustisel	5,0%
b) muul varal	12,0%
n) muudel ehitusmaterjalide tööstus- ja kommunaalettevõtteil	6,0%

4. Määrata kommunaalettevõtete iga-aastasest amortisatsioonimäärast mahaarvamisele kapitaalremontide teostamiseks keskmiselt 3,5% põhivahendite algmaksusest.

5. Kommunaalettevõtete põhiliikide järgi määrata iga-aastaseks keskmiseks amortisatsioonimäärast kapitaalremontide teostamiseks arvestatavaks osaks põhivahendite algmaksusest:

a) veevärgil	1,7%
b) kanalisatsioonil	1,9%
c) saunadel	5,1%
d) pesumajadel	5,5%
e) elektrimajandusel	4,0%
f) trammil	5,5%
g) autotranspordil (sõidu-, veoautod ja autobused)	7,0%
h) hobutranspordil:	
a) veereval koosseisul	12,0%
b) tallidel ja lisaruumidel	3,0%
c) ladudel ja muudel varadel	3,5%
d) hobustel,	10,0%
i) vabariikliku ja kohaliku alluvusega ehitus- ning remontettevõtteil ja kontoritel	6,0%
j) projekteerimis-uurimuslikel organisatsioonel	4,0%
k) puhastus- ja prügiveoettevõtteil (põhivarad peale autode):	
a) ehitistel ja statsionaarsel varustisel	3,0%
b) veereval koosseisul	12,0%
c) hobustel	10,0%
d) muul varal	3,5%
l) gaasivabrikuil	3,0%
m) trustide laoruumidel ja abiettevõtteil:	
a) ehitistel ja sisustisel	3,0%
b) muul varal	12,0%
n) muudel ehitusmaterjalide tööstus- ja kommunaalettevõtteil	3,6%

6. Kohustada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaati kuni p. 1 tähendatud differentseeritud amortisatsioonimäärade väljatöötamiseni ja kinnitamiseni võtma tarvitusele käesolevas määruses toodud keskmised amortisatsioonimäärad.

7. Kohustada kommunaalettevõtteid moodustama amortisatsioonisummadest kapitaalremondi sihtfondi, milleks eraldatavaist amortisatsioonisummadest lahutada käesolevas määruses avaldatud kapitaalremondi määrade kohane protsent (p. 5).

Kapitaalremontide teostamiseks lahutatavast osast ülejääv summa maksta Kommunaalpanka ja kohtades, kus Kommunaalpank puudub, NSVL Riigipanga Vabariiklikku Kontori osakonda ülekandmiseks Kommunaalpanka Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi kapitaalehitustegevuse finantseerimise jooksvale arvele.

Sissemaks teostada kuude viisi, makstes möödunud kuu summad sisse hiljemalt järgneva kuu 15. päevaks.

8. Käesolevas määruses avaldatud amortisatsioonimäärade kohaselt eraldada ja p. 7 tähendatud pankadesse sisse maksta amortisatsioonifond ka 1940. aasta eest. Natsionaliseeritud ettevõtteil teostada amortisatsiooni arvestamist natsionaliseerimise ajast kuni 1940. a. lõpuni ning mittenatsionaliseeritud ettevõtteil — kogu 1940. aasta eest.

9. Amortisatsiooni arvestamise aluseks võtta kuni põhivahendite täpse väärtuse selgumiseni Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse põhivahendite ajutise ümberhindamise kohta (ENSV Teataja 1941, 9, 99) alusel ümbervääristatud alg- või taasnõutamise väärtus

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 201.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise organite põhimääruse kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 1. 7. 1941, 64, 1025)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise organite põhimäärus.

Tallinn, 23. juunil 1941. Nr. 1216.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. juuni 1941 määruse nr. 1216 juurde.

Kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise organite põhimäärus.

I. Siht ja ülesanded.

1. Kommunaalmajanduse juhtivate, planeerivate ja operatiivorganite varustamiseks tarvilikkude andmetega kommunaalmajanduse põhifondide tehnilise seisukorra kohta, nende valitsemise õigeks organiseerimiseks, jooksva ekspluatatsiooni plaanide, samuti kommunaalmajanduse ja tema mitmesuguste alade ja ettevõtete taastamise, rekonstrueerimise ja laiendamise, perspektiivplaanide läbitöötamiseks — ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadis ja tema süsteemis moodustatakse inventariseerimise organid, kellele pannakse järgmised ülesanded:

a) kogu ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi süsteemi põhifondide füüsilise ja tehnilise seisukorra selgitamine ja arvelevõtt,

nende fondide tehniline inventariseerimine, nende hindamine ja nende koosseisu, seisukorra ja maksuse jooksvate muudatuste süstemaatiline registreerimine;

b) kommunaalmajanduse põhifondide omandi-, valdus- ja kasutusõiguse kindlaksmääramine ja nende õiguste jooksvate muudatuste süstemaatiline registreerimine;

c) hoonestus-, ostu-müügi-, vahetus-, kingi-, hoonete pärandus- ja rendilepingute registreerimine, arestide, pandikoormatiste ja keeldude registreerimine ehitiste kohta, mis kuuluvad üksikuile kodanikele;

d) kommunaalmajanduse põhifondide üksikute objektide, kui ka üksikute kommunaalettevõtete tehniline pasportiseerimine;

e) kaardistamis-geodeetiliste tööde teostamine kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise ja tehnilise arvestuse eesmärgil;

f) kommunaalmajanduse põhifonde iseloomustavate inventar-tehniliste dokumentide, samuti õigusarhiivide säilitamine, uuendamine ja täiendamine;

g) inventariseerimise dokumentidest, plaanidest ja õiguste registreerimise materjalidest õienduste, väljavõtete ja ärakirjade väljaandmine riigiasutistele, -ettevõtteile ja ühiskondlikele organisatsioonidele ning üksikuile kodanikele;

h) ilma vastava loata ehitiste püstitamise ja olemasolevate ehitiste ümberehitamise juhtude selgitamine elamu-kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise tööde protsessis ja jooksva registreerimise korras ning kommunaalmajanduse organite informeerimine neist üleastumisist.

2. Inventar-tehnilisele arvestamisele kuuluvad linna (asula) piires järgmised kommunaalmajanduse põhifondid:

a) hoonestus- ja üldkasutusmaa-alad ning kõlvikud, peale maa-alade, mis on välja arvatud kohalike Nõukogude valdusest;

b) haljasmaa-alad üldkasutamiseks ja tööstuslikuks otstarbeks;

c) kohalike Nõukogude, riigiasutiste, kommunaalettevõtete ja kõikide teiste ühiskondlike organisatsioonide ehitised, samuti ehitised, mis kuuluvad üksikuile kodanikele isikliku omandi või hoonestusõiguse alusel (elu- ja mitteeluhooned);

d) linna (asula) välise heakorra ehitised;

e) Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi süsteemi kommunaalettevõtete energiaseadeldised, masinad, tehnilised seadeldised, transportabinõud, töö-, tõu- ja produktiivne kari, riistad ja abinõud, majapidamise ja kontori inventar.

Inventariseerimise organite poolt ei kuulu arvestamisele ja inventariseerimisele hooned ja ehitised, mis asuvad kohalike Nõukogude valdusest väljaarvatud maa-aladel.

3. Punktis 2 tähendatud põhifondide arvestuse ja inventariseerimise tööde organiseerimine, ulatus ja metodoloogia määratakse kindlaks ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi ja selle Inventariseerimise Keskbüroo erijuhendite põhjal.

II. Inventariseerimise organite struktuur ja funktsioonid.

4. Käesoleva põhimääruse p. 1—3 tähendatud tööde täitmiseks organiseeritakse ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi süsteemis:

a) ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi koosseisus — Inventariseerimise Keskbüroo iseseisva osakonna õigustega;

b) vabariikliku alluvusega linnade kommunaalmajanduse osakondade koosseisus — inventariseerimise bürood vahenditu alluvusega vastavate linnade kommunaalmajanduse osakondadele ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Inventariseerimise Keskbüroole;

c) maakondliku alluvusega linnade ja asulate teenindamiseks — maakonna inventariseerimise bürood vahenditu alluvusega vastavate maakondade kommunaalmajanduse osakondadele ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Inventariseerimise Keskbüroole.

Vajaduse korral määratakse maakondliku alluvusega linnadesse ja asulaisse üksikuid tehnikuid-inventariseerijaid, kes kuuluvad vastava maakonna inventariseerimise büroo koosseisu.

5. ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Inventariseerimise Keskbüroo teostab:

a) ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi süsteemi elamu-majanduse ja kommunaalettevõtete kõikide põhifondide tehnilise arvestuse ala (inventariseerimise, hindamise, pasportiseerimise, õiguste registreerimise) organisatsioonilis-metodoloogilist juhtimist;

b) tööde planeerimist tehnilise arvestuse ja inventariseerimise alal, kontrollarvude ja tootmis-finantsplaanide läbivaatamist ning kokkuvõtliku üldplaani koostamist ENSV kohta;

c) maakondade ja vabariikliku alluvusega linnade inventariseerimise organite tegevuse kontrolli ja analüüsi kinnitatud plaanide ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt antud ülesannete täitmise alal;

d) kommunaalmajanduse põhifondide tehnilise arvestuse läbiviimiseks tarvilikkude normatiivide, eelarveliste tüüptrükitoodete, töötasunormide, hinnakirjade, tehniliste juhendite, indekside, algarvestusdokumentide valmistamise ja väljaandmise tööde organiseerimist ja juhtimist;

e) määruste, korralduste ja juhendite projektide väljatöötamist kommunaalmajanduse põhifondide tehnilise arvestuse alal;

f) maakondade ja linnade inventariseerimise organite juhtiva kaadri arvelevõttu ja ettevalmistust ning inventariseerimise ala töötajate produtseerimistehnilise kvalifikatsiooni tõstmiseks abinõude tarvitusele võtmise organiseerimist;

g) maakondade ja linnade inventariseerimise organite instrueerimist kommunaalmajanduse põhifondide tehnilise arvestuse ja õiguste registreerimise alal.

6. ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Inventariseerimise Keskbüroo ülalpidamise kulud kaetakse maakondade ja vabariikliku alluvu-

sega linnade inventariseerimise büroode poolt teostatavate kõigi tööde ja osutatud teenuste eest saadud summade mahaarvamistest 8% ulatuses.

7. Maakondlikud ja vabariikliku alluvusega linnade inventariseerimise bürood teostavad:

a) vastava maakonna ja linna piires kõigi p. 2 tähendatud põhifondide tehnilise arvestuse ja inventariseerimise töid (inventariseerimine, hindamine, pasportiseerimine, õiguste registreerimine);
b) tehnilise arvestuse tööde planeerimist ning maakondade ja vabariikliku alluvusega linnade kohta kokkuvõtliku plaani koostamist ja ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile esitamist;
c) inventariseerimise organite ratsionaliseerimise töö juhtimist tehnilise arvelevõtu korraldamise, töö organiseerimise, tööviljakuse tõstmise, produktsiooni kvaliteedi parandamise, üleliigsete kulude vähendamise, produktsiooni omahinna alandamise alal ja hinna alandamise alal tarvitaja jaoks;
d) juhtivate kaadrite arvelevõttu, valikut ja tundmaõppimist inventariseerimise organites;
e) tehnilise arvestuse materjalide statistilist koostamist kindlaksmääratud vormide järgi ja nende esitamist inventariseerimise keskorganeile;
f) inventar-tehnilise ja õigusliku arhiivi hoidmist ja arhiivi dokumentidest õienduste ning ärakirjade väljaandmist;
g) kommunaalettevõtete arvestus-tehnilise personaali instrueerimist, kes töötavad ettevõtete põhifondide inventariseerimise, pasportiseerimise ja hindamise alal;
h) võtavad osa igasugustest ekspertiisidest küsimuste alal, mis puutuvad kommunaalmajanduse põhifondide ekspluateerimisse, taastamisse ja laiendamisse.

Maakondliku alluvusega linnade ja asulate kommunaalmajanduse põhifondide tehnilise arvestuse arhiivide säilitamise ja hoidmise eest vastutavad maakonna inventariseerimise bürood. Bürood võivad maakondliku alluvusega linnade arhiive (seal, kus puudub koosseisuline tehnik-inventariseerija) üle anda vastutavatele isikutele, kes on määratud linna täitevkomitee otsusega. Üleandmine toimub akti — nimekirja põhjal, ära näidates kõiki üleantud materjale. Maakonna bürood on kohustatud süstemaatiliselt kontrollima hoiule antud arhiivi seisundit, koostades vastavad kontrollaktid.

8. Inventariseerimise büroo on iseseisev majanduslik üksus. Büroo omab juriidilise isiku õigused.

Bürool on pitsat oma nimetusega.

Büroo juhataja juhib ainujuhtimise põhimõttel büroo tegevust, teostab kõiki büroole pandud ülesannetest tulenevaid õigusi ja kohustusi, kannab vastutust tehtud tööde korralikkuse ja nõuetele vastavuse eest.

III. Inventariseerimise büroode töötasu tariifid ja koosseisud.

9. Maakondade ja vabariikliku alluvusega linnade inventariseerimise büroode tööjõud jagunevad kahte gruppi:

a) administratiiv-tehniline grupp, kuhu kuuluvad: büroo juhataja, tehnikud-inspektorid, raamatupidajad, ökonomistid-statistikud, arhivaarid, ja
b) tootlev grupp, kuhu kuuluvad: kontrolörid, brigadiirid, tehnikud-inventariseerijad jne.

Esimese grupi töötajate töötasu määratakse kindla palgana, teise grupi töötasu, välja arvatud kontrolöride töötasud, määratakse eranditult tükitöötasuna tegelikult tehtud tööde eest vastavate töötasunormide järgi.

10. Esimese grupi töötajate koosseisud ja töötasu (JB administratiiv-tehniline personaal), samuti töötasu üldfond teise (tootleva) grupi töötajate jaoks määratakse kindlaks ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt kokkuleppel ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadiga.

11. Tasumaksmise normid tööde eest, mida teostavad JB tootleva grupi töötajad, kinnitatakse ENSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt.

12. Tariifid ja tasunormid, mis võetakse tarvitajalt-tellijalt inventariseerimise organite poolt teostatavate tööde, väljaantavate õienduste, materjalide jms. eest, kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat.

13. Tariifide ja normide kohaldamine, mis pole kinnitatud p. 11 ja 12 ettenähtud korras, välja arvatud tariifid ja töötasunormid, mis on kinnitatud Rahvakomissariaadist kõrgemal seisvate organite poolt, on keelatud.

IV. Inventariseerimise büroo vahendid.

14. Maakondlike ja vabariikliku alluvusega linnade inventariseerimise büroode vahendid moodustatakse:

a) eelarvelistest summadest, mis on ette nähtud kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise, hindamise ja pasportiseerimise alal eritööde teostamiseks;
b) summadest riigiasutistelt ja ettevõtteilt, ühiskondlikelt organisatsioonidelt ja eraisikuilt inventariseerimise organite poolt teostatud tööde ja teenuste eest.

15. Maakondade ja linnade inventariseerimise büroode vahendid hoitakse eri jooksval arvel Kommunaalpangas, või selle puudumisel Riigipangas.

Neile jooksvatele arvetele kantakse üle eelarvelised vahendid, mis on määratud tehnilise arvestuse ja inventariseerimise tööde teostamiseks, samuti kõik summad tellijailt ja tarvitajailt, mis võetakse JB poolt teostatud tööde ja teenuste eest.

Vastutus õigeaegse ja täieliku summade saabumise eest riigiasutistelt, ettevõtteilt, ühiskondlikelt organisatsioonidelt ja eraisikuilt JB poolt teostatud tööde ja teenuste eest lasub vahenditult JB-l.

16. Büroo krediitide ja vahendite käsutajaks on juhataja.

Büroo tegevuse kohta koostatakse igal aastal tegevusplaan ja tulude-kulude eelarve, millised kuuluvad kinnitamisele kommunaalmajanduse osakonna juhataja poolt.

17. Kõiki vahendeid, mis on laekunud büroo jooksvale arvele büroo poolt teostatud tööde ja teenuste eest, tuleb juhtida töödele kommunaalmajanduse põhifondide inventariseerimise alal, selle ala parandamiseks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kommunaalmajanduse osakondades ehitiste ja hoonestusõiguse kohta käivate toimingute ja toimetuste registreerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 14. 3. 1941, 29, 385)

1. Kohtu Rahvakomissariaadil üle anda endiste kinnistusametite arhiivid ühes nende mahutamiseks vajaliku inventariga järgmiselt:
a) Tallinna Kinnistusamet — Tallinna Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
b) Tartu Kinnistusamet — Tartu Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
c) Narva Kinnistusamet — Narva Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
d) Pärnu Kinnistusamet — Pärnu Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
e) Rakvere Kinnistusamet — Rakvere Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
f) Võru Kinnistusamet — Võru Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
g) Viljandi Kinnistusamet — Viljandi Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale;
h) Kuressaare Kinnistusamet — Kuressaare Linna Kommunaalmajanduse Osakonnale.

2. Punktis 1 tähendatud kommunaalmajanduse osakondadel teostada ülevõetavate arhiivimaterjalide jaotamist vastavate linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondade vahel Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt antud tähtajaks.

3. Kommunaalmajanduse osakonnad registreerivad järgmisi toiminguid ja toimetusi:
a) hoonestuslepinguid (VNFSV TsK § 72);
b) ehitiste ja hoonestusõiguse võõrandamise ja pantimise lepinguid (TsK § 79, 185);
c) ehitiste ja hoonestusõiguse järelpantimise lepinguid (TsK § 94);
d) ehitiste ja hoonestusõiguse kohta oleva pandiõigusega tagatud nõude edasiandmise lepinguid (TsK § 103);
e) ehitiste ja hoonestusõiguse eelmüügikirju (TsK § 182-a, 182-v);
f) ehitiste ja hoonestusõiguse arestimisi ja pantidega koormamisi;
g) ehitiste ja hoonestusõiguse vahetamise lepinguid (TsK § 207);
h) vastavais seadustes, määrustes ja juhendites ettenähtud toiminguid.

Kommunaalmajanduse osakonnad annavad teatisi:
a) ehitiste ja hoonestusõiguse (omandi- ja hoonestusõiguse) kohta;
b) ehitiste omandamise kohta avalikul enampakkumisel;
c) ehitiste ja hoonestusõiguse aresti ja pandikoormatiste kohta;
d) vastavais seadustes, määrustes ja juhendites ettenähtud juhtude kohta.

4. Kuni ehitiste ja hoonestusõiguse uute registrite sisseseadmiseni teostatakse ehitiste ja hoonestusõiguse kohta käivate toimingute registreerimist senistes kinnistusregistrites.

Tallinn, 7. märtsil 1941. Nr. 403.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus inventariseerimise büroode organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 20. 6. 1941, 61, 979)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Vastavalt NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 12. aprillist 1941 nr. 872 lõpetada eraisikutele kuuluvate ehitiste ja hoonete hindamine 1. juuliks 1941.

2. Kohalike nõukogude elamufondidesse ja eraisikutele kuuluvate ehitiste, hoonete ja maatükkide inventariseerimiseks moodustada maakondades ja linnades inventariseerimise bürood, kes tegutsevad isemajandamise alusel.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril kinnitada inventariseerimise büroode põhikiri ja inventariseerimise juhendid, samuti ehitiste, hoonete ja maatükkide arvestamisvormid ning ehitiste ja hoonestusõiguste registreerimise vormid.

3. Panna inventariseerimise büroodele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 7. märtsi 1941 määruse nr. 403 (ENSV T 1941, 29, 385) ettenähtud ülesannete täitmine ehitiste ja hoonestusõiguste registreerimise alal.

4. Inventariseerimise tööde juhtimine panna Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

5. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud inventariseerimise büroode poolt ehitiste ja hoonete hindamise eest võetavate tasude tabel (lisa nr. 1) ja hindamise alal töötajate tükitööhinnad (lisa nr. 2).

6. Hindamistööde tasust kuulub objekti omaniku või valitseja poolt 50% tasumisele hindamistööde algul ja 50% pärast hindamisaktide kinnitamist.

7. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud ehitiste ja hoonete hindamistabelid nr. 1—13 (lisa nr. 3).

8. Arvesse võttes hindamistööde täitmise kiiret iseloomu, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu kohustab maakondade ja linnade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid saatma täitevkomiteede liikmeid hindamistööde juhtimiseks ja kontrollimiseks koha peale, ära kuulates perioodiliselt täitevkomiteede istungitel aruandeid hindamistööde käigust.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadil, peale töötajate ettevalmistamise inventariseerimise kursustel, organiseerida praktilist abiandmist insener-tehniliste töötajate saatmise teel linnadesse.

Tallinn, 30. mail 1941. Nr. 1034.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. mai 1941 määruse nr. 1034 juurde.

Linnades ja linnatüüpi asulates hoonete hindamise eest võetavate tasude tabel. (Tabel I.)

Töö nimetus	Tasu suurus					
	Omanikud					
	Majavalitsused ja asutised	Eraisikud				
		Põhihoone väärtus rbl.				
		Kivist kuni 32.000	Puidust kuni 25.000	Kivist kuni 70.000	Puidust kuni 55.000	Kivist üle 70.000	Puidust üle 55.000
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Mõõtmiste teostamine kordade plaanide jaoks, plaanide väljajoonestamine tušiga ja värvimine, pindade arvutamine ning vormide täitmine põhihoonete ja majaomandi kohta, ilma hindamiseta:							
a) hoone kõikide kordade kogupind välismõõdete järgi koos juurdeehitistega, kuni 500 m² iga 10 m² eest	1.60	1.60		2.40		3.20	
kuid mitte vähem, hoonelt	9.80	9.80		14.70		19.60	
b) iga 10 m² eest üle 500 m²	1.—	—		—		—	
2. Põhihoonete mõõtmine välismõõdete järgi, põhihoonete mahtude arvutamine, blankettide täitmine põhihoonete kohta, ilma hindamiseta:							
a) hoone kõikide kordade kogupind välismõõdete järgi, koos juurdeehitistega, kuni 500 m² iga 10 m² eest	—.50	—.50		—.75		1.—	
kuid mitte vähem, hoonelt	3.40	3.40		5.10		6.80	
b) iga 10 m² eest üle 500 m²	—.35	—		—		—	
3. Kõrvalhoonete ja ehitiste inventariseerimine ühes vastavate blankettide täitmisega ilma hindamiseta:							
a) kõrvalhooned, iga 10 m² välismõõdete järgi	—.60	—.60		—.90		1.20	
b) piirded ja muud ehitised (väravad, kõnniteed, sillutised, kaevud jne.) iga piirde või ehitise eest	—.75	—.75		1.15		1.50	
4. Kuni 1500 m³ mahuga põhihoonete tubane hindamine ilma juurdeehitisteta, ilma keldri-, mansard- ja katusekorrata, ühes üldakti ja kokkuvõtete lahtrite täitmisega kogu majaomandi kohta:							
a) vanad hooned (vanus üle ¼ hoone east) hoonelt	5.40	5.40		8.10		10.80	
b) uued hooned (vanus alla ¼ hoone east) hoonelt	4.70	4.70		7.05		9.40	
5. Hoone osade, kõrvalhoonete ja ehitiste tubane hindamine:							
a) keldrikord — igalt korralt	—.70	—.70		1.05		1.40	
b) katuse- või mansardkord — igalt korralt	1.—	1.—		1.50		2.—	
c) juurdeehitis — igalt juurdeehitiselt	—.50	—.50		—.75		1.—	
d) kõrvalhooned — igalt kõrvalhoonelt	—.50	—.50		—.75		1.—	
e) piirded ja ehitised — igalt piirdelt ja ehitiselt	—.35	—.35		—.53		—.70	

Lisa nr. 2
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. mai 1941 määruse nr. 1034 juurde.

Tükitöö hinnad inventariseerijatele hoonete hindamisel ENSV linnades ja linna tüüpi asulates. — I tabel.

1. Tükitöö hindade koostamisel on aluseks võetud 8-tunniline tööpäev ning inventariseerija kuupalk 400 rbl. suuruses.

2. Tükitöö hindade sisse on arvatud ajakulu ülesande saamiseks ja vajalikkude abinõude ja materjalide hankimiseks, läbirääkimisteks majaomanikega, käikudeks majast majani ning büroost töökohani ja tagasi raadiusega kuni 4 km j. m.

Töö nimetus	Ühiku nimetus	Tükitöö hind rbl.
1. Mõõtmiste teostamine kordade plaanide jaoks, plaanide väljajoonestamine tušiga ja värvimine, pindade arvutamine ning vormide täitmine põhihoonete ja majaomandi kohta, ilma hindamiseta:		
a) hoone kõikide kordade kogupind välismõõdete järgi, koos juurdeehitistega, kuni 500 m²	10 m²	—.65
kuid mitte vähem	hoone	4.—
b) iga 10 m² eest üle 500 m²	10 m²	—.40
2. Põhihoonete mõõtmine välismõõdete järgi, põhihoone mahtude arvutamine, blankettide täitmine põhihoonete kohta, ilma hindamiseta:		
a) hoone kõikide kordade kogupind välismõõdete järgi, koos juurdeehitistega, kuni 500 m²	10 m²	—.22
kuid mitte vähem	hoone	1.40
b) iga 10 m² eest üle 500 m²	10 m²	—.14
3. Kõrvalhoonete ja ehitiste inventariseerimine ühes vastavate blankettide täitmisega, ilma hindamiseta:		
a) kõrvalhooned	10 m² välismõõdete järgi	—.24
b) piirded ja muud ehitised (väravad, kõnniteed, sillutised, kaevud jne.)	piire või ehitis	—.30
4. Kuni 1500 m³ mahuga põhihoonete tubane hindamine ilma juurdeehitisteta, ilma keldri-, mansard- ja katusekorrata, ühes üldakti ja kokkuvõtete lahtrite täitmisega kogu majaomandi kohta:		
a) vanad hooned (vanus üle ¼ hoone east)	hoone	2.20
b) uued hooned (vanus alla ¼ hoone east)	„	1.90
5. Hoone osade, kõrvalhoonete ja ehitiste tubane hindamine:		
a) keldrikord	keldrikord	—.30
b) katuse- või mansardkord	katuse- või mansardkord	—.40
c) juurdeehitis	juurdeehitis	—.20
d) kõrvalhooned	hoone	—.20
e) piirded ja ehitised	piire või ehitis	—.15
Märkmed:		
a) kui kasutatakse hindekoefitsiente rohkem kui 50% konstruktiivsete elementide kohta, tõsta tasu		5% võrra
b) kõrgemate kui kahekordsete hoonete hindamisel tõsta tasu		5% võrra

Lisa nr. 3
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. mai 1941 määruse nr. 1034 juurde.

Hindamistabel nr. 1.
Ühekordne puidust elamu.

Jrk. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %%	
		Kuni 500 m³	Üle 500 m³
1	Alused — paest või põllukivist	16	15
2	Välis- ja kapitaalseinad — palkidest	31	28
3	Seinte väliskate — lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga	4	4
4	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega	2	2
5	Katus — konstruktsioon puidust; katteks raudplekk	11	11
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev; lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga	15	16
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	4	4
8	Vaheseinad — puidust	1	1
9	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3	4
10	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3	4
11	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	2	4
12	Pliidid — samuti	2	1
13	Mitmesugused tööd, korstnad, välistrepid jne. . . .	6	6
14	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus rbl.

Hoone maht m³								
200	250	300	400	500	750	1000	1250	1500
98	95	91	88	84	81	78	75	73

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr.	Hoone elementide nimetused	E h i t u s v i i s	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,65
2	Välis- ja kapitaalseinad	Sõrestiksein — täide püstprussidest	0,85
3		Sõrestiksein — täide püstplankudest	0,97
4		Sõrestiksein — kahelt poolt löödud laudadega, poorse vahetäitega	0,60
5	Seinte väliskate	Keerukam vooderdus (pilastrid, ilustised) + õlivärv	1,17
6		Krohv + lubjavärv	0,95
7	Seinte sisekate	Krohv + parem tapet	3,51
8		Krohv + liimivärv	2,66
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud, lauad + rootsivärv	0,44
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,87
13	Laed koos konstruktsiooniga	Krohv karniisidega + liimivärv	1,02
14		Lagi löödud laelaudadega + õlivärv	0,97
15	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
16		Parkett (lauakestest)	2,39
17		Linoleum	1,83
18	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,10
19	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,17
20	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,46
21		Eraldiseisev kamin	2,99
22		Ümmargused ahjud plekk-kestas	0,90
23	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,32

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

Jrk. nr.	Seadme nimetus	Hoone maht m³			
		200	500	1000	Üle 1000
1	Vann — 1 kompl.	5.50	2.20	1.10	1.—
2	Veeklosett — 1 kompl.	1.55	—.70	—.40	—.30
3	Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	—.60	—.25	—.15	—.10
4	Pesulaud fajansist — 1 kompl.	1.85	—.80	—.50	—.35
5	Kuivklosett 1 koht (koos mustuskaev.)	6.—	3.50	1.80	1.40
6	Elektrivalgustus	1.90	1.85	1.80	1.75

Hindamistabel nr. 2.

Kahekordne puidust elamu mahuga kuni 500 m³.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elem. osatähtsus %%
1	Alused — paest või põllukividest	11
2	Välis- ja kapitaalseinad — palkidest	24
3	Seinte väliskate — lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga	7
4	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega	2
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	9
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga	16
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	6
8	Vaheseinad — puidust	2
9	Trepp — puidust	4
10	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	4
11	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	4
12	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	3
13	Pliidid — samuti	1
14	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne. .	7
15	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—
		100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus rbl. 69.—.

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,65
2	Välis- ja kapitaalseinad	Sõrestiksein — täide püstpalkidest	0,85
3		Sõrestiksein — täide püstplankudest	0,97
4		Sõrestiksein — kahelt poolt löödud laudadega, poorse vahetäitega	0,60
5	Seinte väliskate	Keerukam vooderdus (pilastrid, ilustised) + õlivärv	1,17
6		Krohv + lubjavärv	0,95
7	Seinte sisekate	Krohv + parem tapet	3,51
8		Krohv + liimivärv	2,66
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud, lauad + rootsivärv	0,45
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,89
13	Laed koos konstruktsiooniga	Krohv karniisidega + liimivärv	1,02
14		Lagi löödud laudadega + õlivärv	0,95
15	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
16		Parkett (lauakestest)	2,39
17		Linoleum	1,83

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
18	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,10
19	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad . .	1,17
20	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,45
21		Eraldiseisev kamin	2,90
22		Ümmargused ahjud, plekk-kestas	0,90
23	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,32

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

1	Vesivarustus ja	Vann (1 kompl.)	2,50
2	kanalisatsioon	Veeklosett (1 kompl.)	1,10
3		Köögikauss kraaniga (1 kompl.)	0,65
4	Kuivklosetid	1 koht kummalgi korral, ühise mustuskaevuga . .	4,50
5	Elektrivalgustus		1,85
6	Keskküte		10,00

Hindamistabel nr. 3.

Kahekordne puidust elamu mahuga üle 500 m³.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elem. osatähtsus %%
1	Alused — paest või põllukivist	9
2	Välis- ja kapitaalseinad	23
3	Seinte väliskate — lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga	6
4	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega	2
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	9
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga	17
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	6
8	Vaheseinad — puidust	3
9	Trepid — puidust	3
10	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	5
11	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	5
12	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	4
13	Pliidid — samuti	1
14	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne. .	7
15	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—
		100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus rbl. 65.—.

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,65
2	Välis- ja kapitaalseinad	Sõrestiksein — täide püstpalkidest	0,85
3		Sõrestiksein — täide püstplankudest	0,97
4		Sõrestiksein — kahelt poolt löödud laudadega, poorse vahetäitega	0,60
5	Seinte väliskate	Keerukam vooderdus (pilastrid, ilustused) + õlivärv	1,17
6		Krohv + lubjavärv	0,95
7	Seinte sisekate	Krohv + parem tapet	3,51
8		Krohv + liimivärv	2,66
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud, lauad + rootsivärv	0,45
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,89
13	Laed koos konstruktsiooniga	Krohv karniisidega + liimivärv	1,02
14		Lagi löödud laudadega + õlivärv	0,95
15	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
16		Parkett (lauakestest)	2,39
17		Linoleum	1,83
18	Trepid (trepikoja seinad ja lagi tulekindl.)	Astmed paest	3,01
19		Astmed betoonist	2,79
20	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,01
21	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,17
22	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,46
23		Eraldiseisev kamin	2,90
24		Ümmargused ahjud, plekk-kestas	0,90
25	Pliidid	Vooderdatud, klaasitud pottidega	1,32

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

1	Vesivarustus ja kanalisatsioon	Vann (kompl.)	1,39
2		Veeklosett (1 kompl.)	0,60
3		Köögikauss kraaniga (1 kompl.)	0,35
4	Kuivklosetid — 1 koht kummalgi korral, ühise mustuskaevuga		2,80
5	Elektrivalgustus		1,85
6	Keskküte		8,50

Hindamistabel nr. 4.

Ühekordne kivist elamu.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %%	
		Kuni 500 m³	Üle 500 m³
1	Alused — paest või põllukivist	17	15
2	Välis- ja kapitaalseinad tellistest, välisseinte paksus koos krohviga 60—73 cm	33	30
3	Seinte väliskate — lihtkrohv või krohvimata (kivivahed viiratud)	4	3
4	Seinte sisekate — seinad krohvitud ja tapeeditud lihtsate tapetitega	5	5
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	10	11
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lagi lihtsalt krohvitud ja värvitud liimivärviga	11	13
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	3	4
8	Vaheseinad — puidust	1	2
9	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	4	5
10	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	2	2
11	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	3	3
12	Pliidid — samuti	1	1
13	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid, portaalid jne.	6	6
14	Hoone on ilma keskkütte-, veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus rbl.

Hoone maht m³								
200	250	300	400	500	750	1000	1250	1500
115	111	107	104	101	98	97	95	93

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,83
2	Välis- ja kapitaalseinad	„Nopsa“ süst. või tsementõõneskividest	0,39
3		Savist	0,20
4	Seinte väliskate	Keerukas (ilustustega) krohv	1,38
5		Graniitkrohv	3,36
6		Klombitud paest vooder	6,43
7	Seinte sisekate	Krohv + liimivärv	0,83
8		Krohv + parem tapet	1,08

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hinde-koefitsiendid
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud + rootsivärv	0,45
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,87
13	Laed koos konstruktsiooniga	Mittepõlev, krohvitud lihtsalt + liimivärv	1,52
14		Põlev, krohv karniisidega + liimivärv	1,02
15		Mittepõlev, krohv karniisidega + liimivärv	1,55
16		Põlev, laelauad + õlivärv	0,97
17	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
18		Parkett (lauakestest)	2,31
19		Linoleum	1,83
20	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,14
21	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,25
22	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,45
23		Eraldiseisev kamin	2,90
24		Ümmargused ahjud plekk-kestas	0,90
25	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,31

Lisad (rbl.) 1 m³ hoone kohta seadmete arvel.

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus	Hoone maht m³			
		200	500	1000	Üle 1000
1	Vann — 1 kompl.	5.50	2.20	1.10	—.80
2	Veeklosett — 1 kompl.	1.55	—.70	—.40	—.30
3	Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	—.60	—.25	—.15	—.10
4	Pesulaud fajansist — 1 kompl.	1.85	—.80	—.50	—.35
5	Kuivklosett — ühes lihtsa mustuskaevuga	6.—	3.50	1.80	1.40
6	Elektrivalgustus	2.—	1.90	1.85	1.80

Hindamistabel nr. 5.

Kahekordne kivist elamu.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elem. osatähtsus %%
1	Alused — paest või põllukividest	9
2	Välis- ja kapitaalseinad — tellistest, välisseinte paksus koos krohviga 60—73 cm	34
3	Seinte väliskate — lihtkrohv või krohvimata (kivivahed viiratud)	3
4	Seinte sisekate — seinad krohvitud ja tapeeditud lihtsate tapetitega	8
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	7
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lagi lihtsalt krohvitud ja värvitud liimivärviga	12

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elem. osatähtsus %%
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	4
8	Vaheseinad — puidust	2
9	Trepid — astmed paest, vabalt kandvad	2
10	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	4
11	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	4
12	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	5
13	Pliidid — samuti	1
14	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid, portaalid jne.	5
15	Hoone on ilma keskkütte-, veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—
		100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus rbl. 82.—.

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,83
2	Välis- ja kapitaalseinad	„Nopsa“ süst. või tsementõõneskividest	0,46
3		Savist	0,21
4	Seinte väliskate	Keerukas (ilustustega) krohv	1,38
5		Graniitkrohv	3,36
6		Klombitud paest vooder	6,43
7	Seinte sisekate	Krohv + liimivärv	0,83
8		Krohv + parem tapet	1,08
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud + rootsivärv	0,45
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,87
13	Laed koos konstruktsiooniga	Põlev, krohv karniisidega, värvitud liimivärviga .	1,02
14		Betoonist, raudtalade vahel, lihtkrohv + liimivärv .	1,45
15		Raudbetoonist, krohvitud lihtsalt + liimivärv . . .	1,76
16		Löödud laelaudadega ja värvitud õlivärviga . .	0,96
17	Põrandate kate	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
18		Parkett (lauakestest)	2,31
19		Linoleum	1,83
20	Trepid	Astmed betoonist, vabaltkandvad	0,87
21		Astmed paest, toetatud raudtaladele	1,24
22		Astmed betoonist, toetatud raudtaladele	1,05
23	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,14

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hinde-koefitsiendid
24	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed mitteroostetavast metallist . .	1,25
25	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,45
26		Eraldiseisev kamin	2,90
27	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega või elektripliit . .	1,31

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

1	Vesivarustus ja kanalisatsioon	Vann (1 kompl.)	1,39
2		Veeklosett (1 kompl.)	0,60
3		Köögikauss kraaniga (1 kompl.)	0,35
4		Pesulaud fajansist — 1 kompl.	1,—
5	Kuivklosetid	1 koht kummalgi korral, ühise mustuskaevuga . .	2,80
6	Elektrivalgustus		1,85
7	Keskküte		8,50

Hindamistabel nr. 6.

Kahekordse segaehitusviisiga elamu kohta.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elem. osatähtsus %%	
		Kuni 500 m³	Üle 500 m³
1	Alused — paest või põllukivist	10	11
2	Välis- ja kapitaalseinad — I kord tellistest, väliss eina paksus koos krohviga 60—73 cm	18	19
	II kord palkidest	13	14
3	Seinte väliskate — I korral lihtkrohv või krohvimata (kivivahed viiratud)	2	2
	II korral lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga .	3	3
4	Seinte sisekate — I korral seinad krohvitud ja tapeeditud lihtsate tapetitega	4	3
	II korral — löödud papiga ja tapeeditud lihtsate tapetitega	1	1
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	12	13
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstr. põlev; I korral lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga	6	7
	II korral lagi löödud laudadega ja värvitud õlivärviga	8	9
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud	4	3
8	Vaheseinad — puidust	1	1
9	Trepp — astmed paest, vabalt kandvad	2	2
10	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga ja lakitud	4	3
11	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	2	2
12	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega	3	2
13	Pliidid — samuti	1	1
14	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne. .	6	4
15	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus (rbl.). Kuni 500 m³ = 90.
üle 500 m³ = 77.

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,83
2	Välis- ja kapitaalseinad	I k. „Nopsa" süst. või tsement-õõneskividest	0,46
3		I k. savist	0,21
4		II k. sõrestiksein — täide püstpalkidest	0,85
5		II k. sõrestiksein — täide püstplankudest	0,97
6		Sõrestiksein — kahelt poolt löödud laudadega, poorse vahetäitega	0,60
7	Seinte väliskate	Krohv + lubjavärv, II korral	0,95
8	Seinte sisekate	Krohv + liimivärv, I korral	0,83
9		Krohv + parem tapet, I korral	1,08
10		Krohv + liimivärv, II korral	2,66
11		Krohv + parem tapet, II korral	3,51
12	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
13		Sindlid, pilpad, kiilud + rootsivärv	0,45
14		Põletatud savikivid	0,95
15		Tsementkivid	0,87
16	Laed koos konstruktsiooniga	Põlev, krohv karniisidega + liimivärv	1,02
17		Põlev, laelauad + õlivärv	0,97
18	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
19		Parkett (lauakestest)	2,39
20		Linoleum	1,83
21	Trepid	Astmed betoonist, vabaltkandvad	0,87
22		Astmed paest, toetatud raudtaladele	1,24
23		Astmed betoonist, toetatud raudtaladele	1,05
24	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, käepidemed mitteroostetavast metallist	1,14
25	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, käepidemed metallist, mitteroostetavad	1,25
26	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,45
27		Eraldiseisev kamin	2,19
28		Ümmargused ahjud plekk-kestas	0,90
29	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,32

Lisa vaata tabel nr. 5.

Hindamistabel nr. 7

puitsuvila kohta (katusekorraga või ilma).

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Elemendi osatähtsus
1	Alused — paest või põllukividest	19
2	Välis- ja kapitaalseinad — sõrestiksein kahelt poolt löödud laudadega, poorse täidisega	24
3	Seinte väliskate — lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga	6
4	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega	3
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks raudplekk	13
6	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga	17
7	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga	4
8	Vaheseinad — puidust	1
9	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3
10	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3
11	Pliidid — vooderdatud lihtpottidega	2
12	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne. .	5
13	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta	—
		100

Tüübilise hoone (koos katusekorraga) 1 m^3 taastamisväärtus rbl. 55.—.

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,65
2	Välis- ja kapitaalseinad	Sõrestiksein — täide püstpalkidest	0,85
3		Sõrestiksein — täide püstplankudest	0,97
4		Palksein	1,67
5	Seinte väliskate	Keerukam vooderdus (pilastrid, ilustused) + õlivärv	1,17
6		Krohv + lubjavärv	0,95
7	Seinte sisekate	Krohv + parem tapet	3,51
8		Krohv + liimivärv	2,66
9	Katuse kate	Papp + tõrvamine	0,39
10		Sindlid, pilpad, kiilud, lauad + rootsivärv	0,44
11		Põletatud savikivid	0,95
12		Tsementkivid	0,87
13	Laed koos konstruktsiooniga	Krohv karniisidega + liimivärv	1,02
14		Lagi löödud laelaudadega + õlivärv	0,97
15	Põrandad	Parkett (suurtest liimitud plaatidest)	2,70
16		Parkett (lauakestest)	2,39
17		Linoleum	1.83
18	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	1,32

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

1	Vann — 1 kompl.	3,66
2	Veeklosett — 1 kompl.	0,70
3	Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	0,22
4	Kuivklosett — 1 koht (koos mustuskaevuga)	10,00
5	Pesulaud fajansist — 1 kompl.	0,80
6	Eraldi seisev kamin	4,00
7	Elektrivalgustus	1,35

Hindamistabel nr. 8.

Keldrikord, elutamata.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise keldrikorra kirjeldus
1	Välis- ja kapitaalseinad — paest või põllukividest
2	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev; must lagi talade vahel.
3	Põrandad — paekividest.
4	Seinte sisekate — seinad krohvimata.
5	Trepid — astmed paest.
6	Hoone on ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta.

Tüübilise keldrikorra 1 m³ taastamisväärtus.

Keldri	põranda	sügavus	maapinnast	kuni	1,00 m	Rbl.	11.50
„	„	„	„	„	1,50 „	„	15.30
„	„	„	„	üle	1,50 „	„	19.40

Lisad %%-des 1 m³ taastamisväärtusele.

Jrk. nr. nr.	Elementide nimetused	Ehitusviis	Keldri põranda sügavus kuni		
			1,00	1,50	Üle 1,50
1	Välisseinad	Betoonist	—	—1	—1
2	Laed	Võlvitud, krohvimata	+94	+59	+47
3		Võlvitud, krohvitud	+112	+70	+54
4		Betoonist, krohvimata	+47	+29	+29
5		Betoonist, krohvitud	+65	+41	+32
6		Põlevad, krohvitud	+33	+20	+16
7	Põrandad	Mullast	—42	—28	—22
8		Betoonist	+44	+29	+23
9	Seinte sisekate	Krohv + lubjavärv	+33	+25	+20
10		Hõõrumata krohv	+ 27	+21	+17
11	Trepid	Astmed betoonist	—2	—1	—1

Lisad rublades 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus	Rbl.
1	Pesuköögi katel (ühes koldega) — 1 kompl. . .	—.50
2	Elektrivalgustus	1.—
3	Vesivarustus ja kanalisatsioon	—.25

M ä r k u s. Keldrikorra ruume, milliseid kasutatakse kaubanduslikeks või tööstuslikeks otstarbeiks, loetakse elutatud ruumideks, välja arvatud mitteköetavad laoruumid.

H i n d a m i s t a b e l nr. 9.
Keldrikord, elutatud.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise keldrikorra kirjeldus
1	Välis- ja kapitaalseinad — paest või põllukividest, tellistest voodriga.
2	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev; krohv + liimivärv.
3	Põrandad — laudadest. Värvitud õlivärviga.
4	Seinte sisekate — krohv + tapet.
5	Trepid — astmed paest.
6	Ahjud ja pliidid — lihtpottidest (või keskküte).
7	Hoones puuduvad veevärgi-, kanalisatsiooni- ja elektriseadmed.

Tüübilise keldrikorra 1 m³ taastamisväärtus:

Keldri põranda sügavus maapinnast kuni 1,00 m Rbl. 23.—
„ „ „ „ „ 1,50 „ „ 26.—
„ „ „ „ üle 1,50 „ „ 30.—

Lisad %%-des 1 m³ taastamisväärtusele.

Jrk. nr. nr.	Elementide nimetused	E h i t u s v i i s	Keldri põranda sügavus kuni		
			1,00	1,50	Üle 1,50
1	Välisseinad	Betoonist	—	—1	—1
2	Laed	Võlvitud, krohv + liimivärv	+31	+26	+24
3		Betoonist, krohv + liimivärv	+13	+11	+10
4		Põlevad, löödud laelaudadega ja värvitud õlivärviga	—2	—1	—1
5	Põrandad	Laudadest, värvimata	—4	—3	—3
6	Seinte sisekate	Krohv + liimivärv	—4	—3	—3
7	Trepid	Astmed betoonist	—1	—1	—1
8	Ahjud ja pliidid	Ümmargused ahjud plekk-kestas	+2	+2	+2
9		Klaasitud pottidest	+10	+9	+8

Lisad rublades 1 m³ taastamisväärtusele:

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus		Keldrikorra maht m³		
			200	300	Üle 300
1	Vesivarustus ja kanalisatsioon	Vann — 1 kompl.	5.50	3.65	2.40
2		Veeklosett — 1 kompl.	1.05	—.70	—.45
3		Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	—.40	—.25	—.20
4		Pesulaud fajansist — 1 kompl.	1.25	—.80	—,65
5	Elektrivalgustus			2.—	

Märkus. Keldrikorra ruume, milliseid kasutatakse kaubanduslikeks või tööstuslikeks otstarbeiks, loetakse elutatud ruumideks, välja arvatud mitteköetavad laoruumid.

Hindamistabel nr. 10.

Katuse- või mansardkord.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise katuse- või mansardkorra kirjeldus.
1	Välis- ja kapitaalseinad — kahekordsetest laudadest, vahetäitega.
2	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega.
3	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev; lagi krohvitud lihtkrohviga ja värvitud liimivärviga.
4	Põrandad — laudadest, värvitud õlivärviga ja lakitud.
5	Aknad — raamid okaspuust, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega.
6	Uksed — okaspuust, tavalise ehitusviisiga, värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega.
7	Trepid — puidust.
8	Ahjud — vooderdatud lihtpottidega.
9	Pliidid — samuti.
10	Ilma veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muude seadmeteta.

Tüübilise katuse- või mansardkorra 1 m³ taastamisväärtus.

	Maht m³	Taastamisväärtus rbl.	
		Köetav	Mitteköetav
Katuse- või mansardkord	kuni 200	58.30	50.30
	„ 300	54.50	47.—
	üle 300	49.50	42.50

Lisad %%-des 1 m³ taastamisväärtusele.

Jrk. nr. nr.	Elementide nimetused	Ehitusviis	Maht m³ kuni		
			200	300	Üle 300
1	Välis- ja kapitaalseinad	Palkidest, prussidest või plankudest	+16	+15	+14
2	Seinte sisekate	Papp + parem tapet	+1	+1	+1
3		Krohv + parem tapet	+9	+10	+11
4		Krohv + liimivärv	+5	+6	+7

Jrk. nr. nr.	Elementide nimetused	Ehitusviis	Maht m³ kuni 200	Maht m³ kuni 300	Maht m³ kuni Üle 300
5	Laed koos konst-	Krohv karniisidega + liimivärv	+1	+1	+1
6	ruktsiooniga	Lagi löödud laudadega + õlivärv	—1	—1	—1
7	Põrandad	Parkett	+15	+15	+15
8		Linoleum	+7	+8	+9
9	Aknad	Raamid okaspuust, värvitud lakkvärviga, paremad sulused	+1	+1	+1
10	Uksed	Okaspuust, keerukate tahvlitega, värvitud lakkvärviga, paremad sulused	+2	+2	+2
11	Trepid	Astmed betoonist, vabaltkandvad	+12	+10	+7
12	Trepikoja seinad	Astmed paest, vabaltkandvad	+16	+12	+8
13	ja lagi tule-	Astmed betoonist, raudtaladel	+16	+12	+8
14	kindlad	Astmed paest, raudtaladel	+19	+14	+9
15	Ahjud	Vooderdatud klaasitud pottidega	+8	+6	+4
16		Ümmargused ahjud, plekk-kestas	+9	+5	+1
17	Pliidid	Vooderdatud klaasitud pottidega	+0,5	+0,5	+0,5

Lisad rublades 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

1	Vesivarustus ja	Vann — 1 kompl.	5.50	3.70	2.75
2	kanalisatsioon	Veeklosett — 1 kompl.	1.05	—.70	—.55
3		Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	—.40	—.30	—.20
4		Pesulaud fajansist — 1 kompl.	1.25	1.—	—.65
5	Kuivklosett — 1 koht		—	6.—	—
6	Elektrivalgustus		—	1.85	—
7	Keskküte		—	5.15	—

Hindamistabel nr. 11.

Ühekordne küla tüüpi puidust elamu.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %% kuni 250 m³	Osatähtsus %% üle 250 m³
1	Alused — paest või põllukividest postid	7	6
2	Välis- ja kapitaalseinad — palkidest	34	32
3	Katus — konstruktsioon puidust, katteks pilpad või sindlid	10	11
4	Laed koos konstruktsiooniga — konstruktsioon põlev, lae vooderdus puudub	21	22
5	Põrandad — laudadest, värvimata	4	4
6	Vaheseinad — puidust	3	3
7	Aknad — raamid lihtsalt värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	5	6
8	Uksed — lihtsa ehitusviisiga, krunditud õlivärviga, lihtsate sulustega	6	6
9	Ahjud, pliidid — tellistest	6	6
10	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne.	4	4
11	Hoones puuduvad veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muud seadmed	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus.

Hoone maht m³				
150	200	250	350	üle 350
48	47	46	44	41

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Paest või põllukividest	2,90
2		Täismüüridena Betoonist	2,10
3	Katuse kate	Raudplekk	2,27
4		Põletatud savikivid	2,15
5		Tsementkivid	1,98
6		Papp + tõrvamine	0,89
7		Roog või õled	1,12
8	Laed	Lagi löödud laelaudadega + õlivärv	1,30
9	Põrandad	Laudadest, värvitud õlivärviga	1,15
10	Ahjud, pliidid	Vooderdatud punaste pottidega	1,53

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus	Hoone maht m³	
		Kuni 250	Üle 250
1	Elektrivalgustus	1.60	1.50
2	Veevärk ja kanalisatsioon (ilma vannita) . . .	7.—	4.50
3	Kuivklosett — 1 koht (koos mustuskaevuga) . .	5.50	3.50

Hindamistabel nr. 12.

Ühekordne küla tüüpi kivist elamu.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %%	
		Kuni 250 m³	Üle 250 m³
1	Alused — paest või põllukividest	16	15
2	Välis- ja kapitaalseinad — tellistest, välisseinte paksus koos krohviga 60—73 cm	34	32
3	Seinte väliskate — lihtkrohv	3	3
4	Seinte sisekate — seinad krohvitud ja tapeeditud lihtsate tapetitega	6	6
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks pilpad või sindlid	6	7
6	Laed koos konstruktsiooniga — puidust krohvitud ja värvitud liimivärviga	15	17
7	Põrandad — laudadest, värvimata	2	2
8	Vaheseinad — puidust	2	2

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %%	
		Kuni 250 m³	Üle 250 m³
9	Aknad — raamid, lihtsalt värvitud õlivärviga, lihtsad sulused	3	3
10	Uksed — lihtsa ehitusviisiga, krunditud õlivärviga, lihtsad sulused	4	4
11	Kolded — tellistest	5	5
12	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne. .	4	4
13	Hoones puuduvad veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muud seadmed	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus.

Hoone maht m³				
150	200	250	350	üle 350
61	60	59	57	54

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,83
2	Välis- ja kapitaalseinad	„Nopsa“ süst. või tsementõõneskividest	0,39
3		Savist	0,20
4	Seinte sisekate	Krohv + liimivärv	0,83
5	Katuse kate	Raudplekk	2,27
6		Põletatud savikivid	2,15
7		Tsementkivid	1,98
8		Papp + tõrvamine	0,89
9	Laed	Löödud laelaudadega + õlivärv	0,96
10	Põrandate kate	Laudadest, värvitud õlivärviga	1,15
11	Kolded	Vooderdatud punaste pottidega	1,53

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus	Hoone maht m³	
		Kuni 250	Üle 250
1	Elektrivalgustus	1.60	1.50
2	Veevärk ja kanalisatsioon (ilma vannita)	7.—	4.50
3	Kuivklosett — 1 koht (koos mustusauguga) . . .	5.50	3.50

Hindamistabel nr. 13.

Ühekordne lihtsustatud ehitusviisiga puitelamu.

Jrk. nr. nr.	Tüübilise hoone kirjeldus	Osatähtsus %%	
		Kuni 350 m³	Üle 350 m³
1	Alused — paest või põllukividest	15	14
2	Välis- ja kapitaalseinad — palkidest	35	33
3	Seinte väliskate — lihtne vooderdus, värvitud õlivärviga	7	6
4	Seinte sisekate — seinad löödud papiga ja kaetud lihtsate tapetitega	2	2
5	Katus — konstruktsioon puidust, katteks katusepapp	6	7
6	Laed koos konstruktsiooniga — põlevad, löödud laudadega + õlivärv	17	18
7	Põrandate kate — laudadest, värvitud õlivärviga	4	5
8	Vaheseinad — puidust	1	1
9	Aknad — raamid lihtsalt värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3	4
10	Uksed — lihtsalt värvitud õlivärviga, lihtsate sulustega	3	3
11	Ahjud — tellistest	2	2
12	Pliidid — samuti	1	1
13	Mitmesugused tööd — korstnad, välistrepid jne.	4	4
14	Hoones puuduvad veevärgi-, kanalisatsiooni-, elektri- ja muud seadmed	—	—
		100	100

Tüübilise hoone 1 m³ taastamisväärtus.

Hoone maht m³				
200	250	350	500	üle 500
80	79	77	75	73

Hindekoefitsiendid.

Jrk. nr. nr.	Hoone elementide nimetused	Ehitusviis	Hindekoefitsiendid
1	Alused	Betoonist	0,83
2	Välis- ja kapitaalseinad	Sõrestiksein — kahelt pool löödud laudadega, poorse vahetäitega	0,60
3	Katuse kate	Raudplekk	2,55
4		Pilpad, sindlid, lauad	1,12
5	Laed	Lagi vooderdamata ja krohvimata	0,77
6		Lagi krohvitud ja värvitud liimivärviga	1,03
7	Põrandad	Värvimata	0,87
8	Ahjud	Vooderdatud lihtpottidega	1,76
9	Pliidid	Vooderdatud lihtpottidega	1,41

Lisad (rbl.) hoone 1 m³ taastamisväärtusele seadmete arvel.

Jrk. nr. nr.	Seadme nimetus	Hoone maht m³	
		Kuni 350	Üle 350
1	Veeklosett — 1 kompl.	1.25	—.75
2	Köögikauss kraaniga — 1 kompl.	—.50	—.30
3	Kuivklosett — 1 koht (koos mustuskaevuga) . . .	5.—	2.75
4	Elektrivalgustus	1.70	1.50

2. j a g u.

K o m m u n a a l e t t e v õ t t e d.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Seadlus suuremate hotellide, võõrastemajade, kohvikute ja söögimajade natsionaliseerimise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 14. 10. 1940, 26, 289)

Eesti NSV töötava rahva paremaks varustamiseks ja teenimiseks ning silmas pidades Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseadus) § 8, mille alusel seadusega määratud piires on lubatud ainult väikesed tööstuslikud ja kaubanduslikud eraettevõtted, Eesti NSV ajutise ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Tunnustada natsionaliseerituks suuremad ENSV piires tegutsevad avalikud hotellid, võõrastemajad, kohvikud ja söögimajad ühes selleks otstarbeks ehitatud ja sisustatud hoonete ja ettevõtete päraldistega.

2. Panna Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu peale p. 1 tähendatud ettevõtete natsionaliseerimise läbiviimise korra määramine.

Tallinn, 12. oktoobril 1940.

Natsionaliseeritud avalike võõrastemajade ja saunade majandamise ning aruandmise korra juhend.

(Avaldatud ENSV T 29. 12. 1940, 71, 933)

Natsionaliseeritud võõrastemajade ja saunade majandamise ja aruandmise korra alal panen kehtima järgmised eeskirjad.

I.

1. Natsionaliseeritud avalikud võõrastemajad ja avalikud saunad ühes hoonete ja ettevõtete päraldistega kuuluvad kohaliku linna või maakonna töötava rahva saadikute nõukogu täitevkomitee kommunaalmajanduse osakonna valdusse, kes linna või maakonna kommunaalmajanduse osakonna põhimääruse alusel teostab:

a) võõrastemajade ja saunade ning nende hoonete valitsemist ja majandamist;

b) võõrastemajade ja saunade ning nende hoonete tehnilist, sanitaarset, korrashoiu ja remontimise järelevalvet.

2. Võõrastemajade ja saunade rühmale või vajaduse korral igale suuremale natsionaliseeritud võõrastemajale ja saunale nimetatakse kohaliku kommunaalmajanduse osakonna poolt valitseja, kes vastutab eriti:

a) võõrastemaja või sauna korraliku valitsemise ja majandamise eest;

b) võõrastemaja või sauna õigeaegse tarbe- ja kütteainetega varustamise eest;

c) võõrastemaja või sauna puhtuse, korrashoiu, õigeaegse remondi ja remondi korralikkuse eest.

3. Võõrastemaju ja saunu majandatakse selleks komplekteeritud personaali kaudu.

4. Võõrastemaja või sauna personaali kuuluv iga isik vastutab nende varade eest, mis on tema hoole alla antud.

5. Iga natsionaliseeritud avalik võõrastemaja ja saun kommunaalettevõttena on iseseisev majanduslik üksus, iseseisva bilansiga, mida majandatakse majandusliku arvestuse alusel, kooskõlas ettevõtte finantsmajandusliku plaaniga.

6. Võõrastemajade ja saunade majanduslik arvepidamine toimub selleks ettenähtud arvepidamise korra kohaselt. Kohalikul kommunaalmajanduse osakonnal on õigus oma valitsemisel olevate võõrastemajade ja saunade majanduslikku arvepidamist koondada ühte keskusse.

7. Ärilisi toimetusi võõrastemajade ja saunade ruumes, nagu einelaud, pesemis- ja kuivatamisvahendite ja vihtade müük, kaalumine, juukselõikamine jms., teostab majandusliku arvestuse alusel kohalik kommunaalmajanduse osakond võõrastemaja või sauna valitseja kaudu.

8. Võõrastemajades ja saunades, kus on üks või mitu einelauapidajat, määratakse nende hulgast vastutav einelauapidaja ja võõrastemajades ja saunades, kus on kütjad ning majahoidjad — vastutav majahoidja.

9. Vastutav einelauapidaja on kohustatud:

a) vastu võtma einelauda vajalikke sööke, jooke, maiustisi ja muid müüdavaid artikleid ja andma kaubasaatja saatelehele allkirju ning kontrollima saadetiste kogust;

b) andma teistele sama võõrastemaja või sauna einelauapidajatele allkirja vastu välja saadud kaupu, ära märkides väljaandmise kuupäeva, kauba nimetuse, arvu ja väljamüügihinna.

10. Kõik einelauapidajad on kohustatud iga tööpäeva lõpul koostama müügiaruanded ja need koos

müügist saadud rahaga üle andma allakirjutatult vastutavale einelauapidajale, mille kohta viimane annab oma allkirja müügiaruande ärakirjale.

11. Vastutav einelauapidaja on kohustatud koostama hiljemalt järgmise tööpäeva alguseks kokkuvõtliku üldmüügiaruande, ära märkides võõrastemaja või sauna nimetuse, aruande numbri, kuupäeva, kaupade nimetused, eelmise päeva kauba jäägi, päeva jooksul sissetulnud kauba, päeva jooksul müüdud kauba, päevase jäägi, artiklite väljamüügihinna ja kokku päevas müügist saadud summa.

Müügiaruande esitab vastutav einelauapidaja võõrastemajades järgmise tööpäeva alguseks, saunades p. 18 lit. a teises lõikes ettenähtud ajal allakirjutatult koos vastavate summadega valitsejale, kes annab selle kohta allkirja müügiaruande teisikul.

12. Vastutav majahoidja on kohustatud vastu võtma, hoidma ja välja andma allkirja vastu kütteaineid, puhastamiseks ja korrashoidmiseks vajalikke tarbeaineid jms. sama võõrastemaja või sauna selleks määratud töötajaile ja esitama võõrastemajade ning saunade valitsejale aruandeid viimaste poolt määratud korras ja tähtaegadel.

13. Saunades toimub vihtade, müügipiletite ja pesemis- ning kuivatamisvahendite üürimispiletite müük sauna kassas. Vihtade, pesemis- ja kuivatamisvahendite kasutajaile väljaandmist toimetab einelauapidaja või riietehoidja.

14. Keelatud on einelauapidajail ja teistel võõrastemajade ja saunade töötajail kaubelda oma kaupadega ja saunades anda tarvitada tasu eest isiklikke või tasuta ühiskondlikke esemeid pesemis- ja kuivatamisvahendite näol.

15. Võõrastemaja valitseja või tema poolt selleks volitatud teenija annab võõrastemajas toa kasutajale viimaselt laekunud summade kohta vastava kviitungi. Kviitungid peavad olema kolmeosalised, milledest üks osa antakse rahamaksjale, teine lisandatakse p. 10 nimetatud aruandele ja kolmas jääb kviitungiraamatusse. Viimasel rahamaksja tõendab oma allkirjaga kviitungi saamist ja summa ühtumist kviitungisummaga. Kviitungid on koondatud raamatuisse ja järjekorras nummerdatud.

16. Võõrastemaja valitsejale antakse alaliseks kasutamiseks kuni 250 rubla suurune ja sauna valitsejale või kassapidajale kuni 100 rubla suurune avansisumma, millest nad võivad tasuda ainult hädavajalike kulutuste arveid. Võõrastemaja või sauna kassasse laekuvate summade otsene tarvitamine arvete tasumiseks valitseja või kassapidaja poolt on keelatud.

17. Avansisummast tasutud arved tuleb hiljemalt 5 päeva jooksul pärast nende väljamaksmist esitada kohalikule kommunaalmajanduse osakonnale või viimase poolt selleks volitatud ametnikule, kes pärast arvete kontrollimist ja kinnitamist vastavalt uuendab avansisummat.

18. Võõrastemaja ja sauna kassa ja einelauapidajatelt vastuvõetud summad on valitseja kohustatud võõrastemaja või sauna valitsuse arvele sisse maksma kohaliku kommunaalmajanduse osakonda või selle poolt määratud kassasse. Summade sissemaksmine toimub järgmiselt:

a) valitseja koostab kviitungite ja müüdud piletite kontsude, müügi- ja kassapidaja aruannete ning muude tuludokumentide alusel kahes eksemplaris üldpäevaaruande, mille varustab oma allkirjaga. Aruande koostamiseks antakse kohaliku kommunaalmajanduse osakonna poolt vastavad formularid.

Sauna kassapidaja koostab ainult müüdud piletite päevaaruande ja annab selle allakirjutatult ühes vastavate summadega valitsejale üldpäevaaruande koostamiseks. Müüdud piletite päevaaruande annab kassapidaja valitsejale: laupäeva kohta puhkepäeval või esmaspäeval kella 8—11 saunade valitsuses, teiste saunapäevade kohta järgmise tööpäeva hommikul tööalgul töökohal. Päevaaruande ja vastavate summade saamist kinnitab valitseja oma allkirjaga päevaaruande teisikul;

b) hiljemalt järgmisel tööpäeval tööaja lõpuks esitab valitseja üldpäevaaruande kahes eksemplaris ühes vastavate summadega kohalikule kommunaalmajanduse osakonnale või viimase poolt määratud kassale, kus kontrollitakse üldpäevaaruannet, võetakse vastu sissemakstav summa ja antakse valitsejale tagasi üks üldpäevaaruande eksemplar varustatult summade vastuvõtja allkirjaga.

19. Võõrastemajade ja saunade majandamisega seoses olevate suuremate kulutuste tegemiseks ja arvete tasumiseks peab olema kohaliku kommunaalmajanduse osakonna elamute valitsuse juhataja kinnitav eelnõusolek.

20. Võõrastemaja või sauna valitsuse arvele makstud summasid võidakse kasutada ainult võõrastemaja või sauna finantsmajanduslikus plaanis ettenähtud otstarbeks.

21. Võõrastemaja või sauna valitsus on kohustatud selleks määratud kontrollijate kaudu: iga päev võõrastemajades ja saunades nende töötamise ja korrastamise ajal tegema vähemalt ühe kontrollkäigu, kusjuures eriti tuleb kontrollida puhtust, aruandeid, õiget kütteainete tarvitamist, töötajaskonna kohalolekut ja täpset ülesannete täitmist ning tarvitajaskonna hoolikat teenimist.

22. Kontrollija on kohustatud igakordsel kontrollkäigul tegema selleks seatud kontrollraamatusse vastava märkme kontrollimise kohta, tähendades ära kuupäeva, kontrollimise kellaaja ja kontrollimisel ilmnenud puudused.

23. Võõrastemaja või sauna finantsmajandusliku plaani täitmise kontrollimiseks esitab valitseja kohaliku kommunaalmajanduse osakonna kaudu Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Elamute Peavalitsusele iga kuu kümnendaks päevaks aruande, mis peab sisaldama üksikasjalisi andmeid finantsmajandusliku plaani täitmise kohta eelmisel kuul ja plaanist kõrvalekaldumisel — selle põhjused.

24. Natsionaliseeritud avalike võõrastemajade ja saunade valitsemise ja majandamise üldjärelevalve kuulub Elamute Peavalitsuse Üldkasutatavate Hoonete Majandamise Ametile.

II.

Töötava rahva sanitaarolude parandamiseks tuleb kohalikel kommunaalmajanduse osakondadel kõige

kiiremas korras saunade sisustus ümber korraldada nii, et uuemad saunad muudetaks esmaklassilisteks saunadeks, kusjuures ühes piirkonnas võib olla mõnes saunas ka ainult üks klass.

Ühtlasi tuleb saunades, kus tarvitajaskond nõuab pesemis- ja kuivatamisvahendeid, neid tarvilikul määral muretseda ja kindlaks määrata väljaüürimishinnad.

Tallinn, 28. detsembril 1940.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend võõrastemajade sisekorra kohta.

(Avaldatud ENSV T 17. 4. 1941, 41, 629)

A. Võõrastemajade otstarve.

1. Võõrastemajad on eranditult määratud ajutiseks elamiseks väljastpoolt sissesõitnuile. Numbritubasid ja voodeid antakse võõrastemajades välja ööpäeva-viisi.

2. Võõrastemajas elamise tähtaeg ei või ületada üht kuud. Üle selle tähtaja elamine võib toimuda ainult elamute valitsuse juhataja nõusolekul.

3. Võõrastemajasse võidakse elama asuda võõrastemaja administratsiooni loal, pärast passi esitamist kontorisse.

B. Numbritubade ja voodite eest tasumise kord.

4. Tasu numbritoa või voodi ja peatujale osutatud teenuste eest võetakse võõrastemaja kontori poolt ette kohaliku nõukogu vastavate organite poolt kindlaksmääratud tariifide järgi, kuid mitte rohkem kui kolme ööpäeva eest.

5. Numbritubade ja voodite kasutamise hinnad, mis kinnitatud ettenähtud korras kohaliku nõukogu vastavate organite poolt ja üles pandud võõrastemajade kontorites, on kohuslikud kõigile peatujaile.

Hindade muutmisest teatatakse võõrastemajades peatujaile vähemalt 24 tundi ette.

6. Tasu maksmine elamise ja võõrastemaja poolt osutatud teenuste eest toimub kviitungi vastu, mille kontor kirjutab välja stambiga ja numbriga ning võõrastemaja administratsiooni allkirjaga varustatud blanketil.

Ennetähtajalise ärasõidu puhul antakse peatujale tema poolt sissemakstud avanss tagasi.

Numbritoa või voodi kasutamisel alla 12 tunni võetakse tasu poole ööpäeva eest, kasutamisel üle 12 tunni — terve ööpäeva eest.

7. Võõrastemajast lahkumisel on peatuja kohustatud:

a) tegema täieliku lõpparve võõrastemaja kontoriga võõrastemajas elamise ja temale osutatud teenuste eest;

b) üle andma tema poolt kasutatud numbritoa või voodi ning numbritoa võtme ja varustuma loatähega oma asjade väljaviimiseks.

8. Võõrastemaja administratsioon on kohustatud võõrastemajast lahkujaga tegema lõpparve 30 minuti jooksul arvates lahkuja sellekohasest teadaandest.

C. Juhendid võõrastemajades elamise kohta.

9. Isikud, kes elavad võõrastemajades, on kohustatud:

a) pidama puhtust, ettevaatlikult ja hoolikalt suhtuma seadmeisse, sisseseadesse ja teistesse esemeisse, mis asuvad võõrastemaja numbritubades ja üldkasutuskohtades;

b) tasuma tegeliku remondi kulu või võõrastemaja rikutud või kõlbmatuks muudetud inventari või seadme hinna;

c) mitte hoidma numbritubades kaupu, kogukaid esemeid ja kergesti tuldvõtvaid materjale.

10. Kella 24 kuni kella 8 on keelatud võõraste isikute viibimine numbritoas, muusikariistadel mängimine, laulmine, tantsimine, raadiovastuvõtjate kasutamine, valjult jutuajamine ja kära.

11. Peatuja soovil võõrastemaja administratsiooni poolt ühe numbritoa asendamine teisega võib toimuda ainult kella 8 kuni kella 22.

12. Väljudes numbritoast on peatuja kohustatud kustutama elektrivalgustuse ja tingimata üle andma numbritoa võtme korrapidajale või uksehoidjale.

D. Võõrastemaja korrashoid.

13. Võõrastemaja ruumi, mööblit ja seadmeid peab administratsioon hoidma parimas korras ja puhtuses. Korda ja puhtust tuleb hoida igapäevase koristamisega ja ruumide tuulutamisega.

Numbritubade, ruumide, koridoride jm. koristamine toimub iga päev kella 8 kuni kella 16, parkettpõrandate poonimine ja värvitud põrandate pesemine toimub vähemalt üks kord kolme päeva kestes. Parkettpõrandaid hõõrutakse iga päev harja ümber pandud riidega ja värvitud põrandaid niiske lapiga.

14. Koristamist, pisiremonti ja ruumi ning inventari kontrolli tuleb teostada nõnda, et sellega peatujate rahu ei rikutaks.

15. Voodipesu vahetatakse vähemalt seitsme päeva järel, samuti ka pärast peatuja väljakolimist numbritoast. Käterätikuid vahetatakse vähemalt iga kolme päeva tagant.

16. Riiete ja jalanõude puhastamiseks on peatujate kasutada harjad.

17. Peatuja nimele sissetulevad telegrammid, kiirja õhukorrespondents toimetatakse võõrastemaja teenijate poolt adressaadile kätte viivitamata. Harilik post pannakse selleks eriti sisseseatud kastidesse.

18. Õhutemperatuur võõrastemaja numbritubades peab olema küttehooajal mitte alla 18° C.

19. Võõrastemaja juhataja või tema asetäitja peavad iga päev kontrollima kõigi ruumide seisundit.

E. Võõrastemajades peatujate asjade alalhoidmine.

20. Võõrastemaja juhataja on kohustatud organiseerima võõrastemajas peatujate asjade alalhoidu ja lubama võõrastemajast asjade väljaviimist mitte teisiti kui võõrastemaja poolt väljaantava loatähe vastu.

21. Raha, väärtpaberid ja muud asjad võetakse võõrastemaja kontori poolt hoiule kviitungite vastu.

22. Asjad, mis antakse hoiukambrisse hoiule, peavad olema sisse pakitud või lukustatud kohvris.

23. Võõrastemaja ei kanna vastutust raha, väärtpaberite ja asjade eest, mis ei ole antud peatuja poolt hoiule kontorisse või hoiukambrisse.

24. Võõrastemaja ei kanna vastutust asjade eest, mis on antud peatuja poolt hoiule võõrastemajas teeniva personaali (koristajate, koridoriteenijate jne.) kätte.

25. Võõrastemajas elavate isikute väljatõstmise aluseks on:

a) elamise tähtaja ületamine (p. 2);
b) numbritoa või voodi ja teenuste eest võõrastemaja poolt esitatud arve maksmata jätmine;
c) võõrastemajas remondi tegemise vajadus, millest väljatõstetavale teatatakse ette vähemalt 2 ööpäeva.

Nimetatud põhjustel toimub peatujate väljatõstmine administratiivkorras.

F. Kaebused.

26. Võõrastemajas peab olema kaebuste ja sooviavalduste raamat, mis on hoiul korrapidaja käes ja mis antakse välja kodanike esimesel nõudmisel.

Kaebused ja sooviavaldused peavad olema alla kirjutatud kodanike poolt, ühes nende alalise elukoha aadressi äranäitamisega.

27. Kõik kaebused võõrastemaja teenijaskonna peale vaadatakse läbi juhataja või tema asetäitja poolt 24 tunni jooksul.

Kõik kaebused võõrastemaja juhataja või tema asetäitja peale, mis sisse kirjutatud kaebuste-raamatusse, antakse üle läbivaatamiseks elamute valitsusele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus avalike kalmistute allutamise kohta linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondadele.

(Avaldatud ENSV T 10. 2. 1941, 17, 202)

Silmas pidades, et Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 6 järgi maa on riigi omandus, see on kogu rahva vara, mille tõttu ei saa üldkasutamiseks määratud kalmistuid jätta eraorganisatsioonidele ekspluateerimisvahendiks ja nende valdusse, ning et kõigiti tagada kalmistute vajalikku korrashoidu, sanitaarnõuete täitmist, õiglasi kasutamistingimusi ja küllaldast järelevalvet, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Määrata avalikud kalmistud Tallinnas, Tartus, Narvas ja Pärnus vastava linna, mujal — vastava kohaliku täitevkomitee kommunaalmajanduse osakonna alluvusse ja valitsemisele.

2. Avalikeks kalmistuteks käesoleva määruse mõttes loetakse:

a) linnade, maakondade ja valdade poolt üldtarvitamiseks asutatud kalmistud;
b) koguduste ja usuühingute senised üldtarvitamiseks määratud kalmistud;
c) muud kalmistud, mis vastava kommunaalmajanduse osakonna esitusel Kommunaalmajanduse Rahvakomissari otsusega tunnistatakse avalikeks kalmistuteks.

3. Avalikud kalmistud on määratud kasutamiseks kõigile kodanikele võrdsetel tingimustel, vaatamata nende rahvuslikule, rassilisele, usulisele või usuühingulisele kuuluvusele. Samuti võidakse avalikel kalmistutel matmisetalitusi toimetada igal soovitud kombel, kuivõrd see ei kahjusta avalikku korda ega kõlblust.

Avalike kalmistute tasulise matmisrajooni jaotamine erihinnalistesse järkudesse kaotatakse.

4. Paragrahvis 2 p. b ja c tähendatud kalmistute üleminekuga kommunaalmajanduse osakondade alluvusse ja nende valitsemisele ei lähe viimastele üle mingeid kohustusi ega vastutust seoses kalmistutel lasuvate või nende seniste omanikkude või valdajate kohustustega. Kommunaalmajanduse osakondadele lähevad üle nõudmised matmiskohtade kasutamismaksude arvel saadaolevatele summadele, samuti muud kalmistute valitsemisega seosesolevad nõudmised asutiste, organisatsioonide ja isikute vastu.

5. Üheaegselt valitsemise üleandmisega on § 2 p. b ja c tähendatud kalmistute omanikud või valdajad kohustatud vastavale kommunaalmajanduse osakonnale üle andma kõik nende kalmistute valitsemisega seosesolevad raamatud või väljavõtted nendest, nimestikud, dokumendid, plaanid, arhiivid, samuti kalmistu juurde kuuluvad surnuhoiuruumid. Ühtlasi on nende kalmistute, või vastaval juhul majade omanikud või valdajad, kohustatud vastavale kommunaalmajanduse osakonnale viimase nõudmisel kasutamiseks andma üleantud kalmistute valitsemisega seosesolevad administratsioonihooned või -ruumid (kantseleiruumid, kalmistu korraldaja elukorterid jms.), kui need ei asu natsionaliseerimisele kuuluvates majades.

6. Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril on õigus anda juhendeid käesoleva määruse teostamiseks.

Tallinn, 4. veebruaril 1941.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend avalike kalmistute valitsemise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 13. 6. 1941, 59, 951)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse avalike kalmistute allutamise kohta linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondadele (ENSV Teataja 1941, 17, 202) punkt 6.

Avalikkude kalmistute allutamise määruse rakendamiseks tuleb Tallinna, Tartu, Narva, Pärnu ja Paldiski linnade ning kõigi maakondade kommunaalmajanduse osakondadel täita alljärgnevaid eeskirju:

§ 1. Vastava koguduse või usuühingu juhatuselt või selle volinikult kogudustele ja usuühingutele kuuluvate avalike kalmistute ja nende valitsemise ning asjaajamise ülevõtmise kohta koostada akt, mis sisaldab: 1) kalmistu täpse asukoha, 2) kalmistu senise valdaja, 3) kalmistu maa-ala suuruse hektaarides, 4) kalmistu valitsemisega seosesolevate raamatute, nimestikkude, dokumentide, plaanide,

arhivaalide jne. üksikasjalise loetelu, 5) kalmistu juurde kuuluvate surnuhoiuruumide, 6) kasutamiseks võetud administratsioonihoonete või -ruumide ja muude sellesarnaste kalmistu juurde kuuluvate või selle valitsemisega otseselt seoses olevate ehitiste loetelu ning 7) kalmistu juurde kuuluvate seadmete (sealhulgas vajalikul määral hauakaevamis- ja matmisabinõude) loetelu, — tuleb saata kahes eksemplaris Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks 15 päeva jooksul, arvates akti koostamisest.

Ülevõtmise akt peab olema alla kirjutatud selle koostamisel viibinud poolte esindajate ja kalmistu kohapealse korraldaja poolt. Ülevõtmise aktist tuleb anda ärakiri üleandjale.

§ 2. Tallinna, Tartu, Narva, Pärnu ja Paldiski linnade administratiivpiirides asuvad kalmistud kuuluvad vastavate linnade kommunaalmajanduse osakondade valitsemisele ja majandamisele. Maakondade administratiivpiirides asuvad kalmistud kuuluvad vastavate maakondade kommunaalmajanduse osakondade valitsemisele ja majandamisele.

Kui maakondade administratiivpiirides asuvaid kalmistuid kasutatakse enamal määral ülalloendatud vabariiklike linnade kodanike matmiseks, siis tuleb selline kalmistu allutada vastava linna kommunaalmajanduse osakonnale.

§ 3. Neis vabariikliku alluvusega linnades ja maakondades, kus kommunaalmajanduse osakondade juures on olemas heakorra- või kommunaaltrustid või -kontorid, organiseerida kalmistute valitsemise ja matmiste teostamiseks kontorite või trustide sellekohased jaoskonnad, mis võiksid hõlmata kõik matmistega seosesolevad alad, nagu kalmistute ekspluateerimise, surnute transpordi, matus-teenustamise, puusärgi-, mälestusmärkide-, pärgade- jne. töökojad, lilleistandid, -ärid jms.

Neis vabariiklikes linnades ja maakondades, kus heakorra- või kommunaaltruste ega -kontoreid ei ole, moodustada kommunaalmajanduse osakondade juures isemajandamise põhimõttel tegutsevad kalmistute ekspluateerimise bürood, kellel võivad olla kohtadel kalmistute juures oma esindajad.

§ 4. Kalmistuil antakse matmispaiku kasutamiseks nii üksik- kui ka perekonnamatmispaikadena.

Uute kalmistute avamisel ja võimaluse korral ka olemasolevate kalmistute vabadel maa-aladel eraldatakse osa kalmistut matmispaikadeks, kus on keelatud toimetada nii matmiste kui ka muul ajal usulisi talitusi.

§ 5. Kalmistute kasutamise tasunormid määrab 3 aastaks kalmistu valitsemist teostav vabariikliku linna või maakonna kommunaalmajanduse osakond ja kinnitab vastav TRSN täitevkomitee, kooskõlastades need tasunormid Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadiga.

Kalmistu kasutamise tasunorm iga kalmu- ehk hauakoha eest koosneb järgmistest üksiktasudest: 1) tasust kalmistu üldheakorra ja teede korraldamise arvel, 2) tasust looduses hauakoha kättenäitamise ja äramärkimise eest, 3) hauakaevamise, 4) surnu haudalaskmise ja 5) haua kinniajamise eest.

Käesoleva paragrahvi punktides 1—2 märgitud tasu on ühekordne mineralisatsiooniaja — s. o. 30 aasta — vältel ja see tasutakse hauakohtade nõutamisel.

Täitevkomiteedel on õigus võtta perekonnamatmispaiga eraldamisel igalt kalmukohalt üldheakorra maksu kõrgendatud määral kuni kahekordses suuruses punkt 1 all nimetatud hariliku tasu normist.

Kui matmisel ei kasutata kommunaalmajanduse osakonna või trusti teenuseid mõne käesoleva paragrahvi punktides 3—5 loendatud üksiktoimingu täitmisel, siis tasutakse matmistasu selle võrra vähem.

Kalmistuid valitseva vabariikliku linna või maakonna täitevkomitee võib erandjuhtudena vabastada kalmistutasu maksmisest isikuid, arvestades nende varanduslikku-materiaalset seisukorda, kadunu elukohajärgse linna või valla TRSN täitevkomitee sellekohase tõenduse alusel.

§ 6. Tasunormid haudade korrashoidmise, kaunistamise, mälestusmärkide asetamise ja muude selle ala teenuste eest määrab plaani ja omahinde alusel kindlaks neid ülesandeid teostav kommunaalmajanduse osakond või trust, kellel esitada need normid kinnitamiseks vastavale TRSN täitevkomiteele.

§ 7. Vabariikliku alluvusega linnade ja kõigi maakondade kommunaalmajanduse osakondadel esitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks nende valitsemisele võetud avalike kalmistute planeerimiskavad.

Planeerimisel kõigis linnades, eriti uute kalmistute või uute kalmistuosade rajamisel tuleb arvestada, et kalmistud tulevikus, peale mineralisatsiooni tähtaega — 30 aastat — oleksid kasutatavad parkidena. Sama põhimõtet tuleb rakendada kalmistutele ja haudadele mälestusmärkide ja muude ehitiste püstitamisel, millede paigutamiseks on kõigis linnades vajalik kohaliku kommunaalmajanduse osakonna luba.

§ 8. Vabariikliku alluvusega linnade ja kõigi maakondade kommunaalmajanduse osakondadel panna maksma kalmistute kasutamise kord, esitades selle kinnitamiseks kohalikule TRSN täitevkomiteele.

Kalmistu kasutamise kodukord peab sisaldama kalmistu kasutamise üksikasjalisi eeskirju, sealhulgas korraldusi kalmistu üldise heakorra, rahu ja kalmistu avatud olemise aja kohta, nõudeid kalmistute ja üksikute kalmude puhtuse, korrastamise ja korrashoiu kohta, üldised matmistingimused, matmise tasumäärad, hauakaevamise tehnilised tingimused, mälestusmärkide ja muude ehitiste ning esemete paigutamise, puude ja põõsaste istutamise eeskirjad jne.

Eelmises lõikes tähendatud kalmistu kodukorra koostamiseks saadetakse Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt kodukorra kavand-eeskuju vastavate linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondadele.

Kalmistute kasutamise alal kehtimapandud olulisemad korraldused tuleb üldiseks teadmiseks panna välja kalmistu sissekäigu juurde.

§ 9. Kalmistuil asuvaid ülevõetud surnuhoiuruume, milliseid kasutati ka kabel-kirikutena, lubada

kasutada senise korra kohaselt ka usulisiks talitusiks, kuni eri surnuhoiuruumide soetamiseni.

Kalmistuil asuvad kirikud ja kabelkirikud kuuluvad senistele valdajaile ja majandatakse nende poolt.

§ 10. Avalikul kalmistul peab olema vastutav korraldaja, kes määratakse kalmistut valitseva kommunaalmajanduse osakonna poolt. Kalmistu korraldaja ülesandeks on eriti järelevalve toimetamine matmiste seaduspärasuse ja kalmistu üldise heakorra ning puhtuse üle.

§ 11. Vabariikliku alluvusega linnade ja kõigi maakondade kommunaalmajanduse osakondadel tuleb koostada ülevõetud kalmistute ekspluateerimise kohta tulude-kulude eelarved vastavate trustide või kontorite finantsplaani täiendusena või kommunaalmajanduse osakonna kalmistute ekspluateerimise isemajandatavate büroode finantsplaanina ning esitada see ühes matmise tasunormidega hiljemalt 1. juuliks 1941 Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks.

Kalmistute ekspluateerimise kulude ületavus selle ala tuludest kaetakse vastavate linnade ja maakondade täitevkomiteede eelarvetest kulude 6. osa § 25 krediitidest. Samadest summadest võib anda laene kalmistute ekspluateerimise büroode asutamiseks.

Tallinn, 3. juunil 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus trammide, autobuste, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kasustamistariifide kindlaksmääramise kohta.

(Avaldatud ENSV T 26. 2. 1941, 22, 281)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu, eesmärgiga määrata kindlaks trammide, autobuste, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kasustamistariifid kohaldatult NSV Liidu linnades kehtivate tariifidega, määrab:

1. Määrata kindlaks trammide, autobuste, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kasustamistariifid käesoleva määruse lisas toodud määrade ulatuses ja alustel.

2. Käesoleva määruse lisas toodud tariifid jõustuvad avaldamisega.

Trammil ja autobustel sõiduks varem väljaantud piletid ja sõidukaardid jäävad jõusse kuni 1. märtsini s. a.

Käesoleva määruse avaldamise ajal veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi ja elektrienergia kasutajate suhtes võetakse uued veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi ja elektrienergia kasustamistariifid kohaldamisele pärast järgmist arve või maksuteate väljakirjutamist, kuna tähendatud arve või maksuteade kirjutatakse välja veel seniste tariifide järgi.

3. Senised tariifid trammi, autobuse, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kohta kaotavad kehtivuse käesoleva määruse lisas toodud tariifide jõustumisega.

4. Kohustada Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaati ja kohalikkude Nõukogude täitevkomiteesid tagama käesoleva määruse ellurakendamist.

5. Käesoleva määruse teostamiseks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril õigus anda juhendeid.

Tallinn, 18. veebruaril 1941. Nr. 255.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 18. veebruari 1941 määruse nr. 255 juurde.

Tariifid trammide, autobuste, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kasutamise kohta.

I. Trammid ja autobused.*)

1. Trammid ja autobused linna ja samuti Merivälja, Pirita ning Kose liinidel:

sõiduhind ühe	tariifimaa	eest	. . . .	20 kop.
„ 2	„	„	. . . .	30 „
„ 3	„	„	. . . .	40 „
„ 4	„	„	. . . .	50 „
„ 5	„	„	. . . .	55 „
„ 6	„	„	. . . .	60 „

Maksu pagasi eest, mis ületab käsipaki, võetakse iga üksiku koha pealt ühe maršruudi kestel 50 kop.

2. Autobused linnaümbruse ja maaliinidel:

Sõiduhind kauguste järgi:

Alla 10 km	. . . . .	10,00	kop.	km	pealt	
10 kuni 20	km . . .	9,55	„	„	„	
20 „ 30	„ . . .	9,00	„	„	„	
30 „ 40	„ . . .	8,45	„	„	„	
40 „ 50	„ . . .	7,90	„	„	„	
50 „ 60	„ . . .	7,20	„	„	„	
60 „ 70	„ . . .	6,75	„	„	„	
70 „ 80	„ . . .	6,20	„	„	„	
80 „ 90	„ . . .	5,65	„	„	„	
90 „ 100	„ ja peale selle .	5,15	„	„	„	

Piletite hind arvestatakse täpsusega kuni 5 kop.

Käsipagasi eest, mis ei ületa harilikku käsipakki ja eraldi kohta ei vaja, maksu ei võeta.

Pagasi eest, mis ületab käsipaki, võetakse maksu kaubaveo tariifide järgi.

3. Autobuse- ja trammiliinidel lubatakse järgmisi sõidusoodustusi:

a) lapsed alla 7 a. vanuses vabastatakse sõidumaksust;

b) sõidupiletite ostmisel mitte vähem kui 10 sõiduks, võimaldatakse hinnaalandust 10% suuruses;

c) kooli- ja üliõpilastele alandatakse sõiduhinda 50% võrra, õppeasutiselt väljaantud tunnistuse ettenäitamisel;

d) Tallinnas töötavatele isikutele, kelle alaline elukoht on Tallinna linna Nõmme osas, Meriväljal, Pirital, Kosel või Männikul, alandatakse sõiduhinda vastavatel liinidel 35% võrra, töökohast väljaantud vastava tõendi ettenäitamisel. Sõidukaart kuupiletina õigustab 60 ühekordset sõitu vastaval liinil;

*) Autobuste osas muudetud ENSV RKN määrusega 23. 5. 1941 autobuste kasutamistariifide muutmise kohta (ENSV T 1941, 54, 851) ja 11. 8. 1944 Autobuste ja taksoautode tariifide määramise kohta (ENSV T 1944, 4, 46).

e) Tallinnas elavatele töötajatele, kelle alaline töökoht on Tallinna linna Nõmme osas, Meriväljal, Pirital, Kosel või Männikul, alandatakse sõiduhinda vastavatel liinidel 35% võrra, töökohast väljaantud vastava tõendi ettenäitamisel. Sõidukaart kuupiletina õigustab 60 ühekordset sõitu vastaval liinil.

Piletite hind arvestatakse täpsusega kuni 5 kop.

4. Eelmistes punktides toodud sõiduhind on arvestatud ilma elukindlustuse maksuta.

II. Veevärk ja kanalisatsioon.

1. Ilma veemõõtjata:

Veemaksud määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar kooskõlas tariifidega.

2. Veemõõtja läbi:

a) elanikkonnale iga m³ eest . . .	Rbl.	—.40
b) tööstusele iga m³ eest	„	—.50
c) saunadele ja haiglatele iga m³ eest	„	—.50

Veemõõtja kasutamise eest võetakse tasu järgmiselt:

mõõtjatelt suurusega:

kuni 19 mm (¾″) aastas . . .	Rbl.	9.—
„ 25—38 mm (1—1½″) aastas	„	15.—
„ 50 mm (2″) aastas . . .	„	30.—
„ 75 mm (3″) aastas . . .	„	60.—
„ 100 mm (4″) aastas . . .	„	75.—

3. Kui tööstus- ja eluruumid asuvad ühes hoones ja tehniliselt ei ole võimalik erimõõtjaid üles seada ning vee tarvitus tööstusel ületab eluruumide vee tarvituse, võetakse maksu tööstusele ettenähtud tariifi järgi.

4. Kanalisatsiooni (nii reo- kui ka sadevee kõrvaldamise) võrgu kasutamiseks hoonetelt, mis tegelikult ühendatud kanalisatsiooniga:

a) elumajade, koolimajade, kaubandushoonete, teatrite, kinode ja ametiasutiste üldpõrandapinna (ilma pööningute, keldrite ja kuurideta) iga m² eest aastas	Rbl.	—.35
b) saunade, pesumajade (äriliste) ja autogaraažide üldpõrandapinna iga m² eest aastas	„	2.—
c) haiglate ja tööstushoonete põrandapinna iga m² eest aastas . .	„	—.80

III. Gaas.

Gaasi tarvitamisel, olenemata gaasi tarvituse hulgast, võetakse iga gaasi kantmeetri eest 50 kopikat.

Gaasimõõtjate kasutamise eest võetakse tasu järgmiselt:

kuni 10 tule korral aastas	Rbl.	6.—
11 kuni 40 tule korral aastas . .	„	9.—
41 kuni 60 tule korral aastas . .	„	18.—
61 kuni 100 tule korral aastas . .	„	27.—
üle 100 tule korral aastas	„	42.—

IV. Elektrienergia.

A. Valgustustariif.

Tariif nr. 1.

Valgustuseks või mõneks muuks otstarbeks ühetariifilise voolumõõtja läbi elukorterites ja asutistes kasutatud elektrivoolu eest maksavad tarvitajad 40 kop./kWh.

Usulise kultuse hoonetes kasutatud elektrivoolu eest maksavad tarvitajad 5 rbl. 50 kop./kWh.

Tariif nr. 2.

Tarvitajad, kellel on lubatud valgustuselektrivoolu kasustada voolumõõtjata (paušaalselt), maksavad ühe W eest kuus järgmiselt:

jaanuar, november, detsember . .	15 kop./vatt,
veebruar, märts, aprill, august, september, oktoober	8 kop./vatt,
mai, juuni, juuli	4 kop./vatt.

Tariif nr. 3.

Valgustuse ja majapidamise otstarbeks ruumides kasustatud elektrivoolu eest maksavad voolutarvitajad põhimaksu ja kWh hinna järgi. Põhimaks arvestatakse välja järgmise tabeli järgi ruumi põrandapinna suuruse alusel, kusjuures kWh hinnaks on 15 kop.

Ruumi põrandapind m²	Põhimaks. 1. sept.—1. maini	1. maist—1. sept.
0— 25	3.20 rbl. kuus	1.60 rbl. kuus
25— 50	4.80 „ „	2.40 „ „
50— 75	6.40 „ „	3.20 „ „
75—100	8.— „ „	4.— „ „
100—125	9.60 „ „	4.80 „ „
125—175	12.80 „ „	6.40 „ „
175—225	16.— „ „	8.— „ „
edasi iga algava 50 m² eest	3.20 „ „	1.60 „ „

Ruumi pinda mõõdetakse seinast seinani ja saadud pinnast arvatakse maha küttekollete, siseseinte ja muude sisseehituste arvel 6—8%.

Põrandapinna arvutamisel elukorterite suhtes võetakse arvesse elutoad, esikud, vahekäigud, köögid ja teised kõrvalruumid, välja arvatud keldrid, puukuurid, pööningud, sahvrid, klosetid ja külmad verandad (kerged väljaehitised).

Elukorteriga elektriliselt ühendatud ühiskasutatavate trepi- või eeskodade ja koridoride pinda arvestatakse vaid 50% suuruses korteripindala juurde.

Õue valgustamiseks üldvoolumõõtja läbi, voolu kasustamisel põrandapinna järgi, võib tarvitada ainult üht valgustuspunkti — pindala suurendamata.

B. Majapidamistariif.

Tariif nr. 4.

Elukorterites majapidamiseks tarvitatud elektrivoolu eest, kui kasustatud võime ei ületa 2000 W, maksavad voolutarvitajad kWh eest:

esimese 100 W võime piirides	40 kop.
üle 100 W võime piirides	20 „

Tariif nr. 5.

Elukorterites ühefaasilise voolumõõtja (alamõõtja, hakkab käima 100—200 W) läbi majapidamise otstarbeks kasustatud voolu eest maksavad voolutarvitajad kWh eest 25 kop.

D. Tööstustariif.

Tariif nr. 6

Elektrivoolu eest, mis kasustatud valgustuse ja muudeks otstarveteks tööstus- ja kaubanduslikes ettevõtteis, kui kasustatav võime ei ulata üle 15 kW, maksavad voolutarvitajad kWh eest 50 kop.

Tariif nr. 7.

Elektrivoolu eest, mis kasustatud valgustuse ja muudeks otstarveteks tööstus- ja kaubanduslikes ettevõtteis, kui kasustatav võime ületab 15 kW, võetakse iga kW eest kuus:

a) kui registreerimine sünnib maksimum näitaja abil . . . . . 35 rbl.

või

b) jõujaama poolt määratud ühendusvõimsuse kW eest . . . . . 30 rbl.

Sellejuures võetakse lisamaksu kWh eest:

mõõtes kõrgepinge poolt:

harilikul ajal . . . . . 15—20 kop./kWh

piiratud ajal . . . . . 30—40 kop./kWh

mõõtes madalpinge poolt:

harilikul ajal . . . . . 20—25 kop./kWh

piiratud ajal . . . . . 40—50 kop./kWh

Piiratud aja määrab vastav jõujaam.

Tarbekorral võib jõujaam voolu anda ka maksimum mõõtjata, kusjuures siis võetakse võimemaksu igalt elektriühenduse võimsuse kW eest kuus 30 rbl.

Tariifid võimsustele üle 100 kW, kommunaaltrammidele, veevärgile, tänavate valgustuseks ja põllumajanduse iseloomuga veskitele määratakse jõujaamade poolt vastastikusel kokkuleppel.

Elektrienergia müügitariifid jõujaamadele võimsusega kuni 500 kW (välja arvatud hüdro- ja tööstuslikud jõujaamad) määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar, kinnitades iga üksiku jõujaama müügihinna eraldi.*)

E. Elektrimõõtjate üürinormid.

Mõõtja nimetus	Üüri kuus Elektrimõõtja suurus amprites 1×2 kuni 1×15	3×2 kuni 3×30	3×50 kuni 3×100	
	Rbl.	Rbl.	Rbl.	Rbl.
Ühetariifilised mõõtjad	—.30	1.—	1.70	—
Automaat-kasseerijad .	—.70	—	—	—
Kahetariifilised mõõtjad ja kahetariifilised ületarvitusmõõtjad	—.60	1.50	2.—	
Ühetariifilised ületarvitusmõõtjad	—.50			
Ületarvitusmõõtjad kokkuehitatud üldmõõtjaga	—.80	2.40	3.60	
Maksimum-mõõtjad ühe- või kahetariifilised	—	—	—	3.—
Muutjatega madalpingemõõtjad	—	—	—	8.—
Kõrgepingemõõtjad ilma muutjateta . .	—	—	—	2.50
Kõrgepingemõõtjad ühes muutjatega . .	—	—	—	16.—
Lülituskellad	—	—	—	1.60

*) Lõpplõige kaotatud ENSV RKN määrusega 6. 6. 1941 elektrienergia kasutamistariifide kinnitamise kohta (ENSV T 1941, 59, 942).

G. Üldeeskirjad.

1. Jõu- ja alajaamad võivad sõlmida voolu müügi ja ostu kohta omavahelisi erilepinguid.*)

2. Käesolevate tariifide elluviimisel tekkida võivad lahkarvamised kuuluvad Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi lahendamisele.

V. Saunad.

1. Avalikes saunades panna kehtima järgmised kasutamise tariifid ühes riietehoiuga (rbl.):

I kl.		
Lapsed 4—10 a.	Õpilased	Täiskasvanud
—.25	—.50	1.—
II kl.		
Lapsed 4—10 a.	Õpilased	Täiskasvanud
—.20	—.40	—.80
III kl.		
Lapsed 4—10 a.	Õpilased	Täiskasvanud
—.15	—.30	—.60

Vannid		Tunnisaun	
Ühele inimesele	Kahele inimesele	Ühele inimesele	Perekonnale
3.—	3.—	3.—	4.—

Sõduritel saunas käimise kohta eripäevadel rühmadena tasu sauna kulude eest päeva kohta määratakse Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt iga sauna kohta eraldi.

2. Õpilasteks loetakse algkooli- ja keskkooliõpilasi ning üliõpilasi vanusele vaatamata. Kutse-, raudtee- ja tööstuskoolide õpilased maksavad saunade kasutamisel gruppidena madalamas klassis 20 kop.

3. Kohalikel kommunaalmajanduse osakondadel teostada, silmas pidades sauna mugavusi ja sisustust, nende piirkondades asetsevate avalike saunade klassifitseerimist, kusjuures tarbe korral ühes saunas võib olla mitu klassi. Saunade klassifikatsioon ühes põhjendustega ja seletustega esitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks hiljemalt kahe nädala jooksul käesoleva eeskirja avaldamisest arvates.

4. Kommunaalmajanduse Rahvakomissari nõusolekul võidakse eeltähendatud tariifidest teha põhjendatud juhtudel erandeid.

VI. Võõrastemajad.

1. Võtta avalikkudes võõrastemajades nende liigist, numbritubade mugavustest ja voodite arvust olenevalt numbritubade kasutamise tasu 24 tunni või selle osa eest kuni järgmiste ülemmääradeni:

Võõrastemaja liik	Numbritubade kasutamise tasu 24 t. või selle osa eest ühes voodipesu ja teenimisega
I liik A järk . . .	kuni Rbl. 50.—
I „ B „ . . .	„ „ 25.—
I „ C „ . . .	„ „ 20.—
II „ A „ . . .	„ „ 18.—
II „ B „ . . .	„ „ 12.—
II „ C „ . . .	„ „ 10.—
III „ A „ . . .	„ „ 9.—
III „ B „ . . .	„ „ 7.—

*) Täiendatud ENSV RKN määrusega 6. 6. 1941 elektrienergia kasutamistariifide kinnitamise kohta (ENSV T 1941, 59, 942).

2. Kohalikel kommunaalmajanduse osakondadel koostada iga võõrastemaja kohta numbritubade hinnakirjad, tõstes seni kehtinud numbritubade kasutamise tariife ca 75%, kusjuures on keelatud ületada p. 1 ettenähtud numbritubade kasutamise tasu ülemmäära.

3. Võõrastemajade liigitamisel kohaldada Võõrastemajade, pansionide ja turistide kodude liigitamise määrust (RT 1938, 99, 868).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus autobuste kasutamistariifide muutmise kohta.*)

(Avaldatud ENSV T 28. 5. 1941, 54, 851)

I. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 18. veebruari 1941 määruse nr. 255 (ENSV Teataja 1941, 22, 281) lisas avaldatud tariifide I osa pp. 1 ja 2 ning p. 3 lõige c muudetakse ja pannakse kehtima järgmiselt:

1. A) Trammid ja autobused linna liinidel (välja arvatud autobused Tallinn—Nõmme ja Tallinn—Männiku liinidel):

sõiduhind	ühe	tariifimaa	eest	20	kop.
„	2	„	„	30	„
„	3	„	„	40	„
„	4	„	„	50	„
„	5	„	„	55	„
„	6	„	„	60	„

B) Autobused Tallinn—Nõmme, Tallinn—Männiku, Tallinn—Pirita—Merivälja ja Tallinn—Kose liinidel:

sõiduhind	ühe	tariifimaa	eest	30	kop.
„	2	„	„	40	„
„	3	„	„	50	„
„	4	„	„	60	„
„	5	„	„	65	„
„	6	„	„	70	„

Maksu pagasi eest, mis ületab käsipaki, võetakse iga üksiku koha pealt ühe maršruudi kestel 50 kop.

2. Autobused linnaümbruse- ja maaliinidel:

Sõiduhind kauguste järgi:

kuni	10	km	11,50	kop.	km	pealt	
10	„	20	„	11,00	„	„	„
20	„	30	„	10,35	„	„	„
30	„	40	„	9,70	„	„	„
40	„	50	„	9,10	„	„	„
50	„	60	„	8,30	„	„	„
60	„	70	„	7,75	„	„	„
70	„	80	„	7,15	„	„	„
80	„	90	„	6,50	„	„	„
90	„	100	„	6,00	„	„	„
100 km	ja	peale	selle	5,35	„	„	„

Piletite hind arvestatakse täpsusega kuni 5 kop.

Käsipagasi eest, mis ei ületa harilikku käsipakki ja eraldi kohta ei vaja, maksu ei võeta.

Pagasi eest, mis ületab käsipaki, võetakse maksu kaubaveo tariifide järgi.

3. c) kooli- ja üliõpilastele kuni 18 a. vanuseni alandatakse sõiduhinda 50% võrra, õppeasutiselt väljaantud tunnistuse ettenäitamisel.

II. Käesolev määrus jõustub viiendal päeval, arvates selle määruse avaldamisest.

Käesoleva määruse jõustumise ajal tarvitusel olevad sõidukaardid, millede müümine on toimunud ajavahemikus pärast 1. märtsi 1941 kuni käesoleva määruse jõustumiseni — jäävad jõusse.

III. Transpordi Peavalitsuse ülemal on õigus anda juhendeid autobuste kasutamistariifide rakendamiseks.

Tallinn, 22. mail 1941. Nr. 957.

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 11. 8. 1944 Autobuste ja taksoautode tariifide määramise kohta (ENSV T 1944, 4, 46).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus soodustatud sõidu võimaldamise kohta trammides ja autobustes isikutele, kellele on annetatud NSV Liidu ordeneid.

(Avaldatud ENSV T 17. 3. 1941, 30, 418)

Määrata, et Nõukogude Liidu kangelastel, sotsialistliku töö kangelastel ja isikutel, kellel on annetatud NSV Liidu ordeneid, on õigus tasuta sõiduks autobustes ja trammides linnaliinide ulatuses.

Tallinn, 11. märtsil 1941. Nr. 408.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tasuta sõidu õiguse andmise kohta autobuse- ja trammiliinidel.

(Avaldatud ENSV T 23. 4. 1941, 43, 661)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Anda tasuta sõidu õigus trammi- ja autobuseliinidel järgmistele isikutele:

a) Nõukogude Liidu kangelastele ja isikutele, kellele on annetatud NSV Liidu ja liiduvabariikide ordenid või medalid: „Töö vahvuse eest“, „Eriliselt hea töö eest“, „Vahvuse eest“ ja „Lahinguliste teenete eest“.

Tasuta sõit lubatakse ordeni või medali rinnalkandmisel või ordeniraamatu ettenäitamisel.

b) Nõukogude Liidu ja liiduvabariikide ülemnõukogude saadikutele mandaadi ettenäitamisel.

d) Lastele kuni 7 a. vanuseni.

e) Vormi kandvatele T.-T. Miilitsa teenijatele linna piirkonnas, mitte üle kolme isiku korraga autobusel või trammis.

M ä r k u s. Miilitsateenijad maksustatakse maaliinide autobustel üldistel alustel.

g) Tuletõrjeosade teenijatele töövormis ja kiivrites sõidul kahjutulekohale.

h) Autobuse- ja trammipargi töölistele ja teenijatele nende teenistusalastel sõidukitel sõiduks elukohast töökohani, ettevõtte ülema poolt väljaantud eriliste piletitega, milles on tähendatud sõidu maršruut.

i) Autobuse- ja trammipargi töölistele nende läkitamisel liini remonttöödele ettevõtte ülema poolt ühekordselt väljaantud loaga.

j) Autobuse- ja trammipargi kontrolöridele ja dispetšeritele ettevõtte ülema poolt väljaantud eriliste piletitega.

k) Transpordi Peavalitsuse teenijaile sõidul nendele alluvate ettevõtete kontrollimiseks ja revideerimiseks, alaliste või ajutiste eriliste piletitega, millised antakse välja Transpordi Peavalitsuse ülema poolt.

2. Lugeda kehtetuks kõik varemalt väljaantud tasuta sõiduload ja -piletid käesoleva määruse avaldamise päevast Eesti NSV Teatajas.

3. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 11. märtsist 1941 nr. 408 (ENSV T 1941, 30, 418) kaotab kehtivuse käesoleva määruse jõustumisest arvates.

Tallinn, 12. aprillil 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus autobustega linnaümbruse ja maaliinidel pakiveo korraldamise ja tähendatud liinidel veotariifide kehtimapanemise kohta.

(Avaldatud ENSV T 13. 5. 1941, 49, 743)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kuni 10 kg raskete pakkide veo eest autobustel linnaümbruse ja maaliinidel võetakse maksu järgmiselt:

a) veo eest kaugusega kuni 25 km — Rbl. 1.— igalt pakilt;

b) veo eest kaugusega 25 km kuni 50 km — Rbl. 1.50 igalt pakilt;

c) veo eest kaugusega 50 km ja rohkem — Rbl. 2.— igalt pakilt.

2. 10 kuni 30 kg raskete pakkide või 80×50×30 sm suurust ületavate pakkide veo eest võetakse maksu 100% rohkem kui eelmises (1) punktis määratud.

Üle 30 kg raskete pakkide vedu autobustel ei toimetata.

3. Jalgrattaid võib vedada autobustel ainult selleks määratud konksudele asetatult. Veol jalgratastele tekkida võivate vigastuste eest transportettevõtted ei vastuta. Jalgrataste veo eest võetakse maksu 5 rubla iga jalgratta veo eest olenemata veo kaugusest.

4. Autobuse katusele paigutatavate pakkide koguraskus ei tohi ületada 500 kg.

5. Kui reisijate rohkus autobuses takistab pakkide vedu, võib veokorraldaja pakkide veost keelduda. Samuti võidakse keelduda seesuguste pakkide veost, mis on suuruselt autobusele paigutamiseks sobimatud.

6. Reisija võib enesega võtta kaasa tasuta ühe paki, kuid see pakk ei tohi võtta autobuses eriruumi, välja arvatud pakivõred ja istekohtade alused.

7. Pakiveol antakse reisijale pakiveo pilet või piletid. 100% kallimalt veetavate pakkide veol antakse kaks sama tariifimaa piletit. Jalgratta veol antakse reisijale viis üherublalist piletit.

Tallinn, 5. mail 1941. Nr. 824.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus elektrienergia kasutamistariifide kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 13. 6. 1941, 59, 942)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

I.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega (ENSV T 1941, 22, 281) kinnitatud tariifi IV osa (Elektrienergia) tariif nr. 7 lõpplõige kaotab kehtivuse käesoleva määruse avaldamisega.

II.

Sama tariifi (ENSV T 1941, 22, 281) IV osa lit. G (Üldeeskirjad) p. 1 täiendatakse järgmise sõnastusega:

Elektrienergia müügitariifid jõujaamadele võimsusega kuni 500 kW (välja arvatud hüdro- ja tööstuslikud jõujaamad) määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar, kinnitades iga üksiku jõujaama müügihinna eraldi.

Samuti määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar elektrienergia müügitariifid elektrivõrkudele, mis saavad elektrienergiat alajaamadelt võimsusega kuni 500 kW.

Tallinn, 6. juunil 1941.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 87.

5. märtsil 1941.

Elektrienergia müügitariifide kohta jõujaamadele võimsusega kuni 500 kW.

(Avaldatud ENSV T 11. 3. 1941, 28, 376)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse nr. 255 18. veebruarist 1941 kohaselt käsen elektrijaamadel võimsusega kuni 500 kW võtta tarvitusele järgmised elektrienergia müügitariifid.

A. Valgustustariif.

Valgustuseks või mõneks muuks otstarbeks ühetariifilise voolumõõtja läbi elukorterites ja asutistes kasutatud elektrivoolu eest maksavad tarvitajad kilovatt-tunnilt (1 kWh) järgmiselt:

Pärnus	60 kop.
Valgas	60 „
Võrus	52 „
Kuressaares	83 „
Petseris	78 „
Tapal	50 „
Mustvees	85 „

Eelpool nimetatud linnades, kus on kasutada ka voolumõõtjata (paušaalne) tariif, määratakse see kindlaks vastava TRSN Täitevkomitee otsusega.

Usulise kultuse hoonetes kasutatud elektrivoolu eest maksavad tarvitajad 5 rbl. 50 kop./kWh.

B. Majapidamistariif.

Elukorterites majapidamiseks tarvitatud elektrivoolu eest, kus kasutatud võime ei ületa 2000 W, maksavad voolutarvitajad kWh: Pärnus, Valgas, Kuressaares, Petseris, Tapal ja Mustvees 50 kop., Võrus 30 kop.

C. Tööstustariif.

Elektrivoolu eest, mis kasutatud valgustuse ja muudeks otstarveteks tööstus- ja kaubanduslikes ettevõtteis, kui kasutatav võime ei ulatu üle 15 kW, maksavad voolutarvitajad kWh eest järgmiselt:

Pärnus	100 kop.
Valgas	75 „
Võrus	75 „
Kuressaares	100 „
Petseris	100 „
Tapal	60 „
Mustvees	100 „

Tariifid võimsustele üle 15 kW, tänavate valgustuseks ja põllumajanduse iseloomuga veskitele — määratakse jõujaama poolt kokkuleppel kasutajaga.

Käesoleva käskkirja avaldamise ajal elektrienergia müügitariifid tulevad kohaldamisele pärast järgmist arve või maksuteate väljakirjutamist, kuna tähendatud arve või maksuteade kirjutatakse välja endiste tariifide järgi.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 61.

24. veebruaril 1941.

Veevärgi kasutamise tariifide kohta.

(Avaldatud ENSV T 26. 2. 1941, 22, 290)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse nr. 255 18 veebruarist 1941 kohaselt käsen tarvitusele võtta kõigis ENSV linnades, kus veevärgid kommunaalettevõttena varustavad kodanikke puhta veega ja kus kasutatud vee hulka ei määrata veemõõtjaga, järgmised veemaksu tariifid:

1. Veejuhtmega majas:
   a) toalt või köögilt aastas . . . Rbl. 10.—
   b) klosetilt aastas . . . . . „ 15.—
   c) vannilt . . . . . „ 20.—
   d) hoovikraanilt . . . . . „ 30.—
2. Kohtades, kus majas puudub veejuhe (avalikud kraanid ja kaevud):
   a) igalt vett tarvitavalt isikult aastas . . . . . Rbl. 3.60
   b) igalt lehmalt ja hobuselt aastas „ 6.75

Veevärgi avalikkudest kraanidest ja kaevudest veevõtmise korra määrab kohalik täitevkomitee.

Maakondade ja linnade täitevkomiteede kommunaalmajanduse osakondade valduses oleva kanalisatsiooni kasutamise eest tasuvõtmise juhend.

Antud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt 3. juunil 1941.

(Avaldatud ENSV T 13. 6. 1941, 59, 950)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus trammide, autobuste, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasi, elektrienergia, saunade ja võõrastemajade kasutamistariifide kindlaksmääramise kohta (ENSV T 1941, 22, 281) p. 5.

1. Kanalisatsiooni kasutamise eest makstakse tasu kõikidelt hoonetelt, mis tegelikult ühendatud kanalisatsiooniga — hoone üldpõrandapinna alusel.

Tegelikult kanalisatsiooniga ühendatuks loetakse hoone, kui krundilt, kus asub hoone, on reoveetoru ühendatud tänava torustikuga ja kui selle toru kaudu juhitakse ära selle hoone kasutajate poolt tekitatud reoveed, vaatamata sellele, kas kõikidest hoones olevatest ruumidest juhitakse reovett torustikku või mitte.

2. Hoone üldpõrandapinnaks loetakse hoones olevate kõikide ruumide (köetavate ja kütmata) põrandapind, ühes arvatud ka trepikodade, pesuköökide, koridoride ja muude üksik- või ühiskasutuses olevate ruumide põrandapind, välja arvatud pööningute, elukorterite majapidamistarvete säilitamiseks kasutatavate keldrite ja kuuride põrandapind.

Näide: 3-kordne maja, milles eluruumidena kasutatavat põrandapinda kahel majakorral à 250 m² ja ühel 100 m²; tööstusruumid — 150 m² ja ühiskasutusruumides — 95 m², kokku 845 m² kanalisatsiooni kasutamise tasualust põrandapinda.

3. Kohalike nõukogude elamufondi, riigiasutiste ja ettevõtete ning ühiskondlike organisatsioonide fondidesse kuuluvate majade ja hoonete üldpõrandapinna kindlaksmääramist, milledelt võetakse tasu kanalisatsiooni kasutamise eest (ENSV T 1941, 22, 281 tariifi II osa p. 4 kohaselt), teostavad vastavate fondide majavalitsejad. Eramajades täidavad samu ülesandeid majaomanikud või nende asetäitjad.

Kui elamute valitsustel, riigiasutistel ja ettevõtteil ning ühiskondlikel organisatsioonel on olemas täpsad mõõtmise andmed majade ja hoonete üldpõrandapinna suuruse kohta, siis võib kanalisatsiooni kasutamise eest võetava tasu suuruse kindlaksmääramiseks kasutada neid andmeid, ilma et oleks tarvis panna toime uusi mõõtmisi.

Majavalitsejad ja majaomanikud on vastutavad korterite ja ruumide üldpõrandapinna andmete õigsuse eest.

4. Punkt 1-ses tähendatud hoonete kanalisatsiooni-tasualuse põrandapinna suuruse kindlaksmääramiseks tähtaja ja mõõtmisandmete esitamise korra määrab vastava kommunaalmajanduse osakonna ettepanekul TRSN täitevkomitee.

5. Punktides 3 ja 4 näidatud korras saadud põrandapinna andmete põhjal määrab iga hoone kohta kanalisatsiooni maksu suuruse kindlaks kommunaalmajanduse osakond või osakonna korraldusel temale alluv asutis, trust või kontor tariifides (ENSV T 1941, 22, 281 tariifi p. II, p. 4-a, b ja c) ettenähtud tasumäärade alusel ja saadab teatise-arve maksu maksjale, s o. kohalike nõukogude elamufondi, riigiasutiste ja ettevõtete ning organisatsioonide fondidesse kuuluvate majade kohta — majavalitsejale ning eramajade kohta — majaomanikule või tema asetäitjale.

6. Saadud teate põhjal maksab majavalitseja ja majaomanik kanalisatsiooni kasutamise tasu neli korda aastas hiljemalt veerandaasta keskmise kuu 15. päevaks Eesti Vabariiklikku Kommunaalpanka, selle osakonda, Kommunaalpanga sissemaksukassasse või vastavasse Riigipanga Vabariikliku Kontori osakonda kommunaalmajanduse osakonna eriarvele.

7. Tähtajaks maksmata jäänud kanalisatsiooni kasutamise tasude sissenõudmine toimub kas kohtu

või notariaalorganite täitepealdiste korras ühes viivitusraha juurdemaksmisega iga viivitatud päeva eest — kohalike nõukogude elamufondi kuuluvate hoonete majavalitsejailt ja majaomanikelt või nende asetäitjalt — 0,2% ning riigiasutiste ja ettevõtete ja ühiskondlike organisatsioonide majavalitsejailt — 0,05% — võlguolevalt summalt.

8. Majavalitsejaile ja majaomanikele maksavad kanalisatsiooni kasutamise eest tasu ruumide kasutajad vastavalt nende käes kasutada oleva ruumi põrandapinna suurusele ja kasutatava ruumi liigile.

Kui kanalisatsiooni-tasualuses hoones osa ruume pole ühendatud kanalisatsioonitorustikuga ja hoone hoovil pole restiga reoveekaevu, siis majavalitseja ja majaomanik ei saa nõuda tasu maksmist ruumi kasutajalt, samuti ka mitte teiste ruumide kasutajailt.

Hoones tühjaltseisvate ruumide eest (kui ruumid pole ühiskasutuseks määratud) ei saa kanalisatsiooonitasu nõuda teiste ruumide kasutajailt.

9. Ühesuguseks otstarbeks kasutatavate ruumide ühiskasutuse puhul toimub kanalisatsiooni kasutuse eest tasu maksmine proportsionaalselt ruumi kasutajal üksikkasutuses oleva üldpõrandapinna suurusele.

N ä i d e: Korteris on üürnik kaasüürnikuga. Kogu korteri põrandapind 80 m², millest ühiskasutatavat pinda: köök 10 m², klosett 1,5 m² ja esik 5,5 m², kokku 17 m². Korteri üürniku kasutada on 50,0 m² ja kaasüürnikul 13,0 m². Kanalisatsiooni kasutuse tasu maksab aasta kohta korteri üürnik $0{,}35\ (50 + \frac{17}{63} \times 50) = 22{,}23$ rubla, kaasüürnik $0{,}35\ (13 + \frac{17}{63} \times 13) = 5{,}77$ rubla.

10. Erisugusteks otstarveteks kasutatavate ruumide ühiskasutuse puhul toimub kanalisatsiooni kasutuse eest tasualuse põrandapinna arvestamine proportsionaalselt üksikkasutuses olevale üldpõrandapinnale; tasu ühiskasutatava pinna ruutmeetrilt on sama, mis on üksikkasutatavalt pinnalt.

N ä i d e: Majas on elukortereid 130 m², tööstusruum 50 m² ja ühiskasutatavat põrandapinda (koridor, pesuköök jm.) 25 m², kõik kokku 225 m². Kanalisatsiooni tasu maksavad: elukorterite üürnikud $0{,}35\ (130 + \frac{25}{180} \times 130) = 51{,}80$ rbl., tööstusruumi kasutaja $0{,}80\ (50 + \frac{25}{180} \times 50) = 45{,}55$ rbl.

11. Hoonetelt, kus kogu kanalisatsiooni-tasualust põrandapinda kasutavad kaks või enam asutist ööpäeva jooksul kordamööda (üks kool enne, teine — pärast lõunat) arvutatakse kanalisatsiooni-tasu kogu ruumide kohta vastavalt kasutatavale põrandapinnale ja jagatakse kasutajate vahel vastavalt ruumide kasutamise ajale (toodud näites — pooleks).

12. Iga ruumikasutaja kohta langeva kanalisatsiooni kasutamise tasu suuruse arvutab ja teeb ruumikasutajale teatavaks koos üürimaksu teadaandega — eramajade kohta majaomanik või asetäitja ja kõigi teiste hoonete kohta — majavalitseja.

13. Kõik üürimaksjad maksavad kanalisatsiooni kasutamise eest tasu koos üüriga.

14. Ruumikasutaja poolt kanalisatsiooni kasutamise tasu maksmatajätmise puhul tasu sissenõudmine ruumikasutajalt majavalitseja või majaomaniku poolt toimub samas korras ja samadel alustel, kui see on ette nähtud p. 7-das.

Tallinn, 3. juunil 1941.

---

3. jagu.

Majade natsionaliseerimine.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus suurte majade natsionaliseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 1. 11. 1940, 37, 433)

1. Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 6 natsionaliseerida linnades ja teistes asulates asuvad suured majad.

2. Natsionaliseerimisele kuuluvad majad, mille kasuliku põrandapinna suurus ületab: Tallinnas, Tartus, Narvas ja Pärnus — 220 m² ning teistes linnades ja asulates — 170 m², ühes nende juurde kuuluvate ehitistega.*)

3. Olenemata põrandapinna suurusest kuuluvad natsionaliseerimisele ühes nende juurde kuuluvate ehitistega:

a) majad, mis kuuluvad mitmesugustele likvideeritud ühiskondlik-poliitilistele organisatsioonidele;
b) majad, millede omanikud on põgenenud välismaale;
c) majad, mis omavad ühiskondlik-ajaloolist või kunstilist väärtust;
d) majad, kus asuvad riigiasutised.

4. Teha Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ülesandeks kinnitada vastavalt käesoleva seadluse p. 2 ja 3 natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestik, samuti määrata majade natsionaliseerimise ja nende keskasutistele ning kohalikkudele nõukogudele üleandmise kord ja tähtajad.

Tallinn, 31. oktoobril 1940.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus suurte majade natsionaliseerimise Seadluse täiendamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 914)

Täiendada suurte majade natsionaliseerimise Seadluse (ENSV Teataja 1940, 37, 433) p. 2 teise lõikega järgmises redaktsioonis:

Kui ühe ja sama omaniku omanduses on kaks või enam maja, siis kuuluvad kõik need majad natsionaliseerimisele, kui nende majade kasuliku põrandapinna kogusumma ületab eelmises lõikes ettenähtud ülemmäära, olgugi et iga üksiku maja kasulik põrandapind on alla ülemmäära.

Tallinn, 5. juunil 1941.

---

*) Täiendatud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega 5. 6. 1941 (ENSV T 1941, 58, 914).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus majade natsionaliseerimise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 2. 11. 1940, 38, 445)

A l u s: Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus suurte majade natsionaliseerimise kohta (ENSV Teataja 1940, 37, 433).

1. Vastavalt Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusele suurte majade natsionaliseerimise kohta teostada natsionaliseerimisele kuuluvate majade kindlaksmääramist maakondade ning Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnade kommunaalmajanduse osakondadel.

Kommunaalmajanduse osakondadel koostada natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestikud järgmiste andmetega: maja asukoht (linna või asula ja tänava nimetus), maja ja kinnistu nr. ning omaniku või valdaja nimi.

Nimestikud koostada 4 eksemplaris ja esitada need Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile järkjärgult Rahvakomissari poolt määratavaks tähtajaks.

Natsionaliseeritud majade nimestik avaldatakse ENSV Teatajas.

2. Maja kasulikuks põrandapinnaks eeltähendatud seadluse ja käesoleva määruse mõttes loetakse ruumide ja abiruumide põrandapind sisemise mõõtmise järgi, välja arvatud vaheseinte, ahjude, korstnate ja pliitide alused pinnad ning maja mitteköetavates osades asuvad kojad, sahvrid, külmad käimlad jms.

Maja juuresolevateks ehitisteks seadluse ja käesoleva määruse mõttes loetakse ühel ja samal krundil asetsevad ehitised.

Vaidlused kasuliku põrandapinna kindlaksmääramise kohta lahendab lõplikult Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat.

3. Majade natsionaliseerimiseks moodustada Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Elamute Peavalitsuse juurde Majade Natsionaliseerimise Peakomitee. Peakomitee koosseisu määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

Natsionaliseerimise teostamiseks kohtadel moodustada maakondade ning Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede kommunaalmajanduse osakondade juurde kohalikud majade natsionaliseerimise komisjonid. Komisjonide koosseisud kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissar vastava omavalitsuse ettepanekul.

Tarviduse korral võivad majade natsionaliseerimise komisjonid moodustada natsionaliseerimise läbiviimiseks alamkomisjone.

4. Punktis 3 tähendatud linnade majade natsionaliseerimise komisjonidel teostada majade natsionaliseerimist oma linna administratiivpiires ning maakondade majade natsionaliseerimise komisjonidel maakonna piires asetsevates linnades ja teistes asulates.

5. Kohalikel majade natsionaliseerimise komisjonide esindajatel koostada iga natsionaliseeritud maja kohta akt (vorm nr. 1).

Peale selle tuleb fikseerida majal lasuvad kohustused (tõelised võlad ja maksud) ja saadaolevad summad. Võtta arvele maja juurdekuuluvad abiehitised (laod, pesuköögid, kuurid, keldrid jms.) ja maja teenimise varad (maja korrashoiu-, tule- ja gaasikaitse vahendid, keskkütte küttetagavarad jms.). Natsionaliseerimise akti koostamisel tuleb seniselt omanikult või valdajalt üle võtta maja kohta käivad dokumendid, plaanid, majaraamatud, panga jooksva arve raamatud, panga tšekiraamatud, kviitungiraamatud ja pangas ning kassas olevad rahasummad jms.

Maja kohta tuleb koostada bilanss, mille vaatab läbi ja kinnitab kohalik natsionaliseerimise komisjon.

6. Natsionaliseerimise komisjoni otsuste peale võivad asjasthuvitatud isikud kaevata Majade Natsionaliseerimise Peakomiteele 7 päeva jooksul.

Majade Natsionaliseerimise Peakomitee otsused on lõplikud.

7. Kohustada natsionaliseeritud majade omanikke, volinikke või nende asetäitjaid kuni majade lõpliku ülevõtmiseni volitatud usaldusmehe poolt teostama maja ja selle päraldiste ning muude varade korrashoidu ja järelevalvet.

Eksimusi käesoleva punkti eeskirjade vastu käsitatakse majandusliku sabotaaži aktidena.

8. Natsionaliseeritud majadele määrata majade valitsemiseks volitatud usaldusmehed järgmiselt:

a) igale majale elamispinnaga üle 3000 m² või elanikkonnaga üle 500 inimese;
b) väiksemale territoriaalselt naabruses asuvast 3—5 majast koosnevale grupile elamispinnaga 2000—3000 m² ja
c) väiksemate majade grupile arvult 10—15 elamispinnaga 1500—2500 m².

9. Maja või majade grupi volitatud usaldusmees (p. 8) vastutab eriti: korraliku maja majandamise juhtimise, maja õigeaegse remondi ja remondi korralikkuse ning maja ja selle üldkasutatavate seadmete ning kohtade (katuste, liftide, treppide, klosettide, üldvannide, keskkütte, valgustuse jms.) korrashoiu eest.

10. Korterite üürid tuleb üürnikel tasuda jooksva kuu eest 15. kuni 25. kuupäevaks maja volitatud usaldusmehe kätte või kohaliku kommunaalmajanduse osakonna poolt määratud kohta.

Maja volitatud usaldusmees on kohustatud korterite üürirahad sisse maksma vastava omavalitsuse kommunaalmajanduse osakonda või selleks määratud kohta hiljemalt üüriraha vastuvõtmisele järgneval tööpäeval.

Volitatud usaldusmehel tuleb esitada üürirahade laekumise kohta kuu-aruanne iga möödunud kuu kohta järgmise kuu 1. kuupäevaks vastava omavalitsuse kommunaalmajanduse osakonnale.

11. Käesoleva aasta novembri ja järgmiste kuude eest üürnike poolt majaomanikele ettemakstud üürirahad on majaomanik või tema asetäitja kohustatud natsionaliseerimise akti koostamisele järgneval päeval maksma vastava linna või maakonna kommunaalmajanduse osakonna eriarvele.

Võlguolevad üürisummad peavad üürnikud tasuma maja volitatud usaldusmehele või selleks määratud kohta 10 päeva jooksul arvates maja natsionaliseerimisest.

On keelatud võlguolevaid üürirahasid maksta majaomanikule ja sõlmida varjatud kokkuleppeid majaomaniku ja üürniku vahel üüri tasumise kohta.

12. Majade jooksvate kulude katteks võib kohaliku omavalitsuse kommunaalmajanduse osakond anda volitatud usaldusmehele avanssi osakonna poolt määratavas suuruses.

Suuremate remontide ja kulutuste tegemine on lubatud ainult kommunaalmajanduse osakonna loal.

13. Käesoleva määruse rakendamiseks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril õigus anda juhendeid.

Lisa määruse p. 5 juurde.

Maja natsionaliseerimise akt.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse suurte majade natsionaliseerimise kohta (ENSV Teataja 1940, 37, 433) alusel natsionaliseeritakse

.....

(linna või asula ja tänava nimetus, kus maja asub ning

.....

maja ja kinnistu nr.)

Kuni natsionaliseeritud maja ja selle päraldiste ning varade tegeliku ülevõtmiseni volitatud usaldusmehe poolt jäävad need senise omaniku, valdaja või nende asemikkude järelevalve alla. Viimased on vastutavad maja ja selle päraldiste ning varade eest. Senised omanikud, valdajad või nende asemikud on vastutavad kõikide kahjude eest, mis majale ja selle päraldistele ning varadele võivad tekkida nende kahjustava tegevuse või tegevuseta oleku tõttu.

Ühtlasi on majaomanikud, valdajad või nende asemikud kohustatud eeltähendatud ajani täitma linnade ja maakondade kommunaalmajanduse osakondade poolt antud korraldusi.

Natsionaliseerimiskomisjoni esindaja:

Majaomanik, valdaja või ..... asemik:

Majahoidja:

Tallinn, 1. novembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud majade majaomanike ja valdajate võlgade sissenõudmise korraldamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 224)

1. Peatada kuni natsionaliseeritud maja bilansi kinnitamiseni tsiviilõiguslikkude võlgade sissenõudmine natsionaliseeritud majade omanikelt või valdajatelt, samuti nende poolt väljaantud vekslite või võlakohustuste indossantidelt ja käendajatelt.

2. Võla sissenõudmise peatamiseks esitab võlgnik, indossant või käendaja kohtutäiturile kohaliku majade natsionaliseerimise komisjoni teatise maja natsionaliseerimise kohta.

Maja bilansi kinnitamisest teatab kohalik majade natsionaliseerimise komisjon sissenõudmist peatanud kohtutäiturile, saates viimasele ärakirja maja kinnitatud bilansist. Kui võlg ei ole bilanssi võetud, jätkab kohtutäitur sissenõudmise toimetamist.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 202.

---

4. jagu.

Elamufond ja selle kasutamine.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud ja riigi majade üleandmise korra kohta kohalike nõukogude elamufondidesse.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 568)

Elamufondi säilitamise ja elamumajanduse parandamise sihil Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Arvata kõik natsionaliseeritud ja riigi majad kohalike nõukogude elamufondi, välja arvatud majad ja hooned, mis kuuluvad arvamisele riigiasutiste ja -ettevõtete ning ühiskondlike organisatsioonide majade fondi.

2. Riigiasutiste ja -ettevõtete majade fondi arvamisele kuuluvad ainult:

a) majad ja hooned, mis kuulusid riigiorganitele enne 21. juunit 1940, kui neid käesoleval ajal kasutatakse nende poolt kas täielikult või osaliselt oma vajadusteks, või mis on eriti ehitatud nende organite vajadusteks (rahvakomissariaatide, kohtute ja pankade hooned), kusjuures oma vajadusteks kasutamiseks loetakse ka vastavate riigiorganite teenistujate majutamist;

b) majad ja hooned, mis on antud riigiasutiste ja -ettevõtete valitsemisele NSVL Ülemnõukogu, NSVL Rahvakomissaride Nõukogu, Eesti NSV Ülemnõukogu või Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu seadluste või määruste alusel ja mida kasutatakse asutiste ja ettevõtete poolt ainult nende põhitegevuse vajadusteks;

c) majad ja hooned, mida enne 21. juunit 1940 loeti tööstus- ja teiste ettevõtete omandiks, kui need majad ja hooned olid määratud ainult ettevõtte põhitegevuse vajadusteks.

Ettevõtete majade fondi arvamisele kuuluvad samuti vabrikute juures asuvad tööliselamute rühmad ja üksikud elamud.

3. Ühiskondlike ja teiste organisatsioonide majade fondi arvamisele kuuluvad majad ja hooned, mis on antud nende organisatsioonide valitsemisele Valitsuse määruste alusel ja mis on vajalikud nende põhitegevuseks.

4. Taotlused majade ja hoonete riigiasutiste ja -ettevõtete ning ühiskondlike organisatsioonide fondidesse arvamise kohta esitada vastavail asutisil, ettevõtteil ja organisatsioonidel majade ja hoonete asukoha majade natsionaliseerimise komisjonile, kelle kohuseks on nende taotluste otsustamine.

Kohalike majade natsionaliseerimise komisjonide otsuste peale võidakse kaevata Majade Natsionaliseerimise Peakomiteele 10 päeva jooksul arvates otsuse kättesaamise päevast. Peakomitee otsus on lõplik.

5. Riigiasutiste ja -ettevõtete ning ühiskondlike organisatsioonide majade fondi arvatud majade ja hoonete vahenditu valitsemine panna asutisele, ettevõttele või organisatsioonile, kellele need majad või hooned kuuluvad.

6. Kohustada riigiasutisi ja -ettevõtteid ning ühiskondlikke organisatsioone organiseerima majavalitsused vastavalt Maja valitsemise ja majandamise põhikorrale (ENSV T 1941, 13, 143). Majavalitseja määratakse vastava asutise, ettevõtte või organisatsiooni juhataja poolt.

7. Riigiorganid, kohalikud nõukogud ja ühiskondlikud organisatsioonid on vastutavad elamufondi säilitamise ja õige ekspluatatsiooni eest.

8. Panna elamufondi säilitamise kontroll kohalikele nõukogudele ja nende nõukogude elamute-organitele, olenemata majade ja hoonete fondilisest kuuluvusest.

Tallinn, 1. aprillil 1941. Nr. 578.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhendi kinnitamise kohta natsionaliseeritud ja riigi majade kohalike nõukogude elamufondidesse üleandmise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 27. 6. 1941, 63, 1010)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend natsionaliseeritud ja riigi majade kohalike nõukogude elamufondi üleandmise korra kohta.

Tallinn, 17. juunil 1941. Nr. 1192.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
17. juuni 1941 määruse nr. 1192 juurde.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend natsionaliseeritud ja riigi majade kohalike nõukogude elamufondidesse üleandmise korra kohta.

1. Natsionaliseeritud ja riigi majade kohalike nõukogude elamufondidesse üleandmise korra kohta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antud määruse (ENSV Teataja 1941, 38, 568) mõttes loetakse natsionaliseeritud ja riigi majadeks:

a) kõik majad ja hooned linnades ja asulais ning väljaspool linnasid ja asulaid, mis enne 21. juunit 1940 kuulusid omandiõiguse alusel riigi- või omavalitsusasutistele ja -ettevõtteile;

b) kõik majad ja hooned, mis on natsionaliseeritud Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi poolt antud Suurte majade natsionaliseerimise seadluse (ENSV Teataja 1940, 37, 433) alusel;

c) kõik majad ja hooned, mis on natsionaliseeritud mitmesuguste teiste seadluste või määruste alusel, olenemata sellest, kelle valdusel ja kasutamisel need majad ja hooned praegu on.

2. Kõik riigiasutised ja -ettevõtted ning ühiskondlikud ja teised organisatsioonid, kes soovivad, et teatav maja antakse neile alaliseks valdamiseks ja kasutamiseks ning arvatakse riigiasutiste ja -ettevõtete või ühiskondlikkude organisatsioonide fondi, peavad esitama sellekohase avalduse kohalikule majade natsionaliseerimise komisjonile hiljemalt 20. juuliks 1941.

3. P. 2 mainitud avaldusi võivad esitada nii keskasutised kui ka keskasutise teadmisel kohalikud asutised. Esitab vastava avalduse kohalik asutis, siis tuleb avalduses märkida, et keskasutis on selle esitamisest teadlik.

4. Maja või hoone arvamisel riigiasutiste ja -ettevõtete või ühiskondlike ja teiste organisatsioonide fondi tuleb see maja või hoone määrata vastava keskasutise valdusele, kellele kohalik natsionaliseerimise komisjon sellest teatab (näit. Kohtu Rahvakomissariaadi, Sidevalitsuse, Tervishoiu Rahvakomissariaadi jne. valdusele).

5. Täitevkomitee käsutuses olevad eriotstarbega majad, mille majandamine toimub kohaliku täitevkomitee eelarve alusel, arvatakse sellekohase taotluse puhul riigiasutiste ja -ettevõtete majade fondi ning antakse kohaliku täitevkomitee valdusele (näit. Tartu linna Täitevkomitee, Põltsamaa linna Täitevkomitee, Viru maakonna Täitevkomitee, Kohila valla Täitevkomitee jne.).

6. Kõik majad ja hooned, mille suhtes ei ole 20. juuliks 1941 esitatud taotlusi nende arvamiseks riigiasutiste ja -ettevõtete või ühiskondlikkude ja teiste organisatsioonide majade fondi, arvatakse kohaliku natsionaliseerimise komisjoni otsusel vastava kohaliku nõukogu majade fondi.

7. Kohalik majade natsionaliseerimise komisjon arvab maju ja hooneid riigiasutiste ja ettevõtete ning ühiskondlike ja teiste organisatsioonide majade fondi ainult vastava asutise, ettevõtte või organisatsiooni taotlusel.

8. Kohalikud majade natsionaliseerimise komisjonid peavad kõik majade fondi arvamise taotlused otsustama hiljemalt 1. oktoobriks 1941.

9. Asja arutamisest majade natsionaliseerimise komisjonis teatatakse asjaosalistele ja kohalikule Elamute Valitsusele.

10. Majade natsionaliseerimise komisjoni otsusest saadetakse ärakiri majade fondi arvamise taotlejaile. Kohaliku komisjoni otsus jõustub edasikaebe tähtaja möödumisel.

Jõustunud otsusest saadetakse ärakiri kohaliku täitevkomitee kommunaalmajanduse osakonnale.

Jõustunud otsus asendab majade fondi üleandmise akti.

11. Edasikaebused majade natsionaliseerimise komisjoni otsustele tuleb Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 1. aprilli 1941 määruse nr. 578 (ENSV Teataja 1941, 38, 568) p. 4 ettenähtud aja kestel esitada Majade Natsionaliseerimise Peakomiteele kohaliku majade natsionaliseerimise komisjoni kaudu.

12. Majade ja hoonete majade fondi arvamise momendiks tuleb lugeda majade natsionaliseerimise komisjoni vastava otsuse jõustumise päeva või edasikaebuse korral Majade Natsionaliseerimise Peakomitee otsuse päeva.

13. Moodustatud majade fondide kohta peetakse kohalikus majade natsionaliseerimise komisjonis vastavat registrit, mille uutest sissekannetest teatatakse iga kuu lõpul linna või maakonna statistika inspektuurile ja kohalikule Täitevkomiteele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures asuva Majutamise Komisjoni likvideerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 12. 4. 1941, 40, 600)

1. Likvideerida Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures asuv Majutamise Komisjon (ENSV Teataja 1940, 18, 210, § 3) arvates 1. aprillist 1941.

2. Panna vabade elukorterite ja kaubandus-tööstuslike, lao- ja teiste mitteeluruumide jaotamine, nende korterite ja ruumide kasutamise korraldamine ning teiste majutamisküsimuste lahendamine töötava rahva saadikute kohalike nõukogude täitevkomiteedele.

3. Majutamise Komisjonil anda üle vastavaile töötava rahva saadikute kohalike nõukogude täitevkomiteedele kõik majutamisse puutuv kirjavahetus, aktid ja arhiivid.

4. Tunnustada kehtetuks Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmise ja korraldamise ajutine määrus (ENSV Teataja 1940, 18, 210).

Tallinn, 4. aprillil 1941. Nr. 616.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riigiasutistele, -ettevõtteile, ühiskondlikele organisatsioonidele ja eraasutistele tervikuna majade üürileandmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 5. 1941, 48, 717)

1. Kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvate majade tervikuna üürileandmist riigiasutistele, -ettevõtteile, ühiskondlikele organisatsioonidele ja eraasutistele toimetavad elamute valitsused (kommunaalmajanduse osakonnad).

2. Majade tervikuna üürileandmise kohta sõlmivad elamute valitsused üürilevõtja asutise, ettevõtte või organisatsiooniga üürilepingu juurdelisatud vormi kohaselt.

Lepingud sõlmitakse kestusega kuni 5 aastaks, õigusega neid pikendada järgmiseks 5 aastaks lepingu tingimuste korraliku täitmise korral.

Lepingule lisandatakse maja inventariseerimise akt, milles tähendatakse ära maja maksus.

3. Üürilevõtja asutis, ettevõte või organisatsioon on kohustatud teostama üüritud maja kapitaal- ja jooksvat remonti. Selleks esitab üürilevõtja igal aastal hiljemalt 1. novembriks vajalikkude remontide nimestiku, eelarved ja nende teostamise kalendrilise plaani, mis kontrollitakse ja kinnitatakse elamute valitsuse poolt hiljemalt 1. detsembriks. Kinnitatud remondiplaan on üürilevõtjale kohuslik.

4. Tervikuna üürilevõetud majade eest tasuvad üürilevõtjad kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi aastas:

a) riigi ja kohalikel eelarveil olevad asutised, samuti ka ametiühingulised ja muud ühiskondlikud organisatsioonid — kivihoonete eest 1%, segahoonete eest 1½% ja puuhoonete eest 2% hoonete maksusest;

b) isemajandamise alusel tegutsevad riigiasutised ja ettevõtted, samuti kooperatiiv-organisatsioonid — kivihoonete eest 2%, segahoonete eest 3% ja puuhoonete eest 4% hoonete maksusest;

c) eraasutised ja ühingud — kivihoonete eest 8%, segahoonete eest 9% ja puuhoonete eest 10% hoonete maksusest.

5. Elamute valitsused teostavad üürilevõtja poolt maja korrashoiu teostamise ja lepingu muude tingimuste täitmise järelevalvet.

Tallinn, 11. aprillil 1941. Nr. 660.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
11. aprilli 1941 määruse nr. 660 juurde.

Leping kohalikkude nõukogude majade riigiasutistele, ettevõtteile, ühiskondlikele organisatsioonidele ja eraasutistele tervikuna üürileandmise kohta.

..... linnas 194..... a. ..... päeval elamute valitsus (kommunaalmajanduse osakond) juhataja ..... isikus ühelt poolt ja ....., allpool nimetatud „üürnik", ... isikus teiselt poolt sõlmisid käesoleva lepingu järgmises:

1. Üürnik võtab ja elamute valitsus annab talle üürile tähtajaga ....., arvates „ " ..... 194..... kuni „ " ..... 194....., ... tänaval asuva maja nr..... ühes krundiga, millel maja asetseb, ja sisseseadega, inventariseerimishinde väärtusega ..... rbl. suuruses summas, vastavalt juurdelisatud inventariseerimisnimestikule, kasutamiseks .....

(mis otstarbel)

2. Üürnik on kohustatud käesoleva lepingu kehtivuse ajal hoidma üürilevõetud maja täiesti korras ja eeskujulikus sanitaarses seisundis ning õigeaegselt teostama oma abinõudega ja omal kulul kogu maja juures vajalikku remonti, olenemata selle vajaduse tekkimise ajast.

3. Üürnik on kohustatud iga aasta hiljemalt 1. novembriks esitama elamute valitsusele läbivaatamiseks remonttööde nimestiku ja eelarve ning selle teostamise kalendriplaani, mille alusel elamute valitsus hiljemalt 1. detsembriks määrab kindlaks järgneval aastal üürniku poolt kohuslikule teostamisele kuuluva remondi ulatuse ning tähtajad.

Kõrvuti ülaltähendatud plaanikohase remondi teostamisega on üürnik kohustatud teostama ka kogu edasilükkamatu iseloomuga remondi (keskküttesüsteemi, vesivarustuse, kanalisatsiooni jne.) arvates lepingu sõlmimisest.

4. Üürnik on kohustatud maja kasutamise eest tasuma elamute valitsusele lepingu kehtivuse ajal maja amortisatsiooniks vastavalt lepingule lisandatud arvestusele ..... rbl., millest ta ..... rbl. tasub lepingu allakirjutamisel ning edaspidi iga veerandaasta eest ette ..... rbl. iga veerandaasta esimesel kuupäeval.

Maksud tasutakse kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arvele.

5. Maja ja tema üksikuid osi võib üürnik kasutada eranditult ainult selleks otstarbeks, milleks maja üürile antud, ja nimelt .....

.....

Maja kasutamine muuks otstarbeks on lubatav ainult elamute valitsuse kirjalikul loal.

6. Üürnikul ei ole õigust toimetada üüritud majas mingisuguseid kapitaalseid ümberehitusi, samuti püstitada sel maa-alal uusi hooneid, juurdeehitisi ega pealeehitisi ilma elamute valitsuse eelneva kirjaliku loata.

Kõik teostatud ümberehitused, paremustamised ja pealeehitused lähevad elamute valitsuse omandisse.

7. Kõigi lepingus tähendatud maja korrashoiu- ja teenindamiskulude, nagu majavalitsemise personaali pidamise, puhastuse, valgustuse, kütte, kommunaalteenuste kulude, samuti ka kohalikkude ja riigimaksude tasumine, juhul, kui üürnik pole maksude tasumisest vabastatud seaduse järgi, toimub üürniku poolt.

8. Üürnik on kohustatud omal arvel kindlustama elamute valitsuse nimele kogu vastuvõetud vara selle täies väärtuses, juurde kindlustama kindlustuskoefitsientide muutmised ning õigeaegselt tasuma riiklikele kindlustusasutistele kindlustusmaksud. Kindlustusmaksude kviitungid on üürnik kohustatud esitama elamute valitsusele.

9. Üürileantud hoonete täieliku hävimise korral tulikahju tõttu või muu loodusliku õnnetuse tagajärjel kaotab käesolev leping oma jõu.

Üürileantud hoonete osalise riknemise korral ülaltähendatud põhjustel vähema kui 30% ulatuses nende väärtusest jääb leping jõusse. Seejuures on elamute valitsus kohustatud üürnikule üle andma kindlustuspreemia ning üürnik on kohustatud kolme kuu jooksul ennistama rikutud hooned.

Hoonete riknemise korral üle 30% nende väärtusest jääb leping jõusse, kui üürnik avaldab nõusolekut ennistada ärapõlenud või rikutud vara sel tingimusel, kui kindlustuspreemia talle üle antakse. Üürniku keeldumisel hoone ennistamisest kaotab käesolev leping oma jõu ning hoone kuulub elamute valitsusele tagasiandmisele.

10. Kõigi kesk- ja kohalikkude võimude eeskirjade ja korralduste täitmine, mis puutuvad maja üürnikku, on üürniku kohuseks, mistõttu ta on vastutav ka nende mittetäitmise eest.

11. Üüritähtaja möödumisel on üürnik kohustatud majavalduse elamute valitsusele tagasi andma korralikus ning edaspidiseks kasutamiseks kõlblikus seisundis erilise akti alusel, vabastades kõik mitteeluruumid, mida ta selles majas kasutas oma otstarveteks.

12. Elamute valitsuse loata ei ole üürnikul õigust edasi anda täielikult või osaliselt käesoleva lepingu järgseid õigusi ja kohustusi.

13. Remondi mitteteostamisel elamute valitsuse poolt määratud tähtajaks (§ 3) maksab üürnik leppetrahvi 20% suuruses summas tähtajaks teostamata jäetud remondi väärtusest. Sel juhul on elamute valitsus kohustatud andma tehniliselt remondi teostamist võimaldava täiendava tähtaja. Selle tähtaja rikkumise korral on elamute valitsus õigustatud kohaldama käesoleva lepingu § 15.

14. Üürimaksu mitteõigeaegse tasumise korral maksab üürnik viivitusraha 0,05% suuruses summas iga viivitatud päeva eest.

15. Käesolevat lepingut võidakse kohtulikult enne tähtaega lõpetada ning üürniku kasutusest maja tagasi võtta: a) lepingu § 3 ettenähtud remondi mitteteostamisel, b) maja või tema osa käesoleva lepingu § 5 ja 6 eeskirjade vastasel kasutamisel, c) üüritud majasse ebamajanduslikul suhtumisel.

16. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks hoitakse alal elamute valitsuses, teine aga antakse üürnikule.

17. Poolte juriidilised aadressid:

Elamute valitsus .....
Üürnik .....
Allkirjad:
Elamute valitsus .....
Üürnik .....

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus mitte üle 60 ruutmeetri suuruse elamispinnaga elamute üürile andmise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kooskõlas NSVL Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 17. oktoobri 1937 määrusega „Elamufondi hoiust ja elamumajandamise parandamisest linnades" lubada kohalike töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteedel anda vähemaid, mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga, maju üürile üksikuile kodanikele pikaajaliste lepingute alusel, tähtajaga 5 kuni 10 aastat.

2. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend ja tüüpleping mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga elamute üürile andmise kohta.

Tallinn, 5. juunil 1941. Nr. 1066.

Lisa nr. 1.
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 5. juunist 1941 nr. 1066.

Juhend lepingute sõlmimise korra kohta kohalikkude nõukogude vähemate (suurusega mitte üle 60 m²) majade üürile andmiseks üksikutele kodanikkudele ja üürimäärade kindlaksmääramise kohta.

1. Lepinguid kohalike nõukogude kuni 60 ruutmeetri elamispinnaga majade üürileandmise kohta võib sõlmida:

a) isikuga, kes eluneb majas, mida kavatsetakse üürile anda;

b) majaelanike loobumise korral — iga isikuga, kes on avaldanud soovi võtta maja üürile seaduses ja tüüplepingus kindlaksmääratud tingimustel, kui majas on vaba elamispinda vahetuks kasutamiseks üürija enda poolt.

2. Kui mitu majaelanikku soovivad maja üürida, lahendab üürija küsimuse elamute valitsus oma äranägemise järgi, arvesse võttes iga ühe poolt kasutatava ruumi suurust ja selle korrashoidu.

Üksikuil erandjuhtudel võib lepingut sõlmida kahe majas eluneva elanikuga.

3. Maja üürijal on õigus vabanevat elamispinda majas ära kasutada oma äranägemise järgi, kas enese jaoks või võõra isiku majutamiseks.

4. Lepingu tähtaeg määratakse kindlaks 5—10 aastale elamute valitsuse äranägemise järgi, võttes arvesse üürile antava maja seisukorda, vajaliku kapitaalremondi suurust jne.

5. Aasta üür määratakse kindlaks sõltuvalt maja seisukorrast, kvaliteedist ja mugavustest, 25 kuni 100%-le amortisatsioonist, mis arvestatakse taastamise maksusest lepingu sõlmimise aastal 1% — kivimajadelt ja 2% — sega- ja puumajadelt.

Üüri võib lepingu tähtaja piires määrata mitmesuguses suuruses aastate kaupa, olenevalt lepingus ettenähtud kulutustest maja remondiks.

6. Juhul, kui maja on väga kulunud või maja ekspluatatsiooni muudel ebasoodsatel tingimustel, on elamute valitsusel õigus üürijat üldse vabastada üürimaksu tasumisest.

7. Üür tasutakse kuu või kvartaali eest ette, vastavalt lepingu tingimustele, hiljemalt algava kuu või kvartaali esimese kuu 5. kuupäevaks.

8. Üür kantakse kohalikku eelarvesse ning juhitakse linna kohaliku nõukogu majade kapitaalremondi fondi.

9. Üüritud maja põhikonstruktsioonide kapitaalremonti peab üürija teostama hiljemalt kolme aasta pärast pärast lepingu sõlmimist.

Kui üürilepingu tähtaeg on üle viie aasta, peab ette nägema korduvat remonti sarnase tähtaja jooksul, mis kindlustaks maja täielikku korrasolekut lepingu lõpetamise ajaks.

10. Üürilepingusse peab tingimata sisse võetama punkt majakrundil olevate haljasistanduste hoidmise kohta üürija poolt.

Lisa nr. 2.
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
5. juuni 1941 määruse nr. 1066 juurde.

Mitte üle 60 m² elamispinnaga elamu üürimise tüüpleping.

..... linn, „ “..... 194..... a.

Alla kirjutanud: ühelt poolt ..... kohaliku nõukogu elamute valitsus, järgnevas nimetatud „elamutevalitsuseks“, ... isikus, kes tegutseb volituse põhjal, mis välja antud ..... poolt, ja teiselt poolt kod. ....., kes esitas passi nr. ....., mis välja antud ..... poolt, ja keda järgnevas nimetatakse „üürijaks“, sõlmisid omavahel käesoleva lepingu:

§ 1. Elamutevalitsus annab välja ja üürija võtab vastuvõtuakti järgi üürile tähtajaga ..... (5 kuni 10 aastat), alates ..... kuni ..... majaomandi, mis asetseb ..... linnas (asulas) ..... tän. nr. ..... ja on märgitud õuemaaüksuste plaanil ühes kõigi sel üksusel asetsevate elamis- ja mitteelamisehitistega ja teenistega, üleandmise päeva kohta tehtud inventarisatsioonihinde järgi ..... rbl.

§ 2. Üürija võtab lepinguga enda peale järgmised kohustused:

a) hoolikalt ja majanduslikult suhtuda üüritavasse majaomandisse kui riiklikku sotsialistlikku omandisse ja pidada seda täielikus korras ning säilivuses;

b) õigeaegselt teostada majal kogu vajalik kapitaalremont järgmises ulatuses ning järgmistel tähtaegadel: ..... samuti teostada jooksvat remonti;

c) õigeaegselt tasuda üürimaksu ..... suuruses;

d) kasutada majaomandit nii tervikuna kui ka üksikutes osades ainult otseseks otstarbeks, mitte lubades elamis- ja teenisehitisi ning ruume kasutada kaubanduslikkudeks, tootmis- ja muudeks otstarveteks;

e) kindlustada kõik ehitised elamutevalitsuse nimele;

f) elanikkude võtmisel eluruumidesse (§ 6 p. b) mitte lubada kindlaksmääratud elamu-sanitaarsete normide alandamist.

§ 3. Üürija on kohustatud täitma kõik kesk- ja kohaliku võimu määrused ja korraldused, mis puutuvad üüritavasse majaomandisse.

§ 4. Üürijal keelatakse püstitada üüritavas majaomandis uusi elamis- ja abiehitisi ning juurdeehitisi, samuti ümber seadistada olemasolevaid ehitisi ilma elamutevalitsuse kirjaliku nõusolekuta ja ilma ehitustööde teostamiseks nõutava loata.

Igasuguseid majaomandi paremaks muutmisi (ühendamine veevärgi- ja kanalisatsioonivõrguga, küttesüsteemi täiustamine,vanni või duši ehitamine jne.) võib üürija teostada ainult elamutevalitsuse loal.

Kui lepingut ei uuendata või see ennetähtaegselt lõpetatakse mitte üürija süü tõttu, siis kuuluvad viimase poolt nendeks otstarveteks tehtud kulutused, kuivõrd need tõstsid majaomandi väärtust elamutevalitsuse jaoks, tasumisele vastastikusel kokkuleppel määratud ulatuses, kokkuleppe mittesaavutamisel aga — kohtu poolt määratud suuruses.

§ 5. Õuemaaüksuse ärakasutamine üürija poolt puuviljaaia, keeduviljaaia, lilleaia, taimelava, puudeistutiste jne. asutamiseks võib toimuda üksnes kohaliku nõukogu loal ja ainult nii, et seejuures ei saaks kahju ei majaomand ega selles elavad isikud.

§ 6. Üürijal on õigus:

a) kasutada isiklikult enda jaoks ja temaga üheskoos elavate perekonnaliikmete jaoks elamispinda, ilma et teda kitsendaks kehtiv elamusanitaarne norm;

b) võtta majas vabanevatesse eluruumidesse oma suva järgi elanikke, kuid mitte kauemaks kui käesoleva lepingu kestuse ajaks ja kinni pidades käesoleva lepingu § 2 p. e tähendatud tingimustest;

c) võtta üüritud majas elavatelt isikutelt oma kasuks korteriüüri kehtivate üürimäärade alusel, 20% suuruse lisandusega eluruumide hindele.

§ 7. Elanikkude väljatõstmist võib üürija toimetada ainult kohtukorras ja ainult järgmistel juhtudel:

a) kui need süstemaatiliselt lõhuvad või rikuvad elu- või ühiskasutise ruume;

b) kui nad oma käitumisega teevad võimatuks kooselu nendega samas korteris või toas;

c) kui nad kolme kuu jooksul arvates maksutähtpäeva saabumisest ei tasu korteriüüri.

§ 8. Kui üürija käesolevat lepingut ei täida, võidakse see enne tähtaega lõpetada kohtukorras ühes üürijalt kahjude sissenõudmisega.

Peale selle võidakse leping enne lõpetada, kui tekib vajadus lammutamiseks seoses linna ümberkorraldamisega või kui üksus seatud korras ära võetakse riiklikkude või ühiskondlikkude vajaduste jaoks.

§ 9. Üürijat võidakse üüritud majast välja tõsta administratiivkorras lepingu lõpetamisega ilma elamispinda vastu andmata:

a) kui üürija, kellele seoses tema tööga on välja üüritud riigiasutisele, -ettevõttele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluv maja, töölt vallandatakse; see eeskiri ei kehti töötajate kohta, kes vabastatakse töölt invaliidsuse või kehavigastuse pärast ega ka Töölis-Talupoegade Punaväkke tegelikku teenistusse kutsutud töötajate perekondade kohta;
b) kui üürija, kellele seoses tema tööga on välja üüritud riigiasutisele, -ettevõtetele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluv maja, on vabastatud töölt omal palvel või vallandatud töödistsipliini rikkumise või kuriteo toimepanemise pärast;
c) kui väljaüüritud maja on määratud lammutamisele või kapitaalsele ümberehitamisele.

§ 10. Üürijal ei ole õigust ilma elamutevalitsuse kirjaliku loata oma õigusi ja kohustusi käesoleva lepingu järgi edasi anda kolmandatele isikutele, samuti üüritud maja vahetada elamispinna vastu teises majas.

§ 11. Lepingu mitteuuendamise või lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on üürija kohustatud majaomandi elamutevalitsusele üle andma korralikus seisukorras akti järgi kooskõlas lepingust tulenevate kohustustega, peale juhtude, kui maja määratakse lammutamisele (§ 8).

§ 12. Käesolev leping kuulub tõestamisele notariaalkorras. Algeksemplar hoitakse alal elamutevalitsuses, ärakiri aga antakse üürijale.

Käesolevast lepingust tekkivad vaidlused lahendab üüritud maja asukoha kohus.

Lepingu lisad: 1. Vastuvõtuakt.
2. Majaomandi plaan.

Allkirjad: Elamute Valitsus .....
Üürija .....

(Lepingusse võivad pooled vastastikusel kokkuleppel võtta täiendavaid, seadusele mitte vastukäivaid tingimusi, mis tulenevad maja omapärast.)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Maja valitsemise ja majandamise põhikorra kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 28. 1. 1941, 13, 143)

Kinnitada Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt esitatud Maja valitsemise ja majandamise põhikord.

Tallinn, 15. jaanuaril 1941. Nr. 86.

Maja valitsemise ja majandamise põhikord.

I. Üldeeskirjad.

1. Elamufondi kuuluvate üksikute majade ja majarühmade vahendituks valitsemiseks ja majandamiseks määravad kohalike nõukogude kommunaalmajanduse osakonnad ametisse majavalitsejad.

Majavalitseja määratakse:

a) igale majale elamispinnaga üle 3000 m² või elanikkonnaga üle 500 inimese;
b) 2—5 majast koosnevale majarühmale, üldise elamispinnaga üle 2000—3000 m²;
c) 6—15 majast koosnevale majarühmale, üldise elamispinnaga üle 1500—2500 m².

2. Vabad eluruumid majavalitseja valitsemisele kuuluvates majades antakse kodanikele kasutada kohaliku kommunaalmajanduse osakonna või tema allasutise korralduste (orderite) järgi.

Ruumid antakse üürile kirjaliku lepingu alusel. Lepingus määratakse täpselt kindlaks poolte õigused ja kohused ning nende rikkumise tagajärjed. Lepingud sõlmitakse kindlaks tähtajaks, kuid mitte üle 5 aasta (lisa nr. 1).

3. Majavalitsejale antakse ametisse määramisel kommunaalmajanduse osakonna poolt päevapildiga varustatud ametitunnistus, mis on ühtlasi dokumendiks üksiku maja või majarühma valitsemise õiguse kohta ühes käesolevast põhikorrast tulenevate õiguste ja kohustega. Tunnistuses märgitakse ära kõigi nende majade aadressid, mis alluvad vastavale majavalitsusele.

Majavalitsusel on oma pitsat ja nurgatempel oma nimetuse ja aadressiga.

4. Majavalitsus kuulub riiklikule registreerimisele kohalikes finantsorganites kui majandusliku arvestuse alusel töötav organisatsioon, mis asub eelarvelise asutise juures.*)

Maja põhifondi (vara maksuse) määrab kindlaks kommunaalmajanduse osakond inventeerimishinde andmete alusel (inventeerimis-aasta hindadega), kui seda aga pole tehtud, siis tulekindlustushinde andmete alusel.

5. Maja või majarühm antakse majavalitsejale üle üleande-vastuvõtuakti järgi ühes majavalduse tehnilise seisundi (elamis- ja mitteelamisehitised ja -ruumid, õued, teenimisvarad jms.) kirjeldusega ja rahalise seisundi fikseerimisega üleandepäevaks, lisandades bilansi viimase aruandekuu kohta.

Sama akti järgi võtab majavalitseja vastu majavalitsusse puutuvad toimikud ja dokumendid, tehnilise inventeerimise materjalid ja dokumendid, maja plaanid, katelde, liftide ja majade muude seadmete tunnistused, majaraamatu, pitsati jms.

6. Maja või majarühma üürirahad ja maksud kommunaalteenuste eest tuleb maksta majavalitsuse jooksvale arvele Kommunaalpanka, Kommunaalpanga Osakonda, Kommunaalpanga Sissemaksukassasse või NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariikliku Kontori osakonda. Viimaste puudumisel koha peal, määrab raha sissemaksmise korra ja koha Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

Kui üürirahad ja kommunaalteenuste maksud võtab vastu majavalitseja, peab tema vastuvõetud

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 21. 3. 1941 (ENSV T 1941, 33, 482).

summad maksma eelmises lõikes nimetatud rahaasutistesse majavalitsuse jooksvale arvele, linnades — rahasumma vastuvõtmisele järgneval päeval, asulates — hiljemalt kolme päeva jooksul arvates raha vastuvõtmisest.

Majavalitseja on majavalitsuse jooksva arve käsutajaks pangas.

7. Maja mitteeluruumide üürimaksust kantakse 15% maja üldtuludesse korrashoiukuludeks, kuna ülejäänud 85% on majavalitseja kohustatud kohaliku nõukogu poolt kindlaksmääratud tähtaegadel maksma kohaliku nõukogu arvele, ülekandmiseks kohaliku kommunaalmajanduse osakonna käsutuses olevasse kapitaalremondi finantseerimise fondi, olenemata sellest, missugusest majast need tulud saadud.

8. Maja või majarühma majandamist juhib majavalitseja majandusliku arvestuse alusel, vastavalt kohaliku kommunaalmajanduse osakonna poolt kinnitatud finants-majanduslikele plaanidele.

9. Majavalitseja on maja individuaalperemeheks. Temale allub vahenditult kogu maja valitsemise ja teenimise personaal.

Majavalitsuse personaali, välja arvatud raamatuja arvepidajad, kui need on lisatööde tõttu tarvilikud, võtab teenistusse ja vabasab teenistusest majavalitseja.

Raamatu- või arvepidaja teenistusse võtmine ja teenistusest vabastamine toimub majavalitseja poolt kohaliku kommunaalmajanduse osakonna kinnitusel.

10. Majavalitseja töötasu määrab kindlaks kommunaalmajanduse osakond kohaliku nõukogu poolt kinnitatud määrade alusel.

Majavalitsejale antakse asjaomase majavalitsuse rajoonis tasuta korter, mis ei või elamispinnalt ületada 18—25 m² perekonna peale, samuti tasuta kommunaalteenused (küte, valgustus, vesi) normaalses ulatuses majavalitsuse arvel.

Majavalitseja perekonnaliikmed, kel on iseseisev teenistus, tasuvad nende poolt kasutatava elamispinna ja kommunaalteenuste eest üldistel alustel.

Kui teenitava majavalitsuse rajoonis ruumi ei jätku, maksab kommunaalmajanduse osakond talle elamispinna ja kommunaalteenuste hinna tema elukoha järgi selles ulatuses, mis vastab ülaltähendatud normile.

11. Majateenimispersonaali peetakse ülal eranditult elamis- ja mitteelamispinna ekspluatatsioonist laekuvate majatulude arvel.

II. Majavalitseja õigused ja kohused.

12. Majavalitseja vastutab:

a) maja või majarühma majandamise korraliku juhtimise ja vastavaist määrustest ja korraldustest kinnipidamise eest;

b) maja õigeaegse remondi ja remondi headuse ning majanduslikul teel teostatavate remonttööde organiseerimise eest;

c) üürniku või tema perekonnaliikmete poolt rikutud või lõhutud elu- ja mitteeluruumide ning ühiskasutuskohtade viivitamatu parandamise eest, kandes kulud süüdioleva üürniku arvele;

d) maja ja selle ühiskasutuskohtade ning -seadmete (katuste, liftide, treppide, klosettide, üldvannide, keskkütte, valgustuse jms.) korrashoiu, samuti ka maja juurde kuuluvate kõnniteede ja õuede puhastamise ning majavalitsuse hoolitsusele antud tänavate puhastuse ning haljasmaa-alade (muruväljakute ja puiestikkude jms.) säilitamise eest;

e) hoone üksikute osade kaitseks ettevaatusabinõude tarvitusele võtmise eest (katuste puhastamine lumest, vesivarustus-, gaasi- ja kanalisatsioonitorustiku soendamine, pööningute ja keldrite kaitsmine lume eest jms.);

f) majavalduse elu- ja mitteeluruumide otstarbeka kasutamise ja nende vabanemisest kommunaalmajanduse osakonnale või selle allorganitele õigeaegse teatamise eest;

g) üürnike poolt korterite ja ruumide heas seisundis hoidmise üle süstemaatilise kontrolli teostamise, üürnike poolt kasutuslepingute tingimustele vastavate jooksvate remontide teostamise ja maja sisekorraeeskirjadest kinnipidamise eest;

h) ühiskondlikule julgeolekule ohtlikkude avariide ja purustuste vältimiseks majas tarvilikkude abinõude tarvitusele võtmise, samuti ka majavalitsuse poolt remonttööde teostamisel julgeolekutehnika rakendamise eest;

i) vabade elu- ja mitteeluruumide majutamise kiire täitmise eest eranditult kommunaalmajanduse osakondade või nende allorganite poolt väljaantud orderite põhjal;

j) operatiiv-majanduslike plaanide ja eelarvete, aruannete ja bilansside õigeaegse ja kindlaksmääratud vormi kohase koostamise ning kommunaalmajanduse osakonnale kinnitamiseks esitamise eest;

k) maja või majarühma finants-majandusliku plaani täitmise, sealhulgas ka üürimaksude õige ning õigeaegse sissenõudmise ja edasiandmise ning majavalitsuse alal statistika ja aruandluse korraldamise eest;

l) majale või majarühmale tarviliku kütte, inventari ja ettenähtud eririietuse õigeaegse muretsemise eest;

m) maja või majarühma õhu-gaasirünnaku vastu ettevalmistamise ja maja gaasivarjendi ning selle inventari korrashoidmise eest sellekohaste erieeskirjade kohaselt;

n) vara ja inventari õigeaegse kindlustamise, kommunaalteenuste arvete ja muude kindlaksmääratud maksude tasumise eest;

o) majateenijaskonna õige juhtimise, nende otstarbeka töölerakendamise, tarviliku töödistsipliini hoidmise, teenijaskonna isikliku kontrolli ja allkirjade saamise eest elamispinna vabastamiseks isikute poolt, kellele see pind oli majavalitsuse poolt antud nende teenistuse tõttu (majahoidjad);

p) majateenijaskonna kindlustamise eest vajaliku inventariga, tööriistadega, eri- ja tööriietusega, ning kõikide abinõude tarvitusele võtmise eest töökaitse ja julgeolekutehnika alal majas;

r) seadustega, määrustega ja muude eeskirjadega majavalitsusele pandavate ülesannete täitmise eest;

s) kaasabi osutamise eest ühiskondlikele organisatsioonidele nende töös maja elanikkonna keskel (sanitaarkomisjon, kultuurkomisjon jms.).

13. Majavalitseja on kohustatud jälgima, et üürnikud täidaksid lepingu tingimusi.

Majavalitseja on kohustatud valvama, et ei teostataks ümberehitusi ruumides ega ühiskasutuskohtades ilma kommunaalmajanduse osakonna kirjaliku loata.

14. Keskküttega majade kohta kindlaksmääratavate küttenormidega kooskõlastamiseks ning korterite kütte alal elanikele langevate kulude tõusu vältimiseks peab majavalitseja elamu-soojusmajandust õieti ja kokkuhoidlikult juhtima, varustama majad kvalifitseeritud kütjatega ja tihendama majade uksed ning aknad liistudega külma ja niiskuse vastu.

15. Majavalitseja kohuseks on tuletõrje organiseerimine ja sellekohaste eeskirjade täitmine ning tuletõrjeseadmete ja inventari nõutavas korras hoidmine sellekohaste eriplaanide ning juhendite alusel.

16. Kui majas on majandusliku arvestuse alusel tegutsevad abiettevõtted — pesukoda, söögimaja, juukse- ja habemeajamistöötuba jms., siis nende majandusliku tegevuse juhtimist teostab majavalitseja. Tema kohuseks on ka kultuurilise heaolu asutiste (punane nurk, lastetuba, klubi jms.) ruumide remont ja sisustamine vastavalt kommunaalmajanduse osakonna poolt kinnitatud finants-majanduslikele plaanidele ja krediitidele.

17. Majavalitseja on kohustatud iga päev (seejuures vähemalt kaks korda nädalas õhtuti, välja arvatud üldpuhkepäevad) kokkuleppel korteri eest vastutajatega kindlaksmääratud tundidel korraldama maja elanikkonna vastuvõttu kõigis küsimustes, mis on seoses majas elamisega ja selle majandamisega.

Igas majavalitsuses peab olema sisse seatud kommunaalmajanduse osakonna poolt kinnitatud kaebuste ja ettepanekute raamat.

Iga kaebuse või avalduse puhul peab majavalitseja viivitamata tarvitusele võtma abinõusid puuduste kõrvaldamiseks ja arusaamatuste lahendamiseks või kaebuse tagasi lükkama, selle põhjendamatuse korral teatades sellest avaldajale suuliselt või kirjalikult (viimase nõudmisel) viie päeva jooksul.

18. Peale majanduslikkude ülesannete pannakse majavalitsejale järgmised administratiivsed ülesanded:

a) majaraamatute pidamine elanikkude sisse- ja väljakirjutamise korraldamiseks TT Miilitsas;
b) teatiste väljaandmine majas üürnikuks olemise, üürnike poolt ülalpeetavate isikute ja üürnike poolt kasutatavate elamispindade suuruse kohta;
c) kohtuliku uurimise võimude poolt majas ettevõetavate toimetuste ja kohtuotsuste täitmise juures viibimine;
d) äkiliste haigestumiste ja õnnetusjuhtumite korral esmaabi väljakutsumise korraldamine, üksikelanike raskest haigestumisest arstidele ja nakkushaigustest sanitaar-organitele teatamine.

19. Vastavalt oma kohustustele on majavalitseja õigustatud:

a) käsutama maja või majarühma rahasummasid kommunaalmajanduse osakonna poolt kinnitatud plaanides ja eelarveis ettenähtud summade piires ja majavalitsuse materiaalseid väärtusi (materjalid, küte, eririietus, inventar jms.) omal äranägemisel, s. t. ilma kommunaalmajanduse osakonnalt erivolitust nõutamata;
b) kommunaalmajanduse osakonna juhataja nõusolekul algatama kohtulikku nõuet üürniku väljatõstmiseks kasutatavalt pinnalt selle süstemaatilise lõhkumise korral, üüri mittemaksmisel üle kolme kuu ja sisekorraeeskirjade süstemaatilise rikkumise korral;
c) nimetama korterites, kus elab mitu iseseisvat elamispinna üürnikku, kokkuleppel nendega korteri eest vastutava isiku.

20. Teenistusest lahkumisel on majavalitseja kohustatud esitama aruande majapidamise kohta, maja valitsemise üle andma uuele määratud majavalitsejale kindlaksmääratud akti järgi ning tagastama kommunaalmajanduse osakonnale oma ametitunnistuse.

III. Majahoidja õigused ja kohused.

21. Abiks majavalitsejale tema ülesannete täitmisel on majahoidja. Majahoidjad on majavalitsuste põhilised määralised töötajad, kes vastutavad teenitava piirkonna (maja või majade õue, tänavate, kõnniteede) sanitaarmajandusliku seisundi, maja vara ja sisseseade säilitamise ning üldise heakorra eest.

22. Majahoidjateks võivad olla mõlemast soost isikud, kes on vähemalt 18 aastat vanad, kes pole kohtulikult kaotanud valimisõigusi ja kellel ei ole kehalisi puudusi, mis takistavad majahoidja kohuste täitmist.

23. Majahoidjad alluvad vahenditult majavalitsejale. Majahoidja võetakse teenistusse majavalitseja poolt, arvestades majavalitsuse asukoha TT Miilitsa ülema seisukohta. Majahoidja vallandamine toimub majavalitseja poolt, kes teatab sellest TT Miilitsa jaoskonna ülemale.

24. Majahoidjate arvu ja nende töönormid üksikute majavalitsuste, s. t. tänavate ja liikide järgi, määrab kindlaks kohalik nõukogu.

25. Majahoidjad saavad majavalitsustelt töötasu kohalike nõukogude poolt kehtimapandud määrade järgi.

26. Majahoidja tööaja määrab kindlaks kohalik nõukogu kooskõlas töötajate kohta käivate üldiste eeskirjadega.

Linnas, kus majahoidja riietus on kindlaks määratud, on majahoidja kohustatud töö juures kandma ühtlast riietust ja rinnamärki.

27. Majahoidjad saavad töötasu majavalduste põhisissetulekuist.

Korjandused majaelanikelt või lisandused korteriüürile majahoidjate ülalpidamiseks on keelatud.

28. Kui majavalitsuse puhastuspiirkond on vähem kohaliku nõukogu poolt kindlaksmääratud töönormidest, on majavalitsejal õigus panna majahoidjale tema töönormi piirides ka teisi kohuseid, mis on seoses maja või majarühma majandusliku ja sanitaar-teenimisega, puhastamisega või muude mitte-

erialaste töödega, eriti kohuseid maja remondi ja kontoriruumi koristamise alal.

Kui majahoidja tööhulk on vähem tema kohta ettenähtud üldistest töönormidest, siis makstakse majahoidjale töötasu proportsionaalselt tööhulgale või täie kuupalga saamiseks võidakse majavalitseja poolt panna majahoidjale eelmises lõigus tähendatud tööülesandeid tema töönormi ulatuses.

29. Majahoidjale vajalikud tööriistad (luuad, labidad, kühvlid, ämbrid, kärud, kastekannud jne.), erilised kaitsevahendid õhu-gaasikaitse otstarbeks, samuti ka temale määruste või kollektiivlepingu põhjal kuuluv eri- või vormiriietus antakse talle tasuta.

Majahoidja on kohustatud korras hoidma tema hoole alla antud tööriistad ja muu maja vara.

30. Majahoidja vastutab maja sanitaar-majanduslike ja administratiivsete kohuste täitmise eest.

31. Tänavate ja ühiskasutuslikkude õuede ja kohtade, maja varustise ja inventari eriti hoolsa korrashoidmise, samuti majavalduse administratiivsete kohuste eriti hoolika täitmise ja miilitsaorganite abistamise eest võivad majavalitsus ja miilitsaorgan määrata majahoidjale preemiaid.

32. Majahoidjale antakse asjaomases majavalduses tasuta korter, mis ei või elamispinnalt ületada 9—15 m², samuti tasuta kommunaalteenused (valgustus, küte, vesi) normaalses ulatuses majavalitsuse arvel.

Majahoidja perekonnaliikmed, kel on iseseisev teenistus, tasuvad nende poolt kasutatava elamispinna ja kommunaalteenuste eest üldistel alustel.

Kui teenitavas majas majahoidjale ruumi ei jätku, maksab majavalitsus talle elamispinna ja kommunaalteenuste hinna tema elukoha järgi selles ulatuses, mis vastab ülaltähendatud normidele.

Teenistusest vabastamise või üleviimise korral teisele tööle on majahoidja kohustatud korteri vabastama seaduses ettenähtud korras ja vajalikul tähtajal.

33. Majahoidja on kohustatud teenistusest vabal ajal läbi tegema sanitaar-tehnilise õppuse minimaalplaani ja kava järgi, mille kinnitab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi Elamute Peavalitsus.

34. Majahoidjaile kohaldatakse kõiki töö kohta kehtivaid eeskirju.

35. Majahoidja on kohustatud:

a) hästi tundma kõiki maja tervishoiulis-majandusliku seisundi, maja välise heakorra ja üldise korra alal majavalduste kohta Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt antud juhendeid ja kohaliku nõukogu poolt kehtimapandud otsuseid ja korraldusi;

b) hästi teadma miilitsa jaoskonna, miilitsa kohaliku jaoskonna inspektori, esmaabi, tuletõrje, lähemate haiglate ja ambulantside, apteegi, lastesõime, lähema miilitsavahiposti jne. aadresse ja telefoninumbreid, samuti lähema miilitsaposti asukohta.

36. Majahoidja on kohustatud kaasa aitama kõigile ametiisikuile, kes vastava tõendi esitamisel teenistuskohuste täitmiseks majja ilmuvad, on majavalitseja äraolekul või tema korraldusel kohustatud saatma miilitsat ja tervishoiu-tehnilist järelevalvet j. t. ametiisikuid nende käigul majavalduse piirides, samuti andma kodanikele vajalikke suulisi teateid ja seletusi.

37. Majahoidja on kohustatud täpselt tundma eeskirju õhu-gaasikaitse plaani alal ning täitma tema peale õhuhäire puhul pandavaid kohuseid.

38. Maja sanitaarse-majandusliku teenimise alal on majahoidja oma majavalduse tööpiirkonnas kohustatud:

a) sellekohastes määrustes ettenähtud kellaaegadel ja korras hommikul ja õhtul aegsasti puhastama tänavaid ja väljakuid, majade õuesid ja sokleid, igal ajal silmas pidama tervishoiunõudeid, viivitamata ära koristama prügi jms.;

b) talvel õigeaegselt puhastama kõnniteed lumest ja jääst, riputama neile liiva, ära hoidma aukude ja muude takistuste tekkimist sõidu- ja kõnniteedel, mis piirnevad majadega; puhastama lumest teid, mis viivad elamute ja abiruumide (kuuride, keldrite jne.) juurde, vajaduse korral kaevama ja puhastama renne veeärajooksuks;

c) järjekindlalt puhastama tuletõrje-kaevusid-hüdrante jääst ja lumest;

d) kindlaksmääratud ajal kastma sõidu- ja kõnniteid, mis piirnevad teenitavate majadega, ja tarbe korral ka õuesid;

e) hommikuse puhastamise ajal kõik tänavaäärtele asetatud prügikastid ära pesema ja päeva jooksul neid vajaduse korral tühjendama;

f) mitte lubama roiskvee mahavalamist ja jäänuste loopimist selleks mittemääratud kohtadesse;

g) hoolitsema, et õues asuvad prügikastid, solginõud, üldkäimlad jms. oleksid õigeaegselt puhastatud, võtma tarvitusele abinõusid prügikastide ümber oleva maa-ala, prügiaukude jne. sanitaar-desinfektsiooniks, hoidma puhtad ja korras trepikojad ja muud ühiskasutuskohad, mis asuvad väljaspool kortereid;

h) jälgima, et hoitaks korras ja säilitataks kogu maja välisvarustist ja vara, eriti tarasid, väravaid, aedu, treppe, karniise, veeärajooksutorusid, silte, aknaraame, uksi ja trepikodade aknaseadeldisi jne., ja kõigist ettetulnud puudustest ja korrarikkumistest kohe teatama majavalisejale;

i) mitte lubama treppidel, õuedel ega eluruumides teha sarnaseid töid, mis rikuvad või määrivad majavalduse vara;

j) jälgima hoonete soklite, maja laternate ja elektrilampide seisundit, puhastades ja pestes neid tolmust ja porist;

k) vastavalt majavalitseja juhenditele revolutsiooni- ja muudel tähtpäevadel välja panema maja esiküljele lipud, neid maha võtma ja alal hoidma;

l) õigeaegselt süütama ja kustutama maja numbrilaternad väravatel, samuti laternad sissekäikudel, õues, treppidel ja ühistes õuekäimlates;

m) hoolitsema, et majahoidja signaalkell oleks alaliselt korras, ja viivitamata ilmuma kella väljakutsel värava või ukse juurde;

n) mitte lubama majavalduses kleepida kuulutusi ja muid plakateid neile mittemääratud kohtadele;
o) mitte lubama pesu väljapanemist elanike poolt maja esiküljele, eriti rõdudele ja akendele, samuti asjade kloppimist rõdudel ning neilt prahi allaloopimist;
p) hoidma korras ilupuid ja -põõsaid ning elavõi muid tarasid;
r) katuste puhastamisel lumest ja muude tööde teostamisel, mis võiksid ohustada möödakäijaid, välja panema õnnetuste vältimiseks tõkkeid kõnniteedele ja mujale majavalduse piirkondadesse;
s) jälgima keldrite, kuuride, ladude ja elanike äraolekul ka nende korterite puutumatust.

39. Majavalduse administratiiv-alal ja miilitsaorganite abistamiseks on majahoidja kohustatud:

a) väljakutse korral õigeaegselt ilmuma vastavasse miilitsa valitsusse või osakonda, valitsuse või osakonna ülema, miilitsa jaoskonna inspektori juurde ja instrueerimisnõupidamistele, kusjuures majahoidjate korrapidamine miilitsa jaoskondades ja majahoidjate kasutamine jaoskondade majapidamisvajadusteks on keelatud;
b) osa võtma miilitsa poolt teostatavaist ringkäikudest majavalduse territooriumil;
c) likvideerima oma kohustesse kuuluva majavalduse piires igasugused korra-, rahu- ja julgeolekurikkumised ning teatama neist majavalitsejale; kui korrarikkumisi omal jõul ei ole võimalik lõpetada, teatama sellest viivitamata postilolevale militsionärile, miilitsa jaoskonna inspektorile või lähemasse miilitsa jaoskonda;
d) isiklikult või miilitsa juhendite järgi tarvitusele võtma abinõusid kuritegude toimepanemise ja korrarikkumiste vältimiseks, viivitamata teatades lähemasse miilitsa jaoskonda igast ettevalmistatavast või toimepandud kuriteost; alal hoidma kuriteo jäljed sel kujul, nagu need ilmnesid, ja kuni miilitsa esindajate saabumiseni mitte kedagi laskma kuriteo toimepanemise kohale;
e) abistama kõiki abivajajaid: õnnetusjuhtumite tõttu kannatanuid, rauku, lapsi, haigeid j. t., vajaduse korral välja kutsudes esmaabi;
f) postiloleva militsionäri korraldusel saatma tema poolt kinnipeetud isikuid miilitsa jaoskonda;
g) osa võtma korra kindlustamisest pidustuste, näituste ja vastuvõttude organiseerimisel;
h) mitte lubama veokite peatumist majavalduste neis kohtades, kus see keelatud;
i) mitte lubama tänavatel ja kõnniteedel kaubelda, kui selleks puudub vastav luba;
j) mitte lubama elunemist ja ööbimist teenitava maja treppide all, pööningutel ja muudes mitteeluruumides;
k) silmas pidama elanike välja- ja sissekolimist, teatades sellest majavalitsejale; valvama, et majas keegi ei elaks isikutunnistuseta ja sisse kirjutamata; igast korrarikkumisest viivitamata teatama majavalitsejale ja jaoskonna inspektorile või miilitsa jaoskonnale;
l) täpselt valvama, et maja pööningud, keldrid, kuurid ja muud mitteeluruumid majas oleksid alaliselt lukustatud; maja sissekäikude välisuksed ja väravad lukustama kell 22; enne lukustamist põhjalikult järele vaatama majade õued ja trepikojad; kui sissekäigul on väravad ja liikumine nende kaudu ei toimu pidevalt, siis väravad sulgema ka päeval ja avama ainult sõidukite ja koormate sisselaskmiseks;
m) majavaldustele ning üksikutele korteritele ohtlikkude looduslikkude hädaohtude puhul (tulikahjud, uputused) hoiatama sellest majaelanikke ja võtma tarvitusele kõiki võimalikke abinõusid nende likvideerimiseks; tulikahju korral viivitamata välja kutsuma tuletõrje, ühtaegu teatades sellest majavalitsejale ja miilitsa jaoskonda;
n) teatama majavalitsejale temale teadaolevaist nakkushaiguste juhtudest teenitavas majas;
o) mitte lubada lastel mängida elava liiklusega kohtades; isiklikult toimetama äraeksinud lapsi selleks määratud punktidesse või miilitsa jaoskonda;
p) mitte lubama majavalduse maa-alal ulakust, ümberhulkumist, kerjamist, kauplemist ja muid korrarikkumisi ja viivitamata teatama neist miilitsa jaoskonda;
r) kui vanemad või hooldajad sunnivad alaealisi lapsi kerjama või spekuleerima, või kui nad oma käitumisega mõjuvad laostavalt (alaline joomine jms.), teatama miilitsale.

40. Kõik Miilitsa Peavalitsuse korraldused, seoses majahoidjate töötingimuste muutmisega, mis käesolevas põhikorras ei ole ette nähtud, tuleb kooskõlastada kohaliku kommunaalmajanduse osakonnaga.

IV. Majahoidja ametiõigused.

41. Majahoidjatel on õigus:

a) nõuda majavalduse piirkonna elanikelt ja kõigilt kodanikelt kohaliku nõukogu poolt väljaantud puhtuse ja korra määruste täpset täitmist ja ka majade, õuede ja kõnniteede alal esinevate tervishoiuliste väärnähtuste kõrvaldamist ja ta on kohustatud kõigist sundmääruste kuritahtlikest rikkumistest teatama majavalitsejale, jaoskonna inspektorile või lähemale teenistuskohuste täitmisel olevale posti-militsionärile;
b) teenistuskohuste täitmise asjus takistamatult kasutada telefoniühendust majavalitsuses või majas asuvates asutistes ning kaubanduslikes ettevõtteis;
c) kinni võtta ja toimetada lähema posti-militsionäri korraldusse kõiki isikuid, kes kavatsevad toime panna või on juba toime pannud kriminaalkuriteo.

V.

Käesoleva põhikorra p. 21—41 on kooskõlastatud TT Miilitsavalitsusega.

Lisa p. 20 juurde.

AKT

majavalduse üleandmise-vastuvõtmise kohta.

„ “ ..... 19..... meie, allpool allakirjutanud, ... tän. asuva maja nr. ....., majavalduse nr. ..... senine valitseja või volitatud usaldusmees ..... ja
(perekonna-, ees- ja isanimi)
käesolevasse majavaldusse määratud majavalitseja ..... kommunaalmajanduse
(perekonna-, ees- ja isanimi)
osakonna esindaja ..... juuresolekul, koostasime käesoleva akti alljärgnevas:
(perekonna-, ees- ja isanimi)

1. ..... kommunaalmajanduse osakonna sellekohase korralduse põhjal tänasel kuupäeval senine majavalduse juhataja .....
(perekonna- ja eesnimi)
andis üle ja ..... võttis vastu
(perekonna- ja eesnimi)
oma valitsemisele ..... tän. asuva maja nr. ..... majavalduse nr. ....., mis koosneb ..... ehitisest, elamispinnast ..... m², mitteelamispinnast ..... m², abimajanduse pinnast ..... m², krundist ..... m², viljapuuaiast ..... m² ja põllumajanduslikult kasutatavast maa-alast ..... m² suuruses.

2. Majavalduse tehniline seisund on järgmine:

.....

.....

.....

Märkus. Eelnevas ära näidata vundamendi, seinte, vooderduse, keldrite, katuse, kütteseadeldise, veevärgi, kanalisatsiooni, hoovi ja koridori elektriseadmete, liftide, pesuköögi, treppide, varjendite, hoovipealsete majandushoonete jms. materjal ja seisund.

3. Majavalduse sanitaarseisund on järgmine:

.....

Märkus. Eelnevas ära näidata korterite, treppide, hoovide, pööningute, keldrite jms. sanitaarseisund.

4. 19..... a. on teostatud remont: a) kapitaalne ..... rbl. väärtuses, b) avariiremont ..... rbl. väärtuses, c) jooksev remont ..... rbl. väärtuses, d) korterite sisemine remont ..... rbl. väärtuses, e) ..... rbl. väärtuses.

5. Endine majavalduse juhataja .....
(nimi)
andis üle ja käesolevasse majavaldusse määratud uus majavalitseja võttis vastu järgmised materiaalsed väärtused:

a) rahasummad: ..... Kommunaalpanga ..... osakonna jooksval arvel nr. .... rbl., kapitaalremondi arvel ..... rbl., panga „ “ ..... 19..... aviiside järgi;

b) väärtpaberid:

Jrk. nr.	Nimetus	Numbrid		Nomin. summa	Missuguste kupongidega	Kus kohal säilitatakse
		seeriad	obligats.			

c) ehitusmaterjalid:

Jrk. nr.	Nimetus	Kogus	Kus kohal säilitatakse	Alalhoiu omadus

Tarbe korral täiendatakse nimekirja, loetledes üksikasjaliselt kõigi materjalide koguse ja seisundi.

d) maja inventar:

Jrk. nr.	Inventar nr.	Nimetus	Kogus	Inventari seisund	Rikutud inventari kogus

e) transport:
hobuseid ....., saane ....., vankreid .....,
hobuseriistu .....
(Üksikasjaliselt ära tähendada hobuste, transportabinõude ja inventari seisund.)
hobusemoona .....

f) inventar:

Jrk. nr.	Nimetus	Kogus	Seisund

6. Majavaldusel on järgmised ruumid (nende seisund):
1. Punane nurk ..... m²
2. Lastetuba ..... „
3. Maja kontor ..... „
4. Majahoidja ruum ..... „
5. Uksehoidja ruum ..... „
6. Majavalitseja korter ..... „
7. ..... „

7. Endine majavalduse juhataja andis üle ja uus majavalitseja võttis vastu järgmised majapidamisdokumendid ja asjaajamise:

a) majaraamatuid .....
(arv)
b) majaplaane .....
(arv)
inventeerimise tehnilisi dokumente .....
(arv)
c) pitsatid ..... tk., stampe ..... tk.;
d) maja rahalisi plaane 19..... a. peale ..... tk.;
e) eelarveid ja nimekirju ..... tk.;
f) elu- ja mitteeluruumide üürnikega sõlmitud lepinguid .....;
g) töölepinguid maja töötajatega .....;
h) dokumente üürnike töötasude kohta .....;
i) kaarte lisapinna kohta .....
(lisade nimekirjad
..... tk.
perekonnanimede äratähendamisega)

8. Toimikud kaubanduslikkude ladude ja tööstuslikkude ruumide kohta .....

.....

a) ära näidata toimikute nr. ja arv .....

.....

b) muu asjaajamine .....

.....

Üleskirjutused .....

Kommunaalmajanduse osakonna esindaja juhatusi abinõude tarvitusele võtmiseks uue majavalitseja poolt majavalduses leiduvate puuduste kõrvaldamiseks .....

.....

Majavalduse andis üles:

Võttis vastu:

Üleandmise juures viibis:

Punktis 5 antud andmed on kooskõlas raamatupidamisandmetega.

Arvekontori juhataja:

Raamatupidaja:

Lisa p. 2 juurde.

Eluruumi üürileping.

„ “..... 19..... a. on allakirjutatud:

..... asuva maja
(linna või asula ja tänava nimi)

nr. ..... majavalitseja .....
(perekonna-, ees- ja isanimi)

ja üürnik ..... omavahel
(perekonna-, ees- ja isanimi)

sõlminud järgmise üürilepingu.

§ 1. Majavalitseja annab .....
(üürniku perekonna-, ees-

..... üürile tähtajaga „ “..... 19..... a.
ja isanimi)

kuni „ “..... 19..... a. (kuni 5 aastani) eeltähendatud majas korteris nr. ..... asuva ja

..... toast koosneva eluruumi elamispinna
(tubade arv)

naga ..... m² üürniku, tema perekonnaliikmete, majatööliste ja teiste sinna kooskõlas kehtivate eeskirjadega võetavate isikute elamiseks selles ruumis.

§ 2. Majavalitseja annab üürile ja üürnik võtab oma kasutusse § 1 tähendatud eluruumi seisundis ja seadmetega, nagu tähendatud käesolevale lepingule lisandatud aktis.

§ 3. Üüritud eluruumi kasutamise eest maksab üürnik jooksva kuu arvel majavalitsusele korteriüüri üüri maksmise kohta kehtivates eeskirjades ettenähtud tähtaegadel ja suuruses, mis oleneb tema palgast või sissetulekust, eluruumi hindest, kasutada oleva elamispinna suurusest ja ta sotsiaalsest seisundist. Üüri mitteõigeaegse tasumise korral arvatakse viivitusraha 0,1% suuruses iga tähtpäevast möödalastud päeva eest.

§ 4. Kommunaalsete teenuste eest (vesi, elekter, gaas, keskküte) tasub üürnik vastavalt sel alal kehtimapandud korrale.

§ 5. Üürnik on kohustatud:

a) üüritud eluruumi, selle abiruume ja ühiskasutuskohti kasutama vastavalt nende otsesele ülesandele, kusjuures abiruumide ja ühiskasutuskohtade kasutamine toimub võrdsete õiguste alusel teiste korterielanikega;

b) suhtuma heaperemehelikult ja hoolitsevalt eluruumidesse ja selle seadmetesse kui ka ühiskasutuskohtadesse ning nende seadmetesse, samuti ka kogu majavalduse varasse, hoidudes selle rikkumisest ning takistades selle hävimist, teatades kõigist sel alal ilmnenud väärnähtustest viivitamata majavalitsejale;

c) teostama omal kulul ja omal äranägemisel valitud tähtaegadel, kuid mitte harvemini kui kord kolme aasta jooksul, jooksvat remonti oma elutubades (lagede valgendamist, seinte värvimist või tapeetimist, akna- ja ukseraamide värvimist kahekordse katmise teel seestpoolt ja valtside seest jms.);

d) tasuma vastuvaidlemata majavalitsusele kõik kahjud, mis tekkinud korteri või maja ja nende seadmete vigastamisest tema enese või temaga koos elavate isikute süü läbi;

e) täitma kõiki korteriüürnike kohta kehtivaid ja kehtimapandavaid seaduslikke eeskirju ning korraldusi;

f) üüritud ruumi(de) vabastamisel üle andma selle majavalitsejale täies korras ning kooskõlas vastuvõtuaktiga ja tasuma kasutamiskulud ja kandma seesmise jooksva remondi (p. c) kulud proportsionaalselt kasutamisaja kestvusele.

§ 6. Kui käesoleva lepingu kehtivuse ajal tekib seadusega kehtimapandud elamispinna normide vastaseid elamispinna ülejääke pindade või eraldatud toana, on üürnikul õigus kolme kuu jooksul arvates kirjaliku hoiatuse saamisest Elamute Valitsuselt elutada seda pinda või tuba omal äranägemisel; selle tähtaja jooksul elamispinna või toa välja andmata jätmise korral on ta aga kohustatud selle üle andma Elamute Valitsusele. Kui tähendatud tuba asub riigiasutisele, ettevõttele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluvas majas, on üürnik kohustatud selle toa vastava administratsiooni kirjalikul nõudel üle andma kuuluvuse järgi. Mõlemal juhul antakse ruumid üle täiesti korrasolevatena ja tühjadena.

§ 7. Eluruumi või selle osa võib üürnik vahetada kooskõlas eluruumide vahetamise kohta kehtivate eeskirjadega.

Vahetamise korral tehakse käesolevale lepingule pealdis selle kohta, et vastavasse ruumi koliv isik võtab enda peale kõik lepingujärgsed õigused ja kohused. See üleandepealdis kinnitatakse uue üürniku, endise üürniku ja majavalitseja allkirjadega.

§ 8. Majavalitseja on kohustatud:

a) kandma heaperemehelikku hoolt üürileantava(te) ja üürileantud ruumi(de), seadmete ning ühiskasutuskohtade õigeaegse vajaliku kapitaalremondi ja selle korraliku teostamise eest;

b) teostama vähemalt kord kolme aasta jooksul jooksvat remonti ühiskasutuskohtades (lagede valgendamist, seinte värvimist või tapeetimist jms.);

c) vigastuste ja avariide puhul viivitamata tarvitusele võtma kõik vajalikud abinõud tekkinud vigastuste kõrvaldamiseks, kandes sel alal tehtud kulutused üürniku arvele, kui vigastu-

sed olid tekkinud üürniku või temaga koos elavate isikute süü läbi;

d) teostama vajalikku väikeremonti ja ruumi ning seadmete parandusi nii eluruumis kui ka ühiskasutuskohtades hiljemalt kolme päeva jooksul arvates üürniku sellekohase teadaande saamisest, avariide puhul aga — viivitamata;

e) õigeaegselt teostama maja ettevalmistused talveks nii ühiskasutuskohtades kui ka maja üldiste seadmete suhtes (välisuste parandus ja tihendamine, ahjude ja keskkütte kordaseadmine jms.).

§ 9. Üürniku ümberkolimisel alaliselt teise linna või teise majja lõpeb käesoleva lepingu kehtivus.

§ 10. Käesolevat lepingut võidakse kohtulikult lõpetada ilma teist eluruumi vastu andmata juhtudel:

a) kui üürnik või tema perekonnaliikmed süstemaatiliselt lõhuvad või rikuvad eluruume või ühiskasutuskohti;

b) kui üürnik või tema perekonnaliikmed oma käitumisega teevad teistele elanikele võimatuks kooselu samas majas, korteris või toas;

c) kui üürnik kolme kuu jooksul arvates maksutähtpäeva möödumisest ei tasu korteriüüri.

§ 11. Üürnikku võidakse välja tõsta administratiivkorras, ilma elamispinda vastu andmata:

a) kui üürnik, kellele seoses tema tööga on antud eluruum riigiasutisele, -ettevõttele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluvas või nende poolt üüritud majas, töölt vallandatakse; see eeskiri ei kehti töötajate kohta, kes vabastatakse töölt invaliidsuse või kehavigastuse pärast, ega ka Töölis-Talupoegade Punaväkke tegelikku teenistusse kutsutud töötajate perekondade kohta;

b) kui üürnik, kellele seoses tema tööga on antud eluruum riigiasutisele, -ettevõttele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluvas või nende poolt üüritud majas, on vabastatud töölt omal palvel või vallandatud töödistsipliini rikkumise või kuriteo toimepanemise pärast;

c) elumajadest, mis on määratud lammutamisele või kapitaalsele ümberehitusele.

§ 12. Üürnikul, kes täidab kõiki lepingujärgseid kohustusi ja suhtub hoolitsevalt temale antud ruumi korrashoiusse, on eesõigus lepingu uuendamisel kasutatava ruumi kohta uueks tähtajaks.

§ 13. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on üürnik kohustatud koos temaga elunevate isikutega vabastama temale üüritud eluruumi ja selle täies korras üle andma.

§ 14. Kõik kohtulikud vaidlused käesoleva lepingu alal kuuluvad läbivaatamisele majavalitsuse asukoha järgi.

§ 15. Käesoleva lepingu kehtivuse ajal on keelatud selle ühepoolne ülesütlemine.

Kui käesoleva lepingu kehtivuse ajal muudetakse eeskirju, mis käivad korteriüürimäärade, kommunaalteenuste maksude, elamispinna ja lisapinna jms. kohta, või pannakse sel alal kehtima uusi, siis tulevad need eeskirjad käesoleva lepingu suhtes kohaldamisele arvates nende jõustumisest.

§ 16. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks hoitakse alal majavalitsuses, teine aga antakse üürnikule.

L i s a: Akt korteri või elutoa üleandmise-vastuvõtmise kohta.

Allkirjad: .....
(majavalitseja)
.....
(üürnik)

Lisa üürilepingule.

A K T
korteri või elutoa üleandmise-vastuvõtmise kohta

..... linnas, „ “ ..... 19.....

Käesoleva akti koostasid .....
(asukoht)
asuva maja valitseja .....
(perekonna-, ees- ja isanimi)
ühelt poolt ja tähendatud maja korteri elutoa (elu-
(mittetarvilik kustutada)
tubade) nr. ..... üürnik .....
(perekonna-, ees- ja isanimi)
teiselt poolt, selles, et majavalitseja .....
(nimi)
andis üle ja üürnik .....
(nimi)
võttis vastu korteri elutoa (elutoad) nr. .....
(mittetarvilik kustutada)
üldpinnaga ..... m² (sealhulgas elamispinda ..... m²), mis koosneb ..... elutoast, igaüks ..... suuruses, ja abiruumidest: köök ..... m², esik ..... m², klosett ..... m², vannituba ..... m², kusjuures selle sisemised seadmed ja inventar olid järgmises seisundis:

1. Seinad, põrandad ja laed (krohv, valgendamine, värv, ventilatsioonivõrk jm.) .....
2. Uksed ja aknad (värv, seadmed, lukud) .....
3. Elektriseade (juhtmete seisund, mõõtja ja muud valgustusseadmed) .....
4. Hollandi, rootsi ja teised ahjud või küttepatareid (seisund, värv, valgendamine) .....
5. Köögi sissesead (ahjud, pliidid, pesulauad, mustaveevalamud, riiulid) .....
6. Vannituba (vann, soendusahi jms.) .....
7. Ühiskasutuskohtade muu sissesead .....

Käesolev akt on lepingu lisa ja koostatud kahes eksemplaris, millest üks hoitakse majavalitseja, teine — korteriüürniku juures.

Andis üle: majavalitseja .....

Võttis vastu: üürnik .....

N i m e s t i k

..... asuva korteri
(linn, asula, tänava nimetus)
nr. ..... ühiskasutuskohtade esemete ja sisseseadete kohta.

1. Köögis (loetleda sissesead ja selle seisund).
2. Köögi juures asuvates ruumides (seesama).
3. Koridoris (seesama).
4. Vannitoas (seesama).
5. Muudes ühiskasutuskohtades (seesama).

Käesolev nimestik on koostatud seisundi järgi.

„ “ ..... 19.....
(kuu)

Nimestik koostatakse kahes eksemplaris, millest üks on majavalitseja käes, kuna teine antakse üürnikule.

Majavalitseja .....

Tallinn, 15. jaanuaril 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus maja valitsemise ja majandamise põhikorra muutmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 25. 3. 1941, 33, 482)

Maja valitsemise ja majandamise põhikorra (ENSV Teataja 1941, 13, 143) p. 4 muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

4. Maja põhifondi (vara maksuse) määrab kindlaks kommunaalmajanduse osakond inventeerimishinde andmete alusel (inventeerimis-aasta hindadega), kus seda aga pole tehtud, kommunaalorganite andmeil.

Tallinn, 21. märtsil 1941. Nr. 481.

Juhend natsionaliseeritud majavaldustes asetsevate kasvuhoonete, tarbe- ja iluaedade korrashoidmiseks.

(Avaldatud ENSV T 7. 1. 1941, 2, 32)

Natsionaliseeritud majavaldustes asetsevate kasvuhoonete, tarbe- ja iluaedade korrashoidmise alal panen kehtima järgmised eeskirjad.

1. Kommunaalmajanduse osakondadel panna kasvumajade ja aedade koristamine majahoidjatele.

Kui majahoidjatel puuduvad vastavad kogemused või kui nad on oma otseste töödega koormatud, siis võib palgata abitööjõude.

Alata viivitamata aiatöödega.

2. Lavad:

a) lavaaknad korjata kokku, puhastada mullast, tolmust ning paigutada kuuri alla või mõnda teise ruumi, kus sademed ei pääse ligi;
b) lavaraamid (kastid) tõsta mullast välja, puhastada ja asetada (võib ka väljas) üheteise peale sarnaselt, et alumisel lavakastil otsade all ja keskel oleks kivid;
c) muld ja sõnnik eemaldada lavadest ja viia komposti asukohta;
d) lavaasemed (soojade lavade juures) puhastada lumest ja täita hobusesõnnikuga või puulehtedega;
e) muld, mis kevadel lavades tuleb kasutamisele, katta puulehtede või hobusesõnnikuga;
f) lavaaknad, lavakastid parandada, klaasitada ja vajaduse korral värvida;
g) lavamatid puhastada lumest, asetada kuivama ja paigutada katuse alla;
h) selgitada kevadiseks hooajaks lavasõnniku, lavamatiõlgede ja sidumismaterjalide (mattide juures) saamise võimalust. Võimaluse korral alustada sõnniku muretsemisega juba jaanuarikuus, asetades sõnnikut väiksematesse kuhilatesse, et see ei põleks ära.

3. Kasvuhooned:

a) teha sademetekindlaks ja teostada vajalik remont (truupide parandamine, riiulite kordaseadmine, värvimine, klaasitamine jne.);
b) seal, kus tegemist keskküttega ja klaasmajad ei leia talvel kasutamist, lasta keskküttest vesi välja;
c) puhastada igasugusest prahist, mustusest, juhul kui klaasmaja riiulitel leidub mulda, kanda välja kompostihunnikusse;
d) suitsutada väävlisuitsuga ja puuosad pesta võimaluse korral formaliini lahuga;
e) juhul, kui leidub taimi, mugulaid, sibulaid või mõnesuguseid seemneid, kanda nende eest hoolt, et need ei hävineks;
f) katta laudadega, kui viimased olemas;
g) selgitada küttematerjali saamist.

4. Keldrid ja hoiuruumid:

a) puhastada igasugusest kolust, mustusest ja kui seal leidub liiva, turvast, kanda välja;
b) suitsutada väävliga ja puuosad pesta võimaluse korral formaliini lahuga;
c) teostada vajalik remont.

5. Vesi:

a) lasta välja neist veejuhtmetest, millised asuvad maapinnal või maa sees, kuid ei ulatu mitte külmavaba piirkonda;
b) hüdrandi kohad katta puulehtede või hobusesõnnikuga;
c) veeanumad koguda kokku ja paigutada kuuri alla;
d) teostada vajalik parandus.

6. Tööriistad:

a) korjata kokku (rehad, labidad, hargid jne.), puhastada mullast, porist ja roostest ning paigutada kindlasse ruumi;
b) parandada puust osad ja teritada kevadiseks hooajaks;
c) parandada vajaduse korral külvi- ja pikkimise kastid, kanderaamid ja kärud;
d) lillepotid pesta ja puhastada.

7. Aia kaitse:

a) plangud ja aiad parandada, kuid sarnaselt, et talvel ei pääseks aeda aia suurim vaenlane — jänes, iseäranis silmas pidades seda nõuet maakohtades ja puukoolide juures.

8. Töid aias:

a) põõsastaradelt, põõsasviljapuudelt eemaldada ja okaspuudelt raputada lumi;
b) rookida plangu lähedusest tuisanud lumi;
c) noored viljapuud, 3—15 aastani vähemalt, siduda kinni jäneste, külma ja kevadise päikese kahjustuste vastu õlgede, kuuseokste või ajalehepaberiga;
d) murdunud puuosad eemaldada puudelt asjatundlikult;
e) sulade ilmadega teostada marjapõõsaste ja viljapuude lõikamist, puhastada puude tüved korbast;
f) õlgede ja kuuseokstega siduda kinni õrnemad ilupõõsad ja ilupuud;
g) kaitsta püsi- ja kaheaastaseid lilli kuuseokstega.

Tallinn, 5. jaanuaril 1941.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 91.

7. märtsil 1941.

Majavalitsuste pitsati kuju ja selle tarvitamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 3. 1941, 28, 377)

1. Kohalikel elamute valitsustel varustada neile alluvad majavalitsused pitsatitega.

Majavalitsuse pitsat kujutab enesest sõõri, mille läbimõõt on 3½ sentimeetrit; sõõri äärt mööda vastava linna või maakonna elamute valitsuse nimetus ning sõõri keskel majavalitsuse number. (Näit. sõõri äärt mööda „Tallinna Linna Elamute Valitsus" ja sõõri keskel „Majavalitsus nr. 10".)

Majavalitsuse pitsat on majavalitseja käes, kes vastutab pitsati seaduspärase tarvitamise ning hoidmise eest.

Majavalitsuse pitsatit tarvitatakse majavalitseja poolt väljaantavatel tõendistel, õiendistel, ärakirjadel ja teistel dokumentidel.

2. Kodanikele passi saamiseks TT Miilitsa organitele esitatavad tõendid nende alalise elukoha kohta annavad välja: a) natsionaliseeritud majades elunevatele kodanikele — majavalitsejad; b) eramajades elunevatele kodanikele — kohalikud elamute valitsused.

3. Väljaantavad tõendid varustatakse vastavalt majavalitseja või elamute valitsuse juhataja allkirjaga ning pitsati jäljendiga.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 80.

4. märtsil 1941.

Kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvate majade üürirahade majavalitsuste arvele ja kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arvele kandmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 8. 3. 1941, 27, 355)

1. Käsen elamute valitsustel viibimata avada majavalitsuste arve Maja valitsemise ja majandamise põhikorra (ENSV Teataja 1941, 13, 143) p. 6 tähendatud ühes rahaasutises.

2. Iga majavalitsuse koosseisu kuuluvate majade üürirahad kantakse vastava majavalitsuse pangaarvele. Mitteeluruumide üürirahade eraldamine majavalitsuse arvele ja kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arvele peab toimuma vastavalt Juhendi tööstus-kaubanduslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üüritariifide koostamise ja üürimaksu kasutamise korra kohta (ENSV Teataja 1941, 19, 245) p. 8.

3. Majavalitsuse arvele laekunud summade kulutamist teostada vastavalt kinnitatud maja või majarühma finants-majanduslikule plaanile.

4. Linna ja maakonna kommunaalmajanduse osakonna juhatajatel 10. märtsiks s. a. kirjalikult ette kanda käesoleva käskkirja täitmisest.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend elukorterite kasutamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 28. 1. 1941, 13, 144)

Elukorterite kasutamise alal panen kehtima järgmised eeskirjad:

I. Eluaseme kasutamine.

1. Elu- ja kõrvalruume korteris tuleb kasutada vastavalt nende otstarbele, kooskõlas majavalitsejaga sõlmitud lepinguga.

2. Kõigil korterielanikel on ühesugune õigus korteri tarbruumide, nagu köögi, vannitubade, hoiuruumide jms. kasutamiseks.

Nakkushaigusi põdevatele üürilistele võidakse vanni kasutamine ära keelata.

Laudade ja muude seadmete paigutamine kööki võib toimuda kokkuleppel kõigi korteriüürilistega.

Köögi ja vanni kasutamise piirkellaaega kindlaks ei määrata, kuid üürilised, kes kasutavad neid varavõi hilistundidel, on kohustatud arvestama naabrite huve ega tohi rikkuda nende rahu.

3. Üürnikud ja kõik korteris elavad isikud on kohustatud:

a) hoolikalt ja ettevaatlikult suhtuma niihästi nende poolt vahenditult kasutatavasse elamispinnasse, selle seadmetesse ja päraldistesse (ahjud ja keedukolded, veetorustik, kanalisatsioon, gaasiseade, telefoniaparatuur, vannid, klosetikausid jne.) kui ka õue- ja haljasmaaalasse ja igasse muusse korteri ja majavalduse kui terviku juurde kuuluvasse varasse;

b) hoidma puhtana ja korras ning teostama omal kulul korteri eluruumide ja ühiskasutuskohtade puhastamist;

d) teostama omal kulul vajaduse kohaselt või lepingus kindlaksmääratud tähtaegadel kõigis nende poolt kasutatavais eluruumides tarvilikku jooksvat remonti (lagede ja seinte lupjamine, värvimine või tapeetimine, teiste raamide ja akende siseraamide sisemiste poolte ja uste värvimine).

Eluruumide remonti, mis tingitud hooneosade mittekorrasolekust (katused, veevärgid, kanalisatsiooniseadmed, kütteseadmed jne.) või mis on seotud kapitaalremondi teostamisega, kui ka ühiskasutuskohtade remonti teostab majavalitsus.

Kapitaalremondiks loetakse kordadevaheliste katete remonti, põrandakatete, akende ja uste kapitaalremonti, veevärgi, ahjude, pliitide ja käimlate remonti ning ulatuslikkude krohvirikete parandamist jms.;

e) parandama omal kulul kõik üürniku ja temaga koos elavate isikute poolt tekitatud vigastused;

g) talveperioodil majas, kus puudub keskküte, teostama ahjude korrapärast kütmist, hoides eluruumides normaalset temperatuuri; aegsasti ette panema ja kittima siseaknaraamid, kui ka akende higistamisel ja jääkorra tekkimisel pühkima aknaid ja aknalaudu, vältides vee jooksmist põrandale.

Kui kahte tuba, milledes elavad omavahel võõrad üürilised, kütab üks ahi, määratakse kütmise järjekord nende omavahelisel kokkuleppel, arvestades köetava ruumi mahtu ja ruumi soendava küttekeha pinna suurust.

Ühiskasutuskohtade kütmisest on kohustatud osa võtma eranditult kõik korteriüürilised.

4. Eluruumide üürnikel on kategooriliselt keelatud:

a) teostada korteris ükskõik missuguseid ümberehitusi, eriti vaheseinte kõrvaldamist või püstitamist, uste ümberasetamist, aknaavade kinnimüürimist ja läbiraiumist, ühisköögi ja teiste ühiskasutusruumide eluruumideks ümberehitamist, eluruumidesse pliitide ehitamist toiduvalmistamiseks jms.;

b) saagida ja lõhkuda puid korteris ja trepikojas;

d) omavoliliselt ümber ehitada keskkütte-radiaatoreid, võtta keeva vett radiaatorite kraanidest, üle kanda ja ümber teha telefoniühendust, raadiosaatevõrku ja elektrijuhtmestikku kui ka gaasiseadmeid.

5. Üüritava ruumi vabastamisel ei ole üürnikul õigust ära viia tema poolt korteris teostatud parandeid ja seadmeid, kui nende eraldamine ei toimu ruumi kahjustamata.

6. Elamute Valitsuse loal võidakse erandjuhtudel teostada korteris ümberehitusi, mis ei riku ehitus- ja tuletõrje-eeskirju ega halvenda elanike elamistingimusi.

II. Korteri sisekord.

7. Kella 11 öösi kuni kella 7 hommikul tuleb korteris säilitada täielikku vaikust. Keelatud on mängimine muusikariistadel, laulmine, tantsimine, raadioaparaadi (raadiovastuvõtja) kasutamine, valjud kõnelused telefoniga, müra jne.

Raadioaparaadi (raadiovastuvõtja) kasutamine tähendatud ajavahemikul on lubatud ainult raadioülekande kuuldavuse kohusliku vähendamise tingimusel selle määrani, et heli ei kanduks korteri teiste üüriliste tubadesse.

Üksikute üüriliste nõuded raadioülekannete kuuldavuse vähendamise kohta kella 7 hommikul kuni kella 11 öösi kuuluvad kohuslikult rahuldamisele.

Korterist väljumisel tuleb raadio välja lülitada.

Teistsugust raadioaparaadi (raadiovastuvõtja) kasutamise korda võidakse kehtima panna ainult kõigi korteriüüriliste üldnõusolekul.

Korteriüüriliste kokkuleppel on üksikuil juhtudel lubatud teistsugune puhketundide määramine.

Koosolemiste korraldamine korteris pärast kella 11 öösel on lubatud ainult kõigi korteriüüriliste nõusolekul.

8. Igal korterielanikul on õigus omada eraldi võtit korterisse pääsemiseks.

Korteri ühe toa üürnikul ei ole õigust edasi anda korterivõtit võõrastele isikutele.

9. On keelatud: a) välja riputada maja esikülje akendelt ja palkonitele pesu, riideid ja muid asju, mis rikuvad maja välisilmet, b) kasutada palkonit majakraami või kütteaine hoiupaigaks.

10. Korteriüürnikud on kohustatud tarvitusele võtma abinõusid ühiskasutuskohtade ja nendes asuvate esemete välisilme korrastamiseks.

III. Sanitaar-eeskirjad.

11. Üürnikud on kohustatud:

a) iga päev koristama (pühkima põrandat, mööblit, kõrvaldama prügi) ja tuulutama ruume;

b) vähemalt üks kord seitsme päeva jooksul pesema põrandaid (välja arvatud parkettpõrandad) elutubades ja ühiskasutuskohtades; vähemalt üks kord kuus parkettpõrandaid poonima; põranda pesemisel silmas pidama, et vesi ei tungiks läbi ventilatsioonirestide põranda alla;

d) vähemalt üks kord kuus puhastama lagesid ja seinu tolmust ja ämblikuvõrkudest, pühkima aknaid, uksi jne.;

e) hoidma vanni puhtana; pärast vanni kasutamist kuivatama vanni ja vannitoa põranda;

g) iga päev puhastama süljekausse ja desinfitseerima neid soodaga või keeva veega;

h) paigutama korteri sissekäiguukse juurde jalanõude pühkimiseks mati;

i) prügi ja muud jäätmed korjama kaanetatud nõudesse ja kandma korterist välja majavalitsuse poolt selleks määratud kohta;

j) putukate, hiirte, rottide jms. parasiitide tekkimisel hävitama neid, silmas pidades tarvilikke ettevaatusabinõusid; nende massilisel ilmnemisel teatama sellest majavalitsusele ja sanitaarjärelevalve-organitele;

k) kohe teatama majavalitsusse või lähemasse ambulantsi kõigist sarlaki-, difteriidi- või teistest nakkushaigusjuhtudest korteris;

l) iga päev pühkima niiske lapiga käimla põrandat, istekohta, kausse jne.; perioodiliselt pühkima käimla kausse ja pissuaare 2% soolhappelahusega või petrooleumiga; hoidma käimla põranda ja seinad puhtana ja kuivana; kuivatama niiskust ventilatsiooniseadmeilt;

m) tarvilikul määral kütma neile kasutamiseks antud ruume, ühtlasi osa võtma ühiskasutuskohtade kütmisest, kus minimaaltemperatuur peab olema vähemalt 10°.

12. Üürnikel on keelatud:

a) jätta prügi ühiskasutuskohtadesse, täita nendega ühiskasutatavaid küttekoldeid (pliite, ahjusid, pesukatlaaluseid), visata välja prügi ja jäätmeid, valada solki käimlakaussi ja roiskveevalamusse ning üldse neid ummistada;

b) valada solki ja visata jäätmeid ning prügi väljapoole majavalitsuse poolt selleks määratud kohta õues kui ka tänavale, kraavidesse ja rentslitesse;

d) teostada korteris töid, mis põhjustavad ruumide ja õhu riknemist või niiskuse tekkimist, samuti rikuvad korteris naabrite eluruumide kasutamise normaalseid tingimusi; käsitöölistel on keelatud töötada korteris seesugustel masinatel ilma sanitaartehnilise komisjoni sellekohase loata;

e) õhukindlalt kinni ehitada tuulutusseadmeid ja ventilatsioonireste;

g) pesta ja kuivatada pesu eluruumides (neis majades, kus ei ole pesuköökе, võidakse pesu pesemist ja kuivatamist teostada köökides, kuid mitte toidu valmistamise ajal; pesu pesemine on lubatav ka vannitubades, väljaspool

vanni tarvitamise aega, kusjuures on keelatud vannis pesu leotamine, pesemine ja loputamine ning igasuguste vedelikkude valamine vanni; kodanikud, kelledel on väikesi lapsi alla 3 a. vanuses, võivad erandina pesta ja kuivatada laste pesu köögis, kuid seejuures ei ole lubatud pesu keetmine ja selle kuivatamine pliidi kohal toiduvalmistamise ajal);

h) valmistada toitu tulel teistes ühiskasutuskohtades peale köögi;

i) puhastada ja kloppida riideid, vooditarbeid, põrandariideid, vaipu, mööblit jms. korteri ühiskasutuskohtades ja trepikojas (vaipu, mööblit ja vooditarbeid võidakse kloppida ja puhastada ainult õues);

j) hoida ühiskasutuskohtades musta pesu ja riknenud või mädanevat puuvilja või muid aineid, mis määrivad põrandat, rikuvad õhku ja põhjustavad tervishoiuvastaseid elutingimusi;

k) pidada korteris kodulinde ja -loomi, välja arvatud kassid ning toa-, vahi- ja jahikoerad; koeri võidakse pidada ainult nende omaniku elamispinnal, kuid kõigi korteriüürnike nõusolekul ka ühiskasutuskohtades; kui koeri peetakse nende omanikkude elamispinnal, siis viiakse nad ühiskasutuskohtadesse rihma küljes või suukorviga; koerte ja kasside poolt mustatud trepid ja ühiskasutuskohad peavad puhastama nende omanikud; koerte ja kasside korteris pidamine suurel arvul on keelatud; linna ääres asuvates majades võivad üürnikud pidada koduloomi, kuid nad on kohustatud osa võtma loomade poolt mustatud õue puhastuse kuludest.

13. Korteri eest vastutaval isikul peab olema sanitaarraamat linna tervishoiuosakonna poolt kinnitatud kujul, mis ette näidatakse sanitaar-järelevalvele tema nõudmisel tema juhatuste, märkuste ja arvamuste sissekandmiseks.

IV. Tuletõrje-eeskirjad.

14. Üürnikel on keelatud:

a) hoida eluruumides ja õuepealseis ehitistes (välja arvatud eriti selleks sisseseatud ehitised) isesüttivaid ja plahvatavaid aineid, samuti kergesti süttivaid vedelikke üle majapidamiseks tarviliku määra (petrooleumi 8 l ja bensiini 1 l perekonna peale); hoida korteris puid üle $^1/_7$ m³ ühe ahju kohta;

b) süüdata priimuseid või piirituslampe elutubades, samuti ka teistes ruumides peale köökide. Teemasinaid võidakse kasutada ainult neis ruumides, kus on teemasina suitsu väljatõmbelõõrid;

d) kasutada kergesti süttivaid vedelikke (petrooleumi, bensiini, denaturaati jm.) ahju, pliidi, teemasina jms. küdemapanemiseks, samuti tarvitada petrooleumiahje, petrooleumilampe ja priimuseid ruumide kütmiseks;

e) juhtida teemasinate ja ahjude torusid mujale kui selleks määratud suitsukäikudesse;

g) jätta valveta pliite ja ahje kütmise ajal, samuti põlevaid lampe, priimuseid ja muid sarnaseid seadiseid, valada põletusaineid lampidesse ja priimustesse põlemise ajal;

h) kohendada põlemise ajal lampe, priimuseid ja petrooleumikeetjaid;

i) kuivatada puid, süsi ja teisi põlevaid aineid pliidil, ahjus jms.; asetada puid ja süsi ahju, korstna ja suitsulõõride lähedusse;

j) riputada petrooleumilampe, laternaid jne. puulae alla ebakindlalt ja ilma lambiklaasi kohal oleva metallist kaitsekuplita või muudest hädatarvilikest kaitseabinõudest kinni pidamata (lambi reservuaarid peavad eranditult olema metallist;

k) välja visata kustutamata süsi või tulist tuhka õuele või ehitiste puuosade lähedale, samuti hoida alal süsi mittetulekindlas nõus;

l) valmistada ja hoida eluruumides või ühiskasutuskohtades paukpadruneid, ilutulestiku- ja teisi pürotehnilisi tooteid ning materjale;

m) üle koormata esikuid ja ühiskasutatavaid koridore mööbliga, majapidamisriistadega jm. (nende asjadega koridoride koormamine on lubatud teiste üürnike nõusolekul neis kortereis, kus puuduvad sahvrid, tingimusel, et jääks vähemalt 1 m laiune läbikäik);

n) riputada elektrijuhtmeid naeltele ja kleepida neid kinni tapetiga; kasutada omatehtud kaitsekorke, katta elektrilampe paberi ja riidega, kõrvale tõmmata elektrijuhet nööriga või traadiga jne.; riputada riideid jm. lülijate ja stepslite külge; kasutada tulekindla aluseta elektritriikraudu, pliitisid ja muid elektrisoendusriistu ning jätta neid pärast kasutamist välja lülitamata;

o) kinni panna ja kinni lüüa tagavaraväljakäiguuksi korteris ja trepikojas, samuti koormata raskete esemetega palkoneid ja uksi;

p) sulgeda läbikäike ja väljakäike alalisel ja tagavaratrepil, samuti juurdepääsu tulekaitseinventari ja -seadmete juurde;

r) sisse seada ajutisi ahjusid tuletõrjeorganite loata, samuti kasutada mittekorrasolevaid ahjusid;

s) suitsetada ja kasutada lahtist tuld pööningul, keldris, sahvris jm.;

t) paigutada pööningule ja trepikotta põlevaid materjale, samuti igasuguseid majapidamistarbeid ja -riistu.

15. Tulikahju korral on üürnikud, esimeses järjekorras korteri eest vastutav isik, kohustatud viivitamata sellest teatama tuletõrje jaoskonda, ära näidates täpse aadressi, tulikalju tekkimise koha ja telefoninumbri, mille kaudu tulikahju on teatavaks tehtud, võttes ühtlasi tarvitusele vajalikke abinõusid tulikahju kustutamiseks.

Tulikahju tekkimise puhul ei tohi avada aknaid ja uksi ega välja lüüa aknaklaase — õhu juurdepääsu ja tule levimise ärahoidmiseks.

V. Ühiste kulude jagamine üüriliste vahel.

16. Elektri, kütte, gaasi ja ühistelefoni tarvitamise, samuti ka koristamise üldkulude jaotus üksikute üürnikkude vahel (teistsuguse kokkuleppe puudumisel) toimub järgmiselt:

a) elektrivalgustus arvete järgi üksikutes eluruumides ühise mõõtja järgi — proportsio-

naalselt valgustuspunktide tugevusele, ühiskasutuskohtades aga — võrdselt kõigi eluruumide kasutajate poolt, kaasa arvatud ajutised üürnikud ja alaealised; elektrikulude jaotamisel arvestatakse mitte ainult lampe, vaid ka elektririistu;

b) ühise ahju kütmise kulud majades, kus keskküte puudub, — vastavalt köetava ruumi mahule ja ruumi soendava küttekeha pinna suurusele;

d) gaasiarvete järgi — proportsionaalselt tegelikule tarvitamisele, individuaalse arvestuse puudumisel või üürnikkude omavahelise kokkuleppe puudumisel — tarvitajate perekonnaliikmete arvu järgi, kaasa arvatud ka kodutööline;

e) arvete järgi ühistelefoni tarvitamise eest — ühtlaselt jaotatuna kõigi tegelikkude tarvitajate vahel, kes elavad korteris;

g) korteri ühiskasutuskohtade koristamise eest — jaotatuna kõigi korterielanike vahel; kiireloomuliste puhastustööde eest, mis tingitud eeskirjade rikkumisest, tasub süüdlane.

VI. Vastutus korteri sisekorra-eeskirjade rikkumise eest.

17. Korteri sisekorra-eeskirjade rikkumise eest võib vastutusele võtta süüdlasi nii korteri eest vastutaja kui ka iga teine korteriüüriline seltsikohtu korras.

18. Eluruumide või ühiskasutuskohtade rikkumise korral üürniku või tema perekonnaliikmete poolt teostatakse tarvilikud parandused viivitamata majavalitsuse poolt, pannes kõik kulud süüdlase-üürniku kanda.

19. Kui üüriline või tema perekonnaliikmed järjekindlalt hävitavad või rikuvad elamut ja ühiskasutusruume või oma käitumisega teevad teiste sama korteri või toa elanike kooselu talumatuks, siis võidakse lõpetada eluruumi kasutamise lepingut kohtu korras ilma teist eluruumi vastu andmata.

VII. Korteri eest vastutaja.

20. Korteris, kus elab iseseisvalt mitu üürnikku, määrab majavalitseja kokkuleppel nendega korteri eest vastutaja, eeskätt koduste perenaiste seast (tähtajaga mitte vähem kui 1 aasta).

Kui selgub, et korteri eest vastutaja ei täida või täidab halvasti temale pandud kohuseid, siis asendab majavalitseja ta teisega.

21. Korteri eest vastutaja on majavalitsuse esindajaks korteriüürnikkude poolt eluruumide üürilepingute täitmise, sisekorra-eeskirjade täitmise, vastastikuste vahekordade reguleerimise ja üürniku vahel arvete õiendamise alal, mis tekivad ühenduses ühises korteris elamisega.

Korteri eest vastutaja määrab üürnike ühiskasutuskohtade koristamise järjekorra.

22. Korteri eest vastutaja on kohustatud:

a) valvama korteri eluruumide ja ühiskasutuskohtade puutumatuse järele, samuti kõigi üürnike poolt sisekorra-eeskirjade, eriti tuletõrje- ja sanitaar-eeskirjade täitmise järele;

b) võtma tarvitusele vajalikke abinõusid korteri ruumide ja seadmete rikkumise ärahoidmiseks; teatama majavalitsejale kõigist korteri eluruumide või ühiskasutuskohtade purustamistest ja rikkumistest, tehes kindlaks selles süüdlase üürniku ja valvama selle järele, et tarvilikud parandused oleksid majavalitseja poolt viivitamata teostatud;

d) teatama majavalitsejale kõigist veevärgi, kanalisatsiooni, kütteseadmete, elektrivalgustuse, gaasi jne. normaalse töötamise takistustest, tarvilikest remonttöödest ja valvama remondi teostamise järele korteris;

e) valvama korteri ühiskasutuskohtade korrashoiu järele ja teatama majavalitsejale kõigist sisekorra-eeskirjade ja üürilepingu rikkumistest üürnike poolt;

g) informeerima korteriüürnikke kõigist korraldustest, mis antud kohaliku nõukogu, elamute valitsuse ja majavalitseja poolt, mis puutuvad korteri kasutamisse ja korrashoidu;

h) teadma tuletõrje, valve-miilitsa ja esmaabi jms. aadresse ja telefoninumbreid;

i) valvama korterisse juurdetulnud ja lahkunud isikute õigeaegse korterisse sisse- ja väljaregistreerimise järele, samuti informeerima majavalitsejat neist üürnikest, kes rikuvad registreerimis-eeskirju, ja kõigist eluruumide vabanemistest või pinnaülejääkide tekkimistest korterites, mis moodustavad omaette isoleeritud toa; korteri eest vastutajal on õigus nõuda dokumentide esitamist neilt isikuilt, kes jäävad korterisse ööbima; võõraste isikute perioodilistest ööbimistest tuleb kohuslikult informeerida majavalitsust;

j) tarvitusele võtma kõiki abinõusid, mis kindlustavad korteri heakorda ja kultuurse kooselu nõuete täitmist;

k) kaasa aitama seltskondlikkude organisatsioonide töös (sanitaarkomisjonid, kultuurelu komisjonid jms.);

l) õigeaegselt informeerima majavalitsejat sellest, kes korteriüürnikest asendab korteri eest vastutajat viimase kestval äraolekul.

23. Korteri eest vastutajal on õigus:

a) anda korteriüürnikele seletusi ja juhatusi kõigis küsimustes, mis tekivad sisekorra-eeskirjade täitmisel, eriti üürnikkude vahel kommunaalteenuste kulude jaotamise, ühiskasutuskohtade koristamise korra jne. küsimuste kohta;

b) seltsikohtu kaudu vastutusele võtma elanikke, kes rikuvad korteris sisekorra-eeskirju ja loovad oma käitumisega kooselamiseks võimatuid tingimusi.

24. Korteri eest vastutaja poolt korteri sisekorra-eeskirjade rakendamise suhtes antud juhised on kohuslikud eranditult kõigile korterielanikele.

25. Korteri eest vastutaja on kohustatud nõudma majavalitsejalt korteris ettetulevate puuduste kõrvaldamist, kõigi kohustuste täitmist antud korteri suhtes, mis majavalitsejale pandud kehtivate eeskirjadega, kohaliku nõukogu ja elamute valitsuse korraldustega ning eluruumide üürilepingutega, teatades kohaliku nõukogu elamute valitsusele majavalitseja poolt tarvitusele võtmata jäänud vajalikkudest abinõudest või tema ebaõigest talitusest.

Tallinn, 21. jaanuaril 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus majavalitsuse juures oleva majandus-finantskomisjoni põhimääruse kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 3. 1941, 28, 365)

1. Kinnitada majavalitsuse juures oleva majandus-finantskomisjoni põhimäärus.

2. Kohustada maakondade ja linnade töötava rahva saadikute nõukogude täitevkomiteesid organiseerima majavalitsuste juures majandus-finantskomisjonid hiljemalt 15. märtsiks 1941.

Tallinn, 4. märtsil 1941. Nr. 365.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
4. märtsi 1941 määruse nr. 365 juurde.

Majavalitsuse juures oleva majandus-finantskomisjoni põhimäärus.

I. Majandus-finantskomisjoni organiseerimine.

1. Majandus-finantskomisjon organiseeritakse iga majavalitsuse juures, koosseisuga kolm kuni viis liiget.

2. Majandus-finantskomisjon valitakse majavalitsuse koosseisu kuuluvate majade elanike üldkoosolekul.

Valimistest võtavad osa kõik alalised elanikud, kes omavad valimisõigusi.

Elanike üldkoosolek kutsutakse kokku majavalitseja poolt linna (rajooni) elamute valitsuse juhataja loal.

Majandus-finantskomisjon valitakse üheks aastaks ja ta kuulub pärast selle tähtaja möödumist ümbervalimisele.

3. Majandus-finantskomisjoni liikmed valivad endi seast komisjoni esimehe ja sekretäri.

II. Majandus-finantskomisjoni ülesanded ja funktsioonid.

4. Majandus-finantskomisjoni ülesandeks on elanike aktiivi kaasatõmbamine majade valitsemise tööle ja alalise kaasabi osutamine majavalitsejale majade eeskujuliku korrashoiu alal.

5. Majandus-finantskomisjoni kohustesse kuuluvad:

a) osavõtt majavalitseja tööst majavalitsuse majandus-finantsplaani koostamise alal üürimaksu, eriotstarbeliste maksude ja muude maja majapidamis-sissetulekute selgitamise teel ja kõigi seesuguste vajalike abinõude sissekandmise teel plaani, mis tagavad majade eeskujulikku korrashoidu;

b) majade korrashoiu ühiskondliku kontrolli teostamine (katuste, seinte, vundamentide, põrandate ja lagede, treppide, ahjude, akende ja uste, keskküttevõrgu, veevärgi, kanalisatsiooni, gaasijuhtmete, elektrijuhtmete ja hoonete ning maja sisseseade muude osade korrasoleku üle);

c) osavõtt majavalitseja tööst majade kapitaal- ja jooksva remondi plaanide koostamisel; kaasabi osutamine remondiplaanide täitmise alal kindlaksmääratud tähtaegadel ja kõigi abinõude läbiviimise alal, mis tagavad hoonete ja maja sisseseade kõigi korratuste õigeaegset kõrvaldamist; osavõtt kohaliku nõukogu komisjonist majavalitsuse alal täidetud remonttööde vastuvõtmiseks;

d) korteriüürnikkude kommunaalteenindamise alal tulude ja kulude arvestamise ja täitmise õiguse kontroll (keskküte, veevärk ja kanalisatsioon, valgustus, mustusaukude puhastus, raadiofitseerimine, prügi väljavedu, gaas);

e) abinõude ja ettepanekute väljatöötamine keskkütte ratsionaalse korrashoiu ja kütteaine kokkuhoidliku ärakasutamise, samuti ka majavalduste puhastuse korraldamise ja odavamaks muutmise kohta;

f) kaasabi osutamine majavalitsejale üürimaksu, samuti ka kommunaalteenuste maksete õigeaegse sissenõudmise alal;

g) osavõtt elamute valitsuse poolt teostatavaist revisjonidest majavalitsuse alal;

h) oma arvamuse avaldamine elamute valitsusele majavalitsuse aastaaruande kohta.

6. Tähendatud ülesannete täitmiseks majandus-finantskomisjon:

a) koostab iga veerandaasta kohta oma töö kalendriplaani;

b) võtab osa majavalitsuste sotsialistlikust võistlusest majade paremaks majanduslikuks hooldamiseks;

c) tõmbab kogu oma töösse kaasa elanike aktiivi;

d) valgustab süstemaatiliselt majavalitsuse seinalehes maja majapidamise saavutusi ja puudusi.

7. Majandus-finantskomisjon ei täida administratiiv-funktsioone.

Majandus-finantskomisjon esitab oma ettepanekud teostamiseks majavalitsejale ja viimase poolt vajalike abinõude tarvitusele võtmata jätmise korral — elamute valitsusele.

8. Kõik majandus-finantskomisjoni liikmed on kohustatud aktiivselt osa võtma majavalitsuse tööst elamute eeskujuliku korrashoiu organiseerimise ja elanike hoolsa suhtumise alal majasse ja selle sisseseadesse.

9. Majandus-finantskomisjon annab oma tööst aru vähemalt kaks korda aastas majavalitsuse elanike üldkoosolekul.

Elanike üldkoosoleku kokkukutsumine kooskõlastatakse kohaliku nõukogu elamute valitsusega.

III. Majandus-finantskomisjoni töö juhtimine.

10. Majandus-finantskomisjonide töö üldjuhtimist ja nende instrueerimist teostavad linnade (rajoonide) elamute valitsused.

11. Majandus-finantskomisjoni tegevusetuse või ebaõigete toimetuste korral elamute valitsus tõstab elanike üldkoosolekul üles majandus-finantskomisjoni ennetähtaegse ümbervalimise küsimuse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus elukorterite üürileandmise ja elanikkude registreerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 26. 11. 1940, 53, 617)

I.

Elumajade ja korterite valdajatel on lubatud linnades ja tööstusasulates anda kortereid ja üksikuid eluruume üürile või tasuta kasutamiseks ainult kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee või selle poolt õigustatud asutise poolt väljaantud orderi vastu.

Aadressbürood ja asutised, kes teostavad elanikkude registreerimist, on õigustatud elanikku registreerima ainult eeltähendatud orderi esitamisel.

II.

Kuni töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede moodustamiseni teostavad käesolevas määruses nimetatud orderi väljaandmist vastava linnavalitsuse korteritoimkonnad või -komisjonid.

III.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril on õigus käesoleva määruse teostamiseks anda juhendeid.

Tallinn, 22. novembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus korteriüüri kohta linnades ja asulates.

(Avaldatud ENSV T 26. 11. 1940, 53, 623)

Töötava rahva korteritingimuste parandamise ja õiglase korteriüüri kindlustamise eesmärgil Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Muuta ära 10. novembrist 1940 praegu kehtivad töötavale rahvale koormavad korteriüüri normid linnades ja asulates.

2. Teha Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile ülesandeks välja töötada ja esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule k. a. 1. detsembriks läbivaatamiseks korteriüüri maksmise uus kord, milles on ette nähtud korteriüüride vähendamine töötavale rahvale ja NSV Liidu teistes vabariikides kehtivate madalamate korteriüüride sisseseadmine.

Tallinn, 24. novembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus korteriüüri võtmise korra kohta linnades ja linna tüüpi asulais.

(Avaldatud ENSV T 3. 12. 1940, 59, 722)

1. Määrata linnades ja linna tüüpi asulais töölistele ja teenijatele ning nendega võrdseiks loetud isikutele korteriüüri põhimääraks 30—44 kop. kuus elamispinna 1 m² eest.

Elamispinna hulka ei arvata koridoride, köökide, sahvrite, kaminate, ahjude, vannitubade ja muude kõrvalruumide all olevat põrandapinda.

2. Korteriüüri põhimäär elamispinna 1 m² eest määratakse kindlaks linnade ja maakondade töötava rahva saadikute nõukogude täitevkomiteede otsustega, olenevalt linnaelanike arvust ja majade ekspluatatsiooni kohalikest tingimustest, hiljemalt 10. detsembriks 1940.

3. Sõja- ja tööinvaliididel, kellel pole teisi sissetulekuid peale pensioni, määrata 50%-line hinnaalandus korteriüüri põhimäärast elamispinna 1 m² eest.

4. Töölistele, teenijatele ja nendega võrdseiks loetud isikutele teenistustasuga kuus üle 150 rubla määratakse lisandus korteriüüri põhimäärale elamispinna 1 m² eest 3,3 kop. suuruses kuuteenistuse iga 10 rubla kohta, mis ületab 150 rubla.

5. Punktis 1 määratud üürimäär alaneb: a) poolkeldriruumis asuvate korterite suhtes — 10%, b) loomuliku valgustuseta ja keldriruumis asuvate korterite suhtes — 50%, d) pööninguruumis asuvate korterite suhtes — 5%, e) elektrivalgustuseta korterite suhtes — 5%, g) veevärgita majade suhtes — 10%, h) korterite suhtes, millel pole majas asuvat klosetti — 5%, i) köök-toast koosnevate korterite suhtes — 20%, j) Tallinna linna Nõmme ja Kopli rajoonides asuvate korterite suhtes — 15%.

Punktis 1 määratud üürimäär tõuseb: a) pärast 1. jaanuari 1937 valminud majades asuvate korterite suhtes — 15%, b) pärast 1. jaanuari 1934 valminud majades asuvate korterite suhtes — 10%, d) vannitoaga korterite suhtes — 8%, e) gaasi- või elektripliidiga korterite suhtes — 4%, g) korterite suhtes, millede põrandad on kaetud parketi või linoleumiga — 5%, h) keskküttega korterite suhtes — 5%, i) soojaveevarustusega korterite suhtes — 2%.

6. Määrata, et korteriüüri ülemmäär kuus, mis on arvutatud töölistele, teenijatele ja nendega võrdseiks loetud isikutele käesoleva määruse p. 3, 4 ja 5 alusel, ei või ületada 1 rubla 32 kop. ega olla alla 5,5 kop. elamispinna 1 m² eest.

7. Kodukäsitöölistelt ja käsitöölistelt, kes ei kasuta palgalisi töölisi, võtta korteriüüri käesoleva määruse p. 4, 5 ja 6 ettenähtud määral ühes 50%-lise hinnakõrgendusega.

8. Määrata, et kaupmehed ja töösturid, kodukäsitöölised ja käsitöölised, kes kasutavad palgalist tööjõudu, usukultuste teenijad ja teised mitte-töötulust elatuvad isikud maksavad korteriüüri kuus mitte alla 2 rubla 20 kop. elamispinna 1 m² eest. Sissetuleku puhul üle 600 rubla aastas sissetuleku iga 200 rubla kohta, mis ületab 600 rubla, lisandatakse 2 rublale 20 kop. 11 kop. elamispinna 1 m² eest.

Ajalehtede, ajakirjade, tubakasaaduste ja karastusjookide jms. kioskite omanikelt võetakse korteriüüri käesoleva määruse p. 7 korras.

9. Elamispinna normaalseks suuruseks iga isiku kohta lugeda 9 m². Elamispinna- ja lisapinna- (teaduslikkudele ja teistele töötajatele) normi ülejääkide eest tasuvad kõik üürnikud nendele ettenähtud korteriüüri määrade kolmekordses suuruses, kuid mitte alla 1 rubla 32 kop. elamispinna 1 m² eest. Töölised ja teenijad ning nendega võrdseiks loetud isikud maksavad ülejääkide osa eest, mis ei ületa 4,5 m² kogu perekonna kohta, tavalisel määral.

10. Teha ülesandeks Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile avaldada hiljemalt 5. detsembriks s. a. käesoleva määruse rakendamise juhend.

Tallinn, 30. novembril 1940.

Juhend korteriüüri võtmise kohta linnades ja linna tüüpi asulais.

(Avaldatud ENSV T 6. 12. 1940, 61, 756)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus korteriüüri võtmise kohta linnades ja linna tüüpi asulais (ENSV Teataja 1940, 59, 722) p. 10.

I. Korteriüüri arvutuse kord.

1. Isikud, kes kasutavad elukortereid natsionaliseeritud, riigi- ja omavalitsusasutistele ning -ettevõtetele ja ühiskondlikele organisatsioonidele kuuluvates majades ja ka eramajades, maksavad arvates 1. detsembrist 1940 majavalitsustele ja majaomanikele korteriüüri kooskõlas Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega korteriüüri võtmise korra kohta linnades ja linna tüüpi asulais, vastavalt kasutatava elamispinna suurusele ja saadavale teenistustasule või tulule.

Ühes linnas või linna tüüpi asulas peab olema ainult üks ühtne korteriüüri põhimäär.

2. Korteri üürihinna suuruse kindlaksmääramist natsionaliseeritud ning riigi- ja omavalitsusasutistele ning -ettevõtetele ja ühiskondlikele organisatsioonidele kuuluvates majades teostavad majavalitsejad ja eramajades majaomanikud või nende asetäitjad.

Eelmises lõikes tähendatud isikud määravad kindlaks iga eluruumi hinde lähtudes vastavas linnas või linna tüüpi asulas määratud korteriüüri põhimäärast (ENSV Teataja 1940, 59, 722 määruse p. 1), arvesse võttes vastava eluruumi kohta käivaid korteriüüri põhimäära hinnakõrgendusi ja -alandusi, olenemata korteris elavate isikute sotsiaalsest olukorrast ja nende teenistustasust või sissetulekust.

Eramajade omanikud võivad oma majade eluruumi hindele maja korrashoiu otstarbel lisandada kuni 20%.

3. Elamispind arvutatakse elutubade põrandapinna järgi, mõõtes põranda seinast seinani pealt poolt põrandaliistu.

Lineaarseid mõõtmisi toimetatakse sentimeetrilise täpsusega.

Eluruumides asetsevate ahjude, pliitide, kaminate ja korstnajalgade aluspinnad määratakse kindlaks ja arvutatakse elamispinnast maha.

Üüri määramiseks üksikute ruumide pindala arvutuse tulemusi ümmardatakse kümnendiku ruutmeetri täpsuseni.

Elamispinna (ENSV Teataja 1940, 59, 722 määruse p. 1) hulka ei arvata seina sisse ehitatud kappide ja niššide aluseid pindu, kui niši kõrgus on alla 2 meetri.

4. Kui korter koosneb ühest toast, mis kergete vaheseintega on lahutatud kaheks ruumiks, kusjuures ühes neist ruumidest asub pliit või mõni teine toiduvalmistamise kolle, loetakse kogu korter üüri võtmise suhtes kööktoaks.

Kööktoaks loetakse korterit, mis koosneb ainult pliidiga või mõne teise toiduvalmistamise koldega varustatud ühest eluruumist.

5. Esikuks loetakse ruumi, millest on vahenditu väljapääs tänavale või pea- või köögitrepile. Kui esik on vaheseinaga jaotatud kaheks ruumiks ja esikust eraldatud ruumis leidub aken, siis loetakse see ruum elutoaks. Akna olemasolek esikus ei ole aluseks korteriüüri võtmiseks esiku kui elamispinna eest. Esikuks mitteehitatud ruume ei loeta esikuks.

6. Läbikäidava toa hindealuseks pinnaks on ¾ toa üldpinnast juhul, kui sellest toast peavad alaliselt läbi käima ühiskasutuse kohtadesse või tänavale pääsemiseks korteripidaja perekonda mittekuuluvad, kuid samas korteris elavad isikud.

7. Kui tuba muutub läbikäidavaks ruumide kunstliku jaotuse tagajärjel, siis tuba läbikäidavaks ei loeta.

8. Kui korteris elavad eri perekonnad ja nad kasutavad läbikäidavat tuba söögitoana, siis see asjaolu ei muuda läbikäidava toa iseloomu.

9. Kui üürniku perekonda mittekuuluvad korterielanikud on sunnitud läbima tema mitmet tuba, et pääseda ühiskasutuskohtadesse, siis kohaldatakse kahele läbikäidavale toale punktis 6 ettenähtud hindealuse pinna arvutust.

Kui toast käivad läbi korteris ajutiselt elavad isikud, s. o. isikud, kes ei ole sõlminud iseseisvalt üürilepingut, siis ei loeta tuba läbikäidavaks.

10. Poolkeldriruumis asuvaks korteriks loetakse keldrikorral asuvat eluruumi, mille põrand on vastu seina olevast maapinnast madalamal vähem kui 0,53 m.

Keldriruumis asuvaks korteriks loetakse keldrikorral asuvat eluruumi, mille põrand on vastu seina olevast maapinnast madalamal üle 0,53 m.

Pööninguruumis asuvateks korteriteks loetakse ruume, millede laed on osalt kallakud, osalt horisontaalsed, kusjuures lae horisontaalosa pind on vähem 50% ruumi põrandapinnast.

Veevärgita majaks loetakse maja, mille valduses puudub veevärk, kuigi veevärk leidub samas linnaosas või samal tänaval asuvates teistes majades.

Kui veevärk puudub ainult kortereis, kuid vesivarustus on tehtud üldkasutamiseks hoone õuele, siis ei loeta sarnast maja veevärgita majaks.

II. Üürimaksjate liigitus

11. Korteriüüri määramisel loetakse töölistega ja teenijatega võrdseiks kooli- ja ametiõpilased, töötavad vabakutselised, kindla kutseta töötajad ja ainult alimentidest elavad isikud.

12. Töötavateks vabakutselisteks loetakse insenerid, arhitektid, tehnikud, joonestajad, kirjanikud, kunstnikud, advokaadid, meditsiin- ja veterinaararstid, keskmine meditsiin-personaal, hambaarstid ning kõik isikud, kes saavad sissetulekut erialase vaimse töö eest mitte palgalistena, vaid kokkuleppe põhjal tasuna eri tööde eest.

Kindla kutseta töötajaiks loetakse isikuid, kes saavad sissetulekut juhuslikust mitmesugusel alal tehtud tööst.

Kui mõnel tööalal tegutsemine tingib töötajatelt kõrgemat üüri, siis tasutakse üüri vastavalt selle ala üürnike liigile.

13. Tööstuslike ja teiste artellide liikmed, kes töötavad ühiskodades, kodus või muul viisil, tasuvad korteriüüri kodukäsitööliste ja käsitööliste kohta kindlaksmääratud normide järgi.

14. Sõja- ja tööinvaliididekseloetakse isikuid, kes on sotsiaalhooldamisel või sotsiaalkindlustusel ja saavad toetust või pensioni.

15. Usukultuste teenijate hulka ei loeta kirikute vahte ja koristajaid.

III. Üürimaksjate teenistustasu sissetuleku kindlaksmääramise alused.

16. Teenistustasuks loetakse kõiki töölise ja teenija poolt saadavaid tasusid, välja arvatud komandeerimis- ja päevarahad, ühekordsed preemiad ja seaduslikus korras määratud alimendid.

Teenistustasu suuruse kindlaksmääramisel ei tule sellest maha arvutada kinnipidamisi maksude, laenude ja alimentide tasumiseks ega kinnipidamisi täitelehtede järgi.

Töötamise puhul mitmes kohas arvestatakse korteriüüri arvutamisel kõigist teenistuskohtadest kokku saadav teenistustasu.

17. Tükitöötasu arvestatakse korteriüüri arvutamisel üldistel alustel eelmisel kuul tegelikult teenitud tasu suuruses.

18. Eluruumide hindele (punkt 2) juurdearvutatav lisandus 3,3 kop. suuruses elamispinna 1 m²-lt arvatakse teenistustasu igalt täielt 10 rublalt, mis on üle 150 rubla. Poolikult 10 rublalt juurdearvutusi ei tehta.

19. Vabakutselistele, kellede teenistuse suurus on kuu kohta kõikuv, tehakse eluruumide hinde lisanduse (p. 18) täiendav arvutus iga veerandaasta järgi, võttes nende kuuteenistuse aluseks kolme kuu keskmise. Kui selle tagajärjel tekib vahe tasutud kolme kuu üürisumma ja kolme kuu keskmise vahel, siis tasutakse tekkinud üürivahe iga veerandaasta viimase kuu üüri maksmisel juurde.

20. Korteriüüri arvutamisel isikult, kes on määratud paranduslikele töödele oma töökoha järgi, ühes teenistustasu kinnipidamisega, võetakse arvesse temale antav teenistustasu, maha arvutatud kohtuotsusega kindlaksmääratud kinnipidamised.

21. Kui tööline või teenija töötab päevapalgalisena mitme tööandja juures, siis võetakse korteriüüri arvutamisel arvesse kogu tema kuuteenistustasu.

22. Iseseisvalt elavad riigi õppeasutiste õppijad, kes on vabastatud õppemaksust, välja arvatud käesoleva punkti teises ja kolmandas lõikes tähendatud õppijad, tasuvad ruumide eest 5,5 kop. 1 m² eest.

Riigi õppeasutiste õppijad ja teaduslik-uurimuslike asutiste aspirandid, kes saavad stipendiumi ja kellel samal ajal on teisi sissetuleku-allikaid, tasuvad nende poolt kasutatava pinna eest tööliste ja teenijate määrade järgi, olenevalt nende sissetuleku üldsummast, arvates selle viimase hulka stipendiumi, teenistustasu jms.

Need riigi õppeasutiste õppijaist ja teaduslik-uurimuslike asutiste aspirantidest, kellede stipendium on nende ainsaks tuluks, tasuvad nende poolt kasutatava elamispinna eest tööliste ja teenijate määrade järgi, olenevalt nende poolt saadava stipendiumi suurusest, maha arvutatud 25%-line hinnaalandus neile määratud korteriüürist.

23. Sõja- ja tööinvaliidide korteriüüri suuruse määramisel võetakse arvesse nende kuupensioni summa.

Kui pension on määratud igale perekonnaliikmele eraldi, siis korteriüür arvutatakse kõrgema pensioniga perekonnaliikme järgi.

24. Käsitööliste, kodukäsitööliste ja artellide liikmete sissetulekuks korteriüüri arvutamisel arvatakse eelmise kuu töötasu summa.

25. Korteriüüri maksmise suhtes loetakse perekonnaliikmeiks: elamispinna eest maksja isiku abikaasa ja isikud, kes elavad temaga koos ning on tema ülalpidamisel, samuti ka tema kodutööline.

26. Korteriüür elamispinna eest, mida kasutab üks perekond arvutatakse selle perekonnaliikme järgi, kellelt võetakse kõrgeimat korteriüüri, kusjuures selle määra alla arvatakse elamispind, mida kasutavad ta ise, abikaasa, tema ülalpidamisel olevad isikud ja tema kodutöölised.

27. Teiste isikute ülalpidamisel olevate, kuid ülalpidajatest lahus elavate isikute korteriüür määratakse kindlaks sama liigi üürniku üürihinna alusel, kes temale ülalpidamist annab, lähtudes tegelikult saadavate ülalpidamise summade suurusest.

28. Kui ühes toas elavad isikud, kes ei kuulu ühte perekonda, siis loetakse, et iga isik kasutab selle toa ühesuurust osa ning ta tasub selle osa eest oma üürimäära järgi.

IV. Tõendid korteriüüri määramiseks.

29. Korteriüüri määrade arvutamiseks on töölised ja teenijad kohustatud majavalitsustele või majaomanikele esitama palgaraamatud või viimaste puudumisel töölise või teenija teenistuskohast väljaantud ametlikud teatised teenistuskohtadest saadava teenistustasu suuruse kohta.

Sõja- või tööpensionärid esitavad pensioniraamatu või vastava asutise ametliku tõendi pensioni või toetuse suuruse kohta.

30. Õppijad esitavad õppeasutise tõendi stipendiumi suuruse ja õppemaksust vabastamise kohta.

31. Kodukäsitöölised, käsitöölised, artellide liikmed, töötavad vabakutselised, kaupmehed, töösturid, usukultuste teenijad ja teised isikud, kes ei saa kindlat teenistustasu, esitavad tõendid eelmise kuu tulu suuruse kohta.

Kui eelmises lõikes tähendatud isikud alustavad oma tegevust esmakordselt, siis tuleb neil esitada allkiri eelmise kuu tegeliku sissetuleku kohta, kusjuures nad on vastutavad nende andmete tõelikkuse eest.

32. Enne iga uue veerandaasta algust on majavalitsejad ja majaomanikud kohustatud nõudma kõigilt üürnikelt punktides 29—31 tähendatud dokumente kui ka kontrollima neid dokumente, mis annavad õiguse lisapinnale.

33. Üürnikud on kohustatud vastavatel juhtudel oma allkirjaga tõendama, et neil ja nendega koos elavatel perekonnaliikmetel kui ka nende ülalpida-

misel olevatel isikutel ei ole teisi tulusid peale nende, mis on näidatud esitatud dokumentides.

34. Teenistustasu või sissetuleku suuruse muutumisel peavad üürnikud esitama uued tõendid hiljemalt 3 päeva enne järgmise kuu üürimaksmise tähtaega.

Teenistustasu või sissetuleku suuruse muutumise korral kuu esimesel poolel teostatakse korteriüüri ümberarvutust selle kuu 1. päevast, muutumise korral kuu teisel poolel — järgmise kuu 1. päevast.

35. Kui üürnik ei ole esitanud punktides 29—31 tähendatud tõendeid, siis arvutatakse tema korteriüür selle liigi üürnikele määratud korteriüüri kõrgeima määra järgi, kuhu üürnik kuulub.

V. Lisapinnad.

36. Peale normaalse elamispinna võidakse teaduslikele ja teistele töötajatele anda lisanormi, kuid mitte üle p. 37 ettenähtud suuruses, mille eest korteriüüri tasutakse harilikul määral, lisapinna tegeliku suuruse järgi.*)

Tabel isikute liikide kohta, kelledele võidakse anda lisapinda.*)

Isikute nimetus	Õigus lisatoale või lisapinnale
1. Insenerid ja arhitektid . .	lisapind
2. Ordenikandjad	lisatuba
3. Arstid	lisapind
4. Advokaadid	lisapind
5. Aspirandid kõrgemate õppeasutiste ja teaduslik-uurimuslike asutiste juures . .	lisapind
6. Haiged	lisapind või -tuba
7. TT Punaarmee kaadri ja juhtkonna koosseisu ning Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve ja sisekaitse koosseisu kuuluvad sõjaväelased ning Siseasjade Rahvakomissariaadi Julgeoleku Peavalitsuse juhtkonda kuuluvad isikud, kes omavad eri-ametnimetusi, ja tasuvad pinnaülejääkide eest harilikul määral	lisapind või -tuba
8. Ajutised invaliidid säilitavad õiguse lisapinnale, mis neil oli enne üleminekut invaliidsusele	lisapind
9. Nõukogude Liidu kangelased	lisatuba
10. Töökangelased	lisapind
11. Leidurid	lisapind
12. Heliloojad	lisapind
13. Teadlased	lisapind
14. Personaal-pensionärid . .	lisapind
15. Kirjanikud	lisatuba
16. Kujurid	lisatuba
17. Maalikunstnikud	lisatuba
18. Riigiasutiste ja -ettevõtete, ametiühingute ja ühiskondlike organisatsioonide vastutavad töötajad loetelu järgi, mis kindlaks määratakse Kommunaalmajanduse Rahvakomissari erijuhendiga .	lisapind

*) Loetud kehtetuks kommunaalrahvakomissari juhendiga töötajate liikide ja isikute kohta, kellel on õigus saada elamispinna lisanormi (ENSV T 1944, 8, 97).

37. Lisapinna suuruseks on kuni 13,5 m² isiku kohta.

Kui lisapinnasaaja on õigustatud saama eraldi tuba, siis võib ta selleks võtta toa omal valikul, kuid mitte kõige suuremat tuba korteris.

Ühele perekonnale ei või anda üle ühe lisapinna või lisatoa.

38. Lisatoa ja -pinna suurust võivad kohalikud nõukogud piirata.

39. Haigete liigid, kes on õigustatud saama lisapinda või lisatuba, määratakse kindlaks Tervishoiu Rahvakomissariaadi poolt kokkuleppel Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadiga.

VI. Veemaksu kulude jaotus.

40. Maks vee tarvitamise eest tasutakse vastavalt kohalikele veemaksutariifidele.

41. Veemaks tasutakse koos korteriüüriga ning selle mittemaksmine toob kaasa samad tagajärjed, nagu korteriüüri maksmata jätminegi.

42. Maja peale langevast veemaksusummast arvutatakse maha tänavate, kõnniteede ja õuede kastmiseks ning majade ühiskasutuse kohtade puhastamiseks ärakasutatud vee maks, kui vee jaoks on ühine mõõtja.

Veemaks jaotatakse kõigi üürnikkude vahel proportsionaalselt majas elavate isikute arvule.

VII. Keskküttekulude jaotus.

43. Eelarvele vastavalt kindlaksmääratud küttekulud jaotatakse proportsionaalselt korterite köetavate ruumide sisemisele mahule (põrandapinna korrutis ruumide kõrgusega).

Keskküttesüsteemi remondikulusid sellesse eelarvesse ei kanta, vaid need arvatakse maja üldbüdžetti.

44. Vastavalt eelmises punktis tähendatud kalkulatsioonile kindlaksmääratud küttekulu kuuhind korterite kohta tasutakse koos korteriüüriga, olenemata majja sissekolimise või sealt väljakolimise ajast.

45. Kui tegelikud küttekulud ei ühtu p. 44 kohaselt koostatud kalkulatsiooniga, teeb majavalitseja või majaomanik vastava ümberarvutuse, sellest viivitamata teatades kõigile maksjaile. Tekkinud vahed õiendatakse järgmisel üürimaksu tähtajal.

Keskküttesüsteemi hävimise ja majale kahju tekitamise ärahoidmiseks ei ole ruumide üürnikud keskküttega varustatud majas õigustatud keelduma keskkütte kasutamisest ega seda omavoliliselt asendama muude kütteseadeldistega.

46. Küttemaks tasutakse samadel tähtaegadel nagu korteriüürgi, kusjuures maksutähtaja möödalaskmise korral võetakse 0,1% viivitusraha iga tähtajast üleläinud päeva eest. Oma tagajärgedelt loetakse küttemaksete mittetasumine võrdseks korteriüüri mittemaksmisega.

47. Soojaveevarustise kulud tasutakse proportsionaalselt maja elanikkude arvule, koos keskküttekuludega.

48. Majavalitsustel ei ole õigust keskküttekulude arvel laekunud summasid kulutada teisteks vajadusteks.

49. Keskküttehinna sisse arvatakse:
a) küttematerjali hind (puu, turvas, põlevkivi, nafta, süsi jms.) sisseostuhindade järgi;
b) küttematerjali tarvitamiskohale toimetamise hind ja selle koristamise ning põlemisjäätmete (šlaki) eemaldamise kulud;
c) küttega tegeleva vajaliku koosseisu teenistuses pidamine.

VIII. Üürimaksu tähtajad.

50. Korteriüür tasutakse kohaliku kommunaalmajanduse osakonna poolt määratud tähtajal.

Korteriüüris sisaldub ka maja ühiskasutuskohtade valgustuse kulu.

Tähtajaks üüri mittetasumisel võetakse viivitusraha 0,1% suuruses iga tähtajast üleläinud päeva eest. Kui viivitusraha suurus ületab võlguoleva korteriüüri poole määra iga kuu eest eraldi, siis edaspidine viivitusraha juurdearvutamine lõpetatakse.

51. Kui möödunud kuule järgneva kuu 15-ndaks päevaks pole selgunud üürniku töötasu või sissetuleku suurus eelmise kuu kohta, võetakse üüri vastu avansina eelmise kuu üürinormi alusel, kusjuures üürniku tulude täpse suuruse selgumisel tehakse üüri ümberarvutus, viivitusraha juurde arvutamata.

Võlguolevad üürid nõutakse sisse seaduslikus korras seaduses ettenähtud tagajärgedega korratu üürimaksja kohta.

IX. Lõppeeskirjad.

52. Korteris möbleeritud tubade ja nende osade kasutajad maksavad üüri elamispinna eest oma üürimäära järgi käesolevas juhendis toodud alustel ja suuruses majavalitsustele või majaomanikkudele.

Tasu möbleeritud toa sisustuse kasutamise, toa valgustuse ja kütte eest makstakse kuus korteripidajale kohalikkude kommunaalmajanduse osakondade poolt määratud suuruses.

53. Üürnikul on õigus kontrollida arvestusaluseid, millede järgi temale määratakse üür ja veening küttemaksud.

54. Üürnik teostab korteri või toa seesmist sanitaarremonti temaga sõlmitud üürilepingus ettenähtud ulatuses ja tähtajal.

55. Isikud, kes süüdi selles, et nad võtavad seaduslikus korras ettenähtust kõrgemat korteriüüri, võetakse kriminaalvastutusele. Kriminaalvastutusele võetakse ka üürnikud, kes rikuvad käesoleva juhendi eeskirju.

56. Käesoleva juhendi jõustumiseni väljaantud lisapinna load kaotavad kehtivuse. Uusi lisapinna lubasid (p. 36) annavad kohalikud kommunaalmajanduse osakonnad või nende allasutised.

57. Kuni kohalikkude nõukogude moodustamiseni täidavad käesolevas juhendis nõukogudele ettenähtud ülesandeid linna- ja maavalitsused.

Kuni majavalitsuste moodustamiseni täidavad natsionaliseeritud majades majavalitseja ülesandeid volitatud usaldusmehed.

Tallinnas, 5. detsembril 1940.

Eesti NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 84.

18. detsembril 1940.

Eluruumide hinde ja korteriüüri kindlaksmääramise kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 12. 1940, 66, 900)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse korteriüüri võtmise korra kohta linnades ja linna tüüpi asulais (ENSV Teataja 1940, 59, 722) ning Juhendi korteriüüri võtmise kohta linnades ja linna tüüpi asulais (ENSV Teataja 1940, 61, 756) käsitamiseks panen maksma järgmised eeskirjad:

I.

Eluruumide hinde kindlaksmääramisel arvesse võetavad hinnaalandused korteri rajooni asukoha (Tallinna linna Nõmme ja Kopli rajoonid) ja heakorraseadmete (elektrivalgustuse puudumine korteris ning veevärgi ja kloseti puudumine majas) puudumise eest arvatakse kokku, kuna hinnaalandused ruumide puuduste (poolkeldri, loomuliku valgustuseta ja keldri-, pööninguruumis asuvad korterid ja köök-toad) eest kuuluvad järjekorras mahaarvamisele.

Näide: Kodanik A. elab Tallinna linna Kopli rajoonis veevärgita ja elektrivalgustuseta poolkeldriruumis asuvas köök-toast koosnevas korteris.

Kui linna korteriüüri põhimääraks on 44 kop. ühe m² eest, siis saame selle korteri eluruumi ühe m² hinde järgmiselt: Saab ainult liita hinnaalandused asukoha ja heakorraseadmete eest (näiteks asukoht Koplis — 15%, veevärgi puudumine majas — 10% ja elektrivalgustuse puudumine — 5%), mis summas annab 30% või 13,2 kop. Tehes selle vähenduse põhinormist, saame 44 kop. — 13,2 kop. = 30,8 kop.

Sellest summast peab tegema järjekorras vähendused 10% poolkeldriruumi ja 20% köök-toa ja teiste hinnaalanduse eest (vähenduste järjekord ei oma tähtsust). Pärast 10% vähenduse kohaldamist 30,8 kop. suuruses ehk ümmarguselt 3,08 kop. (korterihinde arvutamisel on lubatud ümmarguseks tegemised ainult kopika kümnendik osadeni. Ümmardamised tervete kopikateni ei ole lubatud) jääb 30,8 — 3,08 = 27,72 kop. ja pärast teist 20% vähenduse kohaldamist 5,54 kop. suuruses, saame jäägina 22,18 — 22,2 kop., mis ongi kodanik A. korteri eluruumi hindeks ühe m² eest.

Kaugemates rajoonides asuvates ja heakorra seadmeteta majades tuleb sageli teha hinnaalandusi ka üksikute eluruumide puuduste tõttu. Kõikide nende hinnaalanduste üheaegset kohaldamist neil juhtudel toimetatakse järgmiselt.

Korteriüüri põhimäärast tehakse esmalt summaliselt hinnaalandusi kauguse ja heakorra seadmete puudumise eest, mille järgi saadud jäägi kohta kohaldatakse hinnaalandusi järjekorras üksikute ruumide puuduste eest.

Näide: Linnas korteriüüri põhimääraga 40 kop. 1 m² eest kuus ja hinnaalandusega veevärgi puudumisel 10% ning kloseti puudumisel majas 5% suuruses, leidub veevärgita ja klosetita majas loomuliku valgustuseta köök-toast koosnev korter.

Selle toa eluruumi hinde määramiseks liidetakse esmalt hinnaalandused heakorra seadmete puudumise eest (10% veevärgi ja 5% kloseti puudumise eest), mis summas annab 15% või 6 kopikat. Tehes selle hinnaalanduse põhimäärast, saame 40 kop. — 6 kop. = 34 kop.

Sellest summast (s. o. 34 kop.) tehakse järjekorras hinnaalandused: 50% loomuliku valgustuse puudumisel ja 20% köök-toa eest (nagu tähendatud, ei oma tähtsust nende hinnaalanduste järjekord). Pärast 50% hinnaalanduse kohaldamist jääb 17 kopikat ja pärast teist 20% või 3,4 kop. suurust hinnaalandust, saadakse jäägina 13,6 kop., mis ongi antud toa hindeks 1 m² eest.

Ülalnäidatud hinnaalanduste kohaldamise kord peab majavalitsuste töötajatele olema kindlalt selge, kuna kõrvalekaldumised sellest korrast viivad ebaõigele eluruumi hinde arvutamisele ja toovad endaga kaasa kas korteriüüri vähemvõtu majavalitsuste poolt või siis elanikelt ebaõiglase üüri nõudmise.

Nii eelmises näites, hinnaalanduste kohaldamine heakorra seadmete puudumise eest järjestikku aga mitte summaliselt, kõrgendab eluruumi hinnet ja nimelt: 40 kop. — 4 kop. (10% hinnaalandust põhimäärast veevärgi puudumise eest) = 36 kop.; 36 kop. — 1,8 kop. (5% hinnaalandust põhimäärast kloseti puudumise eest) = 34,2 kop.

Nii osutub eluruumi hinne 0,2 kop. võrra kõrgemaks, kui ta peaks olema hinnaalanduse õige arvutuse juures summaliselt.

Kui aga hinnaalandusi ruumi puuduste eest kohaldada summaliselt järjestikkuse asemel, siis osutub eluruumi hinne madalamaks majavalitsuse kahjuks.

Kui eelmises näites liita hinnaalanduste protsendid ruumi puuduste eest (50% loomuliku valgustuse puudumisel ja 20% köök-toa eest), siis hinnaalanduse üldmäär annaks 70% ja eluruumi hinne kujuneks summana: 34 kop. — 23,8 kop. (70%) = 10,2 kopikat 13,6 kop. asemel, mis saadud hinnaalanduste järjestikku kohaldamise tulemusena.

Eluruumi minimaal hinne ei või olla alla 5,5 kop. 1 m² eest kuus. Seepärast kui hinnaalanduste tulemusena ruumide puuduste puhul eluruumide hinne kujuneb vähemaks kui 5,5 kop., siis määratakse ta kindlaks 5,5 kop. suuruses ja edasine hinnaalanduste kohaldamine lõpetatakse.

II.

Eluruumi hinde kindlaksmääramisel arvesse võetavad hinnakõrgendused arvatakse kokku ning liidetakse korteriüüri põhimäärale.

N ä i d e: Kodanik B. elab pärast 1. jaanuari 1934 valminud majas ning tema korter on varustatud vannitoaga, keskküttega ja soojaveevarustusega ning põrandad kaetud linoleumiga. Linnas on korteriüüri põhimääraks 40 kop. ühe m² eest.

Hinnakõrgendused pärast 1. jaanuari 1934 valminud maja eest 10%, vannitoa eest — 8%, keskkütte eest — 5%, soojaveevarustuse eest — 2% ja linoleumiga kaetud põranda eest 5%, teevad kokku 30% või 12 kop. Seega oleks kodanik B. korteri eluruumi hindeks (40+12=52) 52 kop. ühe m² eest.

III.

Kui eluruumi hinde kindlaksmääramisel tuleb kohaldada üheaegselt nii hinnakõrgendusi kui ka hinnaalandusi, siis tulevad hinnakõrgendustest esiteks arvata maha liidetavad hinnaalandused (p. 1), saadud jääk (võib olla positiivne või negatiivne) liita üüri põhimääraga ning saadud summast arvata maha liitmisele mittekuulavad hinnaalandused järjekorras.

N ä i d e: Kodanik G. elab pärast 1. jaanuari 1937 valminud gaasipliidi, keskkütte ja vanniga maja pööninguruumis asuvas köök-toast koosnevas korteris. Linnas on korteriüüri põhimääraks 35 kop.

Käesoleval juhul tulevad hinnakõrgendused liita järgmiselt: pärast 1. jaanuari 1937 valminud maja eest 15%, gaasipliidi eest 4%, keskkütte eest 5% ja vanni eest 8%, kokku 32%, saame 11,2 kop. hinnakõrgenduste arvel, mis liites korteriüüri põhimääraga annab tulemuseks 35+11,2=46,2 kop.

Sellest maha arvates hinnaalanduse pööninguruumi eest — 5% või 2,1 kop., jääb 46,2 — 2,1= 44,1 kopikat, millest tuleb veel maha arvata köök-toa eest — 20%, jääb 44,1 — 8,82=35,28 kopikat või ümmardatult 35,3 kopikat, mis on kodanik G. korteri eluruumi hindeks ühe m² eest.

IV.

Eluruumi hinde kindlaksmääramine sissetuleku korral üle 150 rubla kuus.

N ä i d e: Kodanik A. teenib kuus 320 rubla, tema kasutada oleva korteri eluruumi hindeks on 28 kop. ühe m² eest. Kodanik A. üüri kindlakstegemiseks tuleb tema 320 rubla suurusest teenistustasust arvata maha 150 rubla, jääb 170 rubla, s. o. 17 täiskümneid, viimast arvu korrutades 3,3 kop. saame: 3,3 kop. × 17 = 56,1 kop., mis liidetakse eluruumi hindele, s. o. 28 kopikale. Tulemusena saame 84,1 kop., mis ongi kodanik A. korteriüüriks ühe m² eest.

Kui nende 3,3 kop. juurdearvamise tulemusena igalt 150 rubla ületavalt täielt 10 rublalt, korteriüürinormi ületab 1 rbl. 32 kop., siis üüri arvutamine toimub selle piirdelise normi 1 rubla 32 kop. suuruses ühe m² eest.

N ä i d e: Kodanik B teenib kuus 520 rubla. Tema kasutada oleva korteri eluruumi hindeks on 40 kop. ühe m² eest. Kodanik B. korteriüürinormi kindlakstegemiseks tuleb tema 520 rublalisest teenistusest arvata maha 150 rubla, saame 370 rubla; 37 täiskümneid korrutatakse 3,3 kopikale, mis annab 1 rbl. 22,1 kop. See summa lisandatakse korteri eluruumi hindele 40 kop. suuruses. Saadud summa 1 rbl. 62,1 kop. ületab piirdelise normi 1 rbl. 32 kop. Sellepärast tuleb kodanik B-le korteriüüri arvutada piirdelise normi — 1 rbl. 32 kop. järgi.

Lisandusi korteri eluruumi hindele 3,3 kop. suuruses igalt 150 rubla ületavalt teenistuse täielt 10 rublalt tehakse olenemata korteri hindest. Sellepärast võib juhtuda, et kõrge kuuteenistuse puhul ka puudustega korteris ulatub üürinorm vaid 1 rbl. 32 kopikani.

N ä i d e: Kodanik C. kuuteenistusega 540 rubla, elab keldrikorral asuvas ja köök-toast koosnevas korteris. Mõlemad hinnaalandused toa puuduste eest — 50% (keldrikord) ja 20% (köök-tuba) tehakse

eluruumi hinde äramääramiseks üüri põhimäärast. Põhimäära juures 44 kop. on kodanik C. eluruumi hindeks: 44 kop. — 22 kop. (50%) = 22 kop. — 4,4 kop. (20%) = 17,6 kop. Lisandused eluruumi hindele 540-rublalise kuuteenistuse juures 150 rubla ületavalt 39-lt täiskümnelt annavad: 3,3 kop. × 39 = 1 rubla 28,7 kop. ja eluruumi hinne võrdub: 17,6 kop. + 1 rbl. 28,7 kop. = 1 rubla 46,3 kop., mis ületab piirdelise määra 1 rubla 32 kop. suuruses.

Järelikult, kodanik C. peab maksma üüri 1 rubla 32 kop. ühe m² eest kuus, kuigi ta kasutab puudustega eluruumi.

Töötasu juures alla 150 rubla kuus arvatakse korteriüüri eluruumi hinde alusel.

V.

Üüri tasumine elamispinna ülejääkide eest. Korteriüürnik maksab kindlaksmääratud normi järgi enese ja tema ülalpidada olevate perekonnaliikmete, nende hulgas ka kodutöölise elamispinna eest 9 m² piirides isiku kohta. Kasutatava pinna ülejääkide eest aga tasutakse kolmekordses suuruses juhul, kui need ülejäägid ületavad 4,5 m² perekonna kohta, mille eest tasutakse tavalisel määral.

N ä i d e: Kodanik D. ühes abikaasa ja kodutöölisega elab 37 m² suuruses korteris. Kasutatava korteri eluruumi hindeks on 33 kop. ühe m² eest, üürinorm aga kodanik D-l, arvutatud tema 700 rubla suuruse kuusissetuleku alusel, on 1 rbl. 32 kop. ühe m² eest. Kodanik D on õigustatud maksma tavalisel määral: algnorm 9 m² × 3 = 27 m², millele lisandub 4,5 m², s. o. kokku 31,5 m². Sel viisil on kodanik D. elamispinna ülejäägiks 5,5 m². Kuna kodanik D. töötasujärgne üür 1 rbl. 32 kop. on suurem korteri 1 m² hindest (33 kop.), siis ülejäägi eest tasutakse kolmekordselt tema üürinormi, s. o. 1 rbl. 32 kop. × 3 = 3 rbl. 96 kop. ühe m² eest.

VI.

Kui eluruumi üürija kasutab elamispinda lubatud normi suuruses (9 m² isiku peale), siis üür selle ruumi eest määratakse üürihinna korrutamisega eluruumi pinna ruutmeetriga.

N ä i d e: Kuuest inimesest koosnev E-de perekond, ühes arvatud ka kodutööline, elab 50 m² suuruses korteris. E. korteri üüriks on, lähtudes kõrgemast sissetulekust perekonnas, 400 rbl., 1 rbl. 26,5 kop. ühe m² eest. Kodanik E. korteriüür sel juhul on: 1 rbl. 26,5 kop. × 50 = 63 rbl. 25 kop.

Kui üürnik kasutab kahte või rohkem erineva eluruumi hindega tuba, mille tõttu nende tubade üür ei ole ühesugune, siis pinna ülejääke arvatakse puudustega toa järgi, mille eest tasutakse madalama eluruumi hinde alusel.

N ä i d e: Kodanik G. kasutab kahte tuba, milledest üks on puudusteta, teine aga loomuliku valgustuseta. Esimese toa eluruumi hindeks on 41 kop. ja teise 35,2 kop. Kodanik G. üüriks on, arvestades tema 350 rbl. suurust töötasu, puudusteta toa eest 1 rbl. 10 kop. ühe m² eest, loomuliku valgustuseta toas aga 1 rbl. 01,2 kop. Kodanik G. elamispinna ülejäägiks on 3 m². Tasu selle ülejäägi eest tuleb arvutada loomuliku valgustuseta toa üüri kolmekordses suuruses, s. o. 1 rbl. 01,2 kop. × 3 = 3 rbl. 03,6 kop. ühe m² eest.

VII.

Korteriüüri arvutamisel kaupmeestele ja töösturitele, kodukäsitöölistele ja käsitöölistele, kes kasutavad palgalist tööjõudu, usukultuse teenijatele ja teistele mittetöötulust elatuvatele isikutele, võetakse aluseks nende üürimäär mitte alla 2 rbl. 20 kop. suuruses 1 m² eest kuus, kusjuures siis ei saa kohaldada nende kohta korteriüüri alandamisi ja järelikult ka kõrgendamisi olenevalt rajooni asukohast, heakorraseadmetest või ruumide puudustest.

N ä i d e: Kaupmees A., sissetulekuga 3.200 rubla aastas, kasutab koos abikaasaga veevärgita maja pööninguruumis asuvat köök-tuba üldpinnaga 25 m²; korteris puudub elektrivalgustus ning majas asuv klosett. Korteriüüri põhimääraks linnas on 44 kopikat 1 m² eest.

Kod. A. kuulub kaupmehena üürimaksjate liiki, kes tasub üüri oma normi ulatuses mitte alla 2 rbl. 20 kop. kuus 1 m² eest ja tema korteriüür kujuneb järgmiselt:

Kod. A. aastatulu kohaselt tuleb lisandada tema üürimäärale 3200 — 600 = 2600 rbl. kohta iga 200 rubla pealt 11 kopikat, s. o. $\frac{2600}{200} \times 11 = 1{,}43$ rbl., mida algmääraga liites saame kod. A üürimääraks 2,20 + 1,43 = 3,63 rbl., normikohase 1 m² kuus ja elamispinna ülejääkide eest 1 m² eest 3,63 × 3 = 10,89 rbl.

Normikohast pinda on kod. A-l koos abikaasaga 9 m² × 2 = 18 m² ja pinna ülejääke: 25 m² — 18 m² = 7 m², mille eest temal tuleb tasuda kolmekordselt.*)

Seega tuleb kod. A-l oma korteri eest tasuda kuus 3,63 × 18 + 10,89 × 7 = 141,57 rbl.*)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus soodustatud korteriüüri võtmise kohta isikutelt, kellele on annetatud NSVL ordeneid, ja juhtiva koosseisu sõjaväelastelt.

(Avaldatud ENSV T 12. 4. 1941, 40, 599)

1. Määrata, et Nõukogude Liidu kangelased, sotsialistliku töö kangelased, samuti ka isikud, kellele on annetatud NSV Liidu ordeneid, tasuvad korteriüüri nende poolt kasutatava elamispinna eest hinnaalandusega 10—50% suuruses maksja kohta ettenähtud korteriüüri normidest. Hinnaalanduse määr kindlaks määrata kohalikel nõukogudel. Elamispinna ülejääkide ja lisapinna eest tasutakse ühekordselt.

2. Töölis-Talupoegade Punaarmee ja Riikliku Julgeoleku Rahvakomissariaadi juhtiva koosseisu sõjaväelastel, kellele on antud polkovniku või kõrgem aukraad (ning neile aukraadilt vastavatel isikutel teistest sõjaväeliikidest), ja üksikute sõjaväeosade komandöridel ja komissaridel on õigus lisatoale või elamispinnale 13,5 m² ulatuses, peale isiku kohta kindlaksmääratud normi 9 m² suuruses, kus-

*) On toodud õiendatud kujul. Õiendus on avaldatud ENSV T 1940, 71, 986.

juures lisapinna eest tasutakse ühekordselt. Ülejääkide eest tasutakse kolmekordselt.*)

3. Soodustuste saamiseks korteriüüri maksmisel p. 1 ja 2 tähendatud isikutel esitada avaldused oma elukoha majavalitsustele.

Tallinn, 4. aprillil 1941. Nr. 615.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede koosseisu kuuluvate isikute korteriüüri kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 2. 1941, 17, 203)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Avaldada teadmiseks ja täitmiseks NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus 17. aprillist 1936, nr. 53/736 Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu, üleajateenistusliku kaadri noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu ja üleajateenistusliku reameeste koosseisu sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta (LSKK 1936, nr. 21, art. 186 ja 1937, nr. 65, art. 290) käesolevale lisandatud tõlkes.

Tallinn, 4. veebruaril 1941. Nr. 162.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
4. veebruari 1941 määruse nr. 162 juurde.

Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu, üleajateenistusliku kaadri noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu ja üleajateenistusliku reameeste koosseisu sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta.

Kuni edaspidise elamute eest tasumise korra üldise läbivaatamiseni NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad:

I.

1. Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu sõjaväelaste, samuti NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse ja Töölis-Talupoegade Miilitsa juhtiva koosseisu eriteenistusastmega isikute kohta määrata kindlaks lisandatud tabelis tähendatud korteriüürimäärad.

2. Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede üleajateenistusliku kaadri reameeste ja noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu sõjaväelastele määrata korteriüüriks 220 rubla mitteületava kuuteenistuse puhul 15 kop. 1 m² eest ja 220 rubla ületava kuuteenistuse puhul 25 kop. 1 m² eest.

3. Korteriüüri määramisel p. 1 ja 2 tähendatud sõjaväelastele ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtiva koosseisu isikutele arvestada nende kogu palgatasu, välja arvatud teenistusvanusetasud, toidurahad ja teenistuse puhul kaugemates maakohtades makstavad tasud.

4. Määrata, et kõigile teistele NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi organite (Töölis-Talupoegade Miilitsa, välja arvatud juhtiva koosseisu eriteenistusastmega isikud, Tuletõrje ja Metsavalve Valitsuse, Perekonnaseisuaktide Osakonna, Riikliku Plaanistamise ja Kartograafia Peavalitsuse, Maanteede Peavalitsuse jne.) töötajatele, samuti ka muude ametkondade sõjaväestatud organisatsioonide töötajatele laienevad tööliste ja teenijate kohta kindlaksmääratud korteriüüri-normid üldistel alustel.

5. Teha NSV Liidu Kesktäitevkomitee juures asuvale Üleliidulisele Kommunaalmajanduse Asjade Nõukogule ülesandeks viie päeva jooksul anda liiduvabariikide kommunaalmajanduse rahvakomissariaatidele juhendid käesoleva määruse kohaldamiseks, kooskõlastades need juhendid NSV Liidu Riigikaitse ja Siseasjade Rahvakomissariaadiga.

6. Korteriüüri käesoleva määruse alusel võtta alates 1936. a. aprillikuu üürist.

II.

7. Vastavalt käesoleva määruse punktidele 1—4 teha NSV Liidu kehtivates seadustes järgmised muudatused:

1) Sõnastada NSV Liidu KTK ja RKN 4. juuni 1926 määruse Korteriüürist ja elamute kasutamise korraldamise abinõudest linnades ja asulates p. 6[1] (LSKK 1926, nr. 44, art. 312 ja 1930, nr. 23, art. 252, III j. p. 5) ja NSVL KTK ja RKN poolt 23. aprillil 1930 kinnitatud Töölis-Talupoegade Punaväe sõjaväelaste, sõjaväeteenistuskohuslaste ja nende perekondade soodustuste koodeksi p. 98 (LSKK 1930, nr. 23, art. 253) järgmiselt:

Kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu, üleajateenistusliku kaadri noorema komandeeriva ja juhtiva ning reameeste koosseisu sõjaväelased maksavad kasutatava elamispinna eest majades, kus korteriüüri võetakse kohalike nõukogude määrade järgi, soodustatud määrade alusel vastavalt eriseadusele.

2) Ära muuta:

a) NSVL KTK ja RKN 16. veebruari 1930 määrus Soodustustest erilise riikliku tähtsusega ettevõtete ja seadeldiste sõjaväestatud kaitse ja sõjaväestatud tuletõrje isikliku koosseisu kohta (LSKK 1930, nr. 15, art. 158);

b) Töölis-Talupoegade Miilitsa 25. mai 1931 põhimääruse p. 49 (LSKK 1931, nr. 33, art. 247);

c) NSVL KTK ja RKN 7. oktoobri 1933 määrus Soodustustest Osoaviahimi organisatsioonides töötajate sõjalist ettevalmistamist teostavaile TT Punaväe juhtiva koosseisu isikutele (LSKK 1933, nr. 62, art. nr. 370).

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 14. 6. 1944 Töölis-Talupoegade Punaväe, Sõja-Merelaevastiku, NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede ja Riikliku Julgeoleku Rahvakomissariaadi kooseisu kuuluvate isikute korteriüüri määruse rakendamise kohta (ENSV T 1941, 62, 986).

Lisa
NSV Liidu KTK ja RKN 17. aprilli 1936 määrusele nr. 53/736.

Tabel
korteriüüri määrade kohta TT Punaväe ja NSVL Sise RK piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadrite komandeeriva ja juhtiva koosseisu sõjaväelastele ning NSVL Sise RK Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtiva koosseisu isikutele.

Palk kuus (rbl.)	Korteriüüri norm 1 m² eest kuus (kop.)
kuni 300	30
301—350	35
351—400	40
401—450	45
451—500	50
501—550	55
551—600	60
601—650	65
651—700	70
701—750	75
alates 751	80

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Töölis-Talupoegade Punaväe, Sõja-Merelaevastiku, NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede ja Riikliku Julgeoleku Rahvakomissariaadi koosseisu kuuluvate isikute korteriüüri määruse rakendamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 23. 6. 1941, 62, 986)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Avaldada teadmiseks ja täitmiseks NSV Liidu Kesktäitevkomitee juures asuva Üleliidulise Kommunaalmajanduse Asjade Nõukogu ringkiri 28. aprillist 1936 — NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määruse 17. aprillist 1936 „Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu, üleajateenistusliku kaadri noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu ja üleajateenistusliku reameeste koosseisu sõjaväelaste korteriüüride määrade kohta“ rakendamise korra kohta käesolevale lisandatud tõlkes.

2. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse 4. aprillist 1941 nr. 615 — soodustatud korteriüüri võtmise kohta isikutelt, kellele on annetatud NSVL ordenid, ja juhtiva koosseisu sõjaväelastelt (ENSV Teataja 1941, 40, 599) p. 2 sõnastada järgmises redaktsioonis:

„2. Töölis-Talupoegade Punaarmee, Sõja-Merelaevastiku, Siseasjade Rahvakomissariaadi ja Riikliku Julgeoleku Rahvakomissariaadi juhtiva koosseisu sõjaväelastel, kes omavad polkovniku või kõrgema sõjaväelise nimetuse (ning neile nimetuselt vastavatel isikutel teistest sõjaväeliikidest), ja üksikute sõjaväeosade komandöridel ja komissaridel on õigus lisatoale või -elamispinnale 13,5 m² ulatuses, peale isiku kohta kindlaksmääratud normi 9 m² suuruses, kusjuures lisapinna eest tasutakse ühekordselt“.

Tallinn, 14. juunil 1941. Nr. 1169.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 14. juuni 1941 määruse nr. 1169 juurde.

NSV Liidu Kesktäitevkomitee juures asuva Üleliidulise Kommunaalmajanduse Asjade Nõukogu ringkiri NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määruse „Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu, üleajateenistusliku kaadri noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu ja üleajateenistusliku reameeste koosseisu sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta“ rakendamise kohta.

NSV Liidu Kesktäitevkomitee 28. aprilli 1936 ja Rahvakomissaride Nõukogu 17. aprilli 1936 määruse nr. 53/736 „T. T. Punaväe ja SaRK'i sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta“ p. 5 alusel NSVL Kesktäitevkomitee juures asuv Üleliiduline Kommunaalmajanduse Asjade Nõukogu paneb ette liiduvabariikide ja Gruusia, Armeenia ja Aserbaidžani NSV Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaatidele anda välja juhendid NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu ülalnimetatud määruse rakendamiseks, võttes juhiseks alljärgneva:

1. Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede kaadri komandeeriva ja juhtiva koosseisu sõjaväelased ning NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtiva koosseisu eriteenistusastmega isikud maksavad üüri eluruumide eest järgmiste määrade järgi:

Palk kuus (rbl.)	Korteriüüri norm 1 m² eest kuus (kop.)
— kuni 300	30
301 „ 350	35
351 „ 400	40
401 „ 450	45
451 „ 500	50
501 „ 550	55
551 „ 600	60
601 „ 650	65
651 „ 700	70
701 „ 750	75
alates 751	80

M ä r k u s. P. 1 nimetatud sõjaväelased maksavad elamispinna ülejääkide eest harilikul määral.

2. Töölis-Talupoegade Punaväe ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve- ja sisekaitsevägede üleajateenistusliku kaadri reamehed ja noorema komandeeriva ja juhtiva koosseisu sõjaväelased, kuuteenistusega mitte üle 220 rbl., maksavad korteriüüri 15 kop. 1 m² eest ja kuuteenistusega üle 220 rbl., maksavad korteriüüri 25 kop. 1 m² eest.

3. Korteriüüri arvutamisel punktides 1 ja 2 tähendatud isikutele võetakse arvesse kogu nende poolt saadav palk, välja arvatud:

a) lisaprotsendid väljateenitud aja eest;
b) toitlusainete asemel väljamakstav kompensatsioon;
c) elamisrahad kaugetes kohtades teenimise eest.

4. P. 1 ja 2 tähendatud korteriüüri määrasid ei või kohalikud nõukogud tõsta ega alandada olenevalt maja territoriaalsest asendist, heakorrast ja kvaliteedist või maksja perekonnaseisust.

5. P. 1 ja 2 mainitud isikutel, kellele on annetatud üks või mitu NSV Liidu ordenit, on õigus tasuda eluruumide eest üüri omal valikul, kas alustel, mis on maksma pandud isikutele, kelledele on annetatud ordeneid, tööliste ja teenijate määrade järgi 10 kuni 50% hinnaalandusega või käesoleva juhendi p. 1 ja 2 ettenähtud määrade järgi, ilma mingisuguste hinnaalandusteta.

6. Juhtudel, kui koos p. 1 ja 2 tähendatud isikutega elavad perekonnad, kes omavad iseseisva teenistuse, määratakse korteriüür kindlaks T.-T. Punaväe sõjaväelaste või Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtivasse koosseisu kuuluvate isikute teenistuse (teenistustasu) järgi.

7. Juhul, kui T.-T. Punaväe või Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtivasse koosseisu kuuluv isik saadetakse sõjaväeõppeasutisse või viibib laagris, kestval komandeeringul või staažil, tingimusel, et temale ajutise viibimise kohas ei ole antud tasuta või asutise või väeosa poolt tasutavaid ruume, siis alatise elukoha korteriüür määratakse kindlaks 50% ulatuses p. 1 ja 2 ettenähtud määradest.

8. T.-T. Punaväe sõjaväelase või Siseasjade Rahvakomissariaadi Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtivasse koosseisu kuuluva isiku surma puhul tema perekonnaliikmetel jääb õigus, kuue kuu jooksul arvates tema surmast, maksta korteriüüri määral, mis ette nähtud p. 1 ja 2. Kuue kuu möödumisel määratakse korteriüür üldistel alustel.

9. Õigus tasumaksmiseks elamispinna eest p. 1. ja 2. tähendatud määrade järgi tõestatakse ametikoha teatisega juurdelisatud vormi kohaselt.

Teatised esitatakse üürimaksjate poolt majavalitsusele kord aastas ning samuti kõigil teenistustasu muutumise juhtudel. Teatise õigeaegselt mitteesitamine teenistustasu suurenemise kohta toob endaga kaasa korteriüüri ümberarvestuse arvates teenistustasu muutumisest, kusjuures üldistel alustel arvatakse juurde viivitusraha kogu õigeaegselt mittemakstud korteriüüri summalt.

10. Tasu kommunaalteenuste (veevärk, kanalisatsioon, valgustus ja gaas), samuti keskkütte ja mustusaukude puhastuse eest vedelast mustusest majades, kus puudub kanalisatsioon, võetakse sõjaväelastelt peale korteriüüri üldistel alustel.

11. P. 1 ja 2 ettenähtud korteriüürimäärad ei laiene:

a) T.-T. Miilitsa, tuletõrje ja metsakaitse valitsuse, perekonnaseisu kirjade osakondade, riikliku kaardistamise ja kartograafia valitsuse, maanteede peavalitsuse ja teiste NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi organite töötajatele, välja arvatud p. 1. ja 2. tähendatud Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve ja sisekaitse sõjaväelased ja SaRK'i Riikliku Julgeoleku Peavalitsuse juhtiva koosseisu isikud;

b) teiste ametkondade kõikide sõjaväeliselt korrastatud organisatsioonide töötajatele;

c) Siseasjade Rahvakomissariaadi piirivalve ja sisekaitse ning Riigikaitse Rahvakomissariaadi organite vabapalgalistele töötajatele, nende hulgas ka määralistel juhtiva koosseisu kohtadel teenivatele.

12. NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus 17. aprillist 1936 „T.-T. Punaväe ja SaRK'i sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta" laieneb kõikidele natsionaliseeritud, munitsipaliseeritud, kooperatiiv- ja eramajadele, välja arvatud Tööliste elamuehituslike kooperatiivide ja hoonestajate majad, milledes eluruumide eest makstakse üüri üldistel alustel.

13. Korteriüüri käesolevas juhendis ettenähtud alustel arvatakse alates 1936. a. aprillikuu korteriüürist.

14. Kõigil juhtudel, mis ei ole ette nähtud NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määruses 17. aprillist 1936 ning käesolevas juhendis, kohaldatakse eeskirju, mis ette nähtud tööliste ja teenijate korteriüüri kohta.

Lisa: teatise vorm.

Asutise või väeosa
nurgastamp.

Teatis.

Välja antud esitamiseks majavalitsusele selles, et .....(sõjaväeline aukraad või erinimetus) ..... (perekonnanimi, nimi ja isanimi) saab alates ..... 194..... a. palka, välja arvatud lisaprotsendid väljateenitud aja eest, toitlusainete asemel väljamakstav kompensatsioon ja elamisrahad, mis makstakse teenistuse puhul kaugemal asuvates kohtades, ... rubla kuus ning omab õiguse tasumiseks tema poolt kasutatava elamispinna eest määrade järgi, mis on kindlaks määratud NSV Liidu KTK ja RKN määrusega 17. aprillist 1936 nr. 53/736 „T.-T. Punaväe ja SaRK'i sõjaväelaste korteriüüri määrade kohta".

Ametiisiku allkiri, kes on teatise välja andnud

.....

Asutise või väeosa pitsat.

Eesti NSV Tervishoiu Rahvakomissari otsus haigete liikide, kes on õigustatud saama lisapinda või lisatuba, kindlaksmääramise kohta.

4. jaanuaril 1941.

(Avaldatud ENSV T 9. 1. 1941, 3, 42)

Kokkuleppel Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadiga määran kindlaks haigete liigid, kes on õigustatud saama lisapinda või lisatuba järgmiselt:

a) Lisatuba:

1) haiged, kes esitavad arstitunnistuse selle kohta, et nemad põevad kopsutuberkuloosi lahtisel kujul;

2) haiged, kelle haigus vastava arstidekomisjoni otsusel tingib õhu rikkumist ümbruses.

b) Lisapinda või lisatuba vastava arstidekomisjoni otsusel:
   1) luu-liigese tuberkuloosi põdevad haiged, kes on sunnitud lamama;
   2) rasked dekompenseeritud südamehaiged;
   3) asthmahaiged;
   4) kodusel ravil olevad vaimuhaiged.

Käesolevas otsuses ettenähtud arstidekomisjonid moodustatakse maakonna ja linna tervishoiu osakondade juhatajate poolt.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kaubandus-tööstuslike, lao-, kontori- ja teiste mitteeluruumide üürimaksu kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 230)

1. Kaubandus-tööstuslikud, lao- ja teised mitteeluruumid kõigis kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvates majades antakse kasutamiseks riigi-, ühiskondlikele ja kooperatiiv-organisatsioonidele kohaliku täitevkomitee või tema elamute valitsuse korralduse (orderi) järgi.

Tähendatud ruumide kasutamine vormistatakse kirjaliku lepinguga majavalitsejaga tähtajaks, mis määratakse kohaliku täitevkomitee või tema Elamute Valitsuse poolt.

2. Kohalike nõukogude majades mitteeluruumide (kauplused, kontorid, töökojad, söögimajad, laod jms.) eest saadavast üürimaksust kantakse 5% maja üldtuludesse selle ülalpidamis- ja valitsemiskuludeks ning 95% — kohalikele nõukogudele kuuluvate majade kapitaalremondi finantseerimiseks, olenemata sellest, missugusest majast need tulud on saadud.

Samasugune kord määratakse ka ametkondade, asutiste ja ettevõtete majade kohta, kusjuures 95% mitteeluruumi üürimaksust saadud summadest suunatakse nende asutiste, ettevõtete ja ametkondade elamufondi remondiks.

3. Kaubandus-tööstuslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üüritariifid määratakse üürikomisjonide poolt. Üürikomisjonid määrab kohalik täitevkomitee, koosseisus: kommunaalmajanduse, rahanduse ja kaubanduse osakonna esindajad.

Üürikomisjoni poolt määratud üüritariifid kinnitatakse linna või maakonna täitevkomitee poolt.

4. Kaubandus-tööstuslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üüritariifides nähakse ette konkreetsed määrad ruumide eriliikide kohta olenevalt ruumide iseloomust, seisukorrast ning asetusest.

5. Kaubandus-tööstuslikkude, lao- ning teiste mitteeluruumide üüritariifide koostamise aluseks võetakse:
   1) amortisatsioonikulu, kaasa arvatud kapitaalremondi väärtus;
   2) tühjade ruumide korrashoiu kulud;
   3) ruumide ekspluatatsioonist saadava kasu juurdearvestamine.

Tähendatud kolme elementi arvesse võttes määravad kohalikud üürikomisjonid tariifid niisuguse arvestusega, et kaubandus-tööstuslikkudest ja laoruumidest saadav aasta-üürimaks ei ületaks:

a) linnades ja asulates elanikkonna arvuga kuni 40 tuhat inimest — 8% nende ruumide ehitusmaksusest;
b) linnades elanikkonna arvuga 40 tuhat kuni 100 tuhat inimest — 11% nende ruumide ehitusmaksusest;
c) linnades elanikkonna arvuga üle 100 tuhande inimese — 13% ruumide ehitusmaksusest.

6. Üüri ei võeta kohalikkude nõukogude varanduste hulka arvatud ning kohaliku eelarve alusel ülalpeetavate asutiste eriotstarbelistelt hoonetelt (koolid, haiglad, laboratooriumid, tuletõrje hooned jms.), kusjuures nende asutiste eelarvetes tuleb ette näha kasutatavate hoonete ülalpidamise ja remondi kulud.

7. Üürimaksu määrad ruumide eest, mida kasutatakse kontoriteks, kantseleideks ja muudeks mittekaubandusliku ja -tööstusliku iseloomuga otstarveteks, määratakse kindlaks riigi- ja kohalikul eelarvel olevate asutiste ja organisatsioonide, samuti ka ametiühinguliste, parteiliste ja teiste töölis-talupoegade ühiskondlikkude organisatsioonide kohta 63 kop. 1 m² eest.

Nimetatud üürimaksu määrasid kohaldatakse ainult pinnale, mida 3,5 m² piirides kasutatakse asutises tegelikult teeniva iga töötaja kohta.

Eespool kindlaksmääratud kasutamisnormide ülejääkide eest tasutakse pooltteisekordses suuruses, kui neid pinna-ülejääke on võimalik tehniliselt eraldada.

Riigi ja kohalikul eelarvetel olevate asutiste, samuti ka ametiühinguliste, parteiliste ja muude ühiskondlike organisatsioonide ametiisikute töökabinettide eest tasutakse üüri tavalisel määral, olenemata nende kasutada oleva pinna suurusest.

8. Majandusliku arvestuse alusel tegutsevail riigi-, kooperatiiv- ja ühiskondlikelt ettevõtteilt saadav üürimaks ei tohi ületada: Tallinnas 4 rbl. 50 kop. 1 m² eest kuus, Tartus, Pärnus ja Narvas — 4 rbl. 1 m² eest ja teistes linnades ning asulates — 2 rbl. 50 kop. 1 m² eest kuus.

9. Kaubandus-tööstuslikele, lao- ja teistele mitteeluruumidele, mis asuvad ametkondade, asutiste ja ettevõtete kui ka kooperatiiv- ja eramajades, kohaldatakse üüritariifi, mis üürikomisjoni poolt kindlaks määratud kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvate majade kohta (p. 3).

10. Peale üürimaksu võidakse kaubandus-tööstuslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üürnikele panna järgmised kulud:
   a) kulud üürniku poolt vahenditult ekspluateeritava ruumi alal, ja nimelt: ruumi jooksva remondi, puhastamise ja koristamise kulud, proportsionaalselt kasutatavale kubatuurile, samuti kommunaalteenuste ja keskkütte alal, vastavalt määratud normidele;
   b) osavõtmine kogu maja üldistest ekspluatatsioonikuludest, ja nimelt: hoone kindlustamise, maksude tasumise ja ühiskasutuskohtade valgustuse ja puhastamise, majavalitsuse ülalpidamise, jooksva remondi (välise, keskkütte, veevärgi, kanalisatsiooni ja ühiskasutuskohtade) kuludest, samuti üüritava majavaldusega piirnevate kõnni- ja sõiduteede ehituse, ümberehituse, kapitaal- ja jooksva remondi

ning korrashoidmise kuludest; nimetatud kuludest osavõtmine ei või olla suurem sellest majavalitsuse tegelikkude kulude osast, mis langeb kaubandus-tööstuslikkudele, lao- ja teistele mitteeluruumidele proportsionaalselt nende üldkubatuurile.

11. Kaubandus-tööstuslikkude, lao- ja teiste mitteeluruumide kapitaalremondi teostamine lasub üürileandjal ja seda ei võida panna üürniku peale.

12. Üürimaksu kaubandus-tööstuslikkude, lao- ja teiste mitteeluruumide eest võetakse eraisikuilt, võrreldes riigi-, ühiskondlike ja kooperatiiv-organisatsioonidega, 100% kõrgemal määral.

13. Üürimaksu õiendamine toimub kuu viisi, kuid mitte hiljem kui järgneva kuu 10. kuupäevaks; tähtaegsel üüri mittetasumisel nõutakse üürimaks sisse notariaalorganite täitepealdiste põhjal vaidlemata korras.

14. Kohustada kohalikke täitevkomiteesid koostama üürimaksutariifid kaubandus-tööstuslikkude, lao- ja teiste mitteeluruumide kohta ning kinnitama need 1. märtsiks 1941.

15. Käesoleva määruse avaldamisega kaotab kehtivuse Maja valitsemise ja majandamise põhikorra p. 7 (ENSV Teataja 1941, 13, 143).

16. Käesoleva määruse täitmise järelevalve panna Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 177.

——

Juhend tööstus-kaubanduslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üüritariifide koostamise ja üürimaksu kasutamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 245)

1. Üürikomisjonidel (ENSV Teataja 1941, 19, 230 määruse p. 3) tuleb tööstus-kaubanduslike, lao- ja teiste mitteeluruumide kohta üüritariifi koostamisel võtta amortisatsioonimääraks, arvestades tähendatud ruumide erakordset kuluvust, — kivihooneil 3%, segahooneil 4% ja puuhooneil 5% nende ehitusmaksusest.

2. Ehitusmaksus määratakse kindlaks ehitise väärtuse alusel käesolevate hindade järgi inventariseerimise andmeil, seal aga, kus inventariseerimine on teostamata, kommunaalorganite andmeil. Tariifide määramisel üksikute ruumide kohta võib piirduda ehitusmaksuse määramisega mitte iga ruumi kohta eraldi, vaid lähtuda keskmisest ehitusmaksusest antud rajooni kohta, olenevalt ehitiste valdavast tüübist ja iseloomust.

3. Kasuprotsent määratakse kindlaks olenevalt ruumi asukohast. Kaugemates rajoonides arvatakse kasuks mitte alla 3% ehitusmaksusest. Kesk- ja kaubandusrajoonides võidakse määrata eeltoodust tunduvalt kõrgemat kasuprotsenti.

4. Tariifide määramisel üksikute tööstus-kaubanduslike, lao- ja teiste mitteeluruumide eri liikide kohta ühes ning samas rajoonis tuleb lähtuda järgmisest korrast: kui arvata korralikus kivimajas asetsev kauplusruum 100%-liseks, siis võetakse üüri:

a) kauplusruumi eest puuhoones	70%
b) töökoja eest kivihoones	50%
c) „ „ puuhoones	40%
d) restorani eest kivihoones	70%
e) „ „ puuhoones	50%
f) söögimajade eest	50%
g) garaažide eest	50%
h) ladude eest mitteköetavates ruumides .	30%
i) teatrite ja kinode eest	30%
j) tallihoonete eest	25%
k) kuuride ja katusealuste eest	10%

5. Mitteeluruumide üürimisel eelarvelistele asutistele ei arvata üüri alla abiruumide põrandapindu, nagu: koridorid, klosetid, keldrid, mida kasutatakse küttematerjalide ja majapidamisinventari hoiuks, keldri- ja poolkeldriruumid, mida kasutatakse keskkütteseadmete jaoks, vestibüülid ja eesruumid.

Poolpimedate ruumide eest tasutakse üüri 50% suuruses põhimäärast. Pimedate tubade eest, mida võidakse kasutada ainult inventari ja muude tarvete hoiuks, tasutakse üüri 25% suuruses põhimäärast.

6. Majavalitseja annab igale majavalitsuse koosseisu kuuluva mitteeluruumi üürnikule hiljemalt kümme päeva enne järjekordse maksu tähtpäeva teadaande kahes eksemplaris temal tasuda oleva üürimaksu kohta, ära jaotades summad, mis tuleb kanda kohaliku nõukogu kapitaalremondi finantseerimise fondi (95%) ja majavalitsuse arvele (5%).

Maksuteadaanded mitteeluruumide üüri kohta, mida vahenditult välja üürivad elamute valitsused (kommunaalmajanduse osakonnad), antakse üürnikele viimaste poolt.

7. Majavalitsuse poolt väljakirjutatud maksuteadaannete põhjal tasuvad majavalitsuse koosseisu kuuluvate mitteeluruumide üürnikud üüriraha majavalitsuse jooksvale arvele Eesti Vabariiklikku Kommunaalpanka, selle osakonda või Riigipanga Vabariikliku Kontori osakonda.

Eeltähendatud rahaasutiste puudumisel koha peal määrab rahaasutised, kus avatakse majavalitsuste arved ja kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arved, Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

Elamute valitsuste (kommunaalmajanduse osakondade) poolt väljakirjutatud maksuteadaannete põhjal tasuvad mitteeluruumide üürnikud üüriraha vahenditult kohaliku nõukogu kapitaalremondi finantseerimisfondi arvele, mida peetakse käesoleva punkti esimeses või teises lõikes tähendatud ühes rahaasutises.

8. Majavalitsuse koosseisu kuuluvate mitteeluruumide üürirahadest kantakse 5% majavalitsuse arvele ja 95% kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi. Eeltähendatud korras mitteeluruumide üüriraha kandmist majavalitsuse arvele ja kohaliku nõukogu kapitaalremondi finantseerimise arvele teostab rahaasutis, kus peetakse majavalitsuse arvet ja kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arvet.

Elamute valitsuste (kommunaalmajanduse osakondade) poolt väljaüüritud mitteeluruumide üürirahad kantakse kogusummas (100%) kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi.

9. Majavalitsuste koosseisu kuuluvate mitteeluruumide kõigi muude maksude kohta (maja üldkulud, kommunaalteenuste maksud jms.) antakse

üürnikele eraldi maksuteadaanded. Nende teadaannete põhjal laekunud summad kantakse majavalitsuste arvele.

10. Vastavalt kohaliku nõukogu poolt kinnitatud kapitaalremondi finantseerimise plaanile kannavad p. 7 tähendatud rahaasutised eeltähendatud plaanis ettenähtud summad kohaliku nõukogu kapitaalremondi finantseerimise fondi arvelt majavalitsuste arvele kapitaalremondi teostamiseks.

11. Vastutus mitteeluruumide üüritasu õigeaegse sissenõudmise eest lasub majavalitsejatel ja elamute valitsuste juhatajatel.

12. Tähtajaks tasumata jäänud üürimaksu sissenõudmine toimub notariaalorganite täitepealdise korras ühes viivitusraha juurdearvutamisega iga viivitatud päeva eest — eraisikuilt-üürnikelt 0,2% ja asutistelt ning ettevõtteilt 0,05% võlguolevalt summalt.

13. Tööstus-kaubanduslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üürimine eraisikutele on lubatud ainult riigi-, kooperatiiv- ja ühiskondlikkude organisatsioonide täieliku ruumidega kindlustamise korral.

14. Erasektori üürnikelt nõutakse lepingu sõlmimisel tagatis mitte alla kuu üürisumma suuruses.

15. Lepingujärgsete kohuste mittetäitmisel üürniku poolt lõpetatakse üürileping kehtivates eeskirjades ettenähtud korras.

16. Elamute valitsuste (kommunaalmajanduse osakondade) juhatajad ja majavalitsejad vastutavad üürileantavate mitteeluruumide seisundi eest.

Tallinn, 15. veebruaril 1941.

Kohalikkude nõukogude elamufondi majades mitteeluruumide üürimise normaalleping.

(Avaldatud ENSV T 27. 5. 1941, 53, 841)

L e p i n g nr. .....

..... „ “..... 194.....

..... Elamute Valitsuse (Kommunaalmajanduse Osakonna) majavalitsus nr. ....., allpool nimetusega „majavalitsus“, majavalitseja ..... isikus, kes tegutseb „Maja valitsemise ja majandamise põhikorra“ alusel, ühelt poolt ja ....., allpool
(üürniku nimi)
nimetusega „üürnik“, ... isikus, teiselt poolt — sõlmisid käesoleva lepingu järgmises:

I. L e p i n g u ü l d t i n g i m u s e d.

1. Majavalitsus andis elamute valitsuse (kommunaalmajanduse osakonna) orderi põhjal „ “..... ..... 194..... nr. ..... all ning üürnik võttis üürile ..... elamufondi kuuluvas
(ruumi liik)
majas ..... tänaval nr. ....., üldpinnaga ..... m², kasutamiseks .....
(mis otstarbel)
..... järgmise tüübilise iseloomustusega:

Ruumide koosseis	Suurus m²	Märkused
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
K o k k u	.....	

2. Punktis 1 tähendatud ruum antakse üürnikule ühes seadmetega ja inventariga, mis hinnatud ..... rublale, vastavalt juurdelisatud nimestikule.

Ruum, seadmed ja inventar antakse üle üleandmise päeva seisundis. See seisund on üürnikule teada.

3. Üürileping sõlmitakse alates „ “..... 19..... kuni „ “..... 19.....

II. Ü ü r i m a k s j a v a l i t s e m i s k u l u d.

4. Lepingu p. 1 tähendatud ruumide eest on üürnik kohustatud maksma kuus majavalitsusele üürimaksu lepingu kehtivuse aja jooksul vastavalt lepingule lisandatud arvestusele ..... rbl. ..... kop.

Üürimaksu tasumine toimub Juhendis kaubandustööstuslike, lao-, kontori- ja teiste mitteeluruumide üüritariifide koostamise ja üürimaksu kasutamise korra kohta (ENSV Teataja 1941, 19, 245) ettenähtud korras. Üürimaks kantakse maksualuse kuu 1. kuupäevaks majavalitsuse arvele ..... panga ..... osakonda (arve nr. .....), kusjuures üürnik on kohustatud igast tema poolt sissemakstud üürimaksust samal ajal teatama majavalitsusele.

5. Mitteeluruumide kohta kehtivate üüritariifide muutmise korral muutub vastavalt ka üürimaks alates uues määruses näidatud ajast ning see tasutakse majavalitsusele viimase ümberarvestuse teadaandes tähendatud tähtajal.

6. Lepingu p. 2 tähendatud seadmete ja inventari eest on üürnik kohustatud tasuma iga üüriaasta eest majavalitsusele üüri 10% suuruses seadmete ja inventari väärtusest, vastavalt lepingule lisandatud hindenimestikule. Seadmete ja inventari eest tasutakse üürisumma ühtaegu lepingu allakirjutamisega esimese üüriaasta eest ette ning edaspidi samal ajal iga aasta eest ette.

7. Peale üürimaksu maksmise on üürnik kohustatud vastavalt ENSV Kommunaal RK 6. märtsi 1941 „Juhendile mitteeluruumide üürnike osavõtmise kohta maja üldistest majapidamise kuludest“ (ENSV Teataja 1941, 30, 435) osa võtma ka majavalduse tegelikkudest kuludest valitsemise, ekspluatatsiooni ja jooksva remondi alal.

8. Lepingu p. 7 tähendatud kuludest võtab üürnik osa vastavalt majavalitsuse tegelikele väljaminekuile proportsionaalselt üürniku poolt kasutatava ruumi üürialusele kubatuurile.

9. Üürnikul tasuda tulevad maksud valitsemise, ekspluatatsiooni ja jooksva remondi alal määratakse majavalitsuse majandus-finantsplaani kulude eel-

arve järgi, kooskõlas lepingule lisandatud arvestuslehega.

Need maksud tasub üürnik koos kuu-üürimaksuga esimesel kuupäeval kuuviisi ette majavalitsuse jookvale arvele ..... panga ..... osakonda (arve nr. .....) ..... rbl. ..... kop. suuruses summas.

Lõpparvestus tehakse iga veerandaasta möödumisel, milleks üürnikule antakse õigus tutvuda majavalitsuse veerandaasta aruannetega.

Ümberarvestusel tekkinud vahe kas makstakse juurde või peetakse kinni järjekordse maksu tasumisel üürniku poolt.

10. Kui mitteeluruumides on keskküte, võtab üürnik majavalitsuse küttekuludest osa proportsionaalselt tema poolt kasutatavale köetavate ruumide kubatuurile.

Keskküttekulude hulka arvatakse:

a) kütteainete (puu, nafta, söe jms.) maksus;
b) kütteainete veokulu, selle paigaldamise ja jäänuste kõrvaldamise kulud;
c) eranditult keskkütet teenindava tarviliku personaali (kütja) ülalpidamiskulud ühes preemiatega ja tema palgale vastavate lisanditega.

Keskküttekulude tasumine üürniku poolt toimub proportsionaalselt tema poolt kasutatava ruumi kubatuurile kuuviisi ühes üürimaksuga.

11. Tasu maksmine kommunaalteenuste kasutamise eest, millede hulka kuuluvad: a) veevärk ja kanalisatsioon, b) elektrienergia ja gaas, c) mustusaukude puhastamine ilma kanalisatsioonita majades, — toimub üürniku poolt järgmiselt:

a) veevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eest maksab üürnik kommunaalettevõtete arvete alusel, vastavalt kehtivatele tariifidele.

   Kui üürnikul on veemõõtja, tasutakse veemõõtja näitamise järgi;
b) elektrienergia ja gaasi tarvitamise eest maksab üürnik kommunaalettevõtete arvete alusel, vastavalt kehtivatele tariifidele.

   Kui üürnikul on sisse seatud mõõtjad, tasub ta mõõtjate näitamise järgi;
c) mustusaukude puhastamise eest kanalisatsioonita majades maksab üürnik proportsionaalselt üüriliste või üüritavais mitteeluruumides töötajate arvule.

Üüritava ruumi kasutamise korral õllepoeks, söögisaaliks, kohvikuks või muuks sarnaseks ettevõtteks inimeste kestva seesviibimisega tasub üürnik mustusaukude puhastamise eest majavalitsusega sõlmitud erikokkuleppe alusel.

12. Majavalduse või ühiskasutuskohtade rohke räpastamise korral, mis tingitud üürniku ettevõtte spetsiifilisest tegevusest (näiteks aedvilja-, heina-, ehitusprügi, sepikoja metallijäänused jms.), jäävad koristamis- ja puhastamiskulud kogu ulatuses üürniku kanda ning tasutakse tema poolt ..... rbl. suuruses summas kuus.

13. Maja ümberehituse kulud, mis loovad üürnikule erilisi mugavusi ja on majavalitsuse poolt teostatud üürniku nõusolekul või tema soovil, tasub täielikult üürnik (näit. õue sillutamine ja asfalteerimine, väravate laiendamine üürniku kaubaveoks jne.).

III. Üürniku kohused.

14. Üürnik on kohustatud:

a) alustama ruumide kasutamist hiljemalt ..... päeva pärast lepingu allakirjutamist ja kasutama ruume eranditult p. 1 tähendatud otstarbeks;
b) hoidma üüritavat ruumi, seadmeid ja inventari täies korras ja eeskujulikus sanitaarses ja kultuurses seisundis kuni tema tagasiandmiseni majavalitsusele;
c) mitte teostama üüritavate ruumide ümberehitusi ja ümberseadmisi ning muude varade ümbertegemist ilma elamute valitsuse kirjaliku loata;
d) mitte edasi üürima üüritavat ruumi, seadmeid ja inventari ilma elamute valitsuse sellekohase kirjaliku loata, samuti ilma kirjaliku loata üüritavaid ruume mitte üle andma teistele olgugi samasüsteemilistele organisatsioonidele olenemata sellest, kas see üleandmine toimub juhtivate organite ja rahvakomissariaatide käskkirjade korras, liitmise ja likvidatsiooni jms. korras;
f) kindlustama tule vastu kogu üürilevõetud inventari tema täies väärtuses majavalitsuse nimele ja esitama viimasele kindlustuskviitungid;
g) täitma kõiki valitsuse kesk- ja kohalikkude organite korraldusi ja eeskirju, mis puutuvad kontori-, kaubandus-, tööstusruumide, ladude ja teiste mitteeluruumide korrashoiusse, eriti tuletõrjesse, sanitaar-järelevalvesse, veterinaar-sanitaarsesse järelevalvesse ja töökaitsesse;
h) lubama töö ajal takistamata kõigisse ruumidesse elamute valitsuse ja majavalitsuse esindajaid majanduslik-tehnilise kontrolli teostamiseks, välja arvatud need ruumid, milledesse sissepääsmiseks on nõutav eriluba; kohustama oma esindajaid koha peal osa võtma ruumide seisundi kontrollimise aktide koostamisest ja allakirjutamisest, samuti välja kutsuma elamute valitsuse ja majavalitsuse esindajaid osavõtmiseks akti koostamisest remondi lõpetamise kohta;
i) teatama elamute valitsusele ja majavalitsusele kahenädalase etteütlemisega eelseisvast ruumide vabastamisest nii ühenduses lepingu tähtaja lõppemisega kui ka ennetähtaegse väljakolimise puhul (p. 25) ning ruumid heas seisundis üle andma majavalitsusele akti järgi;
j) majavalitsusele tasuta üle andma nii lepingutähtaja möödumisel kui ka selle ennetähtaegsel lõpetamisel (p. 25) kõik ruumis teostatud ümberehitused, ümbertegemised ja parandused, mis moodustavad ruumi päraldise, välja arvatud kantavad kapid ja letid.

15. Üürnikul on keelatud mitteeluruume kasutada elamisruumina nii ajutiselt kui ka kestvalt.

16. Kõik poolte õigusvahekorrad, mis ei ole ette nähtud käesolevas lepingus, reguleeritakse vastavalt eeskirjadega, mis kehtima pandud mitteeluruumide üürileandmise kohta.

17. Kohalikkude ja keskvõimu-organite eeskirjad mitteeluruumide üürimise küsimuste kohta, mis toovad muudatusi majavalitsuse ja üürniku kohuseisse, on kohuslikud mõlemale poolele ja vastavalt sellele kuulub käesolev leping muutmisele.

IV. Kapitaal- ja jooksev remont.

18. Üürnik on kohustatud aegsasti teostama kõike tarvilikku üüritavate ruumide jooksvat remonti.

Üürnik on kohustatud teostama üüritavate ruumide lagede, seinte ja uste valgendamist ja värvimist vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

19. Kogu jooksva remondi on üürnik kohustatud teostama omal kulul.

Käesoleva lepingu sõlmimise päevaks nõutava ruumi, seadme või inventari jooksva remondi, mis tähendatud käesolevale lepingule lisandatud nimekirjas, on üürnik kohustatud lõpetama hiljemalt

.....

20. Kapitaalremont, mis on tingitud üürniku ebamajanduslikust suhtumisest ruumidesse, samuti üürniku tegevuse spetsiifilistest ekspluateerimistingimustest, kuulub täielikult üürniku kandmisele. Seda üüritasu arvele ei kanta.

21. Üürniku lahkumisel ruumidest enne lepingu tähtaja lõppu või lepingu tähtaja lõppemisel nõutakse temalt sisse lepingu p. 18 ja 20 nõutud teostamata kapitaal- ja jooksva remondi kulud terves ulatuses.

22. Igasuguseid ümberehitusi, ümbertegemisi ja seadeldisi üüritavas ruumis, mis tingitud üürniku ettevõtte tarvidustest, võib üürnik teostada ainult elamute valitsuse kirjaliku loaga. Kõik kulud seoses niisuguste ümberehitustega, ümbertegemistega ja seadeldistega kannab üürnik.

V. Sanktsioonid.

23. Maksude mittetasumine käesoleva lepinguga kindlaksmääratud tähtajaks põhjustab tasumata summale trahvi juurdearvestuse — eraisikuile-üürnikele 0,2% ja asutistele ning ettevõtteile 0,05% iga hilinenud päeva eest.

Tähendatud maksu tasumisel osakaupa arvatakse sissemaks esmajärjekorras viivitustrahvi katteks, ilma sellest üürnikule eraldi teatamata.

24. Mingi käesoleva lepinguga ettenähtud kohustuse mittetäitmise eest maksab üürnik majavalitsusele leppetrahvi kuni 10% suuruses aastasest üürimaksust ja ta kuulub üürilevõetud ruumidest väljatõstmisele.

VI. Lepingu ennetähtaegne lõpetamine.

25. Riikliku või ühiskondliku vajaduse tekkimise korral käesoleva lepinguga väljaüüritud hoone või ruumide järele, samuti krundi eraldamise vajaduse korral uueks ehituseks kuulub käesolev leping ennetähtaegsele lõpetamisele, tagasi makstes üürnikule tema poolt tasutud üürimaksu kasutamata aja eest, ilma teist ruumi vastu andmata.

Poolte juriidilised aadressid:

Üürnik .....

Majavalitsus .....

Kõik ülalnimetatud aadresside järgi kättetoimetatud teadaanded ja kutsed loetakse kätteantuiks. Aadresside või jooksva arve nr. ja asukoha muutmisest on pooled kohustatud teineteisele teatama kolme päeva jooksul.

Poolte allkirjad:

Majavalitsus .....

Üürnik .....

VII. Lõppeeskiri.

26. Vastastikusel kokkuleppel võivad pooled käesolevasse lepingusse võtta ka lisatingimusi, mis tingitud üüritavate ruumide iseärasustest, mis pole vastuolus mitteeluruumide üürimise kohta käivate eeskirjadega.

Juhend mitteeluruumide üürnike osavõtmise kohta maja üldistest majapidamiskuludest.

(Avaldatud ENSV T 17. 3. 1941, 30, 435)

Vastavalt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse kaubandus-tööstuslike, lao- ja teiste mitteeluruumide üürimaksu kohta (ENSV Teataja 1941, 19, 230) p. 10 lit. b toimub mitteeluruumide üürnike osavõtmine maja üldistest majapidamiskuludest alljärgneva korra kohaselt ja ulatuses.

§ 1. Mitteeluruumide (kaubandus-, kontori-, tööstus-, lao- jt. ruumide) üürnikud on kohustatud peale maksete, mis nad tasuvad vastavate eeskirjade ja üüritariifide alusel, osa võtma ka kogu majavalduse tegelikkudest kuludest valitsemise, ekspluatatsiooni ja jooksva remondi alal, samuti tasuma keskkütte ja kommunaalteenuste eest, mida üürnik kasutab majavalitsuse kaudu.

Neist kuludest võtavad osa kõik üürnikkude kategooriad, nagu: riigi ja kohalikul eelarvel olevad asutised, ametiühingulised ja muud ühiskondlikud organisatsioonid jms.

§ 2. Maja majapidamiskulud, milledest mitteeluruumide üürnikud vastavalt § 1 on kohustatud osa võtma, on järgmised:

a) administratiiv-valitsemise kulud: administratiivvalitsemise personaali (majavalitsejad, raamatupidajad, arveametnikud jt.) töötasu, kaasa arvatud ka preemia- ja sotsiaalkindlustusmaksed ning maksed majavalitsuse kultuuritööks; kassa teenindamine, majavalitsuse kontori ülalpidamine (küte, valgustus, teenimine, üürimaks, kui majavalitsus üürib kontori teisele majavalitsusele kuuluvas majas), kantselei- ja postikulud, ajalehtede, ajakirjade, käsiraamatute jm. ostmine;

b) maja majapidamise teenindamise kulud: teenindava personaali (majahoidjate, valvurite, koristajate, uksehoidjate jt.) tasud, kaasa arvatud ka preemia- ja sotsiaalkindlustusmaksed ühes nimetatud personaali täiendavate ülalpidamiskuludega (eririietus, korter, küte, valgustus jms.);

c) majavalduse korrashoidmise kulud: lume ja prügi koristamine ja äravedamine (või prügi põletamine ja lume sulatamine); ühiskasutus-

kohtade kütmine ja korrashoid; tänavate, õuede ja ühiskasutuskohtade valgustamine; tänavate kastmine ja kõnniteedele liiva riputamine; vähema inventari soetamine (lumekraapijad, labidad, luuad, kastevoolikud jm.) ja remont; lifti korrashoid (kui üüritav ruum asub trepikojas 2. korrast kõrgemal), liftipoisi tasu lisanditega, lifti peale kulutatud elektrienergia tasu; korstnalõõride puhastamine, hoonete ja inventari kindlustamine tule vastu, õue ja kõnnitee korrashoid; hoone kaunistamise kulud revolutsioonipidustuste päevadel jm.;

d) majavalduse jooksva remondi kulud: jooksva remondi kulud väljaspool kortereid, üldise keskküttevõrgu, veevärgi ja kanalisatsiooni, ühiskasutuskohtade (välja arvatud korteri sisemise) ja õue jooksva remondi kulud, sealhulgas koosseisuliste tööliste (montöör, veevärgitööline jt.) tasud.

§ 3. Üürniku osa § 2 tähendatud kuludest ei tohi olla suurem selle maja tegelikkude kulude osast, mis langeb üürnikule proportsionaalselt tema poolt kasutatavale ruumi üürialusele kubatuurile.

§ 4. Maja majapidamiskulude jaotamine üürnike vahel toimub järgmiselt: kulude üldsumma jagatakse kogu majavalduse üürialusele kubatuurile (§ 3); tulemusena saadakse 1 kuupmeetri kulude summa vastava ajavahemiku kohta; selle korrutamisel üürija poolt kasutatava üürialuse kubatuuriga saadakse temal tasuda tuleva kuluosa summa sama ajavahemiku eest.

N ä i d e. Majavalitsus kulutab aastas:

a)	administratiiv-valitsuslikeks kuludeks	Rbl.	720.—
b)	majavalitsuse teenindamiseks .	„	1.800.—
c)	majavalduse korrashoidmiseks	„	2.280.—
d)	jooksvaks remondiks jm. . .	„	1.200.—
	Kokku:	Rbl.	6.000.—

Jagades need 6 tuhat rubla aastakulusid 12-le, saame 500 rbl. kulusid kuus, mis langeb kogu majavalduse kubatuurile. Kui see kubatuur võrdub 1 tuhandele kuupmeetrile, siis langeb 1 m^3-le: 500 rbl. : 1000 = 50 kop. kuus.

Kui antud üürniku poolt kasutatava kubatuuri suurus võrdub 100 m^3, siis on ta kohustatud tasuma maja majapidamiskuludeks: 50 kop. × 100 = 50 rbl. kuus.

§ 5. Üürnikult maja majapidamiskulude katteks saadaoleva summa tasumine toimub iga kuu eest ette koos üürimaksuga majavalitsuse majandusfinantsplaani kulude eelarve alusel, mis kinnitatud jooksva aasta peale.

Lõpparve tehakse mõlema poole kokkuleppel iga veerandaasta möödumisel. Arvestuste vahed tasutakse või peetakse kinni üürniku järjekordse üüri tasumisel.

Kui üürnikul on mõni kulude liik ebaselge, võimaldatakse tal tutvuda kulude algdokumentidega.

§ 6. Kui mitteeluruumes on keskküte, võtab üürnik küttekuludest osa proportsionaalselt tema poolt kasutatavale köetava ruumi kubatuurile.

Keskküttekulude hulka arvatakse:

a) kütteainete maksus (puud, nafta, söed jms.) omahinnaga, b) kütteainete veokulu, selle paigaldamise ja jäänuste kõrvaldamise kulud, c) keskkütet eranditult teenindava tarviliku personaali (kütja jm.) ülalpidamiskulud, ühes preemiatega ja tema palgale vastavate lisanditega.

Üürniku keskküttekulude osa suurus määratakse kindlaks järgmiselt: eelarves ettenähtud keskküte-üldkulude summa jagatakse kõigi maja üürialuste ruumide kubatuurile ja saadud ühe kuupmeetri küttemaksus korrutatakse üürniku köetava ruumi kubatuuriga.

Keskküttekulude tasumine üürniku poolt toimub kuuviisi kogu aasta jooksul võrdsetes osades.

Kuni eelarve kinnitamiseni määratakse keskküttekulud kindlaks eelmise aasta tegelikkude kulude alusel.

§ 7. Tasumaksmine kommunaalteenuste kasutamise eest, millede hulka kuuluvad: a) veevärk ja kanalisatsioon, b) elektrienergia ja gaas, c) mustusaukude puhastamine ilma kanalisatsioonita majades, — toimub järgmiselt:

a) veevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eest — kommunaalettevõtete arvete alusel, vastavalt kehtivatele tariifidele või kooskõlas üürniku poolt sisseseatud veemõõtja näitajaga;

b) elektrienergia ja gaasi kasutamise eest — kommunaalettevõtete arvete alusel, vastavalt üürniku poolt ülesseatud mõõtja näitajale või kehtivaile tariifidele;

c) mustusaukude puhastamise arvete järgi majavalitsustelt saadaolevate summade jaotamine toimub kõigi eluruumide kasutajate või mitteeluruumide üürnike vahel isikute arvu alusel, s. t. proportsionaalselt üüriliste või üüritavais mitteeluruumides töötajate arvule.

Kui üüritavat ruumi kasutatakse õllepoeks, söögisaaliks, kohvikuks või muuks sarnaseks ettevõtteks, kus inimesed kestvalt sees viibivad, siis toimub mustusaukude puhastamise kulude tasumine üürniku ja majavalitsuse omavahelise erikokkuleppe alusel.

§ 8. Majavalduse või selle ühiskasutuskohtade rohke räpastamise korral, mida põhjustab üürniku ettevõtte spetsiifiline tegevus (näiteks aedvilja-, heina-, ehitusprügi, sepikoja metallijäänused jms.), jäävad koristamis- ja puhastamiskulud kogu ulatuses üürniku kanda.

Poolte kokkuleppel võib majavalitsus anda üürnikule koha prügikasti ülesseadmiseks ning lubada üürnikul prügi ära vedada tema enda arvel.

§ 9. Mitteeluruumide üürnikud ei tasu mingisuguseid makse kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi, samuti ei võta nad osa kapitaalremondikuludest, amortisatsioonist, kapitaalremondiks saadud laenude kustutamisest ja nende laenude protsentide tasumisest.

§ 10. Mitteeluruumide üürnikud ei võta osa majavalduses uue veevärgi ja kanalisatsiooni, samuti ka keskkütte sisseseadmise kuludest. Vahenditult üüritavas ruumis teostatavate seesuguste tööde läbiviimisega seoses olevad kulud kantakse üürniku arvele ning arvestatakse tema edaspidisesse üürisse.

§ 11. Maja ümberehituse kulud, mis loovad üürnikule erilisi mugavusi ja on majavalitsuse poolt

teostatud üürniku nõusolekul või tema palvel, tasutakse täielikult üürniku poolt (näit. väravate ja üüritud laoruumide vahelise õueosa sillutamine ja asfalteerimine, väravate laiendamine üürniku kauba veoks jms.).

§ 12. Majavalitsustelt üürnikult saadaoleva üüri mittetähtajaks tasumise puhul arvestatakse eraisikuilt-üürnikelt 0,2% ja asutistelt ning ettevõtteilt 0,05% ulatuses viivitustrahvi tasumata summalt iga hilinenud päeva eest, kuid mitte üle 50% võlguolevast summast.

§ 13. Üürniku osavõtmist kõigist või mõnedest maja majapidamiskuludest võidakse kindlaks määrata ka vastastikuse kirjaliku kokkuleppega üürniku ja majavalitsuse vahel teatud summa peale kogu lepingulise ajavahemiku eest, missugune summa määratakse umbkaudselt majavalitsuse eelarvete järgi.

Seesuguse kirjaliku kokkuleppe olemasolul ei ole kummalgi poolel õigust nõuda kulude ümberarvestamist.

Tallinn, 6. märtsil 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kohalike nõukogude suvilafondide moodustamise ja majandamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 564)

1. Eraldada kohalike nõukogude elamufondidest ehitised ja majad, mis oma ehitusviisilt kuuluvad suvilate liiki ja moodustada neist kohalike nõukogude suvilafondid.

2. Kohaliku nõukogu suvilafondi valitsemiseks ja majandamiseks kohalikul kommunaalmajanduse osakonnal moodustada isemajandamise alusel tegutsevad suvilakontorid või suvilatrustid.

3. Kohaliku nõukogu suvilafondi kuuluvate suvilate väljaüürimine toimub üldreeglina hooajaks.

Pikemaks ajaks võib suvilaid välja üürida ainult asutistele, ettevõtteile ja organisatsioonidele kultuurilis-tervishoiuliseks otstarbeks (puhkekodud, lastekodud jne.).

4. Pikaajalisteks lepinguteks loetakse lepinguid tähtajaga üle 1 aasta.

Hooaja-lepinguteks loetakse ainult lepinguid suvilafondi suvilate väljaüürimise kohta suveks. Suvist hooaega arvatakse 1. maist kuni 30. septembrini.

5. Hooaja-lepingute põhjal arvatakse üürimaksu täies ulatuses vastavate tariifide järgi, olenemata lepingu sõlmimise hetkest või suvila kasutamisele võtmise ajast.

Õigus hoone või ruumi kasutamisele võtmiseks tekib pärast üürimaksu esimese sissemakse tasumist.

Hooaja-lepingute põhjal tasutakse üürimaksust 50 protsenti lepingu allakirjutamisel ja ülejäänud 50 protsenti lepingus kindlaksmääratud tähtaegadel, kuid hiljemalt 1. juuliks.

6. Suvilate üüritariifid määratakse kindlaks kohaliku nõukogu täitevkomitee poolt, arvesse võttes suvila ehitusmaksust ja tegelikke kulusid heakorra alal.

7. Suvila väljaüürimiseks sõlmitakse üürileping juurdelisatud tüüplepingute (nr. 1 ja 2) eeskujul.

Tallinn, 28. märtsil 1941.

Lisa nr. 1.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
28. märtsi 1941 määruse nr. 557 juurde.

LEPING.

....., „ “..... 1941.

Elamute Valitsuse suvilakontori (-trusti) suvilavalitsus nr. ....., edaspidi nimetatud „suvilavalitsuseks“, ... isikus, kes tegutseb ..... ja ....., edaspidi nimetatud „üürijaks“, sõlmisid käesoleva lepingu järgmises:

1. Suvilavalitsus annab välja ja üürija võtab vastuvõtuakti järgi üürile 194.... a. ..... hooajaks, s. t. ..... kuni ..... 194.... suvilaruumi, mis koosneb ..... ühes õue-ehitistega (või ilma nendeta) .....

2. Ruum antakse üürijale kasutamiseks ..... (mis otstarbeks) ....., ja seda ei või kasutada muuks otstarbeks.

3. Üürnik on kohustatud:

a) hoolikalt ja majanduslikult suhtuma üüritavasse ruumisse ja pidama seda täielikus korras ning säilivas seisundis;

b) täitma kõiki kesk- ja kohalike organite määrusi ja korraldusi osas, mis puutub üüritava ruumi kasutamise korrasse, möllimis-eeskirjadesse, tuletõrjelisse julgeolekusse ja sanitaareeskirjadesse;

c) sisse maksma suvilavalitsuse arvestusarvele ..... (kus kohas) nr. ..... või suvilavalitsuse kassasse üürimaksu ..... rubla (..... (sõnadega)) suuruses summas, olenemata lepingu sõlmimise tähtajast vastavalt elamute valitsuse suvilakontori (-trusti) poolt kinnitatud tariifile ja eeskirjadele, järgmistel tähtaegadel .....

.....

Üürimaksu mitteõigeaegse tasumise korral nõutakse sisse viivitusraha asutistelt, ettevõtteilt ja organisatsioonidelt 0,05% suuruses ja eraisikuilt 0,1% suuruses üürimaksu summast iga viivitatud päeva eest.

Esimese tähtaja üürimaksu mittemaksmise korral 10 päeva jooksul arvates lepingu allakirjutamise päevast kaotab leping jõu ja üürnik kaotab õiguse pinna kasutamisele võtmiseks.

4. Ruumi kasutamise lõpetamisel enne lepingus tähendatud tähtaja möödumist või lepingu tühistamisel mitte suvilavalitsuse ja suvilakontori (-trusti) süü läbi ei kuulu üürimaks tagastamisele.

5. Igasugused ümberehitused, ruumide ümbertegemised ja uute ehitiste püstitamised krundile, kus asetsevad üüritavad ruumid, ei ole lubatud ilma suvilakontori (-trusti) kirjaliku loata.

6. Üüriõiguse üleandmine osaliselt või täielikult teistele isikutele või organisatsioonidele ilma suvilakontori (-trusti) kirjaliku nõusolekuta ei ole lubatud.

7. Pärast üüritähtaja möödumist peab üürija ruumi vabastama ja akti järgi täies korras üle andma.

8. Käesoleva lepingu mõne punkti rikkumine annab suvilakontorile (-trustile) õiguse lepingu viivitamatuks tühistamiseks ühes üürija toimetuste tõttu suvilakontorile (-trustile) tehtud kahjude summa sissenõudmisega.

9. Käesolev leping on sõlmitud 2 eksemplaris, millest üks antakse üürijale, kuna teine jääb suvilavalitsusele.

10. Poolte juriidilised aadressid: .....

.....

Lisa nr. 2.
Pikaajaline.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
28. märtsi 1941 määruse nr. 557 juurde.

LEPING.

....., „ “ ..... 194.....

Elamute Valitsuse suvilakontori (-trusti) suvilavalitsus nr. ....., edaspidi nimetatud „suvilavalitsuseks“, ... isikus, kes tegutseb ..... põhjal, ühelt poolt ja teiselt poolt ..... edaspidi nimetatud „üürijaks“, ... isikus, kes tegutseb ..... alusel, sõlmisid käesoleva lepingu järgmises:

1. Üürija võtab vastu ja suvilavalitsus annab talle välja vastuvõtuakti järgi üürile tähtajaks .....
(kuni viie
.... 194..... kuni .....
aasta peale)
194....., ... koosneva ja .....
asuva suvilaehitise, mis inventeerimishinde kohaselt (amortisatsiooni arvestamata) on hinnatud ehitusmaksuse järgi ..... rbl., ühes maatükiga, mille pindala on ..... m².

2. Punktis 1 tähendatud ehitis üüritakse üürijale välja kasutamiseks .....
(mis otstarbeks)
Ruumi kasutamine muudeks otstarveteks ei ole ilma suvilakontori (-trusti) loata lubatud.

3. Üürija kohustub kogu käesoleva lepingu kehtivuse ajal kuni suvilavalitsusele maja tagasiandmiseni pidama üüritavat hoonet täies korras ja vastavas sanitaarseisundis ning õigeaegselt teostama oma vahenditega ja omal kulul üüritavate hoonete kogu vajalikku kapitaal- kui ka jooksvat remonti.

4. Üürija on kohustatud igal aastal hiljemalt 1. oktoobril esitama suvilakontorile (-trustile) läbivaatamiseks tööde loetelu ja remondi eelarve ning kalendri-tähtajad, mille põhjal suvilakontor (-trust) määrab kindlaks üürija poolt eeloleval aastal kohuslikule täitmisele kuuluva remondi ulatuse ja tähtajad, kandes tarbe korral vajalikud täiendused tööde loetelusse ja eelarvesse.

M ä r k u s. Tööde loetelu, remondi eelarve ja kalendri-tähtajad 194..... aasta kohta esitatakse üürija poolt suvilakontorile (-trustile) hiljemalt
.....

5. Ruumi kasutamise eest on üürija kohustatud igal aastal tasuma suvilavalitsusele üürimaksu ..... summas järgmise arvestuse alusel: amortisatsioon (1% kivi- ja 2% puu- ning segaehitistelt) ja 4% ehituskapitaliks asutistelt ja ettevõtteilt, kes tegutsevad majandusliku arvestuse alusel, ja 1% asutistelt, kes on riigi või kohalikul eelarvel, samuti ka ametiühingulistelt, parteilistelt ja teistelt ühiskondlikelt organisatsioonidelt.

6. Üürimaksu esimeste maksete tasumata jätmise korral 15 päeva jooksul arvates lepingu sõlmimise päevast loetakse leping jõu kaotanuks ja üürija kaotab õiguse ruumide kasutamisele võtmiseks.

Maksed teostatakse ülekandmise teel üürija arvelt suvilavalitsuse arvestusarvele nr. ....
(kus kohas)
järgmistel tähtaegadel: lepingu allakirjutamisel 25% üürimaksu aastasummast ..... summas ja edaspidi ..... rbl. iga veerandaasta esimese kuu 1. päeval veerandaasta eest ette.

7. Üürijal ei ole õigust teostada mingisuguseid kapitaalseid ümberehitusi üüritud ehitises ega püstitada selle maa-alale uusi ehitisi, juurde- ja pealeehitisi ilma suvilakontori (-trusti) eelneva kirjaliku loata.

Kõik teostatud ümberehitused, juurdeehitused ja paremaks muutmised lähevad pärast lepingu kehtivuse tähtaja möödumist tasuta üle suvilakontorile (-trustile).

8. Kõik kulud korrashoiu, teenindamise, tuletõrjelise julgeoleku, puhastuse, valgustuse, kütte, kommunaalteenuste kui ka riigi- ja kohalike maksude alal kannab üürija kindlaksmääratud korras.

9. Üürija on kohustatud omal kulul kindlustama suvilavalitsuse nimele kogu vastuvõetud vara selle täies väärtuses.

Kindlustuskviitungi esitab üürija suvilavalitsusele hiljemalt 10 päeva jooksul pärast lepingu allakirjutamist.

10. Üürileantud ehitiste täieliku hävimise korral tulikahju või muude stiihiliste õnnetuste tagajärjel käesolev leping tühistatakse.

Üüritavate ehitiste osalise vigastuse puhul ülaltähendatud põhjuste tagajärjel vähem kui 30% ulatuses nende maksusest säilitab leping oma jõu.

Suvilavalitsus on kohustatud saadud kindlustuspreemia üle andma üürijale ja üürija on kohustatud korda seadma vigastatud ehitised 3 kuu jooksul.

Ehitiste vigastuse puhul üle 30% nende maksusest lepingu kehtivus jätkub juhul, kui üürija avaldab nõusolekut ennistada mahapõlenud või vigastatud vara tingimusel, et kindlustuspreemia temale üle antakse.

Üürija loobumise korral kaotab leping jõu ja ruumid antakse üle suvilavalitsusele.

11. Kõigi kesk- ja kohalike võimuorganite määruste ja korralduste täitmine kõiges, mis puutub omandi üürijasse, on üürniku kohuseks.

12. Üürijal ei ole õigust ilma suvilakontori (-trusti) kirjaliku loata üle anda õigusi ega kohustusi käesoleva lepingu järgi täiel määral või osaliselt teistele organisatsioonidele.

13. Lepingu mitteuuendamise korral uueks tähtajaks pärast üüritähtaja möödumist on üürija kohustatud ruumid suvilavalitsusele üle andma korra-

likus ja edasiseks kasutamiseks kõlblikus seisundis erilise akti järgi, vabastades kõik ruumid ja majaomandi.

14. Remondi mitteteostamise korral p. 4 tähendatud tähtaegadel maksab üürija viivitusraha 20% suuruses tähtajaks teostamata jäänud remondi summast.

Sel korral on suvilakontor (-trust) kohustatud andma remondi teostamiseks tehniliselt võimaliku lisatähtaja.

Selle uue tähtaja rikkumise korral on suvilavalitsusel õigus lepingut lõpetada.

15. Käesoleva lepingu põhjal maksete mitteõigeaegse tasumise korral maksab üürija viivitusraha 0,05% suuruses tasumata jäänud summast iga viivitatud päeva eest.

16. Käesolevat lepingut võidakse lõpetada ja ruumid üürijalt ära võtta peale § 14 ettenähtud põhjuste järgmistel juhtudel:

a) kui rikutakse käesoleva lepingu punkte 2, 7 või 12;
b) kui süstemaatiliselt viivitatakse p. 5 ja 6 ettenähtud järjekordsete maksete tasumisega või kui viivitatakse järjekordse makse tasumisega rohkem kui 3 kuud;
c) kui üüritavaid ruume valitsetakse ebamajanduslikult.

17. Kõik käesolevast lepingust tulenevad vaidlused lahendatakse seadusega kindlaksmääratud korras.

18. Käesolev leping on koostatud 2 eksemplaris, millest üks antakse üürijale, kuna teine jääb suvilavalitsusele.

19. Poolte juriidilised aadressid:

Suvilavalitsus .....
Üürija .....

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus üürnike korteritest väljatõstmise ja ümberpaigutamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 17. 4. 1941, 41, 620)

1. Üürnikke võib välja tõsta administratiivkorras, ilma teist elamispinda vastu andmata:

a) kui üürnik, kellele seoses tema tööga on antud eluruum riigiettevõttele kuuluvas või viimase poolt üüritud majas, töölt vabastatakse või vallandatakse.

See eeskiri ei kehti töötajate kohta, kes vabastatakse töölt invaliidsuse või kehavigastuse pärast, ega ka Töölis-Talupoegade Punaväkke tegelikku teenistusse kutsutud töötajate perekondade kohta;

b) kui üürnik, kellele seoses tema tööga on antud eluruum riigiasutisele või ühiskondlikule organisatsioonile kuuluvas või nende poolt üüritud majas, on vabastatud töölt omal palvel või vallandatud töödistsipliini rikkumise või kuriteo toimepanemise pärast.

2. Töötavale rahvale paremate korteriolude võivaldamiseks võivad linnade ja maakondade täitevkomiteede vastavad organid paigutada ümber oma korteritest teistesse korteritesse endisi natsionaliseeritud majade ning tööstuslike ja kaubanduslike ettevõtete omanikke ja kaasomanikke.

Käesolevat eeskirja ei kohaldata isikute suhtes, kes kuulusid ja kuuluvad töötava rahva hulka.

3. Täitevkomiteede vastavatel organitel määrata ümberpaigutatavaile (p. 2) uued korterid, peamiselt vabanevate tööliskorterite hulgast.

4. Korterist väljatõstmise ning ümberpaigutamise kohta tuleb väljatõstmist või ümberpaigutamist teostaval organil teha põhistatud otsus, milles tähendatakse:

a) väljatõstetava või ümberpaigutatava isiku ja tema ülalpidamisel olevate isikute nimed ja elukoht;
b) väljatõstmise või ümberpaigutamise põhjus;
c) ümberpaigutatavale määratud uus korter;
d) väljatõstmise või ümberpaigutamise tähtaeg.

Väljatõstmise või ümberpaigutamise administratiivotsus kuulub täitmisele kohaliku prokuröri nõusolekul.

5. Kõigil muudel p. 1—4 tähendamata juhtudel on üürnike väljatõstmine nende poolt kasutatavaist ruumidest lubatud ainult kohtulikus korras, kusjuures väljatõstmist teostavad organid annavad väljatõstetavale teised elamiskõlblikud ruumid.

6. Üürilepingut võidakse kohtulikult lõpetada ilma teist eluruumi vastu andmata:

a) kui üürnik või tema perekonnaliikmed süstemaatiliselt lõhuvad või rikuvad eluruume või ühiskasutuskohti;
b) kui üürnik või tema perekonnaliikmed oma käitumisega teevad teistele elanikele võimatuks kooselu samas majas, korteris või toas;
c) kui üürnik kolme kuu jooksul arvates maksutähtpäeva möödumisest ei tasu korteriüüri.

7. Käesolevas määruses ettenähtud korras vabanevaisse korteritesse paigutada esmajärjekorras stahhaanovlasi ja teisi eesrindlikke töötajaid, ning lasterikkaid töölisperekondi.

Tallinn, 11. aprillil 1941. Nr. 662.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus järelevalvele mittekuuluvate elamute majandamise ja korrashoiu kohta.

(Avaldatud ENSV T 10. 10. 1940, 22, 253)

§ 1. Linnades ja tööstuskeskustes asetsevate järelevalvele mittekuuluvate vähemate majade omanikud või valdajad või nende asetäitjad on kohustatud maju hoolikalt majandama ja korras hoidma.

§ 2. Käesoleva määruse täitmise järelevalve pannakse linna- ja maavalitsuste peale.

§ 3. Käesoleva määruse elluviimiseks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril õigus anda juhendeid.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus elamuehituslike kooperatiivide organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 27. 6. 1941, 63, 1008)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Töötajate rahuldamiseks vajalike elukorteritega elumajade kooperatiivse ehitamise teel ning nende elumajade järgnevaks majanduslikuks ekspluateerimiseks ja valitsemiseks moodustada elamuehituslikud kooperatiivid.

2. Elamuehituslikud kooperatiivid moodustatakse vabatahtlikkuse alusel selleks ühinenud töötavatest kodanikest, vastavalt juurdelisatud Elamuehitusliku kooperatiivi normaalpõhikirjale.

3. Sotsialistlikule ühiskonnale vastava elamukooperatsiooni moodustamiseks:

a) likvideerida senised korteriühingud;

b) korteriühingute juhatustel koostada ühingute bilansid seisuga 1. juuliks 1941 ning esitada need kinnitamiseks kohalike Nõukogude täitevkomiteedele 20. juuliks 1941;

c) kutsuda ellu uued kooperatiivid likvideeritud korteriühingute neist liikmeist, kes enne 21. juunit 1940 kuulusid töötava rahva hulka ja rajasid oma korteri ehitamise või omandamise töötuludele.

Moodustatavad kooperatiivid tegutsevad käesolevale määrusele lisandatud elamuehitusliku kooperatiivi normaalpõhikirja alusel.

4. Punktis 3 ettenähtud alustel moodustatud kooperatiividele antakse kohalike Nõukogude täitevkomiteede poolt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu kinnitamisel kooperatiivseks omandiks endistele korteriühingutele kuulunud majad.

Eeltähendatud korras kooperatiividele üleandmisele mittekuuluvad korteriühingute majad ja varad lähevad üle kohalikele töötava rahva saadikute Nõukogudele.

5. Kontroll elamuehituslike kooperatiivide tegevuse ja põhikirjas ettenähtud nõuete täitmise üle panna kohalike Nõukogude täitevkomiteedele ja nende elamute valitsustele.

6. Elamukooperatsiooni organiseerimise vormistamine vastavalt käesolevale määrusele viia läbi 1. sept. 1941.

Tallinn, 13. juunil 1941. Nr. 1155.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
13. juuni 1941 määruse nr. 1155 juurde.

Elamuehitusliku kooperatiivi normaalpõhikiri.

I. Kooperatiivi eesmärk, õigused ja kohused.

§ 1. Elamuehituslik kooperatiiv .....
(nimetus)
asutatakse ..... linnas (asulas) kooperatiivi liikmeile eluruumide kindlustamiseks elumajade ehitamise teel kooperatiivi arvel ja nende majade järgnevaks majanduslikuks ekspluateerimiseks ja valitsemiseks.

§ 2. Kooperatiivi liikmeiks võivad olla kodanikud, kes on saanud 18-aastaseks, välja arvatud kohtu poolt valimisõiguste kaotamisega süüdimõistetud isikud.

Juriidilised isikud (riigiasutised, -ettevõtted ja ühiskondlikud organisatsioonid) ei või olla kooperatiivi liikmeiks ega oma vahenditega osa võtta kooperatiivi ehitustegevusest.

§ 3. Kooperatiivi põhikiri tuleb registreerida kohaliku nõukogu elamute valitsuses. Kooperatiiv omandab juriidilise isiku õigused arvates tema põhikirja riiklikust registreerimisest vastavas finantsorganis.

Kooperatiivil on oma nimetusega pitsat.

§ 4. Kooperatiivi liikmete arv ei või ületada kooperatiivi poolt ehitusplaani põhjal püstitatavate eluruumide (korterite või tervete tubade) arvu.

§ 5. Kooperatiivil on õigus:

a) saada tähtajata kasutamiseks vabu maatükke neile elamute ja abiehitiste püstitamiseks, samuti ka maatükke ühes neil asuvate hoonetega — nende kordaseadmiseks, valmis- ja ümberehitamiseks;

b) teostada ehitust hankelisel ja majanduslikul teel, samuti ka kooperatiivi üksikute liikmete isikliku tööga, arvestades nende isikliku töö osatähe maksusse;

c) sõlmida iga liiki lepinguid, mis on vajalikud elumajade ja abiehitiste ehitamiseks, samuti ka nende ekspluateerimiseks;

d) võõrandada oma vara riigiasutistele, -ettevõtteile ja ühiskondlikele organisatsioonidele, välja arvatud § 7 tähendatud vara;

e) organiseerida kooperatiivi liikmete kultuurolustikulist teenindamist (söögimaja, pesumaja, klubi, raamatukogu, lastesõimed jne.).

§ 6. Kooperatiivi ehituse (koguulatusliku või järkjärgulise) ulatuse ning alustamise ja lõpetamise tähtajad kinnitatakse kohaliku nõukogu poolt ja kantakse sisse maatüki üleandmise akti.

Edaspidi on kooperatiivil õigus eespool-seatud korras teostada oma liikmete kasvanud vajaduste rahuldamiseks eluruumide alal tema poolt püstitatud hoonete juures ainult peale- ja ümberehitusi.

§ 7. Kooperatiivi poolt püstitatud, kordaseatud, valmis- ja ümberehitatud hooned kuuluvad temale kooperatiiv-omandiõiguse alusel ja ei ole võõrandatavad tervikuna ega osadena (korterid, toad) juriidilistele ega füüsilistele isikutele, välja arvatud võõrandamine likvideerimiskorras (§ 40).

§ 8. Kooperatiiv vastutab oma kohustuste eest kogu temale kuuluva varaga.

II. Kooperatiivi organiseerimise kord.

§ 9. Kooperatiivi moodustamiseks on nõutav vähemalt seitsme kodaniku esialgne ühinemine ja nende kui asutajate poolt põhikirja esitamine kohaliku nõukogu elamute valitsusele registreerimiseks.

Põhikirja registreerimisel esitavad asutajad oma ligikaudsed arvestused kavatsetavate sisseastemaksude suuruse ja ehituse ulatuse kohta.

Arvates põhikirja registreerimisest finantsorganis muutuvad asutajad kooperatiivi liikmeiks.

Kooperatiivi asutajaliikmete üldkoosolek: a) määrab ligikaudu kindlaks ehitise suuruse, tüübi ja plaani, b) määrab kindlaks sisseastemaksude suuruse, c) valib asutajate koosseisust juhatuse, ametiajaga kuni viimase poolt koopereerimisalase organiseerimistöö lõpetamiseni vastavalt § 10.

§ 10. Kooperatiivi asutajate poolt valitud juhatus on kohustatud:

a) vastu võtma kodanikelt kooperatiivi liikmeks astumise sooviavaldusi;
b) koostama ehitise projekti, plaani ja esialgse eelarve;
c) sisse kasseerima sisseastemakse kooperatiivi liikmeilt;
d) kokku kutsuma kooperatiivi liikmete üldkoosoleku oma tegevusaruande kinnitamiseks, ehitise plaani ja eelarve kinnitamiseks, uue ehitise plaanil eluruumide kinnitamiseks kooperatiivi vastavate liikmete nimele, osamaksude suuruse, nende maksmistähtaegade ja ehituse teostamise viiside (hankelisel, majanduslikul, isikliku töö rakendamise teel) kindlaksmääramiseks ja juhatuse ning revisjonikomisjoni valimiseks.

§ 11. Maatükk antakse kooperatiivile välja kohaliku nõukogu kommunaalosakonna poolt tingimusel, et kooperatiiv maksab oma jooksvale arvele kohalikus kommunaalpangas summasid vähemalt 50% ulatuses kooperatiivi poolt püstitada kavatsetava ehitise maksusest.

§ 12. Kooperatiivil on õigus asuda majade püstitamisele alles pärast ehitusloa saamist ja projekti kinnitamist seatud korras.

§ 13. Ehituse teostamise kontroll ja valmisehitatud majade vastuvõtmine toimub seatud korras.

III. Kooperatiivi varad.

§ 14. Kooperatiivi varad koosnevad: a) kooperatiivi liikmete sisseastemaksudest, b) osamaksudest, c) muudest laekumistest.

§ 15. Üldkoosoleku otsusel võib kooperatiiv moodustada erifonde, mida kulutatakse põhikirjas ettenähtud, kooperatiivi ülesannetele vastavateks otstarveteks.

§ 16. Kooperatiiv on kohustatud hoidma oma summad kohalikus kommunaalpangas, kus seda pole, seal Riigipanga kohalikus osakonnas.

IV. Kooperatiivi liikmete õigused ja kohused.

§ 17. Igale kooperatiivi liikmele antakse alaliseks kasutamiseks eluruum vastavalt tema osamaksu suurusele.

§ 18. Kooperatiivi ühe liikme osamaksu suurus ei või olla vähem ühe toa ehitusmaksusest ega ületada üksiku korteri või ühe väikese hoone ehitusmaksust.

Kooperatiivi liikmete osamaksudele ei või pöörata sissenõuet nende isiklikkude võlgade ja kohustuste põhjal.

§ 19. Liikmed, kes kooperatiivilt on saanud eluruumid, ei või ühtaegu omada eluruume teiste elamuehituslikkude kooperatiivide majades.

§ 20. Kooperatiivi liikmel on õigus:

a) elada oma perekonnaga temale kooperatiivi poolt antud eluruumis kogu kooperatiivi olemasolu ajal;
b) juhatuse nõusolekul üürile anda üksikuid tube ja ajutise ärasõidu korral ka kogu eluruumi kõrvalistele isikutele tasu eest, mille suurus ei ületa tema poolt makstavat tasu ekspluatatsioonikulude katteks, mis langevad üürileantavale pinnale, lisandiga mitte üle 20%;
c) teostada eluruumi vahetust oma äranägemisel tingimusel, et vahetuskorras sissekoliv isik vastu võetakse kooperatiivi liikmeks.

§ 21. Kooperatiivi liikme vabatahtlik lahkumine kooperatiivi koosseisust on lubatud tingimusel, et ta oma osa üle annab bilansihinna järgi teisele isikule, kes on kooperatiivi liikmeks vastu võetud lahkuja asemele, või kooperatiivile enesele vastava kokkuleppe põhjal.

§ 22. Kooperatiivi liiget võidakse koosseisust välja heita: a) käesolevale põhikirjale mitte-alistumise korral, b) üldkoosoleku poolt kindlaksmääratud kohustuste mitte-täitmise korral, c) elamusse röövsuhtumise korral, d) käitumise korral, mis teeb võimatuks teistele elanikele kooselu samas korteris.

Kooperatiivi koosseisust väljaheidetud liige kuulub kooperatiivi eluruumist väljatõstmisele kohtulikus korras ühes kõigi temaga koos elavate isikutega, ilma temale teist elamispinda vastu andmata. Niisugusel puhul vabanenud elamispind antakse üle kooperatiivi koosseisu vastuvõetud uuele liikmele.

Väljaheidetud liikmele makstakse tagasi tema osamaks bilansihinna järgi hiljemalt 3 kuud pärast üldkoosoleku poolt aastaaruande kinnitamist operatsiooniaasta kohta, mille kestel kooperatiivi liige kooperatiivi koosseisust välja heideti.

Kui aga eluruum anti teisele kooperatiivi liikmele üle enne seda tähtaega, siis makstakse osamaks väljaheidetule tagasi hiljemalt ühe kuu jooksul, arvates uue kooperatiivi liikme vastuvõtmise päevast.

§ 23. Kooperatiivi surnud liikme osa läheb üle tema pärijatele. Perekonnaliikmetel, kes elavad surnule kuulunud eluruumis, on eesõigus selle ruumi kasutamiseks tingimusel, et üks perekonnaliikmeist astub kooperatiivi liikmeks.

§ 24. Lahkunud liikme asemel kooperatiivi koosseisu vastuvõetud uus kooperatiivi liige vastutab kooperatiivi ees lahkunud liikme kohustuste eest, mis tekkisid enne uue kooperatiivi liikme sisseastumist.

V. Kooperatiivi valitsemise organid.

§ 25. Kooperatiivi valitsemise organiteks on: kooperatiivi liikmete üldkoosolek ja kooperatiivi juhatus.

§ 26. Üldkoosolek on kooperatiivi valitsemise kõrgemaks organiks.

Juhatusele ei või edasi volitada järgmisi üldkoosoleku õigusi:

a) kooperatiivi liikmete vastuvõtmine ja väljaheitmine selle koosseisust;
b) ehitise plaani ja eelarve ning aastase majandus-finantsplaani kinnitamine;

c) eluruumide jaotamine kooperatiivi liikmete vahel;
d) osa- ja sisseastemaksu suuruse kindlaksmääramine;
e) kooperatiivi liikmete osavõtu suuruse kindlaksmääramine ekspluatatsioonikuludest majapidamise alal;
f) kooperatiivi erifondide moodustamine;
g) juhatuse ja revisjonikomisjoni valimine;
h) juhatuse ja revisjonikomisjoni tegevuse peale esitatud kaebuste läbivaatamine;
i) kooperatiivi likvideerimise küsimus.

§ 27. Korraline üldkoosolek kutsutakse juhatuse poolt kokku vähemalt kaks korda aastas. Erakorraline üldkoosolek kutsutakse $^1/_3$ kooperatiivi liikmete nõudel kokku 6-päevase tähtaja jooksul, samuti ka kooperatiivi revisjonikomisjoni või kohaliku nõukogu elamute valitsuse nõudel.

§ 28. Üldkoosolek on otsusevõimeline, kui kohal on vähemalt $^2/_3$ kooperatiivi liikmete üldarvust. Igal kooperatiivi liikmel on üldkoosolekul üks hääl.

Kooperatiivi liikmel on õigus kirjalikult volitada osa võtma üldkoosolekust kedagi temaga koos elavatest täisealistest perekonnaliikmetest.

Juhatuse liikmeil ei ole õigust osa võtta häältamisest küsimustes, mis puutuvad: a) juhatuse aruande kinnitamisse; b) juhatuse tegevuse hindamisse; c) juhatuse liikmeile tasu määramisse; d) nende vastutusele võtmisse või enne tähtaega ametist kõrvaldamisse.

Otsused võetakse üldkoosoleku poolt vastu koosolevate liikmete lihthäälteenamusega. Üldkoosoleku otsused a) kooperatiivi liikmete koosseisust väljaheitmise; b) juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmete ennetähtaegse ametist kõrvaldamise ja c) kooperatiivi likvideerimise küsimuses võetakse vastu $^2/_3$ häälteenamusega.

§ 29. Üldkoosoleku aja ja koha ühes päevakorraga teatab juhatus kooperatiivi liikmetele kirjalikult vähemalt kuus päeva enne koosoleku päeva.

Kui kokkukutsutud üldkoosolekule ei ilmu nõutav arv liikmeid, kutsutakse sama päevakorra arutamiseks kokku uus üldkoosolek eelmises lõikes tähendatud korras, mis on otsusevõimeline kokkutulnud liikmete arvule vaatamata.

§ 30. Üldkoosoleku juhatus valitakse lahtisel häältamisel. Koosoleku otsused protokollitakse. Protokoll kirjutatakse alla koosoleku juhatuse poolt.

Protokoll ühes koosolekust osavõtnud liikmete nimestikuga hoitakse alal kooperatiivi juhatuse dokumentide hulgas.

§ 31. Kooperatiivi juhatus koosseisus — vähemalt kolm liiget ja üks kandidaat, valitakse üldkoosoleku poolt kaheaastaseks tähtajaks.

§ 32. Juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseisu ei või ühtaegu kuuluda abikaasad, vanemad ja lapsed, vanavanemad ja lapselapsed, lihased vennad ja õed ega nende abikaasad.

§ 33. Juhatus on kooperatiivi täidesaatev organ, kes annab aru üldkoosolekule.

Juhatuse kohuste hulka kuulub: a) üldkoosoleku poolt kindlaksmääratud sisseaste- ja osamaksude sissekasseerimine kooperatiivi liikmeilt; b) plaanide, eelarvete ja aruannete koostamine; c) majavalduste valitsemine; d) tööliste ja teenijate palkamine ja vallandamine; e) kooperatiivi nimel toimingute ja lepingute sõlmimine; f) kooperatiivi esindamine kõigis kohtu- ja administratiivasutistes; g) kooperatiivi liikmete nimekirja pidamine ja asjaajamise juhtimine; h) arvepidamise juhtimine ja teiste kohuste täitmine, mis järelduvad käesolevast põhikirjast.

§ 34. Kohustused, volitused, lepingud ja rahalised nõudmised peavad olema alla kirjutatud juhatuse esimehe (või tema asetäitja) ja peale selle juhatuse liikme poolt, kes juhib kooperatiivi rahandust.

§ 35. Kaebused juhatuse tegevuse peale esitatakse: a) kas revisjonikomisjonile, kes on õigustatud pärast juhatuselt seletuse nõudmist andma talle vastavaid juhatusi, samuti esitama kaebust arutamiseks üldkoosolekule, b) või üldkoosolekule juhatuse kaudu, kes on kohustatud ette kandma kaebust üldkoosolekule ühes oma seletustega.

§ 36. Revisjonikomisjon on organiks, kes kontrollib ja revideerib juhatuse tegevust.

Revisjonikomisjon valitakse üldkoosoleku poolt kolmeliikmelises koosseisus, tähtajaga kaheks aastaks.

§ 37. Kaebused revisjonikomisjoni tegevuse peale esitatakse üldkoosolekule revisjonikomisjoni enese kaudu, kes on kohustatud kaebuse ette kandma lähemale üldkoosolekule ühes oma seletustega.

§ 38. Juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed, kes oma tegevusega on kooperatiivi majandusele kahju põhjustanud, kannavad kooperatiivi ees materiaalset vastutust.

§ 39. Kooperatiiv tegutseb kohaliku nõukogu elamute valitsuse järelevalve ja kontrolli all. Elamute valitsuse otsused, mis ei ole vastukäivad käesolevale põhikirjale, on kooperatiivile kohuslikud.

Elamute valitsusel on õigus üles tõsta üldkoosolekul, revisjonikomisjonis ja kooperatiivi juhatuses, vastavalt kuuluvusele, kooperatiivi valitsemise organite liikmete ja töötajate vastutusele võtmise küsimust nende poolt seaduste, määruste, põhikirja ja elamute valitsuse korralduste rikkumise pärast.

Tsiviilõiguslikud vaidlused kooperatiivi ja tema liikmete vahel kuuluvad lahendamisele kohtulikus korras.

VI. Kooperatiivi tegevuse lõpetamine ja tema asjade likvideerimine.

§ 40. Elamuehituslik kooperatiiv lõpetatakse ühes tema asjade ja vara likvideerimisega juhul:
a) kui kooperatiiv tunnustatakse kohtu poolt maksujõuetuks;
b) kui kohtuotsusega tunnustatakse, et kooperatiiv on kõrvale kaldunud põhikirjas tähendatud sihist või et tema tegevus ei vasta riigi huvidele;
c) kui kooperatiivi üldkoosoleku poolt tunnustatakse vajalikuks kooperatiivi likvideerimine — tingimusel, et see otsus kinnitatakse kooperatiivi põhikirja registreerimise koha elamute valitsuse poolt.

§ 41. Kooperatiivi asjade likvideerimine toimub kooperatiivorganisatsioonide likvideerimise korra

kohta kehtivate seaduste alusel, kohaliku nõukogu elamute valitsuse esindaja kohusliku osavõtuga.

§ 42. Kooperatiivi vara, mis on järele jäänud pärast kõigi kooperatiivile esitatud nõuete rahuldamist, tema poolt enese peale võetud kohustuste täitmist ja liikmete osamaksude väljamaksmist, samuti ka kooperatiivi raamatud, toimikud ja dokumendid antakse üle kohaliku nõukogu elamute valitsusele.

XI.

Riigivarad, eelarve ja rahandus.

1. jagu.

Mitmesugused eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi põhimääruse kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 20. 2. 1941, 20, 252)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi põhimäärus.

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 174.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 11. veebruari 1941 määruse nr. 174 juurde.

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi põhimäärus.

1. Vastavalt Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 48-le Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat on liiduvabariiklik rahvakomissariaat ja Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 49 kohaselt ta juhib Eesti NSV rahandust ning allub oma tegevuses Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kui ka NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadile.

2. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat juhib kohalikkude rahandusosakondade tööd ja kontrollib nende tegevust.

3. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi eesotsas seisab Rahvakomissar.

4. Vastavalt Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 47-le Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissar annab Rahvakomissariaadi võimkonna piirides käskkirju ja juhendeid NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi käskkirjade ja juhendite alusel ning nende täitmiseks ja kontrollib nende täitmist.

5. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissar määrab ametisse ja vabastab ametist Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi valitsuste, osakondade ja sektorite töötajaid ning kooskõlas kehtivate seaduste ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korraldustega kinnitab kohalikkude rahandusorganite töötajate ametisse määramisi, ümberpaigutamisi ja ametist vabastamisi.

6. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat täidab järgmisi ülesandeid:

a) töötab välja ja esitab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste alusel ning nende täitmiseks seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste ning Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste eelnõud rahandusküsimustes; juhib NSV Liidu ja Eesti NSV rahandusseaduste rakendamist ning kontrollib nende täitmist;

b) koostab Eesti NSV riikliku eelarve eelnõu ja esitab selle läbivaatamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule; täidab vabariiklikku eelarvet ja juhib kohalikkude rahandusorganite tööd kohalikkude eelarvete koostamisel ja täitmisel; koostab Eesti NSV riikliku eelarve täitmise aruande ning esitab selle Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadile;

c) vaatab läbi majandusalaste rahvakomissariaatide tulude-kulude bilansside kavad ja esitab nende kohta oma arvamused Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule;

d) juhib Eesti NSV territooriumil ettevõtetelt, organisatsioonidelt ja elanikkudelt võetavate riiklikkude ja kohalikkude maksude, samuti riiklikkudelt majandusorganisatsioonidelt ja ettevõtetelt võetavate maksutulude ja kasudest mahaarvamiste, kui ka muude riigieelarveliste tulude arvutamist ja sissenõudmist; teostab vabariiklikku alluvusega riiklikkude majandusorganisatsioonide ja ettevõtete kasudest mahaarvamiste sissenõudmist; kooskõlas kehtivate seadustega võimaldab soodustusi, tähtaja pikendamisi ja ajatamisi maksude ning muude maksete alal; valvab, et ei toimuks ebaseaduspäraste maksude võtmist ja otsustab seadusega määratud õiguste piirides kaebusi rahandusorganite ebaõige tegevuse peale riiklikkude ja kohalikkude maksude ning muude maksete võtmisel;

e) teostab valvet eelarveliste kohustuste õigeaegse täitmise üle riiklikkude, kooperatiiv- ja ühiskondlikkude organisatsioonide poolt; kontrollib riiklikkude rahasummade laekumise ja kulutamise korrapärasust, väljaspool eelarvet

seisvate (eri-) summade kujundamist ja kulutamist, vajalikkudel juhtudel aga ka riiklikkude, kooperatiiv- ja ühiskondlikkude organisatsioonide eneste rahasummade laekumist ja kulutamist, samuti nende rahandus-eelarvelikku distsipliini, raamatupidamise operatsioonide seadusepärast ja arvestuse ning aruandmise korrapärast täitmist;

f) töötab välja ja esitab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks vabariikliku ja kohaliku alluvusega asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide teenijate koosseisud ja koosseisude kontingendid ning kontrollib kindlaksmääratud koosseisudest, palgamääradest ja töötasu fondidest kinnipidamist;

g) juhib NSV Liidu riigilaenude mahutamist Eesti NSV territooriumil ja nende laenude obligatsioonipidajate teenimist;

h) juhib erimääruste alusel riigi töö-hoiukassade tööd ja tööd riikliku kindlustuse alal;

i) teostab kohalikkude kommunaalpankade ja pandimajade tegevuse järelevalvet ning täidab NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi volitusel ülesandeid eripikalaenupankade kohalikkude organite tegevuse järelevalve alal;

j) kontrollib kooskõlas kehtivate seadustega vabariikliku alluvusega majandusorganisatsioonide seatud korras kinnitatud bilansse;

k) organiseerib ja juhib Eesti NSV rahandusorganite kaadrite ettevalmistamist ja ettevalmistuse täiendamist;

l) teostab teisi ülesandeid, mis temale pannakse NSV Liidu ja Eesti NSV kehtivate seadustega, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korraldustega, NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi käskkirjade ja juhenditega.

7. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadil on õigus:

a) kontrollida kohtadel vabariikliku ja kohalikkude eelarvete alusel teotsevate riiklikkude asutiste ja organisatsioonide ning samuti ka majandusliku arvestuse alusel teotsevate riiklikkude, kooperatiiv- ja ühiskondlikkude organisatsioonide ja ettevõtete rahandusliku tegevusega seosesolevaid materjale;

b) nõuda asutistelt ja organisatsioonidelt kõikide rahaliste dokumentide, arvepidamise raamatute, plaanide, kalkulatsioonide ja muude dokumentide esitamist, samuti ka nende rahanduse seisundi kohta aruannete esitamist kindlaksmääratud vormide järgi;

c) nõuda vajalikkudel juhtudel ka teistelt vabariikliku ja kohaliku alluvusega asutistelt ja organisatsioonidelt andmete ja dokumentidest ärakirjade esitamist kontrollitavate asutistega ja organisatsioonidega sõlmitud tehingute ja nendega toimetatud arvete õiendamise kohta; saada krediitasutistelt kontrollitavate asutiste ja organisatsioonide tehingutega seosesolevaid vajalikke teateid, andmeid ja ärakirju dokumentidest;

d) anda revideeritavate asutiste ja organisatsioonide juhatajatele kohustuslikke juhendeid revisjonil ilmsikstulnud riikliku rahandusdistsipliini rikkumiste kõrvaldamiseks;

e) võtta tarvitusele riikliku rahandusdistsipliini rikkumise korral seaduses ettenähtud rahandusliku iseloomuga sanktsioone kuni finantseerimise lõpetamiseni või peatamiseni;

f) saada kõigilt vabariikliku ja kohaliku alluvusega riiklikkudelt asutistelt ja majandusorganisatsioonidelt ning -ettevõtetelt Eesti NSV riigi tulude-kulude eelarve ja samuti riigieelarve veerandaasta plaanide koostamiseks vajalikke materjale;

g) teostada seaduses ettenähtud juhtumitel maksete sissenõudmist riiklikku eelarvesse vastuvaidlemata korras.

8. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadis moodustatakse alljärgnevad valitsused ja osakonnad:

a) E e l a r v e v a l i t s u s, kes töötab välja vabariikliku ja kohalikkude eelarvete kavad ning koostab Eesti NSV riigieelarve eelnõu, koostab riigieelarve veerandaasta plaanid, täidab vabariiklikku eelarvet ja teostab kohalikkude rahandusorganite töö juhtimist ja kontrolli kohalikkude eelarvete koostamisel ja täitmisel; vaatab läbi vabariikliku eelarve alusel finantseeritavate sotsiaal-kultuursete asutiste ja algatuste eelarved (kulud hariduse, kunsti, kaadrite, teaduslikuurimistöö, ajakirjanduse ja muude kultuuralaste kulutuste alal), samuti tervishoiu ja sotsiaalkindlustuse alal teotsevate asutiste ning nende asutiste erisummade eelarved, vaatab läbi Hariduse, Tervishoiu, Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissariaatide süsteemi kuuluvate, kui ka muude vabariikliku alluvusega majandusorganisatsioonide tuludekulude bilansside kavad ja töötab välja ettepanekud kasudest mahaarvamise suuruse kindlaksmääramiseks ja nende organisatsioonide finantseerimiseks eelarve korras; teostab sotsiaal-kultuursete asutiste ja algatuste finantseerimist vabariiklikus eelarves määratud krediitide piirides; juhib ja kontrollib kohalikkude rahandusorganite tööd sotsiaal-kultuursete asutiste ja algatuste finantseerimisel;

b) K e s k a r v e p i d a m i n e e e l a r v e t ä i t m i s e a l a l, kes organiseerib arvepidamist vabariikliku eelarve ja kohalikkude eelarvete täitmise alal ja teostab järelevalvet selle arvepidamise seisukorra üle rahandusorganites ja eelarvekorras töötavates asutistes ning organisatsioonides; teostab arvepidamist vabariikliku eelarve täitmise alal, koostab vabariikliku eelarve täitmise aruande ja Eesti NSV riigieelarve täitmise koondaruande;

c) R i i g i t u l u d e V a l i t s u s, kes koostab riigitulude (käibemaks, mahaarvamised kasudest, maks mittekaubalistelt operatsioonidelt jne.) laekumiste plaanide kavad ja teostab nende täitmise arvestamist; teostab riiklikku registreerimist; nõuab sisse mahaarvamised vabariikliku alluvusega organisatsioonide ja ettevõtete kasudest; organiseerib riigi-

fondide arvestamist ja nende realiseerimist; juhib ja kontrollib kohalikkude rahandusorganite tööd riiklikkudelt organisatsioonidelt ja ettevõtetelt eelarvesse arvatavate maksete arvutamisel ja sissenõudmisel, samuti organisatsioonide ja ettevõtete riiklikul registreerimisel ja registreerimisel maksustamise otstarbeks; vaatab läbi kaebused rahandusorganite ebaõige tegevuse peale riiklikku eelarvesse arvatavate maksete sissenõudmisel;

d) Maksude Valitsus, kes koostab elanikkudelt võetavate riiklikkude ja kohalikkude maksude laekumiste plaanide kavad ning teostab nende plaanide täitmise arvestamist; töötab välja kohalikkude maksude võtmise eeskirjade ja juhendite kavad; juhib ja kontrollib kohalikkude rahandusorganite tööd maksustamisesemete arvestamisel, elanikkudelt võetavate riiklikkude ja kohalikkude maksude, kolhoosidelt võetava rahalise tulumaksu ning sotsialistliku majanduse organisatsioonidelt ja ettevõtetelt võetavate kohalikkude maksude arvutamisel ja sissenõudmisel; vaatab läbi kaebused rahandusorganite ebaõige tegevuse peale maksustamisel;

e) Koosseisude Osakond, kes töötleb riikliku aparaadi struktuuri ja koosseisude küsimused, koostab arvamused rahvakomissariaatide ja keskasutiste struktuuri, koosseisude, palgamäärade ja töötasu fondide, kui ka nendele alluvate asutiste, organisatsioonide ja ettevõtete koosseisude kontingentide ja töötasu fondide üle; vaatab läbi rahvakomissariaatide ja keskasutiste haldamiskulude eelarved; koostab haldamiskulude koondplaanid ja -aruande; teostab järelevalvet kindlaksmääratud koosseisude struktuurist, palgamääradest ja töötasu fondidest kinnipidamise üle asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt; teostab kohalikkude rahandusorganite töö juhtimist ja kontrolli koosseisude, palgamäärade ja töötasu fondide registreerimise alal;

f) Rahvamajanduse (tööstuse, põllumajanduse, kommunaal-, elamute- ja teedemajanduse, autotranspordi, kaubanduse) Finantseerimise Osakond, kes vaatab läbi majanduslikkude rahvakomissariaatide tuludekulude bilansikavad ja töötab välja ettepanekud kasumäärade, kasudest mahaarvamiste ja muude riiklikku eelarvesse arvatavate maksete suuruse kindlaksmääramiseks, samuti ettepanekud käibevahendite suurendamise ja eelarvelise finantseerimise kohta; uurib tootmiskulusid ja käibest olenevaid kulutusi vastavatel majandusharudel ning kootsab arvamused omahinna alandamise ja müügihindade määramise kohta; vaatab läbi vabariikliku alluvusega majanduslikkude organisatsioonide ning -ettevõtete bilansid ja aruanded, teostab nende rahandusliku ja majandusliku tegevuse analüüsi ning kontrollib põhi- ja käibevahendite seisundit, kasude kogumise plaani, kapitaalehituste finantseerimisplaani täitmist ja amortisatsioonisummade kasutamist; teostab rahvamajandusharude finantseerimist vabariikliku eelarvega määratud krediitide piirides; juhib rahandusorganite tööd kohalikkude majandusharude finantseerimisel;

g) Kaadrite Osakond, kes valmistab ette Rahanduse Rahvakomissarile materjalid ja ettepanekud rahandusorganites töötajate ametisse määramise, ümberpaigutamise ja ametist vabastamise suhtes; organiseerib ja korraldab Eesti NSV rahandusorganite töötajate ettevalmistuse täiendamist ja nende kvalifikatsiooni tõstmist ning teostab nende töötajate arvestamist;

h) Erisektor, kes tegutseb erimääruse alusel;

i) Administratiiv-majandusosakond;

j) Rahvakomissari ja tema asetäitjate sekretariaat.

9. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi juures asuvad järgmised asutised, kes teotsevad erimääruste alusel: Eesti NSV Riiklikkude Töö-Hoiukassade ja Riikliku Krediidi Valitsus ning Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsus.

10. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadis moodustatakse Rahvakomissariaadi Kolleegium, mis koosneb Rahvakomissarist (esimehena), tema asetäitjatest ja rahvakomissariaadi juhtivatest töötajatest. Kolleegiumi koosseis kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari ettepanekul. Kolleegium arutab rahandusliku tegevuse praktilise juhtimise, rahandusorganite ülesannete täitmise kontrolli teostamise ja kaadrite valiku küsimusi, kohalikkude rahandusorganite töötajate aruandeid ning tähtsamaid käskkirju ja juhendeid Rahvakomissariaadi alalt.

Kolleegiumi otsused viiakse täide Rahvakomissari käskkirjade kujul.

Lahkarvamiste tekkimisel Rahvakomissari ja Kolleegiumi vahel Rahvakomissar viib täide oma otsuse, teatades ühtlasi tekkinud lahkarvamisest Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule, kuna Kolleegiumi liikmed omaltpoolt võivad kaevata Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus pea- ja vanemate raamatupidajate õigustest ja kohustustest ühiskondlustatud sektori asutistes ja majanduslikkudes organisatsioonides.

(Avaldatud ENSV T 10. 5. 1941, 48, 722)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Avaldada teadmiseks ja täitmiseks käesolevale lisandatud tõlkes NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 29. septembrist 1932 nr. 1511 (LSKK 1932, nr. 72, art. 440; 1935, nr. 34, art. 302) pea- ja vanemate raamatupidajate õigustest ja kohustustest ühiskondlustatud sektori asutistes ja majanduslikkudes organisatsioonides § 1—12.

Tallinn, 22. aprillil 1941. Nr. 741.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
22. aprilli 1941 määruse nr. 741 juurde.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 1511

29. septembrist 1932

pea- ja vanemate raamatupidajate õigustest ja kohustustest ühiskondlustatud sektori asutistes ja majanduslikkudes organisatsioonides.

(Art. 11 on toodud NSVL RKN — 21. juuni 1935 määruse nr. 1249 redaktsioonis.)

Omistades arvepidamisele erilist tähtsust võitluses sotsialistliku ülesehitustöö plaani täitmise ja isemajandamise põhimõtte süvendamise eest ning sihiga kõvendada raamatupidajate vastutust raamatupidamise organiseerimise eest, tõsta raamatupidamise aruandmise kvaliteeti ja kindlustada aruannete õigeaegset esitamist, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab NSVL RKN 9. augustil 1928 vastuvõetud määruse „Pea- ja vanemate raamatupidajate õigustest ja kohustustest" muutmiseks:

1. Eraldada ettevõtetes, trustides, ühendites, samuti ühiskondlustatud sektori asutistes ja majanduslikkudes organisatsioonides, kes tegutsevad isemajandamise alusel, raamatupidamine üldistest statistika ja arvestuse organitest.

Märkus. Raamatupidamise eraldamisel üldistest statistika ja arvestuse organitest käesolevas artiklis nimetatud asutistes, ettevõtetes ja organisatsioonides, arvestuse ja statistika osakonnad ja sektorid ise säilitatakse. Raamatupidamise organid on nende asutiste, ettevõtete ja majanduslikkude organisatsioonide iseseisvaks osaks ja ei kuulu mõne teise osa koosseisu (sektori, osakonna jne.).

2. Organisatsioonides, kes on riiklikul eelarvel (rahvakomissariaatides ja peavalitsustes), arvestuse ja statistika sektorites eraldada erigrupid alluvate majanduslikkude organite ja ettevõtete arvepidamise juhtimiseks.

3. Säilitada olemasolev kord igat liiki aruandmise kinnitamisel ja esitamisel. Raamatupidamise kui ka muu arvestuse metodoloogilist juhtimist teostab Rahvamajandusliku Arvestuse Keskvalitsus, kusjuures Rahvamajandusliku Arvestuse Keskvalitsuse juhised raamatupidamise alal kooskõlastatakse NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadiga ja NSV Liidu Riigipangaga ja antakse ainult vastavate ametkondade kaudu.

4. Ühiskondlustatud sektori asutistes, ettevõtetes ja majanduslikkudes organisatsioonides seisab raamatupidamise organite eesotsas üksikisik — pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja, kes on arvepidamise juhtijaks. Pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja kannab ühes asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni juhatajaga täit vastutust rahanduslikust, riigieelarvelisest ja eelarvelisest distsipliinist kinnipidamise eest, raamatupidamise ja raamatupidamise aruandmise korrapärasuse eest asutises, ettevõttes ja majanduslikus organisatsioonis, samuti vastutust raamatupidamise üldise korralduse eest üksikutes majanduslikkudes üksustes või osades, mis kuuluvad vastava asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni koosseisu, kui neil üksustel või osadel on oma iseseisev raamatupidamine, ja esitavad lõplikud raamatupidamise aruanded.

5. Asutiste, ettevõtete ja majanduslikkude organisatsioonide pearaamatupidajad ja vanemad raamatupidajad tegutsevad vastavalt valitsuse seadustele ja määrustele ning kõrgemalseisvate organite juhenditele. Administratiivselt nad alluvad otseselt asutise, ettevõtte ja majandusliku organisatsiooni juhatajale. Raamatupidamise ja raamatupidamise aruandmise korra ja meetodite asjus nad alluvad aga neile kõrgemalseisvatele organitele, kellele allub otseselt nende asutis, ettevõte või majanduslik organisatsioon.

Pearaamatupidajate ja vanemate raamatupidajate ametisse nimetamine, ametist vabastamine ja ümberpaigutamine toimub kõrgemalseisva organi poolt asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni juhataja ettepanekul.

6. Kõik töötajad, kes töötavad asutises, ettevõttes või majanduslikus organisatsioonis raamatupidamise või raamatupidamise aruandmise alal, alluvad pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja juhtimisele.

Pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja juhised raamatupidamise ja aruandmise korralduse küsimustes, samuti raamatupidamise operatsioonide korrapärase ja õigeaegse vormistamise küsimustes on kohustuslikud kõigile pearaamatupidajaile ja vanemaile raamatupidajaile, kes töötavad üksikutes majanduslikkudes üksustes või filiaalides, mis kuuluvad vastava asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni koosseisu.

7. Pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja korraldused operatsioonide korrapärase ja õigeaegse vormistamise asjus, samuti määratud aruandeliste teadete esitamise asjus raamatupidamisele on kohustuslikud kõigile teistele osadele kui ka üksikutele töötajatele asutises, ettevõttes ja majanduslikus organisatsioonis.

Pearaamatupidajate ja vanemate raamatupidajate juhiste ja korralduste täitmata jätmise või rikkumise eest võetakse süüdlased distsiplinaarsele ja kohtulikule vastutusele.

8. Kõik operatiivsed korraldused asutise, ettevõtte ja majandusliku organisatsiooni alal, mis puutuvad raamatupidamisse või aruandmisse, siinhulgas raamatupidamise organite koosseisude kindlaksmääramine ja muutmine, samuti nende organite kõigi töötajate ametisse võtmine, ümberpaigutamine ja ametist vabastamine, ametikohtades töötasude ja preemiate määramine, toimuvad asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni administratsiooni poolt seatud korras ning kooskõlastatult pearaamatupidajaga või vanema raamatupidajaga või nende ettepanekul.

9. Lahkarvamised pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja ja asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni juhataja vahel lahendatakse kõrgemalseisva organi poolt.

10. Asutiste, ettevõtete ja majanduslikkude organisatsioonide bilansid ja raamatupidamise aruanded kirjutatakse alla juhataja ja pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja poolt. Kõik dokumendid, mil-

lel on rahaline, materiaalne, varanduslik, arvestuslik või krediidiline iseloom ja mis on aluseks raha vastuvõtmisele või raha väljaandmisele asutise, ettevõtte või majandusliku organisatsiooni kassast, samuti dokumendid, mis on aluseks raamatupidamise sissekannetele, kinnitatakse pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja poolt või isiku poolt, kes nende poolt selleks volitatud.

Märkus. Kõik nimetatud dokumendid, kui nad ei ole kinnitatud pearaamatupidaja või vanema raamatupidaja poolt või isiku poolt, kes nende poolt selleks volitatud, loetakse kehtetuks.

11. Pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja, saades korralduse, mis on vastolus seadusega või raamatupidamise aruandmise korraga, on kohustatud enne selle täitmist kirjalikult juhtima selle organi või isiku tähelepanu, kes korralduse andis, korralduse seadusevastasusele.

Saades korraldusele kirjaliku kinnituse, pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja on kohustatud seda täitma ja samal ajal otsekohe informeerima sellest kõrgemalseisva organi juhatajat. Ühtlasi on pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja kohustatud sellest teatama:

a) rajoonilise või linnalise alluvusega asutiste alal — rajooni või linna rahandusosakonna juhatajale;
b) krailise (oblasti) alluvusega asutiste alal — krai (oblasti) rahandusosakonna juhatajale;
c) liidulise või vabariikliku alluvusega asutiste alal — NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissarile või liiduvabariigi rahanduse rahvakomissarile, kuuluvuse järgi.

Neil juhtumeil, kus pearaamatupidaja või vanem raamatupidaja saab korralduse teo kordasaatmiseks, mis on kriminaalkorras karistatav, on nad kohustatud korraldust täitmata jättes otsekohe teatama sellest ülalnimetatud organitele.

12. Ebaõigete teadete andmise eest, samuti ebaõige aruandmise eest pearaamatupidajad ja vanemad raamatupidajad võetakse kohtulikule vastutusele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus põhivahendite ajutise ümberhindamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 20. 1. 1941, 9, 99)

1. Ühenduses üleminekuga NSVL teistes liiduvabariikides kehtivale arvestuskorrale on tekkinud vajadus viia põhivahendid ligikaudsele taastamisväärtuse (praeguse soetamisväärtuse) tasemele, mis võimaldaks normaalset amortiseerimist.

Kõik ettevõtted ja asutised, kes põhivahendite amortiseerimise teel koguvad endile põhivahendite uuendamise ja kapitaalremontide fonde, on kohustatud oma põhivahendite 1. I 1941. a. bilansijärgse väärtuse rublades ümber hindama alljärgnevate eeskirjade kohaselt.

2. Põhivahendite ümberhindamisel kasutada järgnevaid koefitsiente:

I. Hooned ja ehitised.

A. Tööstuslikud hooned ja ehitised (ka puurkaevud, tammid, sillad, üksikud korstnad, platvormid jne.):

1) puidust	1,7—2,0
2) segamaterjalist ja kivist	2,0—3,3
3) raudbetoonist ja rauast	2,5—4,3

B. Muud hooned (elamud, kõrvalhooned, kaubanduslikud, põllumajanduslikud):

1) puidust ja savist	1,6—2,1
2) segamaterjalist ja kivist	2,0—2,4
3) raudbetoonist ja rauast (hooned eriotstarbeks)	2,5—4,3

II. Masinad ja seadmed:

1) igasugused tööstusmasinad ja seadmed	1,5—4,0
2) jõuvankrid ja mehhaanilised transportvahendid	2,0—4,0
3) põllutööriistad ja -masinad, veovahendid jm.	1,0—4,0
4) rauast inventar (tööriistad, -vahendid jm., välja arvatud põllutööriistad)	3,0—5,0
5) kirjutusmasinad ja muud büroomasinad	4,0—6,0
6) büroosissesead (lauad, toolid, kapid, riiulid, kantseleitarbed ja muu puust inventar)	2,0—3,0
7) elus inventar	2,0—4,0

3. Koefitsiendid valitakse antud alam- ja ülemmäära piirides ettevõtte poolt nii, et antud ettevõtte vastava grupi põhivahendite kohta tuleks kohaldamisele ainult üks koefitsient. Koefitsiendi valikul tuleb võtta arvesse eeskätt seda, kas põhivahendite senised hinded on madalad või kõrged, võrreldes hindamise ajal kehtinud olukorraga, kui ka ettevõtte iseärasusi.

4. Ettevõtte poolt valitud koefitsiendid esitatakse kinnitamiseks vastavale rahvakomissarile ühes tarviliste seletuste ja põhjendustega. Põhjendatud juhtudel, eriti kui koefitsiendi valik antud piirides tekitab murrangulisi muudatusi ettevõtte tegevuses, võib vastava rahvakomissari ja Riikliku Plaanikomisjoni nõusolekul neile ettevõtteile määrata koefitsiente ka väljaspool ettekirjutatud piire.

5. Ümberhindamine toimub põhivahendite vastava grupi bilansijärgse (raamatulise) väärtuse kogusumma korrutamise teel p. 3 ja 4 korras kindlaksmääratud koefitsiendiga. Saadud juurdehindlused näidatakse raamatuis aktivas põhivahendite juurdehindluse kontos ja passivas põhivahendite juurdehindluse fondi kontos eraldi ühe üldise summana, jättes juurdehindluse jaotamata üksikuile esemeile.

6. Ümberhindamine teostatakse 1941. a. jaanuarikuu jooksul nii, et juba 1941. a. jaanuarikuu amortisatsiooni arvutamisel saaks aluseks võtta põhivahendite algväärtuse (1. I 1941. a. bilansi järgi) ja juurdehindluse kogusumma.

7. Põhivahendite ümberhindamine käesolevate eeskirjade alusel on ajutine ja kehtib seni, kuni on teostatud üksikasjaline ümberhindamine kõigi asutiste ja ettevõtete põhivahendite taastamisväärtuse (praeguse soetusväärtuse) ja võimaliku kasutamisea

kindlakstegemise teel. Selle ümberhindamise teostamiseks antakse ligemal ajal erijuhend, kuid viivituste vältimiseks on ettevõtted ja rahvakomissariaadid kohustatud hoolitsema, et kohe astutaks samme andmete hankimiseks ja tarvilikkude nimistute koostamiseks eeskätt nende põhivahendite taastamisväärtuse (praeguse soetusväärtuse) kohta, mida ENSV-s ei valmistata ja mida seetõttu sisse tuuakse teistest liiduvabariikidest.

Tallinn, 14. jaanuaril 1941. Nr. 71.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riiklike ja kooperatiivsete ettevõtete põhifondide ümberhindamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 4. 6. 1941, 56, 880)

Kooskõlas NSVL Rahvakomissaride Nõukogu korraldusega 16. aprillist 1941 nr. 474-10 ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 14. jaanuaril 1941 põhivahendite ajutise ümberhindamise kohta antud määruse (ENSV T 1941, 9, 99) muutmiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Teostada Eesti NSV territooriumil asuvate riiklike ja kooperatiivsete ettevõtete põhifondide ümberhindamine 1. mai 1941 inventeerimisandmete alusel NSV Liidus 1. jaanuaril 1940 kehtinud väljalaskehindade järgi.

2. Ümberhindamisele kuuluvad põhifondid kõigis liidu, vabariikliku ja kohaliku alluvusega ettevõtetes.

3. Rahvakomissariaadid ja täitevkomiteed teostavad põhifondide ümberhindamist:

a) liidu ja liiduvabariiklikele rahvakomissariaatidele alluvates ettevõtetes liidu rahvakomissariaatide poolt antavate hindamisaluste ja juhatuste järgi;
b) vabariiklikele rahvakomissariaatidele alluvates ettevõtetes vastava rahvakomissariaadi poolt väljatöötatavate hindamisaluste järgi;
c) vahetult täitevkomiteedele alluvates ettevõtetes Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt antavate juhatuste järgi.

4. Põhifondide ümberhindamise töö juhtimiseks moodustada komisjon järgmises koosseisus: Riikliku Plaanikomisjoni esimehe asetäitja komisjoni esimehena, Eesti NSV Statistika Valitsuse, Rahanduse Rahvakomissariaadi, Kergetööstuse Rahvakomissariaadi, Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi esindajad.

5. Teha komisjonile ülesandeks anda rahvakomissariaatidele juhatusi ümberhindamistöö organiseerimiseks ettevõtetes.

6. Kontroll ümberhindamise korrapärase ja õigeaegse teostamise üle panna Eesti NSV Statistika Valitsusele.

7. Kohustada rahvakomissariaate ja täitevkomiteesid lõpule viima põhifondide ümberhindamine 1. augustiks 1941 ja esitama 10. augustiks 1941 materjalid ühes põhjaliku seletuskirjaga põhifondide kohta Eesti NSV Statistika Valitsusele.

8. Kohustada Eesti NSV Statistika Valitsuse ülemat organiseerima materjalide vastuvõttu rahvakomissariaatidelt, kooperatiivkeskustelt ja täitevkomiteedelt ja pärast nende läbitöötamist esitama põhifondide ümberhindamise tulemused 25. augustiks 1941 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks enne nende saatmist NSVL Riikliku Plaanikomisjoni Statistika Keskvalitsusele.

Tallinn, 23. mail 1941. Nr. 970.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus seniste riiklike erikapitalide ja fondide likvideerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 28. 5. 1941, 54, 850)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Tunnistada kehtetuks, arvates 1. jaanuarist 1941 kõik kuni 21. juulini 1940 väljaantud seadused ja määrused riiklike erikapitalide ja fondide kohta.

2. Eelmises punktis tähendatud seaduste ja määruste alusel asutatud riiklike erikapitalide ja fondide varad ja rahasummad, kuivõrd need ei ole juba likvideeritud või korraldatud pärast 21. juulist 1940 väljaantud seaduste ja määrustega, likvideerida vastavalt määrusele natsionaliseeritud, konfiskeeritud, peremehetu ja vaibevara kasutamise korra kohta (ENSV T 1941, 21, 273).

Tallinn, 20. mail 1941. Nr. 932.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade määrustiku kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 916)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade määrustik ja Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade nimestik.

Tallinn, 27. mail 1941. Nr. 1004.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
27. mai 1941 määruse nr. 1004 juurde.

Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade määrustik.

1. Erisummadeks arvatakse ENSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste summad, mis loetletud Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade nimestikus või näidatud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu sellekohastes erimäärustes.

Neid summasid kulutatakse ilma ENSV riigieelarve tulude ja kulude osast läbi viimata.

2. ENSV riigieelarvelistel ametkondadel ja asutistel võivad olla peale erisummade üksnes järgmised mitte-eelarvelised summad:

a) deposiidid;

b) summad antud ülesannete täitmiseks.

Igasuguste teiste mitte-eelarveliste summade kujundamine ametkondade ja asutiste poolt on kategooriliselt keelatud.

3. Erisummade kujundamise ja kasutamise järelevalve ja kontroll ametkondades ja asutistes pannakse ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile.

4. Üheaegselt aastaeelarvete esitamisega riigieelarve alal ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile ametkonnad ja asutised esitavad kõikide neil olevate erisummade tulude ja kulude eelarve (§§ 5 ja 6). Tulude eelarved koostatakse kõikide loodetavate tulude arvelevõtuga ja kulude eelarved kooskõlas tööde plaaniga.

Eelarvete vormid määrab ENSV Rahanduse Rahvakomissariaat.

5. Ametkonna või keskasutise poolt vahetult valitsetavate erisummade eelarvete kavad esitatakse läbivaatamiseks ja kinnitamiseks ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile.

ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadi erisummade eelarve kinnitab ENSV Rahanduse Rahvakomissar.

6. Ametkondadele ja keskasutistele alluvate asutiste käsutuses olevate kõikide erisummade koondeelarved koostatakse ametkondade ja keskasutiste poolt ning esitatakse ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile kinnitamiseks.

Pärast erisummade koondeelarve kinnitamist Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt ametkonnad ja keskasutised kinnitavad koondeelarve piirides iga alluva asutise eelarve, jaotades tulud liikide järgi ja kulud artiklite järgi.

7. Asutiste erisummad hoitakse protsendilistel jooksvatel arvetel neis krediitasutistes, kelledele on pandud nende asutiste eelarvete kassaline täitmine. ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile antakse õigus kokkuleppel vastavate ametkondadega lubada erisummade hoidmist ka riiklikkudes töö-hoiukassades.

8. Erisummade sissetulekute ja väljaminekute arvestamiseks avatakse üldreeglina igale asutisele üks jooksev arve kõikide erisummade liikide jaoks. Eri-jooksvate arvete avamine üksikute erisummade liikide jaoks teostub ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadi loal.

9. Krediitasutised annavad erisummasid välja ainult erisummade korraldajate poolt õiendiste esitamisel erisummade eelarvete kinnitamise kohta.

Õiendisi annavad välja: a) ametkondade ja keskasutiste poolt vahetult valitsetavate erisummade kohta — ENSV Rahanduse Rahvakomissariaat ja b) Rahvakomissariaatidele ning keskasutistele alluvate asutiste korraldüses olevate erisummade kohta — vastavad rahvakomissariaadid ning keskasutised.

Õiendiste puudumisel eelarvete kinnitamise kohta krediitasutised katkestavad summade väljamaksmise, piirdudes ainult tulude vastuvõtmisega ja arvestamisega.

10. Erisummade kulutamine ametkondade ja asutiste poolt peab toimuma kinnitatud eelarve piirides ja üksnes selles eelarves ettenähtud vajadusteks.

11. Muudatusi ametkondade ja keskasutiste poolt vahetult valitsetavate erisummade eelarvetes tehakse kokkulppel ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadiga ja neile alluvate asutiste eelarvetes vastava ametkonna või keskasutise loal ning ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt kinnitatud koondeelarve piirides.

12. Eelarveaasta lõpuks kujunenud erisummade ülejäägid kantakse üle järgneva aasta erisummade eelarve tuludesse, kui nende teisiti kasutamine ei ole ette nähtud nende erisummade kohta antud määrustes.

13. Erisummasid omavad asutised on kohustatud pidama erisummade tulude ja kulude üle arvet ning koostama ja esitama nende kohta perioodilist aruandlust arvepidamise ja aruandmise juhendeis ettenähtud vormide järgi ja tähtaegadeks.

Aastaaruanded esitatakse üheaegselt riigieelarve täitmise aruannetega.

14. Erisummade tulude ja kulude eelarvete kehtivus lõpeb eelarveaasta viimase tööpäevaga.

Lisa nr. 2
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
27. mai 1941 määruse nr. 1004 juurde.

Eesti NSV riigieelarveliste ametkondade ja asutiste erisummade nimestik.

A. Keskasutiste alal.

(Eesti NSV rahvakomissariaadid ja teised keskasutised.)

ENSV kõikide rahvakomissariaatide ja keskasutiste üldised erisummad.

1. Rent, korteriüür ja muud keskasutistele kuuluvatest majadest saadavad tulud, samuti allrentnikkudelt saadavad sissetulekud tsentraliseeritud teenustamise eest (riidehoid, telefonid jne.).	Kulutatakse hoonete korrashoiuks ja remondiks, samuti tsentraliseeritud teenustamise kulude katteks.
2. Tulud riigieelarveliste ja erisummade arvel muretsetud kõlbmata ja mittetarviliku vara müügist.	Kulutatakse eranditult inventari ja sisseseade muretsemiseks.
3. Tasu ehitusprojektide ja eelarvete läbivaatamise ja ekspertiisi eest.	Kasutatakse projektide ja eelarvete läbivaatamise ja ekspertiisiga seoses olevate kulude katteks.

4. Tasu asjade arutamise eest ametkondlikus arbitraažis.	Kulutatakse ametkondliku arbitraaži töötajate ülalpidamiseks. Ülejäägid lõpetatud asjade alal kantakse riigieelarve tuludesse.
5. Tulud makulatuuri müügist.	Kasutatakse ilma erieelarveta administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks (art. 3) lisaks riiklikkudele assigneerimistele; kuni 15% neist sissetulekutest võib kasutada töötajate premeerimiseks makulatuuri avastamise eest.
6. Tulud transpordi ekspluateerimisest.	Kasutatakse ainult transpordi ülalpidamiseks, remondiks ja täiendamiseks.
7. Ettevõtete summad standartide väljaandmiseks.	Kasutatakse standartide väljatöötamiseks ja väljaandmiseks.
8. Maks spordivõistluste ja -pidustuste külastamise eest.	Kasutatakse kehakultuuri arendamisega seosesolevateks kuludeks.
9. Mahaarvutamised riigivarade realiseerimisel saadavatest summadest 1% suuruses.	Kasutatakse riigivarade realiseerimisega soesesolevateks kuludeks ja kuludeks finantsala töötajate sotsiaalolustikulise teenustamise alal.

B. ENSV ametkondadele ja keskasutistele alluvate riigieelarveliste asutiste alal.

Üldised kõigile asutistele.

1. Rent, korteriüür ja muud asutistele kuuluvatest amethoonetest, ühiselumajadest ja majadest (abiettevõtetega-einelauad, pesukojad jne.) saadavad tulud.	Kulutatakse eranditult hoonete, ühiselumajade ja majade ülalpidamiseks, remondiks ja sisseseadmiseks.
2. Tulud riigieelarveliste ja erisummade arvel muretsetud kõlbmata ja mittetarviliku vara müügist.	Kulutatakse inventari ja sisseseade muretsemiseks ja remondiks.
3. Tulud transpordi ekspluateerimisest.	Kulutatakse eranditult transpordi ülalpidamiseks, remondiks ja täiendamiseks.
4. Tulud makulatuuri müügist.	Summad kasutatakse (ilma erieelarvet kokku seadmata) administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks (art. 3) lisaks riiklikkudele assigneerimistele. Kuni 15% neist summadest võib kasutada makulatuuri avastanud töötajate premeerimiseks. ENSV Keskarhiivi alal tähendatud summad kulutatakse eelarvete järgi sisustamiseks ja operatsioonilisteks kuludeks.
5. Tasu laboratooriumide ja kabinettide kasutamise eest.	Summad kulutatakse eranditult laboratooriumide ülalpidamiseks ja täiendamiseks.
6. Muuseumidesse sissemineku maks.	Antud liigi erisummade kujundamine ja kulutamine reglamenteeritakse vastavate rahvakomissariaatide ja keskasutiste poolt kinnitatud erieeskirjadega.
7. Maks näituste ja loengute külastamise eest ja tulud teaduslik-uurimise instituutide ja kõrgemate õppeasutiste teaduslikkude väljaannete eest.	
8. Sissetulekud teaduslikkude ja kunstiliste toodete reproduktsiooni müügist, samuti arhiivi dokumentide äratõmmetest.	Kasutatakse peamiselt reproduktsiooniga seotud kuludeks, samuti muuseumide ülalpidamiseks ja täiendamiseks.
9. Maks kirjateelse õppuse eest.	Kasutatakse õppekuludeks.
10. Tulud õppe-abistamislikkude ja abiettevõtete tootmistegevusest (töökojad, köögiviljaaiad, aiad jne.).	Kulutatakse vastavate rahvakomissariaatide ja keskasutiste poolt kinnitatud erieeskirjade järgi.
11. Majanduslikkude ja teiste organisatsioonide summad, mis laekuvad lepingute alusel täidetavatest eritöödest (teaduslik-uurimuslikkudest jne.).	Kulutatakse erilepingute täitmisega seoses olevateks töödeks.
12. Teaduslik-näitlikkude ja raviasutiste tulud maksudest arstiabi ja mitmesuguste teiste teenuste eest, samuti tulud katseloomade kasutamisest.	Kulutatakse teaduslik-näitlikkude ja raviasutiste ülalpidamiseks.
13. Vanemate maks õpilaste kasvatamise eest riigieelarvelistes eelkooli-asutistes.	Kulutatakse laste kasvatamisega seoses olevateks üritusteks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummade määrustiku kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 919)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummade määrustik ja kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummade nimestik.

Tallinn, 30. mail 1941. Nr. 1029.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. mai 1941 määruse nr. 1029 juurde.

Eesti NSV kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummade määrustik.

1. Kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummadeks arvatakse summad, mis loetletud kohalikul eelarvel olevate asutiste erisummade nimestikus. Selle nimestiku täiendamine ja muutmine on lubatud ainult Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt igal üksikul juhul antava erimäärusega.

2. Kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummad kulutatakse ära käesoleva määrustiku § 1 näidatud nimestikus ettenähtud vajadusteks ilma neid kohalikkude eelarvete tulude ja kulude osast läbi viimata.

3. Järelevalve ja kontroll erisummade kujundamise ja kasutamise üle kooskõlas käesoleva määrustikuga pannakse Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadile ja kohalikkudele rahandusorganitele.

4. Kohalikkude täitevkomiteede ja nõukogude osakonnad ja neile alluvad kohalikkudel eelarvetel olevad asutised, kellede korralduses on erisummasid, koostavad iga aasta erisummade tulude ja kulude eelarved.

5. Maakondade ja linnade eelarvetel olevad asutised esitavad nende korralduses olevate erisummade eelarved vastavatele maakondade ja linnade täitevkomiteede osakondadele. Viimased esitavad neile alluvate asutiste erisummade eelarvete kokkuvõtted ühes maakonna (linna) osakonna korralduses olevate erisummade eelarvega läbivaatamiseks vastavale rahandusorganile.

6. Maakondade ja linnade eelarvetel olevate asutiste erisummade tulude-kulude eelarved kinnitatakse vastavate täitevkomiteede ja nõukogude poolt üheaegselt maakondade ja linnade eelarvete kinnitamisega.

7. Asutiste erisummad hoitakse protsendilistel jooksvatel arvetel neis krediitasutistes, kelledele on pandud vastavate kohalikkude eelarvete kassaline täitmine.

8. Erisummade väljaandmine krediitasutiste poolt teostub ainult tingimusel, kui erisummade korraldajate poolt esitatakse õiendised erisummade eelarvete kinnitamise kohta.

Neid õiendusi erisummade kohta, mida valitsevad täitevkomiteede ja nõukogude osakonnad ja vahetult kohalikkudest eelarvetest finantseeritavad asutised, annavad välja vastavad rahandusorganid; õiendusi erisummade kohta, missugused on ülejäänud asutiste korralduses — täitevkomiteede ja nõukogude osakonnad, kellele nad alluvad.

Tähendatud õiendiste mitteesitamisel krediitasutised (Riigipank) lõpetavad erisummade väljaandmise, piirdudes ainult tulude vastuvõtmisega ja arvestamisega.

9. Erisummade kulutamine on piiratud eelarve järgi kinnitatud summaga. Erisummade eelarve tulude osas ülelaekumiste olemasolul viimaste kulutamine on lubatud ainult täiendava eelarve kinnitamisel käesoleva määrustiku § 6 korras.

Erisummade eelarve järgi tulude vähemlaekumisel on asutis, kes valitseb summasid, kohustatud vastavas suuruses vähendama eelarvekulusid, tehes seda teatavaks täitevkomitee vastavale osakonnale.

10. Eelarveliste määramiste ümberpaigutamine ühest erisummade liigist teise liiki ei ole lubatav. Erakordsetel juhtudel, kokkuleppel vastava rahandusorganiga, võib määramiste ümberpaigutamine teostuda eelarve piirides, välja arvatud ümberpaigutamised töötasu artiklitest ja teistest artiklitest valitsemiskulude suurendamiseks.

11. Erisummade eelarvete kehtivus lõpeb üheaegselt kohalikkude eelarvete lõpetamisega. Erisummade kulutamata ülejäägid eelarveaasta lõpuks liidetakse järgneva aasta erisummade eelarve tuludega.

12. Erisummasid omavad asutised on kohustatud pidama erisummade tulude ja kulude üle arvet ning koostama ja esitama nende kohta perioodilist aruandlust arvepidamise ja aruandmise juhendeis ettenähtud vormide järgi ja tähtaegadeks.

Lisa nr. 2
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. mai 1941 määruse nr. 1029 juurde.

Kohalikkudel eelarvetel olevate asutiste erisummade nimestik.

Erisummade allikad.

1. Rent, korteriüür ja muud tulud kohalikkude asutiste valduses olevatest majadest, samuti sissetulekud allrentnikkudelt ühendatud majandusliku teenustamise eest.
2. Tasu asjade läbivaatamise eest ametkondlikus arbitraažis kohalikkude täitevkomiteede ja nõukogude osakondade juures.

Erisummade otstarve.

1. Hoonete ülalpidamiseks, sisseseadmiseks ja remondiks, samuti ühendatud majandusliku teenustamise kuludeks.
2. Arbitraaži töötajate ülalpidamiseks. Ülejäägid kantakse vastava kohaliku eelarve tuludesse.

3. Tulud arhiivmakulatuuri ja kõlbmatuks muutunud raamatute müügist.	3. Administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks lisaks eelarvelistele assigneeringutele, samuti raamatufondi täiendamiseks. Kuni 15% nendest summadest võib eraldada töötajate premeerimiseks makulatuuri avastamise eest.
4. Kohalikul eelarvel olevatele asutistele kuuluva transpordi võimaldamise eest saadud sissetulekud asutistelt ja organisatsioonidelt.	4. Transpordi ülalpidamiseks, remondiks ja täiendamiseks.
5. Sissemineku maks muuseumidesse ja näitustele.	5. Muuseumide ja näituste organiseerimise, ülalpidamise ja täiendamise kulude katteks.
6. Tulud loengutelt, maksulistelt õhtutelt, etendustelt, kontsertidelt j. m.	6. Otstarveteks, mis on määratud loengute, maksuliste õhtute jne. organiseerimisel.
7. Maks kirjateelise õpetamise eest.	7. Õppekuludeks kirjateelisel õpetamisel.
8. Tulud õppe-abistuslikkude ja abiettevõtete tootmistegevusest (töökojad, köögiviljaaiad, aiad jne.).	8. Nende ettevõtete organiseerimiseks ja jooksvaks ülalpidamiseks, samuti majanduslikkudeks ja operatsioonilisteks tarveteks asutistele, kelle juurde need ettevõtted kuuluvad.
9. Tulud laboratooriumidelt, kabinettidelt, teaduslik-uurimuslikkudelt ja katseasutistelt, samuti teaduslike tööde organiseerimisest ja katseloomade kasutamisest.	9. Teaduslik-uurimuslikkude ja katseasutiste, laboratooriumide ja kabinettide ülalpidamiseks ja sisseseadmiseks.
10. Tasu raviabi ja mitmesuguste teenuste osutamise eest (analüüsid, röntgeni-ülesvõtted, uurimused j. m.) arstlik-sanitaar- ja veterinaarasutiste poolt.	10. Arstlik-sanitaar- ja veterinaarasutiste ülalpidamiseks ja sisseseadmiseks.
11. Tasu laste kasvatuse ja ülalpidamise eest kohalikkudel eelarvetel olevates eelkooliasutistes ja sõimedes.	11. Nende asutiste organiseerimiseks ja ülalpidamiseks.
12. 50% sissetulekutest kohalikul eelarvel olevate muuseumiasutiste mittemuuseumilise tähtsusega riiklike fondide realiseerimisest.	12. Muuseumiasutiste ülalpidamiseks.
13. Sissetulekud abonementmaksust raamatukogude klientuurilt, samuti tasusummad raamatute rikki- ja kadumamineku eest.	13. Raamatufondide täiendamiseks.
14. Tasu inventariseerimise ja arvestushindamise tööde ja nende järgi õiendiste, teadete ja väljavõtete andmise eest.	14. Inventariseerimise ja arvestushindamise tööde ja nendega seotud ürituste läbiviimiseks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus koosseisude, töötasu-määrade ja töötasu-fondide registreerimise ning kinnitatud koosseisude kontrolli kohta asutistes, ettevõtetes ja organisatsioonides.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 576)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrustele 13. maist 1935 nr. 895 ja 23. aprillist 1939 nr. 547 ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 19. detsembrist 1939 nr. 820/167 koosseisude registreerimise korra kohta panna kehtima kõikide Eesti NSV asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisuliste töötajate koosseisude, töötasu-määrade ja töötasu-fondide kohustuslik registreerimine. Registreerimist toimetavad Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat ning linna ja maakonna rahandusosakonnad NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud registreerimise kaardi vormi järgi.*)

2. Kohustada kõiki rahvakomissare ja vabariigi keskasutiste juhatajaid kinnitama hiljemalt 30. aprilliks 1941 kõigi neile alluvate asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide 1941. a. koosseisud, töötasu-määrad ja töötasu-fondid.*)

3. Määrata koosseisude registreerimise lõpptähtpäevaks 1. juuni 1941.

4. Keelata asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhatajatel panna kehtima pärast koosseisude registreerimist uusi koosseise ning muuta kehtivaid koosseise ja töötasu-fonde enne nende registreerimist rahandusorganites.*)

5. Keelata rahvakomissaridel, kesk- ja teiste asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhatajatel ükskõik missuguste töötasude määrade kõrgendamine.

6. Teha ülesandeks Rahanduse Rahvakomissariaadile, linna ja maakonna rahandusosakondadele teostada kontrolli, et kõik asutised, ettevõtted ja organisatsioonid peaks kinni seatud korras kinnitatud aparaadi struktuurist, koosseisudest, töötasudest, töötasu-fondidest ning eelarvelistest administratiiv-majanduslikkudest kuludest.

Anda õigus Rahanduse Rahvakomissarile, linna ja maakonna rahandusosakondade juhatajatele sul-

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 29. 4. 1941 nr. 795 (ENSV T 1941, 47, 706).

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 29. 4. 1941 nr. 795 (ENSV T 1941, 47, 706).

geda krediite asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kes ei pea kinni neile määratud koosseisudest, töötasudest, töötasu-fondidest ja eelarvelistest administratiiv-majanduslikkudest kuludest.

7. Määrata kindlaks, et asutise, ettevõtte ja organisatsiooni pearaamatupidaja kannab võrdselt juhatajaga vastutust koosseisulisest distsipliinist kinnipidamise, kui ka koosseisude registreerimisel õigete andmete esitamise eest.

Tallinn, 4. aprillil 1941. Nr. 603.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus koosseisude, töötasu-määrade ja töötasu-fondide registreerimist ning kinnitatud koosseisude kontrolli korraldava määruse muutmiseks.

(Avaldatud ENSV T 6. 5. 1941, 47, 706)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Muuta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 4. aprilli 1941 määruse nr. 603 (ENSV T 1941, 38, 576) artiklid 1, 2 ja 4 ning panna need kehtima järgmises redaktsioonis:

1. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrustele 13. maist 1935 nr. 895, 23. aprillist 1939 nr. 547 ja 19. märtsist 1941 nr. 599 ning NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36 koosseisude registreerimise korra kohta panna kehtima kõikide Eesti NSV asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajate koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude kohustuslik registreerimine. Registreerimist toimetavad Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat ning linna ja maakonna rahandusosakonnad NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile juurdelisatud registreerimiskaardi vormi järgi.

2. Kohustada kõiki rahvakomissare ja Vabariigi keskasutiste juhatajaid kinnitama hiljemalt 10. maiks 1941 kõigi neile alluvate asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide 1941. a. koosseisud, töötasu-määrad, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved.

4. Keelata asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhatajatel panna kehtima pärast koosseisude registreerimist uusi koosseise ja koosseisude kontingente ning muuta kehtivaid koosseise, koosseisude kontingente, töötasu-fonde ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarveid enne nende registreerimist rahandusorganites.

Tallinn, 29. aprillil 1941. Nr. 795.

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 445.

21. aprillil 1941.

(Avaldatud ENSV T 6. 5. 1941, 47, 707)

Avaldada algupärandis ja eestikeelses tõlkes teadmiseks ja täitmiseks NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend 31. märtsist 1941 nr. 246/36 koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimise korra kohta ning nendest kinnipidamise kontrolli üle.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend

31. märtsist 1941

nr. 246/36 koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimise korra kohta ning nendest kinnipidamise kontrolli üle.

I.

Koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude registreerimine.

1. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 19. märtsist 1941 nr. 599 on kõik rahvakomissariaadid ja ametkonnad kohustatud igal aastal esitama rahandusorganitele registreerimiseks koosseisu-kontingendid, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikud kulud, mis on kinnitatud neile alluvate asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide kohta.

Registreerimist toimetatakse:

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadis — liidu rahvakomissariaatide ja ametkondade alal; liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatides — vastavate vabariikide rahvakomissariaatide ja ametkondade alal; kraide ja oblastite rahandusosakondades — krai ning oblasti alluvusega asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide alal.

Liidulise ja vabariikliku alluvusega organisatsioonid, kes jaotavad iseseisvalt neile alluvate ettevõtete ja organisatsioonide vahel viimastele kinnitatud koosseisu-kontingente, töötasu-fonde ja assigneeringuid administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks, esitavad need kraide või oblastite rahandusosakondadele registreerimiseks — vastavalt oma asukohale.

2. Koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude registreerimist teostatakse hiljemalt ühe kuu jooksul NSV Liidu rahvamajanduse arendamise riikliku plaani kinnitamise päevast arvates.

3. NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaat, liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaadid, oblastite ja kraide rahandusosakonnad registreerivad rahvakomissariaatide ja ametkondade poolt jaotatavaid koosseisu-kontingente, töötasu-fonde ja assigneeringuid administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks rahvamajanduslikus plaanis kinnitatud piirides. Kui kehtivaid koosseisu-kontingente, töötasu-fonde ja administratiiv-majanduslikke kulusid on suurendatud, siis need jäetakse registreerimata kuni eeskirjade rikkumiste täieliku kõrvaldamiseni.

4. Rahvakomissariaadid, ametkonnad ja organisatsioonid on kohustatud esitama registreerimiseks kõik muudatused neile alluvate asutiste ja ettevõtete alal koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks määratud

assigneeringute jaotamises enne nende muudatuste ellurakendamist.

Rahandusorganid registreerivad muudatusi koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks määratud assigneeringute jaotamises ainult neis piires, mis on kinnitatud rahvamajanduse arendamise plaanis ning ainult sel juhul, kui rahvakomissariaatide, ametkondade ja organisatsioonide poolt tehtud muudatused limiitide jaotamises sõltuvad töö tingimusist.

5. Registreerimiseks esitatakse rahandusorganeile koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks määratud assigneeringute jaotuse plaanid vormi järgi, mis on näidatud lisas nr. 1, kahes eksemplaris, eraldi: a) majanduslikkude organisatsioonide ja asutiste kohta ja b) ettevõtete kohta.

6. Registreerimist vormistatakse järgmise pealdise abil koosseisu kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikeks kuludeks määratud assigneeringute jaotuse plaanidel:

„Registreeritud ..... poolt
(rahandusorgani nimetus)
koosseisu-kontingendid ..... üksust, töötasu-fond ..... rubla ja administratiiv-majanduslikud kulud ..... rubla.

(Registreerimise kuupäev.

Rahandusorgani pitser.)

....."
(allkiri)

II.

Asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisu nimestikkude, töötasu-määrade ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimine.

7. Koosseisude, töötasu-määrade, koosseisuliste ja mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fondide, samuti ka administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimist toimetatakse rahandusorganeis igal aastal ja see on kohustuslik kõigile riiklikele, kooperatiivseile ja ühiskondlikele asutisile, ettevõtteile ja organisatsioonele peale lisas nr. 2 loeteldute.

Asutiste, ettevõtete ja organisatsiooonide juhatajad ei või panna kehtima koosseise, töötasu-määrasid ega administratiiv-majanduslikkude kulude eelarveid enne nende registreerimist.

8. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 19. märtsist 1941 nr. 599 kõigi asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimise viimaseks tähtajaks määratakse 1. mai.

9. Asutisil ja organisatsioonel, kellele krediitasutised annavad raha välja töötasude maksmiseks vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 15. augustist 1939 nr. 1214, registreeritakse kogu koosseisuline töötajaskond, kaasa arvatud ka töölised. Ühtlasi näidatakse registreerimisdokumentides tööliste arv ja töötasu-fond eraldi. Ehituste alal vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 26. juulist 1940 nr. 1351 registreeritakse administratiiv-valitsusliku personaali koosseisud (insener-tehnilised töötajad, teenijad, noorem teenindav personaal).

Asutistel ja organisatsioonidel, nagu sovhoosidel, masina-traktorijaamadel, metsatööstus-majapidamistel, raudteeveo liini organisatsioonidel j. t., kellele ei kohaldata NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 1939. a. 15. augusti määrust nr. 1214, — registreeritakse teenijate, insener-tehniliste töötajate ja noorema teenindava personaali koosseisud; tööliste koosseise neis organisatsioones ei registreerita.

10. Tööstuslikkude ettevõtete alal registreeritakse koosseisud, töötasu-määrad ja töötasu-fond:

a) kõigil töötajail, keda peetakse ülal käitise üldkulude eelarve esimese jaotise arvel;
b) kõigil ladude ja kesklaboratooriumide töötajail (peale tööliste);
c) tuletõrje valvel;
d) varustus-, turustus-, kommunaal-, elamu-, transpordi-, peamehaaniku ja kapitaalehituse osakondade kõigil töötajail (peale tööliste).

11. Kaubanduslikel ettevõtteil ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtteil registreeritakse kogu koosseis peale tööliste, müüjate ja köögitöötajate.

12. Projekteerimisorganisatsioonidel registreeritakse kõigi töötajate koosseisud, töötasu-määrad ja töötasu-fondid, kes saavad ajatöö ja ajatöö-premiaalset töötasu.

Tüki premiaalse töötasuga insener-tehniliste töötajate ametikohtade alal registreeritakse ainult töötasu-fondid.

13. Kõrgemad õppeasutised, tehnikumid, kursused, raviasutised, samuti ka teatrid, tsirkused, filharmooniad ja estraadid esitavad registreerimiseks kõigi töötajate koosseisud, töötasu-määrad ja töötasu-fondid, peale professorite-õppejõudude ja meditsiinilise personaali, artistide ja muusikantide, kelle kohta registreeritakse ainult töötasu-fondid.

14. Algkoolid, mittetäielikud keskkoolid ja keskkoolid esitavad registreerimiseks ainult administratiiv- ja teenindava personaali koosseisud.

Valdade eelarvel olevate koolide administratiiv- ja teenindava personaali koosseisud esitatakse vallanõukogude poolt registreerimiseks rajoonide rahandusosakondadele juhendi art. 23 kohaselt.

15. Asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisude registreerimisel rahandusorganid on kohustatud kontrollima aparaadi struktuuri, koosseisuüksuste arvu ja ilmnenud liialdustest kohe teatama: NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadile — liidulise alluvusega organisatsioonide kohta; liidu ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatidele — vabariikliku alluvusega organisatsioonide kohta; kraide ja oblastite rahandusosakondadele — krai ja oblasti alluvusega organisatsioonide kohta.

Kõigil juhtudel, mil koosseisude registreerimisel rahandusorganid teevad kindlaks, et muudatusi aparaadi struktuuris ja ametikohtade ümbernimetamisi on tehtud ametikohtade töötasude tõstmise eesmärgil, koosseise ei registreerita seni, kuni rikkumised ei ole kõrvaldatud.

16. Rahandusorganid on kohustatud registreerima koosseisuliste töötajate töötasu-fonde neis summades, mida vajatakse maksmiseks:

a) ajatööl olevaile töötajaile töötasuks — lähtudes seaduslikult kindlaksmääratud töötasumääradest;
b) tükitööl olevaile töötajaile töötasuks — lähtudes tükitööl olijate grupi tasumääradest või tööplaanist, mis on väljendatud kindlates arvestusüksustes, ja hindamisist, mis on kindlaks määratud vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 14. jaanuarist 1939 nr. 48;
c) lisatasudeks teenistusvanuse eest, töö eest kaugetes kohtades, maksmiseks eluruumide ning kommunaalteenuste eest ja muude seaduses ettenähtud teenuste eest;
d) vahedeks personaal- ja ametikohtade töötasude vahel, mis on kindlaks määratud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 1938. a. 29. aug. määruse nr. 949 alusel.

Asutisis ja organisatsioones, kus kohaldatakse premiaalergutuslikku töötasumise süsteemi, preemiate väljamaksmiseks kinnitatud summasid ei registreerita. Rahandusorganid teostavad nende summade väljaandmise õigsuse üle kohapeal kontrolli.

17. Mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fondide registreerimisel rahandusorganid on kohustatud kontrollima nende fondide arvutamise õigsust vastavalt asutise, ettevõtte või organisatsiooni tõelistele vajadustele ning mitte registreerima assigneeringuid selliste tööde tasumiseks, mida peab tegema asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisuline personaal.

18. Asutiste ja organisatsioonide administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved registreeritakse täielikult.

Tööstuslikel ettevõtteil registreeritakse käitiste üldiste administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved.

Kaubanduslikel ettevõtteil, ühiskondliku toitlustamise ettevõtteil, kõrgemail õppeasutisil, tehnikumel, koolel, raviasutisil, etendusi korraldavail ettevõtteil ja muil organisatsioonel, kellele kinnitatakse üksainus eelarve administratiiv-majanduslikkude ja tootmiskulude jaoks, registreeritakse väljakirjutused neist eelarveist järgmistes jaotistes: töötasufond ja registreeritava personaali töötasu-lisad, kantselei-, posti-, telegraafi- ja lähetuskulud.

Administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimisel on rahandusorganid kohustatud kontrollima eelarves kindlaksmääratud assigneeringute õigsust kulude iga jaotise kohta ja mitte registreerima seadusvastaselt kõrgendatud assigneeringuid.

19. Kui registreerimisel konstateeritakse, et asutisel, ettevõttel või organisatsioonil on seadusvastaselt kõrgendatud töötasu-määrasid, töötasu-fondi ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvesse on sisse võetud liigseid assigneeringuid, — koosseise ei registreerita seni, kuni rikkumised ei ole täielikult kõrvaldatud, ja koostatakse akt vastavalt käesoleva juhendi 34. artiklile.

20. Registreerimisel on rahandusorganid kohustatud kontrollima töötajate olemasolevat koosseisu ja makstavaid töötasusid, samuti ka töötasu-fondi ja administratiiv-majanduslikkude kulude fondi tegelikku kulutamist.

Üleastumiste avastamise juhul võtta kohe tarvitusele abinõud nende kõrvaldamiseks, materjal üleastumiste kohta anda aga üle kohtuorganeile süüdlaste vastutusele võtmiseks.

21. Uuelt asutatud organisatsioonide koosseisud, töötasu-määrad, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved vaadatakse läbi:

a) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt — liidulise alluvusega organisatsioonel;
b) liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatide poolt — vabariikliku alluvusega organisatsioonel;
c) kraide ja oblastite rahandusosakondade poolt — kohaliku alluvusega organisatsioonel.

Rajoonide ja linnade rahandusosakonnad registreerivad koosseise, töötasu-määrasid, töötasu-fonde ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarveid uuelt asutatavail organisatsioonel ainult kõrgemalseisvate rahandusorganite korraldusel.

22. Töötasud uuelt asutatavail organisatsioonel registreeritakse valitsuse määrustes ettenähtud suuruses. Ametikohtade alal, mille kohta ei ole valitsuse määrustes ette nähtud töötasu-määrasid, töötasud registreeritakse tasemel, mis ei ületa teistes organisatsioonides samasuguse iseloomuga ja töömahuga registreeritud ametikohtade töötasude taset.

23. Asutised, ettevõtted ja organisatsioonid, kellele on avatud krediitasutistes eelarve- või arvlemisarved, esitavad koosseisud, töötasu-määrad ja töötasu-fondid, samuti administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved registreerimiseks vastavale rahandusorganile oma asukoha järgi.

Krediitasutistes arveid mitteomavate asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisud, töötasumäärad, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikud kulud esitatakse registreerimiseks tsentraliseeritud korras — eraldi kõrgemalseisva organisatsiooni aparaadi ning alluvate asutiste ja ettevõtete kohta.

24. Koosseisud, töötasu-määrad, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved registreeritakse:

a) NSV Liidu rahvakomissariaatide ja keskasutiste keskaparaatidel — NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadis;
b) liidu- ja autonoomsete vabariikide rahvakomissariaatide ning keskasutiste keskaparaatidel — vastavalt liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatides;
c) kraide, oblastite, ringkondade ja linnade töötava rahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel ning täitevkomiteede osakondadel — vastavalt kraide, oblastite, ringkondade ja linnade rahandusosakondades, kui linnad jagunevad rajoonideks;
d) muil asutisil, ettevõtteil ja organisatsioonel, kes asuvad maakonna, linna või rajooni territooriumil — maakondade, linnade või rajoonide rahandusosakondades.

25. Rahandusorganid on kohustatud pidama kõigi nende poolt registreeritavate asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide nimestikke, kel on krediitasutisis eelarve-, arvlemis- või jooksvaid arveid.

Asutisile, ettevõtteile või organisatsioonele, kes on vabastatud koosseisude registreerimisest, rahandusorganid annavad vastavad teatised.

26. Koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimine toimub registreerimiskaardi järgi. Kaardi vorm ja selle täitmise kord on ära toodud lisas nr. 3.

27. Koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimiseks peab asutise, ettevõtte või organisatsiooni juhataja esitama järgmised materjalid:

a) kõikide koosseisuliste töötajate algupärase koosseisu nimestiku kahes eksemplaris vastavalt lisale nr. 4;
b) algupärase administratiiv-majanduslikkude kulude eelarve kahes eksemplaris.

Juhtudel, kui eelarves kinnitatakse mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fondid, eelarvele peab lisatama seletused, mis otstarbeks see fond on määratud, ja vastavad arvutused;
c) professorite-õppejõudude, meditsiinilise ja käesoleva juhendi art. 12 ja 13 vastavalt registreeritava muu personaali töötasu-fondi arvutuse;
d) käskkirjade ärakirjad personaal-töötasude määramise kohta;
e) teatise töötajate nimestikulisest koosseisust registreerimispäevaks ja nende poolt tegelikult saadavatest töötasudest vastavalt lisale nr. 5;
f) teatise tegelikkude kulutuste kohta töötasufondi ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarve arvel, aasta algusest alates;
g) täidetud registreerimiskaardi kolmes eksemplaris asutise, ettevõtte või organisatsiooni juhataja ja pea- (vanema) raamatupidaja allkirjadega.

M ä r k u s 1. Ehituste alal esitatakse koosseisu nimestiku algupärand kahes eksemplaris eraldi: põhitoodangu kohta — kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja poolt kinnitatud ja mittepõhitoodangu kohta — ehituse juhataja poolt kinnitatud.

M ä r k u s 2. Organisatsioonide kohta, kellele kinnitatakse ühendatud eelarved administratiiv-majanduslikkude ja tootmiskulude alal, esitatakse algupärane kulude eelarve ja tõestatud väljakirjutus sellest asutiste ja organisatsioonide aparaadi ülalpidamiseks määratud administratiiv-majanduslikkude kulude kohta vastavalt käesoleva juhendi art. 18-le.

28. Erisummade arvel ja väljaspool eelarvet ülalpeetavate asutiste koosseisud, töötasu-määrad, töötasu-fondid ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarved registreeritakse rahandusorganite poolt eraldi, kui need asutised esitavad kõik materjalid vastavalt käesoleva juhendi art. 27-le.

29. Rajoonide ja linnade rahandusosakonnad registreerivad muudatusi asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisude nimestikkudes ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvetes ainult käesoleva juhendi artikleile 1 ja 4 vastavalt koosseisu-kontingente, töötasu-fonde ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks assigneeringuid registreerivate NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi, liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissariaatide ning kraide ja oblastite rahandusosakondade korralduste põhjal.

30. Muudatuste registreerimiseks koosseisu nimestikes ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarveis rahandusorganeile tuleb esitada:

a) kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja algupärane korraldus (koos tõestatud ärakirjaga) kindlaksmääratud muudatuste kohta; ehituste alal tuleb esitada kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja korraldus (koos tõestatud ärakirjaga) — põhitoodangu aparaadi kohta ja ehituse juhataja korraldus (koos tõestatud ärakirjaga) — mittepõhitoodangu aparaadi kohta;
b) täidetud registreerimiskaart kolmes eksemplaris;
c) teatis töötajate tegeliku arvu kohta (registreerimispäevaks) ja nende kuu töötasu-fondi kohta ametikohtade töötasude järgi;
d) registreerimiskaart varemteostatud registreerimise kohta.

31. Koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimine vormistatakse rahandusorgani poolt sissekandmisega koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimise raamatusse. Algupärasele koosseisu nimestikule ja selle ärakirjale tehakse järgmine pealdis:

„Registreeritud ..... poolt
(rahandusorgani nimetus)
registreerimiskaardi nr. ..... järgi koosseis ..... üksust eelarves kinnitatud töötasu-fondiga ..... rubla suuruses.

(Registreerimise kuupäev.

Rahandusorgani pitser.)

.....“
(allkiri)

Administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvele tehakse järgmine pealdis:

„Registreeritud ..... poolt
(rahandusorgani nimetus)
registreerimiskaardi nr. ..... järgi administratiiv-majanduslikud kulud ..... rubla suuruses.

(Registreerimise kuupäev.

Rahandusorgani pitser.)

.....“
(allkiri)

Registreerimisdokumentidele (koosseisu nimestikkudele, eelarveile ja registreerimiskaartidele) kirjutavad alla: NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi Koosseisude Valitsuse juhataja; liidu- ja autonoomsete vabariikide rahanduse rahvakomissaride asetäitjad; kraide, oblastite, ringkondade, maakon-

dade, linnade ja rajoonide rahandusosakondade juhatajad — tähendades registreerimise kuupäeva ja varustades neid pitseriga.

32. Pärast koosseisude registreerimist rahandusorganid tagastavad asutisele, ettevõttele või organisatsioonile algupärase koosseisu nimestiku, eelarve ja registreerimiskaardi ühe eksemplari; teine registreerimiskaardi eksemplar saadetakse kõrgemalseisvale rahandusorganile.

Koosseisude registreerimise vormistamisel tuleb ettevõttelt, asutiselt või organisatsioonilt tagasi nõuda registreerimiskaart eelmise registreerimise kohta.

33. Asutiste, ettevõtete või organisatsioonide üleviimise puhul ühest linnast või rajoonist teise linna või rajooni, nende juhatajad on kohustatud 10 päeva jooksul esitama uue asukoha rahandusorganile registreeritud koosseisu nimestiku, eelarve ja registreerimiskaardi.

Nende materjalide põhjal asutis, ettevõte või organisatsioon kantakse nimekirjadesse märkmega registreerimiskaardil:

„Võetud arvele ..... poolt
(rahandusorgani nimetus)
nimestiku nr. ..... järgi.

(Kuupäev ja rahandusorgani pitser.)

....."
(allkiri)

Samal ajal rahandusorgan peab nõudma endale kõik materjalid endiselt registreerimiskohalt.

III.

Seadusevastaste ja kõrgendatud assigneeringute eelarvesse äravõtmise kord.

34. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 19. märtsist 1941 nr. 599 on antud Rahanduse Rahvakomissariaadile ja tema kohalikele organeile õigus võtta ära liidu eelarvesse ning vastavalt vabariiklikesse ja kohalikesse eelarveisse avastatud assigneeringud seadusevastasteks töötasumäärade kõrgendusteks teenijaile ja suurendatud assigneeringud administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks.

Seadusevastaselt kõrgendatud teenijate töötasumäärade ja suurendatud administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks määratud assigneeringute avastamisel rahandusorgan koostab akti kolmes eksemplaris (vastavalt lisale nr. 6), millele kirjutavad alla rahandusorgani juhataja ja registreeritava organisatsiooni esindaja.

Akti üks eksemplar jääb rahandusorganile, teine — antakse registreeritavale organisatsioonile ja kolmas — saadetakse kõrgemalseisvale organisatsioonile, kes kinnitas koosseisu nimestiku ja eelarve.

Rahandusorgan registreerib vastava asutise koosseisu nimestiku ja eelarve ainult pärast vajalikkude paranduste tegemist neis kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja poolt.

35. Eelarve alusel tegutsevate asutiste juures eelarvete vähendamise aastaseid summasid võetakse vastavaisse eelarveisse tsentraliseeritult rahandusorgani poolt krediitide peakäsutaja asukoha järgi. Äravõtmine toimub krediitide peakäsutaja aruandvuse alusel esimesel poolaastal aastaste ja kvartaalsete assigneeringute summade vähendamise teel.

36. Akti järgi kindlaksmääratud seadusevastaste ja kõrgendatud assigneeringute summa majanduslikkude organisatsioonide juures ja eelarve alusel tegutsevate asutiste väljaspool eelarveliste summade alal rahandusorgan jagab kuni aasta lõpuni jäänud kuude arvuga, jooksev kuu kaasa arvatud, ja resultaadina saadud summa teatab vastavale pangaasutisele. Majandusorgani ülesandel pank arvab selle summa vastavasse eelarvesse iga kuu töötasu väljamaksmisel kuu teise poole eest.

Pank võtab töötasutšekid vastu ühel ajal eelarvesse kuuluvate summade ülekandmise kohustusliku käsundi esitamisega.

Liidu- ja vabariiklikkude eelarvete tulude osas määratakse kindlaks jaotis 27 ja autonoomsete nõukogude sotsialistlikkude vabariikide ning kohalikkudes eelarvetes — jaotis 25 nimetuse all: „Teenijaile seadusevastaselt kõrgendatud töötasu-määrade assigneeringute ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks suurendatud assigneeringute eelarvesse äravõetavad summad".

IV.

Asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt registreeritud koosseisudest, töötasu-määradest, töötasu-fondidest ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvetest kinnipidamise kontroll.

37. Rahandusorganid peavad mitte vähem kui üks kord aastas kohapeal revideerima registreeritud asutisi, ettevõtteid ja organisatsioone nende poolt koosseisu-eelarvelisest distsipliinist kinnipidamise alal.

38. Rahandusorganid kontrollivad asutisis, ettevõtteis ja organisatsioones nende poolt registreeritud koosseisudest ja töötasu-määradest kinnipidamist, samuti ka koosseisuliste ja mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks assigneeringute kulutamise õigsust.

Kulutused töötasu-fondide alal asutisis, ettevõtteis ja organisatsioones üle kuise töötasu summa, arvatud töötajate nimestikulise (olemasoleva) koosseisu ja registreeritud töötasu-määrade järgi, loetakse töötasu-fondi ülekulutuseks, välja arvatud juhud, kui vakantsete ametikohtade summade arvel töötajaile välja anti summasid vallandamise puhuks ja kasutamata puhkuste kompensatsiooniks koosseisude koondamisel ja Punaväkke või Sõja-Merelaevastikku kutsumisel.

Kui vakantsed ametikohad puuduvad, peavad rahandusorganid nõudma nende kulude katmist kokkuhoiu arvel järgmise kvartaali töötasu-fondist.

39. Koosseisu-eelarvelise distsipliini seisundi revideerimise tulemused peab vormistatama aktis, millesse märgitakse avastatud üleastumised, viitega dokumentaalseile andmeile, ja näidatakse neis üleastumisis süüdlased isikud.

Aktile kirjutab alla isik, kes revideeris, samuti ka revideeritud asutise, ettevõtte või organisatsiooni

juhataja ja pea- (vanem) raamatupidaja. Akti üks eksemplar antakse asutise, ettevõtte või organisatsiooni juhatajale.

40. Avastatud koosseisulise distsipliini rikkumiste materjalid antakse kohe edasi kohtulik-uurivaile organeile süüdlaste kohtulikule vastutusele võtmiseks. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 19. märtsist 1941 nr. 599 koosseisu-eelarvelise distsipliini rikkumise asjad peab läbi vaadatama mitte hiljemalt kui kahe nädala jooksul.

Samal ajal on rahandusorgani juhataja kohustatud asutisele, ettevõttele või organisatsioonile kirjalikus vormis ette panema kõrvaldada avastatud üleastumised.

Koosseisulise distsipliini rikkumiste kõrvaldamiseks rahandusorganid võivad anda tähtaja mitte üle 7 päeva, juhtudel aga, mis on seoses töötajate vallandamisega, — mitte rohkem kui 14 päeva.

Töötasu-fondide ülekulutuste avastamisel asutisis, ettevõtteis ja organisatsioones rahandusorganid peavad määrama tähtajad ülekulutuste taastamiseks, kuid mitte pikemad kui kolmekuulised, arvates avastamise päevast ja organisatsioonide koosseisud uuesti registreerima juhtudel, kui töötasu-fondi ülekulutuste katteks on vaja koosseise koondada.

Administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks eelarves kinnitatud assigneeringute ülekulutuste avastamisel rahandusorganid peavad teatama krediitasutisele, asutisele, ettevõttele või organisatsioonile nendeks vajadusteks summade väljaandmise lõpetamisest.

41. Revideerimise tulemuste põhjal rahandusorganid peavad nõudma:

a) organisatsiooni juhataja käskkirja esitamist avastatud üleastumiste kõrvaldamise kohta;

b) dokumentide esitamist, mis tõendavad ülekulutuste taastamist tagavate abinõude tarvitusele võtmist kindlaksmääratud aja jooksul.

Koosseisulise distsipliini rikkumise tegeliku kõrvaldamise kontrollimiseks rahandusorganid on kohustatud ühe kuu jooksul korraldama uue kohapealse järelevaatuse.

42. Juhtudel, kui koosseisulise distsipliini rikkumised ei ole kõrvaldatud määratud ajaks asutise, ettevõtte või organisatsiooni poolt, rahandusorgani juhataja on kohustatud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 1935. a. 13. mai määruse nr. 895 põhjal andma korralduse krediitasutisele summade andmise lõpetamiseks asutise või organisatsiooni aparaadi või ettevõtte registreeritava personaali ülalpidamiseks. Selle korralduse ärakiri saadetakse organisatsioonile, kellele suletakse krediidid.

Selles korralduses näidatakse, milliste koosseisulise distsipliini rikkumiste eest suletakse krediidid. Krediitasutisele tehtavale korraldusele kirjutab alla rahandusorgani juhataja, juhataja puudumisel aga — tema asetäitja (lisa nr. 7).

43. Summade väljaandmise lõpetamise korralduse äramuutmine teostatakse kohe, kui asutis, ettevõte või organisatsioon esitab tõendused üleastumiste täieliku kõrvaldamise kohta (lisa nr. 8).

44. Kõrgemalseisvad rahandusorganid peavad krediitide sulgemiseks tehtud korralduste ärakirjad, samuti ka ärakirjad teateist nende korralduste äramuutmise kohta saatma registreerimiskoha rahandusosakonnale teadmiseks.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissar
A. Zverev.

Lisa nr. 1
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

..... alluvate majanduslikkude organisatsioonide ja asutiste alal koosseisu-kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks assigneeringute jaotuse plaan

..... 19..... a.

Rahvamajanduse arendamise riikliku plaaniga on määratud ..... koosseisu-üksust, töötasu-fond ..... rubla ja administratiiv-majanduslikkude kulude limiit ..... rubla.

Järjekorra nr. nr.	Peavalitsuste, trustide ja kontorite nimetused ning nende aadressid	Trustide, kontorite, osakondade ja teiste majandusorganite aparaatide koosseisu nimestikkude järgi on kinnitatud				Kinnitatud peavalitsustele, trustidele ja kontoritele alluvate majandusorganite jaoks			
		Koosseisuüksuste arv	Töötasu-fond		Administratiiv-majanduslikud kulud	Koosseisukontingent	Töötasu-fond		Administratiiv-majanduslikkude kulude limiit
			Koosseisulistele töötajatele	Mittekoosseisulistele töötajatele			Koosseisulistele töötajatele	Mittekoosseisulistele töötajatele	
	Kokku:								

Organisatsiooni juhataja allkiri

Lisa nr. 1 järg.

alluvate ettevõtete käitiste juhtkonna ja tsehhide alal koosseisu- (insener-tehniliste töötajate, teenijate, noorema teenindava personaali) kontingentide, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks assigneeringute jaotuse plaan.

Rahvamajanduse arendamise riikliku plaaniga on määratud ..... koosseisu-üksust, töötasu-fond ..... rubla ja administratiiv-majanduslikkude kulude limiit ..... rubla.

Peavalitsuste, trustide ja ettevõtete nimetused ning nende aadressid	Kokku insener-tehnilisi töötajaid, teenijaid ja nooremat teenindavat personaali		Selle hulgas												Mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fond	Mitte-tööstus-lik grupp		Administratiiv-majanduslikud kulud	
			Käitise juhtkond						Tsehhid										
			Insener-tehnilised töötajad		Teenijad		Noorem teenindav personaal		Insener-tehnilised töötajad		Teenijad		Noorem teenindav personaal						
	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond		Koosseisu-kontingent	Töötasu-fond	Ettevõtete järgi	Mittetööst. grupi järgi

Organisatsiooni juhataja allkiri

Lisa nr. 2
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

Kinnitan:

31. märtsil 1941.

A. Zverev,
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissar.

Asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide loetelu, kes on vabastatud koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ning administratiiv-majanduslikkude kulude registreerimisest rahandusorganites.

Koosseisude, töötasu-määrade, töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude eelarvete registreerimisest rahandusorganites vabastatakse:

1. Partei- ja komnoorte organisatsioonid.

2. Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu aparaat, Ametiühingute Keskkomitee ja nende kohalikkude organite aparaat (ühingute juhatused, komiteed liiduvabariikides, kraide, oblastite, ringkondade ja rajoonide komiteed, vabrikute-tehaste ja kohalikud komiteed).

3. Riigikaitse ja Sõja-Merelaevastiku Rahvakomissariaatide asutised, ettevõtted ja organisatsioonid.

4. Siseasjade Rahvakomissariaadi organid, välja arvatud organisatsioonid ja ettevõtted, kes on loetletud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissari ja Siseasjade Rahvakomissari käskkirjas 29. märtsist 1941 nr. 238/35/284.

5. Lennukitööstuse, Laevaehituse, Sõjavarustuse ja Relvastuse Rahvakomissariaatidele alluvad organisatsioonid ja ettevõtted: tööstuslikud ettevõtted ja ehitused (ehitusplatsid ja ehitusjaoskonnad) kõigi neile alluvate organisatsioonidega; teaduslik-uurimuslikud instituudid ja kõik nende juures asuvad organisatsioonid; konstruktorite bürood, katsebaasid, laboratooriumid, polügoonid, aerodroomid, kursused (massilise kvalifikatsiooni kursused, kvalifikatsiooni tõstmise kursused).

6. Tsiviil-õhulaevastiku Peavalitsusele alluvad organisatsioonid ja ettevõtted; lennujaamad, maandumisplatsid, rühmad, lennugrupid, lülid, eskadrillid, õhukaitserühmad, tööstusettevõtted, konstruktorite bürood, teaduslik-uurimuslikud instituudid ning nende juures asuvad laboratooriumid ja katsebaasid, tootmis-õppetöökojad õppeasutiste juures, kursused (massilise kvalifikatsiooni kursused, kvalifikatsiooni tõstmise kursused), ehitusjaoskonnad, ehitusplatsid, raadiokeskused, raadiotöökojad, tuletornid; rahvusvahelised lennuliinid; tehnilise ala vastuvõtu-aparaat tootmisettevõtetes; lendude ohutuse inspektuur; lennu- ja tehnilised koolid.

7. Nummerdatud tööstusettevõtted ja nende kapitaalehituse osakonnad, nummerdatud ehitused (ehitusjaoskonnad ja ehitusplatsid) ning nende abimajapidamised kõigis ametkondades.

8. Sõjaväeliste Ehituste Peavalitsuse spetskontorid, ehitusjaoskonnad ja nende abimajapidamised.

9. Riiklikkude Reservide Valitsusele alluvad baasid ja ehitusjaoskonnad.

10. Ettevõtete, ehituste ja transpordi sõjaväelise kaitse üksused ja osad.

11. Kolhoosid (sealhulgas kalapüügi- ja tööstuskolhoosid) ning neid abistavad tööstusettevõtted.

12. Kõigi ametkondade veetranspordi ujuv koosseis, maakorralduse grupid, hüdroloogilised jaamad, teaduslik-uurimuslikud ja geoloogilis-uurimuslikud grupid, rühmad ja ekspeditsioonid, polaarjaamad, montaažijaoskonnad ja -brigaadid, kel puuduvad iseseisvad arved krediitasutistes.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi Koosseisude Valitsuse juhataja N. J e g o r o v.

L i s a nr. 3
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

Registreeritud „.....“ ..... 194.. a. nr. .....

all .....
(rahandusorgani nimetus)

.....
(rahandusorgani juhataja allkiri)

Rahandusorgani pitser

KOOSSEISUDE REGISTREERIMISE KAART

Kuu ..... kuupäev ..... aasta .....
(kaardi täitmise aeg)

1. Asutise (ettevõtte, organisatsiooni) nimetus .....
.....
2. Asutise (ettevõtte, organisatsiooni) aadress .....
..... telefon .....
3. Millisele organisatsioonile otseselt allutatud .....
.....
4. Keskasutis, mille süsteemi kuulub .....
.....
5. Kelle poolt on koosseisu nimestik kinnitatud ja millal (kuupäev) .....
.....
6. Kus on avatud arvlemis- või jooksev arve ja selle nr. .....
.....
7. Eelarves kinnitatud koosseisuliste töötajate töötasufond „.....“ kuuks ..... suuruses.
8. Eelarves kinnitatud mittekoosseisuliste töötajate töötasufond „.....“ kuuks ..... suuruses.
9. Eelarves kinnitatud administratiiv-majanduslikud kulud ..... suuruses.

TAGAKÜLG.

10. Andmed registreeritavate töötajate arvu ja töötasu kohta:

Kinnitatud			Tegelikult on registreerimispäeval		
Töötajate arv	Töötasu-fond kuus	Keskmine töötasu kuus	Töötajate arv nimestiku järgi	Töötasu-summa kuus tegelikkude töötasunormide alusel	Keskmine töötasu kuus

Asutise (ettevõtte, organisatsiooni) juhataja

.....
(allkiri)

Pea- (vanem) raamatupidaja

.....
(allkiri)

Asutise
(ettevõtte, organisatsiooni)
pitser

Juhised koosseisude registreerimise kaardi täitmise kohta.

1. Koosseisude registreerimise kaart tuleb täita täielikult, loetavalt, masinaga või tindiga kirjutatult.

2. Organisatsiooni nimetus tuleb registreerimiskaardile välja kirjutada täielikult ilma lühendusteta.

3. Registreerimiskaardi 7. lahtris näidatakse kõigi koosseisuliste töötajate töötasu-fond ning kuude arv, mille kohta see fond on kinnitatud.

Töötasu-fondi hulka ei arvata juurdearvamisi sotsiaalkindlustuse alal, samuti eelarve kinnitamisel eelarve-asutistes mahaarvatud summasid.

Registreerimiskaardi 7. lahtri täitmisel tuleb võtta juhiseks ka järgmist:

a) organisatsioonide alal, kelle koosseisude registreerimine toimub juhendi art. 9 kohaselt, näidatakse kogu töötasu-fond ja eraldi selles tööliste töötasu-fond;

b) ehituste alal registreerimiskaardi selles lahtris näidatakse eraldi töötasu-fond, mis on kinnitatud põhitootmise alal ja eraldi töötasu-fond, mis on kinnitatud mittepõhitootmise alal;

c) neil juhtudel, kui kõrgemalseisev organisatsioon registreerib tsentraliseeritud korras temale alluvate asutiste koosseisud (juhendi art. 23), selles lahtris näidatakse üldine töötasu-fond põhiorganisatsiooni aparaadi ja temale alluvate asutiste kohta (koos) ja eraldi sealhulgas ainult põhiorganisatsiooni töötasu-fond;

d) õppeasutiste (peale koolide), raviasutiste, etendusi korraldavate ettevõtete (teatrid, tsirkused, filharmooniad ja estraadid) ning projekteerimisorganisatsioonide alal registreerimiskaardi 7. lahtris näidatakse eelarves kinnitatud töötasu-fond, eraldades selles registreeritava koosseisu töötasu-fondi.

4. Registreerimiskaardi 9. lahtris näidatakse:

a) tööstusettevõtete alal — administratiiv-majanduslikkude kulude summa tehase üldeelarve järgi;

b) ehituste alal — administratiiv-majanduslikud kulud, eraldi põhitootmise ja eraldi mittepõhitootmise alal;

c) õppeasutiste, raviasutiste, teatrite ja teiste organisatsioonide alal, kes ei registreeri administratiiv-majanduslikke kulusid täielikult, näidatakse selles lahtris ainult kulud, mis tähendatud juhendi 18. artiklis;

d) organisatsioonide alal, kes registreerivad tsentraliseeritud korras alluvate asutiste koosseisud, näidatakse administratiiv-majanduslikkude kulude üldsumma põhiorganisatsiooni aparaadi ja temale alluvate asutiste alal (koos) ja eraldi sealhulgas kulude summa, mis määratud ainult põhiorganisatsiooni ülalpidamiseks.

5. Registreerimiskaardi 10. lahtris jaotuses „kinnitatud" näidatakse töötajate arv ja töötasu-fond vastavalt kinnitatud koosseisu nimestiku kokkuvõtteile (koosseisu ning seaduse alusel määratud ametikohtade töötasude ja neile juurdekuuluvate lisatasude alal).

Teated tegeliku koosseisu ja töötasu-summa kohta kuus märgitakse registreerimiskaardi 10. lahtris vastavalt registreerimispäevaks olemasolevale koosseisule koosseisu nimestiku järgi, hulka arvates töötajaid, kes on järjekordsel puhkusel või puhkusel haiguse tõttu, ametisõitudel, ajutiselt sõjaväekohustuste täitmisel, kui neile töötasu alles jääb, samuti vastavalt seaduse alusel määratud töötasudele ja neile juurdekuuluvaile lisatasudele.

Neil juhtudel, kui üksikuile töötajate liikidele töötasu makstakse tükitöö alusel, lahtris „Töötasu-summa kuus tegelikkude töötasunormide alusel", näidatakse töötasu-summa, mis on välja makstud registreerimisele eelneva kuu eest.

Seoses sellega, et rahandusorganid peavad teostama asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide koosseisude registreerimist ainult pärast nende poolt avastatud koosseisulise distsipliini rikkumiste kõrvaldamist, kantakse teated registreerimiskaardi lahter 10-sse faktilise seisundi järgi registreerimispäevaks, s. t. pärast rikkumiste kõrvaldamist.

Registreerimiskaardi 10. lahtri täitmisel tuleb juhiseks võtta veel järgmist:

a) organisatsioonide alal, kelle koosseisude registreerimine toimub juhendi art. 9 kohaselt, kantakse eraldi reana koosseis ja kuu töötasu-fond organisatsiooni kohta tervikuna ning sealhulgas eraldi reana tööliste töötasu-fond;

b) ehituste alal sellesse registreerimiskaardi lahtrisse kantakse eraldi reana koosseis ja kuu töötasu-fond põhitootmise alal ja eraldi reana — mittepõhitootmise alal;

c) organisatsioonide suhtes, kelle koosseisud registreeritakse rahandusorganeis tsentraliseeritud korras (juhendi art. 23), registreerimiskaardi sellesse lahtrisse kantakse eraldi reana koosseis ja kuu töötasu-fond põhiorganisatsiooni ja alluvate asutiste kohta (koos) ning eraldi reana ainult põhiorganisatsiooni koosseis ja töötasu-fond.

6. Rahandusorganid ei tohi lubada mingisuguste muudatuste või täienduste tegemist registreerimiskaardi vormis.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi
Koosseisude Valitsuse juhataja N. J e g o r o v.

Lisa nr. 4
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

Kinnitan

koosseisu ..... inimest kuu töötasu-fondiga ..... rbl. (kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja täielik ametinimetus ja allkiri).

Organisatsiooni pitser

.....
(asutise, ettevõtte või organisatsiooni täielik nimetus)

K o o s s e i s u n i m e s t i k.

Jrk. nr.	Struktuuriliste jaotuste nimetused ja ametikohtade nimetused	Koosseisu üksuste arv	Töötasu-määrad	Seaduslikud lisatasud		Kokku kuus	Märkus
				Perso-naalsed	Muud (teenistus-vanuse-tasu j. t.)		
1	2	3	4	5	6	7	8
	Kokku:						

Organisatsiooni juhataja ja pearaamatupidaja allkirjad.

Koosseisu nimestiku koostamise juhised.

1. Kui ühes struktuuri jaotuses (grupis, sektoris) ühe ja sama ametikoha nimetusega mitmele töötajale on kinnitatud võrdsed töötasud, siis koosseisu nimestikus võib neid näidata üldise arvuga (näiteks arveametnikke — 5, töötasuga 200 rubla kuus). Kui ühe ja sama ametikoha nimetusega mitu töötajat saavad mitmesugust töötasu, siis igaühe töötasu näidatakse koosseisu nimestikus eraldi.

2. Õppe- ja raviasutise, etendust korraldavate ettevõtete (teatrid, tsirkused, filharmooniad, estraadid) ning projekteerimisorganisatsioonide koosseisude nimestikkudes näidatakse ainult registreeritav koosseis.

3. Tükitöötasu alusele üleviidud töötajate alal näidatakse koosseisu nimestikus selle grupi töötajate üldine arv ja nende üldine töötasu-fond. Arvestus, mille järgi on kindlaks määratud tükitööl töötajate töötasu-fond, näidatakse koosseisu nimestiku lõpul. Ametikohtade kohta, kus tasu makstakse tükitöö alusel, kirjutatakse märkuses „Tükitöö alusel".

4. Lahtris 5 tuleb näidata ainult need personaalsed töötasu-lisad, mis on määratud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel 29. augustist 1938 nr. 949.

5. Kui töötaja saab mitut liiki lisatasusid, siis iga lisatasu näidatakse 6. lahtris eraldi.

Teenistusvanuse-tasu võib näidata üldise summana koosseisu nimestiku lõpul.

6. Kaheksandas lahtris „Märkus" näidatakse, missuguse seaduse või valitsuse määruse alusel on lisatasud määratud.

Personaal-töötasude kohta tuleb lahtris „Märkus" näidata, kelle poolt on personaal-töötasu määratud, isiku perekonnanimi, kellele on personaal-töötasu määratud ja personaal-töötasu määramise kuupäev.

Ametikohad, mis on seotud kohakaaslusega, loetakse terveteks koosseisu-üksusteks ja nende kohta tähendatakse märkuses „kohakaasluse alusel".

Ametikohtade kohta, mis ei ole kinnitatud terveks aastaks, märgitakse lahtris „Märkus", mis ajast ja mitmeks kuuks on ametikoht kinnitatud.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi
Koosseisude Valitsuse juhataja N. J e g o r o v.

Lisa nr. 5
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

T e a t i s

.....
(registreeritava organisatsiooni täielik nimetus)
aparaadi töötajate nimestikulise koosseisu ja nende poolt tegelikult saadavate töötasude kohta seisuga
..... 19..... a.

Jrk. nr.	Struktuuriliste jaotuste nimetused ja ametikohtade nimetused	Koosseisu üksuste arv	Tegelikult väljamakstavad				Märkus
			Töötasumäärad	Personaalsed lisatasud	Muud lisatasud ja väljamaksed	Kokku kuus	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Kokku:						

Organisatsiooni juhataja ja pearaamatupidaja allkirjad.

Teatise koostamise juhised.

1. Teatis koostatakse asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajate koosseisude kohta, mis olemas nimestikkude järgi teatise koostamise (registreerimise) päevaks, arvates sinna hulka puhkusel, teenistuslikul lähetusel jne. olevaid töötajaid.

2. Õppe- ja raviasutiste, etendusi korraldavate ettevõtete (teatrid, tsirkused, filharmooniad, estraadid) ning projekteerimisorganisatsioonide töötajate nimestikulises koosseisus näidatakse ainult registreeritav koosseis.

3. Struktuuriliste jaotuste nimetused ja ametikohtade nimetused näidatakse teatise 2. lahtris samas järjekorras, nagu see on kinnitatud koosseisu nimestikus.

4. Lahter 6. „Muud lisatasud ja väljamaksed" näidatakse kõik täiendavad väljamaksed (teenistusvanuse-tasud, tükitöö lisatasud, tasud puhkusele läinud töötajate asetäitmise eest ja muud väljamaksed), mis teostatud koosseisuliste töötajate töötasu-fondist registreerimisele eelneva kuu eest. Täiendava väljamakse iga liik näidatakse eraldi.

5. Lahtris „Märkus" näidatakse valitsuse määrus, mille alusel makstakse välja lisad töötasudele, samuti isikute perekonnanimed, kellele need lisatasud on määratud.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi
Koosseisude Valitsuse juhataja N. J e g o r o v.

Lisa nr. 6
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

A k t

.....
(kelle poolt ja millal)

.....
(millise organisatsiooni jaoks)
kinnitatud töötasu-fondide ja administratiiv-majanduslikkude kulude arvel assigneeringute õigsuse kontrollimisel on kindlaks tehtud:

1. Seadusevastane töötasu-normide ületamine järgmistel ametikohtadel (loetleda ametikohtade nimetused ja ületamise summa üksikult iga ametikoha kohta). Kokku ..... ametikohal, kogusummas ..... rubla kuus.

2. Seadusevastased ja liigsed assigneeringud töötasu-fondist ..... rubla (näiteks tükitöötasude, ületunni-töötasude, seaduses mitte-ettenähtud lisatasude jne. maksmiseks).

3. Seadusevastased ja liigsed assigneeringud mittekoosseisuliste töötajate töötasu-fondist ..... rubla.

4. Seadusevastased ja liigsed assigneeringud administratiiv-majanduslikkude kulude eelarve järgi kogusummas ..... rubla, sealhulgas:
art. „....." järgi ..... „....." rubla,
art. „....." järgi ..... „....." rubla,
art. „....." järgi ..... „....." rubla.
Üldse kuulub äravõtmisele .....
(liidu, vabariigi, kohalikku)
eelarvesse ..... rubla.

Kontrollimise kuupäev,
rahandusorgani pitser.

Rahandusorgani juhataja ja inspektori allkirjad.

Organisatsiooni vastutava esindaja allkiri.

Lisa nr. 7
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

Rahandusorgani stamp.

Kuupäev ..... nr. .....

1. .....
(krediitasutise nimetus)

2. Ärakiri: .....
(asutise, ettevõtte või organisatsiooni nimetus.

.....
kellele suletakse krediit)

3. Ärakiri: .....
(kõrgemalseisva rahandusorgani nimetus)

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 13. maist 1935 nr. 895 art. 10 alusel pannakse ette lõpetada arvates ..... 19..... a. summade väljaandmine .....
(asutise, ettevõtte või organisat-
..... aparaadi ülalpidamiseks (töötasud
siooni nimetus)
ja administratiiv-majanduslikud kulud) arvelt nr. ....
(näidatakse koosseisulise distsipliini rikkumi-
.....
sed, mispärast lõpetatakse summade väljaandmine)
pärast.

Summade väljaandmist võib uuendada ainult meie kirjalikul korraldusel.

Rahandusorgani juhataja
(allkiri).

Lisa nr. 8
NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendile 31. märtsist 1941 nr. 246/36.

Rahandusorgani stamp.

Kuupäev ..... nr. .....

1. .....
(krediitasutise nimetus)

2. Ärakiri: .....
(asutise, ettevõtte või organisatsiooni

.....
nimetus, kellele avatakse krediit)

Koosseisulise distsipliini rikkumiste kõrvaldamise tõttu pannakse ette jätkata summade väljaandmist

.....
(asutise, ettevõtte või organisatsiooni nimetus)
aparaadi ülalpidamiseks arvelt nr. ....., arvates ..... 19..... a.

Rahandusorgani juhataja
(allkiri).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele töötasude ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks summade väljaandmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 6. 1941, 58, 920)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Alates käesoleva aasta juunikuu töötasudest ja administratiiv-majanduslikest kuludest kõigil Eesti NSV krediitasutistel teostada töötasude ja administratiiv-majanduslikkudeks kuludeks summade väljamaksmist asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, mis alluvad registreerimisele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrustes 4. aprillist 1941 nr. 603 ja 29. aprillist 1941 nr. 795 ettenähtud korras, ainult registreerimiskaardi ettenäitamisel.

Summad käesoleva aasta maikuu teise poole töötasudeks välja maksta senises korras.

Tallinn, 30. mail 1941. Nr. 1032.

---

2. jagu.

Maksundus.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus töölistelt, teenijailt, kirjanduse- ja kunstitöölistelt, arstidelt, velskritelt, õpetajailt ja teistelt võetavate koormavate maksude äramuutmise kohta.

(Avaldatud ENSV T 26. 11. 1940, 53, 620)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Muuta ära 10. novembrist 1940 koormava tulumaksu ja kogukonnamaksu ning haigekassa- ja pensionikassamaksude võtmine tööliste ja teenijate töötasudelt, kirjanduse- ja kunstitööliste teenistuselt ja arstide ning velskrite erapraktika sissetulekuilt.

2. Panna kehtima 10. novembrist 1940 Eesti NSV-s NSV Liidu teistes vabariikides kehtiv madalam tulumaks ning kultuur- ja elamute-ehitamise heaks võetav maks tööliste ja teenijate töötasudelt, kirjanduse- ja kunstitööliste teenistuselt ning arstide, velskrite, õpetajate jt. erapraktika sissetulekuilt.

Tallinn, 24. novembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus talupidamiste vanade võlgade kui ka maksude kustutamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 1. 1941, 3, 37)

Vastavalt Eesti Riigivolikogu deklaratsioonile 23. juulist 1940, mis näeb ette talupoegade vabastamist kõikidest väljaostu maksudest, mis on seoses varem teostatud maareformiga, ebaõiglaste maksude ärakaotamist ja töötava talurahva maksuvõlgade kustutamist, milliste üldsumma ületab 50 miljonit rubla, — Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Vabastada talupidamised kõikide võlgade tasumisest väljaostumaksude alal, mis on seoses varem teostatud maareformiga.

2. Kustutada töötava talurahva majapidamistele ja maatöölistele kõik maksu- ja trahvivõlad (maakinnisvaramaksu, tulumaksu, isikumaksu, kinnistusmaksu, tempelmaksu, pärandimaksu, teedemaksu, politseiorganite poolt administratiivkorras peale pandud trahvide, vallavalitsuste korraldiste mittetäitmise eest peale pandud trahvide, kohtutrahvide, maksu-viivitustrahvide jt.), mis neil tasuda olid 1. jaanuariks 1940.

3. Kustutada kõigile maatöölistele ja töötava talurahva majapidamistele, kelle valduses ei olnud enne maa kuulutamist riigi omanduseks maad üle 5 hektaari, kõik 1940 a. eest tasumata maksud.

4. Käesoleva määruse põhjal kõikidest maksudest ja trahvidest vabastatavate töötava talurahva majapidamiste ja maatööliste nimestikud kinnitatakse Töötava Rahva Saadikute Maakonnanõukogude Täitev Komiteede poolt rahandusorganite ja Töötava Rahva Saadikute Vallanõukogude ettepanekul.

Tallinn, 7. jaanuaril 1941. Nr. 21.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tööliste, teenijate ja muu töötava elanikkonna maksuvõlgade kustutamise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 27. 6. 1941, 63, 1012)

Kokkukõlas käsitöölistelt, kaubandus- ja tööstusettevõtete valdajatelt ning teistelt kodanikelt võetava tulumaksu kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt vastuvõetud seadluse art. 30 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Vabastada töölised, teenijad ja muu töötav elanikkond nende maksude, lõivude ja trahvide tasumisest, mis on määratud enne Eesti NSV Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liitu astumist antud seaduste alusel.

2. Määrata, et peale tööliste, teenijate ja tulumaksuga maksustamisel nendega võrdsustatud maksukohuslaste, vabastatakse maksu-, lõivu- ja trahvivõlgade tasumisest ka järgmised isikud:

a) arstid, velskrid, arhitektid ja teised vabakutselised;
b) kirjandus- ja kunstitöölised;
c) mittekoopereerunud käsitöölised, voorimehed ja taksode valdajad, kes töötavad ilma palgatöölisteta, samuti ka käsitöölised, kes tootmistingimuste tõttu kasutavad üht palgatöölist (sepatöö, lookade ja rataste tegemine, telliste tootmine jms.);
d) invaliidsuse I ja II grupi sõja- ja tööinvaliidid, kel on õigus sotsiaalhoolekandele või hoolekandele sotsiaalkindlustuse korras, kes tegelevad käsitööndusе alal ainult ühe palgatöölise kaasabil;
e) töötavad talupidajad.

3. Määrata, et natsionaliseeritud ettevõtete endiste omanikkude, samuti ka täiendava kinnisvaramaksuga (ENSV Teataja 1941, 11, 124) maksustatud talumajapidamiste maksuvõlgasid käesolevas määruses ettenähtud korras ei kustutata.

4. Maksuvõlad kustutatakse käesoleva määruse korras maakonna ja linna rahandusosakondade juhatajate otsuste põhjal.

5. Maksuvõlgade kustutamistööde juhtimine ja järelevalve panna Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadile.

Tallinn, 19. juunil 1941. Nr. 1207.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus sotsialistliku majanduse ettevõtete ja organisatsioonide alal endiste maksuseaduste kehtetuks tunnustamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 24. 2. 1941, 21, 266)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Tunnustada kehtetuks alates 25. novembrist 1940 sotsialistliku majanduse ettevõtete ja organisatsioonide alal järgnevad seadused: Tulumaksu seadus (RT 1920, 63/64, 184, ühes hilisemate muudatustega), Riigi ärimaksu seadus (VSK 1914. a. väljaanne V köide II osa, ühes hilisemate muudatustega), Rahakapitalide maksu seadus (VSK 1914. a. väljaanne V köide, ühes hilisemate muudatustega), Ajutine läbikäigumaksu seadus (RT 1936, 47, 372, ühes hilisemate muudatustega), Trahterimaksu seadus (RT 1935, 109, 899), Aktsiisimaksu seadus (RT 1935, 7, 54, ühes hilisemate muudatustega), Alkoholimüügi seadus alkoholiste jookide müügimaksu osas (RT 1935, 16, 154, ühes hilisemate muudatustega), Linnaseadus lõbustusmaksu osas (RT 1938, 43, 404), Maakonnaseadus lõbustusmaksu osas (RT 1938, 43, 405), Vallaseadus tööstusmaksu osas (RT 1937, 32, 310) ja Loodusvarade Instituudi seadus Instituudi heaks võetava maksu osas (RT 1937, 47, 428, ühes hilisemate muudatustega ja Vabariigi Valitsuse otsus 8. juulist 1938, RT 1938, 63, 621).

2. Sotsialistliku majanduse ettevõtetele ja organisatsioonidele eelpool loetletud seaduste alusel maksusid mitte määrata; maksud, mis nende seaduste alusel on juba määratud, kui need kuuluvad tasumisele sotsialistliku majanduse ettevõtete ja organisatsioonide poolt, jätta sisse nõudmata ning kustutada arvelt, — olenemata sellest, kas need maksud on võlastunud või mitte.

3. Kõik sotsialistliku majanduse ettevõtete ja organisatsioonide poolt ülalnimetatud maksude katteks 25. novembril 1940 või hiljem tasutud summad võtta arvesse nende ettevõtete ja organisatsioonide käibemaksu, mittekaubaliste operatsioonide maksu või kinoseadmete maksu võtmisel. Enne 25. novembrit 1940 tasutud summad ei kuulu arvessevõtmisele ega tagasimaksmisele.

4. Endise Piiritusmonopoli käivetelt võtta käibemaksu alates 1. jaanuarist 1941.

Piirituse- ja viinatööstuse Peavalitsuse (end. Piiritusmonopoli) poolt alates 1. jaanuarist 1941 riigi eelarvesse makstud summad lugeda Piirituse ja Viinatööstuse Peavalitsuselt osutuva käibemaksu katteks.

Tallinn, 14. veebruaril 1941. Nr. 219.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus sotsialistliku majanduse ettevõtete maksustusliku registreerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 24. 2. 1941, 21, 265)

Eesmärgiga võtta arvele käibemaksu, mittekaubaliste operatsioonide maksu, kasumitest mahaarvamiste, tulumaksu, kinoseadmete maksu ja teiste sotsialistliku majanduse maksete maksjaid eelarvesse, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Kohustada kõiki teotsevaid riiklikke, kooperatiivseid ja ühiskondlikke majanduslikke organisatsioone ja ettevõtteid, kes on käibemaksu, mittekaubaliste operatsioonide maksu, kasumitest mahaarvamiste, tulumaksu, kinoseadmete maksu ja teiste maksete maksjateks eelarvesse, registreeruma 1941. a. veebruari- ja märtsikuu jooksul maakondade või linnade rahandusosakondades oma asukoha järgi.

2. Asutatavad organisatsioonid ja ettevõtted peavad registreeruma enne oma tegevuse algust.

3. Maksustuslikust registreerimisest kõrvalehoidmisel võetakse organisatsioonide ja ettevõtete ametiisikud vastutusele distsiplinaar korras ja vastavatel juhtudel — kriminaal korras.

4. Määrata, et maksustuslik registreerimine peab toimuma rahandusorganite poolt korras, mis ette nähtud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissari 20. detsembri 1937 nr. 659 juhendis Sotsialistliku majanduse ettevõtete maksustusliku registreerimise kohta.

Tallinn, 14. veebruaril 1941. Nr. 220.

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 251.

19. veebruarist 1941.

(Avaldatud ENSV T 6. 3. 1941, 26, 346)

NSV Liidus kehtiva sotsialistliku majanduse ettevõtete maksustusliku registreerimise juhendi avaldamise kohta.

Avaldada eestikeelses tõlkes NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend 20. detsembrist 1937 nr. 659 sotsialistliku majanduse ettevõtete maksustusliku registreerimise kohta.

NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend sotsialistliku majanduse ettevõtete maksustusliku registreerimise kohta.

Kinnitatud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt 20. detsembril 1937 nr. 659.

1. Riiklikud, ühiskondlikud ja kooperatiivsed organisatsioonid ning ettevõtted, millised on kohustatud tasuma käibemaksu või muid makseid eelarvesse, nagu: mahaarvamisi kasumitest, tulumaksu, maksu mittekaubalistelt operatsioonidelt, eelarvelist juurdehindlust, eelarvelist vahet, kinode käibemaksu ja maksu sovhoosidelt, on kohustatud registreeruma rajooni või linna rahandusosakonnas oma asukoha järgi.

M ä r k u s. Juhul, kui ettevõte kuulub trusti või teise organisatsiooni ja maksud tema eest tasutakse tsentraliseeritud korras organisatsiooni juhatuse või filiaali poolt, on kohustatud registreeruma organisatsioon või filiaal.

2. Maksukohuslased registreeruvad iga kolme aasta tagant alates 1938. a.

Uuesti asutatud organisatsioonid ja ettevõtted (maksukohuslased) registreeruvad enne oma tegevuse alustamist ja teostavad järgmise maksustusliku registreerimise ühel ajal üldise registreerimisega järgnevaks kolmeks aastaks.

Kõik organisatsioonid ja ettevõtted, kes esinevad maksukohuslastena, registreeruvad käesoleva juhendi korras 1938. a. jaanuari- ja veebruarikuu kestel.

Registreeritud organisatsioonid ja ettevõtted (maksukohuslased) on kohustatud oma asukoha muutmise korral teatama sellest kirjalikult finantsorganitele vana ja uue asukoha järgi. Selle teadaande põhjal finantsorgan, kus maksukohuslane oli registreeritud, saadab edasi uue asukohajärgsele finantsorganile registreerimisavaldise ja vastava organisatsiooni või ettevõtte maksustamistoimiku. Kui registreeritud organisatsioonid või ettevõtted muudavad oma nimetuse, siis on nad kohustatud teostama uuesti maksustuslikku registreerimist 10 päeva jooksul.

3. Registreerimiseks nõutakse registreerimisavaldise esitamist rahandusosakonnale kahes eksemplaris juurdelisatud vormi kohaselt (lisa nr. 2).

4. Ettevõtted, kes kuuluvad majanduslikku organisatsiooni (näit. trusti kuuluv vabrik, kooperatiivorganisatsiooni kuuluv äri jne.), kuid ei maksa iseseisvalt käibemaksu, peavad esitama iga aasta hiljemalt 15. jaanuariks oma asukohajärgsele linna või rajooni rahandusosakonnale oma organisatsiooni või selle filiaali, kellele nad alluvad, juhatuse teatise selle kohta, et tähendatud ettevõtte käibed arvestatakse organisatsiooni või selle filiaali üldkäives.

See teatis peab olema kinnitatud selle finantsorgani poolt, kus maksustatakse kõrgemalseisev organisatsioon, kes teatise välja andis (teatise vorm nr. 4 on lisatud juurde). Uuesti avatud ettevõtted esitavad mainitud teatise hiljem 30 päeva jooksul, arvates avamisest.

Teatise teine eksemplar ühes finantsorgani märkmega antakse tagasi ettevõttele.

Ettevõtted (välja arvatud need, mis on maksuvabad soodustuste tõttu või mis müüvad ainult kaupu, milliseid ei maksustata käibemaksuga), kes ei ole esitanud teatist, loetakse kuni selle esitamiseni iseseisvateks käibemaksu-maksukohuslasteks ning kuuluvad maksustamisele oma asukoha järgi.

Seesuguse ettevõtete poolt teatise esitamisel lõpetatakse maksustamine ja tema poolt tasutud summad arvestatakse arve tegemisel organisatsiooni maksu katteks.

Teatiste esitamist ei nõuta organisatsioonidelt, kes asuvad rajoonis, mis allutatud selle rajooni rahandusosakonnale (linnades, mis pole jaotatud rajoonidesse, linna rahandusosakonnale), kus teostub vastava organisatsiooni (või tema filiaali) ettevõtete käive maksustamine.

5. Ettevõtted, kes ei esine maksude ja muude § 1 nimetatud maksete maksukohuslastena, ei esita finantsorganitele mingisuguseid avaldisi ega teatisi maksustuslikuks registreerimiseks, välja arvatud ettevõtted, kes on kohustatud esitama teatise vorm nr. 4 järgi (§ 4).

6. Registreerimisavaldisele kirjutavad alla registreeritava organisatsiooni või ettevõtte juhataja ja raamatupidaja.

7. Rahandusosakond, saades registreerimisavaldise, kannab sisse registreeritava ettevõtte maksustuslikuks registreerimiseks peetavasse nöörraamatusse (lisa nr. 1), vastava järjenumbri all. Sama numbriga märgitakse registreerimisavaldise mõlemad eksemplarid.

Registreerimisavaldise üks eksemplar hoitakse maksustusliku registreerimise toimikus, kuna teine eksemplar antakse tagasi maksukohuslasele alalhoidmiseks tõendina registreerimise sooritamisest. Kui ettevõtte või organisatsiooni maksustamine toimub kõrgemalseisvas finorganis (krai või oblasti rahandusosakonnas, ANSV Rahanduse Rahvakomissariaadis), siis rajooni või linna rahandusosakond saadab registreerimisavaldise ärakirja kolme päeva jooksul maksustamiskoha finantsorganile.

8. Maksukohuslaste täieliku registreerimise kontrollimiseks rajooni rahandusosakonnad ja linnades, mis pole jaotatud rajoonidesse, linna rahandusosakonnad on kohustatud pidama oma rajooni ettevõtete (vabrikute, tehaste, töökodade, üksikute kaubanduspunktide, riikliku, kooperatiivse kaubanduse) kontrollnimekirju sellest olenemata, kas need ettevõtted on või ei ole kohustatud tasuma käesoleva juhendi § 1 tähendatud makse (kontrollnimekirja vorm nr. 3 on lisatud juurde).

Need nimekirjad koostatakse finantsorganite poolt igal aastal jaanuarikuu jooksul järgmiste andmete alusel: Riigipanga andmete põhjal — arvelduskonto avamise kohta; finantsorganite andmete põhjal — asutiste ja ettevõtete kohta, kes maksavad tööliste ja teenijate tulumaksu, samuti andmete põhjal riikliku ning koosseisude registreerimise kohta; Rahvamajanduse arvestuse Keskvalitsuse (ЦУНХУ) organite andmete põhjal — tegutsevate tööstusettevõtete kohta; kooperatiivliitude andmete põhjal — liitunud kooperatiivorganisatsioonide kohta; niisama kõigi muude rahandusosakonnal olevate andmete põhjal.

Olenematult tähendatud andmete kasutamisest riigitulude inspektorid on isiklikult kohustatud kontrollima ettevõtete arvele võtmise täpsust (sissekandeid kontroll-nimekirjadesse), linnades ja linna tüüpi asulates oma rajooni vahetu läbikäimise teel, mille kohta koostatakse akt juurdelisatud vorm nr. 5 järgi.

9. Pärast oma rajooni ettevõtete kontrollnimekirja koostamist ja selle täielikkuse kontrollimist rahandusosakond selgitab, missugused kontrollnimekirja kantud ettevõtted on esitanud registreerimisavaldised maksustamise otstarbeks või teatised vorm nr. 4 järgi maksete tasumisest eelarvesse mõne teise rahandusosakonna rajoonis, ja teeb selle kohta märkme lahtrites 6 ja 7 (registreerimise daatum ja number) või lahtrisse 8 (teatise daatum ja number ning millise finantsorgani poolt on kinnitatud).

Kõikide muude ettevõtete suhtes riigitulude inspektor teeb kindlaks esimese veerandaasta jooksul kohapealse kontrollimise teel, kas need ettevõtted tõelikult ei teosta maksustamisele kuuluvaid operatsioone, ja alles selle järgi märgib kontrollnimekirjas, et tähendatud ettevõttel puuduvad maksustamisele kuuluvad operatsioonid (lahter 8), ühtlasi ära märkides kontrollimise aja (lahter 9) ja kontrollija isiku nime (lahter 10).

10. Juhul, kui registreerimata ettevõtete kontrollimisel selgub, et need teostavad maksustamisele kuuluvaid operatsioone, koostab riigitulude inspektor selle kohta akti ja kohustab seda ettevõtet viivitamatult esitama finantsorganile registreerimisavaldise maksustamise otstarbeks. Ühes sellega rahandusosakond võtab süüdlased vastutusele Maksude ja mittemaksuloomuliste maksete sissenõudmise määruse § 34 põhjal.

11. Käesolev juhend jõustub 1. jaanuarist 1938.

Sellest päevast alates kaotavad kehtivuse:

a) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkiri 19. detsembrist 1932 nr. 478 maksukohuslaste registreerimise kohta, kes maksavad käibemaksu, eelarvelist juurdehindlust, erijuurdehindlust, maksu mittekaubalistelt operatsioonidelt, mahaarvamist kasumist ja ühiskondlustatud sektorisse kuuluvate ettevõtete tulumaksu;

b) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendi 4. septembrist 1931 nr. 309 §§ 31, 32 ja 33 p. a, ühiskondlustatud sektorisse kuuluvate ettevõtete mittekaubaliste operatsioonide maksustamise kohta;

c) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendi 10.—15. aprillist 1931 nr. 148 §§ 4, 5 ja 6, kinoteatrite käibemaksu läbiviimise korra kohta;

d) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ringkirja 4. juunist 1932 nr. 243 p. 3, kolhoosi kaubanduse maksustamise korra kohta;

e) NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhendi 10. maist 1932 nr. 198 §§ 11 ja 12, sovhooside maksustamise kohta.

Lisa nr. 1.

Alatud ..... 19..... a.

N ö ö r r a a m a t

..... rahandusosakonna rajoonis asuvate ettevõtete maksustuslikuks registreerimiseks.

Järje nr.	Registreerimisavaldise saabumise daatum	Ettevõtte täielik ja lühendatud nimetus	Ettevõtte asukoht	Ettevõtte allusvus ja missugusele organisatsioonile kuulub; või on autonoomne	Ettevõtte tegevuse liik (tootmine, kauplemine, teenused)	Missuguseid makse on kohustatud eelarve tuludesse tasuma	Märge ettevõtte tegevuse lõpetamise (likvideer.) või maksustamise üleandmise kohta teisele rah.-organile ja missugusele	Märkused
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Lisa nr. 2.

Tööstus
Kaubandus
Põllumajandus
Transport
Teenused

Vajalik alla kriipsutada { Liidu / Vabariiklik / Kohalik

Maksustamiskoht

.....

.....
(rahandusorgani nimetus)

Maksustamise registreerimise KAART

..... a.

.....
(ettevõtte täiel. ja lühend. nimet.)

Vajalik alla kriipsutada { Riiklik / Kooperatiivne / Ühiskondlik

Kellele allub

.....

.....
(Rahkomaadile, Täitevkomiteele jne.)

Ettevõtte organiseerimise aeg
..... 19..... a.

Registreeritava ettevõtte täpne aadress
.....

Ettevõtte maksukohustuste täitmise eest vastutavate isikute nimi ja ametikoht
.....
.....

Ettevõtte juhataja perekonna-, ees- ja isanimi
.....
..... tel. nr. .....
Pearaamatupidaja perekonna-, ees- ja isanimi
.....
..... tel. nr. .....

Kõrgem instants, kuhu kuulub (kellele allub) registreeritav ettevõte

Selle nimetus

Täpne aadress ja tel. nr.

Milliseid makse tasub registreeritav ettevõte.
Operatsioonide iseloom iga maksuliigi järgi

1. Käibemaks
2. Eelarveline juurdehindlus ja eelarveline vahe
3. Maks mittekaubalistelt operatsioonidelt
4. Mahaarvamine kasumist
5. Tulumaks
6. Maks sovhoosidelt
7. Kohalik maks kinoseadmeilt

Arveldus- (või jooksva) konto nr.

Missuguses krediitasutises on avatud arvelduskonto

Krediitasutise aadress ja tel. nr.

Kaardi esitamise daatum ..... 19..... a.

Välja saatmise nr. (ettev.) .....

Ettevõtte likvideerimise aeg
„.....“ ..... 19..... a.

Ettevõtte juhataja .....
(allkiri)

Pearaamatupidaja .....
(allkiri)

Sisse kantud linna (rajooni) rahandusorgani maksustamise registreerimise raamatusse ..... 19..... a. nr. .....

Riigitulude vanem-inspektor .....
(allkiri)

Riigitulude raamatupidaja .....
(allkiri)

Kaardi teine külg.

Täidavad ainult organisatsioonid, kes tasuvad maksu alluvate ettevõtete eest (täielikult või osaliselt).

Nr.	Organisatsiooni alluva ettevõtte nimetus	Asukoht		Kas ettevõttel on täielik arvepidamine iseseisva bilansiga ja arvelduskonto	Rahandusorgani märge teatise andmise kohta (v. nr. 4)
		Oblast või rajoon	Postiaadress		

.....
(ettevõtte või organisatsiooni juhataja allkiri)

Lisa nr. 3.

Kontrollnimestik

..... rahandusosakonna rajoonis asuvate sotsialistliku majanduse ettevõtete kohta 19..... a.

Järje nr.	Ettevõtte täielik ja lühendatud nimetus	Ettevõtte asukoht (täpne aadress ja tel. nr.)	Ettevõtte allu-vus ja missugusele organisatsioonile ta kuulub, või on ta autonoomne	Ettevõtte tegevuse liik (tootmine, kauplemine, teenused)	Märge maksustamise registreerimise kohta		Rahandusorgani märge teatise vorm nr. 4 esitamisest või sellest, et ettevõte ei ole osta maksustatavaid operatsioone	Rahandusorgani märge ettevõtte kohapealse kontrollimise kohta		Märkused
					Registreerimise daatum	Registreerimise järje nr.		Kontrollim. daatum ja akti nr.	Kontrolli teostanud inspekt. nimi	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Vorm nr. 4.

TEATIS.

..... käibesummad käibemaksuga
(vabriku, tehase jne. nimetus)

maksustamiseks ühendatakse .....
(organisatsiooni või filiaali nimetus)

üldkäibega, mis maksustatakse .....

rahandusosakonnas.

Organisatsiooni juhatuse või filiaali administratsiooni allkiri

Maksustamiskoha rahandusorgani allkiri

Lisa nr. 5.

A K T

„.....“ ..... 19..... aastal ..... linna (rajooni) rahandus-osakonna riigitulude inspektor ..... pearaamatupidaja ..... juuresolekul teostas .....
(ettevõtte nimetus)
järelevaatust, kusjuures selgus:

Küsimused	Vastused
1. Organisatsiooni nimetus	
2. Aadress ja tel. nr.	
3. Missuguse rahkomaadi alla kuulub ja alluvus (liidu, vabariiklik, kohalik jne.)	
4. Kas on olemas põhimäärus või põhikiri ja kelle poolt see kinnitatud	
5. Millal ja kus toimus riiklik registreerimine	
6. Organisatsiooni tegevusala (näidata üksikasjaliselt)	
7. Kas on olemas käive oma toodetud või väljast soetatud kaupade, materjalide, toodete jne. realiseerimise ja müügi alal (näidata käibe iseloom ning kaubad ja tooted)	
8. Kus tasutakse neilt käibeilt käibemaks ja muud maksud	
9. Kas on olemas abiettevõtteid — tootmistöökodasid või teenuste alal (juukselõikamisärid, pesukojad jne.) ja kus neid maksustatakse	
10. Kas on olemas maanteetransport; kas see teostab oma organisatsiooni või teiste vedusid	
11. Juhul, kui organisatsioon on maksusoodustuste tõttu vabastatud käibemaksust, näidata alus	
12. Kas teostatakse mingisuguseid ehitustöid ja kas selleks tarvitatakse oma toodetud või teistelt organisatsioonidelt ostetud materjale	
13. Kas on olemas põllumajapidamine (juurviljaaed, kolhoos, sovhoos), loomapidamine, nuumamispunktid jne. ning kus tasutakse maks nende operatsioonidelt	
14. Arvelduskonto nr.	
15. Missuguses krediitasutises on avatud arvelduskonto	
16. Krediitasutise aadr. ja tel. nr.	
17. Üldised tähendused ja esitised	

Riigitulude inspektor
Pearaamatupidaja

Otsus: .....

Vanem inspektor

„.....“ ..... 19..... a.

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 225.

13. veebruaril 1941.

Maksustamiseks vajalike teatmete esitamise kohta maakonna (linna) rahandusosakondadele.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 243)

1. Kohustan kõiki ettevõtteid, asutisi ja organisatsioone esitama maakonna (linna) rahandusosakondadele iga kuu 15. päevaks maksustamiseks vajalikud teatmed eelmisel kuul kodanikele makstud summade kohta, neilt ostetud toodete, põllumajandussaaduste, samuti toimetatud tööde, osutatud teenuste jms. eest.

2. Teatmeid ei tule esitada:

a) töölistele, teenijatele, kirjanduse- ja kunstitöölistele palgavahekorra alusel makstud igasuguste töötasude kohta, kui seda maksustatakse tulumaksu- ja elamu-kultuurmaksuseaduses kindlaksmääratud normide järgi;

b) kui rahasumma ei ületa 25 rubla kuus isiku kohta.

3. Teatmeis näidatakse kodaniku perekonna-, ees- ja isanimi ning elukoht, makstud summa suurus ning mis eest ja missuguse aja eest see maksti.

4. Esimesed teatmed tuleb saata maakonna (linna) rahandusosakonnale hiljemalt 15. märtsiks 1941 nende summade kohta, mis on makstud kodanikele 1941. a. jaanuari- ja veebruarikuu jooksul.

Teatmed tuleb esitada iga kodaniku kohta eraldi.

5. Teatmete esitamiseks blankette (vorm nr. 1) saadakse maakonna (linna) rahandusosakonnalt.

6. Teatmete mitteõigeaegse või puuduliku esitamise eest trahvitakse süüdlasi rahatrahviga mitte üle 100 rubla.

Teadlikult ebaõigete teatmete esitajaid võetakse vastutusele kriminaalkorras.

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 298.

28. veebruaril 1941.

Maksustamiseks vajalike teatmete esitamise kohta maakonna (linna) rahandusosakondadele.

(Avaldatud ENSV T 6. 3. 1941, 26, 347)

Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari 13. veebruari 1941 käskkirja nr. 225 (ENSV T 1941, 19, 243) osaliseks muutmiseks vabastan ettevõtted, asutised ja organisatsioonid teatmete esitamise kohustusest põllupidajatele makstud summade kohta neilt ostetud põllumajandussaaduste eest.

Rahandusosakonna juhataja võib:

1) vabastada mõne ettevõtte, asutise ja organisatsiooni teatmete esitamisest iga kuu kohta;

2) määrata mõnele ettevõttele, asutisele ja organisatsioonile teatmete esitamise pikema ajavahemiku kohta kui üks kuu.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus maksude, trahvide, võlgade ja kahjude sissenõudmise kohta administratiivkorras.

(Avaldatud ENSV T 20. 1. 1941, 9, 101)

1. Riigimaksude ja maksutrahvide, samuti vastavate eeskirjade järgi administratiivkorras sissenõudmisele kuuluvate muude maksude, trahvide, võlgade ja kahjude sissenõudmist toimetavad linnade ja valdade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteed, kuivõrd selleks ei ole määratud erilist asutist või ametiisikut.

2. Linnade ja valdade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede moodustamiseni täidavad käesolevas määruses neile ettenähtud ülesandeid linna- ja vallavalitsused.

Tallinn, 15. jaanuaril 1941. Nr. 77.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ning trahvide võlgade sissenõudmise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 5. 1941, 51, 789)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Võtta kohaldamisele NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus 11. aprillist 1937 nr. 94/603 kolhoosidelt, käsitööstusartellidelt ja üksikutelt kodanikkudelt riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ning trahvide võlgade katteks vara äravõtmise administratiivkorra äramuutmise ja kohtuliku korra sisseseadmise kohta (LSKK 1937, nr. 30, art. 120) ning avaldada see teadmiseks käesolevale lisandatud tõlkes.

2. Enne käesoleva määruse jõustumist p. 1 tähendatud võlgade katteks üleskirjutatud vara äravõtmine toimub senises korras.

Tallinn, 8. mail 1941. Nr. 839.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 8. mai 1941 määruse nr. 839 juurde.

NSVL Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus 11. aprillist 1937 kolhoosidelt, käsitööstusartellidelt ja üksikutelt kodanikkudelt riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ning trahvide võlgade katteks vara äravõtmise administratiivkorra äramuutmise ja kohtuliku korra sisseseadmise kohta.

(LSKK 1937, nr. 30, art. 120.)

1. Ära muuta praegu kehtiv kord, mille järgi kolhooside, käsitööstusartellide ja üksikute kodanikkude vara äravõtmine riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ning trahvide võlgade katteks toimub

maksuorganite, varustusorganite, maa-asulate nõukogude ja rajooni täitevkomiteede administratiivkorralduste teel.

2. Määrata, et kolhooside, käsitööstusartellide ja üksikute kodanikkude vara äravõtmine nende maksuvõlgade katteks riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ja trahvide alal võib toimuda ainult rahvakohtuotsuse põhjal.

3. Määrata, et maksu- ja kindlustusinspektorid, samuti varustusinspektorid peavad enne, kui anda asi võlgnikult maksuvõlgade sissenõudmiseks kohtusse, andma võlgnikule hoiatuse kirjalikul kujul hiljemalt 10 päeva enne tema asja üleandmist kohtule.

Kui võlgnik tasub võla enne kohtuotsuse tegemist, siis kohtuasi lõpetatakse.

Juhul, kui pärast kohtuotsust võlgniku vara äravõtmise kohta võlgnik tasub võla 10 päeva jooksul pärast kohtuotsust, kaotab kohtuotsus vara äravõtmise kohta jõu, kuid võlgniku kanda pannakse kohtukulud 3 kuni 10 rubla suuruses.

4. Määrata, et kohtuotsuste järgi üksikute kodanikkude vara äravõtmise ja müügi kohta nende maksuvõlgade katteks riigi- ja kohalikkude maksude, määralise sundkindlustuse, kohuslikkude naturaalandamite ja trahvide alal ei või ära võtta järgmist vara:

a) elumaja ühes majapidamisehitistega või selle osad;
b) üks lehm või lehma puudumisel üks mullikas, ja kolhooslastel ka kodulinnud, lambad, kitsed ning sead poole normi ulatuses, mis on kindlaks määratud põllumajandusliku artelli põhikirjaga, ühes söödaga nende jaoks;
c) riided, jalanõud, pesu, magamistarbed, köögiriistad, voodid, lauad, toolid, kohvrid, lambid, mis on võlgniku või ta perekonna isiklikus kasutuses, kõik lastetarbed;
d) toiduained, mis on vajalikud võlgnikule ja ta perekonnale kuni uue lõikuseni;
e) vahendid, mida saadakse sotsiaalkindlustuse korras, samuti toetused lasterohkuse puhul;
f) tööriistad, mis on vajalikud võlgniku kodutööstuse jätkamiseks.

M ä r k u s. Teravilja võib vastuvaidlematus korras ainuisiklikelt majapidamistelt ära võtta nende poolt kohuslikkude teraviljaandamite täitmata jäänud osa piirides.

Liha võib vastuvaidlematus korras üksikutelt kodanikkudelt ära võtta nende poolt kohuslikkude lihaandamite täitmata jäänud osa piirides, välja arvatud üks lehm või selle puudumisel üks mullikas.

Teravilja äravõtmine ainuisiklastelt teraviljaandamite alal ning liha äravõtmine kodanikelt lihaandamite alal toimub neil juhtudel Varustuskomitee rajoonivoliniku kirjaliku korralduse alusel.

5. Määrata, et võlgniku vara üleskirjutust kohtuotsuse alusel toimetab maksuinspektor, kindlustusinspektor või varustusinspektor ning selle juures peavad kohuslikult viibima üks võlgniku täisealine perekonnaliige ja kaks tunnistajat; selle kohta koostatakse kindlaksmääratud vormis akt, millele mainitud isikud alla kirjutavad ning milles täpselt ära tähendatakse üleskirjutatud vara esemed ja nende hinne.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidu tollitariifi kehtimapaneku kohta.

(Avaldatud ENSV T 24. 12. 1940, 68, 913)

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse põhjal 7. detsembril 1940 nr. 2460 kaotas kehtivuse endise Eesti Vabariigi tollitariif ja hakkas kehtima Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis NSV Liidu tollitariif, arvates 10. detsembrist 1940.

Kooskõlas sellega otsustab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu:

1) kaotada tollimaksud kaupadelt ja pakkidelt, mis tulevad sisse Eesti NS Vabariiki NSV Liidust;
2) kaotada tollimaksud kaupadelt, mis on sisse tulnud NSV Liidust ning hoiul tollivalve all, nii tolli- kui ka eraladudes;
3) kaotada tolli kantseleimaksud sisseveetavatelt ja väljaveetavatelt kaupadelt;
4) arvates 10. detsembrist 1940 tunnustada kehtetuks kõik soodustused, mis olid ette nähtud mitmesugustele asutistele endise Eesti Vabariigi tolliseaduse ja tollitariifi alusel;
5) lubada tolliametitel tagasi maksta deposiiti saadud summadest tollimaksu puuvillalt, fosforilt ja teistelt kaupadelt, mis on toodud sisse NSV Liidust ümbertöötamiseks Eesti NS Vabariigis.

Tallinn, 17. detsembril 1940.

---

3. jagu.

K r e d i i d i n d u s.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Töö-Hoiukassade ja Riikliku Krediidi Valitsuse organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 2. 12. 1940, 58, 702)

1. Organiseerida Eesti NSV Riiklikkude Töö-Hoiukassade ja Riikliku Krediidi Valitsus.

2. Üle anda Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsuse ja Peakontori korraldusse Eesti NSV territooriumil asuvate hoiukassade võrk ja seoses sellega luua komisjon kassade vastuvõtmiseks ja üleandmiseks järgmises koosseisus: Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi esindaja sms Aisenstadt, NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariikliku Kontori esindaja sms Reinet, Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsuse ja Peakontori esindaja sms Venzel.

3. Anda Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsuse ja Peakontori korraldusse natsionaliseeritud Tartu Panga ruumid ja inventar Tallinnas.

4. Teha ülesandeks Rahanduse Rahvakomissariaadile ja Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsusele ja Peakontorile, avada kuni 15. detsembrini 1940 kesk-

kassad Tallinna, Tartu, Pärnu ja Narva linnades ja esimese järgu hoiukassad Tallinna, Haapsalu, Kuressaare, Rakvere, Paide, Võru, Valga, Petseri ja Viljandi linnades.

5. Teha ülesandeks Rahanduse Rahvakomissariaadile, Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsusele ja Peakontorile, ära märkida hoiukassade võrk 1940. a. peale ja esitada see Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks 1. jaanuariks 1941.

6. Teha ülesandeks linnade ja maakondade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteedele muretseda vajalikud ruumid avatavatele hoiukassadele.

Tallinn, 29. novembril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riiklikule krediidile ja hoiuasjandusele kaasaaitamise komisjonide organiseerimisest Eesti NSV-s.

(Avaldatud ENSV T 17. 4. 1941, 41, 616)

Sihiga aidata kaasa riikliku krediidi ja hoiuasjanduse arengule Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Vastavalt NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 15. maist 1929 (LSKK 1929, nr. 34, art. 297) organiseerida maakondade, linnade ja valdade täitevkomiteede, kõigi ettevõtete, asutiste, kolhooside ja käsitööstuslikkude artellide juures Eesti NSV-s riiklikule krediidile ja hoiuasjandusele kaasaaitamise komisjonid.

2. Kohustada maakondade, linnade ja valdade täitevkomiteede esimehi lõpetama kaasaaitamise komisjonide organiseerimist hiljemalt 1. maiks 1941.

3. Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogul anda kõigile kohalikkudele komiteedele juhiseid nende osavõtuks Eesti NSV ettevõtete ja asutiste juures loodavate kaasaaitamise komisjonide organiseerimisest ja komisjonide töö juhtimisest.

4. Kohustada Rahanduse Rahvakomissari (sms Keerdo't) ning Riiklikkude Töö-Hoiukassade Valitsuse ülemat (sms Kulkin'it) viima läbi valitud kaasaaitamise komisjonide instrueerimist nende töö ülesannete kohta riiklikkude laenude ning hoiuasjanduse propageerimises ja massilise poliitilise agitatsiooni arendamises.

Tallinn, 10. aprillil 1941.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidu Tööstuspanga Eesti Vabariikliku Kontori organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 7. 1. 1941, 2, 8)

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsusega 22. novembrist 1940 nr. 183 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Organiseerida NSV Liidu Tööstuspanga Eesti Vabariiklik Kontor, viies üle tema bilansile Pikalaenu Pank ühes kõigi selle aktiva ja passivaga 1. jaanuariks 1941.

2. Anda üle NSV Liidu Tööstuspanga Eesti Vabariiklikule Kontorile hoone Tallinnas, Harju tän. nr. 31/33, kus asub praegu Pikalaenu Pank.

3. Olemasolevate aktide, varanduse, inventari ja kõige Pikalaenu Pangale kuuluvate väärtuste vastuvõtmiseks ja üleandmiseks organiseeritavale NSV Liidu Tööstuspanga Eesti Vabariiklikule Kontorile, moodustada komisjon koosseisus: Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi esindaja sms L. Aisenstadt, NSV Liidu Tööstuspanga esindaja sms S. Igošin ja Pikalaenu Panga esindaja sms J. Markovitš. Vastuvõtmise ja üleandmise akt esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule hiljemalt 15. jaanuariks 1941.

4. Teha ülesandeks NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariiklikule Kontorile, Eesti Vabariiklikule Kommunaalpangale, NSV Liidu Põllumajanduse Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile ja NSV Liidu Tööstuspanga Eesti Vabariiklikule Kontorile teostada ühiselt klientide ringkonna piiritlemist vastavalt nendele pealepandud ülesannetele.

Tallinn, 30. detsembril 1940. Nr. 970.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga asutamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 25. 11. 1940, 52, 603)

Kooskõlas NSVL Rahvakomissaride Nõukogu ja Üleliidulise Kommunistliku Partei Keskkomitee määrusega 3. oktoobrist 1940 nr. 1873 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Asutada Eesti Vabariiklik Kommunaalpank, andes tema juhtimisele Tallinna, Tartu ja Narva Linnapangad kõigi nende aktivatega ja passivatega.

2. Üle anda Eesti Vabariiklikule Kommunaalpangale ruumid, missuguseid kasutab praegu natsionaliseeritud Tallinna Linnapank.

3. NSVL Riigipanga Eesti Vabariiklikule Kontorile ja Vabariiklikule Kommunaalpangale teha ülesandeks toimetada omavahelist klientuuri piiritlemist kooskõlas neile pandud funktsioonidega.

4. Kinnitada Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga juurdelisatud põhikiri.

Tallinn, 19. novembril 1940.

Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga põhikiri.

I.

Üldised määrused.

§ 1. Selleks, et kaasa aidata Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi kommunaal- ja elamumajanduse arendamisele ja sotsialistlikule ümberehitamisele kõiki liiki ehitustegevuse finantseerimisega, mida teostavad riiklikud ettevõtted ja asutised ja

igasugused liidulise, vabariikliku ja kohaliku tähtsusega ehitusorganisatsioonid, kui ka kommunaalmajanduste ja ehitusorganisatsioonide majandusliku tegevuse lühiajaliseks krediteerimiseks, missugused ülesanded on peale pandud Kommunaalkeskpangale ja kommunaalpankadele, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu asutab Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga.

§ 2. Pank on riigi krediitasutis ja omab registreerimise momendist juriidilise isiku õigused ja temal on pitsat Eesti NSV riigivapiga.

Panga juhatus asub Tallinnas.

§ 3. Pank tegutseb majandusliku arvestuse alusel. Oma kohustuste eest vastutab pank ainult selle temale kuuluva varandusega, millele, kehtiva seadusandluse järgi, võib pöörata sissenõudmist.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu, samuti vabariiklik eelarve ja kohalikud eelarved panga võlgade eest ei vastuta. Pank ei vastuta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja kohalikkude nõukogude võlgade eest.

§ 4. Panga varanduse tasuta äravõtmine põhikapitali vähendamise korras on lubatud ainult Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Kommunaalkeskpanga loal.

§ 5. Pank võib Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu loal avada oma filiaale (osakondi, agentuure, kassasid), nimetada volinikke jne. teistes linnades ja teistes asustatud kohtades Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis.

II.

Panga varad.

§ 6. Pangal on oma põhi- ja tagavarafond.

§ 7. Panga põhifondiks määratakse 2.005.667.67 krooni. Põhifond moodustatakse varadest, mis üle antakse endiste Tallinna, Tartu ja Narva linnapankade põhifondidest 1.005.667.67 krooni suuruses kui ka 1941. a. vabariikliku eelarve assigneerimistest 1.000.000 krooni suuruses.

Panga põhifondi võidakse suurendada täiendavate assigneerimistega Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusel, Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi ja Kommunaalkeskpanga ettepanekul, kui ka iga-aastaste juurdearvamistega panga kasudest 30% määral.

§ 8. Panga tagavarafond moodustatakse endiste Tallinna, Tartu ja Narva linnapankade tagavarafondide üleandmisega 343.488.64 krooni suuruses ja iga-aastaste juurdearvamistega 20% määral panga kasudest ja määratakse kahjude katmiseks, mis võivad olla panga operatsioonidest aastaaruande järgi. Kui panga tagavarafond on tõusnud põhifondi suuruseni, juurdearvamised, mis määratud tagavarafondi, arvatakse põhifondi suurendamiseks.

Panga tagavarafond hoitakse sularahas Riigipangas või Kommunaalkeskpangas.

III.

Panga operatsioonid.

§ 9. Sihtide saavutamiseks, mis tähendatud käesoleva põhikirja § 1, pank toimetab Kommunaalkeskpanga kava järgi järgmisi operatsioone:

a) kommunaalse, elamulise, sotsiaalkultuurilise, ravimis-profülaktilise ja ametasutusliku ehitustegevuse ja kapitaalse remondi krediteerimine ja tagasinõudmata finantseerimine, mida teostavad ühiskondlustatud sektori ettevõtted, organisatsioonid ja asutised;
b) kommunaal-, elamuliste ja sotsiaalkultuuriliste, ehituslikkude, ehitusmaterjale valmistavate ja transporteerivate, majandusliku arvestuse alusel tegutsevate ettevõtete ja ühiskondlustatud sektorisse kuuluvate organisatsioonide majandusliku tegevuse krediteerimine;
c) individuaalsete elamute ehitustegevuse ja nende elamute remontide krediteerimine, mis kuuluvad töötavatele isikliku omandusena;
d) tasaarvestuse operatsioonide toimetamine panga klientide vahel;
e) maksete toimetamine ülesannetel, akkreditiivide väljaandmine kui ka maksete vastuvõtmine;
f) korteri- ja rendirahade vastuvõtmine elanikelt, kommunaalhüvituste eest tasutavate maksete vastuvõtmine jne.;
g) kommunaalpandimajade krediteerimine;
h) muud operatsioonid, millede sooritamine pannakse panga peale NSV Liidu Valitsuse määruste ja korraldustega, samuti Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korraldustega kehtiva seadusandluse piirides, samuti Kommunaalkeskpanga ülesandel ja teiste NSV Liidu keskpankadega sõlmitud lepingutega.

§ 10. Allikaks, millest pank krediteerib kliente, on panga põhifond ja juurdetõmmatud summad.

Tagasinõudmata finantseerimist toimetab pank ainult summade arvel, mis selleks sihiks määratud.

§ 11. Tagasinõutavat krediteerimist toimetab pank pika- ja lühiajaliste sihtlaenude kujul.

§ 12. Krediteerimist põhifondist ja juurde tõmmatud summadest toimetab pank eeskirjade ja juhendite järgi, mis kinnitatud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt Kommunaalkeskpanga korralduste järgi kui ka Kommunaalkeskpanga poolt määratud dokumentide käibe ja aruande vormide järgi, mis kooskõlastatud NSVL riikliku majandusplaani rahvamajandusliku arvestuse Keskvalitsusega.

Märkus. Krediteerimine ja tagasinõudmata finantseerimine sihthoiuste ja sihtfondide arvel toimub panga poolt korras ja tingimustel, mis määratud nende kohta käivate korraldustega või kokkulepetega, millede jõul need on üle antud pangale.

§ 13. Laenude kindlustamine, mida pank annab välja individuaalseks ehitustegevuseks ja elamute remondiks, mis kuuluvad töötajatele isikliku omandusena, samuti laenude kindlustamine, mida antakse välja lühiajalise krediteerimise korras, toimub eeskirjade järgi, mis selleks eriti antud.

Märkus. Pank võib vastu võtta kindlustuseks ainult pandist vaba varandust.

§ 14. Summade väljaandmist krediteerimiseks ja tagasinõudmata finantseerimiseks sihtidel, mis nimetatud käesoleva põhikirja § 9 punktis a, toimetab

pank kinnitatud nimestikuliste nimekirjade järgi seatud korras kinnitatud eelarvete piirides.

§ 15. Kapitaalse ehitustegevuse finantseerimisel ja krediteerimisel pank teostab finantslikku kontrolli korras, mis on ette nähtud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee määruses 11. XI 1936 „Ehitustegevuse parandamisest ja ja ehitustegevuse odavamakstegemisest" (NSVL SK 1936 nr. 9, art. 70) ja NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määruses 26. II 1938 „Projektide ja eelarveasjanduse parandamisest ja ehitustegevuse finantseerimise korraldamisest" (NSVL Valitsuse määruste ja korralduste kogu 1938. a. nr. 9, art. 58) ja ehitustegevuse finantseerimise eeskirjades Kommunaalkeskpanga ja kommunaalpankade poolt, mis kinnitatud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt 9. II 1939 nr. 79 — 40 all.

§ 16. Pank valvab tema poolt väljaantud summade kulutamise üle, milleks ta on õigustatud sisse seadma järelevalvet tema poolt finantseeritava ehitustegevuse ja finantseerimise plaani teostamise üle, samuti on pank õigustatud revideerima ehituslikke organisatsioone, kontrollima oma klientuuri asjaajamist ja arvepidamist ja saama temalt seadusega kindlaksmääratud aruandeid.

§ 17. Pangast saadud summade mittekasutamise juhul kliendi poolt, või nende kasutamise juhul nende ülesande vastaselt kui ka panga kliendi panga kontrollist kõrvalehoidmise juhul, on pank õigustatud võtma tarvitusele seaduses kindlaksmääratud rahalist laadi abinõusid, nõudma võla ennetähtaegset kustutamist ja teiste kasutamata jäänud summade tagastamist ühes 6% aastas, arvestatud kliendi poolt raha saamise päevast — tagastamise päevani.

§ 18. Pank teostab iseseisvalt panditud varade realiseerimist, kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

§ 19. Nende nõudmiste täielikuks või osaliseks kustutamiseks, mis tekkinud panga operatsioonidest ja millede tähtaeg veel saabumata, on pank õigustatud arvestama kõiki võlgniku summasid, mis on panga korralduses, silmas pidades sealjuures NSV Liidu Valitsuse vastavaid määrusi.

§ 20. Protsentide määr panga aktiivsete ja passiivsete operatsioonide alal määratakse kindlaks protsendimäära piirides, mis kinnitatud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

§ 21. Komisjoni tasud tagasinõudmata finantseerimise teostamise eest kohalikkudest ressurssidest ja elanikelt üürirahade, rendirahade ja kommunaalhüvituste maksete vastuvõtmise eest, saab pank määral, mis kindlaks määratud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusega kooskõlas nende operatsioonide kahjustamatuse põhimõttega.

§ 22. Pank võib astuda korrespondent-suhetesse teiste NSV Liidu krediitasutistega.

IV.

Panga aruandekohustus.

§ 23. Panga operatsiooniaasta määratakse kindlaks 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

§ 24. Aasta- ja kvartaal-aruanded vaadatakse läbi ja kinnitatakse Kommunaalkeskpanga poolt ja esitatakse Kommunaalkeskpangale tema poolt selleks määratud ajaks. Ühel ajal aruannete esitamisega Kommunaalkeskpangale esitatakse ka sellised Kommunaalpanga poolt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule.

§ 25. Panga poolt saadud tulud liidetakse peale seadusega kindlaksmääratud mahaarvamiste teostamist eelarve kasuks 50% suuruses, panga põhi- ja tagavarafondiga.

§ 26. Peale käesolevas põhikirjas ettenähtud aruandmise kohustuse on pank kohustatud esitama aruandeid ja andma teateid seadusega kindlaks määratud juhtudel ja korras kui ka NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi ja Kommunaalkeskpanga korralduste järgi.

V.

Panga valitsemine.

§ 27. Panga valitsemist teostatakse juhataja poolt, keda määrab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu kooskõlas Kommunaalkeskpanga juhataja arvamusega.

Panga pearaamatupidaja kinnitatakse Kommunaalkeskpanga poolt panga juhataja ettepanekul.

§ 28. Panga juhataja teostab, vastavalt sellele põhikirjale, kõiki õigusi ja kohustusi, mis järgnevad panga ülesannetest ja funktsioonidest, juhatab plaani-, operatsiooni- ja administratiivseid töid, valitseb panga asju ja tema korralduses olevaid kapitale ja varasid, teostab kõiki toiminguid ja operatsioone, mis puutuvad panga asjaajamisse, esineb panga esindajana kõikide asutiste ja kohtu ees, võtab ametisse ja vallandab ametist pangas töötajaid, annab välja volikirju panga asjade ajamiseks ja panga varade ja asjade valitsemiseks.

§ 29. Rahalised dokumendid peavad olema alla kirjutatud panga juhataja ja pearaamatupidaja poolt või isikute poolt, kes selleks volitatud panga juhataja poolt.

VI.

Panga tegevuse lõpetamine.

§ 30. Pank lõpetab oma tegevuse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu loal Kommunaalkeskpanga ja Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadi ettepanekul.

VII.

Panga revisjon ja vastastikune suhe finantsorganitega.

§ 31. Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat ja tema kohalikud organid teostavad järelevalvet panga tegevuse üle krediitasutiste kohta kindlaksmääratud järelevalve korras.

§ 32. Panga tegevuse revisjoni teostatakse Kommunaalkeskpanga poolt.

——

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga sissetuleku kassade avamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 19. 5. 1941, 51, 790)

Lubada Eesti Vabariiklikule Kommunaalpangale avada tarvidust mööda vastavalt tema põhikirja § 5 linnades, kus asuvad Kommunaalpank või tema osakonnad, kokkuleppel vastava linna täitevkomiteega, sissetuleku kassad korteriüüri ja kommunaalteenuste vastuvõtmiseks.

Tallinn, 8. mail 1941. Nr. 840.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 26. 10. 1940, 34, 387)

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja Üleliidulise Kommunistliku (b) Partei Keskkomitee määrusega 3. oktoobrist 1940 nr. 1873, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Organiseerida NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariiklik kontor, andes üle tema korraldusse Eesti Maapanga ning natsionaliseeritud ühispangad kõigi nende aktivate ja passivatega juurdelisatud nimekirja järgi.

2. Kohustada NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariiklikku kontorit organiseerima 60 põllumajanduslikku krediitühingut vabariikliku kontori korraldusse antud natsionaliseeritud ühispankadest.

3. Määrata komisjon järgmises koosseisus: komisjoni esimeheks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari asetäitja ja liikmeteks NSVL Riigipanga Eesti vabariikliku kontori esindaja ning NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori esindaja, tehes sellele komisjonile ülesandeks organiseerida NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori ning põllumajanduslikkude krediitühingute tegevust ja likvideerida natsionaliseeritud ühispangad juurdelisatud nimekirja järgi.

Tallinn, 23. oktoobril 1940.

EESTI NSV PÕLLUMAJANDUSLIKKÜDE KREDIITÜHISUSTE NIMEKIRI

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maakondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuuluvad tegevuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajanduslikud krediitühingud	Ühispangad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
		1. Harjumaa				
1	1	Tallinna põllumajanduslik krediitühisus	Tallinn	Jõeläähtme Iru Rae Raasiku Peningi Tõdva Saue Harku	Põllupidajate Ühispank	Põllumeeste Keskpank Raasiku Ühispank
2	2	Kuusalu põllumajanduslik krediitühisus	Kohila jaam	Kõnnu Kolga Kuusalu Anija	Kuusalu Ühispank	Kehra Ühispank
3	3	Kose põllumajanduslik krediitühisus	Kose	Ravila Kõue Kuivajõe Kuimetsa	Kose Ühispank	

4	4	Rapla põllumajanduslik krediitühisus	Rapla	Rapla Juuru Kehtna Järvakandi Raiküla	Rapla Ühispank	Juuru Ühispank
5	5	Hageri põllumajanduslik krediitühisus	Hageri	Hageri Kohila Kernu Varbola	Hageri Ühispank	Kernu Ühispank
6	6	Keila põllumajanduslik krediitühisus	Keila	Keila Nissi Padise Nõva	Põllupidajate Ühispanga osakond	Baltiski Ühispank Nissi Ühispank Kloostri Ühispank
		2. Järvamaa				
7	1	Paide põllumajanduslik krediitühisus	Paide	Paide Väätsa Koigi Kareda	Järvamaa Ühispank	Järva Laenu-Hoiu Ühispank
8	2	Türi põllumajanduslik krediitühisus	Türi	Särevere Käru	Türi Ühispank	Käru Ühispank
9	3	Järva-Jaani põllumajanduslik krediitühisus	Järva-Jaani	Võhmuta Vajangu	Järva-Jaani Ühispank	
10	4	Rakke põllumajanduslik krediitühisus	Rakke	Väinjärve Rakke Salla	Rakke Ühispank	Koeru Ühispank Udeva Ühispank
11	5	Ambla põllumajanduslik krediitühisus	Ambla	Ambla Albu	Ambla Ühispank	Järva-Madise Ühispank
12	6	Tapa põllumajanduslik krediitühisus	Tapa	Lehtse Undla Vohnja	Tapa Ühispank	Tapa Põllumeeste Ühispank Lehtse Ühispank Kadrina Ühispank
		3. Läänemaa				
13	1	Haapsalu põllumajanduslik krediitühisus	Haapsalu	Asuküla Noarootsi Riguldi Vormsi Taebla Ridala Martna Oru	Haapsalu Ühispank	Martna Ühispank
14	2	Märjamaa põllumajanduslik krediitühisus	Märjamaa	Märjamaa Velise Vigala	Lääne-Eesti Ühispank	Vigala Ühispank
15	3	Lihula põllumajanduslik krediitühisus	Lihula	Lihula Kirbla Karuse Varbla	Lihula Ühispank	Hanila Ühispank Paatsalu Ühispank
16	4	Risti põllumajanduslik krediitühisus	Risti	Piirsalu Kullamaa	Risti Ühispank	Kullamaa Ühispank
17	5	Kärdla põllumajanduslik krediitühisus	Kärdla	Emmaste Käina Kõrgesaare Pühalepa	Kärdla Ühispank	Hiiu Ühispank
		4. Saaremaa				
18	1	Kuressaare põllumajanduslik krediitühisus	Kuressaare	Kuressaare Kärla Salme Torgu Kaarma	Saarte Ühispank	Saaremaa Rahvaühispank

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maakondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuuluvad tegevuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajanduslikud krediitühingud	Ühispangad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
				Pihtla Valjala Ruhno		
19	2	Kihelkonna põllumajanduslik krediitühisus	Kihelkonna	Kihelkonna Lümanda Mustjala	Kihelkonna Ühispank	
20	3	Orissaare põllumajanduslik krediitühisus	Orissaare	Pöide Laimjala Muhu Leisi Pärsamaa	Orissaare Ühispank	Leisi Ühispank Pärsamaa Ühispank
		5. Pärnumaa				
21	1	Pärnu põllumajanduslik krediitühisus	Pärnu	Are Audru Halinga Sauga Soontaga Paikuse Tori Tahkuranna Kihnu Kaisma	Pärnumaa Põllumeeste Ühispank	Pärnu-Jakobi Ühispank Sindi Ühispank Tori Ühispank Kergu Ühispank Mihkli Põllumeeste Ühispank
22	2	Häädemeeste põllumajanduslik krediitühisus	Häädemeeste	Häädemeeste Orajõe Laiksaare	Häädemeeste Ühispank	
23	3	Saarde põllumajanduslik krediitühisus	Kilingi-Nõmme	Saarde Talli Tihemetsa	Saarde Ühispank	Talli Ühispank
24	4	Abja põllumajanduslik krediitühisus	Abja Rajangu		Viljandi Ühispanga Abja osakond	Mõisaküla Ühispank
25	5	Tõstamaa põllumajanduslik krediitühisus	Tõstamaa	Tõstamaa Seliste	Tõstamaa Ühispank	
26	6	Vändra põllumajanduslik krediitühisus	Vändra	Vändra Lelle	Vändra Ühispank	Lelle Ühispank
		6. Viljandimaa				
27	1	Viljandi põllumajanduslik krediitühisus	Viljandi	Viljandi Raudna Vastemõisa Kõpu Rimmu Paistu Holstre Tännasilma	Viljandi Ühispank	Holstre Ühispank Aidu Ühispank
28	2	Suure-Jaani põllumajanduslik krediitühisus	Suure-Jaani	Taevere Olustvere	Suure-Jaani Ühispank	Sürgavere Ühispank Olustvere Ühispank
29	3	Võhma põllumajanduslik krediitühisus	Võhma	Kabala Kõo Imavere	Võhma Ühispank	Pilistvere Ühispank

30	4	Põltsamaa põllumajanduslik krediitühisus	Põltsamaa	Põltsamaa Pajusi Lustivere Võisiku	Põltsamaa Ühispank	Põltsamaa Majaomanike ja Põllumeeste Ühispank Kolga-Jaani Ühispank
31	5	Tarvastu põllumajanduslik krediitühisus	Mustla	Tarvastu Suislepa	Tarvastu Ühispank	Tarvastu Põllumeeste Ühispank
32	6	Nuia põllumajanduslik krediitühisus	Nuia	Karksi Tuhalaane	Nuia Ühispank	Suislepa Ühispank
		7. Tartumaa				
33	1	Tartu põllumajanduslik krediitühisus	Tartu	Kiidjärve Veski Tartu Vara Luunja Kavastu Peipsiääre Mäksa Võnnu Meeksi Ahja Kuuste Ropka Kambja Tähtvere Äksi Saadjärve Laeva Nõo Puhja Konguta Elva	Põllumajanduse Pank Ühispank	Elva Ühispank Vana-Kuuste Ühispank Kavastu Ühispank Peipsiäärne Ühispank
34	2	Rõngu põllumajanduslik krediitühisus	Rõngu	Rõngu Rannu Aakre	Rõngu Ühispank	
35	3	Otepää põllumajanduslik krediitühisus	Otepää	Otepää Pühajärve	Otepää Ühispank	
36	4	Avinurme põllumajanduslik krediitühisus	Avinurme	Avinurme Tudulinna	Avinurme Ühispank	Tudolinna Ühispank
37	5	Mustvee põllumajanduslik krediitühisus	Mustvee	Kasepää Lohusuu Torma Sadala	Mustvee Ühispank	Mustvee Vastastikku Krediitühisus Ühispank Torma Ühispank Laius-Tähkvere Ühispank
38	6	Jõgeva põllumajanduslik krediitühisus	Jõgeva	Jõgeva Vaimastvere Laiuse Kuremaa Kursi Kaarepere	Jõgeva Ühispank	Jõgeva Põllumeeste Ühispank Laiuse Ühispank Palamuse Ühispank
39	7	Kudina põllumajanduslik krediitühisus	Kudina	Kudina Saare Voore	Maarja-Magdaleena Ühispank	Roela Ühispank Saare Ühispank
40	8	Pala põllumajanduslik krediitühisus	Pala	Pala Alatskivi	Pala Ühispank	Kokora Ühispank Alatskivi Ühispank
		8. Petserimaa				
41	1	Petseri põllumajanduslik krediitühisus	Petseri	Meremäe Orava Saatse Vilo	Petseri Laenu-Hoiu Ühisus Ühispank	Vilo Ühispank Pankjavitsa Ühispank Irboska Ühispank Senno Ühispank

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maakondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuuluvad tegevuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajanduslikud krediitühingud	Ühispangad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
				Senno Linnuse Petseri		Petseri Ühispank Petserimaa Kaubanduse Ühispank
42	2	Laura põllumajanduslik krediitühisus	Laura	Lõuna Roodva	Laura Ühispank	Rootova Ühispank
43	3	Värska põllumajanduslik krediitühisus	Värska	Järvesuu Kalda Mäe	Värska Ühispank	Mäe Ühispank
		9. Võrumaa				
44	1	Võru põllumajanduslik krediitühisus	Võru	Võru Laheda Leevi Kasaritsa Haanja Vastseliina Rõuge Lepistu Sõmerpalu	Võru Ühispank	Vastseliina Ühispank Kärgula Ühispank
45	2	Räpina põllumajanduslik krediitühisus	Räpina	Räpina Veriora	Räpina Ühispank	Veriora Ühispank
46	3	Põlva põllumajanduslik krediitühisus	Põlva	Mooste Põlva	Põlva Ühispank	
47	4	Kanepi põllumajanduslik krediitühisus	Kanepi	Kanepi Kõlleste Valgjärve Kooraste	Kanepi Ühispank	Kõlleste Ühispank Vastse-Otepää Ühispank Karilatsi Ühispank
48	5	Antsla põllumajanduslik krediitühisus	Antsla	Antsla Urvaste Linnamäe Mõniste Varstu	Antsla Ühispank	Varstu Ühispank
49	6	Misso põllumajanduslik krediitühisus	Misso	Misso Ruusmäe	Misso Ühispank	
		10. Valgamaa				
50	1	Valga põllumajanduslik krediitühisus	Valga	Taheva Karula Kaagjärve Tõlliste Hummuli Sangaste Kuigatsi	A.-s. Valga Pank	Põllumajanduse Pank Ühispanga Valga osakond Karula Ühispank Sangaste Ühispank Puka Ühispank
51	2	Helme põllumajanduslik krediitühisus	Tõrva	Helme Põdrala Vaoküla	Helme Ühispank	Tõrva Ühispank Riidaja Ühispank

52	11. Virumaa				
53	1	Rakvere põllumajandusliik krediitühisus	Rakvere	Rakvere Roela Aaspere Haljala Sõmeru Rägavere Küti	Virumaa Ühispank	Rakvere Ühispank Viru-Jaagupi Ühispank
	2	Narva põllumajandusliik krediitühisus	Narva	Narva Alutaguse Piiri Raja Vasknarva	Narva Ühispank	Skarjatina Ühispank
54	3	Vao põllumajandusliik krediitühisus	Väike-Maarja	Vao Assamalla	Väike-Maarja Ühispank	Kadila Ühispank
55	4	Võsu põllumajandusliik krediitühisus	Võsu	Palmse Vihula	Võsu Ühispank	Vihula Ühispank
56	5	Kunda põllumajandusliik krediitühisus	Kunda	Kunda Mahu	Kunda Ühispank	Viru-Nigula Ühispank
57	6	Lüganuse põllumajandusliik krediitühisus	Lüganuse	Erra Lüganuse Maidla	Lüganuse Ühispank	Virumaa Ühispanga Kiviõli osakond
58	7	Jõhvi põllumajandusliik krediitühisus	Jõhvi	Jõhvi Kohtla Mäetaguse Iluka Vaivara	Jõhvi Ühispank	Kohtla-Järve Ühispank Konju Ühispank Vaivara Ühispank
59	8	Iisaku põllumajandusliik krediitühisus	Iisaku	Iisaku	Iisaku Ühispank	Laekvere Ühispank
60	9	Simuna põllumajandusliik krediitühisus	Simuna	Avanduse Paasvere	Simuna Ühispank	

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariikliku Kontori osakondade organiseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 11. 3. 1941, 28, 364)

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse põhjal 23. detsembrist 1940 nr. 2618 p. 7 b Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Masin-traktorijaamade, sovhooside ja muude riiklikkude põllumajanduslikkude organisatsioonide ja ettevõtete finantseerimise ja krediteerimise edukamaks teostamiseks, samuti töötavate talupoegade majapidamiste ja nende koondiste krediteerimisolude parandamiseks nende tootmisvajaduste otstarbeks, lubada NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile avada osakondi tema koosseisulise kontingendi ja töötasu fondi piirides.

2. Teha ülesandeks NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile avada osakondade tegevus Tartus, Pärnus ja Rakveres hiljemalt 1. aprilliks 1941, mujal tarviduse järgi.

Tallinn, 4. märtsil 1941. Nr. 364.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Põllumajanduslikkude krediitühingute organiseerimisest.

(Avaldatud ENSV T 28. 12. 1940, 70, 946)

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee määruse põhjal 3. oktoobrist 1940 nr. 1873 Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Töötavate talupoegade talundite krediteerimisolude parandamiseks nende tootmisvajaduste otstarbeks suurendada põllumajanduslikkude krediitühingute võrku kuni 120 üksuseni.

Teha ülesandeks Põllumajandusliku Panga Vabariiklikule Kontorile viia läbi põllumajanduslikkude krediitühingute lisaorganisatsiooni, ühispankade alusel, 20. jaanuariks 1941.

2. Kinnitada põllumajandusliku krediitühingu normaalpõhikiri.

Kohustada ENSV Rahanduse Rahvakomissari, Põllutöö Rahvakomissari ja Põllumajandusliku Panga Vabariiklikku Kontorit viia läbi krediitühingute juhatuste ja nõukogude valimisi ning uue põhikirja vastuvõtmist kõigis ühingutes 1. märtsiks 1941.

3. Määrata kindlaks, et põllumajanduslikkude krediitühingute tegevuse juhtimine ja järelevalve teostatakse Põllumajandusliku Panga Vabariikliku Kontori poolt.

Tallinn, 20. detsembril 1940.

Põllumajandusliku Krediitühingu põhikiri.

I. Üldmäärus.

1. .....

Põllumajandusliku Krediitühingu tegevuspiirkonnaks on .....

.....

..... vald.

Ühingu juhatus asub .....

2. Ühingu sihiks on tootmiskrediidiga abistada töötavate talupoegade majapidamisi ja nende koondisi, teostades NSV Liidu Valitsuse kavu põllumajanduse arendamise alal.

Selle sihiga ühing:

a) kogub elanikkonna vabu rahatagavarasid hoiuoperatsioonide arendamisega,
b) võimaldab oma liikmetele krediiti tootmisvajaduste rahuldamiseks ja
c) organiseerib isikute ja organisatsioonide arvete õiendamist ülekande- ja komisjonioperatsioonide kaudu.

3. Ühing on põllumajandusliku krediidi süsteemi alglüliks Vabariigis ja töötab NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariikliku Kontori, lühendatult Põllumajanduspanga, järelevalvel ja juhtimisel.

4. § 2 tähendatud sihtide saavutamiseks on Ühingul õigus:

a) moodustada kapitale,
b) anda oma liikmetele laene,
c) vastu võtta hoiuseid,
d) teha laene Põllumajanduspangas,
e) astuda korrespondent-vahekorda krediitasutistega,
g) teostada muid käesolevas põhikirjas ettenähtud toiminguid ja operatsioone.

5. Ühing omab kõik juriidilise isiku õigused ja võib sõlmida lepinguid, võtta enda peale kohustusi, esineda kohtus nõudjana ja kostjana jne.

Ühingul on oma nimetusega pitsat.

6. Oma kohustuste eest Ühing vastutab oma varanduste ja kapitalidega. Lisaks sellele Ühingu liikmed kannavad lisavastutust põhikirja § 12 kohaselt.

II. Ühingu koosseis, tema liikmete õigused ja kohustused.

7. Ühingu liikmeteks võivad olla Ühingu tegevuspiirkonnas elutsevad töötavad talupidajad, maakäsitöölised ja maakodutööstud mõlemast soost 18 a. vanusest alates, põllumajanduslikud artellid (kolhoosid) ja põllumajanduslikud ja maakodutööstuslikud ühistegelised organisatsioonid, kelle juhatused asuvad Ühingu tegevuspiirkonnas. Ühingus ei või olla alla 50 liikme.

Märkus 1. Ühingu liikmeteks ei või olla talupidajad ja organisatsioonid, kes on liikmeteks teises põllumajanduslikus krediitühingus, samuti isikud, kelle õigused on kitsendatud konstitutsiooniga või kohtukorras.

Märkus 2. Ühistegelikud organisatsioonid astuvad põllumajandusliku krediitühingu liikmeks oma liikmete üldkoosoleku otsuse põhjal ja teostavad oma õigusi volinikkude kaudu.

8. Ühingu liikmeks astuda soovijad esitavad sooviavaldused juhatuse nimele. Sooviavalduses näidatakse palutava krediidi suurus, antakse kohustus Ühingu põhikirja määruse täitmiseks ja vastutuse kandmiseks Ühingu kohustuste eest piirides, mis ette nähtud põhikirjas (§ 12). Ühingu liikmeks võetakse vastu krediitühingu nõukogu otsusega.

Ühingu liikmeks vastuvõtmata jätmise pärast võib kaevata kahe nädala jooksul ühingu üldkoosolekule, selle otsuse peale aga kahe nädala jooksul valla töötava rahva saadikute Nõukogule. Viimase otsus on lõplik.

9. Ühingu liige peab omama vähimalt ühe osatähe, ühistegelised organisatsioonid vähimalt viis osatähte.

Kõik liikmed on kohustatud tasuma sisseastumismaksu 5 rubla suuruses, ühistegelised organisatsioonid 25 rubla suuruses. Sisseastumismaks mingil tingimusel ei kuulu tagasimaksmisele Ühingu liikmetele ja see kantakse Ühingu tagavarakapitali.

Sisseastumis- ja osamaks tasutakse Ühingu liikme poolt täiel määral tema sisseastumisel Ühingusse. Üksikutel juhtudel võib anda pikendust mitte üle ühe aasta.

Ühingu liikmel, vaatamata osatähtede arvule, on ainult üks hääl. Ühistegelised organisatsioonid omavad hääli vastavalt nende osatähtede arvule.

10. Ühingu liikmel on õigus ühingust lahkuda, esitades selleks kirjaliku avalduse juhatusele.

Ühingust võib heita välja üldkoosoleku otsusega neid liikmeid, kes ei täida oma kohustusi Ühingu vastu, rikuvad põhikirja või töötavad Ühingu huvisid kahjustavalt.

Väljaheitmise otsuse peale võib kaevata kahe nädala jooksul valla töötava rahva saadikute Nõukogule.

Ühingust väljaheidetud liiget võidakse võtta tagasi Ühingusse ainult üldkoosoleku otsusega.

Liikmete koosseisust lahkumise päevaks loetakse Ühingu liikme poolt lahkumise teadaande esitamise päev või päev, millal üldkoosolek otsustas liikme väljaheitmise, surnud liikme suhtes tema surmapäev. Lahkunud või väljaheidetud Ühingu liige või tema pärijad vastutavad Ühingu võlgade ja kohustuste eest ühe aasta jooksul pärast selle aasta 31. detsembrit, millal liige lahkus Ühingu koosseisust.

Pärast Ühingu likvideerimisotsuse vastuvõtmist ei võeta vastu liikmeilt ühingust lahkumise sooviavaldusi.

11. Lahkunud liikmel või tema pärijatel on õigus tagasi saada ainult oma osamaksud, kuid mitte enne selle tähtaja möödumist, mille jooksul nad vastutavad Ühingu kohustuste ja võlgade eest. Kui operatsiooniaasta lõppes kahjudega, arvatakse maha osamaksude tagasimaksmisel kahjude osa, mis langeb lahkuvale Ühingu liikmele.

12. Ühingu liige, peale vastutuse isikliku võla eest ja teiste liikmete käendajana, kui käendus olemas, kannab lisavastutust Ühingu kohustuste eest. See lisavastutus arvatakse kümnekordses suuruses tema osatähtede väärtusest.

Liikmeks astuja vastutab ka Ühingu kohustuste eest, mis tekkinud enne liikmeks astumist.

Kui Ühing likvideerub enne endise liikme vastutuse tähtaja lõppu, endine liige või tema pärijad vastutavad koos järelejäänud liikmetega kuni Ühingu likvideerimiseni.

III. Ühingu ressursid.

13. Ühingul on põhi- ja tagavarakapitalid ja ta võib asutada erikapitale.

14. Ühingu põhikapital moodustatakse:
a) Ühingu liikmete osamaksudest, mis määratakse talupidajatele 5 rubla igalt tulundusliku maa hektaarilt, kuid mitte vähem kui 25 rubla; põllumajanduslikkudele artellidele mitte vähem kui 75 rubla, kuid mitte üle 250 rubla; muudele ühistegelistele organisatsioonidele mitte alla 150 rubla. Osamaksu osatähtede suurus määratakse Ühingu liikmete üldkoosoleku poolt;
b) Ühingu iga-aastasest puhaskasust 50% määral;
c) ressurssidest, mis antakse Põllumajanduspanga poolt laenuna põhikapitali kogumiseks ja täiendamiseks.

15. Tagavarakapital moodustatakse:
a) iga-aastasest puhaskasust 25% määral;
b) sisseastumismaksudest ja muudest summadest üldkoosoleku määramisel.

Ühingu võimalikud kahjud kaetakse tagavarakapitalist, mis hoitakse Põllumajanduspangas.

Märkus 1. Tagavarakapitali täiendamine lõpetatakse, kui ta on kasvanud võrdseks põhikapitali sellele osale, mis on moodustatud osamaksude arvel ja puhaskasust.

Märkus 2. Kui kahjud ületavad tagavarakapitali, jaotatakse kahjude katmata osa Ühingu liikmete vahel käesoleva põhikirja § 12 kohaselt.

16. Erikapitalid moodustatakse ja kasutatakse kas üldkoosoleku otsuste või põllumajanduspanga juhiste kohaselt. Erikapitale võib luua kas iga-aastastest puhaskasu summadest või Põllumajanduspanga ressursside arvel.

IV. Ühingu operatsioonid.

A. Laenud.

17. Ühing annab laene ainult oma liikmetele nende avalduste põhjal. Laenud antakse tootmisotstarveteks (seemnevilja, mineraalväetise, loomatoidu, töö- ja kariloomade, põllumajanduslike masinate ja inventari ostuks, maa kasutamisele võtmiseks, maaparandustöödeks, majanduslikkude hoonete püstitamiseks ja muudeks tootmisettevõttudeks), mis vastavad valla piirkonna põllumajandusliku arengu plaanile ja Põllumajanduspanga korraldustele, samuti ühingu liikmete elumajade ja kõrvalhoonete ehitamiseks.

18. Laene antakse: lühiajalisi — kestusega mitte üle 12 kuu; pikaajalisi — kestusega kuni 5 aastat, hoonete ehitamiseks kuni 10 aastat. Pikaajalised laenud antakse Ühingul olevate pikaajaliste ressursside arvel. Laenud tasutakse kas korraga või osade viisi varem kindlaksmääratud tähtaegadel. Laenude protsendimäär määratakse NSVL Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

19. Laenudelt Ühing võtab järgmisi protsente: pikaajalistelt laenudelt — 3,5% aastas, lühiajalistelt 5% aastas ja tähtajaks mittemakstud summadelt alates maksutähtpäevast 6% aastas.

Ühing saab Põllumajanduspangalt 0,5% aastas Ühingu poolt kogutud hoiuste ülejäägilt.

Põllumajanduspanga ülesandel riiklike ettevõtete ja organisatsioonide tagasimaksmata finantseerimise operatsioonide teostamisel Ühing saab komisjonitasu 0,5% määral finantseerimise summalt.

20. Liikme võlgnevuse ülemmäär ei või olla kõrgem temale avatud krediidi määrast, mis ei või ületada üksikmajapidamistel 3.000 rubla, kolhoosidel ja ühistegelistel organisatsioonidel 25.000 rubla.

21. Laenud antakse laenusaajate võlakohustuste vastu. Vajalikel juhtudel Ühingul on õigus nõuda täiendavat kindlustust kas varade või kauba pantimise või käendajate vastutuse näol.

Käendaja võtab endale vastutuse kogu laenu ja selle protsentide määratud tähtajaks tasumise eest.

Laenu kindlustuseks olevat varandust ei või laenusaaja võõrandada Ühingu juhatuse nõusolekuta ja see võib olla kas Ühingu korralduses või laenusaaja vastutaval hoiul. Laenusaaja kannab tsiviil- ja kriminaalvastutust hoiulevõetud varanduse säilitamise eest.

22. Juhatus on kohustatud valvama laenude õigeaegse tagasimaksmise üle ja viivituse puhul tarvitusele võtma seaduses ettenähtud abinõusid tähtajaks mittemakstud laenude kiireks sissenõudmiseks. Vääramatutest jõududest tingitud hädade puhul juhatus võib lubada laenu või selle osa pikendamist mitte üle 6 kuu. Käendajate vastutusel antud laenu võib pikendada ainult käendajate nõusolekul.

23. Juhul, kui laenusaaja ei kasuta laenu määratud otstarbeks, oma majapidamist ei juhi heaperemehe hoolega, ei tasu kustutusmaksu antud tähtpäevaks või jätab tasumata laenu protsendid, on juhatusel õigus nõuda kogu võla tagasimaksmist enne tähtaega.

24. Laenusaajal on õigus tasuda saadud laenu enne tähtaega kas tervelt või osaliselt. Sel juhul makstakse temale tagasi ettetasutud protsendid tervete kuude eest kuni tähtajani.

B. Hoiused.

25. Hoiuseid võetakse vastu kõikidelt isikutelt, organisatsioonidelt ja asutistelt ja need võivad olla ainult nimelised. Hoiuse käsutajaks on tema valdaja.

26. Ühing võtab hoiused vastu Põllumajanduspanga nimel ja need on viimase poolt tagatud. Omalt poolt Põllumajanduspank peale muude laenude annab Ühingule 80% kõikide Ühingu poolt kogutud hoiuste ülejäägist laenuoperatsioonideks.

Hoiused on kindlustatud Ühingu kogu varanduse ja oma ressurssidega kui ka liikmete lisavastutusega.

27. Hoiused on:
a) tähtajalised, tähtajata (kuni nõudmiseni) ja tingimustega (mille järele hoiused antakse välja mõne kokkulepitud tähtaja või kohustuse kättejõudmisel, millised tähendatud hoiustaja poolt);
b) jooksvate arvete näol.

28. Hoiuste arvete seis hoitakse saladuses. Andmeid nende kohta antakse välja ainult hoiustajatele ja kohtuvõimude ning jälitamisorganite nõudmisel. Süüdlased saladuste väljaandmises kannavad seadustes ettenähtud vastutust. Sundmahakirjutamine võib toimuda vaid kohtu sellekohase eriotsuse alusel.

29. Hoiustelt makstakse järgmisi protsente: jooksvatelt arvetelt, tähtajata hoiustelt, samuti

tähajalistelt kuni 6 kuud — 3% aastas; tähtajalistelt 6 kuud ning enam ja tingimustega hoiustelt 5% aastas.

30. Kõik oma vabad ressursid Krediitühing peab oma arvetel Põllumajanduspangas.

V. Kasud ja kahjud.

31. Aastaaruande koostamisel juhatus on kohustatud revideerima kõiki laene, kirjutades kahjuks ilmselt lootusetud võlad ja muud väärtusetuks muutunud ebareaalsed aktivad, üheaegselt luues reservfondi 25% ulatuses kahtlaste võlgade summast. Kahtlaste ja lootuseta võlgade kahjukskirjutamine ei takista nende sissenõudmist.

32. Pärast ettenähtud ülekandmisi põhi-, tagavara- ja erikapitalidesse, puhaskasu jaotatakse üldkoosoleku otsusel muudeks Ühingu tarvidusteks, samuti üldisteks otstarveteks ühistegevuse, hariduse ja põllunduse alal.

33. Operatsiooniaasta lõpul selgunud kahju kaetakse tagavarakapitalist. Katmata kahjuosa üldkoosolek jagab ühingu liikmete vahel proportsionaalselt nende lisavastutusele (§ 12) ja määrab liikmetele nendele langeva osa tasumiseks tähtaja, mis ei ületa aasta lõppu. Mittetasumisel juhatus arvab liikme osamaksu temalt saadaoleva summa katteks ning puuduva osa nõuab sisse seaduslikus korras.

VI. Ühingu asjade valitsemine.

34. Ühingu asjade valitsemist teostavad juhatus, nõukogu ja Ühingu liikmete üldkoosolek.

A. Juhatus.

35. Juhatus on kolmeliikmeline, kes valitakse üldkoosoleku poolt Ühingu liikmete hulgast üheks aastaks; samas korras valitakse mitte vähem kui kaks kandidaati puuduvate või väljalangenud juhatuse liikmete asendamiseks. Ühingu asjaajamist teostab juhatus ilma erivolituseta.

Juhatuse kohuseks on eriti:

a) kõigi Ühingu tegevusaladesse puutuvate määruste koostamine ning nende esitamine koos Ühingu nõukogu otsusega üldkoosolekule kinnitamiseks, tarviduse korral aga kinnitamiseks Põllumajanduspangale;
b) laenude määramine, väljaandmine ja sissenõudmine, hoiuste vastuvõtmine ja väljaandmine ja kõigi teiste krediitoperatsioonide teostamine;
c) järelevalve teostamine, et laenusaaja laenu tarvitab määratud otstarbeks;
d) selgitustöö tegemine Ühingu ülesannetest ja Ühingule uute liikmete ning hoiustajate juurdetõmbamine;
e) Ühingu nimel igasuguste lepete sõlmimine, laenude tegemine, tšekkide allakirjutamine, kohustuste ja volituste väljaandmine;
f) raha, väärtuste ja varade vastuvõtmine, hoidmine ja väljaandmine;
g) Ühingu kasuks sissenõudmiste teostamine ning kostmine kohtus nõuete ja vaidluste juhul;
h) Ühingu asjaajamine, arvete ja raamatute pidamine ja aastaaruande ning tulude-kulude eelarve koostamine;
i) kaastööliste võtmine ja vallandamine ja nendele töötasude määramine.

36. Juhatuse koosseisu ei või kuuluda nõukogusse kuuluvad isikud, samuti nõukogu liikmete lähedased sugulased. Juhatusse ja nõukogusse ei või kuuluda kohtu poolt õigustes piiratud isikud.

37. Juhatus valib oma liikmete hulgast esimehe, tema asetäitja ja laekuri. Kui ühele juhatusliikmele on pandud arvepidamine, siis ei või temale määrata laekuri kohustusi.

38. Ühingu kirjavahetusele kirjutab alla esimees või tema asetäitja, Ühingu kohustustele kirjutavad alla esimees ja juhatuse liige.

39. Juhatus on kohustatud kindlustama Ühingu raha, väärtpaberite ja dokumentide alalhoidmist.

40. Hiljemalt 1. märtsiks on juhatus kohustatud esitama aastaaruande kinnitamiseks üldkoosolekule.

41. Juhatusliikmed vastutavad kogu oma varaga kahjude eest, mis tekitatud Ühingule nende seadusevastase tegevuse tagajärjel.

42. Juhatuse koosolek loetakse toimunuks, kui on koos kolm liiget. Juhatuse otsused protokollitakse vastavas protokolliraamatus ja kirjutatakse alla kõigi osavõtnud juhatusliikmete poolt.

43. Väljalangenud või pikemat aega puudunud (haigus jne.) juhatusliiget asendab kandidaat, kes saanud valimistel suurima häälteenamuse.

44. Üldkoosolek määrab tasu ühele alaliselt töötavale juhatusliikmele.

45. Kaebused juhatuse tegevuse kohta esitatakse nõukogule.

B. Nõukogu.

46. Nõukogu koosneb vähimalt seitsmest liikmest, kes valitakse üldkoosolekul Ühingu liikmete hulgast üheks aastaks ja kes ei seisa teenistuses juhatuses. Nõukogu liikmed valivad endi keskelt esimehe ja selle asetäitja.

Nõukogu valvab seaduste, põhikirja ja Põllumajanduspanga juhendite ja Ühingu liikmete üldkoosoleku otsuste täitmise, samuti Ühingu enda kui ka temale usaldatud kapitalide ja varade puutumatuse üle. Nõukogul on Ühingu kogu asjaajamise ja dokumentide revideerimise õigus. Revisjoni teostamist toimetavad selleks valitud nõukogu liikmed.

Nõukogu kohuseks on eriti:

a) järelevalve Ühingu ressursside määratud otstarbeks kasutamise üle;
b) kogu Ühingu tegevuse, kassa ja varanduse dokumentaalne revisjon vähimalt üks kord aastas;
c) raha ja väärtpaberite kontrollimine vähimalt kord kuus ning nende võrdlemine raamatute ja arvetega;
d) igasuguse Ühingule kuuluva või temale usaldatud muu vara, samuti ka pantide kontrollimine tarviduse kohaselt ja juhatuse tööde jälgimine üksikute tegevusalade järgi;
e) juhatuse tegevuse kohta antud kaebuste läbivaatamine;
g) aastaaruande ja eelarve, samuti kõigi juhatuse poolt üldkoosolekule otsustamiseks esitatavate küsimuste kohta arvamuste avaldamine.

47. Raiskamise, kuritarvituse või tegevuse ilmnemisel, mis ilmselt vastolus Nõukogude seadustega ja Ühingu põhikirjaga, nõukogu kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku ja tarviduse korral kõrvaldab juhatuse liikmeid töölt.

48. Nõukogu istungid peetakse tarviduse järgi, kuid mitte harvem kui üks kord kuus. Kõik nõukogu otsused ja ettepanekud protokollitakse vastavas raamatus. Nõukogu liikmed saavad istungitasu üldkoosoleku poolt määratud ulatuses.

49. Kaebused nõukogu tegevuse kohta esitatakse üldkoosolekule.

G. Üldkoosolek.

50. Üldkoosolek on põllumajandusliku krediitühingu kõrgeim organ. Üldkoosolek:

a) kinnitab juhendid ühingu kõigi operatsioonide teostamise kohta;
b) kinnitab juhatuse aruanded, kulude eelarve, kasude jaotuse, juhatuse ja nõukogu liikmete tasude suuruse ja korra, annab hinnangu juhatuse tegevusele, samuti määrab kindlaks Ühingu laenude suuruse Põllumajanduspangas;
c) vaatab läbi kaebused juhatuse ja nõukogu peale, samuti küsimused juhatuse liikmete vastutavusest asjaajamises ilmnenud ebaõige tegevuse pärast;
d) valib juhatuse ja nõukogu liikmed ja vajaduse korral kutsub nad ära enne tähtaega;
e) võtab vastu ja heidab välja Ühingu liikmeid;
f) vaatab läbi küsimused põhikirja muutmise ja ühingu tegevuse lõpetamise kohta.

51. Aruande-üldkoosolekud kutsutakse kokku juhatuse poolt igal aastal möödunud aasta aruande läbivaatamiseks; peale selle üldkoosolekud kutsutakse kokku juhatuse otsusel, nõukogu, $^1/_5$ krediitühingu liikmete või Põllumajanduspanga nõudel. Need koosolekud kutsutakse kokku juhatuse poolt 10 päeva jooksul, arvates kokkukutsumis-nõude saamise päevast. Kui juhatus tähendatud aja jooksul üldkoosolekut kokku ei kutsu, teeb seda nõukogu või Põllumajanduspank.

52. Igale Ühingu liikmele tuleb üldkoosoleku päevast ja kohast teatada kirjaliku kutsega mitte hiljem kui üks nädal enne koosolekut. Ühtlasi tuleb juhatuse ruumes panna välja kuulutus, milles loeteldud koosolekul arutamisele tulevad küsimused. Teade saadetakse ka Põllumajanduspangale.

53. Üldkoosolek loetakse otsusevõimeliseks, kui on ilmunud vähimalt ¼ kõigist liikmetest, kuid mitte vähem kui 25 liiget.

Ei tule määratud päeval kokku liikmeid ettenähtud arvul, määratakse teistkordne üldkoosolek mitte varem viit ja mitte hiljem kümmet päeva ning see loetakse otsusevõimeliseks kokkutulnud liikmete arvule vaatamata. Teistkordsel koosolekul kuuluvad arutamisele ainult küsimused, mis kuulusid läbivaatamisele ärajäänud üldkoosolekul.

54. Ühingu tegevuse lõpetamise, Ühingu põhikirja muutmise ja Ühingu liikmete vastutavuse määra küsimuste läbivaatamine tuleb arutamisele ainult sel juhul, kui koosolekust võtab osa mitte vähem kui pool kogu liikmete arvust ja need küsimused otsustatakse vähimalt $^2/_3$ koosolevate liikmete häälteenamusega. Teised küsimused otsustatakse lihthäälteenamusega.

55. Üldkoosolekut juhatab Ühingu liikmete poolt koosolekul valitud isik, kes ei kuulu juhatuse ega nõukogu koosseisu.

56. Üldkoosoleku otsused kantakse eriraamatusse ja kirjutatakse alla koosoleku juhataja, juuresolevate nõukogu ja juhatuse liikmete ning vähimalt 3 koosolekul viibinud Ühingu liikme poolt.

Igal Ühingu liikmel on õigus otsustele lisada juurde oma eriarvamust.

57. Juhatuse ja nõukogu liikmed võtavad osa üldkoosolekust üheõiguslikult teiste Ühingu liikmetega, kuid hääleõiguseta küsimuste läbivaatamisel nende tegevuse hindamisest ja nendele tasu määramisest.

58. Kui Ühingul on üle 300 liikme, võib Ühing asendada üldkoosoleku volinikkude koosolekuga. Selline otsus tehakse vähimalt $^2/_3$ häälteenamusega koosolekul viibivatest Ühingu liikmetest, kusjuures koosolekul peab viibima vähimalt pool liikmete arvust.

Iga liikmeksolev juriidiline isik valib voliniku eraldi; liikmed-füüsilised isikud valivad voliniku asulate järgi. Volinikkude esindamise norm määratakse üldkoosoleku poolt selliselt, et volinikkude üldarv oleks vähimalt $^1/_{10}$ ühingu liikmete üldarvust.

VII. Arvepidamine ja aruandmine.

59. Ühingu arvepidamine ja aruandmine teostub Põllumajanduspanga poolt maksma pandud korra ja vormide järgi.

60. Ühingu aruandeaasta kestab 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini incl. Kui Ühing algas oma tegevust aasta kestel, siis esimene aruandeaasta kestab tegevuse alguse päevast sama aasta 31. detsembrini incl.

61. Üldkoosoleku poolt kinnitatud aastaaruanne hoitakse alal Ühingu aktides, kuna ärakirjad saadetakse Põllumajanduspangale ja rahanduse organitele.

VIII. Ühingu likvideerimine.

62. Ühing likvideeritakse:

a) Ühingu liikmete üldkoosoleku otsusel;
b) Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusel;
c) Ühingu kohtuotsusega maksujõuetuks tunnistamisel, ja
d) juhul, kui liikmete-talupidajate arv langeb alla 50.

Ühingu likvideerimisotsuse vastuvõtmisel üldkoosolek määrab Ühingu asjade likvideerimise korra, teeb likvideerimise ülesandeks kas juhatusele või valib likvideerimiskomisjoni, koosseisus vähimalt 3 isikut, ja kuulutab likvideerimisest ajakirjanduses.

63. Likvideerimiskomisjoni liikmed alluvad üldistele juhatusliikmete kohta kehtivatele määrustele, saavad samadel alustel tasu oma töö eest ja kannavad vastutust nende tegevuse läbi tekkinud kahjude eest. Likvideerimiskomisjon allub nõukogu kontrollile. Üldjärelevalvet likvideerimise korra üle teostab Põllumajanduspank.

64. Kohe pärast Ühingu likvideerimisotsuse vastuvõtmist likvideerimiskomisjon lõpetab laenude andmise, hoiuste ja maksukorralduste vastuvõtmise ja asub hoiuste väljamaksmisele, Ühingu kõikide nõudmiste sissenõudmisele ja Ühingu kõikide kohustuste täitmisele.

Osamaksude tagasimaksmine liikmetele võib sündida mitte enne Ühingu võlgade likvideerimist, igal juhul aga mitte enne aasta möödumist, arvates Ühingu likvideerimiskuulutuse avaldamise päevast.

Ühingu omakapitalid, mis jäid järele pärast kreeditoride rahuldamist, Ühingu kohustuste täitmist ja osamaksude tagasimaksmist, ei jagata Ühingu liikmete vahel, vaid antakse üle Põllumajanduspangale põllumajanduse krediteerimiseks. Võlakohustusd, mille tähtpäev ees, antakse üle sissenõudmiseks Põllumajanduspangale.

65. Kui Ühingu varandus osutub mitteküllaldaseks tema kõikide kohustuste katmiseks, kaetakse katmata kohustuste osa Ühingu liikmete poolt nende lisavastutuse realiseerimise korras (§ 12).

66. Likvideerimise lõpetamisel likvideerimiskomisjon koostab oma tegevusest aruande, mis koos nõukogu arvamusega esitatakse üldkoosolekule kinnitamiseks. Kinnitatud aruanne esitatakse Põllumajanduspangale ja rahanduse organitele.

67. Krediitühingute liitmine või lahutamine toimub Ühingute üldkoosolekute otsuste järgi vastavalt Põllumajanduspanga poolt määratud korrale ja juhistele.

Põllumajanduslike krediitühingute liikmete sisseastumis- ja osamaksude ülekandmise juhend.

Antud Rahanduse Rahvakomissari poolt 28. detsembril 1940.

(Avaldatud ENSV T 30. 12. 1940, 72, 997)

§ 1. Sihiga kergendada töötavatel talupoegadel, maakäsitöölistel ja maakodutöösturitel ühinemist põllumajanduslikesse krediitühingutesse, lubada põllumajanduslike krediitühingute võrku kuuluvasse endisse ühistegelisse krediitasutisse liikme poolt sissemakstud osamaks üle kanda sama liikme osamaksu arvele põllumajanduslikus krediitühingus tingimusel, kui endine ühispanga liige on põllumajandusliku krediitühingu liikmeks vastu võetud.

§ 2. Kui endine osamaks on väiksem nõutavast uuest osamaksust, siis nõuda selle täiendamist krediitühingu põhikirja eeskirjade kohaselt. Uue osamaksu määra ületav endise osamaksu osa ei kuulu aga liikmele tagasimaksmisele.

§ 3. Osamaksu ülekandmiseks esitab põllumajandusliku krediitühingu liige avalduse sama krediitühingu juhatuse nimele, kes teeb vastava otsuse osamaksu ülekandmiseks ja teatab oma otsuse tarbe korral täitmiseks vastavale põllumajanduslikule krediitühingule.

Samas korras lubada üle kanda seniste põllumajanduslike krediitühingute liikmete poolt sissemakstud sisseastumis- ja osamaksud vastavasse teise põllumajanduslikku krediitühingusse samaks otstarbeks, kui liige ise senise põllumajandusliku krediitühingu tegevuspiirkonna muutmise tagajärjel on üle läinud teise krediitühingusse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ettevõtete ja organisatsioonide kassades oleva sularaha kohustusliku pankadesse paigutamise ning mittesularahalise arvete õiendamise kindlustamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 18. 2. 1941, 19, 228)

Arvete õiendamise ja kassadistsipliini edaspidise kõvendamise sihis Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Kõik riiklikud, kaubanduslikud ning majanduslikud kooperatiiv-ettevõtted, raudteed, posti- ja telegraafikontorid ja osakonnad, majanduslikud ja ühiskondlikud organisatsioonid on kohustatud oma kaupade ja teenuste eest saadud päevaseid sissetulekuid andma hoiule pankadesse nende jooksva või arvestusarve asukoha järgi.

2. Kaubanduslikel ja muil ettevõtteil on õigus jätta päevasest laekumisest osa oma käsutusse järgneva päeva edasilükkamatuteks väljaminekuteks ja kassa ülejäägiks (vahetusraha ja muu) allpooltähendatud normide piirides:

	linnades	maakohtades
a) kommunaalettevõtted (võõrastemajad, saunad, juuksetööstused, trammid, autotrustid j. t.), ühiskondlikud organisatsioonid, lõbustusettevõtted (kinod, teatrid, tsirkused j. t.), rahva teenistuses olevad töökojad ja muud organisatsioonid . .	3%	3%
b) tööstuslikkude saadustega kauplevad ettevõtted . . .	5%	5%
c) toitainetega kauplevad ettevõtted	7%	20%
d) einelauad ja restoranid raudtee-, vee- ning õhutranspordi juures	20%	25%
e) ülejäänud üldtoitlustamisettevõtted (einelauad, kohvikud, restoranid j. t.) . . .	20%	15%
f) kaubanduslikud segaettevõtted	15%	15%

g) pandimajad — kokkuleppel pangaga;

h) tööstuslikud ettevõtted — kokkuleppel pangaga.

3. Ühe ettevõtte (äri, einelaua, juuksetööstuse, kino, võõrastemaja jne.) sissetuleku kulutamine teiste sama organisatsiooni kuuluvate ettevõtete tarvidusteks, samuti ka kogu organisatsiooni tarvidusteks — on keelatud.

4. Lubada kaubanduslikele ja üldtoitlusettevõtteile välja maksta töötajate töötasu (ärides, einelaudades, restoranides ja muudes sarnastes ettevõtetes) otseselt päevasest sissetulekust tingimusega, et otseselt sissetulekust teostatud väljamaksude kogusumma kuus ei ületaks keskmiselt kauplevatele organisatsioonidele ülemal kindlaksmääratud otseselt päevasest sissetulekust lubatud kulutuste protsenti.

5. Kaubanduslikel ettevõtteil, missugused tegutsevad elanikkonnalt asjade kokkuostuga, on lubatud tasuda oma ostude eest oma laekumistest Riigipangaga kokkulepitud normide piires.

6. Kaubanduslike ja teiste ettevõtete kassaülejääkide suurus eeltähendatud normide piires ning Riigi Töö-Hoiukassade asutiste ja Side Rahvakomissariaadi Kontorite kassaülejääkide suurus määratakse kindlaks nendest kõrgemalseisvate organisatsioonide poolt kokkuleppel Riigipangaga.

7. Põllumajandussaaduste müüjatele õigeaegse arveõiendamise kindlustamiseks määratakse Riigipanga Kontori ja osakondade poolt põllumajandussaaduste hulgaliste kokkuostude perioodil maa kaupluste võrgule kõrgendatud normid otsesteks kulutusteks laekumistest.

8. Kohustada kõiki natsionaliseeritud pankasid, põllumajanduspankasid ja krediitühinguid laiendama käesoleva määruse kehtivust nende klientuurile.

9. Seoses mittesularahaliste arvete õiendamise maksmapanemisega organisatsioonide ja asutiste vahelises suhtlemises, määrata kindlaks, et mittekohalikkude arvete õiendamisel arved üle tuhande ja enam rubla ning kohalikkude arvete õiendamisel arved üle 250 rubla peavad teostuma ainult mittesularahalisel teel Riigipanga kaudu. Keelatud on arvete sihilik jaotamine väikesteks summadeks.

10. Kohustada Riigipanga Eesti Vabariiklikku Kontorit ja selle osakondi, Kommunaalpanka, Põllumajanduspanka ja krediitühinguid, samuti ka natsionaliseeritud pankasid organiseerima kontrolli käesoleva määruse teostamise üle.

11. Käesoleva määruse avaldamisega lugeda kehtetuks ENSV RKN määrus 16. oktoobrist 1940 laekumiste kohustusliku pankadesse paigutamise ning mittesularahaliste arvete õiendamise laiendamise kohta (ENSV Teataja 1940, 29, 337).

Tallinn, 11. veebruaril 1941. Nr. 193.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NS Vabariigis talupoegade majapidamistel natsionaliseeritud pankadele võlguolevate põllumajanduslikkude laenude kustutamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 9. 4. 1941, 38, 567)

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 11. märtsist 1941 nr. 505 Leedu, Läti ja Eesti NS Vabariikides natsionaliseeritud pankadele võlguolevate põllumajanduslikkude laenude kustutamise kohta, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Vabastada kõik talupoegade majapidamised võlgade tasumisest maaostuks antud laenude alal, koos juurdekasvanud intresside ja trahvidega.

2. Juhul, kui ühes maaga on riiklikku maatagavarasse läinud ka ehitused, kustutatakse võlad laenude alal, mis antud nende ehituste püstitamiseks ja ostuks.

3. Kustutada Eesti NS Vabariigi töötavate (kes ei kasutanud süstemaatiliselt palgalist tööjõudu) talupoegade majapidamiste võlad natsionaliseeritud pankadele kõigi muude põllumajanduslikkude laenude alal, mis välja antud kuni 1. juulini 1940:

a) majapidamistel, milledel enne maa natsionaliseerimist oli maad mitte üle 5 ha, — täielikult;

b) majapidamistel, milledel enne maa natsionaliseerimist oli maad üle 5 kuni 10 ha, — 50% võlgadest;

c) majapidamistel, milledel enne maa natsionaliseerimist oli maad üle 10 kuni 15 ha, — 25% võlgadest.

4. Üksikute võlgnikkude laenude kustutamist teostada maakondade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede otsusel.

5. Kohustada maakonna töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteesid korraldama hiljemalt 15. maiks 1941 ankeet talupoegade majapidamiste võlgade kohta ja kindlaks määrata:

1) kustutamisele kuuluvad summad: a) maaostuks antud laenude ja b) ehitiste püstitamiseks ja ostuks antud laenude alal, kui need ehitised on ühes maaga läinud riiklikku maatagavarasse;

2) kustutamisele kuuluvate võlgade protsent kõigi muude põllumajanduslikkude laenude alal, — teatades oma otsus ühes selle juurde kuuluvate materjalidega NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile võlgade kustutamiseks.

6. Kohustada NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikku Kontorit 3 päeva jooksul välja töötama juhend ankeedi korraldamiseks ja otsuste vormistamiseks maakondade täitevkomiteede poolt võlgade kustutamise otstarbel.

7. Käesoleva määruse alusel kustutatavad võlad maha kanda NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariikliku Kontori bilansilt.

Üle anda NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile natsionaliseeritud pankade pantkirjad mahakustutatavatele võlgadele vastavas suuruses.

Tallinn, 1. aprillil 1941.

Juhend ankeedi korraldamiseks ja otsuste vormistamiseks maakonna töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteede poolt talupoegade majapidamiste võlgade kustutamise otstarbel.

(Avaldatud ENSV T 23. 4. 1941, 43, 671)

A l u s: Eesti NSV RKN määrus 1. aprillist 1941 nr. 576.

1. Talupojad, kelle majapidamiste võlad kuuluvad kustutamisele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel 1. aprillist 1941 nr. 576 Eesti NS Vabariigis talupoegade majapidamistel natsionaliseeritud pankadele võlguolevate põllumajanduslikkude laenude kustutamise kohta, esitavad hiljemalt 1. maiks 1941 andmed nende kasutamisel olevate maakohtade suuruse, palgalise tööjõu kasutamise kohta, oma võlgade kohta natsionaliseeritud pankades ning muud nõutavad andmed ühes sellekohaste tõendistega (nagu plaanid, võlakohustuste ärakirjad, arveraamatud, kviitungid, kirjalikud ja kaasatoodud usaldusväärsete tunnistajate suulised tunnistused jne.), valdade töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteedele. Viimased kannavad kõik

vajalikud andmed ankeetlehtedele, millede vorm on lisatud käesolevale juhendile. Seejuures tuleb laenude kohta, mis antud mitmesugusteks otstarveteks, välja selgitada ja eraldi näidata summad, mis on kasutatud a) maaostuks, b) ehitiste püstitamiseks ja ostuks, mis ühes maaga on üle antud riiklikku maareservi, ja c) muudeks põllumajanduslikeks otstarveteks. Ankeetlehele ei tule kanda kodanliku maareformiga seotud maa väljaostumaksu summasid, kuna need on kustutatud erimäärusega. Täidetud ja allakirjutatud ankeetlehed esitatakse 3 päeva jooksul arvates ankeedi koostamisest, kuid hiljemalt 3. maiks 1941, vastavale maakonna töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteele.

Ankeedi läbiviimine toimub maakondade täitevkomiteede ja kohalikkude EK(b) Partei organite juhtimisel.

2. Talupoja majapidamise võlgnevus kantakse eraldi ankeetlehele iga krediitasutise kohta, kus peetakse käesoleval ajal tema võlaarveid, kusjuures endiste Eesti Maapanga ja Maakapitali, Eesti Maakrediitseltsi, Pikalaenu Panga ja Maatulunduskapitali (mis pole välja antud ühispankade kaudu) ja Asundusameti laenude andmed kantakse NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariikliku Kontori (Põllumajanduspanga) laenu kohta koostatavale ankeetlehele, endiste ühispankade poolt või kaudu väljaantud laenude andmed vastava põllumajandusliku krediitühingu laenu kohta koostatavale ankeetlehele.

3. Maakonna täitevkomiteed kontrollivad koha peal esitatud andmeid ja määravad kindlaks kustutamisele kuuluvad võlad järgmiselt:

a) laenud maaostuks, samuti laenud ehitiste püstitamiseks ja ostuks, kui ehitised on läinud ühes maaga riigi maatagavarasse, määratakse kustutamisele kindlates summades täies ulatuses kõikidelt talupoegade majapidamistelt;

b) muud põllumajanduslikud võlad määratakse kustutamisele töötavate talupoegade majapidamistelt, kes enne maa natsionaliseerimist ei kasutanud süstemaatiliselt palgalist tööjõudu, protsentides võlajäägilt: majapidamistel maaalaga kuni 5 ha — 100%, üle 5 kuni 10 ha — 50% ja üle 10 kuni 15 ha — 25%.

Arvesse ei võeta katastris kõlbmata maadeks hinnatud maa-alad ega veed.

4. Maakondade täitevkomiteed esitavad otsustatud ja allakirjutatud ankeetlehed hiljemalt 15. maiks NSVL Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariiklikule Kontorile kustutamisele kuuluvate võlgade mahakandmiseks võlgniku arvelt, kooskõlas Pangas olevate võladokumentidega, arveseisuga võla tegeliku mahakandmise päevaks.

Tallinn, 5. aprillil 1941.

Kinnitatud ENSV Statistika Valitsuse poolt 5. aprillil 1941. Nr. 88.

A n k e e t

talupoegade majapidamistel Eesti NS Vabariigis natsionaliseeritud pankadelt kuni 1. juulini 1940 saadud põllumajanduslike laenude kustutamise kohta.

..... maakonnas ..... vallas olev maakoht ....., kinnistu
(nimetus ja number)

nr. ..... suurus, maha arvatud ühiskondlikult kasutatud maa-alad ja veed (nagu avalikud teed, kruusaaugud, jõed, järved), enne maa natsionaliseerimist ..... ha, pärast Nõukogude maareformi ..... ha, tähtajata valdus, tähtajaline rent ..... on, ei ole kasutanud süstemaatili-
(maha kriipsutada üleliigne) (perekonnanimi, nimi, isanimi) (maha kriipsutada üleliigne)

selt palgalist tööjõudu enne maa natsionaliseerimist.

M ä r k u s. Lahtrid täidetakse ja kirjutatakse alla: 1—9 valla täitevkomitee poolt, 10—12 maakonna täitevkomitee poolt.

Krediitasutis, kus peetakse võlaarve	Natsionaliseeritud krediitasutis, kust laen antud	Võlaarve number krediitasutises	Kõigi laenude kogusumma võladokumentide järgi ümber arvatud rubladesse	Laenude jääk ankeedi ajaks (võib ligikaudselt)		Põllumajanduslike laenujääkide liigitus			Maakonna täitevkomitee otsus: kustutada		
				mitte-põllumajand.	põllumajand.	maa ostuks (mitte arvata kodanliku maareformiga seotud maa väljaostumaksu lahter 4—7)	ehitiste püstitamiseks ja ostuks, mis ühes maaga on läinud riigi maareservi	muudeks põllumajanduslikeks otstarveteks	laen maaostuks	laen äraläinud ehitiste püstitamiseks ja ostuks	muud põllumajanduslikud laenud protsentides
			rbl.	rbl.	rbl.	rbl.	rbl.	rbl.	rbl.	rbl.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
											100% 50% 25% (üleliigne läbi kriipsutada)

Valla täitevkomitee esimees
Valla täitevkomitee sekretär

Maakonna täitevkomitee esimees
Maakonna täitevkomitee sekretär

Natsionaliseeritud krediitasutiste tegevuse korraldamise määrus.

Antud Majandusministri poolt 15. augustil 1940.

(Avaldatud RT 16. 8. 1940, 103, 1038)

A l u s: Natsionaliseerimise korraldamise seaduse (RT 1940, 89, 870) § 20 ja Natsionaliseeritud ettevõtete krediteerimise Eesti Pangale üleandmise seaduse (RT 1940, 102, 1013) § 7.

I.

Seoses asetleidnud faktidega, kus mõned krediitasutised on põhjendamatult keeldunud krediidi võimaldamisest ning sihiga kõrvaldada puudusi varem väljaantud laenude sissenõudmisel, panen kehtima natsionaliseeritud krediitasutiste tegevuse kohta järgmised eeskirjad:

§ 1. Natsionaliseeritud krediitasutised on kohustatud kindlustama oma klientuuri takistamata krediteerimist, kui krediidi hankimine on seoses kaubandus-tööstusliku tegevusega, ehituste lõpetamisega või põllumajandusliku tootmisega (väetiste, loomatoidu või seemnevilja soetamiseks). Laenude väljaandmisel ning vekslite diskonteerimisel tuleb silmas pidada nende õigeaegse tasumise küllaldast tagamist.

§ 2. Natsionaliseeritud krediitasutised on kohustatud lõpetama laenude andmise isiklikuks otstarbeks. Laene isiklikuks otstarbeks võivad anda üksnes hoiu- ja laenukassad.

§ 3. Natsionaliseeritud krediitasutised on kohustatud erilist rõhku panema diskonteeritud vekslite, võlakohustuste ja teiste laenutehingute lunastamise hädatarvilikkusele nende tähtpäevade saabumisel. Maksete pikendamisel on krediitasutiste komissarid kohustatud senisest põhjalikumalt kaaluma igal üksikjuhul selle hädatarvilikkust.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus linna pandimajade tegevuse korraldamiseks.

(Avaldatud ENSV T 5. 7. 1941, 68, 1087)

Selleks, et korraldada linna pandimajade tegevust ja kindlustada töötavale rahvale paremate teenuste osutamist pandimajade poolt, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kinnitada lisandatud linna pandimajade tüüppõhikiri.

2. Kindlaks määrata linna pandimajade põhiülesanded alljärgnevalt:

a) vara hoiule võtmine kodanikkudelt;

b) tähtajaliste laenude andmine vara pantimisel (arvatud välja protsent- ja väärtpaberid).

3. Kindlaks määrata, et linna pandimajad asutatakse linnanõukogude poolt ja et linna pandimajad alluvad otseselt nendele.

Linnanõukogul on õigus määrata esemete nimistut, mida pandimajad ei võta hoiule ega pandiks.

4. Kohustada linnanõukogusid 1941. a. jooksul organiseerima linna pandimajade juures vastuvõtupunktid kui ka teenindamise bürood asjade vastuvõtmise alal kodust nende hoidmiseks pandimajas.

5. Panna ette linnanõukogudele kindlustada pandimaju selleks kõlblikkude ruumidega.

6. Kindlaks määrata, et asjade hoiu eest pandimaja võtab maksu 5% aastas hoiule antava vara hindest ja laenuoperatsioonide alal peale selle 10% aastas antud laenust.

7. Panna ette linnanõukogudele linna pandimajade kogu kasum suunata pandimajade ruumide edasiseks parandamiseks, kohandamiseks ja laiendamiseks, samuti pandimajade käibevahendite suurendamiseks.

8. Teha ülesandeks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadile koostada linnade ja keskuste nimistu, kus tuleb asutada linna pandimajad 1941. a. jooksul ja esitada see kinnitamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule.

9. Teha ülesandeks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadile kontrollida vähemalt kord igas kvartaalis pandimajade tegevust ja võtta tarvitusele abinõud selleks, et pandimajade tegevuse tõttu ei tekiks kodanike ülevõlastumist.

10. Panna ette linnanõukogudele likvideerida erikauplused pandimajade juures ja oksjonisaalid, mis olemas tähtajaks nõudmata jäänud vara müügiks. Tähtajaks nõudmata jäänud vara müüki toimetada kaubanduse võrgu kaupluste kaudu.*)

11. Kohustada linnanõukogusid välja töötama ja läbi arutama abinõud pandimajade tegevuse korraldamiseks ja paremate teenuste osutamiseks elanikkonnale nende poolt.

12. Kuni linnanõukogude valimisteni nende õigused ja kohused pandimajade suhtes panna kohalikkudele täitevkomiteedele.

Tallinn, 23. juulil 1941. Nr. 1332.

L i s a
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. juuli 1941 määruse nr. 1332 juurde.

Linna pandimaja tüüp-põhikiri.

I. Ü l d i s e d e e s k i r j a d.

1. Töötavale elanikkonnale laenude kasutamise võimaldamiseks koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemete pantimise vastu, samuti ka nende esemete hoidmiseks ..... linna töötava rahva saadikute nõukogu asutab linna pandimaja.

2. Linna pandimaja on riiklik ettevõte, mis allub otseselt linna nõukogule ja töötab isemajandamise alusel.

Hoiule ja pandiks võetud vara eest, samuti teiste oma kohustuste eest pandimaja vastutab materiaalselt asjade hinde täies summas.

Hoiule või pandiks võetud asju on pandimaja kohustatud kindlustama Riikliku Kindlustuse organites hinde täies summas.

3. Linna pandimaja omandab juriidilise isiku õigused seatud korras sooritatava riikliku registreerimise päevast arvates.

Pandimaja põhikirja-fond määratakse kindlaks ..... rublale.

4. Pandimajal on õigus linnanõukogu täitevkomitee kinnitusel avada osakondi linnas.

*) Muudetud ENSV RKN määrusega 5. 1. 1945 linna pandimaja tegevuse korraldamise määruse ja tüüp-põhikirja muutmise kohta (ENSV T 1945, 3, 36).

Elanikkonna paremaks teenindamiseks esemete hoiulevõtmise alal pandimaja organiseerib vastuvõtupunktid ja büroo teenindamiseks kodus, tasumisega teenuste eest määrade järgi, mis kinnitatud linnanõukogu täitevkomitee poolt.

5. Pandimajal on õigus kehtivate seaduste alusel soetada ja rentida hooneid, samuti saada tähtajata kasutamise õiguse alusel maatükke pandimajale vajalikkude ruumide ehitamiseks.

6. Pandimajal on õigus kasutada kohaliku Kommunaalpanga krediiti 50% ulatuses oma põhikirjafondist. Pandimaja krediidi määr nähakse ette Kommunaalpanga kvartaalplaanides.

7. Vara, mis antud pandimajja hoiule või pandiks, ei võida ära võtta sealt vastu omaniku tahet muidu kui seadusjõusse astunud kohtuotsuse järgi. Selle juures peab pandimajale tasutama saaja poolt maks vara hoidmise ja kindlustamise eest kui ka antud laen ühes protsentidega.

8. Pandimajal on pitsat oma nimetuse kujutusega.

II. Pandimaja operatsioonid.

9. Pandimaja teostab järgmisi operatsioone:

a) võtab hoiule kodanikelt koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemeid;

b) annab laenusid kodanikele koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemete pantimisel.

Laenude andmine pandimaja poolt välisvaluuta ja väärtpaberite kindlustusel ei ole lubatud.

Linnanõukogul on õigus määrata nimistu esemeist, mida ei võeta hoiule ega pandiks.

10. Laenusid annab pandimaja tähtajaga 1—3 kuuks.

11. Pandimaja poolt pandi vastu antav laen ei tohi ületada 75% panditavate esemete hindest.

Väärismetallist valmistatud toodete pantimisel võib pandimaja laenu anda 90% piires nende hindest.

Ühele pandipiletile antava laenu määr ei või ületada 500 rubla.*)

12. Koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemed, mis esitatakse pandimajale hoiule või pandiks laenu saamise otstarbel, hinnatakse pandimaja poolt nende esemete tõelise väärtuse alusel kokkuleppel esitajaga. Väärismetallidest valmistatud tooted hinnatakse kehtimapandud riiklikkude hindekirjade alusel.

13. Asjade hoiulevõtmisel pandimaja annab nimelised hoiukviitungid. Laenude andmisel antakse nimelised pandipiletid.

Antavate hoiukviitungite ja pandipiletite vormi määrab kindlaks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat.

14. Maks vara hoidmise ja kindlustamise eest, samuti protsendid laenu eest võetakse pandimaja poolt laenu tasumisel või vara hoiult võtmisel kogu aja eest, mis vara pandimajas olnud. Arved õiendatakse tervete poolkuude eest.

15. Juhul, kui pandimajast saadud laenu ei tasuta määratud tähtajal (p. 10), selle laenu kindlustuseks panditud koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemed realiseeritakse pandimaja poolt soodustuseks antud kuuajalise tähtaja möödumisel müügi teel riiklikkudele või kooperatiivsetele kaubanduslikkudele organisatsioonidele.

Panditud asjade müük toimub pandimaja poolt asjade vastuvõtul toimetatud hinde alusel. Neil juhtudel aga, kus panditud asjade hind osutub kõrgemaks või madalamaks hindest, pandimaja müüb selle vara kokkuostu organisatsioonide jaoks kehtivate hindade alusel.

Tooted väärismetallidest, kividest, pärlitest ning kuldkellad realiseeritakse pandimajade poolt soodustuseks antud kuuajalise tähtaja möödumisel korras, mis määratud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt.

16. Summast, mis saadud panditud asjade müügist, kaetakse: maks hoidmise ja kindlustamise eest, antud laenud ühes protsentidega ja müügikulud. Ülejääk makstakse välja pandipileti omanikule pileti esitamisel.

Summade ülejäägid, mida ei ole nõutud kolme aasta jooksul pärast panditud vara müügipäeva, arvatakse pandimaja omavahendite hulka.

17. Juhul, kui asju, mis hoiule võetud, ei nõuta välja tähtajal, milleni nad hoiule antud, ja hoidu ei uuendata, pandimaja on kohustatud hoidma neid asju kolme kuu jooksul. Pärast selle tähtaja möödumist nõudmata jäänud asjad määratakse müügile samadel alustel, kui panditud asjad laenu tasumise tähtaja möödalaskmisel (pp. 15 ja 16).

18. Hoiukviitungite ja pandipiletite üleandmine teisele isikule õigusega saada kätte pandimajast asju, mis sinna antud hoiule või pandiks, ei ole lubatud teisiti, kui kviitungi või pileti omaniku kirjaliku avaldusega pandimaja administratsioonile.

19. Juhul, kui asjad, mis hoiule või pandiks antud, lähevad kaotsi, pandimaja tasub omanikule nende väärtuse hinde järgi, mis tähendatud hoiukviitungis või pandipiletis.

Juhul, kui asjad, mis hoiule või pandiks antud, on vähesel määral rikutud, pandimaja tasub nende omanikule tekitatud varandusliku kahju hinde piirides, mis tähendatud pandipiletis või hoiukviitungis.

Juhul, kui rikked on suured, pandimaja on kohustatud asja omaniku nõudel tasuma temale asja täieliku väärtuse, kusjuures rikutud asi antakse pandimaja omanduseks selle realiseerimiseks.

20. Pandimajale hoiule või pandiks antud asjade hoiukviitungi või pandipileti kaotsiminekul antakse duplikaat omaniku kirjaliku avalduse põhjal isikut tõendava dokumendi esitamisel pandimajale.

III. Linna pandimaja juhtimine.

21. Linna pandimaja juhataja määratakse linnanõukogu täitevkomitee poolt. Pandimaja juhataja asetäitja, samuti pearaamatupidaja kinnitatakse ametisse pandimaja juhataja ettepanekul linnanõukogu täitevkomitee poolt. Pandimaja juhataja on pandimaja esindajaks kõigis asutistes kui ka kohtus, võtab ametisse ja vabastab ametist pandimaja töötajaid, annab volikirju pandimaja asjades ning teostab kõik õigused ja kohustused, mis järelduvad käesolevast põhikirjast.

*) P. 11 muudetud ENSV RKN määrusega 5. 1. 1945 linna pandimaja tegevuse korraldamise määruse ja tüüp-põhikirja muutmise kohta (ENSV T 1945, 3, 36).

Pandimaja operatiivsed plaanid ning tulude ja kulude eelarve kinnitatakse linnanõukogu täitevkomitee poolt pärast linna rahandusosakonna arvamuse ärakuulamist.

22. Rahalised dokumendid peavad olema alla kirjutatud pandimaja juhataja või tema asetäitja poolt ja pearaamatupidaja poolt.

Tehingud, lepingud, aktid j. m. s. dokumendid kirjutatakse alla pandimaja juhataja või tema asetäitja poolt.

IV. Aruandlus.

23. Pandimaja operatsiooniaasta arvatakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

24. Pandimaja aasta-aruanne ja bilanss esitatakse seaduses määratud tähtajal linna rahandusosakonnale ja viimase arvamusega vaadatakse läbi ja kinnitatakse linnanõukogu poolt.

25. Pandimaja toimikute dokumentaalset revisjoni, kassa, väärtuste ja hoiul või pandiks olevate asjade kontrolli teostab linna rahandusosakond vähemalt üks kord aastas.

V. Likvidatsioon.

26. Pandimaja tegevuse likvideerimine võib toimuda ainult linnanõukogu otsusel.

Pandimaja likvideerimisel linnanõukogu peab määrama säärase likvideerimise korra, mis kindlustaks pandimaja poolt vastuvõetud vara tagastamist tähtaegadel, mis tähendatud hoiukviitungitel ja pandipiletitel, ühes soodustuseks antava aja juurdearvamisega, mis kindlaks määratud käesoleva põhikirjaga niihästi laenude tasumiseks kui ka teiste maksete tasumiseks pandimajale, samuti müügist saadud summade saamiseks.

Müügist saadud summad antakse üle neil juhtudel notariaalkontori deposiiti hoidmiseks pandiandja nimel või isiku nimel, kes andis vara hoiule.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 1. 11. 1940, 37, 432)

1. Väärisesemed, mis on panditud või deponeeritud pandimajades ja kohtuasutistes, loetakse natsionaliseerituks, välja arvatud esemed, mis tähendatud p. 2.

2. Pantijaile ja deponeerijaile antakse välja väärismetallidest ja -kividest esemeid, turuhinna väärtuses kuni 240 krooni ühelt esemelt, kusjuures ühele isikule väljaantavate esemete koguväärtus ei või ületada 800 krooni.

3. P. 1 ettenähtud esemed lähevad tasuta üle riigi omandiks ja arvatakse riiklikku kullafondi.

4. Pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise läbiviimise korra määrab kindlaks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu.

Tallinn, 31. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise läbiviimise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 4. 11. 1940, 39, 450)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise kohta antud seadluse p. 2 tähendatud pantijaile või deponeerijaile väljaandmisele kuuluvate esemete turuhinna määrab komisjon, mille nimetab Rahanduse Rahvakomissar. Kaebused tähendatud komisjoni korralduste peale esitatakse Rahanduse Rahvakomissarile, kes need otsustab lõplikult.

2. Rahanduse Rahvakomissaril on õigus anda käskkirju ja juhendeid pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise kohta antud eeskirjade teostamiseks.

Tallinn, 1. novembril 1940.

Rahanduse Rahvakomissari juhend pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise läbiviimise kohta antud eeskirjade teostamiseks.

(Avaldatud ENSV T 18. 11. 1940, 46, 534)

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise läbiviimise korra kohta (ENSV Teataja 1940, 39, 450).

I.

§ 1. Väärisesemete, mis on panditud või deponeeritud pandimajadesse ja kohtuasutistesse, hindamist toimetab hindamiskomisjon Tallinna turuhindade alusel.

§ 2. Pantijaile ja deponeerijaile antakse välja ainult väärismetallidest ja vääriskive sisaldavaid esemeid Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadluses (ENSV Teataja 1940, 37, 432) ettenähtud väärtuses, kuna väärismetallid töötlemata kujul, kangidena, murruna ja müntidena ning vääriskivid väljaandmisele ei kuulu.

§ 3. Pandimajad ja Tallinna kohtuasutised on kohustatud kõik panditud või deponeeritud väärisesemed hindamiskomisjonile ette näitama ning kõik väärisesemed, mida komisjon on tunnustanud natsionaliseerimisele kuuluvateks, üle andma Tallinnas — NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariiklikule Kontorile ja mujal — NSV Liidu Riigipanga kohalikule osakonnale.

§ 4. Väljaspool Tallinnat asuvad kohtuasutised on kohustatud viivitamata esitama Rahanduse Rahvakomissariaadile kõigi neile deponeeritud väärisesemete nimestiku nende hinna äratähendamisega, kui nende hindamist on toimetatud ning hindamiskomisjoni nõudmisel saatma nimestikus tähendatud asjas Rahanduse Rahvakomissariaadi depoosse

NSVL Riigipanga Eesti Vabariikliku Kontori juures, kes toimetab tagasi kohtuasutistesse väärisesemed, mis hindamiskomisjoni poolt tunnistatud natsionaliseerimisele mittekuuluvaiks.

§ 5. Pandimajad ja kohtuasutised on kohustatud väärisesemete väljaandmisel kindlaks tegema isikutunnistuse järgi vastuvõtja isiku ja registreerima enda juures tema nime ja aadressi.

Pandimajad ja kohtuasutised on kohustatud kontrollima, et keegi ei saaks tagasi väärisesemeid üldsummas üle 800 krooni.

§ 6. Panditud väärisesemete osalisel natsionaliseerimisel tasub pantija osa saadud laenust proportsionaalselt tagasisaadud väärisesemete hindamissummale.

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Tallinn, 13. novembril 1940. Nr. 14795.

---

4. j a g u.

Riiklik kindlustus.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Seadlus kindlustusasutiste natsionaliseerimise kohta.

(Avaldatud ENSV T 14. 10. 1940, 26, 287)

Silmas pidades, et endise valitsuse ajal oli töötava rahva elu ning vara kindlustamata ning toetudes ENSV Konstitutsiooni § 92 väljendatud põhimõtetele, millede kohaselt ENSV kodanikel on õigus ainelisele kindlustusele vanaduses kui ka haiguse ja töövõime kaotamise puhul, missuguse õiguse kindlustamiseks on ette nähtud tööliste ja teenijate sotsiaalkindlustuse laialdane arendamine riigi kulul, samuti arvestades asjaolu, et kindlustusasjanduse juhtimine on ette nähtud ENSV kõrgemate võimuorganite ja riigivalitsemise organite võimkonda, ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidium otsustab panna kehtima järgnevad eeskirjad:

1. Natsionaliseerida käesoleva ajani natsionaliseerimata kindlustusseltsid, kindlustuskassad ja muud kindlustusasutised.

2. Panna ENSV Rahvakomissaride Nõukogu peale p. 1 tähendatud asutiste natsionaliseerimise läbiviimise korra määramine.

Tallinn, 12. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus erakindlustusasutiste tegevuse likvideerimise korra kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 10. 1940, 36, 418)

Vastavalt Vabariigi Valitsuse otsusele 28. juulist 1940 ja ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusele 12. oktoobrist 1940 „Kindlustusasutiste natsionaliseerimisest" määrata kindlaks kõikide riigi-, ühistegelik- ning erakindlustusasutiste järgmine likvideerimiskord:

1. Määrata endised kindlustusasutised likvidatsiooni ja lugeda nende tegevus lõpetatuks arvates 16. oktoobrist 1940.

2. ENSV Rahanduse Rahvakomissarile teha ülesandeks:

a) jätkata kindlustustegevust endiste kindlustusasutiste tingimusil kuni NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määruse saamiseni riikliku kindlustuse organiseerimise kohta;
b) määrata endiste kindlustusasutiste tegevuse likvideerimiskomisjon;
d) asuda maakondlikkude Kindlustuse Talituste ning valdade kindlustusinspektuuride organiseerimisele.

3. Lõpetada erakindlustusasutiste tegevuse likvideerimine 1. detsembriks s. a. ja esitada Rahvakomissaride Nõukogule ettepanek nende vallas- ning kinnisvarade kasutamise kohta.

Tallinn, 29. oktoobril 1940.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus maakohtades asuvate hoonete hindamise läbiviimiseks riikliku kindlustuse jaoks.

(Avaldatud ENSV T 29. 4. 1941, 45, 695)

Vastavalt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusele 29. oktoobrist 1940 nr. 402 hoonete hindamise kohta riikliku kindlustuse jaoks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsuse poolt väljatöötatud maakohtades asuvate hoonete hindenormid.

2. Kohustada maakondade ja valdade täitevkomiteesid viivitamata läbi kaaluma hoonete hindamise küsimus ja kindlaks tegema hindamisele kuuluvate majapidamiste arv, määrama täitevkomiteede liikmeid või täitevkomitee poolt volitatud isikuid osa võtma hindamiskomisjonide töödest ja tehnikuidehitusmeistreid praktiliselt osa võtma Eesti NSV Riikliku Kindlustuse töötajate hindamistöödest.

3. Ette panna maakondade ja valdade täitevkomiteedele organiseerida elanikkonnas massilist selgitustööd teostatava hoonete hindamise ülesannete ja otstarbe kohta ning pärast hindamistööde läbiviimist ära kuulata rahandusosakondade ja Riikliku Kindlustuse inspektuuride juhatajate ettekandeid tehtud töö tulemustest.

4. Kohustada Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaati ja Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsust andma praktilist abi maakondade ja valdade täitevkomiteedele selle töö läbiviimisel.

Tallinn, 12. aprillil 1941. Nr. 675.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
12. aprilli 1941 määruse nr. 675 juurde.

HINDENORMIDE TABEL.

1 kuupmeetri maksus rublades.

Seina tüübid / Hoone liigid	Telliskivi-seintega hoone				Maakivi-seintega hoone				Nopsa-seintega hoone				Palk-seintega hoone				Savi-seintega hoone			
	katus				katus				katus				katus				katus			
	plekk	kivi	papp	õlg	puu	plekk	kivi	papp	õlg	puu	plekk	kivi	papp	õlg	puu	plekk	kivi	papp	õlg	puu	plekk	kivi	papp	õlg	puu
1. Elumajad	42.90	42.—	37.50	40.—	39.60	33.20	31.90	27.70	30.50	30.—	29.50	28.60	23.90	26.80	26.20	35.20	34.10	28.60	31.90	29 50	25.70	24.50	20.10	22.90	22.40
2. Elumajad mansardiga	52.90	51.10	49.10	49.90	49.60	39.20	37.40	35.40	36.30	35.90	37.60	35.60	33.70	34.60	34.20	40.10	38.10	35.90	36.80	36.50	34.30	32.50	30.50	31.40	31.—
3. Aidad	38.50	37.60	33.20	36.40	35.80	27.80	27.—	21.50	24.60	23.90	21.70	20.80	15.40	18.50	17.80	26.50	25.50	19.50	22.80	22.—	19.80	18.90	13.70	16.10	15.90
4. Saunad	53.—	51.—	46.—	49.—	48.—	40.—	39.—	32.—	37.—	36.—	42.20	41.30	34.40	38.40	37.50	43.50	42.—	36.20	39.50	40.90	—	—	—	—	—
5. Kiiuinid	19.80	19.—	14.60	17.10	16.60	17.30	16.40	12.10	14.60	14.10	13.50	13.20	8.40	10.80	10.10	15.80	14.80	9.80	12.70	13.—	12.—	11.20	6.90	9.30	8.80
6. Laudad	28.60	27.90	22.70	25 70	25.10	20.50	19.80	14.50	17.60	17.—	18.40	17.70	12 50	15.50	14.90	21.—	20.60	14.40	18.—	17.50	15.30	14.60	9.40	12.50	11.90
7. Kojad (seni) . . .	33.70	33.—	27.60	30.80	30.20	23.20	24.10	17.60	20.90	20.20	—	—	—	—	—	24.40	24.10	17.60	21.60	20.80	17.90	17.10	11.80	15.10	14.40
8. Rehed	34.90	33.70	29.—	31.70	31.10	23.—	21.80	17.20	19.80	19.30	—	—	—	—	—	23.30	22.—	16.90	19.80	19.20	16.80	15.60	10.90	13.60	13.—
9. Kuivatised	49.20	48.60	44.60	46.80	46.40	40.30	39.70	35.60	38.10	37.60	37.30	36.90	32.70	35.10	34.60	44.40	43.90	38.70	41.20	41.20	33.10	32.50	28.30	30.90	30.40
1 ruutmeetri maksus rublades.																									
10. Laudadest kuurid, kiiuinid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40.—	35.30	22.60	30.10	28.40	—	—	—	—	—
11. Katusealused . .	38.40	35.30	20.80	29.40	27.70	37.—	33.90	23.60	28.—	21.50	—	—	—	—	—	32.50	28.50	15.—	23.50	21.80	—	—	—	—	—

Märkus I. Vana ruumijaotuse kohaselt kokkuehitatud elumaja-rehetuba-rehealune (elumaja ja rehetoa osa palkseintega ja rehealune kiviseintega savimürtlil) võtta eluruumi osa 1 m³ hindenormiks Rbl. 29.30, rehetoa 1 m³ hindenormiks Rbl. 15.50 ja rehealuse 1 m³ hindenormiks Rbl. 12.70. Kui rehealuse osa seinad on palkidest, siis selle 1 m³ hindenormiks võtta Rbl. 13.50. Tähendatud normid on maksvad puu- ja õlgkatusega hoonete jaoks.

Märkus II. Käimlate 1 m² hindenormiks võtta Rbl. 85.—.

Märkus III. Kiviseintega ja betoon või võlvitud lagedega keldrite 1 m³ hindenormiks võtta Rbl. 23.—.

Märkus IV. Kasvumajade 1 m³ hindenormiks võtta telliskivi-seintega hooned Rbl. 24.50 ning maakivi-seintega hooned Rbl. 22.50.

Märkus V. Kui hoone kiviseinad on laotud savimürtlil — vähendada hindenorme 10—20% võrra.

Märkus VI. Kui küüniseinad on ehitatud peenikestest varamata või alaväärtuslikest palkidest või lõhestatud palkidest õnardud puu postide vahel — vähendada 1 m³ hindenorme kuni 40% võrra.

Märkus VII. Kui palkseintega laudad on ehitatud kõrgele kivisoklile (0,9 m või kõrgem) — vähendada palkseintega lautade hindenorme 5—10%, vastavalt sokli kõrgusele, kusjuures hoone kõrgust tuleb mõõta maapinnalt.

Märkus VIII. Kui küüni palkseinad on ehitatud kivipostide vahele — suurendada palkseintega küüni hindenorme 5% võrra.

Märkus IX. Sepikoja hindenormiks võtta hariliku küüni hindenorm ja seda suurendada 20—30% võrra olenedes sepikoja ääsi ehitusest ja ka hoonest endast.

Märkus X. Hindamise puhul vähendada saunade ja kuivatiste kohta tabelis antud hindenorme 15% võrra.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus reisijate sundusliku kindlustuse kohta.

(Avaldatud ENSV T 3. 3. 1941, 24, 316)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Võtta rakendamisele 1. märtsist 1941 arvates Eesti NSV-s reisijate sunduslik kindlustus NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissari poolt 3. augustil 1940 nr. 572/90 ja 30. oktoobril 1940 nr. 790/127 kinnitatud eeskirjade alusel ühendusteedel, mis loetletud käesolevale määrusele lisandatud nimekirjas.

2. Avaldada teadmiseks NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissari eelpoolnimetatud eeskirjad.

Tallinn, 30. jaanuaril 1941. Nr. 145.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. jaanuari 1941 määruse nr. 145 juurde.

Nimestik Eesti NSV ühendusteede kohta, kus teostatakse reisijate sunduslikku kindlustust.

I. Autobuseliinid.

1. Abja—Nuia—Taagepera.
2. Aegviidu—Järva-Madise—Paide.
3. Elva—Rannu—Sangla.
4. Haapsalu—Lihula.
5. Heltermaa—Kärdla—Kõpu.
6. Heltermaa—Emmaste—Nurste.
7. Jõhvi—Iisaku—Alajõe.
8. Jõhvi—Vasknarva.
9. Jõgeva—Sadala—Mustvee.

10. Kose—Alavere—Voose.
11. Kuressaare—Lümanda.
12. Kuressaare—Mustjala.
13. Kuressaare—Leisi—Parasmetsa.
14. Kuressaare—Torgu.
15. Kuressaare—Kihelkonna.
16. Kuressaare—Kuivastu.
17. Nurmeküla—Märjamaa—Haapsalu.
18. Paide—Anna—Kose.
19. Palamuse—Kaarepera.
20. Petseri—Laura.
21. Petseri—V.-Irboska.
22. Petseri—Võõpsu—Veriora rdtjm.
23. Pärnu—Tori—Aesoo.
24. Pärnu—Häädemeeste—Ikla.
25. Pärnu—Lihula.
26. Pärnu—Kalli—Paadremaa.
27. Pärnu—Saunametsa.
28. Pärnu—Tali.
29. Pärnu—Tõhela.
30. Pärnu—Urissaare.
31. Pärnu—Varbla.
32. Pärnu—Vigala.
33. Pärnu—Vändra.
34. Põltsamaa—Aidu—Jõgeva.
35. Põltsamaa—Paide.
36. Põltsamaa—Võhma.
37. Rakvere—Avinurme.
38. Rakvere—V.-Nigula—Aseri.
39. Rakvere—Eisma.
40. Rakvere—Kiltsi—Koeru.
41. Rakvere—Viitna—Loksa.
42. Rakvere—Paide.
43. Rakvere—Rannapungerja.
44. Rakvere—Rutja.
45. Rakvere—Võsu.
46. Tallinn—Paunküla—Ardu.
47. Tallinn—Kõu—Paunküla—Ardu.
Kuimetsa—Vahastu.
48. Tallinn—Keila—Vasalemma—Haapsalu.
49. Tallinn—Anija—Aegviidu—J.-Jaani.
50. Tallinn—Kaiu.
51. Tallinn—Vaida—Kose.
52. Tallinn—Käsmu.
53. Tallinn—Kuusalu—Tsitre—Leesi.
54. Tallinn—Loo—Leesi (kaubaveo).
55. Tallinn—Märjamaa.
56. Tallinn—Märjamaa—Pärnu.
57. Tallinn—Vihterpalu—Riguldi.
58. Tallinn—Kuimetsa—Vahastu.
59. Tallinn—Kuusalu—Loksa—Viinistu.
60. Tallinn—Loksa—Viinistu (kaubaveo).
61. Tallinn—Virtsu.
62. Tallinn—Alavere—Voose.
63. Tapa—Ambla—J.-Jaani.
64. Tapa—Ambla—J.-Madise—Paide.
65. Tartu—Võnnu—Ahja.
66. Tartu—Tõrva—Holdre.
67. Tartu—Mustvee—Lohusuu.
68. Tartu—Mustvee.
69. Tartu—Osola.
70. Tartu—Pala.
71. Tartu—Palamuse.
72. Tartu—Põltsamaa.
73. Tartu—Viljandi—Pärnu.
74. Tartu—Otepää—Pühajärve.
75. Tartu—Ahja—Räpina.
76. Tartu—Varnja.
77. Tartu—Oiu—Viljandi.
78. Tõrva—Puka.
79. Tõrva—Kärstna—Viljandi.
80. Valga—Tõrva—Taagepera.
81. Viljandi—U.-Kariste—Abja.
82. Viljandi—Kõpu.
83. Viljandi—Väluste—Mustla.
84. Viljandi—Pikasilla.
85. Viljandi—Kanaküla—Pärnu.
86. Viljandi—K.-Jaani—Põltsamaa.
87. Viljandi—Võhma—Risti.
88. Viljandi—Nuia—Taagepera.
89. Viljandi—S.-Jaani—Vändra.
90. Võru—Kanepi.
91. Võru—Rõuge—Krabi.
92. Võru—Misso.
93. Võru—Mõniste.
94. Võru—Põlva rdtjm.
95. Võru—Urvaste.
96. Võru—Vastse-Kuuste rdtjm.
97. Võru—Veriora—Võõpsu.
98. Võru—Vastseliina.

Nimetatud autobuseliinidel reisijate sunduslikku kindlustust ei teostata, kui nendel liinidel toimub reisijate vedu linnaümbruse teenimiseks eri autobustel ja eri kellaaegadel.

II. Merelaevade sõiduliinid.

1. Tallinn—Kuivastu—Kuressaare.
2. Tallinn—Kuressaare.
3. Tallinn—Kärdla—Triigi—Sõru—Panga—Ninase—Vaigu—Kihelkonna.
4. Tallinn—Heltermaa—Orissaare—Orjaku.
5. Virtsu—Kuivastu.
6. Rohuküla—Heltermaa.
7. Tallinn—Hangö.

III. Raudteed.

Kõik raudteed, välja arvatud järgmised linnalähedused ja töölisrongid:

1. Tallinn—Paldiski rongid
2. Tallinn—Pääsküla „
3. Tallinn—Kehra „
4. Tallinn—Tapa—Rakvere „
5. Tartu—Jõgeva „
6. Tartu—Elva „
7. Tallinn-V.—Vääna „
8. Tallinn-Sadam—Rapla „

Nimetatud jaamade vahel liiklevad rongid loetakse linnalähedused rongidena ainult sel juhul, kui need jaamad on rongi siht- ja pöördejaamadeks.

IV. Õhusõiduliinid.

Kõik õhusõiduliinid.

Lisa nr. 2
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 30. jaanuari 1941 määruse nr. 145 juurde.

Reisijate sunduslikku kindlustuse eeskirjad.

Kindlustuse tingimused.

§ 1. Sunduslik reisijate kindlustus pannakse maksma:

a) raudteedel ja veeteedel, välja arvatud linnaümbruse liiklusteed;
b) reisi-õhusõiduliinidel ja
c) väljaspool linnaümbruse piirkonda üldiseks kasutamiseks määratud alatistel reisi-autoliinidel, mida peavad spetsiaalsed transport-organisatsioonid või organisatsioonid, kelledele kohaliku töötava rahva nõukogu otsusel on antud luba reisijate veoks (sõidupiletite väljaandmisega).

Sunduslik reisijate kindlustus on maksev ainult NSVL siseliikluseliinidel. Rahvusvahelistel õhu- ja mereliikluse liinidel sunduslikku reisijate kindlustust nende eeskirjade kohaselt ei toimetata.

§ 2. Riiklik Kindlustus maksab välja kindlustussumma 3000 rubla suuruses surma või täieliku (100%) jääva töövõime kaotuse puhul, mis oli tingitud õnnetusjuhtumist reisijaga tema reisiteekonnal.

Osalise jääva töövõimekaotuse puhul Riiklik Kindlustus maksab välja nii mitu % kindlustussummast, kui mitu % kindlustatu kaotas jäävalt oma töövõimest õnnetusjuhtumi tagajärjel.

Kui aasta jooksul, õnnetusjuhtumi päevast arvates, õnnetusjuhtumi otsese tagajärjena järgneb

kindlustatu surm, siis Riiklik Kindlustus maksab välja terve kindlustussumma ja invaliidsuse puhul väljamakstud summa vahe, kui aga invaliidsuse puhul väljamaksu ei olnud, siis Riiklik Kindlustus maksab välja terve kindlustussumma.

§ 3. „Õnnetusjuhtumiks" loetakse igat äkilist sündmust, mis väljaspoolt mõjub kindlustatule ja kutsub esile surma või jääva töövõimekaotuse (invaliidsuse), nagu näiteks: surm või vigastus, mis on saadud auto-, rongi-, auriku- või lennukiõnnetusel, põrutusest, mingi eseme või kindlustatu enda kukkumisest jne.

§ 4. Riiklik Kindlustus ei maksa kindlustussummat välja kindlustatud reisija surma või töövõimekaotuse puhul, kui need on tulnud:

a) tavalisest haigestumisest,

b) sõjategevuse tagajärjel,

samuti ka juhul, kui rahvakohtu otsusel kindlustatul või pärast tema surma tema pärijatel konfiskeeritakse varandus.

§ 5. Riikliku Kindlustuse vastutus kindlustuse järgi algab rongi, aurikusse, autosse või lennukisse astumise käskluse momendist ja lõpeb sõidupiletil märgitud lõpp-punkti saabumisel pärast kindlustatud reisija lahkumist jaama, sadama või aerodroomi territooriumilt.

Märkus. Riiklik Kindlustus kannab vastutust ka õnnetusjuhtumite puhul, mis leiavad aset transiitreisijaga peatuste või ümberistumiste ajal, kui need on põhjustatud transpordi tingimustest.

Kindlustusmaksude määramine ja arvete õiendamise kord transport-organisatsioonidega.

§ 6. Kindlustusmaks määratakse igalt sõidupiletilt ja võetakse pileti müümisel järgmises suuruses:

25 kop. pileti hinna juures alla 2 rubla;

75 kop. pileti hinna juures 2 rublast kuni 4 rbl. 99 kop.;

1 rbl. 75 kop. pileti hinna juures 5 rublast kuni 24 rbl. 99 kop.;

2 rbl. 50. kop. pileti hinna juures 25 rbl. ja üle selle.

Märkus 1. Kindlustusmaks võetakse pileti alghinnast sõiduks kõvas või pehmes vagunis. Pileti alghinnaks loetakse hind ilma kindlustusmaksuta ja juurdemaksuta kiiruse ja platskaardi eest ning samuti ilma muude juurdemaksudeta.*)

Märkus 2. Kui pilet antakse välja mitme inimese peale, siis kindlustusmaks võetakse iga reisija sõidutasu alghinnast.

§ 7. Kindlustusmaksu võtmata loetakse kindlustatuks:

a) NSVL ning autonoomsete vabariikide ülemnõukogude liikmed, kes tasuta sõidavad erisõidutunnistustega;

b) isikud, kellele on annetatud NSVL ordenid ja kes sõidavad eriliste tasuta piletitega.

§ 8. Teenistusalaliste komandeerimiste ja ümberpaigutuste puhul ja ka teise kohta tööle kutsete puhul sunduslik reisijate kindlustusmaks tasutakse töötajate poolt enda arvel. Sõjaväelased, kes ostavad reisipiletid sularahas või kes saavad need sõjaväeliste nõudmiste järgi, milledel puudub stamp „Kindlustusmaksu mitte võtta", tasuvad kindlustusmaksu ka omal arvel.

Kindlustusmaksu kinnipidamine komandeeritud isikute aruannete järgi on pandud ettevõtete, asutiste, organisatsioonide pearaamatupidajate peale. Kõik mittekinnipeetud kindlustusmaksude summad kantakse antud ettevõtte, asutise või organisatsiooni pearaamatupidaja arvele.

Kindlustusmaks tasutakse ettevõtte, asutise ja organisatsiooni arvel ainult järgmistel juhtudel:

a) kui komandeerimine ei kesta üle kolme päeva ning sealjuures komandeeritu saab päevaraha mitte üle 5 rubla;

b) kohalike komandeerimiste puhul, kui komandeeritu võib tagasi jõuda oma elukohta 24 tunni jooksul ja selle tõttu ei saa üldse päevaraha;

c) kui sõjaväelased saavad sõidupileti sõjaväeliste nõudmiste järgi stambiga neil „Kindlustusmaksu mitte võtta".

§ 9. Isikud, kes sõidul teenivad raudtee-, vee-, õhu- ja autotransporti, ei loeta reisijaiks ja nad sunduslikule kindlustusele ei kuulu.

§ 10. Kindlustusmaksu summad, mis laekuvad reisijailt piletikassadesse, kantakse üle:

a) Teede Rahvakomissariaadi poolt — tsentraliseeritud korras NSVL Riikliku Kindlustuse Peatalituse arvele, Moskvas — mitte harvem kui kaks korda kuus;

b) organisatsioonide poolt, missugused töötavad reisijate veoga õhu- ja autotransportliinidel — Riikliku Kindlustuse kohaliku organite arvele Riigipanga osakondadesse — mitte harvem kui üks kord kuus;

c) jõe- ja merelaevastiku sadamate poolt — Riikliku Kindlustuse kohalike organite arvele tähtpäevadel, mis on kindlaks määratud erikokkulepetes NSVL Riikliku Kindlustuse Peatalituse ja NSVL Jõe- ja Merelaevastiku Rahvakomissariaatide vahel.

Transport-organisatsioonide poolt kindlustusmaksu mitte ülekandmise korral Riikliku Kindlustuse arvele nõutakse kindlustusmaks transport-organisatsioonidelt vastuvaidlemata korras sisse.

Kindlustusumma väljamaksmine.

§ 11. Kindlustatud reisija surma korral kindlustussumma makstakse välja tema pärijaile notari kontori tunnistuse põhjal, milles kinnitatakse nende õigus pärandusele või rahvakohtu otsuse põhjal. Kui aga surnu oli alaealine või töövõimetu ega omanud pärijaid, siis kindlustussumma makstakse välja neile isikuile, kelle ülalpidamisel ta oli. Kui notari kontor või rahvakohtunik teeb kindlaks, et otseseid pärijaid ei ole — kindlustussumma makstakse välja kindlustatud reisija vanematele.

Kui kindlustussumma saajaiks on alaealised, siis kindlustussumma kantakse üle hoiusummana tema nimele alaealise elukoha hoiukassasse, üheaegselt teatades sellest eestkoste- ja hooldusorganitele.

Jääva töövõimekaotuse eest kindlustussumma makstakse välja kindlustatule endale.

*) Märkus 1 § 6 juurde on toodud NSVL Rahanduse Rahvakomissari käskkirjaga 30. oktoobrist 1940 nr. 790/127 all muudetud kujul.

§ 12. Õnnetusjuhtumi läbi jääva töövõimekaotuse % määratakse kindlaks arsti-eksperdi või arstliku ekspertiisi büroo poolt Riikliku Kindlustuse instruktsioonide kohaselt (Ajutine instruktsioon arstidele-ekspertidele töövõimekaotuse kindlaksmääramiseks õnnetusjuhtumite läbi tekkinud vigastustest).

Jääva töövõimekaotuse % kindlaksmääramisel võetakse arvesse ainult üldine töövõimekaotus, mis tekkis õnnetusjuhtumist reisil. Ametialalist töövõimekaotust arvesse ei võeta.

§ 13. Vastuvaidlematu jääva töövõimekaotuse korral õnnetusjuhtumi läbi (silma, käe, jala kaotus jne.) toimetatakse kindlustatud reisija läbivaatust ja kindlustussumma väljamaksmist mitte hiljem kui 10 päeva jooksul pärast kindlustatult tarvilike dokumentide saamist.

Kui pärast õnnetusjuhtumit ei saa kohe kindlaks määrata lõplikku jäävat töövõimekaotuse %, siis Riiklik Kindlustus maksab kindlustatu soovil temale välja kindlustussumma, välja minnes arstliku ekspertiisi poolt oletatavast jääva töövõimekaotuse minimaalsest protsendist.

Lõplik jääva töövõimekaotuse % määratakse kindlaks viivitamata pärast ravi lõppu. Kui aga ravi ei lõpe aasta lõpuks õnnetusjuhtumi päevast arvates, siis ravi kestusest olenemata kindlustatu läbivaatus ja kindlustussumma väljamaksmine toimetatakse aasta möödumisel õnnetusjuhtumi päevast arvates, välja minnes jääva töövõimekaotuse % läbivaatuse momendil. Pärast lõplikku jääva töövõimekaotuse % kindlaksmääramist varem makstud summa peetakse Riikliku Kindlustuse poolt väljamakstavast summast kinni.

§ 14. Kindlustussumma kättesaamiseks Riikliku Kindlustuse inspektuuri peab olema esitatud akti (protokolli) ärakiri või mõni muu dokument, mis tõendab, et õnnetusjuhtum tegelikult sündis kindlustatud reisijaga reisil.

Kindlustatu surma korral esitatakse peale selle perekonnaseisuorgani surmatunnistus ja tunnistus notari kontorilt või rahvakohtu otsus, millega tõendatakse õigust päirandusele.

Kui perekonnaseisuorgani surmatunnistuses ei ole märgitud surma põhjust, siis kindlustussumma saaja peab esitama arsti tõenduse kindlustatu surma põhjuse kohta.

§ 15. Kindlustussumma väljamaksmist toimetatakse Riikliku Kindlustuse inspektuuri poolt kindlustussumma saaja elukoha järgi. Õnnetusjuhtumi läbi töövõime kaotusel kindlustussumma väljamaksmist võidakse kannatanud reisija soovil toimetada Riikliku Kindlustuse inspektuuri kaudu asetleidnud õnnetusjuhtumi kohal. Inspektuur, kes maksis välja kindlustussumma invaliidsuse eest, teatab viivitamata toimetatud väljamaksmisest Riikliku Kindlustuse inspektuurile kannatanud reisija alatises elukohas.

Kui on mitu pärijat, kes elavad mitmes rajoonis, kindlustussumma väljamaksmist toimetatakse kõigile pärijaile ühe Riikliku Kindlustuse inspektuuri poolt, selle pärija elukohas, kes esitas nõudmise kindlustussumma saamiseks. Sel juhul inspektuur, kes kindlustussumma välja maksis, teatab viivitamata väljamaksmisest neile Riikliku Kindlustuse inspektuuridele, kellede rajoonis elavad surnud reisija pärijad, kandes üle posti kaudu neile pärijaile väljamaksmiseks kuuluva summa.

§ 16. Kindlustussumma väljamaksu nõudmine peab olema esitatud Riikliku Kindlustuse inspektuurile hiljemalt kahe aasta jooksul õnnetusjuhtumi päevast arvates. Peale selle aja möödumist esitatud nõudmised ei kuulu rahuldamisele.

§ 17. Kaebused Riikliku Kindlustuse rajooni ja linna inspektuuride ebaõige tegevuse ja otsuste peale esitatakse oblastite, kraide ja ANSV Riikliku Kindlustuse talitustele ja vabariikides, kellel ei ole oblastite jaotust, Riikliku Kindlustuse liiduvabariikide talitustele. Rahulolematuse korral oblastite, kraide ja ANSV Riikliku Kindlustuse talituste otsustega kaebused esitatakse Riikliku Kindlustuse liiduvabariikide talitustele.

Riikliku Kindlustuse liiduvabariikide talituste otsuste peale võib edasi kaevata NSVL Riikliku Kindlustuse Peatalitusele Moskvas.

§ 18. Käesolevad eeskirjad on välja antud NSVL RKN määruste alusel: 6. aprillist 1931 Reisijate sundusliku kindlustuse maksmapanekust õnnetusjuhtumite vastu raudtee-, vee-, auto- ja õhusõidu liiklusteedel (NSVL S. K. 1931. a., nr. 23, art. 190); 16. jaanuarist 1932 NSVL RKN määruse art. 2 ja 3 muutmisest 6. aprillist 1931 Reisijate sundusliku kindlustuse maksmapanekust õnnetusjuhtumite vastu raudtee-, vee-, auto- ja õhusõidu liiklusteedel (NSVL S. K. 1932. a., nr. 3, art. 15); 3. veebruarist 1935 Kindlustusmaksust sõidupiletitelt (NSVL S. K. 1935. a., nr. 10, art. 81) ja 2. juunist 1936 Reisijate õnnetusjuhtumite puhul väljamakstava kindlustussumma suurendamisest (NSVL S. K. 1936. a., nr. 31, art. 279).

Käesolevate eeskirjade väljaandmisega muudetakse ära NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt väljaantud 9. aprillil 1937 nr. 112 Reisijate sundusliku kindlustuse eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus reisijate sundusliku kindlustuse kohta jõesõiduliinidel.

(Avaldatud ENSV T 12. 4. 1941, 40, 601)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Võtta rakendamisele Eesti NSV-s 10. aprillist 1941 arvates reisijate sunduslik kindlustus NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissari poolt 3. augustil 1940 nr. 572/90 ja 30. oktoobril 1940 nr. 790/127 kinnitatud eeskirjade alusel (ENSV T 1941, 24, 316) jõesõiduliinidel, mis loetletud käesolevale määrusele lisandatud nimekirjas.

Tallinn, 10. aprillil 1941. Nr. 643.

Lisa
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 10. aprilli 1941 määruse nr. 643 juurde.

Nimestik
Eesti NSV jõesõiduliinide kohta, kus teostatakse reisijate sunduslikku kindlustust.

1. Tartu—Pskov
2. Tartu—Vasknarva
3. Tartu—Piirisaare

4. Tartu—Lääniste
5. Tartu—Laashoone
6. Kulgu—Vasknarva.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus loomade vabatahtliku kindlustuse tariifi rakendamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 31. 1. 1941, 14, 150)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

Võtta Eesti NSV-s rakendamisele NSV Liidu Riikliku Kindlustuse Peavalitsuse poolt kehtima pandud loomade vabatahtliku kindlustuse tariif järgmiselt:

a) veised — 2 rbl. 50 kop. kindlustussumma igalt sajalt rublalt aastas;
b) hobused maal — 5 rbl. kindlustussumma igalt sajalt rublalt aastas, linnades — 7 rbl. kindlustussumma igalt sajalt rublalt aastas.

Tallinn, 28. jaanuaril 1941. Nr. 122.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riiklikule krediidile ja hoiuasjandusele kaasaaitamise komisjonide ülesannetest töötajate kollektiivse elukindlustuse alal.

(Avaldatud ENSV T 19. 5. 1941, 51, 787)

Partei ja valitsuse poolt tarvitusele võetud paljude abinõude hulgas, mis on suunatud töötajate ja nende perekondade ainelise heaolu edasisele parandamisele, on töötajate kollektiivsel elukindlustusel suur tähtsus. Sihiga viia see elukindlustusviis laiadesse töötajate massidesse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Teha ülesandeks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel 10. aprillist 1941 nr. 634 maakondade, linnade ja valdade täitevkomiteede, kõigi ettevõtete, asutiste, kolhooside ja käsitööstuslike artellide juures Eesti NSV-s organiseeritavatele riiklikule krediidile ja hoiuasjandusele kaasaaitamise komisjonidele (ENSV T 1941, 41, 616):

a) selgitada töötajatele kollektiivse elukindlustuse mõtet ja vajadust;
b) organiseerida ettevõtetes, asutistes, kolhoosides ja käsitööstuslikes artellides elukindlustuskollektiive;
c) teostada mass-agitatsioonitööd töötajate värbamiseks elukindlustuskollektiivide liikmeks;
d) organiseerida elukindlustusmaksude õigeaegset kasseerimist;
e) anda töötajaile informatsiooni kollektiivse elukindlustuse tingimustest ning abistada neid surma ja töövõimekaotuse juhtudel kindlustussumma saamiseks vajalike nõuete täitmisel.

2. Kohustada Rahanduse Rahvakomissari sms Keerdo't ning Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsuse Ülemat sms Käsper'it viima läbi kaasaaitamise komisjonide instrueerimist nende töö ülesannete kohta töötajate kollektiivse elukindlustuse alal.

Tallinn, 5. mail 1941. Nr. 823.

---

5. jagu.

Riigikontrolli eeskirjad.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi põhimääruse kinnitamise kohta.

(Avaldatud ENSV T 29. 3. 1941, 34, 508)

Lugeda kehtetuks Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi põhimäärus, mis avaldatud Eesti NSV Teatajas 1941, 22, 279 ja panna maksma Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi põhimäärus alljärgnevas redaktsioonis.

Tallinn, 24. märtsil 1941. Nr. 511.

Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi põhimäärus.

§ 1. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse 6. septembrist 1940 NSVL Riigikontrolli Rahvakomissariaadi moodustamisest kohaselt on liidu-vabariiklik Rahvakomissariaat ja allub oma tegevuses Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ja NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariaadile.

§ 2. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaati juhib Rahvakomissar.

§ 3. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat teostab kõige valjemat kontrolli liidu-vabariikliku ja vabariikliku alluvusega riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide, asutiste ja ettevõtete käsutuses olevate riigi rahasummade ja materiaalsete väärtuste arvestamise ja kulutamise üle ning kontrollib NSV Liidu Valitsuse ja Eesti NSV Valitsuse otsuste täitmist.

§ 4. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi kohuseks on:

a) harilik eel- ja järelkontroll § 3 tähendatud riiklike ressursside ja materiaalsete väärtuste arvestamise, hoidmise ja kulutamise üle;
b) plaanikohaste ja ootamatute riiklike revisjonide korraldamine NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissari ja Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari korralduste alusel;
c) seisukoha avaldamine Eesti NSV Valitsusele Vabariigi riikliku eelarve täitmise üle;
d) NSV Liidu ja Eesti NSV Valitsuste määruste ja korralduste täitmise kontrollimine nii nende ülesandel kui ka NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissari ja Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari äranägemisel.

§ 5. Riigi rahasummade ja materiaalsete väärtuste arvestamise, hoidmise ja kulutamise alal Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat kontrollib ja revideerib:

a) riiklike ressursside ja materiaalsete väärtuste hoidmise seisundit ja arvestamise korraldust, samuti tähendatud ressursside ja väärtuste kulutamise aruandluse seisukorda;
b) operatsioonide seaduslikkust ja kulutuste vastavust plaanilistele määrangutele ning kindlaksmääratud normidele.

§ 6. Eelkontrolli teostatakse liidu-vabariikliku ja vabariikliku alluvusega ettevõtetes, ladudes, asutistes ja organisatsioonides Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari äranägemisel ja kokkuleppel NSVL

Riigikontrolli Rahvakomissariaadiga, samuti ka juhtudel, kui eelkontrolli teostamine on ette nähtud seadustes või NSV Liidu Valitsuse ja Eesti NSV Valitsuse otsustes või NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissari juhistes.

Eelkontrolli teostatakse eelarvete, rahaliste kuludokumentide ja materiaalsete väärtuste kohta käivate orderite ning nõudmiste kontrollimise teel, kusjuures Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi kontrolöril on õigus keelata kogu kulu või selle osa tegemist.

Materiaalsete väärtuste ja kulujaotuste loetelu, millede kohta on kohuslik eelkontrolli teostamine, ja samuti eelkontrolli teostamise kord määratakse kindlaks NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissari poolt ja Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari poolt kokkuleppel NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariaadiga väljaantavates eeskirjades.

§ 7. Järelkontrolli teostatakse riigi rahasummade ja materiaalsete väärtuste faktilise seisukorra alal riiklikkude revisjonide korraldamisega ja arveraamatute sissekannete, aruande ja dokumentaalsete andmete kontrollimise teel.

§ 8. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadil on õigus:

a) anda kohuslikke juhiseid kõigile rahvakomissariaatidele, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures olevatele valitsustele ning nende kohalikele organitele, samuti kõigile teistele liidu-vabariikliku ja vabariikliku alluvusega riiklikele, kooperatiivsetele ja muudele ühiskondlikele ettevõtetele, asutistele ja organisatsioonidele aruannete, seletuste, andmete ja teiste materjalide esitamise kohta küsimustes, mis kuuluvad Riigikontrolli võimkonda;

b) kõigist kontrollimise ja revideerimise protsessi kestes avastatud puudustest riiklike ressursside ja materiaalsete väärtuste arvestamises, hoidmises ja kulutamises, samuti Valitsuse määruste ja korralduste mittetäitmise faktidest teatada revideeritava asutise, organisatsiooni ja ettevõtte vastavatele juhatajatele ning anda neile kohuslikke juhiseid; eriti tähtsail juhtudel Riigikontrolli Rahvakomissar kannab ette Eesti NSV Valitsusele ja NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissarile revisjoni tulemustest ja Riigikontrolli poolt antud juhistest;

c) määrata ametiisikutele, kes on süüdi Valitsuse otsuste mittetäitmises, arvepidamise korratuses, materiaalsete ning rahaliste väärtuste ebamajanduslikus hoidmises ja kulutamises, Riigikontrolli organitele ebaõigete andmete esitamises — distsiplinaarkaristusi: hoiatus, noomitus, vali noomitus, ametist tagandamine.

Ülaltähendatud karistused määratakse Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari poolt, kantakse isiklikku akti või teenistuslehte ja võidakse tema korraldusel avaldada trükis;

d) määrata vastavalt NSV Liidu Valitsuse poolt kinnitatud eeskirjadele rahalisi pealepanuseid ametiisikutelt, kes on tekitanud kahju riigile;

e) kuritarvituste ja muude kuritegude avastamise juhtumil võtta süüdlased kohtulikule vastutusele seatud korras.

§ 9. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadis moodustatakse Rahvakomissariaadi Kolleegium Rahvakomissari eesistumisel. Kolleegiumi koosseis kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari ettepanekul.

§ 10. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadis luuakse peakontrolöri ametikoht teatud liidu-vabariikliku ja vabariikliku rahvakomissariaadi ning Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures oleva valitsuse alal ja vanema kontrolöri, kontrolöri ning kontrolöri abi ametikohad.

§ 11. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari juures luuakse revisjonide toimetamiseks vanemate revidentide ja revidentide ametikohad.

§ 12. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi peakontrolörid kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari ettepanekul ja kokkuleppel NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariga.

Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadi vavemad kontrolörid ja vanemad revidendid kinnitatakse NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissari poolt Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari ettepanekul.

Kontrolörid, revidendid ja kontrolöri abid määrab ametisse ja tagandab Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissar.

Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat võib oma töödel kasutada ekspertide ja teiste asjatundjate kaasabi.

§ 13. Kontrolli teostamiseks kohtadel Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat määrab majanduslikult eriti tähtsatesse Vabariigi rajoonidesse, liidu-vabariikliku ja vabariikliku alluvusega käitistesse, asutistesse ja organisatsioonidesse vanemaid kontrolöre ja kontrolöre.

§ 14. Paragrahv 13 näidatud vanemad kontrolörid ja kontrolörid alluvad Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissarile ja tegutsevad tema juhatuse all.

Kohtadel asuvate kontrolöride õigused ja kohustused määratakse kindlaks käesolevas põhimääruses ja Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissari poolt kokkuleppel NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariaadiga väljaantavates instruktsioonides ja samuti NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariaadi instruktsioonides ja eeskirjades.

§ 15. Riigikontrolli kontrolörid ja revidendid on kohustatud õigeaegselt ja hoolikalt täitma nende peale pandud kohustusi, kandes oma tegevuse eest erilist vastutust riigi ees.

§ 16. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaadis moodustatakse: Salaosakond, Asjadevalitsus ja Sekretariaat.

§ 17. Eesti NSV Riigikontrolli Rahvakomissariaat esitab oma tegevuse aruande Eesti NSV Valitsusele ja NSV Liidu Riigikontrolli Rahvakomissariaadile hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 15. märtsiks.

Väljaandja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitsus.
Trükkimisele antud 15. juunil 1945. Paberi formaat 61×68/8. Trükipoognas 105 600 trükitähe ruumi. 13,25 trükipoognat. Tellimise nr. 524. Tiraaž 2000 eks. Hind 11 rbl. Riigi Trükikoja trükk. Tallinn.

B-1446